

שבת פרק א

ב

יציאות

השבת הנוצאת שמה שנת לרשות האמורות אבל שבת והכנסות נעו קא קרוי ויצאות הוציל
 הוציל ומציא מר שות לרשות והאי דתכני ויצאות ולא תכני הוציא לישבה דקרא כקט דכתי'
 ל ונא איש ממקומו ומיכה דרשינן הוצאה חל ונא איש עם הכלי שבידו ללקוח הון: שנים שהן ארבע שנה'
 מן התורה הוצאה והכנסה לבעל הבית העומד בפניו ברשות היחיד ועל שנים אלו חייב על שנתו שטאת
 ועל ודנו כדת ועל התראתו

יציאות

השבת שנים שהן ארבע בפנים ושנים שהן
 ר' בחוץ ביצור העני עומד בחוץ ובעל הבית

בפנים פשט העני את ידו לפניו ונתן לתוך ידו
 של בה או שנשל מתוכו והוצי' העני חייב ובעל הבית פטור פשט
 בעל הבית' את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני או שנשל בתורה
 והעני בעל הבית חייב והעני פטור פשט העני את ידו לפנים ונטל
 בעל הבית מתוכו או שנתן לתוך החוץ' שנתן פטור פשט בעל הבית'
 את ידו לחוץ ונטל העני מתוכו או שנתן לתוכו והכנים שניהם
 פטורים ב לא ישב אדם לפני הספר סמוך לבגדו עד
 שיתפלל לא יכנס אדם למרחץ ולא לבורקאי ולא לאכול ולא
 לדין

בחון ברשות הרבים שהן ארבע מהדבריהם הוסיפו שנים לאכור לכתחלה כשהו עוקר וזה מוכיח: פשט
 העני את ידו ונתנה קופה או הטל שמקבל בן ככרות מבעל הבית ולהכי נקט הוצאה בלשון עני
 ונעשר דגבן ארמית קמל דמזהה הטאה בעבירה חסור והיינו עליה וכתב לתוך ידו של בעל הבית דעביד
 ליה עקירה מרה והכמה ברשות היחיד או שנטל מתוכו והוצי' החפץ והיניח ברה דעביד עקירה והחמ
 העני חייב ששעה מלאכה שלימה והרי שמים מן התורה לעמוד בחון ואפ"כ דבע"כ עקירה ממקום שיהיה
 בו ד' טפחים על ד' טפחים והכמה ממקום שיהיה בו ד' על ד' וליכא דיד העני ובעל הבית אין בה מקום שיהיה
 ארבעה על ארבע אחריון בגמר דירו של אדם חשונה כד' על ד' כיון שהיא עשויה להניח בה וליטול ממנה
 חפסי ואפי' גדולי הדבא: ובעל הבית פטור פטור ומותר גמור דהא לאו מדי עבד: פשט בעל הבית כו' בעל
 הבית חייב הרי שנים מן התורה לעמוד בפנים: פשט העני כו' דעביד העני עקירה מרה ובעל בה מתוכה
 והיניח בפנים ועביד ליה בה הכמה ברשות היחיד: או שנתן לתוכה דעביד ליה בה עקירה מרה והוציא העני
 והניח ברשות הרבי' שניהם פטורים שלא עשה שום אחד מהם מלאכה שלימה אבל אבודים לעשות בן שמש
 וכו' כל אחד בפני עצמו לעשות מלאכה שלימה בשבת הרי שנים מהדבריהם אחת לעני בחון ואחת לבה
 בפנים והא דלא חשיב שנים לכל אחד עקור' לעני ועקירה לבה הכמה לעני והכמה לבה מושב דלא חשיב
 אלא עקירות שהן תחלת המלאכה ואיכ' למחש' שמש יצארה אבל הכמות שהן סוף המלאכה לא חשיב:

ב לא ישב אדם לפני הספר ואפי' בחול ומשום דכפי למיתב לא ינא הייטב במחשו וכו' שמש יסבא וינא
 דדמי לגורה דלא ישב אדם לפני הספר סמוך למכה שמש יסבא ולא יתפלל מ' משום הכי תנא להו הכא
 אדרי דוטרנן מליהו פסיק ותיב להו כרישא והדר מ' מ' לי דשבת ומאריך בהן: סמוך למכה מ' מה
 גדולה מש' שעות ומחנה ולמעלה ומסוף למכה הינו מתחלת שעה שביעית ואף על פי שענתה מיונה
 גורה שמש יסבא הונג של ספרים אחר שהתחיל להסתפר ותעביד עובת התפלה קודם שיתקבצו וישלים
 התפסורת: ולא יכנס למרחק סמוך למכה שמש יתעלבה: ולא לבורסקי מקום עבוד העבודות דלמא חזי
 פסיד וקלקול בעבודת אש לא יכנס ממקומם ויתקבצו וימ'ך במלאכתו עד שתעבדו עובת התפלה: ולא
 לאכול אפי' בסעודה קטנה שמש ימשך כבעורה: ולא לדין אפי' בגמור דין שכבר שמינו טענות בעלי דיני'
 ולא כשאר עליון אלא למסוף הדין כלבד דלמא חזי טעמא ויטעור מה שהו רובי' לפסוק ומור להיו החלת
 הדין: ויחס התחילתו כבוד מכל הכי דאחריון אין מפסקי' לא יגמור ואח' יתפלל והוא שיש שהות ביום לגמור
 קודם שיצטרך ומן התפלה: והתחלת התפסורת משיבית מעפורית של ספרים בין כרמי הוא הסודר שמתן

שבת פרק א

שמעלם על כרכיו כדי שלא יפול השער על כנדיה והתחלת המדחן משיפשויו הנגד הכמוך לכשרו ואת
דמפר שי משיסיר הסודר שעליו שהוא ראשון להפשטת כנדיה: והתחלת הכוור בקי משיגורו בין כינכיו את
בתי ודועותיו כדי להתעסק בעורות: והתחלת איכלה משיטול דיו: והתחלת הדון משיטעטסו
הדיויכן בטליתן לשבת לדון באימה וכיראה ויאס היו משטפים ויושבים כדון וכל לפניהם דין אחר סמוך

למכסה הויא התחלת אותה הדיו
משפתחו בעלי הדיו בטענות
משיטעטסו: מפסיקי לקס מלת'
אחריתי כקט והכי קאמר חברי
העובקי בעדו מפסיקי תורתן
לקס דומה קבוע דכתי בשכב
ובקומ' ויון מפסיקי לתפלה שאין
להזמן קבוע דאורית ולא שכי לא
כגון דש כן יומי וחבריו שתורתן

לדון ואם התחילו אין בפסיקים בפסיקים לקרות קש ואין בפסיקי
לתפלה ג לא יצא חחיט בכחשו ככוך לחשבא שם ישבח
וצ' ולא תלבדר בקולמוסו ולא יפלה את כליו ולא יקר לאור חנר
באסת אסרו החזן רואח היכן תנוקי קוראי אבל הוא לא יקרא
כיוצ' בו לא יאכל הזב עם הזבה כפני חרגל עבירה ר ואל
מן החלכות שאמרו בעליית חנניה בן גורון שעלו לבקרו נכמו
ורבו

אומותאן אבל אבו הויאל וכו' מפסיקי עורבתו לאומותכו כש שפסיק לתפלה: ג לא יבא החייט
במחשו ופילו תחובה לו כבגדו שאל ישבח ויבא וזומן דרך אומטנו מייב שדרך האומנים לתחמן כנדיה
בשינאים לשוק: הבלבד הסופר בקולמוס התמוכ אחר אוכיו כדרך הסופרי: שאל ישבח ויבא משתתק:
ולא יפלא את כליו מבעד ככי מכנדיה תרגום בעדתי הקודש פלתי: ולא יקרא לאור הנר כספר שאל יטס
הנר להביא השמן לפי הפתילה כדי שידלוק יפה וכמנא מבעד נשבת ואפי היה הנר נמה שתי ושלש קומת'
לשעלם אשור לקרות לאור הנר אלף אב יש עמו אדם אחר לשמרו או אס הוא אדם חשוב שאינו דניל לעולם
לתתן הנר: החזן מלתד תינוקות: מהכן העינוקות קורין מהיכן יתחילו לקרות דבעין מועט כי הוי
לא גורין שאל יטס: והתינוקות קורו לפני רבן לאור הנר שאומת רבן עליהן אבל הוא לא יקרא כל הפרש
משני שאין אמתן עליו ושחר תן לא הויא שמיר ומתאי טעמ' כמו איב למד דאשה שומר לכעלה אין שמירת'
שמיר שאין אמתה עליו כונא בולעא דההיק וין העברה אחרו לא יאכל הזב עם אשתו וזה יאעפ ששנים'
טמאי: מפסי חרגל עבר שמתק שהם מתיחדי' וכל לכעול וזה שהיא ככרת: וזכ וזה לרבות קטע שהתשמו
קשה להן ואיב למי' דודאי לא יבואו לרדי הרגל עבירה אפי הכי לא יאכלוה עם זו: ד אלומהלכות
אין פול' ואין קורו לאור הנר דבתן במתבית: בעליית חכמיה בן חזקיה שנקא חכמים לגנוב ספר יחזקאל
שדבריו כדאיים כסותרים דברי תורה כגון כל כנלה וטרפה מן העיק וין הבהמה לא יאכלו הכהני כהנר
הוא דלא אכלי הא יעדאל אכלי וכגון וכן תעשה כשבעה כהדש היכן כדמו קרבן זה בתורה וכתיב חכמיה
בן חזקיה בעליה וישב עם ופי' ספר יחזקאל: שונה עשר דבר גורונו כיום שחלקן בית שמאי ובית הלל
ועדו למיכן ורבותי שחזי ופסקו כמותם כדכתיב אחריו רבי להטות וכלהו יח דבר מיימי להו כנמאי'
ואלו הן האוכל אוכל שהוא ראשון לטומאה או שני לטומאה גורו שהיא כעשה גופו שני לטומאה ופוסל
את התרומה במגעו ששני פוסל בתרומה הרי אלו שתי גזרות אוכל אוכל ראשון ואוכל שני והשניה משקין
טמאי' כעשה גכ שני לטומאה ופוסל את התרומה הרי שלש וטעמ' דגורו בהכי דומני' דאכלי אוכלי טמאי'
שדי משקין דתרומה בפומיה בעוד שהאוכלים טמאים בפיו ופסיל להו וזמין דשתי משקין טמאי' וכשקין
בפיו שדי אוכלין דתרומה בפיו ופסיל להו וזמין על הב' ראש ורובו לאחר שטבל מטומאתו בוכיום כמי'
שאובים ועל טהור גמור שפסלו על ראש ג' לוגי' מים שאובי' הרי חמש גזרו וטיבת' גזורו טומאה על הכי לטמ'
אדם לפי שהיו טובלי כמי מערו וסרוחו והיו כתי' עליהם אחר כך מים שאובי' להעביר סרחון המים התחילו
ועשאום קבע לומר לא עי המצרות מטהרים אלא המים שאובי' מטהרו' עש דוגורו עליהם טומאה דלפ'
אתו לכעולי תורת מקוה וטבלי בשאובין: והגורה הששית שהיא הספרי' של כתבי הקדש פוסלי את התורה'
במגע שבתלה היו מכניעין אוכלין דתרומה אבל סת אחרי האי קדש והאי קדש כיון דחזו דקא אתו
ספרי' לרדי פסודא שהעבדרי המניין אבל האוכלי היו מפסדי' את הספרי' גזרו שהיו הספרי' דהיו תורה
כנאי' וכתיבי' במגען פוסלי' את התרומה: והגורה השביעית גזרו על סתם ידים שפוסלות את התרומה

שנת פרק א

ג

שפני שהידים עסקניות הן וכוונת כשכרו במקום הטנופת ונכאלי לתרומה אם יגע בה צדדים מוהמות
שהיא נחמדת על חובלה: והגזרה השמינית האוכלין שנטמאו במשקין שאותם המשקין כטמא מחמת
ידים שנגעו בהן קודם כטילה גזרו על המשקין שיטמאו את האוכלין שכל הדברים הפוסלין את התרות
מטמאין את המשקין להיות תחלה גזירה משום משקין הכאים מחמת שרץ דאשכחן בהן שהן ראשונים
מדאורייתא והאי גזור בכל

טומאת משקין להיות תחלה
ולא גזור כמו באוכלין גזרה
משום משקין הכאים מחמת
שרץ היינו טעמ' דאחמוד דכחן
במשקין משום דעלולים לקבל
טומאה שאינן צריכין תקון ה
הכשר להביאן לידי קבלת ט

ורבו בית שמאי על בית הלל ויח דברים גזרו בו ביום ה בית
שמאי אומרים אין שורק דיו וספסנים וברשיבין לא כדו שישורו
סבעודיו ובה מתירין ו בית שא אין נותנין אונין של פשתן
לתוך חתבור אלא כדו שיהבילו כבעוד יום ולא את הצמר לזורה
לא שיקלוט העין ובה מתירין בית שמאי אום אין פורשין מצורות
חיה

טומאה כמו האוכלין שצריכין כתיבת מים להכשירן לקבל טומאה: והגזרה התשיעית כלום שנטמאו
במשקין שנטמאו המשקין כשרץ שהם חף על פי שהם ראשון לטומא' דאורייתא אין יכולים לטמאת אדם
וכלום שאין אדם וכלום מקבלין טומאה אלא מאב הטומאה ולא מנושקין שנטמאו כשרץ שהם ראשונים
ורבנן גזרו עליהו שיטמאו כלום גזרה משום משקה דוב וזכה שהן דקון ומימי רגליו שהן אב הטומאה
פתטמאין כלום מדאורייתא: והגזרה העשירית שהיו כנות כותיים כדות מעריסתן כלום מיום שנולדה
סתבוקת בת יומה מטמאה בכדה וכותים לית להו מדרש זה וכי חווין לא מפרשי להו הילכך גזור בהו
דכבן: והגזרה האחד עשרה שהיו כל המטלטלין מביאין את הטומאה בעובי המרדע והוא מלמד
הכקר ויש בהקשו טפח אבל אין יעביו טפח ואף על פי שכן התורה אין אהל פחות מטפח גזרו רבנן על
כל המטלטלים שיש בהקשו טפח שאם ראשן אחד האהיל על המת וראשן אחד על הכלים מביאין להם
טומאת אהל גזרה אטו פי שיש בעביו טפח שטח אחד האהיל על המת וראשן אחד על הכלים מביאין להם
הכוכב עכבים לדרבן בנת המשקה היובא מהן בשבת ככירה מכשירן לקבל טומאה ואף על פי שהולך
לאבוד ולא כיחה ליה גזרה שאל יכבוד בקופות מושפות דאז כיחה ליה במשקה היובא מהן שהיו אינו
הולך לאבוד ומכשיר מן התורה: והגזרה השלש עשרה שהיו גדולי תרומה תרומה ואפילו דבר
שזרעו כלה כגון תבואה וקטניות גזרה משום תרומה טמאה ביד כהן שאסור באכילה ונא לזרעה וגזור
שתהא בשמה הראשון והיו היא תרומה טמאה חייבין דלמא משהי לה עד זמן זריעה ואתי למכלה
בטומאה: והגזרה הארבע עשרה מי שהשיך לו בדרך כותן כיסו לככרו ולא יטלטלנו פחות פחות
מארבע אמות: והגזרה החמש עשרה והשש עשרה אין פולין ואין קורין לאור הכר דתבן במתני'
והגזרה השבע עשרה גזרו על פתן של גנים ועל שמכן ועל ייכן ועל כמותיהן וכלהי גזרה חדא היא כ
כדאמרינן גזרו על פתן משום שמכן ועל שמכן משום ייכן ועל ייכן משום כמותיהן ועל כמותיהן משו דבר
אחר כלומר משום עבודה זרה: והגזרה השמנה עשרה גזרו על תינוק גוי שהיא מטמא בויה כדו
שלא יהא תינוק ישראל רגיל אכלו במשכב וכור: ה אין שורין דיו סממכים שעושין מהן דיו
לכתיבה: וסממכים לכבע: וכרשיבין מאכל בהמה ורגילים לשרות אותן במים תחלה וקורין להן בערבי
כרסכה וכלעו ויגש וכבדי בית שמאי אדם מוזהר על שביית כלים כמו על שביית בהמתו והיינו
טעמא דאין כותבין אוכין והיינו טעמא דאין פורשין מנדוית וזר הדולק בשבת וקדרה שעל גב כירה
דמודו בהו בית שמאי כדמפקר אפקורי לכלים ושבו אינו מנוה על שבייתן: וזית הלל מתירין משכתן
המים מבעוד יום אף על פי שהן כשורין והולכין בשבת דסברי על שביית בהמה אדם מוזהר דאית בה
צער בעלי חיי אבל לא על שביית כלים: ו אוכין אגודות של פשתן מופשין וכותבין אותן בתבגור
מתלככים: שהיבילו שיתחמום שיעלה בהם ההבל: לזרה של כבעים: אלא כדו שילקוט את היין
שיקלוט הנבעע מבעוד יום: מתערים לתתן לתוכו מבעוד יום ותהא קולטת כל הלילה ולא שנו בית

קדר מועד
א ג ג ו ו הלל

שבת פרק א

הלל אלא כיוודי עקודה טן האט שאכ יש תמתיה חט כשנת אכור גזרה שמי יחתה בנחליט וכדן נפס
 שמה היורה כעמה וטוחה כטיט גזרה שמי יגיס ויהפך זה כשנת והייב מסוכ מנשל : ז ולא
 טועבין עמו על החמוד ולא מגביהים עליו משאיו על כתפו דמחו כמסיעו להולין הפכאוי כשנת : אלא
 כדי שיעב למקום קרוב כלומר שיהא המקום שרונה להוליכו קרוב שיוכל להגיעם מבעוד יום : עית

הלל מתירין כדי שיבא מפתח
 ביתו מבעוד יום : ח לעבדן
 מעבד העורות : מתירין עם
 השמש מבעוד ש : חמ על הארץ
 קודם שתסקע : ט כלי
 לבן קשה לכבס נדון ג' ימים
 ומתמירין על עמין כבית ש
 שמאי ואין הלכה כדנן שמעי
 כן גמליאל אלא כבית הלל
 שמתירין עם השמש ושין בית
 שמאי ובית הלל שטועבין את
 היונים מבעוד יום בקורות
 בית הכד לאה טטהכו היונים
 טועבין עליהם קודות כבדי
 והמסקה זכ והולך מאליו כל
 כל השנת : כעגולי הגת הכך
 דגת קרי עגולין שהיו דפיין
 עבין עשוין כעגול וכהא מודו
 בית שמאי לבית הלל משום

חיה ועופו' ודני' לא כרי שיצולו מבעוד יום ובה כתיבין * ז
 בש' אוכרים אין כוכרי' לגברין ואן שוענין עמו ואין כגביחא עליה
 אלא כרי שינע לכקום קרוב ובה כתיבין * ח בש' אומרין
 אין נוהגי' עורות לעבדן ולא כלים לכובס נכרי אלא כרי שינעו
 מבעוד יום ובכולן בה כתיבין עם השמש * ט אמר רשב
 חיז בית אבא שהיו גותנן כלי לבן לכובס נכרי ג' ימים קוד לשיבת
 ושין אלו ואלו שטועבין קורת בית הבר ועגולי הגת * י
 אין צולו' בשר בצל וביצה אלא כרי שיצולו מבעוד יום אין נוהגין
 פת לתנור עם חטב ולא דרר עג נחלי' אלה כרי שיקרבו מניה
 מבעוד יום רבי אליעזר אומר כרי שיקרום והתחון שלח * יא
 משלשלין ארת חסכה בתנור עם חסכה ומאחיזין ארת האור
 וכסרורת בית חסוקר ובגבולין כדי שתאחו האור כרובן רבי
 יהודה אומר בפחמין כל שהוא *

פרק ב

במה מדליקין ובמה אין מדליקין אין מדליקין לא
 בלכש ולא בחוסן ולא בכלך ולא בפתיחת הארץ
 ולא

דאכמי עבד להו בשבת ליבא חיוב חטאת דאין כותבין קורה על גב ויתים עד שטוחין תמלה כרחים וכן
 בעבדים דורכים אותן בגלגל תהלה ובלאון קורה נמי משקה כפיין ממילא אלא דלא כפיין שפיר כי השתא
 הילכך לא דמי לה : ז כדי שינעו כמאכל כן דדוסאוי והוא שליט בשול וככך הא דאין לאיכלה :
 זתו ליבא למגור שמי יומתה בנחלים : הדרה עוגת דגפים : שיקדמו תרלת אפייה עושין כמו קרום :
 פניה הם שלפני אור התנור : כדי שיקרום התחנות המדובק להרש התנור דהוא נאפה תמלה קודם
 שיקדמו הפנים שלפני אור התנור ובהכו פני ואין הלכה כדבי אליעזר : יא משלשלין את הכפת
 התנורים שלהן פיהן למעלה ומודירין הגלי לתוכו להכו תמי משלשלים : עם חשיכה אף עג נל דבעלמא
 אין כולין כדאמרן הכא שרי דכני חבורה וריחין הן ומדכרי אהדרי ולא אתו לחתוין בנחלים : ומאחיזין
 את האור מעט בענים של מדורת בית המוקד ולא חייסין שמא יבאו הכהנים להכעירה משתחשך * ז
 דכהנים ודיון הן : בית המוקד לשכה גדולה היתה בעזרה שמיסין בה מדורה תמיד והכהנה מתחמין
 עם לפי שהולכים יחפים על הרגפה של שיש : וכבבול' גרי ארס להכעור מדורתו מבעוד יום כדי שמתחמין
 האור ברוב וכמה ברובה כדי שתהא שלהבת עולה מאליה ואינה נריכה לקבטין דקין תהתיה להבער :
 אף בפחמין כל שהן כי היכי דבמזור בית המוקד מקיליבן בבית המוקד לכהנים כמו כן במדורות פחמים
 מקיליבן לכל ארס ואינו נדון להאחיז בהן אלא כל שהוא דאין דרכה להיות כבה והולכת ולא איני
 לחתוין בהו והלכה כדבי יהודה דליבא מאן דפליג עליה :

במה

מדליקין ור של שבת כמה עושין פתילות ושמיים להדליק : לא בלכש כמין צמר יש כחא כן
 הקלפ' לצנן וקרוי לכש : בחוסן פשתן שאינו מנופץ : בכלך פכולת של משי : בפתיחת הארץ
 כמין צמר יש בערב כין הקלפ' לצנן : בפתיחת המדבר עלי עשכ ארין שגדלין אות ומדליקין בהן : כדוקס
 טעל

שבת פרק ב

ד

לעיל פני המים כמין צמר שגדל בדופני הספינה ששהתה זמן מרובה במים צ"ל כאן פסול פתילות מכאן
וזלך פסול שמכים: לא בזפת ולא בשעיה שלא יתן זפת כמה ושעיה כתבת ככר במקום שמן ודליוק אבל
לעצות כמין פתילה ארוכה שרגילין לעשות משעיה שרי: לא בשמן קיק שמן היוצא מגרעונים שפתוך
הכמר גפן שחורין קוטון ויש מדרשים קיקין דיוכה והוא עצם שעליו גדולים וכקרא בער בני כדוע והשמן
היוצא ממונן עב בוותר

ופתילות שאמר חכמים אין
מדליקין בהם מה טעם מפני
שהאור מסכסכ בהם כלומר
שאין האור ככנס תוך הפתילה
פניו מבחמין ושמיכה שאמרנו
חכמים אין מדליקין בהם לפי
שאין נמשכין אחר הפתילה
ומתוך שאין הכר דולקת יפה
חיישינן שמא יטעה השמן על
פי הכר וכמאן מבעיר אי נמי
שמא יכיה הכר ויזא ואין קוים
לן דכר של שכ' חוכה: ולא כשע

ולא בפחילת חסדרר ולא בירוקה שעל פני המים ולא בזפת ולא
בשעיה ולא בשמן קיק ולא בשמן שרפה ולא באליה ולא בחלב
גחום המרי אום' מדליקין בחלב מבושל וחכמי אומר' אחר מבושל
ואחר שאינו מבושל אין מדליקין בו ב אין מדליקין בשמן
שרפה בי"ש רבי ישמעאל אומר אין מדליקין בעשרין מסבי כבוד
השבת וחכמי' מהיר' ככל חשמונ' בשמן שחוששין בשמן אגוזים
בשמן צנונות בשמן רגים בשמן פקועות בעשרין ובגפן רבי טרפון
אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד ג כל היוצא מן העץ
אין מדליקין בו אלא פשת וכל היוצא מן העץ אין מטמא טומאת
מהלים אלא פשתן: פתילות הבגד שקפלה ולא הבהכה ר' אליעזר
אומר

שרפה שמן של תרומה שנטמא ואמאי קרי ליה שמן שריפה הואיל ולשריפה עוצה שריי אסור באכילה ובי"ט
שחל להיות נב"ע עסקינן שכשמדליק הכר מבעד יום כמאן שורף שמן טמא של תרומה בי"ט ואין קוים לן
אין שורפין קדשים ביום טוב דכתיב והנותר ממנו עד בוקר כאש תשרפו ודרשינן קרא הכי והנותר
ממנו עד בקר ראשון עד בקר שכי עמוד ותצדעו שאין שורפים הנותר ביום טוב והוא הדין לכל שאר
קדשין הסמיכים שריפה: וחכמים אומרים אסור מבושל ואסור מבושל אין מדליקים
בו ותנא קמא כמי אסור ולא בחלב כל בשעיה אלא איכא בין חכמים לתנא דחד מבייה סבר דשרי
להדליק בחלב מבושל כשמערב בו שמן כל שהו וחד אסור אפילו ע"י תערובת שמן ולא כתבדר לחכמי
התלמוד מי משהיה האסור ומי המתיר והלכה כחכמי: ג אין מדליקין בשמן שריפה ביום טוב
טעמא דנותנית דלע"י קאמר מה טעם תנן ולא בשמן שריפה לפי שאין מדליקין בשמן שריפה ביום טוב
שאין שורפין קדשים ביום טוב: אין מדליקין בעשרין פסולת של זפת וריחו רע ביותר ומיהו כמאן אחר
הפתילה יותר מן הזפת מפני שהוא רך הילכך אלמלא מפני כבוד שבת היו מדליקין בו: טומאת שמן
כך שמו בערכי והוא זרע דק מתוק ובארץ ישראל ממונה הרבה: שמן כבוכות שמן היוצא מורע נמוך:
פקועות דלעת מערבית: כפת מין זפת הוא ולבן וריחו רע והלכה כחכמים שמדליקין בכל השמיים
חוץ מ"זאת הפסולות שכתמו לעיל במתניתין וחוז' משמן אפרסמון וכפת לבן שכל אחד משיי אלו השממי'
הוא עץ ושורף וישיינן שמא יכיהנו ויזא ופד' יש טעם אחר לאסור בשמן אפרסמון גזירה שמא יסתפק
ממנו מפני שחיכוטו וקוים לן הכותן שמן בכר חייב משום מבעיר והמסתפק ממנו חייב משום מכבה:
ג כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו לעשות ממנו פתילה אלא פשתן דאקרי עץ כדכתי'
ותמאס כפשתי העץ ואפילו הכי מדליקין בפתילה שעושין ממנו וקבוס וזמר גפן לזון ויזא מן העץ
ככהו אלא מיהו זרע הן הילכך מדליקין בהן ופשתן כמי מין זרע הוא ולא אצטרך לרבויה אלא משום
דאקרי עץ דכתיב ותמאס כפשתי העץ: אינו מטמא טומאת אהלים אם עשה מהן אהל
והמת' תחתיו היו כשאר בית ואינו טעון הזאה וטבילה דאהל עגמו אינו מקבל טומאה אלא
בלים שתחתיו אלא פשתן שהאהל עגמו ממא כדכתיב והוא על האהל וילפינן אהל אהל שמשכן
דכתיב ביה ויפרוש את האהל על המשכן ולא היה באהל המשכן דכר ויזא מן העץ אלא פשתן
דכתיב עשר וריעותה עשור: שקפלה כדרך שגדלין הפתילות: הכהנה על השלחנה כדי שתהיה

שבת פרק ב

מחורכת ותדליק יפה וכבוד שיש בו שלש אנכעות על שלש אנכעות מכוונות עמיקין : טמאה היא דקפולה אינו מבעלה מתורת כבוד הואיל ולא הנהנה : טמאה היא דקפולה בטלה מתורת כבוד והיא כאלו אין בה ג' על ג' וכל פחות מנ' על ג' טהור מלמלא לא כנגש' ולא כטונגת מת : ואין מדליקין כס ביום טוב שחל להיות בערב שבת עמיקין דשיך ביה אסור מוקנה ואין מסיקין בשברי כלים ששכרו בו ביום דהווי להו כולד אבל

אומר טמאה ואק מדליקין בה רבי עקיבא אומר שחורה ומדליקין בה = ר לא יקוב אדם שפופרת של ביערה וימלא יורה ששן ויתנינה על פי חנר בשביל שתהא כגשפת אפילו היא של חרס ור' יהודה מתיר אבל אם חברה היוצרת מתחילה סותר מפני שהוא בלי אחר : לא ימלא אדם את הקערה שכן ויהגרה בצר חנר ויתן ראש הפתילה בהוב' בשביל שתחא שואבת ורבי יהודה מתיר ה המכבה את חנר מפני שהוא מתיירא מפני גוים כפני ליטש' מפני רוח רעה ואם בשביל החולח שישן פטור כחם על חנר כחם על השמן כחם על הפתילה חייב ורבי יוסי פוטר בכלן חוץ סן הפתילה

בכלים מסיקין דהא חווי ל לטלטול ודכולי עלמא אית להו נר' המדליק להדליק דוב היוצא מן הפתילה חוץ לכר קודם שימלק ידיו הילכך ט עעמא דרבי אליעזר דאמר אין מדליקין בה קסבר קפולה לא בטלה מתורת כלי וכי מדליק בה פורתא כיון דנ' על ג' מכוונות הוי הוה ליה שבר כלי דפחות מנ' על ג' לאו

כלי הוא וכי מדליק בידים להשלים רוב היוצא כמנא שמדליק בשבר כלי ששכר כיט דכי אמרי' מסיקין בכלים דוקא שלא יגע בו אחר שכפחת : ורבי עקיבא אומר מדליקין בה קסבר קפולה בטלה מתורת כלי מבי קפולה מערב יום טוב דאין גודלין פתילה ביום טוב ומנא שאין כאן שבר כלי ששכר ביום טוב הילכך מדליקין בהן והלכה כרבי עקיבא : ד שפופרת של בינה הקליפה הקשה העליונה שהבינה מוכתבתוכה : בשביל שתהא מכתפת טפה טפה לתוך חנר וטעמא גורה שמא יסתפק ממנה שכוין שהקנהו לכר חייב משום מכבה : ואפילו היא של חרס דמאיס אפילו הכי גורמין שכוין שאין הפתילה הדולקת בתוך הכלי שיש בו השמן אתי לאסתפקוי מניה דכבר חוץ כחן משום מכבה : ורבי יהודה מתיר דלא גזר דילמא אתי לאסתפקוי מני שהרי הוא רואה השמן כוסף על הפתילה שתחתיו אם חברה היוצרת מתמלח כו' והוא הדין אם חברה געל הכית כסיד או כמדסית מעט ליכא למיחש דמשום אסור דשבת כדיל מניה : ויתן ראש הפתילה שהו יוצא מן הכר לשאוב השמן וכמשך דרך הפתילה לראש הדולק ואשמעין מתבית' פלוגתא דרבי יהודה ורבנן בשפופרת של בינה ובחרס ובקערה דאי אשמעין שפופרת של בינה בהא קאמרי רבנן דכוין דלא מאיסא אתי לאסתפקוי מניה חבל של חרס דמאיס אימה מודו ליה לרבי יהודה ואי אשמעין של חרס בהא קאמר רבי יהודה אבל כההיא אימה מודה להו לרבנן : ואי אשמעין הכי תרתי בהא קאמר רבי יהודה מפני שהשפופרת של בינה והחרס מונחים בתוך חלל חנר למעלה ולא מפסיק מדי בין חנר ובינס וליכא למגור שמא יסתפק דכדיל פניס אבל בקערה דמפסקא שהרי אבל חנר מוכחת ויש כאן הפסק וליכא למיירא גופיה הוא אימה מודס דכגזור ואין אשמעין כההיא בההיא קאמרי רבנן אבל בהך תרתי מודו לרבי יהודה כריכא והלכה כחכמים : ה מפני גוים כגון פרסאים שאין מניחין להדליק אור ביום אידם אלא בבית עז שלהם : מפני לטטום שלא יראו שיש שם אדם ויבואו עליו : מפני רוח רעה השורה עליו וכשאינו רואה כוח לו ורמז פירוח רעה מיון ממיובי החולי הכא לבבלי המרה השחורה שלא יכוחו אלא כשישבו בחסך ובהסתר מכני אדם : ואם בשב' החולה שיטן פטור האי חולה חולה שיש בו סכנה הוא דלחו מכבה בשביל חולה שאין בו סכנה חייב למאי דכבר האי תנן דמלאכה שאינה נדריכה לגופיה חייב עליה וכן מפני גוים מפני לטטום מפני רוח רעה כלהו אית בהו סכנה וברין הוא דלתני מותר אלא משום דבעי ליתבא סיפ' חייב תנא רישא פטור : כחם על הפתילה חייב ואף על גב דאינו נרדף לגוף הכני אלא לנרדף דבר אחר שלא תדלק הפתילה או שלא יפקע חנר חייב דמלאכה שאינה נדריכה גופיה חייב עליה : פטור בכלם

בכלם חוץ מן הפתילה שאין לך ככוי הנריך לגופו אלא ככוי של פתמים וככוי של הכהוב פתילה שעושה
 הככוי להחזיק האור מהר כשידנה להדליקו ואין הלכה כל יוסי : שהיא עושה פחם שהוא מתכוין לעשות
 עכשיו וככוי זה פחם שמהא מהוכהבת להחזיק יפה : נ בשעת לדתן בשעת סכנה מוותר פועלמות :
 ובחלה ובהדלקת הכר לפי שזרכי הכית הן והיא מנוי בכית תלויון בה : נ נריך אדם לומר בתוך ביתו וזכר
 לממריכהו בכיחות' כי הכי ד

לדקבלו מיכה : עם חשיב כשהו'
 סמוך לחשיב ויש עדין שהות ביו'
 לעשר ולעבד אבל קדם לחשיכה
 הרב לא דלמא פשעי ואמרי עדין
 יש שהות ביו' : עשרתם לסעודת
 שנת שאף אכילת עראי של שנת
 קובעת למעשר : ערבתי ערובי
 תחומי וחגרות והכי תרתי שייך
 לממריכהו בלשון שאלה דשמא
 כבר עשו אבל כבר לא שייך ל
 למימד הדלקתם את הכר דדבר
 הכראה לעין הוא אי אדליק אי

הפתילה מפני שהיא עושה פחם , ו על ג' עברו' נשימתות
 בשע' לדתן על שאינן זחירות בגרה ובחלה ובחלוקת הנר , ו
 ג' דבריו צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשבה עשרתם
 ערבתי הדליקו את הנר ספק חשבה ספק אין חשבה אין מעשרין את
 חזווראי ואין מטבילין את הכלים ואין מדליקין את הנורות אבר
 מעשרין ארת הרמאי ומערבין וטוסנין את החמין.

פרק ג

כירה שהסיקוה בקש ובגבבא טחנים עליה
 תבשיל בגפת ובעצי ליתן ער שיגרוף או עד
 שיתן את האפר בית שמאי אומרי חסין אבל לא תבשיל ובית הלל
 אומרי חסי ותבשיל בש' אומרים נוטלין אבל לא מחזירין ובית
 הלל

לא אדליק : ספק חשיב' מתחלת שקיעת החמה כל זמן שזכרה ככב אחד בלבד ודאי יוש וכל זמן שזכרתי
 שכי ככביה ביכוכיים הוא ספק חשיב' וקריו בין השמשות וכוכבים עליו חומרי יום וחומרי לילה ומשיראו ג'
 ככוי ביכוכיים הוא ודאי לילה לכל דבר אין מעשרי מת הודאי דתקין מעליה הוא ואף על גב דאינו אבוד
 אלא משום שבות קסבר האי תנא דגורו על השבות אף בין השמשות : ואין מטבילין את הכלים להעלותן
 יידי טומאת דסוי בעתקן כלי ופית כיה כמי שבות : ואין מדליקין את הכרות כל שכן דספיקא דאורייתא
 הוא וזו ואין כריך לומר זן קעבי ורבותי פירשו ואין מדליקין את סכרות אין אומרים לגוי להדליק : אבל
 מעשרים את הדמאי ולא דמי למתקן דרוב עמי הארץ מעשרים סן : ומעשרי ערובי סכרות דחומריא בעלמ'
 הוא אבל לא ערובי תחומין דיש להם סמך מקראי : ועומטים את החמין בדבר שאיכו מוסיף הכל דאלו
 בדבר המוסיף הכל אפילו עכשיו יום אסור וטעמא דטומאי את החמין בין השמשו' בדבר שאיכו מוסיף הכל
 שלא אסור ולהטמין את החמין בשבת עבמו בדבר שאיכו מוסיף הכל אלא גורה שמה ומגא קדרתו שכנסכה
 וירתיכה באור וכמכא מבשל בשבת ובין השמשות ליתא למגור בהכי דתנס קדרות בין השמשות דתחו' הן
 גליכא למחש שמה כנסכה וירתיכה הילכך טומאים את החמין בין השמשות אפ"פ שאין טומאי בשבת :

כירה

מקום עשוי בארץ כדי שפיתת שתי קדרות והאש עוברת תחת שתי הקדרות : בגבבא ענים
 דקו' קבש שגובבין מן השדה : מתנים עליה תבשיל מע"ש להשהותה שם בשבת : בגפת פסולת
 סל זיתים ושומשומי לאחר שהוכיחו שערין : לא יתן מע"ש כדי להשהותה שם בשבת : עד שיגרוף הגחלים
 ויוציאם מן הכירה או שיתן האפר ע"ג גחלי' לכסותם ולכנסם וטעמא גורה שמה יתה בגחלים בשבת כדי
 למחר בשולו ודוק בתבשיל שלא בשל כל דרכו או אפילו בשל כל דרכו ומנטמק ויפה לו הוא דגורכי שמה
 יסתה אבל תבשיל שלא בשל כלל או שבשל כל דרכו ומנטמק ורע לו מותר להשהותו על גב כירה אף על
 פיו שאיכה גרופה זקטומה ולא חיישינן שמה יתה הואיל והסיח דעטו ממנו וכן תבשיל שבשל כל דרכו
 והשליך בתוכו אבר חי סמוך לבין השמשות כעשה הכל כתבשיל' שלא בשל כלל שהרי הסיח דעתו ממנו :
 בית שמאי אומרים מים חמין מותר' על גבי כירה לאחר שגרק דלא נדריכו לבשולו וליכא למגור שמה יתה
 אבל לא תבשיל אף על פי שגרק שאי אפשר לגרף כל הגחלים עד שלא ישרא שם כיצוץ אחד ואתי לחתווי
 מאחר דניחא ליה בכשוליה : בש' אומרי כושלי' וכו' אפילו חמין דשריכו להשהות על גב כירה גרופה ושכתן
 את האפר לאר שנטלן אין מחזירין דמקו' כמבשל בשבת ובית הלל אומר בין חמין בין תבשיל יכולין
 לקטויד

שבת פרק ג

להחזיר לאחר שכתבן ולא שרו בית הלל להחזיר אלא כצדק כידוע שלא הניחין עבד דבר אחר אכל לחם
 שהניחין בקרקע או על גב דבר אחר אסור להחזירן אפילו לכה והיו כחמין לכתחלה בשבת: כ
 תכור מתוך שזר למעלה ודמך למטה כקלט חומו לטעמו טעם מכירה וחבי הסיקוהו בקס ובגבית חייבין
 שמה יתרה דלעולם אינו מפיח דעתו ממנו: בין מנבול לבתוך אכל דושכו: כושע נשני ככירה אלא שארבו
 כדמנו ואין בו אלא מקום שפיתת

הלל אוסר אף מחזירין. ב תגור שהסיקוהו בקס ובגבית
 ולא יתן בין מתוכו אף סעל גביו כופח שחסיקוהו בקס ובגבית
 זה בכיריים בגפת ובעצים הרדי הוא כחטור. ג אין נותנין
 ביצה בצד הסיחם בשביל שתתגלגל ולא יפקיענ' בכודרים ורבי
 וסני סתור ולא יאמיננה בחול ובאבק דרבי בשביל שתעלה *
 ר סעשה שעטו אנשי סכריא וחבואו סלון של צונן לתוך
 אכזה של חמין אמרו לתן חכמים אם בשב' כחמו שהוחסו בשבת
 אסורין ברחיצה ובשתייה ב"ש כחמין שהוחסו ב"ש אסורין ברחיצה
 ובסורין בשתייה: מוליאר הגרף שותק חיסנו בשבת אכטיבי אע"פ
 שגרופה אין שותק מסנ'. ה הסיחם ששינחו לא יתן
 לחבו צנן בשביל שיהיו אכרי גזוז חויה לתוך הכוס כד
 להפשיטין. האילפס וחקירה שהעבירין כרותחין לא יתן לתוך
 תבלין

קדרה אחת והאש עוברת תחתיה
 ויכלו רב מהכל הכירה שהכירה
 פתוחה למעלה שיעור שתי
 קדרות והכופח אין פתוח אלא
 שיעור קדרה אחת ופחות מהכל
 התכור: ג אין מותנים
 בשבת ביכה כגד המחס קומקום
 של כחשת טחממין' בו המים על
 גב האש: שתתגלגל שתגלה
 קנת עד שתהא מגולגלת כלומר
 מוערכת: ולא יפקיע' כסודרין
 לא יאכרנה על קודר שהחס
 בחמה כדי שתגלה בו דגודין
 תולדות חמה אטו תולדות האור

ור' וסני מתיר לסבר לא גודין תולדות חמה אטו תולדות האור ואין הלכה כדכיו יוסי: לא יטמא
 בחול וכאבך דרכים שהוחמו מכה ההמה וכהא לא שריכי יוסי דגור חול אטו רמץ הוחיל ויעריוס
 דרך הטמנה אתי למינור מה לו רמץ מה לו חול חי כמי גור רכיו יוסי שמה יזיו עבר ממקומו שמה לא
 יהא עס חול עקור ככל הצורך וסתי' לאזווי עפר הדבוק והיו תולדה דחורש: ד סלון
 בכור שממשיכין המים לתוכו והיה אותו בכור משוקע בחמין טכריה ומתחמם מכה אותם המים החמים
 ובההיו המים נוכחין כמשכין בתוכו מתחממין באורו סלון שמתחמם בתוך חמין טכריה ואמרו חכמים
 שהמים שממשכו באותו כבד בשבת דיכ כדן חמין שהחמין בשבת שאסורים לרחוק נהן אפילו אבר קטן
 ואסור' אף בשתייה והמים שעכרין בו כיום טוב דיכ כדן חמין שהוחמו כיום טוב שאסורים לרחוק כס
 כל הגוף אכל מותר לרחוק בהן פניו ידיו ורגליו ומותרין בשתייה והלכה כחכמים וחזרו בהם אכטי טכריה
 ושברו את הסלון: מוליאר פירשו בגמרא מים מככים וגחלים מוכחין והוא כלי שיט לו בית קבול
 קטן אכל דופנו מוכחין מחובר לו וכותבים עס גחלים והמים בקבולו הגדול ואם גרפוהו מן הגחלים
 מכעד יום שותין מן המים שבקבולו הגדול בשבת ואף על פי שהוחמו קנת טחמת כלי לפי שאינו מוסיק
 הכל אלא משמד ומקיים חום שלהם שלא ינטכנו: ואכטי הוא כלי כחשת שיט לו שתי גחלים ומשייץ
 המים למעלה והאש למטה בין שתי הגחלים ומתוך שהאש למטה בין שתי הגחלים חמו כשמד הדכה
 ואף על פי שגרף הגחלים מעבר שבת המים מתחממים בו בשבת לפי אין שתיים מהם בשבת:

ה המיחם קומקום של כחשת שמשייטין אותה על גב האש לחמם המים שבתוכו: שפנהו מעל
 הכירה ויש בתוכו מים חמין: לא יתן לתוכו מים מועטים כדי שיתחממו מן המים החמין ששארבו כדרך
 המים דהוה ליה כמעטל בשבת אכל כותן לתוכו מים מדויבים עד שיטבו הכל פושדין: או לתוך הכוס
 ואף על פי שהוא כלי שני דוקא להפשיטין מותר אבל מועטים כדי שיוחמולא דסכריא ליה להאי תבא
 דכלי שני עבטל ולקמין תיבין אבל כותן הוא לתוך הקערה דמשמע דכלי שני אינו ממשל והלכה דכלי
 שני אינו ממשל: שהעבירין מן האור מרותחין בין השמשולא יתן לטעון תבלי' משתחך דכלי ראשון כל ומן
 מדות

שנה פרק ה

בין לשמעות לותחות הן ורבינו עשה כר מיימון פירש בסתם קדרות בין השמעות לותחות הן פירוש שאין הדעת מוכלתן מפני שכוונת הכוונות מהותיות שיוכח בהמרדן שלפניו כפרק במה מלדיקן שהוא היה גורם מפני מה אמרו אין טומאים בדבר שאיכו מוסף הכל משתכחה גורה שמי יטמין כדמין ומפני מה אמרו אין כאמנים בדבר המוסף הכל מבעוד יום גורה שמי ירעיה ואין הגרמו כן אלא מפני מה אמרו אין טומאין כדבר שאיכו מוסף הכל משתכחה גורה שמי ירעיה ואין טומאים בדבר המוסף הכל מבעוד יום גורה שמי יטמין כדמין:

בין לחים בין יבשו' לא בתבן ולא בזוי' ולא בסוכים ולא בעשבים בזמן שהן לחים אבל טומאין בהן כשהן יבשוין. טומאין בכסות ובפירו' כנגפיונה ובגמור' של חרש' ובנעורת של פשתן דקח' יחודה אוסר ברקה ומתיר בנסח. ב טומאין בשלח' ומטל' און אותן בניזי צמר ואין מטל' און אותן כיצד הוא עושה נוער און חכסיו והן נופלו' רבי אליעזר אן עזריח אוסר קופח כטח על צדח ונושל שמיא יטול ואינו יכול לחחור וחכמי' אוסרי' נוטל' ומהחור' לא כסחו מבעוד יום לא יכסנו משתחשך כסחו ונתגלה כותח' לכסותו מכלא את הקיתון ונתן לתחת חכר או תחת הכסת'.

ב שלמין ערות תרגום והפשיט וישלח' ומטל' און אותן בין שטמן בהן בין שלא טמן בהן דחון למונח עליהו כלומר להשען עליהם: ואין מטל' און אותן דמוקנות הן לטוות ולארוג ואעפ' שטמ' בהן לפי שעה לא הפקידן לגמרי כשלא יחדן להטמח אבל יחדן להטמחה מטל' און: כיצד יעשה שטמן בהם כיצד יטול קדרתו הואיל ואסור לטל' און

פרק ה

במה בהמה יצאה ובמה אינה יוצא' יוצא הנמל באפסר ונאקה בחטם ולובדקי' בפרוכביא וסוס בשיר וכל בעלי חשיר יוצאין בשיר ובמשכין השיר ובזין עליהן וטובלין

והרי היא טמונה כלה בהן כוונת כלי עליו ואף על פי שהן יצאו לא חכפת לן דלא כעשה בסים להן שאין עשוי אלא לכסות את הקדרה: רבי אלעזר אומר קופה מטה על כדה וכוס כשכא לטלה מטה את הקופה על כדה שמיא יטול את הקדרה ויפלו הגזין שמכאן ומכאן לתוך הגומא שיש בה הקדרה ואם יבטרך לחזור ולהטמיכה לא יוכל לטל' און הגזין לכאן ולכאן ולעשו' גומא ולהחזיר' לתוכה: וחכמים אומרים כוונת את הקדרה ואם לא כפלו הגזין שמכאן ומכאן ולא תתקלקלה הגומא מחזור הקדרה למקומ' ולא אסרי' ליה ליטול את הקדר' לכתחלה גורה שמיא תתקלקלה הגומא ומורים חכמים שאם תתקלקלה הגומא שלא יחזיר והלכה כחכמים: לא יכסנו משתחשך שאסור להטמין בשנת בין בדבר המוסף הכל בין בדבר שאיכו מוסף הכל בדבר הטמין: ונותן כשב תחת חכר שמיא מראשית ואף על פי שהוא מלא מוכין או כונה שאין דרך הטמנה בכך: כסת גדול מכר:

במה בהמה

יוצאה לפי שאדם מכוונה על שניתת בהמתו בשנת ומדי דמכטרא בים הבהמה לא היו כמשאוי ומדי דלא מנטרא ביה חוי כמשאוי: אפסר חכל שקוטרים על פי הבהמה: והכאקה בגמרא מוקי לה ככאקה לכה דוקא שנריכה כגירינתא יתירמא: בחטם לוקחים כמין טבעת של כרוז וכוכבין חוטם הכאקה ומכניסין אותן בתוכו: לובדקס חמור הכא מודיכת לוד והם קשים וחוקים ונריכין שמירה יותר משאר חמורים הכמנאים בישוב: כפרומכיא רסן של כרוז: בשיר כמין אכערה סכיב כוארו וטבעת קבועה בו ומכניסים בטבעת חכל ומושכין הבהמה: וכל בעלי השיר כגון כלבי' של בידים וחיות קטנו': יוצא' בשיר כרוך על כוארן החכל הקבוע בשיר: ונמשכין בשיר ואם רכ' מושך הבהמ' בחכל' שבשיר: ומזין עליהן במקומן כמות שהן כואר חכהמ' אס כטמאון כמות' וטובלי'

שנה פרק ה

ז

מטוב לי' כמקומו מוכניסו' הנהמה נמים להטביל השיר וחף על גב דקמין לן שכל הכלי' המיוחדים לבהמה
אין מקבלי' טומאה השיר וכיוצא בו מקבל טומאה וכריך טבילה החייל ועשוי לאדם שינהג בו את הבהמה
בכלי העשוי לתשמיש אדם דמי: כ במדרשת כמין ארוכף קטן ומניחיו' אותנו על החמוד כל היום
בלו כדי שיתחמם בזמן שהיא קשורה לו מעט' דגלי דעיתה שהחמוד נדיך לו לחממו כדאמרי אבשי חמורא

אפי' בתקופת תמוז קריר ליה ולאו
משאוי הוא אכל לקשור מדרשת
על החמוד בשבת אסור לפי שאי
אפשר לקשרה לו אלא אביסומך
עצמו כגדי הבהמ' וכמוצא משתמ'
כבעל חיים ואם עבר וקשרו אסור'
לכאת' בו: לבזבז' בעור שקושרים
להם כנגד זכרות שלא יעלו על
הקבו': שחוז' שאחוי' ליה שלהן
קשורה למעלה כדי שיעלו עליה
זכרו': ככולות שבכולים אליה
שלהן וקושרים אותה בדגילתן
כדי שלא יעלו עליה זכרו': וכמו
שקושרים בגד סביב הכתשים
ביום שכולרים לשמר במרו שלא
יטכף: כרות דדיהן כרותות

ושובלין במקומן. ב חמור יוצא במרדע' בוסן שהיא קשור'
לו זכרו' יוצאין לבובין רחלו' יוצאות שחזות כבולורת וכבונורת
העונים יוצאו' צרור' רבי יוסי אוסר בכלולן חוץ מן הרחליון הכבונו'
דבי יהודה אוסר עזים יוצאות צרורות ליבט אבל לא לחלב.
ג ובמה אינה יוצאה לא יצא גמל בכטושלת לא עקור ולא
דגול וכן שאר כל הבהמו' לא יקשור גמלו' זה בזה וימשוך אבר'
סכנים חכלי' לתוך ידו וימשוך ובלבד שלא יכרך. ד אין חמור
יוצא במרדעת בוסן שאינה קשורה לו ולא ביוג אעפ' שהוא פקוק
ולא בסולם שבצוארו ולא ברצוע' שברגלו ואין החרנגרליון יוצאין
בחושק ולא ברצוע' שברגליהם ואין הזכרו' יוצאין בעגלה שתחת
הגאליה שלהן ואין הרחלי' יוצאו' חנונו' ואין העגל יוצא בגימון
ולא פרה בעור הקופר ולא ברצוע' שבין קרניה פרתו של רבי לעזר
בן עזרי' היתה יוצאת ברצוע' שבין קרניה שלא ברצוע חכמים

פרק ו

נעמי' לוכש החלב שמהדקי' אותן בחומו' ופעמי' קושרי' להן כים בדדיהן שלא יטשטף החלב לארץ ויפסד: ר'
הי' אסור בכלל דמשאוי הוא חוץ מן הכבונו' שהיא סמירת במדן שלא יטכף והיו להו תבשיט: ונצאו' צרור'
ליבט' די סביד' ליה כתף דלאו משאוי הוא מיהו ליבט' דמהדק סמיר ליב' למגור דלמא כפילו ואתו לאתנוי' אבל
לחלב דלא מהדק סמיר אסור' מייסוכ' דלמ' כפילו ואתו לאתנוי' והלכ' כתף: ג מטוטלת המיכ' של מטלת
א' שורה בזבז' לבימין או להכר אחר: עקוד שקושרי' דיהם עם הרגלים ככבלי' שלא יכרומו: דגול שכופי' ידו
בול זרועו וקושרי': לא יקשור גמלו' זה בזה וימשוך אחר וכלן הולכו' שלא יראה כמוליכין בשוק למכרן: אכל
צוככים היא חכלי' לתוך ידו והוא שלא יהיו ראשי' ההכלים תלויין ויוצאי' מתחת ידו לארץ טפח או יותר כדי
אלא יראה כמו שנסא' הכלים תלויין בידו: ובלבד שלא יכרך' לו לא לענין שבת קא מירי השת' אלא לענין
בלאים והכי קאמר המכנים חכלי' בידו קנתם של פשתי' וקנתם של גמר לא יכרך' זו בזו כדי כריך להו הו
בלאים וידו מתחממת באחזיתן ואסור: ד בזמן כמין פעמון שתליון כעור' הבהמה שתשמיש
קול כהליכתה חף על פי שהו' פקוק בזבז' דהשת' אין העככל שלו מקשקש להשמיש קול מפני שכרחה
במוליכו למכור בשוק: בסולם שבצוארו כשי' שלו מכה נותני' כצוארו עני' כמין שתי וערב כדי שלא יחזיר
ראשו לחכך חבורתו: ולא כרצועה שברגלו בהמה שמה רגליה זו בזו בהליכתה עשוי' לה כמין טבעת
של רצועה עבה וקושרים אותה במקום שרגליה מכשפות זו בזו: בחמוין שעושים להן לסימכ' שלא יתחלפו
בתרנגולות אחרי': ולא כרצועות שקושרין שני דגליהן יחד כרצועה קשרה שלא ידגלנו וישברו את הכלים:
בעגלה שתחת האליה כמין עגלה קטנה קושרו תחת האליה של הכבשים שאלו יתן גדולה כדי שלא תלקה
באבני' ובסלעי': חכוכות עץ אחד יש ששמו יחמון מניחי' קיסם ממנו ומניחי' לה כחוטמה כדי שתעטש ויפלו
התולעי' שכרחה ולזכרו' אין נריכו' לעשות כן שמתוך שסנני' זה בזה נופלי' התולעי' מאלהין: ג' מיוון
כמין עול של גמ' כותכים על צואר העגל שהיא למוד לכוף ראשו כשיגדל: בעור הקופר שרץ שכימו מדין
כמחט וקושרי' עיודו כדי הפרה שלא יקוה השרצים: ולא כרצועה שנין קריה בין לבני' בין לשמר אסור
דכל כעור ות' יתירמא' משאוי הוא: פרתו של ר' לעזר בן צוריה לא שלו היתה לא של שכנתו ועל שלא מייחס
בה כקראת על שמו:

שנת פרק ו

במה אשה

שנראשה אכלהו קאי בחוטי נמר ופסתן ורנצה שמקלעת בהן שער שנראשה ומה ע"כ לא תנח בהם בשנת מפני שאמרו חכמים בחול לח תגובל בהם עד שתירפס לפיכך בשנת לא תנח בהם דלמא מתירמיא לה טבילה של מנה ושירא להו ותיחא לתתויהו ארבע אמות כרשות הרבים : עד שתירפס שתתורס קנת שהיו רפוין ויככו המים כייהם שלא יהיו הונגיס בטבילה : בטוטפת ביז שקושרי

פרק ו

בסח אשה יוצאה עבה אינה יוצאה לא תצא אשה לא בחוטי צמר ולא בחוטי קשתן ולא ברצועו שבראשה ולא הטבול בהן עד שהרפס ולא בטוטפת ולא בסבטוין בזמן שאינן חפורין ולא בכבול לרה ולא בעיר של חב ולא בקטלא ולא בנוסי ולא בטבע' שאין עליה חות' ולא בכחש שאינה נקובה ואם יצאת אינה חייבת תטאת * ב לא יצא האיש בסנדל' הכסופ' ולא ביחיד בזמן שאין ברגלו בכרה ולא בתפילק ולא בקסיע בזמן שאינו מן המוכחה ולא בשיריון לא בקסדה ולא בכגפיים ואם יצא אינו חייב הטאת * לא תצא אשה בכחש הנקובה ולא בטבעת שיש עליה חותם ולא בכוליאיר ולא בכובלת ולא בצלוחית של פליטון ואם יצתה

הנין עליה כדו שלא זויק הנין במנח ופעמי' שהאשה מתקטטת בו בלא ניז : לרשות הרבים אבל לחצר קרו וכל הכ' למעלה אסורים אף בחצר דגזור בהו שלא תתקטט בשבת כלל לח בחצר ולא ברה ובכבול התיח שלא לאסור את כל תכשיטיה ותענבה על בעלה ורמבם פי' לרשות הרבים קאי חכלהו תכשיטי' האמורי' במתבי' דכלהו לא אסורי אלא גורה שחא תעבירם האשה ד' אמו כרשות הרבים : עיר של זהב עטרת זהב עשויה כמין עיר גורת ירושלם : ולא בקטלא תכשיט שנתן בבוחר בדוחק והאשה חונקת עמה בו כדי שתראה בעלת בשר ובערכי מרכיא : ולא כזמי כזמי האף אבל כזמי האזן וינח' בהן : חותם גורה לחתום בה אגד ואו כל דבר סתד ואף על גב דתכשיט הוא לה אסור דלמ' שלפ' ומחייב אבל יש עליה חותם דלמ' תכשיט הוא לה אמרי' לקמן דחייבת חטאת ואף על פי שמחייבת באכבע דרך מלכוש לפי שפעמי' שהבעל מסיר אותה מאכבעו וכותן אותה לאשתו להכניעו והיא כותנתו באכבעה והולכה בו ומכח' שדרך הונחא בכך וכן טבעת שאין עלי' חותם דלמ' הוי תכשיט לאיש חייב חטאת אע"פ שמוציאו באכבעו דרך מלכוש שפעמי' שהאשה כותנתו לו שוליככו לאומן והוא מוציאו באכבעו : ואם יצאת האשה בכל הכך דאסרי' עד הכא במתבית אינה חייבת חטאת דכלהו תכשיטי' ככהו ורבנן הוא דגזור בהו דלמא שלפ' ומחויב :

ב בסכדל המסומר של עץ הוא ותחבי' בו מסמדות לחזון ואכרוהו בשבת וכ"ט משום מעשא שהיה שפעם אחת היו תחבי' במערה מפני השמד ושמונו קול מעל גבי המערה ככדורי' בעליהן הן בחיים דחקו זה את זה והרגו זה את זה במסמדי' שבסכדליהן ומפני שפעמה זה בשבת היה אסרוהו בשבת וכ"ט שהוא יום של כנופיא כמו שבת : ולא בחיוד ולא בסכדל יומיד בזמן שאין ברגלו מכה אית ד'חמרי טעמ' שחא והסדוהו שהסכדל השני טמון לו תרת ככפיו ומוציאו בשבת ואת ד'חמרי דלמא מחייבי עליה וכלפי' לים לזה שברגלו ומייטת ליה בדיה ומיהו בזמן שיש ברגלו מכה שרי לנאת בסכדל יומדי' ברגל שאין בו מכה מפני שמכתו מוכחת עליו : ולא בקמיע שתלין לרפואה שאינו מן המומחה מאדם מומחה שריפא שלשה בני אדם אבל קמיע הלכאז מאדם מומחה שרפא ג' בני אדם בשאר קמיעות אע"פ דלא איתמחי קמיעא שרי תכשיט הוא לחולה כאחד מולבשויו : וקסדא כובע של ברזל : מוגיפן כמין בתי שוקים של ברזל שלכוש' במלחמה ולפי שאין לובשי אותן אלא בשעת מלחמ' אסור ללבושן בשבת : ג בחיט נקובה שמופ' בה דלא לתכשיט הוא וחייבת חטאת אף על פי שמוציאה חותמה כהלבישה ולא בידה שאומן שהניח דרך אומותיו חייב חטאת : בכוליאיר כלי שהאשה מעגלת בראשה כמין טבעת שמכבד הרחם : והוא משאיו לפי

שאין רוב הכשי יונאזו בו : בכובלת קשר של כסף או של זהב שקשור בתוכו נוסח להעביר דוח רע שבאשה : של פליטון מור שקורין מוסקין : וחכמים שוטריין דכבדי תכשיטי ככהו לכתחלה לח דאשה דלמא שלפה ומחויי והלכ' כחכמי' : ד תרים מגן עשוי בתבנית משולש : אלה מגן עגול ושכיהם של נצן ואכי שמעתי אלה ממלא בלעו וכערכי דבוס : וכתתו מרובותם לתתם וחי תכשיטי ככהו לא יהיו בטלים לעתיד : בירית אנצדה על השוק להחזיק בני

וצתה חייבת חטאת דברי רבי מאיר וחכמים פוטרין בכובלת ובצלוחי של פליטון ד לא יצא האילא בסיולא בקשת ולא בתרים ולא באלה ולא ברומח ואם יצא חייב חטאת ר אליעזר אומר תכשיטי הן לו וחכמי' אומרין אינן אלא לגנאי שנא וכתתו חרבותם לאתי' והניתותיה' לסופרות ולא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עור מלחם בירית שהורה ויוצאין בה בשבת כבליים שסאין ואין יוצאין בהן בשבת ה יוצאה אשה בחושי שער בין משלה בין משל חבורתה בין משל בהם ובשטש ובסנבוטין בזמן שחן תפורין בכבול ובפיאה בכרית לחצר בסוך שבאזנה ובסוך שבסנדלה ובסוך שהתקינה לגדתה בפילפל ובגרני' בלח וכל רבר שתתן לתוך פיה ובלב' שלא תתן לכתחל' בשבת ואם נפל לא תחזיר שן תותבת ושן של וחבר' סתור וחכמים אוסרים ו יוצאה בסלע שעל היצינית הבנות קטנות ויצאות בחושי

שוקים שלא יפלו ויראו שוקיה הילכך טהור' דלאו תכשיט למי הוא וכלי תשמיש בני לא הו' לא כלי המשמש כלי דומיא לטבע' הכלי שהן טהורין : ונצא' בה דלד' לנישה היא ולב' למחש' דלמא שלפא ומחויי דלא מגליא שוקה : ככלי' טמאי' משפחה אחת היתה בירושלם שהיו פסייעותיהן נסות והיו בתוליהן כושרים והטילו ש שלשלת בין בירי לבירית ששקוי' ונעשו ככלים כדי שלא יהיו פסייעותיהן נסו ולא יהו בתוליהן גושרים הליכך שלשלת תשמיש דאדם היא ולא תשמיש כלי לפי'

היא מקבלת טומאה ואין ונצא' בהן דלע' שלפא לשלשלת שהי' של זהב ומחויי דכי שקלא לשלשלת לא מגליא מוקה שהדי בירית במקומה עומדת : ה חוטי שער שער תלוש שעשיתה אוית כמין חוטיין וקולעת בהן שערה או אפילו קשרה אויתן על פדחתה קשר מהודק ונצאה בהן דלא דמו לחוטי גמר וחוטי פשתן דלעיל לפי שהמים ככנסים בהן ואי מתדמיא לה עכילה איכה נדיכה שמתירם ולא אתיא לאתווייהו : בין משלה בין משל חבורתה בין משל דחי תנא משלה משום דלא מאים לה אבל חבורתה דמאים לה אימא כיחוש דלמא שלפא להו ואתיא לאתווייהו ואי תנא של חבורתה מושם דבת מייכה היא לא מכבר ולא מחייבי עלה ומשום הכי ליבא למיחש דלמא שלפא ואתיא לאתווייהו אבל דבהמה דלאו בת מייכה היא ומכבר אימיה כיחוש דלמא שלפא לה ואתיא לאתווייהו נדיכא : בזמן שהן תפורים לשכבה שבדאשה דתו לא שלפא להו לאחויי : לחצר אכבול ואפאה בכרית קאי דאסרוה לע' למיפס ביה לרשות הרבים והשתא אשמעינן דלחצר מותר : פאה בכרית אשה שאין לה רוב שער לוקחת שער כשי' אחרות ומשימה בדאשה גבראה כאלו היא שעה : במוך שבאזניה שנותכ' לבלוע ליה של נוצת האוזן : שבסנדלה של יווק הכסדרל לכף רגלה : לכדתה באותו מקום שילבע בו הדם ולא יטפך בגדיה ואף על פי שאינו קשור דאי כפל לא אתיא לאתויי מפני מאיסותיה אבל מוך שבאזנה ושכסנדלה לא תנא בו קאלא אב קשור ומהודק : בפלל סנותית כפיה מפני רוח הפה : ובגרני' מלח סנותית לרפואת חולי השנים : שן תעיתת כושבת כלהי' במקו' השן שפפל לה : וצן של זהב שן שששתה מראיתו מחמת עפוש מכסה אותו בזה רבי מתיר לבאת בה דלא שלפה ויהויא של לא לגלות מומה וחכמי' אסורים כיון שהוא משונה משאר שינים דלמא מחייבי עלה ושלפא לה ואתיא לאתווייהו והלכ' כחכמים : ו כהלע מטבע שיש עליו נורה : שעל הגבית מכה שתחת פרסות הרגל וקשור' בה מטבע שיש עליו נורה לרפואה : הכנות יונאזו בחוטיין הקטנות מכבנות את אזניהן ואין עושין להן כומי עד שיגדלו וכותבי' חוטי' או קמתי' בחזיהן שלא יסתמו אזניהם : ואפילו בקסמין דנות קאמר אף על גב דלאו תכשיט של בני הוא ארסיהו דבהי' ולאן משאוי הוא : ערבו' נכות ישראל שבכרובי' ונאזות דעולות מצינאסות דבראש ושכיהם מכוכות חזן מן העניים כדרך הערבי' : ומדיית כמותי' ושראל שבמדוי' : פרסות שניתצפות בטלית ותולות רצועה בשפתה אחת כגד נוצרה ונשפתה השנית כורכת אבן

שנת פרק ו

או אגון וקושרת הרצועה בכרך ואין העלית כופלת מעליה: ז פורפלת מחבלת תרגו קרבי פורפין
ובלבד שלא תפרוק לבתחלה חמטבע לחודי קאי שלא תפרוק לבתחלה על המטבע מפני שאסו לטלטלו:
ח הקטע שנקטעה דגלו יוצא בקב שלו עושין לו כמין דפוס דגל וחוקק בנו מעט לשום ראש שקו
בתוכו ואיכו כסמך עליו ומותר לכתבו דמגעל דידיה היו ודכי יוסי אוקר דלאו תכשיט הוא והלכה כדבי
יוסי: ואם יש לו בית קבול כ

בחוטין ואפי' בקיסמין שבאזניהם ערביות יוצאות רעולות ומדיה'
פרופות וכל אדם אלא שדברו חכמים בהווה ז פורפת
על האבן ועל האגוז ועל הכטבע וכל בר שלא תפרוק לבתחלה
בשבת ח הקיטע יוצא בקב שלו דברי' סאיר ורבייסי
איכר ואם יש לו בית קיבול כתותים טכא סמוכות שלו טכאין
מדרם ויוצאי' בהן בשבת ונכנסין בהן בעור' כסא וכסונות שלו
טכאין כדרם ואין יוצאין בהן בשבת ואין נכנסין בהן בעזרה
אנקטסין שחורי' ואין יוצאין בהן ט הכנים יוצאין בקשרים
ובני מלכים בזוגין וכל אדם אלא שדברו חכמים בחוה ז

כתימין שחסק בו כדי קבול של
כתימין דקין ומוכין להכיח ראש
שוקו עליהן מקבל טומאת מגע
אבל אם אין לו אלא בית קבול
שוקו בלבד בלא כתימין לאו בית
קבול הוא לטומאה והוא ליה
כפשוטי כלי עץ דדומיא דשק
בעינן דקבול שלו עשוי לטלטל
על ידו מה שנותנין בו אבל שוקו
אינו מטלטל עג הכלי: סמוכות
שלו יש קטע שתי דגליו והולך על
שוקיו ועל ארכובותיו ועושה ס
סמוכות של עור בשוקיו: טמאים
מדרם אם זב הוא דהא לבתיבת
גופו עבידי ומדרם הן ונעשו אב
הטומאה ויוצאי' בהן כשכ' דתכשיט

י יוצאין בביעת החרגול ובשן שועל ובמסר סן הצלוב
משום רפואה דברי דבי מאיר החכמים אורסין אף בחול אמר
משום דרבי האמורא

פרק ז

כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיק' שבת
ועשרה מלאכו' חרבה בשבתורת חרבה אינן
חייב

דידיה הן וככסבים בהן לעזרה ואף על גב דתנין לא יכנס להר הבית במגעלו הכי לאו מנעל כנהו דלא
בראש דגליו הן: ככא יש קטע שיכשו וככוונו גידי שוקיו ואף על ארכובותיו איכויכול לילך ועושה כמין
כסא כמוד ויושב עליו וכשהוא מהלך כסמך על ידיו ככסבלים קטכים ועוקר גופו מן הארץ וכדחף לפניו
יחזור ונח על אחוריו והכא קשור לאחוריו סמוכות של איתו קטע עושה לו סמוכות של עור או של עץ
לראשי שוקיו או דגליו התלוין וכשהוא כשען על ידיו והוא עוקר עצמו כשען גם על על דגליו קנת ואין
יוצאין בהן בשבת דאידי דגליו ולא מכחי מארגיא ומכין דמתלפי ואיתי לאתוייכהו ואיתי דאערי מפני שאין
צריכין לו כל כך והווי משאוי: ואין ככנסין בהן לעזרה דמנעל כנהו: אבקטמין כמין פרכוף אדם משוכס
שמשוימין על הכנים להכעיתו התקוקות: פא חמור שהלכנים עשוי' וכשאי' איתו על כתפיהן: טהורים
מלקבל טומאה דלא כלי תשמיש ולא תכשיט הוא: ט כקשרים בן שיש לו גענוע' על אביו כוטל האב
רצועה של מנעל ימין וקושר' לו לבן בשמאלו וכל זמן שאיתו קשר עליו סרים הגענועי' מעליו כסגולה ולהכי
תגי הכנים שאין לבנו גענועים על איהיה כמו הכנים: בזוגין כמין פעמונים קטנים תרגו פעמון והב זגא
דהבא: ז החרגול מין חגב כדכתי' את החרגול למיכהו ותולין איתו באין ומרפאין בו כאב האזן:
זכשן של שועל דעבדי לשיכתא למאן דכיים להקיבו תולין עליו שן של שועל חי ולמאן דלא כיים כדי שיסך
תולין עליו שן של שועל מת: זכמסמד הנלוו מהמר שנעץ התלוו אם יוכיחוהו על נפח שמכמה יסוד הכפת
ורמב"ה פירש שמשוימין איתו כבואר מי שיש לו קדחת שליטת וירפאנו: ורבי מאיר אומר אף בחול אסור
ואין הלכה כדבי מאיר דקימא לן כל דבר שיש בו גושום רפואה אין בו משום דרבי האמורי ולא קריבן ככא
ובחקותיהם לא תלכו:

כלל גדול

השוכח עקר שבת כסבור אין שבת בתורה ואע"ג דמעקרא שמע ועכשיו שכתו:
איכו חייב אלא חטאת אחד על כל השבתות שחלל דכלה שגגה חדא היא דכתיב
את שבתיתו תשמורו ומושמע שמירה אחת לשבתות הרבה: היודע עקר שבת שיש שבת בתורה וכאסרו כו
על אבות ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה עי' שגגת שבת שאינו יודע ששבת היום חייב על כל שבת
ושבת

שבת פרק ז

ט

ושבת חטאת אחד ועל זה באמר ושמו כני ישראל את השבת דמשמע שמירה לכל שבת ושבת כלומר שמימי חטאת על כל שבת ושבת ואף על פי שלא כודע לו בכתים והעלם אחד הוא אמריכו ימים שבתים היוין ידיעה שמי אפטר שלם שמע בכתים שאינו היום שבת הנה לא שלם כוכר במלאכות שעשה בו הילכך כל שבת ושבת שגנה חמת היו: היודע שהיו שבת ושבת מלאכות הרבה שלא ידע שמלאכו הללו חממות וצאן כמה פעמי בכמה שבתו

חייב על כל אב מלאכה חטאת אחד וצעף שחור וכפלן בכמה שניות כל אב מהן חדל שגנה היו דהא לא כודע לו בכתים והכל לכו למימר ימי שבתיו היוין ידיעה לחלק דמשום ימי שבתיו חין לו לדעת אי זו מלאכה חממה וחיוו מלאכה מותרת לא חסרן יש ועסק לפני חכמי בהלכו שב וזה שחייב על שתי תולדות של שתי חבות חלוקות על כל אחת חטאת אחד חבל אי עביד אב ותולדה דרייה או שתי תולדות של אב אחד לא חייב חלק אחד

חייב אלא חטאת אחת הודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל אב מלאכה ומלאכה העושה מלאכות הרבה מעין מלאכה אחרת אינו חייב אלא חטאת אחת ב אבות מלאכות ארבעים חסר אחת חוזרע והחורש והקוצר והמעמר חרש והזורע הבורר האוחז והמרקד והלש והאופ הגונו את הצמ' המלבנו והסנפצו והצובעו וחשוו והסיק והעושה שתי בתי בירק וחאורג שני חוטין והפוצע שני חוטין הקישר והמתיר והתופר שתי תפירי הקורע על מנת לתפור ב' תפירות הצ' צב' השוחטו והשפיטו הסולחו והסעבר אר עירו והסוחקו והסחתבו הכותב שתי אותיות והסוחק על סנת לכתוב שתי אותיו הכונ' וחכותר הסככה והסבציר הסכה בפשיש

בדקתני טיפ העשה מלאכו הרבה מעין מלאכה אחת אינו חייב אלא אחת כגון שתי תולדות של אב אחד משום דהוי כעושה וחוזר ועשה בהעלם אחת ואין חלוק חטאו' בהעלם אחת לא בגושי עברה שחין דומי או בחלוק שבתות לענין שגנת שבת: היודע הסורש הא דלא תנא הסורש כרישא והדר הוורע כדרך כל הארץ להשמיצין שאם היה קרקע קשה ומרשו ומרשו ואחב חור ומרשו מחייב ארבישה שבייה משום חורש: הקורע כודע והמלקט בלאכו חייב משום קוצר המעמר חוסף ורשי תולשי' וכוכרם אל מקום אחד: הורע ברכת לרוח: הבורר פסולת כידיו או בככרה: והמרקד בכמה וף על גב דהכי בלהו חדא ככהו דלהפרד' בפסולת מתוך חובל כעשו שלשתן משום דשלשתן היו במשכן איצ' דדמו להדדי חשיב להו כל אחד באפני כפשא חי כמי לפי שאינן בבת אחת אלא זה אחר זה: האופה לא הויא במשכן דאין אשייה אלא בפת ופת לא שייכא במלאכת המשכן אלא תנא סדורא דפת קטע ומיהו מוכסל שהו מעין מלאכת אופה הויא במשכן כסממני' של ככע תכלת וארגמן ותולעת שני והמנים בקדרה והכותן כפי' ענן קדרה העומדת על האש חייב משום מוכסל וכל הכך קמאי' דחשיב במתני' היודע הקוצר הדש וכו' בלהו הווי כהממין של ככע מלאכת המשכן: הגיוו נמר וכל שאר מלאכותיה שייכי במאר תכלת של מלאכת המשכן המלבנו מכנסו בכרה: המכסהו חוכטו כעשה חי כמי סורקין במשך המיט' אורדיר בלשו: בתי נידן שנות; שני חוטין בתיך הכית כיר: הפוכע מתיר חוטי הערב מצל השתי או השתי מצל הערב לכורך חרוי: והקושר והמת' שכן כדו חלוקן שממנו עו' התכלת קושרי ומתירי שפעמי כדרך לטול חוטי' מרשת זו להוסיף על זו ומתיר מכאן וקושר כאן: ותופר וקורע כמי היה כיריעו' שכן יריעה שאכלה פש וככרה בו קב קיץ ועגלו כריך לקרוע למטה ולמעלה את הנקב שלא תהא התפירה עשויה קמטין קמטין: והעפר שתי תפירות והוא שקשן דאי לא קשן לא קיימי ומחייב תרתי משום קושר ומשום תופר: הגד כני וכל מלאכת ערוו כוהנתכתחשי' בשרותיהן: המולחו והמעבדו כנמר' תצ'ה דהיינו מולח היכו מעבד אלא חפיק חד מניה נפיל גרעט במקומו שמטרטט מלאכות מלאכות הווי: המעחקו מנרר שערו: מתתכו מקביעו ומחכתו לד' נעי' וסבלתי' וכותב ומחך הווי במשכן שכן רוצעין בקראים לדע' מזה כן וינו וכותב אית כוה וחות כוה ופעמים שצ'ה ומוחק: מכה ומבער בחש שתחת דוד הכמיין: מכה בפטיש היא נמר מלאכה שכן חומן מכה בסדן כנמר מלאכה ואין מכה בפטיש חייב לא כנמר מלאכה: ומתוכא דרש' דמכא אבות

שנת פרק ח

מלאכות ארבעה חסר אחת אף על גב דהדר חשיב להו' חדא חדא לתא לאשמועינן דאפילו עמיד אית
 כל מלאכות שבעולם בשבת אחד בהעלם אחד או אפשר שיתקייב יותר מארבעים מטרות דכלהו שאר
 מלאכות תולדות להכך אבות ואצתה דעביד אב ותולדה דיליה ולא פתייב אלא חדא: ג כל הכשר
 להכניע שהוא דבר העשוי לכוון אדם: ומכניעים כמוהו שיש בו שיעור הקהו להכניע: אין חייב אלא
 המכניעו אם כעשה חביב על

אדם אחד והכניעו חייב על
 הוצאתו אם הוציאו אכל אדם
 אחר אינו חייב עליו דלגבי אלו
 מלאכה הוא: ד ענה תנן
 של מימי קטניות: כמלאו פי גמל
 שצונו גדול ממלאו פי פרה ו
 וכמלאו פי פרה לא מחייב כענה
 דהא לא חזי לפרה: עמיר קשין
 של שבלון: פי טלה כפיט מפי גדי
 הילכך עמיר דלא חזי לגדי לא
 מחייב כמלא פי גדי עד דאיכא
 מלא פי טלה אכל עשבי הוציא
 מחזו לגדי ולטלה מחייב אפילו
 כמלאו פי גדי: לחין הראויין
 לאדם בגרוגרת. דזה שיעור לכל
 שאכל אדם בשבת אכל כמלאו
 פי גדי לא דלהיס לא חזו לגדי:
 ומנטרפי כל אוכלי אדם זה עם
 זה חזן מקליפיהן שאינו אוכל ואין
 משלימי השער: ועוקציהן זכב

פרק ח
 המוציא יין ברי מיני' הכוס חלב כרי גמיע' רבש
 כדי ליתן על הבתירה שמן כדי לסוך אבר קטן
 מים כדי לשוף בהם את הקלור ושאר כל חבשקין ברביעית ומל
 השופקין ברביעית רבי שכעון אוכר בולן ברביעית ולא אמרו כל
 השיעורין הללו אלא למצניעיהן: ב המוציא הנלכח
 לעשות און לקופה גמיע כדי לעשות הלואי לנפחול בבריה רב
 יחודה

הפרי דהוא עין כעלמא: וסוכן קליפת התמי' הכושדת מהמת הכתישה: ומורסן הנ שאר נככה וממס פי
 אפכא דמוסרן הוא עבה וגרוע מהסוכן: חזן מקליפי עדשין שהן מתבטלות עמתן לאבוקין הקלומים
 החבכות שהן כושפות כשעושה מהן גורן וקלפי הפולין בזמן שהן לח' ויתבטלו עם קלבתן לרבי יהודה
 מצטרפין עם האובלין לשעור גרוגרת אכל יבשים לא שזיכן כאכלים בקלפתן לפי שהן נרשים כוכיזן
 בקערה ואין הלכה כרבי יהודה:

המוציא

כדי מוציאת הכוס של ברכת המזון שהיא רובע רביעית ויין חי כדי שימוצו לחסכך
 על חד של ויין תלוא נומים ויעמוד על רביעית הלוג שהוא שיעור כוס של ברכה:
 כדי נתייעה מה שאדם בולע בכית אחת וחלב בהמה טמאה דלא חזי לשתיה שעורו כדי לכתול שין אחת:
 על הכתינת מכה שעל גבי הכוס' והחמורין מחמת המטאוי ומנאחי כתי' ששחין היוכא כשור הכשר כשמיני
 להתבטל הוא עושה ראש למעלה וקדו פי כתיית ואעפ שהדגש עקרו לאכילה כיון שדפואתי מוציה והיא
 עשהו אוליין בתר שיעור' ונורא לחומר: אחר קטן של תוכו נוימו והיא אכנה קטל שכרנל: לשיך לטסוף
 ולמחמת כהן: קילור שנותני על העין: ושאר כל המטקי שאין מהן רפוחה: סוככים חייב כרוחין
 וחזו לגבול בהן את הטעם: כלן ברביעית אף היין והחלב והדגש דלא כאחדו שעורין במשה לא למכניעיהן
 אלא שאר כל אדם אין חייבין אלא ברביעית וכל לרבי שמעון דמכניע עבמו כש שיעורו וטוא וכבניד
 מהאי שיעור' לא מחייב דלית ליה לרבי שמעון כל שאין כשר להכניע ואין מכניעין כמוהו שיתחייב עליו
 עבדיעו בכל שהוא ואין הלכה כרבי שמעון: ב און לקופה לחזוקה בה: תלאו לתלותו בו: וכניד
 משיעור

שנת פרק ח

משוער און לקופה : מדת מעבל להראו לאומן כמדה זו אכי כריך ושיעור יבניו מתלאי : כיור מעשבי עשין אותנו קשר של מוכסין פנמים שאדם כותן מכס בראש הכהר מזה והוא מוסר לו חותם להראות למוכס שבעבר האחר מן הכהר להראותו שכבר פרע האכס ודרכו לכתו שתי אותיו גדולות לסימן והן גדולות מעשתי אותיו שלכו כיור עתון שוב אינו ראוי לכתוב לשיכך כריך שיעור גדול לכרוך על פי בלחיות :

לעשות בו קשיע
לכמות בו את הקשיע : קלף כדי לכתוב פרש קטנה דאיידי דרמיו יקרוין לא עבד מניה קשר מוכסין אלא תפלין ומאותות ולא זלא מחיבו בשעור זוטא :

דיו כדי לכתוב שתי אותיות לרשום על שתי חליות של כלי און על שני קדשים לזוין : כדי לכחול עין אהתשכן ככומות ההולכות מעוטפות אין מגלות אלא עין אחת וכחלת אותה :

השנשכת הכידיין
מושיבין כסר קטן בראש הקכה ונותנים עליו דבק והעוף יושב עליו וכדכך בו וכריך לתת עליו דבק הרבה כדי שיהא העוף כדבק בו : לעשות כוכב קטן כלו משמיון כוכב חס ומותם פיו כזפת או בנפרית ועושם בסתימה נכב קטן להוציא מומנו הכסף חי : חרסית לבנם

חזורה אמ' כדי לישול ממנו מידת מנעל לקטן נייר כדי לכתוב עליו קשר מוכסין וחמוציא קשר מוכסין חייב נייר מחוק כדי לכרוך על צלוחי קטנה של פליטון ג עור כדי לעשות קשיע דוכסוסטוס כדי לכתוב מוזה קלף כדי לכתוב עליו פרשה קטנה שבחפילי שהיא שמע ישראל דיו כדי לכתוב ב' אותיו כחול כדי לכחול עין אח' ד דבק כדי ליתן בראש השבט זפת ונפרית כדי לעשות נקב שעוה כדי ליתן על פי נקב קטן חרסית כדי לעשו' מיכור של צורפי זהב רבי יהוד' אומ' כדי לעשו' פישוש טובין כדי ליתן על פי כור של צורפי זהב סיד כדי לסור אצבע קטנה שבכנות רבי יהודה אומר כדי לעשות כלכול רבי נחמיה אומר כדי לסור אנדופ' ח ארסם כחותם המרצופן דרבי רבי עקיבא וחכמי' אומר' כחותם האיגרו' ובל וחור' הרק כדי ליובל קלח של ברוב דברי רבי עקיבא וחכמים אומר' כדי לובל ברישא חול הגם כדי ליתן על בלא' כף סוד קנה' כדי לעשות קולמס ואם חירז עב או מרוסם כדי לבשר' בו ביצה קלה שבבצים טרופה ונתחנה באילפס ו עצם כדי לעשות תרוד רבי יהודה אומר כדי לעשות ממנו חף זכוכי' כדי לגרור בו ראש הכרס צרוך או אבן כדי לזרוק בעוף רבי אלעזר בר יעקב אמר

כתנזה לעשות פי כור שהמפוח ככסם בו : פטפוט רגל למקום מושב הכור שמשיבין אותו על כן וכסים העשוי לכך : סובין כדי ליתן על פי הכור של צורפי זהב במקום שאין פחמין בורפין הזהב באש של סובין : פירוש אחר שרגילים לתת סובין על פי הכור כשמתיכים הזהב : לסוד קטנה שבכנות ככות שהגיעו לפרקן ולא בא להן האורח כמות עכיים עופלות אותן כביד והאורח ממהר לבא משיר כמי את השער וכמות פשירים עופלות כפולות וכמות מלכים בשמן זית שלא הביא שליט : כלכול הנדעין וסדין אותן כביד להשכיב את השער : אכדיפי למטה מן הנדעין מעט שקודין בת כדעא ואין הלכה לא כרבי יהודה ולא כרבי חמיה : ה אדמה טיט ארום : מרנפין שקין גדולות שנושאין בהן פרקמטי בסמיכות וחומתין אותם כדרך שחומתין האגרו' ושעורא דרכן זוטא מר' עקיבא והלכה כחכמים : כדי לזבל כרישא כרתי ושעיריה זוטא מקלח של כרוב והלכה כחכמים : מלא כף סיד כף של סידין : כדי לעשות קולמס המגיע לקשרי של אמצע אבנעיתיו : עבה שאינו ראוי לכתבה : מרוסם מרונץ ושכור : בינה קלה בינת תרנולות ואמאי קרי לה בינה קלה שקלה להיות כסל זוטא משאר גנים והשיעור הוא כדי לבשל בגרונת ממנה : טרופה מעורבת בשמן וכתובה בחלפס מהחם כנר שהיא ממהדת להתבשל : תרוד כף : חף טן משיבי המפתח שפתיחים בה הדלתות ואין הלכה כרבי יהודה : כרכר של אורגין ומעבירו על השתי כשהוא מתוח לפכיו ושוכט בו פחוטין : כדי לזרוק לבהמה דלא טרח אכיש למשקל נדוד משום עוף להכריחו דבקלא בעלמא

שבת פרק ט

פנייה: ז כן פנים לחברו כשסדרין פנימין ועמודי וקורות ועושין שירה של קורות על הארץ ויש מלל כיוון לזו סומכה ותחתיו שלא יתעקס: זכר לדבר החשיב הרש בחתיית החור: לחשוף ללכות מעגל גומא קטנה שהמים כקבנים בה אלמא חשיב חדש נמי נקבלת המים והלכה כל יום:

אמר

דני עקיבא מנין לנו שטמאה במשא אידי דאידי לבי באמכת גמי חרם קטנמי לסמי קראי דאסמכתא
אומר כדי לזרוק בבחורה. ז חרם כדי ליתן בין פנים לחברו דברי רבי יחודה רבי סאיר אומר כדי לחתות בו ארת האמר רבי יוסי אומר כדי לקבל בורביעית אמר רבי כאיר אף על פי שאין ראייה לדבר וזכר לדבר לא ימצא במכתחו חרם לחחרת אש כיקוד אמר לורבי יוסי שטם ראייה לחשוף מים כגבא.

וקרא דעורם כמו דוח הוא סמוך לקר' דלא יסאר במכותתו חרם דאייתי לעיל או נמי משום דבש למתנא מנין שמדמיין את המילה וכו' תנא לה' מכיין דדמו לה: מטמא במשא הנושא אותה יכנס בגדיו ופילו אלא לא כגע בה כגון שהיתה בקופה וכיונא בה ופילו גורכ' עליה דר' עקיב' ואמרי איכה מטמאה אלא כמגע כשרן והלכה כחכמי תורם כמו אשה דוח כלומר יהיו כענין כורים כמו דוח כאשה כדה בדכתי' וד' כדל' ובעו משתנה קרא: ז שהיא טהורה שאינה מקבלת טומאה: בלב ים נפשיט' דאיכה בלב ים היא אלא לאשמועין דספינה הרי היא

פרק ט

אמר רבי עקיבא כנין לעבורה ורח' שטמאה במשא כנדה שב' היום כסודח צא תאם' לו מה נדה שטמא בכשא אף עבודה זרה כטמא במשא ב בנין לספינה שהיא שחורה שנאם דרך אגיה בלבים בנין לערתה שהיא ועל' וטמא' שמורעין בתוכ' ה' זרעונן ד' על' רחמי הערותה ואחת באמצע שנאם כי כארץ תצוי צכחה ונגנת זרועיה תצמיח זרעה לא נאמר אלא זרועיה בנין לפולטת שכב זרע ביום השלישי שתחא שטמא שנאם וחיו נכוני' לשלשת ימי בנין שמרחיצין את חמלה ביום השלישי טמא להיות בשבת שנאמר והי ביום השלישי בחייהם כואבים בנין שקושרין לשון של זהורית בראש שעיר הסתחל שנא אם היו חטאים

כיס מה ים טהור אף ספינה טהורה ואפילו היא של חרם ואפילו טכנה ביבשה והירידה לים שזרעיה בה חמשה זרעונים ויש בה כדי להפריש ביניהן הפרש הראוי ולא הוי ערבו: ארבע מאדבב רוחו הערעם ממלא את כל הרוח עד סמוך לקרן וכאמצע אינו זרע אלא גרעין אחד כדי שיהיה הגרעין שנאמצע רחוק ג' שפתי מן החור שכל רוח דשעור יציקת כל זרעו טפמי ומחנה ואעפ' שכלל הקרני סדרה והירש' קרובים זה לזה ואין ביניהם הרחקה דשעור ויונקים זה מזה אין כאן בית מייחוס דאלתלים בלבד קשר קרא דלא להוי ערבוב ולכיקים לא מיישגין כדתנן היה גדר בנתים זה סומך לגדר מאכן וזה סומך לגדר מאכן ואעפ' דיבקי מתתאי וכו' איש היכר גדול שרוח זו זרועה נפון ודרום ורוח זו זרועה מזרח ומערב אכל בין זרע האמצע לזרעוני הרוחות אין היכר ואי מקדבי הוי ערבוב הילכך נריך הרחק כדי יניקה: שכלל כי בארץ תנויח נמה תנויח חד נמחה חד זרועיה תרי תנמיח חד הרי חמשה: זשטה טפמי ליכא לילכף מקרא לא קים להו לרבנן דחמשה זרעונים בשטה טפמי לא יבקי הרוחות מן האמצע ולא האמצע מן הרוחות דשעור יבכת כל זרע טפמי ומחנה הילכך כי רמיח לקרא חמשה זרעוני בערוגה כתישה טפמי קאמו: זכמסכ' כלאים פרשתי הלכות ערוגה ופרטותיה ודקדוקיה וכו' קנרתי: ג שיהי טמאה רוח השלישי א' כתי לא מסרחא שכבת זרע ואייה לקלוט ולהיוולד כונר ממנה וקדיין בה שכבת זרע הראוי להזריעה לשלשת ימים דהקפיד הכמונ על טמאי קרי במתן תורה לכך הפדישן שלשה ימים ולא חש אש ופילו אהכ ביום דביעי להפרישה דמברוח ואינו ראוי להזריע ופסק ההלכ' שהפולט כיום השלישי טמא ומתיתין משכשת היא ותני מנין לפולטת ט' ביום השלישי שהיא טהורה שב' היו ככונים לשלשת ימים ולשלשת ימים דאמר קרא הינו ליום השלישי דביום שלישי הפרש כתבה תורה אי כמי לא משכשת היא אלא דני אליעזר בן שריה היא דכל' הפולטת ביום שלישי טמאה ולית הלכת' כתייה מנין שמרהיני וכו' אפילו בחמישן שהזמנו בשבת דאף ביום שלישי מסוכן הוא וכש' ראשון ושני והמים מייחקים לגוף סתינון

שנת פרק י

ורחבה ל' : שלא עשה מלאכתו בכת אחת לא עשה עקירה מרשות היחיד והנחה ברשות הרבי' שרם מקום חיוב דבהכי הויה מלאכה גמורה חלה עקר ומקום חיוב והיחיד בכרמלית שהיא פטור בחזקה הנהה והדד עקר לה מכרמלית שאינו מקום חיוב והיחיד ברשות הרבים וכוננא שלא נכשית עקירה ממקום חיוב והנחה במקום חיוב בפעם אחת : אסקופת החכמה חנטבא שלפני פנת הנית לנד רשות הרבים : עד שיניחא כלומר חלה חכ' הניחא בראשונה

כל הקופה ולא שני חלה בקופה מלא קשור ודלוש' שהן ארוכין ועדין יש מהן לפנים חלה מלאה חרדל שהרי יש הרב ממנו כלומר ממנו נעשה כמו שהני' את כל הקופה וחייב : ג שכן משא בני קהת בכתף ישאו וימין ושאל חייב ארחה דארעא : מרסקו הפרק האמנע שבורע וכערכי כך שמו מרסק' : באפוקדמו אור חלול פיה למט' אין דרך הנהיה בכך אבל פיה למעלה דרך הנהיה בכך פירוש אחר אפוקדמו בנד שלובס סמוך לשברו לקבל הוי'ע מדניגן לבשמת בו כעין כוסין וכשמנהכ' אותו מלמטה למעלה כענא פי הכיס למטה : שפת חלוקה השפה התחתון של חלוק : ד לפניו ופא' לו לחארו פטור דתכונן לשמירה מעולה ועלתה בידו שמירה פחותה :

בין שהוציאן אחר פטור ספני שלא עשה בלאכתו בבת אחרת קופה שהיא כליאה פירות ונתנה על איקופה החיצונה אף על פי שרוב הפירות כבחורן פטור עד שיוציא את כל הקופה » ג הכוצי' בין בימינו בין בשכא' בהך חיקו או על כתיפו חייב שכן משא בני קהת בלאחר ידו ברנלו בפיו ובמרפקו באונו ובשערף ובפוגרתו ופיה למטה בין פוגרתו לחלוק ובשפת חלוקו בבגדלו בסנדליו פטור שלא הוציא בדרך הכוציאן » ד המתבונן להוציא לפניו ובא לו לאחוריו פטור לאחוריו ובא לו לפניו חייב באמת אכרו האשה החוגרת בסינר בין מלפניה ובין מלאחריה חייבת שכן ראוי לחיות חזר רבי יתודה אוכר אף כקבל' פתקין : ח המתניא כבר לרשות הרבים חייב הוציא אחרו שני' פטורין לא יכול אחר להוציאן והוציא אחרו שנים חייבת ורבי שמעון פוסק : חסוציא אוכלין פחות מכשיעור בכל פטור אף על חלה שחכלי טפילה לו את החי בכטה פטור אף על הכשית שהמטה טפילה לו את המט בכטה חייב וכן כזית מן הכת וכזי' כן הנבל ובערשה מן השרץ חייב ורבי שמעון פוסק » ו הנוטל צפורין זו בזו או בשינוי וכן שערך וכן שפכו וכן וקנו וכן הגודלת וכן חכותלת וכן הפוקסת רבי אליעזר בחייב והכנים אוכרין בשוכה שבות

לחארו ובא לו לפניו חייב דתכנין לשמירה ועלתה בידו שנוי' מעולה : סיכר כעין ויככו קטרי חוגרות אותן לבניעות ואם תלתה בהן שוכ דבר להוציא ופא' לה לנד חרד' חייבת ככר רחוי' להיית חוור דרכו להיות חוור וסוכב פנינותיה וניתלה ידעה שסוכו להינהכך : רבי יהודה חוור אף מקבל' פתקין שלמלך הרבי' הנשאים אגרות כותבי' אותם בעני' חלול' כדמות קנים ומתלו' כגומאם ודרך חותמ' קנה לנד חוור וסוכב מלפניו ושאריו כביב לנארו וידעה היה שסוכו להתהפך וחין הלכ' כר' יהוד' : ה הניחא שנים פטורים כדליל' בעשותה אחת מכל מצותה העשה את כלה ולא העשה מקצתה : וז' שמעון פוסק דסבר חפילו כשאין וימד יכול לעשות את עשאר' שנים פטורי' וחין הלכ' כד' שמעון : את החי במטה על המ' לא מחייב בהנאתה אם אינו כפות לפי שהיא נושא את עצמו והיא אדם אבל בהמה היה וענה לא דכחאן דכשית דמו וכן כזית מן המת חייב אם הניחו והחיל ומטמא הוציאה השוכה היא להכיל עצמו מן הטומאה וכן כזית מן הכלה וכעדה מן השרץ דהכי היו שערין לטומאה : וז' שמעון פוסק חפי' כפת שלם דהו' מלאכה שאינה צריכה לגופה דכל שאינו חלה לסלקו מעליו הוי' מלאכה שאינה צריכה לגופו ולאו מלאכת מהשבת היא וחין הלכה כד' שמעון : ז וכן שערך התולש שער ראשו בידו וכן הגודלת שער ראשה וקולעת אותה תרגום עבות גדילו' : הכוחלת נוחתת כחול בעיניה : הפוקסת מוחלת שער באמצע הראש מוחאן ומכאן חלה הכרעים : ר' אליעזר מחייב חטאת כוחלת משום כותנת גודלת ופוקסת משום כונה ומכיים אכורים משום שנות דפנרו אין דרך כתיבה ככך וחין דרך ככין וכך והלכה כחכמים ודוק הנוטל בגרניו ושערך ובידיו הוא דפנרו רבנן מחטאות ומקבילה חלה הנוטל שערך חו' כפרכיו בכל

מודין חכמים דחייב מטאת ומכי בטל שתי שערות חייב והבטל שיעור ראש חדרו אפילו ביד חייב ופסדן
שגדשה רוכה או שער שכתלש רובו ומנעו אותה מותר לטלו ביד לכתחלה: התעלם מעצין כקוב חייב דהוי
כמחזר דיוכך מן הקרקע על הכב שדמי לחלוחית הקרקע ואפילו הכב לבדו ושעור הכב כדו שרץ
קטן: וכי שעעין פטור בזה וכו' דלא חשיב ליה כמחזר לחייבו: סקילה ואין הלכה כדכיו שמעון:

הזורק

הרבים רשות היחיד
הוא מקום שהוקף ל' מחנות
גבוהו עשר שפתי וכיחיהן ארבע'
טפחי' על ארבעה טפחי' או יותר
על כן אפי' יש בו כמה מלין אם
הוקף לרידה כגו' מדינה שמקפ'
חונה ודלתותיה כעולות בליה
ומכוונות שיש להן ג' כתלי' ולמי
ברוח רביעית וכן תל גבוה

שבות » התולש מעציץ נקוב חייב ושאינו נקוב פטור ורבי
שמעון פטור בוח ובוה »

פרק יא

הזורק מרשות היחיד לרשות הרבים מרשות
הרבים לרשות היחיד חייב מרטו היחיד לרשו'
היחיד ורשות הרבים באמצע רבי עקיבא מחייב וחכמים פוטרין:
ב כיצר שתי גזוטראות זו כנגד זו ברשות הרבים המושיט
וזזורק כזו לזו פטור היו שתיהן בדיוטא אחת המושיט חיי' והזורק
פטור

עצרה ורחב ארבעה או חרוץ שהיא עמוק עשרה ורחב ארבעה ואפילו כלים כגון ספיכה ומגדל של
עץ וכיוצא בהם אם יש בהם ד' על ד' בגובה עצרה כל אלו רשות היחיד הן ואויר רשות היחיד
כרשות היחיד עד לרקיע וענוי הכתלים של רשות היחיד כדון כרשות היחיד: ורשות הרבים
הוא כגון השוקים הרחובות המדברות והדרכים המפולסים להם ונחיה שהיה רחב הדרך או אמה
ולא יהיה עליו תקרה ואיכא למאן דאמר שנידך כמו שהיו בו קועים בהם ששי' רבוא' בכל יום כדגלי מדבר
ואויר רשות הרבים אינו כרשות הרבים אלא עד עצרה טפחי' ולמעלה מעצרה כדשו' הרבים מקום פטור
הוא ומקום שאין בו ד' על ד' גובה משלשה טפחים ולמעלה הוא מקום פטור אפילו קוים וברקין וגללין
ברשות הרבים גבוהי' משלשה ולמעלה ואין בהם ד' על ד' הוי כן מקום פטור וכן מקום המזוק מחובות
ואין בו ד' על ד' או חרוץ שאין בו ד' על ד' ועמקו משלשם ועד התחום הרי זה מקום פטור: ומקום
שהוקף ל' מחנות גבוהו משלשה ועד עצרה ויש בו ד' על ד' או יותר או תל שיש בו ארבעה על ארבעה או
יותר גבוה משלשה ועד עצרה או חרוץ שיש בו ד' על ד' עמוק עשרה ומכיו סתם משלש דוחותיו
שאין לו לחי או קורה ברוח רביעית והים והקצפה כל אלו כרמלית הן ופידוש כרמלית כרמלית כלו' כמו
אלהבה שזיכה בתולה ולא כשואה לבעל כך רשותו איכה לא רשות היחיד ולא רשות הרבים ואויר
כרמלית ככרמלית עד עצרה ומעצרה ולמעלה בכרמלית הוי מקום פטור והנוציא מרשות היחיד לרשות
הדכור או המככים מרשות הרבים לרשות היחיד חייב מטאת מרשות היחיד לכרמלית או מרשות הרבים
לכרמלית ומכרמלית לרשות היחיד חייב מטאת מרשות הרבים לרשות היחיד או מרשות הרבים למקום פטור או
ממקום פטור לשביהן מותר לכתחלה ואין נידך לומר מכרמלית למקום פטור או ממקום פטור לכרמלית
שהוא מותר והמעביר מתחלת ארבע אמות לסוף ארבע אמות ברשות הרבים חייב מטאת בכרמלית פטור
אבל אסור ברשות היחיד ובמקום פטור מותר לכתחלה לטלטל ולהעביר בכל הרשות כלו' ואפילו
הוא כמה מלין: רבי עקיבא מחייב דשכירא ליה מכי עבר ההפך באויר רשות הרבים בתוך עשרה
הוי הוא כאלו' ורובן סברי קלוטה בתוך עשרה באויר רשות הרבים לאו' כמו שהוכה דמיא
אבל למעלה מעצרה שהוא מקום פטור כולו' עלמא לא פליגי דפטור והלכה כחכמים: ב
כינר רבךן קאצרי ליה שתי כגזריות גזוטראות והן כסרים ונאכים מכותל העליון ולחוף על
רשות הרבים והגזוטראות עמין הן רשות היחיד וכשהן זו כנגד זו בשני גדי רשות הרבים המושיט
והזורק מוז' לזו פטור שלא מנינו זריקה והטעה במלכות המשכן לרשות היחיד לרשות הרבים ורחב
רשות הרבים מפסיק ביניהן: היו שתיהן בדיוטא אחת כולמז בעלים אחת בארך רשות הרבים ויש
הפסק רשות הרבים ביניהן הזורק פטור הואיל ולמעלה מעצרה הוא ולא מנינו זריקה מרשות
היחיד לרשות היחיד דרך רשות הרבים במשכן והמושיט חייב ואף על פי שמושיט למעלה מעצרה

שבת פרק יא

שמענו הושתה כיוצא בה במשכן מרשות היחיד לחודך רשות הרבים מפסיק ביניהן: שכן היתה עבודת הלויים מושיטין מזה לזה למעלה מעשרה וחודך לה בחמבע כיצד עגלות זו אחת זו כרשות הרבים ושורקי המשכן היו מושיטין לאותן שעל העגלות שחלגן הן סמוכות וקרובות והן מושיטין לאלו שלפניהם: וכל אחד מהעגלות רשות היחיד הן: אבל לא זורקי' שאין הקדשים נזרקין מכאן ככהן: חלוית

הכור ששמויחין מחפדת הכור רגילין ליתן סביביו הכור כמין חומה להיקף ואשמעין דכור וחלויתו מטטרפס לעשרה ותל כור לעמקו ותל סלע לגבנו: הכנוטל מהן ומוכיח כרשות הרבי' או הכנוטל מרשות הרבים ומויח על גבן חייב: ג הזורק ד' אמו' ככותל מתחלת ארבע לסוף ארבע וכח ככותל הסמוך לרשות הרבים לעגלה מעשרה טפחי' כגון שהיתה דכלה שמה ונדבקה ככותל למעלה מעשרה באויר רשות הרבים פטור דכל למעלה מעשרה כרשות הרבים מקום פטור הוא: למטה מעשרה כזורק בארץ מתחלת ארבע לסוף ארבע כרשות הרבי' וחייב: ואלפי שאין ממקו' עקיר' החפץ לכותל אלא ארבע אמות מצומצמו לא אמר ד' רעובי הדכלה שמשעבב בארבע אמות ואין כאן

מתחלת ד' לסף ד' רכיון מוטל את הדכלה ככותל אין עביה מוטע כלוס ונתגלגל חוץ לד' אמות פטור שהיו לא כרכיון לזריקה של חייב: ונתגלגל לתוך ד' אמות חייב והוא דכח מהסמוך לד' אמות קודם שנתגלגל לפניו: ד הזורק כים מתחלת ארבע לסוף ארבע פטור הכרמלית הוא: ד הרקק מים שאינם גבוהי' מן הארץ ויש בהם רפס וטיע כקראים רקק: ורשות הרבים מהלכת בני שדיים מהלכין בו: וכמה הוא רקק כמה הוא עמקו דנימא אכתי רשות הרבים הוא ולא נעשה כרמלית: ורקק מים ורשות הרבים מהלכת בו הוא דכפליה תנא למלתיה לאשמועינן דאפילו רקק רחב ארבעה הואיל והוא פחות מעשרה כדון כרשות הרבים וכפל כמו ורשות הרבים מהלכת בו לאשמועינן דאף על גב דאין מהלכין בו רבים אלא ע' הדחק הליך ע' הדחק שמה הליך: ה מן היס ליבשה יזכרמלית לרשות הרבים מן היס לפסיה מוכרמלית לרשות היחיד: מטלטלין מזו לזו אם של שני בני אדם מטלטלים על ידי ערוב דהוו להו כשתי חדרות: מקופות סמוכו זו לזו כמויחין מקיפין ככני: ח אין מטלטלין מזו לזו דכי מפסדי מהדרי כרמלית משקפת ביניהן ונטול הערוב: ו הזורק בשבת כשנגה וזכר שהוא שבת לאחר שיצאת האבן ונתחת ידו קודם שתגיע אפילו לא קלטת אחר הלח שבה כדרכה פטור דהכי תכן לקיחן עד שתהא תחלתן וסופן בשנגה והאי תחלתו בשנגה וסופו חיד הוהיל וזכר שהוא שבת קודם שתגיע ונתחתיה הכי מפרשא הזורק וזכר לאמר שיצאת מתחת ידו אי כמי לא זכר אלא שקלטת אחר וכו' פטור דהוה ליה שים שצטאזה פטוריהא כמה חיי' חטאת בלח' כשהו ושכח אבל לא פור ועשה פטור שכל חייביו וכו': זה הכלל לאתווי כמי מעביר חפץ ממקום למקום שאם עקר בשנגה וזכר

ונזכר שהוא שבת קודם שיכח פטור :

הבונה

שאמרו באבות מלאכות כמה יבנה ויהיה חייב כל שהוא : משנת מרבע את האבן או מחליקה ומתקנה הכל לפי מכה הנקום והיא תולדת מכה בפטיש והמכה בפטיש היא גמר מלאכה של מונכי אבן לאמר שחבץ האבן מן ההר סביב והכדילה מכה עליה בפטיש מכה גדולה והיא מתפרקת וכופלת וכלה היא הגומר מלאכה בשבת תולד מכה

וסופן שגנה

פרק יב

הבונה כמה יבנה ויחא חייב הבונה כל שהוא והסמת והסכרה בפטיש ובמעצר הקיורח כר שהוא חייב כל העושה מלאכה ומלאכתו מתקיים בשבת חייב מפני שהוא כמתקן מלאכה ב ח מורש כל שהוא המנכש והמקדסם והמזדר כל שהוא חייב המלקט עצים אם להקן כל שהן אם להסיק כדי לבשל ביצה קלה המלקט עשבים אם להקן כל שהן אם לבחמה כמלא פי הגדי ג הכותב ב' אותיות בין בימינו בין בשמאל בין משמאל בין סב' שמות בין מב' סממניות בכל לשון חייב אמר רבי יוסי לא חייבו שתי אותיות אלא משום רושם שבך חיו כותבין על קרשי המשכן לידע גזיו בן זוגו אמר רבי כצינו שם קטן משם גדול שם משמעון ושמואל כח מנחור רן מדנאל גר מגדאל ד הכותב שתי אותיות בהעלם אחד חייב כתב בדיו בסם בסיקרא בקומס ובקנקנות ובכל דבר שחוא רושם על שני כותלי וזוית ועל שני לחי פינקס דהן גוהגין זה עם זה חייב הכותב על בשרו חייב הזמרט על בשרו רבי אליעזר מחייב חטאת והכמים פושרין ה כתב במשקן במי פירות באבן דרכים באבן הסופרים ובכל דבר שאינו

כפטיש היא : מעצר קיפוף קטן קטן : והקודח המוכן : כל שהוא אכלהו קאי אמתת ואמכה כ בפטיש ובמעצר והקודח : ומ מלאכתו מתקיימת שאין בריך להוסיף עליה : קודמם מרטי'ל : מדין אכפוזיאל בלענו : מפני שהוא כמתקן מלאכה אף על פי שאינו מכה על המלאכה לא על הסדן מתקן הוא שכן מרדדי טפי מ משכן היו עושים מכין על הטס שלש הכאיות ועל הסדן הכאס אח' להחליק הקיורכס שלא יבקע הטס שהוא דק ואין הלכה כרבי שב' : כ המכש תלש עשנים רע' מתוך טובי' : פא חופר סביב עקדי הבמחי' והוא מלאכה מעצן חרישה : מקדסם קיוב' ענפים יבשים מן האלן לתקנו : מורד זרדים לחיס חדשים של שכה זו

כפטיש שהן מרוב' ומתדלג' ומכחישים כח האן וקוצני' אותן ממנו : אם לתקן את האן או את הקרקע וקוצנ' מן המחובר : כינה קלה כגדורת מניבת מרכולת שהיא קלה להתבשל יותר משאר בניס : ג בין בימינו בין בשמאלו בא דם שהוא שולט בשתי ידיו דאלו בשאר כל אדם כתיבת שמאל אינה כתיבה : בין משם אחד סתיהן אלפין : משכו שמות אלף בית : משכו כממכות אחד בדיו ואחד בסקרא ואית ספרים דגרוי ונשמי סימניות כלום משמי ממ' כגון שכתיב' א' לסימן אחד וכל סימן שנים : בכל לשון וכתב של כל אומה ואומ' : משום דנשם סימן שהיו עושי' בקרשי המשכן מפני שמפרקי' אותן ולכסיקומוהו לא יחליפו סדר הקרשי ואית ל' יוסי למי' דאפי' לא כתב אלא שרשם שני דשימות בעל' לסימן חייב ואין הלכה כד' יוסי : מנינו שם קטן כלומר אף על פי שלא נגמרה מלאכתו שכתבון לכתו' תיבה גדולה וכתב מקצה הואיל ואותו מקצה הוא תיבה ומתקיימת במקום אחד חייב וכן הלכה : ד בסם אורפי' מנט בלענו : בסקרא מין אבן שנובע אדום : בקימוס מין עפר ונבעו שחור פא שרף אן גומא בלענו : בקלקתתוס אגב בערבי ובלעו ורד' חולי :

כל דבר שהוא רושם לאתווי מים ששרי בהם ענפים גל' בלענו שהוא רושם שרשמו מתקיים על שני כתלי זויות אחת כמורח ואחת ככפון סמוכות זו לזו במקצוע : על שני לוחי פנקס ספר שהמכוני כותב בו השכוכותיו ואף על גב דלאו על לוח אחד הן אם כהגין וכקריין זה עם זה כגון שכתבין על שני שפתי הלוחין הסמוכין זה לזה חייב : הכותב על בשרו בדיו : והמשרט על בשרו ובכדול עושה גורת אותיות בבשרו רבי יהושע פטור ואפילו הניח דם לפי שאין דרך כתיבה בכך והלכה כר' יהושע : ה במשקין שמשחירין כמו מי תניתם וכוכא כהן : במי פירות של כל שאר פירות : באבן דרכים כגון שפרט באבן צור' אותיות

שנת פרק יג

על החול והאכזב שדדרכים : באכזב מופרי עברורית של קסת המוסר : לאחר ידו על גב ידו שאח הקלמס
באכזבנותו והפך ידו וכתב : ובמסקו הפרק החמבע שבדורע : איות אחת סמוך לכתב חבל איות כעכס
זינו לה אחת והשלימה לשטים : כתב על גב כתב העכיר קולמוס על חותיות הכתובות ככר חדשים :
וכתב שני וזיכין שלא כדראה הגג שלחית אלף שני הדגלים וכדראה כאלו הם שני זיכין : על שני כתלי הכימ
שאיכן במקצוע : על שני דפי

פנקס טעשוין עמודים עמודים
וכתב איות אחת בעמוד זה ואיות
אלף בעמוד זה ואיכו יכול לקרין
אלף אם כן יחתך מה שמפסוק
ביניהן ותנא בדישא כחלי הכית
המורסוקים זה מזה והדר תנא
דפי פנקס ולא זו אף זו קתני :
איות אלף על סם כוטרקין שעושה
כימן קדול עליה ונביני מאותה
האליעבה שלימה כגו קוף קרבן
בזמ מעשר תני תרומה : דהיושע
בן בתירה אומר חייב כיון שהכל
מביכין מאות האות עבה שלימה
כאלו כתב איותות של כל התיבה
: וחכמים פוטרים שהרי לא כתב
שתי איותות והלכה כחכמים :

פרק יג

ר' אליעזר אום האורג שליטה חושן בתחלה
ואחת ערל האורג חייב וחכמים אוסרים
בין בתחלה בין בסוף שיעורו שני חושן ב העושה שתי
בתי כירין כנידין בקירוס בנפח בכברה ובסל חייב והתער שתי
הפירו' והקורע על סנת להפור שתי הפירות ג הקורע
בחסתו ועל מחו וכל המקלקלין פטורין וחבלקל על סנת להק
שיעורו כמתקן ד שיעור המלכץ והכפץ וחצובע חכמים
כמלא רחב הסט כפול והאורג שני חושן שיעורו כמלא חסין
ה רבי יהודה אוסר הצד צפור למגדל ועבי לבית חייב
וחכמים אוסרים צפור למגדל ועבי לבית החצר ולביכרין רש"י
אוסר לא גל הביכרין שזין זה הכלל מחוסר צידה פטור שאינו
כחוסר

בשתי העלמו לאחר סכת
אות אחת בשונג נודע לו טעבר
פחור וכעלם ממנו ושגן וכת' איות
שכייה בנדה אחת בשחית ואחת
בין הערבים כיון דהויה שות כעתי כדו לידע הויה ליה כשתי העלמות : רכן גמליחל מחייב דסנד אן
ידיעה לחני שעוד לחלק שלא יעטרק עמו החני האחר : וחכמי פטורין דסנדי הידיע שזין שני חכמי שער
מחלקת ביניהם ולא כעשה כאלו היו שני חכמי שיעור בהעלם אחד והלכה כחכמים :
אומר האורג שליטה חוטיו בתחלה אם זו תחלת חריותו של בנד אינו חייב עד
שיארג ג חושין ואם מוסרף הוא על האורג שעודו באחד דמטרף עם האורג
ואין הלכה כרבי אליעזר : ב שני בתי כירין שכתן שני חושין של שתי כנידי שקדין לזכס כנידי מפרס
בגמרא שמרכיב שני פעמים חוט של שתי כנידי וכפעם השלישית מרכיבו על חוט היוורכב על הקספ :
בקירוס יריעה ארונה מוכיב של דקל : ג הקורע על מתו וכו' כמת שאינו חייב לקרוע עליו הוא רש
מקלקל ופטור אבל על מת שחייב לקרוע עליו מתקן הוא וחייב : וכחמתו כל המקלקלי' פטורי' הא מתני'
אדמיה לה והלכה שהקורע בחמתו חייב שאף על פי שמקלקל הוא אבל הכנד מתקן הוא חבל יכרו דעיש
מיעבת עליו בכך : ד המלכץ את הנמר והמכשכו והנזעו והטויה ממנו שהן כלן איות שלאבות
שערין כדו שיטוה מאותו הנמר חוט ארון כמלא רחב הסט כפול והסטי הוא כדי הפסק שיש בין איות
לאזכב כל מה שיוכל אדם להרחיבו וכשעור הרווח הזה שני פעמים הוא הסט כפול ורווח שזין גודל
לאזכב פעא'ה' הוא גס כן עולף רחב הסט כפול מפני שיש בו כפלים באותו שיש בין אחת לאזכב : האורג
שני חושין שיעורו בדוחב הכנד כמלא הסט שאף על פי שלא ארגן על פני כל רחב הכנד חייב : ה סנד
כפול עד שהכניסו למגדל של עץ ארמי' אלו כלעו חייב שזו היא נידתו אבל אם הכניסו לבית אינו כפול
בכך : ונבי ננוד משהכניסו לבית וכעל בפניו אבל אם הכניסו לגינה או לחצר אין זו נידה : ולביכרין

רבי אליעזר

קריכות

קליפות המוקפים חומה שמכניסין עס חיות וכשמרים עס : כל המחוסרי צידה שקשה לתפשו עס כגון שאינו מניע לו בשחיה חמת ששוחה לתפשו והלכה כרשבנא כדמפרש למלתיהו דרבנן : ו נבי שכנס מאליו לבית וכעל אחר בפניו והו' בידתו : ונעלו עמי פטורים דהו' להו עמי שיעשאה : לא יוכל אחד לכעול ארמיה הו' לכעולו בשמים והדי לכל אחד מלאכה דכלאזיהו לא מתעבדא ורבי שמעון פטור ואין הלכה כרבי שמעון :

השני חייב שהוא כד איתת : ה' למה זה דומה מאחר שכבוד על ידי ראשון לנטול את ביתו לשמרה ולא לכוד וכמנא כבי שהוא כבוד ככד שמור בתוכו כך זה אף על פי שעמד ראשון אין זה חלף כשומרו לכני שהיה לו מאתמול והשני פ פטור האמור במתכי פטור ומותר קאמר :

מחוסר צידה חייב * ו צבי שנכנס לבית ונעל אחר בפניו דייב נעלו שנים פטורין לא יוכל אחד לנעול ונעלו שנים חייבין ורבי שמעון פטור * ו יושב האחר על הפתח ולא מלאהו יושב השני ומלאהו השני חייב יושב הראשון על הפתח וכל אהו וצא השני וישוב בצידו אף על פי שעמד הראשון והלך לו הראשון חייב והשני פטור האלכה זה דומה לנועל ארז ביתו לשומרו ונמצא צבי שמור בתוכו *

פרק יד

שמנה שרציה האמורים בתורה הצדן והחובל בחן חייב ושאר שקצים ורמסים החובל בחן פטור הצדן לצורך חייב שלא לצורך פטור חיה ועוף שברשותו הצדן פטור והחובל בחן חייב * ב אין עושין הילמי בשבת אבל עושה הוא ארז מי המלח וטובל בחן פיתו ונורתן לתוך החבשיל אמר רבי יוסי והלא הוא הילמי בין כרובה ובין מונט זאלו חן מי מלח הכותרין נותן שכן לכתחלה לתוך חמי או לתוך חבלה * ג אין אוכלין איוב יוז בשבת לפי שאינו מאכל בריאים אבל אוכל הוא את יועור ושותה אכוב רועה כל האוכלין אוכל אדם לרפואה וכל המשקין שותתו הוין ממי דקליים וכוס עיקרים מפני שהן לירוקה אבל שותת הוא מי דקלים לצמאו וסך שסן

שמנה

החלד והעכב"כ המזמין בפרשת ויהי כיום השמיני : הצדן חייב שיש במיכן כגוד : והחובל בחן חייב דיש להן עור והויא לה חבורה שאינה חוזרת וחייב משום מפרק שהיא תולדה דעס איכמי כיון דיש להן עור ככבע העור בדם הכנרד כפ וחייב משום נזע : ושאר שקצים ורמסים כגון תולעים וחלזונות ועקרבים החובל בהן פטור דאין להן עור : שלא לנודך פטור דאין במיכן כבוד : חיה ועוף שברשותו הצדן פטור שהרי כגודים ויעמודים הן : והחובל בהן חייב דיש להן עור אין החובל היוב ככל הכי דתניבא במתניתין לא כבדיך לרס אבל אם לא חבל חלף להזיק הא קימא לן כל המקללי פטורי : ב אין עושין הילמי מי מלח מרובים שמתני לתוך ירקות שכוכשין איתן להתקיים אבל עושין מי מלח מועטים כדי לטבל בהן פתו או לתת לתוך התבשיל : והלא היא הלמי בין מרובה בין מועט כלומר אם המרובים אסורים אף המועטים אסורים ויאמרו מלאכה מרובה אסורה ומלאכה מועטת מותרת אלא אלו ואלו אסורים מפני שהוא כמעבד ומתקן את האוכל היתן בתוכו כדי שיתקיים : ואלו הן המותרים כותן שמן בתוך המים בתחלה קודם שיתן המלח או כותן שמן בתחלה לתוך המלח קודם שיתן את המים דהשמן מועטו שאין המלח מתערב יפה עם המים ומתא את כחו אבל לא יתן מים ומלח בתחלה ואחר כך את השמן דמעשה שניתן מים ומלח יחד הוא כראיה כמעבד ואין הלכה כרבי יוסי : ג

שבת פרק טו

שלישי מנקה את בני מעוים עדי שאדם מוציאם בגללים כדרך שהכניסם: וזכום של עקדין לוקחין שרץ אלף
עקדין לו בערבי זמן אלסכנדריו ועשב שקורי לו עשכא אלסדור פי עשב של שמהה וכרכום וכותשין אומן
אומתיין את עשרין ביין והאשה זכה שתסתה מהן ג' כוסות תרפח: מפני שהן לירוקא בעל חולי הכקר יקצן
אם נסתה מהן יודעא מחולי הירקין אבל ישאר עקר ולא יוליד ולכן כקרא כום עקדין: לזמאו אסאיכ
חולה: ד' לפא יומע את

המזון ויפלוט דמוכחא מילתא
דלרפואה הוה: וחאס מנמע וכולע
שפיר דמי: לא יבדן בה' יין וחומן
דאין אדם סך מהן לא לרפואה:
אבל לא שמן ורד לפי שדמיו יקר
ומוכחא מילתא דלרפוא' קעבוד:
שכן דרכן לסוך בלא מכה: רבו
שמעון אומר כו ואין והלכה כר'ש:

פרק טו

אילו קשרי' שחיבין עליהן קשר הגמלין וקשר'
הספנין וכשם שחוא חייב על קישרון כך הוא
חייב על היתרן רבי סאיר אום' כל קשר שחוא יכול להחזירו באות
סירוי אין חייבין עליו: ב' יש לך קשרים שאין חייבין עליהן
בקשר הגמלין ובקשר הספנין קושר' אשה ספתח חלוקה וחוש
סבך ושל פסיקא ורעועות סנעל וסנדל ונודות יין ושמן וקדחת
של בשר רבי איעור בן עקב אומר קושרין לפני חבטתה בשביל
שלא תצא: קושרין דלי בשסיקא אבל לא בחבל ר' יהודה מתיר
כלל אר' יהודה כל קשר שאינו של קייסא אין חייבין עליו: ג'
סקפלין את הכלים אפי' ארבע וחמשה פעמים וסציעין את חמשת
מלילי שבת לשבת אבל לא משבת ל כוצאי שבת ר' שמעון אומר
בקפלין

פטור אבל אסור ואינו חייב עד שיהא של קיימא ומעשה אומן ושאינו של קיימא ולא מעשה אומן מותר
לכתחלה: וכשם שהיב על קשרן כך חייב על היתרן שכן גדו חלזון היו כנכרי' לפרקי' להיתר קשרי דשבת
הקיימא כדי לקצרן או להרחיבן: שיכול להיתרו דלא דקיה אין חייבין עליו ואפי' כשאו לקיימא ואין הלכ'
בר מיר: ב' יש לך קשרי' שאין חייבין עליהם חטאת כמו שחייבים על קשר גמלים וקשר של ספני אלא
פטור אבל אסור ולא נזכרו קשרי' הללו במעשה ובגמרא מפרש בגון רעועה ארוכה שקושרי בטבע שחמשת
הנאקה וכמו כן חבל ארזן שקושרי בחבל העשוי כמין טבעת התלוי בנחש כדראש הספיכה ופעמי' מניחם
שם שבוע ושבושים ומתיר וכן כל קשר שקושר אותו לעמוד כך זמן יודיע לא שיהיה קיים לצולס אין חייבין
עליו: קושרת אשה מפתיה חלוק כעין לשונן לכאן ולכאן וקושרין שלמין בכתף שמאל ושל שמאל בכתף ימין
דכיון דכל יומא שרי ליה לא דמי מדי לקשר של קיימא ומותר לכתחלה: הסכה מנבעת שעל הראש עשוי
בעין רשת: פסיקיא אוור רחב וחוטין תלוי' כדראשו לקשרו בהן: ונודות יין של עוד שכופי' פיהם וקושרין
אותן ואעב' דאית לה תרת' יאכרי ולא אמרינן חד מניהו בטולי מבטל לה והוי קשר של קיימא: וקדחה של
בשר פעמים שקושר בה בגד סביב לפיה ואעפי שיש לה דדין שיכולין להוציא המרק מהן בלא היתר הקשר
אה' לא הוי קשר: קושרין לפני בהמ' חבל כרוחב הפתח לנעול בפניה של תנא וכן הלכה: קושרים דלי
בפסיקיא על פי הכור שיהיה קשור ותלוי שם דססיקיא לא מבטל ליה הת' אבל לא בחבל דמבטל ליה התם
יהוי קשר של קיימא: רבי יהודה מתיר לא היתר רבי יהודה אלא בחבל של גרדי שברוך לו למלאכתו
ולא מבטל ליה התם ודבנן סבדי אי שדיית ליה חבל של גרדי יקשור נמי בשאר הכלים דחבל בחבל מחלף
והלכה כרובים: ג' מקפלין את הכלים בגדים שפושטן מקפלן אפילו ארבעה וחמשה פעמים
כדי לחזור וללבושם בו ביום ולא שנו אלא באדם אחד אבל בשני בני אדם לא סגריים כמתהנין ובאדם
אחד כמו לא אמרן אלא בגדים חדשים שהם קשור ואינן מההרים לקמוט אבל ישנים קפולן מתקנן טפי

ממנו כמתקן ונחלשים כמו לא אמרין לא כללנום לא שחכמינו קפולין מתקנין ביימיה וכללנום
 כמו לא אמרין אלא שאין לו נגדים אחרי להחליף אכל יש לו נגדי אחרי להחליף לכבוד שבת אסור לקבל :
 שיום הכפורים לשבת כשאל יום הכפורי להיות נכנס לפי ששבת חמור מיה ושל ייה אינן קרובין בשבת דהוי
 כעולת חול בשבת : רבי עקיבא אומר שוין הן ואין קרובו של אחד מהן קרב כהבירו והלכה כל עקיבא :

כל כתבי

הקדש אפילו
 כתיב וכתבתי
 מצילין אותן מחצר שפלה בו
 הדליקה למצר חמרת שבאותו
 מצוי אפס שלא עברו והוא שיהיה
 כתובים ככתב אשורי וכלשון ה
 הקדש : בין שקורין בהן כגון
 כתיבאים שמעטידי בהן כשכ כתיב
 הככס : בין שאין קורין בהן כגון
 כתובי דאף ייחדי אין קורין בהם
 בשבת מפני בטול בית המדרש
 כדלקמן שהיו דורשי לעם בשבת
 ומזרין להן הלכות אסור והיתר
 לפי שכל ימות החול הם עמוקים
 כמלאכתן ואסרו לקרו ככתובים
 בשבת כשעמית בית המדרש משום
 דמשיכו לובא ואתו לאמנועי ט
 מלשמוע הדדש : ואפס שכתובים ט
 ככל לשון ותיבא למחן דמי דלא
 כתבו לקר' בהן ואין מצילי אותן
 אפילו הכי טעמים גבייה ואסור
 להיכוין במקום הפקר : למנוי

מקפלין את הכלי ומציעין את המשות מיה לשבת וחלבי שבת
 קריבין ביה רבי עקיבא אומר לא של שבת קריבין ביום הכפורים
 ולא של יום הכפורים קריבין בשבת »

פרק יו

כל כתבי הקדש מצילין אותן כפני הדליקה
 בין שקורין בהן ובין שאין קורין בהן ואעפי
 שכתובין בכל לשון טעונים גבייה ומפני מה אין קורין בהם מפני
 בטול בית המדרש » מצילין תיק הספר עם הספר ותיק חתפולין
 עם חתפולין ואעפ שיש בתוכן סעות ולהיכן מצילין אותן למבוי
 שאינו ספולש בן בתירא אומר אף לספולש » ב מצילין
 מזון ג סעודות הראוי לאדם הראוי לבהמה לבהמה כמצד
 כפלה דליקה בלילי שב מצילין מזון שלש סעודות בשחר' מצילין
 מזון ב סעודות במנחה מזון סעודה אחת רבי יוסי אומר לעולם
 מצילים מזון שלש סעודות » ג מצילין סל מלא ככרות ואעפ
 שיש בו מאח סעודות ועניול של רביה וחבית של יין ואוסריב
 לאחרים כואו וחצילו לכם ואם היו פיקחין עושיין עמו חשבון אחר
 השבת להיכן מצילין אותן לחצר הסעורבת בן בתירא אומר אף
 לטאיב סעורבת » ד ולשם מוציא כל כלי תשמישו ולבוש
 כל מה שיכול ללבוש ועושה כל מה שיכול לעשות רבי יוסי אומר
 שמנה עשר כלים וחזר ולבוש ומוציא ואומר לאחרים כואו
 והצילו

ואינן מפולש שיש לו שלש מחיבות ולמי אחד ברוח דביעית זהו מצוי שאינו מפולש האסור כאן שלש מחיבות
 בלא לחי זהו מצוי מפולש והכי מפרש לה בגמ' ואין הלכה ככן בתירה : ב מצילין מזון ג סעודות ואעפ
 דבהתרא קא טרח דהא לא שרו ליה לאגזלי אלא למצר המעורבת בלבד אפי הכי לא שרו ליה לאגזלי טפי
 אפני שאדם כחול על ממונו ואי שריית ליה אתי לכבויו : כפלה דליקה בלילי שבת קודם אכילה : שחרית
 קודם סעודה : ד יוסי אומר לעולם הוא מציל הויאל ויומא בר הכי הוא ובהתרא טרח ואין הלכ' כר יוסי :
 ג מצילין סל מלא ככרות הויאל ובבת אחת הוא מציל מה לי פורתא מה לי טובא : זמנול של דבלה
 אפס שהוא גדול ויש בו סעודות הרבה : ואם היו פקחי יודעי שאם ישאלו שבר כפועלי' לאו שבר שבת שקלי
 כיון דמעקר לאו אדעתא דשבר פעלה באו עושי' עמו חשבון למצר שבת ונירא שמים עמוקין דאף על גב
 דמהפקדיא קא זכי ומה שהביל דידיה הוי מ' לא כיחה ליה דלתהכי מאחרי' דידע דעל כרחיה אפקדים
 כמכס כמו לא כיחה ליה דלטרח היכך שקיל אגריה : ד ולשם הוא מוציא לתק למצר המעורבת ולכן
 בתירא אפי למצר שאיבה מעורבת : כלי תשמישו שצריכים לו לאותו היום לסעודה : יח כלים שהוא צריכ'
 ללבוש כחול בבת אחת ותו לא ואלו הן הסרבל העליון ומלבוש שממלאין אותו מוך ומצר גפן בין תפירה
 לתפירה שקורין כעבי מעשא ומגור רחב שחוגר ממעל למדי ונגד נר וקצר שקורין כלעו גזלא והלוק
 מלבוש על כשרו שקורין קמזא ומגור שחוגרי' עליה וכמע שכראשו ומנכסת ושכי מנעלים שצדאין ושכי
 בתי שוקים ושכי בתי ידים שמלבישים אותם על הידים ומכסים בהן הזרועות עד האגוליים : ושכי רדידים
 שמתבגן בהן ועלית קטן שמכס' בו ראשו וכתפיו וסודר שכנארו ותליון שכי ראשו לפניו וקורין לו כשרט

שבת פרק יו

ט"ו: כזו והזכירו עמי שפסעם שהיא ענין כך הם עבדים אכל לעיל אמר בראו והזכירו לכם שפסעם שהיא
מזכיר ויגיד משה שהם יכולים להכיל כגון שהיא לא בעד והן סעודו או איפכא: ה' שדה עשויה כמין
ארוך: עתה קטנה של שולחנים: ויגדל ארמאראו בלבו ובערבו מכשאר ושלשתן של עץ: מפני שהיה
מחרף ואין האור כאחותו וזכיר על כלי עץ שלא ישרף: בין שלחן מים שאין יכולין לקבל את האור מפני
שחשבים הם וסכר רבי יוסי גרס

כזו אכור אפילו במקום השקד
ממין ואין הלכה כרבי יוסי:

ו' אין אומ לוכה דאמורה
לגוי שבות: ולא תסכה אין נדוך
למחות בידו אלא יוכתו ויככה
מפני שאין שבתת הגוי עליה
דישראל ואינו מוזהר על שבתת
הגוי כשאינו עבדו: ז' כופין
קער של חרם על גב הכר וכלכד
שלא יכנה ואף על פי שמוטל כלי
להלכת קורה שאיך כעלת בשבת
הא אומיככא מוכה לרבי ינחק
דאמר אין כלי כטל אלא לנודך
דכר הטל ושבי לה כנודך ל'
למקומו של כלי דשרי לטלטלו
לנודך מקומו: ועל גובה של
קטן לאו גובה של כער קטן
קאמר דהא גרף של רעי הוא
ומותר לטלטלו ולהזיאו לאשפה
אלא הכי קאמר ועל גובה של

והזכירו עמי ה' רבוי שבעה בן גנם אומר פורסין עור של
גזיר על גבי שורה תיבוח ומגדל שאחז בחן את האור כפני שחוח
בחרף ועושין כחיצת בכל הכלים בין כלאין בין ריקני בשביל
שלא תעבור הדליק' רבוי יוסי אומר בכלי זרם חרשו' כלאין מים
לפי שאין יכולין לקבל את האור והן כחבוקין וכבבין את הדלקה'
ו' נכרו שבא לכבות אק אומר' לו ככה ואל תכבה כפני
שאינן שבתתו עליהן אבל קטן שבא לכבות אק שוכעין לו ספני
ששבתתו עליהן ז' כופין קערה על גבי הגר בשביל שלא
תאחו בקורה ועל צואח שרא קטן ועל עקרב שלא תישך אר
חורה בעשר בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמר תישטני לך
מחטאת ה' נכרו שהדליק את חנוי סמטתם לאורו וישראל
ואם בשביל ישראל אסור סילא מים להטקו בחמתו משב' אחרת
ישראל אם בשביל ישראל אסור' עשה גוי כבש ליד בו יורד אחרת
ישראל ואם בשביל ישראל אסור מעשה ברכן גבליאל וזכרית
שחיו באין בספינת ועשה גוי כבש לירד בו וירדו בו ר' ג' וקנים
כל הכלים נוטלין בשבת ודלתותיהם עטחו ו
על פי שנתפרקו בשבת שאין תוסין לדלתות
הבית לפי שאינן סן הכוכן ב' נוטל אדם קודים לרשע
כו'

פרק יז

תרנגולים מפני הקטן שלא יעשה ויתכלך בה וכן שואה זו מוכתרת באשפה שנהגד דלא רמיא קמיה
ולאו גרף של רעי הוא הילכך אין מותר לטלטלה ולהזיאה אכל כופין עליה קערה כשכיל הקטן שלא
יתכלך: מנעשה בא כפויית כלי על עקרב: בערב שם מקום: מושא חנוי לו מחטאת דכיון שלא היה
עקרב רץ אחריו מושא חנוי מייב מחטאת מושא חנוי ולענין פסק ההלכה אותן בעלי הארם שנוסף
וממיתין ודאי כגון החמשים השרפים וכל שזעה מותר להרגן מיד כשיראה אותן ואפילו שאין רבים אמר
ואותן שאינן כושכין וממיתין ודאי אלא פעמים מעיתין ופעמים אין ממיתין אם רבים אחריו מותר להרגן
עם קין רבים אחריו כופה עליהם כלי ואם דרסן והרגן לפי תומם מותר ולכך נהא מפני שראה לנחש כו'
אסור: ח' מלא מים מבור ברשות הרבים: ככש עושין בכפייה גדולה לירד בומן הספינה לרבים
ואכטרוך תנא לא שמועיקן כר ומיה דאי תנא כר הוה אמינא כר הוא דשרי דלויכ למגור שמי ירבה נכסיל
ישראל דכר לאחד כר למאה אבל מים דאיכא למגור אסיר ואי אשתעינן מים הוה אמינא מים הוא דנכסיל
ישראל אסור אבל כר אף על גב דבשביל ישראל כיון דאינו כמי נדוך ליה שרי דכר לאחד כר למאה נכסיל
וככש אף על גב דדמי לכר דככש לאחד ככש למאה משום מעשה דרכן גמליאל וקמיב תנא ליה דמעש
דכ:

כל הכלים

שיש להן דלתות כטלים בשבת ודלתותיהן עמוח ואף על פי שנתפרקו הדלתות
מן הכלים קודם השבת: כטלים בשבת אגב הכלים ואינן דומים לדלתות הכית
שאפילו נתפרקו בשבת אין כטלים לפי שדלתות הבית אינן מן המוכן כלומר לא נעשו לטלטול: ב'
קורכס פטיש: הדגלה לאחד שגשח' עגול היא ענה וקשה ומרובה קודם למתב': ג' מערה כשן סכין ארוך
וישכו

שם בו פנימו' הנה' לגורר בו את הנביכה לחתכ' ולחלקה לחלקי' שני' פנימולו' וממחר' וחותר' הדכל העב' :
מנרפית לגרוף בהן הגרוגרות מן החכית : דמת לוח שיש לה בית יד ושתי דפנות וזרין בה את החטה :
מולג' כלי שיש לו שלש שתיים ומתפסים בו את הקש בגרון : כוש פלך שטווית בו הכשי' : כרכר עץ של ארונים
דדומה למחט של מקאין לתחבו בו לאכול בו תותים וכל מיני פרי רך : מהט של יד מחט קטנה שתופדים
בה בגדים ליטול בה את הקוף

שככס בכשרו שמומר לטלו כ
בשבת כמו שמות' להפס מורסא
להביא ממנה לימה ובלבד שלא
יתכנין לעשולה פה : ושם מקאים
מקט גדולה שתופדין בה שקין :
לפתוח בו את הדלת מוי שאכדה
לו משתח : ג קנה של זיתים
קנה שעשוי לבדוק הויתים ש
שכמעט אים כתאם שמוכן בתוכן
והגיעו להיות ראויין לבית הכד :
אם יש קשר בראשו כעין פקק
שכקה מקבל טומאה לבי שעל
ידו שהוא פקוק בקשר משתייר
בו מן השמן הזב מן הויתו ונודק
בו אם הגיע לעגור והיה לים
בית קבול : ואם לאו שאין כג
קשר אף על פי שהוא חלול אין
חללו עשוי לקבל כלום היילכך
היה לים פשוטי כלי עץ ואיכך

בו את האנזים וקורדים לחתוך את חרבילה כגירה לגורר בה את
הנביכה כגריפה לגרוף בה את הגרוגרות את הרחת ואת המולג
לתת עליו לקטן את הכושו' ואת הכרכר לתחבו בו כחט של יד
לישול בו את הקוף ושל מקאים לתחבו בו את הרלת' ג
קנה של זיתים אם יש קשר בראשו מקבל טומאה ואם לאו אין
מקבל טומאה בין כך ובין כך כג' ב' ג' בשבת ד ר' יוסי אומר
בל הכלים נישלן חוץ מן הכסר הגדול ויתר של מחרושה כל
הכלים נישלין לצורך ושלא לצורך רבי נחמיה אומר אין נישלין
אלא לצורך ה כל הכלים הנשלין בשבת שבריהן
נישלין עמהן ובלבד שיהו עושיין מעין מלאכ שברי עריבה לככות
בתן את פי החבית שברי זכוכית לככות בהן ארת פי הפך רבי
הזרח אומר ובלבד שיהו עושיים מעין מלאכתן שברי עריבה
לצוק לתוכן סקופה ושל זכוכית לצוק לתוכן שכן ו האבן
שבקירייה אם ממלאים בה ואינה גופלת מפלאין בה ואם לאו
אין ממלאין בה זכורה שהיא קשורה בטפוח סמלאין בה בשבת
ז פקק החלון רבי אליעזר אומר בזמן שהיה קשור ותלוי
פוקקין בו ואם לאו אין

פוקקין

מקבל טומאה : בין כך ובין כך כעל בשבת דהא כלי היא ועשוי להפוך בו הויתים : ד עבר הגדול
עורה גדולה שכנסים בה קורות : ויתר של מחרושה כלי גדול העשוי כסכין שבו עושיין מרין של תלם
המניבה והכך קפיד עליה ומיוחד להו מקום דלא חוי למלאכה אחריתו : כל הכלים כעלים לבדוק ושלא
לבדוק חכי קאמר כל הכלים שמלאכתן להיתר כגון קערות וזכוכית כעלים לבדוק גופו ולצורך מקומו של
כלי ושלא לבדוק אפילו שאינו כדוק לגופו ולמקומו של כלי אלא לטלטלו מחמה לכל או שלא יגבחהו
הנככים שרי בכלי שגולאכתו להיתר וכלי שגולאכתו לאסור כגון מדוכות ורחיים וכיוצא בהן לבדוק גופו
ולצורך מקומו מותר מחמה לכל או מפני הנככים אסור : רבי נחמיה אומר אין כעלים אלא לבדוק מפרש
בגמרא לבדוק תשמיש המיוחד לו בלבד ולא לבדוק דבר אחר ואפילו לבדוק גופו כגון סכין לחתוך בו בלבד
שרי ולא לבדוק בו את הקערה ואין הלכה כרבי נחמיה : ה מעין מלאכה איוו מלאכה שתהיה
ואפילו אינה מעין מלאכתן הראשונה : לנזק בתוכו מקפה ענה דומיא דעפה מעורבת במים ולא פלוגי
אלא ככשכרו בשבת אבל ככשרו מערב שבת כולי' עלמא מורו דכעלים אפילו אין עושיין מעין מלאכתן ה
הראשונה ואין הלכה כרבי יהודה : ו האבן שבקרויה דלעת יבשה וממלאים בה מים ומתוך שהיא
קלה אינה שואבת אלא צפה וזיתין בה אבן להכבידה אם ממלאים בקרויה ואין האבן כופלת שהדקוה
פה בפי הקרויה הוי כלי ואם לאו הרי היא כשאר אבנים ואין מעלילים את הקרויה שבעצת כמים לאבן
כמישאתה : ומורה שהיא קשורה לטפוח לפך קטן ששואבין בו מים מן הבור או מן המעיין ממלאין בו דשיות
להך זמור כלי : ז פקק החלון כגון לוח ומסך או שאר כל דבר שבתמי' בו החלו ותלוי שאינו נגדר בארץ :
ואם לאו אין פוקקין בו שאם נגדר על גב קרקע כשהוא שומטו ועל הארץ לפתים בו מחזו כמזופי על
שכנין וקדר רבי אליעזר אין מוספין על אהל ערואי בשבת : בין כך ובין כך בין קשור בין אינו קשור פוקקין

בו הואיל

שבת פרק יח

עו חזילו ויהי מוכן מאתמול לכך דסברי רבנן מוסיפין על אהל ערואי בשבת והלכה כחכמים: **ב**
 בלא ככסוי קרקעות נגמרא קאמר דככסוי כלים כע לא פליגי דארי אעב דלית להו כית חמיה וככסוי
 קרקשת כגון כסוי של כור ודות כע לא פליגי דאסיר חי לית להו כית אחיה כי פליגי בכסוי כלים
 המחזירים לקרקעת מד כבר בקרקעת דמיין וער סבר לאו כקרקע דמיין והלכך כחכמי שהמנהג
 לקרקע הרי הוא כקרקע:

מפנין אם כרדן לעקומן
 להושיב שם חזקתין

להכב כסעודה או תלמידים ל
 לשמוע הדרש ודוקא לדבר שנות
 שרי ולא חיישינן לערמא דשבת:
 ארבע וחמש לחו דוקא דאי בש
 אפילו טובא כמי: אבל לא את
 האוכר כלומר וכלבד שלא יגמור
 את האוכר כלו עד שיגיע ל
 לקרקעתו דלמא אתי לאשווי
 גומות: מפנין תרומה טהורה
 ואפילו ישיט דלא הוה ליה יכול
 לטלטלה ולפנותה כיון דחיא
 לכהן ודמאי דחוי לעניי כדתבין
 מאוכלין את העניים דמאי ומי
 בשו הוא מפקד לככסיה והוי עמי
 וחזילוהי השתא כמי חזי ליה:

פוקקין בו חכמים אוסרים בין כך ובין כך פוקקין בו *
 כל כיסוי כלים שיש להם ביה אחיה נישלים בשבת אמר רבי יוס
 בכב דברים אכורים בכסוי קרקע אבל בכיסוי כלים בין כך ובין
 כך נישלך בשבת.

פרק יח

ספנין אמילו ארבע חמס קפורת של חב
 ושל תבואה ספנין האורחים וכסני בשור

בית המדרש אבל לא האוצר ספנין תרוכח שחור ודכאי וכעשר
 ראשון שנישלה הרוכחו וכעשר שני והקדש שנפרד והחזקתו
 חיבש ספני שחוא סמכל לעניים אבל לא הטבל ולא סעש ראשון
 שלא נשלח תרוכחו ולא את מעשר שני ומקדש שלא נפרד ולא
 את חלוף ולא חזרל רשבנ סתיד בלחף ספני שחוא ספני
 עורבין * ב חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדים אם התקין
 לסמכל בחמה מטלשה אותן ואם לאו אין מטלשין אותן *
 כופין את הסל לפני האפרוחים כרי שיעלו וירדו הרגולת שברות
 דוחץ אותה עד שתכנס סרדו ענלק וסיוחין ברה אשה כרדה *
 בנה

ומעשר ראשון שטלה תרומתו שטלה ממנו תרומת מעשר ולא נטלה ממנו תרומה גדולה כגון ססקית
 כן לוי ולקח המעשר בשבלין דעדן לח חלה עליה חובת תרומ שחין הדגן חייב כתרומ גדולה עד שיתחיל
 בכרי וזה שהקדים ולקח המעשר בשבלין אינו מפריש אלא תרומת מעשר בלבד ומאיד כשכילה אעפ שלא
 הפרישו מעכה תרומה גדולה: ומעשר שני והקדש שפדו ספרו אותה הנפלים ונתיב אותה הקדש ולא נפס
 את החומש ושמיעין מהכא שהם פדויין והחומש היו מלוה גבי בעלים אבל לא את הטבל ואפי טבל דדמין
 כגון הזרוע בענין שאינו כקוב: ולא את מעשר ראשון שלא נטלה תרומתו אם הקדים כן לוי ולקח המעשר
 אחר שכתמדה התבואה בכרי קודם שהפרישו ממנו תרומ גדולה והכריש ממנו תרומ מעשר ולא חמריש
 תרומה גדולה והמעשר ראשון שלא נטלה תרומתו החמוד כאן שכיון שכתמדה בכרי ונתחייבה נפרדה
 כשלוקח המעשר ראשון אעפ שפריש ממנו תרומת מעשר כל זמן שלא הפריש ממנו תרומה גדולה טבל
 היו ויאסור לטלטלו בשבת: ולא מעשר שני והקדש שלא נפדו כגון שנפדו אבל לא נפדו כהלל כגון ספרה
 המעשר שני על גרוטאות של ככך ואין מעשר שני כפרה אלא כמעט שיש עליהן צורה דכתי ונרת הכסף
 צידך: והקדש אינו כפרה בקרקע כתי ונתן את הערך כיוס ההו דבר הנתן מיד ליד: לק מין קטרת
 שאינו ראוי חייפ לזכרמה ורדיכ פירש מין מייכו הנכלים: לעורבים כגון עשירים שמגלים פודכיס
 לגדולה ואין הלכה כרשבנ: ב חבילי אגודות: זרדים ענפי הלן לחי שמורדין חותם למחכל המותה
 כופין את הכל לפני האפרוחי ומטבל כלי מהיכנו לח היו שאין האפרוחי עשירים עליה והאויז חין כלי כטל
 אלא לכורך דבר הכעל מוקי למתני כנריך למקומן של כלי: שגרה מן הבית דהוין אוהה בריים: עד
 שתכנס ודוקח דוחץ אבל לא מדדין לפי שהתרגו' מ' מנבתה עמה מין הארץ וכמכא שהו מטללה אכל
 אוזין ושאר עובות מדדין: מדדין ענבים חוחו כבוארין וכנדריו גירין ומכיש ומעכב לו רגלי: והאסה
 מדדה את ככה אוחות כדועבו מאחוריו והוא מיכיש רגליו והולך: שניטל חת ומניה חת כשהתיכין
 שניע את רגליו מקמי חת ומעביה חת: אבל גורד אסור שכנע חת וכל מין בהסר ר' יהודה איחתי כמכס
 לא נח

לא כל לחלוק אלא למדע דברו חכמים הילכ' הלכת כותיה: ג אין מילדין אין מושכי הולד מן הרחם
ביט דאיכ' טרתי' יתרא אבל מסבדין לחמו את הולד שלא יכול ללרץ: חכמה גיילדת בקי איה: ז ממקו למקום
ואין חושש' לאסור תחומי: ומחללין עליה את השבת משעה שהיא יושבת על המשבר ומתחיל הדם להיות
שנית עד כל שלשה ימי אחר שלדה בין אמרה גריכה אני בין לא אמרה גריכה אני משלשה ועד שבעה
אמרה גריכה אני מחללין לא

בנה אמר רבי יחזרה אימתי בזמן שהוא נוטל אחת וסניח אחת
אבל אם היה גורר אסור ג אין מילדין את הבהמה ביום
טוב אבל כספדין ומילדין את האשה בשבת וקורין לה חכמה
מסקום למקום ובחללין עליה את השבת וקושרין את הרשיבור
רבי יוסי אומר אף חותכין וכל צורכי מילה עושין בשבת

פרק יט

אמרה גריכה אני אין מחללין
משבעה ועד שלשים אפי' אמרה
גריכה אני אין מחללי' אבל עשוי'
גריכה עי' גוי מפני שהוא כחולה'
שאין בו סכל ודבר שאין בו הכנה
עשוי גריכו עי' גוי: וקושרים
הטבור של ולד שהוא ארוך ואם
לא יקשר והו' ויכריכוהו ינאן מעני
אבל אין כורת' אותו בשל לדברי
תנן: רבי יוסי אומר אף חותכין
והלכה כרבי יוחי שחיתכין אותו
ומקיים איתו וכותכין עליו אכס
הדם וכיוכא בו וכל גריכו מילה
עשוי' בשבת ולקמן באידך פסקא
מפרש לגריכו מילה מאי ביה:

רבי יוסי אומר אם לא הביא כלי מעש
סביאו בשבת מגולה ובסכנה סכנה על פי
עדים ג ועוד אמר רבי אליעזר בורתי' עצים לעשות פחמין ולעשו'
כלי ברזל כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאיפשר לעשותה
מעש אינה רוחה את השבת ושאי אפשר לעשותה מערב שבת
דוחה: חשבת ג עושין כל צרכי מילה בשבת מוהלין
דפורעין ומוציעין ונותנין עליה איספליתי וכמון אם לא שחק
בעש לזוט בשנינו ונותן אם לא טרף יין ושמן מער' שבת ונת' זה
בעצמו וזה בעצמו ואין עושין לה חלוק לכתחיל' אבל כורך עליה
סמרטוט אם לא התקין מערב שבת כורך על אצבעו וסביא ואפי'
כחצר אחרת ג מרחיצין את הקטן בין לפני המילה ובין
לאחר המילה ומולטין עליו ביד אבל לא בכלי ר' אליעזר בן עזרי'
אומר מרחיצין את הקטן ביום השלישי שחל לחיות בשבת שנא'
ויחי ביום השלישי בהיותם כואבים ספק ואנדרוגינוס אין מ
בחללין עליו את השבת ורבי יחזרה מתיר באנדרוגינוס

ד מי

רבי אליעזר אומר אם
לא הביא כלי אומל
למול את התינוק: ז מכיאובשבת
מגולה להודיע שחביה מנוס
ז שמחללי' עליה את השבת:
וכסכה שגורו שמד על המילה
: מכסהו על פי עדי' שיעידו
לאמול את התינוק: ז מכיאובשבת
מגולה להודיע שחביה מנוס
ז שמחללי' עליה את השבת:
וכסכה שגורו שמד על המילה
: מכסהו על פי עדי' שיעידו

שאומל של זונה הוא מכיא ולא יחשדהו שהוא נושא אחר חפניו: ז ולעשות ברזל כדי ליעשות אומל למילה:
כל מלאכה שאפשר לעשותה כגון מכשירי מילה והחיל ואפשר לעשותה מעבש אין דוחי' את השב' ופליג אדרי'
אליעזר שאין אפשר לעשותה מעבש כגון מילה עבמה שאין אפשר לה ליעשות דומה בשמיני דוחה שבת
והלכה כרבי עקיבא: ז מוהלין חותך את הערלה: זפורע' העור המכסה ראש הגיד: ז ומזנ' את
הדם ואף על פי שהוא עושה סכנה שאין הדם נתקן מחכורו אלא עי' מנייה: ז אספליתי תרבושת: לזבס
בשכיבו דכל מה דאפשר לשנות משכה: אם לא טרף יין ושמן דגיל' היו שהיו טורפי' בקערה יין ושמן ומערבי'
אותן יחד לדפוסה על המילה בדרך טורפי' בנים בקערה: חלוק חתכי' של בגד נקונה ומכסין המילה
באותו הנקב כדי שלא יחזור הגור ויכסה את הגיד: לא התקין לא הזמין: כורך על אצבעו דרך מלגש
לשנותו מדרך הנאה בחול: חסי' מחנך אחרת לא מעביא מבית לבית באותו חדר אף על פי שלא ערבנו אלא
אפי' ללמד אחרת שאיכה מערבית עמהם: ג מרחיב' את הקטן האי מרחיב' לאו כהרכו הוא דתבא
סיפ' לפרושי רישא כינר מרחיב' כגון ללף ביד אבל בכלי אשי' ללף אכור וכס' לררין כהרכו: רבי אליעזר
בן עזריה כו' פליג איתקן וכבר מרחיב' את הקטן כהרכו בין לפני המילה בין לאחר המילה וביום שלישי
למילה כמי' בין בהמין שהחמו בעש' בין בחמין שהחמו בשבת עצמו דככת כפשות היא והלכה כרבי
אליעזר בן עזריה: ספק בן א' חדשים ספק בן ט' דאי' בן א' כאכסן בעלמא הוא ואין מילתו דוחה שבת:
גריכו יהודה מתיר באנדרוגינוס מדכתיב המול לכם כל זכר לרבות באנדרוגינוס ותקן ערלתו כתיב מי

שבת פרק יט

שהוא כלו ערל וזו שצנינו כקנה ואין הלכה כרבי יהודה: ד מי שהיו לו שתי תיכונקו וכו' פליגי אמוראי בגמ' בגדרת משכה זו והגרם שתפכו דבית עקר כך היא מי שהיו לו שתי תיכונקו אחד לנולד אחד שבת ואחד למול בשבת ושכח ונול את של אחד שבת בשבת חייב אחד למול בערב שבת ואחת למול בשבת ושכה ונול את של ערב שבת בשבת רבי אליעזר מחייב חטאת ורבי יהושע פוטר והכי פידוש שכה ועל את של אחד השב' בשבת חייב לרבי

ד מי שהיו לו שתי תיכונקו אחד למול אחד אחר השבת ואחד למול בשבת ושכח ומל את של אחד השבת בשבת חייב אחד למול בערב שבת ואחד למול בשב' ושכח ומל את של ערב שבת בשבת רבי אליעזר מחייב חטאת ורבי יהושע פוטר » ה

קטן נימול לשיכונה לתשעה ולעשרה ולאחר עשר ולשנים עשר לא פחות ולא יותר רמא כיצד כדרכו לשיכונה נולד לבין השמשות נימול לתשעה בין השמשות של ערב שבת נימול לעשרה יום טוב לאחר השבת נימול לאחר עשר שני ימים טובים של ראש השנה נימול לשני עשר קטן החולה אין כותלין אתו עד שיבריא: ו אלוהן עיצוק הסעכבין את המילה בשך החופה את רוב העשרה ואינו אוכל בתרומה ואם היה בעל בשך מתקנו מפני מראית העין כל ולא פרע את הכילור כאלו לא מל »

רבי אליעזר אומר תולין את המשמרת ביום טוב ונותנין לתלויה בשבת וחבכים אומרים אין

פרק ב

הכל שהרי טעה בדב' מנה ולא עשה מנה כשהקדים ומל את של אחד השבת בשבת ונזהא אפי' רבי יהושע מודה: אחד לנולד בשבת ואחד למול בערב שבת ושכה ומל את של ערב שבת בשבת רבי אליעזר מחייב חטאת דמילה שלא בזמנה אינה דוחה שבת ואף על גב דטעה בדבר מנה שהיה טרוד באותו של שבת ומתוך כך טעה בזה ואף בזה עשה מנה שהרי לאו הוא למול אלא שאינו דוחה שבת סביר ליה לרבי אליעזר טעה בדבר מנה ועשה מנה שאינה דוחה את השבת חייב: ורבי יהושע פוטר דסבירא ליה טעה בדבר מנה

ועשה מנה שאינה דוחה את השב' פוטר כיון דסביר היה שגרשו בית דין הוא עושה והלכה כרבי יהושע: ה נולד בין השמשות נימול לתשיעי שהרי יום שמימי של מחר הוא כמול ושנא בין השמשות יום הוא וכמול לתשיעי: היה היום ערב שבת אי אפשר למולו בשבת הכא דשמיא תשיעי הוא והויא לה מילא שלא בזמנה ואיכה דוחה שבת ונריך להמתין עד לאחר השבת שהוא עשירי: חל יום טוב להיות אחר השבת אין מילה שלא בזמנה דוחה אריות וכמול ל'א: שני ימים טובים של ראש השנה דקדושה אחת הן ואין מילה שלא בזמנה דוחה את יום טוב השני של ראש השב' כמול ל'ב: עד שיבריא ויעברו עליו שבעה ימים שלמים מעת לעת מיום שהבריא ואח' מלין אריות: ו ביבין כמין כימין של בשך ששארין מן הערלה: עטרה היא שפה גבוהה המקפת את הגיד סביב וממנה משפץ ויורד לראשו ונשר ההופס את העטרה דקתני מתניתין לא תימא רוב הקפה אלא אפילו רוב גבהה במקום אחד: אינו אוכל בהרומה אם הן הוא דכהן ערל אסור לאכול בתרומה כאמר בפסח תנשג ושכיר לא יאכל בו וכאמר בתרומה תנשג כהן ושכיר לא יאכל בו מה פסח אסור לערל אף תרומה אסורה לערל: ואם היה בעל בשך שנים שמן וכדאה בשך שלמעלה מערלתו לאחר שנטלה הערלה כלה כאלו אריותו בשך חוזר ההופס את הגיד: מתקנו ומשפץ באומל מאותו עובי מפני מראית העין שלא יהא כדאה כערל: ולא כרע לא גילה כאלו לא מל יושב ויפרע ואפילו סלק ידו ממוכה וכל זמן שהוא מתעסק במילה בשבת הותר בין ביבין המעכבין בין ביבין שאין מעכבין לאחר שכלק ידו על ביבין המעכבין הוור על ביבין שאין מעכבין אינו חוזר:

אומר תולין את המשמרת שמעכב' בה שמי יין ומותר את פיה לכל נד בעבל וכעשה כאהל על הלל הכלו ואף על גב דעביד אהלא שרי ביים טוב דסבירא ליה לרבי אליעזר מכשירי אוכל כשם שאפשר לעשותו מערב יום טוב מותר לעשותו ביום טוב אכל בשבת מתלא לכתחלה לא אכל את תלויה היא מתנים לתוכה שמרים ומעכבין דאין דרך כוור ככך: אין תילין

רבי אליעזר

שבת פרק ב

יח

נתלין את המשמלת דעצוד אהל עליו ומחוי כמעשה חול : ואין כותבים לתלויה בשבת דהוי תולדת בורר חו מרקד והלכה כחכמים : כ כותבים מים בשבת על גבי שמרין הכתוכים במשמרת ומעוד יום כדי שיכולו סיהו השמרים לבלום ויזוז כל ייכס - פירוש הוור על גבי שמרים שנשארו בחבית וקולטין סמים טעם היין ומנוטין אותן בשבת ושמים אותן ואין בזה משום בורר את היין מפני הקמחים לכנס שמתהוים בו : כבודרין

המיומדין לכך ולכא למגור ד דלמח סחיט להו הואיל ועשין למלחכז וזהו שלא יעשה כיון כבודר כעין נומח כפי הכלי כדי שייד היין במדרון שלא יעשה כדרך שהיא עושה בחול : וככפיה מנרו סל העשו מנרו הדקל והוא שלא תהיה הכפיה גבוהה מקרקעיה הכלי התמתן טפח שלא יעשה אהל עראי : וכותבי בינה כמבככת שכתבו בה מדרל להסתכן שרגלי ליתן בי' טרופה בדברים העובדין והן מתלכבים ומודככי על ידה :

יכמולין יין ודכש ופלטין לגין גדל מכוס וקטן מהבית : הכל לפי האודחים אם יש לו אורחין מרובין עושה הרבה בין בשבת

אין תולין את המשכר' ביט ואין נותנין לתלויה בשב' אבל נותנין לתלויה ביט' ב נותנין מים על גבי חשמרים בשביל שיעלו וססנגין את חיץ במורדין ובכפיה מצרו ונותנין ביצה במסכנת של חרדל ועושיין אנומלין בשבת ר' יהודה אוכר בשבת בכוס ביום טוב בלגין ובסועד בחבית ר' ערוק אוסר הכל לפי האורחין : ג אין שורין את התלתית בפושטי' אבל בותן לתוך החוסץ ואין שורין את הכרשינין ולא שפין אותן אבל בותן לתוך הכברה או לתוך הכלכלה אין כוברין את התבן בכברה ולא ירתננו על גבי סקוס גבוה בשביל שירד הסוץ אבל נוטל חומה בכברה ונותן לתוך האבוס » ד גורפין מלפני הפטם ומסלקין לצרדין מפני הרעו רברי רבי דוסא וחכמים אוסרין נוטלין מלפני בחסה זו ונותנין לפני בחסה זו בשבת » ה הקש שעל גבי המטה לא יגענעו בידו אלא מנענעו בגופו ואם רזירה מאכל בחסה או שחיה עליו כר או סדק מנענעו בידו מכבש של בעלי בתים מתירין אבל לא כובשין ושל כובסין לא יגע בו רבי יהודה אוכר

בין ביום טוב בין במועד והלכה כתנא קמא שעושין יכמולין בשבת כפי מה שהן דוניס : ג חלתית כך שמה בערבי והיא חימה וכוהגין לאכלה במקומות הקרוי ואין שורין אותה בשבת דמחוי כמעשה חול : את הכרשינין מניף עליהם מים בכלי לבדור פסולתן שהפסולת נק' למעלה : ולא שפין אותן ביד להשיר פסולתן דהיה ליה בורר אבל כותן כותף הכברה ואף על פי שפסולתן נופל לפעוים דרך קנחי הכברה ונמנח מתברר מאליו : התבן שהיו עושים מן הקש שמתכין אותו במורדי' ונעש כל וכן השבולין תבן : מוז הוא מוקן השבולת העליון ויחכו ראוי למאכל בהמה וכובדים אותו בכברה שיכול המוז : אבל כוטל בכברה וכותן לתוך האבוס ואף על פי שהמוז נופל מאליו דדבר שאינו מתכוין מותר כרבי שמעון : ד גורפי בשבת אבוס שלפני השור שמפטימים אותו שלא יתערב העפרורית שאבוס בתבן וכשטרין שנותנים לפניו ויוקן במאכלו ומסלקין תבן שלפניו לדברים כשהוא רב כדי שלא ידרסנו ברנל ויתלכך כרעו : ז וחכמים אכריס אתרויהו קאוי אמד גרופיה אהבוס ואחד תבן של פכיו לא ימלקמו לנדדים ולא כחלקו רבי דוסא וחכמים אלא אבוס של כלי אבוס אבוס של קרקע הכל מודים שאין גורפים לריוח את לשאוי ומותר בכבן גורי אבוס של כלי אבוס אבוס של קרקע הכל בחכמים : ח כוטלים מלפני בהמה זו ונותנים לפניו ולא אמריבן טלטול דלא חזי הוא אלא ורמי חזי דאין בהמה קנה במאכל הנטול מלפני חכמה ודוקא מלפני החמור ונותנים לפני השור וכיוצא בזה אבל לא מלפני השור ונותנים לפני החמור שמאכל השור מאוס ברירים היוצאים מפיו ואין החמור אוכל ממנו : ט הקש שעל המעה התימה להסקה ומוקנה הוא ונא לשכב עליו ומנענעו כדי שיהא דך ונק' לשכב עליו : יא יכענעו כירוי דמוקנה הוא אבל מנענעו בגופו כדתיפו דלטול מן הכד הוא ולאו שמה טלטול : יב או שהיה עליו כר או סדק דגלי דעתיה דאקנייה לשכיבה משעת תורת כלי עליו : יג מכבש שני לוחות שמשימן בניהם הנדדים לאהר כביסתן ומהדקין הלוח העליון על

שבת פרק כא

דברנו המוכיח בלוח התפתח כדי שיהא קפולן כאה: מתירין דהינו לגורך שבת ליתול את הנדרי אבל לא כוכשי דהינו בורך מול: ושל כוכשי לא יגענו מפני שהיא עשו לתקן כנדים ומהדק טבי והתרתו דומה לסתיתה ואין הלכה כרבי יהודה:

נוטל

אדם את כנו בחצר והאבן בידו ולא אמרי דטלטל לאמן: כלכלה מל: והאבן בתוכה והול שיהיו פירות בכל

שאם אין בו פירות כעשה בסיס לדבר האסור ואסור לטלטלו ונריך כמי שיהו בתוכו פירות שאם ושלרכם בארץ ומאסו כגון תומים וענבים וכיוצא בהם אבל אם היו בו פירות כגון אגוזים ושקדי' ומנעו את הפירות והן נוטלים ופירות הכמאסו כמו כגון תומי' וענבים אם אפשר לסלקם לכדי הכלכלה ולכע' האבן לבדה ולהשליכה אסור לטלטלה עם האבן ומתבי' איירי כגון שפמות מכדי הכלכלה או שזליה והאבן דופן לה שאי אפשר להשתיש בכלכלה בלא האבן: תרומה טמאה עם הטהורה ועם החולין

אומר אם היה כוהר מערב שבת כחור את כולו ושוכטו»
פרק כא
נוטל אדם את בנו והאבן בידו וכלכלה והאבן בתוכה וכתלולין הרובה שכאה עם הטהורה ועם החולין רבי יהודה אומר אף מעלין את הסרובע באחד וכא' ב האבן שעלפי החבית כשה על צדה והיא נופלת חיתה בין החביות סגביה וכשה על צידה והיא נופלת מעות שעל הכר נוער את הכר והן נופלות חיתה עליו לילשה מקנה' בכסטרטוט היה של עור נוהנין עליה סיס עד שתכלה ג בית חלל אוכרים סגביהין מן השלחן עצמות וקליפין ובות שכאי אוכרים נוטל את השבלה כולה ומנערה כעבירין כלפני השלחן פירותין פחות סכזית ושער של אפונין ושער ערשים סמני שהוא מאכל בהמה כפוג אם יש לו עור בירת אחוזה כקבחין בו ואם לאו אין מקנחין בו וחכמים אוכרים בין כך ובין כך נוטל בשבת והינו בקבל טובאה»

פרק כב

אגב הטהורה והגב החולין אבל טמאה באכפי כעשה לאות בטלטול היא: אף מעלין את המדומע כאחד ומאה כאה של תרומה שכללה במאה כחי' של חולין ומורה להיעליתה לטאה של תרומה מהן כשבת ויהיו כלן חולין ומותרין לזרים ולא אמרוין מתקן הוא דתרומה שכללה בחולין חשכו' לה כאלו מוכות לבדה ואינה משורבת וכשעולה בא ומאה התרומה עצמה שכללה עולה הולך לאו מתקן הוא ואין הלכה כרבי יהודה: ב מטה על גדה מטה החבית על גדה אם נדיך ליתול עין היוין והאבן נוטלת ולא יטול אותה בידיס: היתה בין החביות ומתירא שלא תעול האבן על החבית ותשדרס מגביהה לחבית כלה ומסלקת מבין החביות ושם מטה אותה על גדה: ג נוער את הכר והן נוטלות כשהוא נריך לכר ואינו נריך למקום הכר אבל אם נריך למקומו מביה הכר עם המעט שעליו ולא המרן אלא כששכח המעט על הכר מעט אבל הכיחן שם במתכוין כעשה הכר בסיס לדבר האסור ואסור לטלטלו ולא לכער המעט שעליו: גשלת דבר של טנוף כגון רוק או רעי או גואה: ד עקחה בכסטרטוט ולא יתן עליה מים דפתם כר של כר הוא וכד שריותו נמים והו ככוסו: ה היתה על של עור דלאו כר ככוס הוא כותף עליה מים עד שתכלה ותלך הלשלת אבל ככוס ממש לא דהאיל ותתם כרים וכסתות ימים כניה שייך בהו ככוס בעודת רכיס ומיהו שריותו לא זהו ככוסן: ו ג' אומרים מנביה מעל השלחן עניינו וקליפס בגמר קאמר שאין אנו סומכים על משכנתו כמות שהיא שכניה אלא מוחלפת מעל השלחן עניינו וקליפס בגמר קאמר השלחן עצמות וקליפס וב' אומרים עסק את הטבלא שיש עליה תורת כלי אבל אלא יטלטל העצמות והקליפס בידיס דבית הלל כדבי שמעון ובית שמאי כר' יהודה ויהיו לא שרו דה אלא בצינזו וקליפס דחו למאכל כהמה אף על גב דלא חווי למאכל אדם אבל אי לא חווי אף למאכל בהמות ויהי דה דאסור לטלטל דככה' אפילו רבי שמעון מודה מעבדין מעל השלחן פרוזים פחות מכוית אפילו פחות מכוית וטעמא דמפרש בסמוך שהן ראויין למאכל כהמה: ז ושער של מולין סרכיטים שהקטיית גדל בהן: ח ער בית אחוזה בית ארחה של עור שאחזנו בו אין מקמיס בו כשאחזנו כפחט בין אנבעותיו והו פסוק רישיה ולא ימות דמודי ביה רבי שמעון בן כך וכין כך בין יש לו בית אחוזה בין אין ליבית אחוזה

שבת פרק כג

ה וכתפתו וקצה ואפי' בעשר אלכטיות סדיכי שמקנהו בהן וכסתפו כהן זה אחר זה אע"ג דלא כפישי מיהו בכל חד נחד אפילו הכי לא יביאם ביהו לתוך ביתו חפילו על ידי עירוב שחין כחן אביר הוואה חלף גזרה שחיה ישכח וימטעם כבואו: אבל בעשרה בני אדם החיל ויורוהו הם מדברי חכמה די ופיה אדמ' לכוטו' לעשר כתי אדם דהשתכפשי בה מיהו אפי' הכי מכיח' אותה בידם ולא גזריהן שמהו יבטחה החיל ומדוכים

הן: פכיהן וידיהן ורגליהן ארומא דמלת כקט וזה לכל גופן:

ואין הלכה כמשה וזאלת אפי' אחד מכיח' בידו לכוטו' שכתפתו בה ולא הייש' שמהו יבטוח: ו

כסין שחין בשבת וממשיחין כיד על כל הגוף להכאה: אבל לא מתעמלין' לשטשף בכח ולא מ מתגרדין בנגרדת ודווה לו

ויקח לו חרש להתגרד בו משום דהוי כעובד דמול: אין יורדין לפיכח' בקעה מלאה מים ו

יתחתיה טוט כמו דבק יש בה מוקמו שטבע הרומח שם באונו טיט וידבק בו ואיכני יכול לבעלות

עד שיתקצו בני אדם ויעלהו בקושי גדול ובדוחק: פל' בקעה שטיט שלה מחליק והרומח שם

נופל ובגדיו כשור' המים ואתי לידו חפיו: אפקטוויין להקיא ופירושן אפי' טוי ויין כלומר להוציא סמון ממקום בשילו שהיא האסטמוכ' אפי' מוכיח: טוי מתבשל כלי אש מתגרמי טוי כור: ויין מוקד דוקן לשתות

משקה שמיאזו להקיא הוא שאבד בשבת אבל להכניס אטבעו לתוך פיו כדי להקיא מותר והיב' דחית ליש ציצור ואם יקיא יתפא מותר אפי' על ידי משקה: ואין מצנצני' את הקטן לתקוח ולישב עבמותיו וחלית שדרתו משום דמחוי כבוכה לא אחרן לא אחר זמן אבל כיוס לידה שרי: מעבדו לשון ידיו עבדוכי: יעשה

: ואין מחוי' את השכר עם ששכר ואין הלכ' כמשה וזאלת הלכ' מחוי' את השכר בשבת: שפדקה ית ש"בא העגם מן הפרק שלו: לא יערפס לשון כניס טרוכות בקער שמתטף: כהני' על מקום השכר דמחוי

דלרפואה קעיבד:

ובלבד שלא יאמר הלויני דהלוואה לומן מרובה משמע וקומא לן סתם הלוואה ל' יום הילבך אתי מלוה לכתוב' על פנקסו כך וכך הלויני לפלו' כדי שלא ישכח: מכיח' טליתו אכלו ואם אימ

מאמיכו ולקוח אותו ומקדישו בשבת דחובו שקבוע להן זמן יכול' להקדיש בשבת: כ שפרדונו מימי מ צדכי אבל לא מן הכתב אם כתב מע"כ וכך אורחי' כדי שלא ישכחם לא יקרא כאותו כתב נשכ' ודור

שמהו ימחוק או כמו שמהו יקרא בשטרי הדיוטו' ואין מותר לקרוא בשבת אלא כתורה שכתב וכתורה שבעל פה לאחר שכתבה ובפירושיהן אבל בשאר דבריו או בספרי חכמות שאינן מדברי הכבואה או מפירושיהן אסורי': מים מטיל גורל לחלק מי יע' כל מנה ומנה: עם בכיו ועם בכי ביתו שהן המוכי' על שלחן שאין

באן קעירא אבל עם אחר לא דכני חבורה המקפיד' על זה שאינן מוחלין ואינן מותר' זה לזה שוכרים משום עדה ומשום משקל ומשום מכין ומשום לוין ופורעין דגורו בהו רבנן שח' יכתבו: ובלבד שלא יתכוין וכומתני' חסורי מחסרו והכי קתני מים אדם עם בכיו ועם בכי ביתו אכל עם אחר לא ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה ודוקא עם בכיו ועם בכי ביתו אכל עם אחר לא ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה ואז הוא דכיוס טוב אקור ובחול שדי אכל אם כתבין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה

חושש הגיע לחצר החיצונה שוטחן בחכה אבל לא כנגד העם:

ה החרוץ במי מער' וכבי שברו' וכסתפו אפי' בעשר אלונטיא' לא יביאם בידו אבל עשרה בני אדם מסתפנין באלונטיא' אחר

פניהם ידיהם ורגליהם ומכויאן אותן בידן: ו סבין ומשכסמין בבני מעיים אבל לא מתעמלים ולא מתגרדין אפי' יורדין לקודרוסא ואין עושין אפיקטוויין ואין מעצבין אר' הקטן ואין מחזירין את השכר מי שנפרקה ידו ורגלו' לא ישרפם בצונן

אבל רוחץ הוא כדרכו ואם נתרפא נתרפא: שואל אדם מחבירו כדויין וכדי שכן ובלבד שלא יאמר לו הלויני וכן האשרה מחבירתה

כברות ואם אינו מאמינו שניח' שלחן אדלו וערשה עמו חשבון לאחר שבת וכן ערב פסח בירושלם שחל להחיות בשבת מניח עליהו אצלו ובוטל את פסחו ועושה עמו חשבון לאחר יום טוב:

ב סונה אדם את אורחיו ואה פפרותיו מפיו אבל לא מן הכתב ומפיו עם בניו ועם בני ביתו ועל השלחן ובלבד שלא יתבוק:

שואל

ובלבד שלא יאמר הלויני דהלוואה לומן מרובה משמע וקומא לן סתם הלוואה ל' יום הילבך אתי מלוה לכתוב' על פנקסו כך וכך הלויני לפלו' כדי שלא ישכח: מכיח' טליתו אכלו ואם אימ

מאמיכו ולקוח אותו ומקדישו בשבת דחובו שקבוע להן זמן יכול' להקדיש בשבת: כ שפרדונו מימי מ צדכי אבל לא מן הכתב אם כתב מע"כ וכך אורחי' כדי שלא ישכחם לא יקרא כאותו כתב נשכ' ודור

שמהו ימחוק או כמו שמהו יקרא בשטרי הדיוטו' ואין מותר לקרוא בשבת אלא כתורה שכתב וכתורה שבעל פה לאחר שכתבה ובפירושיהן אבל בשאר דבריו או בספרי חכמות שאינן מדברי הכבואה או מפירושיהן אסורי': מים מטיל גורל לחלק מי יע' כל מנה ומנה: עם בכיו ועם בכי ביתו שהן המוכי' על שלחן שאין

באן קעירא אבל עם אחר לא דכני חבורה המקפיד' על זה שאינן מוחלין ואינן מותר' זה לזה שוכרים משום עדה ומשום משקל ומשום מכין ומשום לוין ופורעין דגורו בהו רבנן שח' יכתבו: ובלבד שלא יתכוין וכומתני' חסורי מחסרו והכי קתני מים אדם עם בכיו ועם בכי ביתו אכל עם אחר לא ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה ודוקא עם בכיו ועם בכי ביתו אכל עם אחר לא ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה ואז הוא דכיוס טוב אקור ובחול שדי אכל אם כתבין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה

כנגד מכה קטנה ודוקא עם בכיו ועם בכי ביתו אכל עם אחר לא ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה ואז הוא דכיוס טוב אקור ובחול שדי אכל אם כתבין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה

כנגד מכה קטנה ודוקא עם בכיו ועם בכי ביתו אכל עם אחר לא ובלבד שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה ואז הוא דכיוס טוב אקור ובחול שדי אכל אם כתבין לעשות מנה גדולה כנגד מכה קטנה

קטנה

שבת פרק כג

ב

קטנה אפילו בחול אסור משום קוביא דגול הוא ואסמכתא לא קביא והאי אסמכתא הוא דמכר על הגדול אם ישול לו הגדול על המכה הגדולה יוכה בה ולפיכך תלה עצמו אף לגדול הקטן על הספק וחלוי דע מתחלה שכן לא היה מתרבה: חלשים גורלות כמו חולש על גוים כי ששה: על הקדש' ששחטו כו' לחלק אותם בין הבהמים אבל לא על המכות של קדשים של אמתול: ג

ממנו חספך ודבר דבר: ולא יאמר אדם לחבירו כו' לדייקה כקטנה לא יאמר לחבירו שכיר לכו פועלים אבל אמר לו הכרחה שתעמוד עמי לערב כלומר עכשיו כרחה אם תבא אלי לכשתחך ואעפ' ששכיה יודע' שעמי לחבירו לפעילתו הוא מזהירו כיון דלא עכרש ליה שכירות כהדיא שרי דקיימא לו דבר אסור הדיור מותר: אין מחשיכים על התחום לקרב עצמו בשבת עד סוף התחום ולהושיך שם שיהא קרוב למקום הפועל: או לפרדס להביא פירות דכל דבר שאסור לעשותו בשבת אסור להשיך עליו אבל מחשיך הוא להיות קרוב לכף ולשמור פירותיו דזה דבר המותר בשבת לשמור פירותיו ומכאן פירותיו בידו הוא יעקב ההשכרתם ליתא ליה: כלל

תבוא לעשות סנה גרולה כנגד קטנה משום קוביא ובטילין חלשים על הקדשים ביום טוב אבל לא על חסנות » ג לא ישכור פועלים בשבת לא יאמר אדם לחבירו לשכור לו פועלים אין מחשיך על התחום לשכור פועלים ולהביא פירות אבל מחשיך הוא לשכור ובביא פירות בידו כלל אמר אבא יואל כל שאני זכאי באכירתו רשאי אני להחשיך עליו » ד מחשיכו' על התחום לפקח על עסקי בלתי ועל עסקי המת להביא לו ארון ותבריכוני גוי שהביא חלילין בשבת לא יספור בהן ישראל אלא אם כן באו מסקום קרוב עשו לא ארון וחפרו לו קבר וקבר בו ישראל ואם בשביל ישראל לא יקבר בו עולמית » ה

עושיין כר' צורכי המת סכין ומדיחין אותה ובלבד שלא יזיזו בו אבר שובטין את הזכר מתחתיו ובטילין אותו על הרחול כשביל שיהיה קושרים את הלחי לא שיעלה אלא שלא יוכה וכן קורה שגשברה סומכין אותו בספסל או בארובות המישח לא שתעלה אלא שלא תוסף » אין עמסצין את המת בשבת ולא בחול עם יציאת נפש והמבעים עם יציאת נפש הרי זה שופך דמים »

פרק כד

מי שחשיך בדרך כותן כיסו לכרי וואם אין עסור בכרי מניחו על החסו הגיעי לחצר החיצונה

אמר אבא שאול אתך פלוג דאמר כל החשכה ולא מפלוג בין החשכה של מנה להחשכה של השותף וזאת החשכה של מנה שרי' ששם שמונת לומר לחבירו בשבת תהיה מוויין לילך לאחר חשיכה להביא ארון ותכריכים למת כך מותר להשיך על התחום כדי שיהיה מוויין לאחר חשיכה להביא ארון ותכריכים וסופא דתנן מחשיכו' על התחום על עסקי כלה ועל עסקי המת אבא שאול הוא והלכה כמותו: ד לפקח על עסקי כלה לביין ולחקור בכרכי הכלה: חלילין כלי כגון חלילי' שקולין מעיד הכבי: לא יבדד בהן ישראל קבא הוא משו' דמוכח מילת ששכביל ישראל הוכחו: אהב באו ממקו' קרוב אבא כודע לנו בבירור שכחו ממקו' שבתך התחום ולא הביאם מוחז לתחום: ארון לעצמו שיקבר בניו או למכו': ה סכין בשמן ממדיחין כמי' ופוקין כקביו סומיין כקביו העליוני והתחתוני כנגד או בשו' דבר כדי שלא תכנס בהם היום גיתפח: ובלבד שלא יזיז בו אבר שלא יטלטל ויגביה לא ידו ולא רגלו ולא רימי עיניו שאם יטלטל המת או אבר מאכריי אעפ' שמות ליעכו וכן כל מוקס' מותר כגבי' ואסו' בטלטול וכי' שגמול' בשכ' או בשו' אסור אפי' כגבי' שמפכי כדורית כגבי' זה טלטול: ושומעו את הכר מתחתיו וכמו' טלטל על החול אבל לא מטלטלין להניחו על החול דהא תכריש ובלבד שלא יזיז בו אבר: כשביל שיפתח שלא יסרח ממנו חוס הפועל והכרי': קוצריות הלמי של מת שיהיה פיו הולך ונפתח: ולא שתעלה להסגר זה שפעת דהויי מווי אבר לא שלא תוסף להפתח: סומכו' אותה כספסל שהרי תורת כלי עליו: ולא שתעלה דהיה ליה כונה: אין משמכו' את עיניו בשבת אפי' לאחר יציאת נפש דהיה ליה מווי אבר: שופך דמים שכדבר מועצו מקרב מיתתו:

החשיך כותן כיסו לכרי מעביר יום ואעפ' דשלומו של ישראל הוא ליפא' הת כיסו בטל קיים להי' לרבך דאין תהי' תעניתה קצתה' על מיתתו לא שריית ליה אה' ליתעני' לא יצטרך שיהי' יום

מי

שבת פרק כד

אין עמו ככרו וכו' הא יש עמו ככרי לככרו יהיב ליה מאי עמיא חמור אתה מנוה על שבתתו ככרי אתה מנוה על שבתתו וכשמיא כימו על החמור משתמשך וכימו עליה כשהיא מוהלכת כלומר לאחד מעקרה דגליה לילך דלא עבדא עקירה וכשרונה הבהמה לעמוד נוטלו ונטלה ולחחר שתחזור ותעקור דגליה לילך וכימו עליה כי היכי דלא תעביד הבהמה עקירה והנח דאי שכיח לה למענד עקירה והנחה והוא מחמר אחרים ומתקנה כמנא מחמר אחד בהמה שבת ואבור חף על פי שאינה עובדה אלא כל דהו דכתיב לא תעשה מלאכה אתה וזה המתקן אינו הוא מלאכה שבעצמית בין האדם והבהמה הוי אומר זה מחמר ו הניע לאחר החוכה מלת באכפי כפשה היא ולאו בדיו כימו קא מיידי : לאחר החוכה של עיר שהו מקום המסתמר ראשון כשיבא לפקח החמור נוטל כידו מעליו כלי הכטלון כשב' : ושאיין כטל' מתיר את החכלי של אוכף שהן קשורים והשקין כופלי :

החיצונה נוטל את הכלים הניטלין בשבת ושאיין נוטלין בשבת בתיר חבלים וחשקים נופלין מאיליהם » ב בתירן פקיע עמיר לפני בהמה ובפספסים את רחביקין אבל לא את חזירין אין מרסקין לא את השחת ולא את החרובים לפני בהם' בין דקה ובין גסה רבי יהודה מתיר בחרוב ברהק » ג אין אובבין את הגמל ולא רורסין אבל מלעיטין ואין מסריבין את העגלים אבל מלעיטין ובהלקטין לתרנגולין ונותנין סים למורסן אבל לא גובלים ואין גותנין סים לפני דבורים ולפני יונים שבשובך אבל גותנין לפני אוזיין ותרנגוליים ולפני יוני הרדיוסות » ד כחתבין את הרילועין לפני הבהמה ואת חבלה לפני הכלבי רבי יהודה אומר אם לא היתה נבלה מערב שבת מסורה לפי שאינה סן הכובץ » ה ספירין נדרים בשבת וגשאלין לגררין שהן לצורך השבת פוקקין את המאור וסודרין

ב פקיע עמיר שקין של סבל' שאגדן מתירין אותן דכל זמן שהן קשורין לאו אוכלא ככהו ומתיר אותן לשווייכהו אוכלא : אכל ספסום לפורן כדרך שרגילין לפור עשבי לפני בהמה כדי שיעריח דוחן ויהיה יפין לה לאכלן אסור בפקיע עמיר דמאחר דאתעבידו אוכלא בהתר הפקיע' והפספסום אינו לא לתעבת בעלמא מטרחה בדכ' שהו כבר אוכל לא טרמויין : ומפספסי את הכיפי עשבי' להי' של ארו מפורי' ושטת' אותן לפני הבהמה שתיח דוחן דבלאו ספסום לא הו אוכלא : אכל לא את היודין הן הן פקיע עמיר אלא שהפקיעין יש להן שני קשרים אחד בראשן ואחד בכופן והיודין יש להם ג' קשרים קשר אחד יתר באמצעין וקאמר מתבי' שאין מפספסים את היודין יאף על פי שהן דחוקים זה כזה ומתחממים והנהמה קנה בהן אלא מתיר שלש אנדיהן בלבד דהתרת אנדיהן משוי' להו אוכלא כפקיעין : אין מרסקין את השחת אין עמתכין עשב של תבואה והיא אספתתא משום דטרחא שלא לכורך הוא : רבי יהודה מתיר בחרינין לבהמה דקה ששיכה דקות וקשין ליה ואין הלכה כרבי יהודה : ג אין אובבין מאכילין אותה על כרמו ותקכו' לו בגרובו ופי' אובבין עשוין לה אכוס בתוך מעיה : ולא דורסין שדורס המאכל לתוך גרובה ושיהו לא הוי כמו אובסים : אבל מלעיטין שתוחב לו המאכל למקום שיכול להחזיר : אין ממדאין מפטמין לשון וחלב מריאין ופירש המראה שתוחב לו המאכל לפניו מכית הכליעה במקום שאיכו יכול להחזיר : ומהלקטין ליתרנגוליים שתוחב המאכל לתוך פיו במקום שיכול להחזיר אכל לא גובלין אין לשון אותו במים : אין כותנין מים לפני דבורים שאין מוזכותיהן עליו שונאין ואוכלין בשדה ומים מניינין להם באגמי' : דורסות יונים שרגלים בכתיים וקראים דורסות על שם הורודום המלך שהיה מגדל שהן בארמון : ד מחתבי את הדלועי' התלושין לפני הבהמה ואעב' דהתיון לאו למחבל בהמה קיימי לא לאדם : ואת הכבלה שכתבלה היום ואעב' דבין השמשות היתה עומדת לא-ם ולא לבהמה : ד' יהודה אומר אם לא היתה כבלה מעב' אסורה דכל מדו דחוי לאיכסי לא מקנה ליה לבהמה ואפילו חולר מעב' סוכר שתתפא ואין הלכה כר' יהודה : ה מפירין בעל לאשתו ואב לבתו וכשאלין לחכם שהן לגורך השבת כגו' שכדד שלא יאכל היום וכשאלין דוק קאי דאלו בעל או אב מפר בין כדדין שהן לגורך השבת בין כדדי' שאיין לגורך השבת כיון שאיכו יכול להפר אלא ביום שומע בלבד וכדדין שהן לגורך השבת אפי' היה לו פנאי להשאל עליהם קודם השבת כשאלים עליהם בשבת : ופיקקין את המאור החלון שממח האורה

האורה ככנס סותמים אותו בלוח או בשאר כל דב' שרגילין לסתמו: ומודדין את המטלית כגון אם היתה טמאה ונגעה בהרהו מודדין אותה אם יש בה ג' אצבעו על ג' אצבעו לידע אם כטמאה הטהרה אם לאו דמטלי פחותה משלש על שלש אינה לה מיטמאה ולא מטמאה: ואת המקוה לידע אם יש בה אמה על אמה כרום שלש אמות שאלו מדירות של מנה הן לפיכך מותר למדוד אותן בשבת: שפקו את המאן את החלון וקרונו מאור שנמכו האורה ככנסת:

ומודדין את הכטליות ומודדין את הבקוה ומעשה בימי אביו של רבי צדוק ובימי אבא שאול בן בשנית שפקו את הכאור בטפוח וקשרו את המקוה בגמי לידע אם יש בגינן פותח טפח אם לאו ומבריהם למדנו שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת:»

בשלמה מסכת שבת: ונבנה כתביל מסכת עירובין:

פרק א

מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה ימעט רבי יהודה אוסר אינו צריך להרחב מעשר אמות ומעט ואם יש לו צורת הפתח אף על פי שהוא רחב מעשר אמות אין

ומה שכתב אל הכית האחר דרך החלון הפתוח לפיכך פקקו את החלון הפתוח לבית שהטומאה בתוכו: בטפוח של חרס ונבו לבד השביל וכלי חרס אינו מטמא מגבו וחוקן כי חששו שזא אין בסדק הגיגית פותח טפח וכמנחת הגיגית מזהלת על השביל והטומאה באה דרך השביל מבי' זה לבית זה אלא הנכרכו לפתוח בשלון ולטיול אותו טפוח ספקו בחלון וכאז לידע אם יש באותו סדק של גיגית פותח טפח ואין שם אהל באותו שביל להביא את הטומאה שהטומאה יובאה מן השביל דרך סדק שגבי' כלפי מעלה או אין בסדק של גיגית פותח טפח וכמנחת השביל כהאל ומביאה את הטומאה מבי' לבי' ומדדו מקדה של הרם וקשרו בגמי והוסיטו כלפי מעלה לראות אם היה בסדק הגיגית פותח טפח אם לאו ומדבריהם למדנו שפוקקין וקושרין ומודדין בשבת ובלבד שלא יהיה קשר של קיימי' והמדידיתיה של מנה או להתלמ' על דבר קורא: מליק מסכת שבת» מסכת עירובין»

מבוי

שאינו רחב שש עשרה מאה אצ"פ שהוא פתוח משני ראשיו לרשות הרבי' אינו רחב ו' אמה ואינו מפולש אלא ראש אחת פתוח לרה וראשו אחד בתום ומן התורה שרי לטלטלו בית בלא שום תקון וירכבן הוא דגזור עליה דלא אתי לטלטולי ברשות הרבים גמורה ושוריים בתקנתה דלמי או קורה דתהוי ליה הכרא ואם הכיח את הקורה למעלה מעשרים אמה ימעט כלומר ישפיל את הקורה עד שתהי' למטה מעשרי' דלמעלה מעשרי' לא שלטא בר עינא ואם יש בקורה א' מתרא פירש בירורי' ופתוחים אפילו למעלה מעשרים אמה אינו נריך למעט שגל ידו אותם הביורדי שלטא בה עינה: רבי יהודה אומר אינו נריך דטעמא דקורה לאו משום הכרא אלא משום מחנה דאמרי' פי תקרה יורד וכותם וכיון שכך הוא מה לו בתוך כ'מה לו למעלה מעשרים ואין הלכ' כל' יהודה: הרחב מעשר אמות ימעט דטפי מעשר אמות לא מקרי פתח לא פרצה ואכן פתח בעינין הילכך ימעט רוחב כתיסמו ויעמידנו על עשר או על פחות: ואם יש לו גורת פתח בכל מקום שאמרו כתי' גורת פתח הוא אפי' קנה מכאן וקנה מכאן גבוהי' טפחים או יותר וקנה על גביהן ואצ"פ שאינו כנוע בהן ואף ע"פ שגובה מהן יותר משלשה טפחים וכל האמות השכניות במכה זו ובכל ערובין ובכה הם אמה בת ששה טפחי' וכל טפח ארבע אצבעות בגודל אלא שפעמי' נריך למדוד בטפח עיב כלומר שלא ישיב ריוח בעצמו הגודל בין זו לזו אלא יהיו מנומנמו' נכונותיו כזו ופעמים נריך ליתן ריוח שלא יגדל לגדל שלא יהיו כנועים זה בזה והוא הכקרא טפח שזחק כיצד כזמן שהמדירה בנפח עיב היא לחומרא כגון מבוי שהוא גבוה מעשרים אמה ימעט ובכה שהיא גבוהה מעשרים אמה פסולה מודדי' בנפח עיב וכזמן שהמדירה בטפח שזחק היא לחומרא כגון מבוי אין גבהו פחות מעשרה טפחים סכה אין גבהה פחות מעשרה טפחים מודדי' בטפח שזחק וכן לעולם:

עירובין פרק א

ב הכשר מבני הכנתו והזמנתו של מבני לטלטל בתוכו על ידי שתיפי מכואות: בית שמאי אומרים לחי וקורה שניה נרדף וסבירא להו מן התורה ארבע מחינות שלימות בעינין וחתמי הלכה למשה מסיים ואוקימתא לרביעיית לחמי וקורה: וכותי הלל אומרים לו לחי או קורה דמן התורה ג' מחינות בעינין ותו לא ואתמי הלכה למשה מסיבי להוסיף הרביעי או כלמי משהו או בקורה להיכר מהינה ומבני דאיידי ביה הכא הוא מבני סתם מג' רוחותיו ורוח

דביעי' פתומה לרש' הרבים וארכו יתגר על רחבו דאי ארכו כרחבו הוי כחצר שפדנה הפתומה ל לרשות הרבים ונרדף פס ארבעה משהו או שכי פסון של כל שהן וכן חצר שפדנה לרשות הרבים וארכה יותר על רחב כדכ' כמותו ומגד' כלמי או קורה ומבני שהוכס' כלמי חלקון ממבני שהוכס' בקורה דלא מבני שהוכסד כלמי הוי כאלו יש לו ד' מחינות והוויק מרשות הרבי' לנתוכו חייב ומבני שהוכסד בקורה חף על פי שזמנת לטלטל בתוכו על ידי שתוף לא הוי כרש' היסוד גמורה והוויק מד' לנתוכו פטור דקיי' לן קורה משו הכרא ולמי משום מחינה רבי אליעזר אומר לחיוב כבית שמאי סבירא

ב חכשר מבני בית שמאי אומרים לחי וקורה ובית הלל אומרים לחי או קורה רבי אליעזר גומר לחיין בשום רבי ושפעאל אמר תלמיד אחד לפני ר' עקיבא דא נחלקו בית שמאי ובית הלל על מבני שהוא פחות מארבע אמות שהוא או בלחי או בקורה על מה נחלקו על רחב כארבע אמות ועד עשרים שבות שמאי אומרים לחי וקורה ובית הלל אומרים או לחי או קורה אכר רבי עקיבא על זח ועל זה נחלקו ג' הקורה שאמרו רחבה כדי לקבל אריח וזריחה חצי לבנה של שלשה טפחים ריה לקורא שתהא רחבה טפח כדי לקבל אריח לארכו ד רחבת כדי לקבל אריח ובריאה כדי לקבל אריח רבי יהודה אומר רחבה אף על פי שאין בריאה ח. ה. חיתת של קש ושר' קנים רואין אותה כאלו היא של כחנת עקובת רואין אותה כאלו היא פשוטא עגולה רואין אותה כאלו היא מרובעת כל שיש בהקיפו ג' טפחים יש בו רוחב טפח ו לחיין שאמרו גובהן עשרה טפחים ורחבן ועוביין בה שהוא רבי יוסי אומר רחבן ג' טפחים ז בכל עושיין לחיין אפי' ברבך ט"ש

ל'ה ונבי לחי מכאן וזמאן וזין הלכה כר' אליעזר: אומר תלמיד אחד הוא רבי מאיר: שהיא פחות מארבע אמות רוחב פתחו: אומר רבי עקיבא על זה ועל זה כחלקן ומגא קמא כמי הכי קאמר דלא מפליג בין רחב לקצר ומפרש תלמודא דאיכא ביניא ומבני שיש בדומה פתחו פחות מארבע טפחים דחד מכיהו סבר אין בדין לא לחי ולא קורה ואידך סבר נרדף לחי או קורה ולא הוכרז מתוך דבריהם הי מכיהו סבר נרדף וסי גזייהו סבר אינו נרדף: ג רחבה כדי לקבל אריח שתהא ראויה לכנות עליה ככין לקביעות: והאריח חצי לבנה של שלש טפחים כמא' אריח טפח וזריחה רוחב: דיה לקורה כרוחב טפח הכי קאמר כיון שהקורה רחבה טפח אותו חצי טפח הכומר שהאריח רחב טפח ומחנה יכול למרח כטיט ארבע מכאן וארבע מכאן ועל ידי כן תהיה רחבה לקבל אריח והכי מפרש לה בגמרא: ד בריאה לקבל אריח חזקה לסבול כבוד הארחה שלא תשבר וכן הלכה: ה היתה של קש ושל קנים כו' רבי יהודה קאמר לה ולית הלכתא כותיה: עקומה שאין אריח יכול לכוף עליה וכן עגולה אין אריח כח כה: חס יש נהקפה כלומר גאי זו היא מדת העגולה להכשיר כל שיש בהקפה שלשה טפחים שזריכה הוט שלשה טפחים להקיפה סביב כידוע שיש דרוחב טפח אם תחלק סבן מניכו כים עשעה שלמה עשר נאמה משפתו אל שפת עגול הכי וכן שלשים באמה יסוב אותו סביב אלמא לכל אמה רוחב בעגול איכא שלשה אמות היקף:

ג לחיים שאמרו לחיים שמחלקו בהן רבי אליעזר וחכמים דלרבי אליעזר תרתי בעינין ולרבנן חדא וזה שערוך: גבהן עשרה טפחים כשעור גבה המכוין דאין גבהו פחות מעשרה טפחים ואפילו היס המכוין גבוה הרבה דיו כלמי גבוה עשרה טפחים ורבי יוסי אומר רחבן שלשה דכעי דבר חשוב במחינה וזין הלכה כרבי יוסי: ז רבי יוסי אומר דמיישיבן שמא תמות ולא הוי גבוהה עשרה ולא יהיב אדעת' וכימך עליה ומטמ' משו גולל' אם עשאן גולל לקבר טמא לעולם אם נעבדו אדם וכל כהאל המע אפילו יטל מעם דכתיב וכל אשר יגע על' כפי השדה ודרשיבן לרבות גולל' וזכרן גולל' הוי כמיו הקבר ורבי

עירובין פרק א

בב

רבי מאיר מנהיר טעמיה דרבי מאיר משום דקסבר כל מחינה העומדת בדוח חייט אינה תמינה ואינה הלכה ור' יוסי הגלילי פוסל לה דכתי' וכתב לה ספר מה ספר אין בו דוח חייט קף כל שחין בדרוח חייט ולכך אי כתיב וכתב לה בספר כדאמרת השתא דכתיב וכתב ליה ספר לספור דברים הוא דאיתא והלכה כמתן : ליה גט בקרן של פרה וכתן לה את הפר' דהשתאינו גריד קנינא לאחר שכתב כשר אבל אם לא נתן לה את

הפרה חלה את הקרן כיון שגריד קנינא לא מנדה ביה : ח ולא יהיו פרצות יתרות על הכנין ואפ"הן פרצות קטנות פחותות מעשר אם הפרז מרובה על העמוד איב מחינה וקף כנגד העמוד אסור : כל פרנה שהיא בעש אינו מותרת וכלכד שהיא העמוד רב עליה אינו כגוד הפרז מותר : יתר מכאן אסור אפי' פרנה אחת ויתר מעשר אומרת כל ההיקף ואפילו העמוד מרובה דלא עבדי אכשי פתח יתיר מעשר והוי פרנה ודוקא דאין לה צורת פתח אבל אית לה צורת פתח אפילו ויתר מעשר הוי פתח : ט מקיפין ג' חבלים אשיר' שחכר' בכקעה קאי זה למעלה מזה על גבי יתרו' פניבין החבל התחתון

שיש רוח חיים ורבי יוסי אומר ובטמא משום גולל' ורבי מאיר משהיר וכותבין עליו גושי' בשים ורבי יוסי הגלילי פוסל' ח שיירא שחנחה בבקעה והקיפוח בכלי בהמה מטלטלין בתוכה דבלבר שהיא גדר גבוה עשרה טפחים ולא יהו פירצות יתרות על הכנין כל פירצה שהיא כעשר אמות מותרת מפני שהיא בפתח יתר מכאן אסור' ט מקיפין שלשה חבלים זו למעלה מזו וזו למעלה מזו ובלבר שלא יזו בין חבר לחברו שלשה טפחי' שיעור חבלים ועובייתו יתר על טפח כדי שהיא חלה עשרה טפחים' י מקיפין בקנים ובלבר שלא יהא בין קנה לחברו שלשה טפחי' בשירא דברו דברו רבי יהודה וחכמים אומרים לא דברו בשירא אלא בהורה' כל מחיצה שאינה של שתי ושל ערב אינה כמחיצה דברו רבי יוסי בר יהודה וחכמים אומרים אחד משני דברים' ארבעה דברים פשרו במחנה מביאין עצים בכל בקום ופשוטין מרחיצת ידים ומדמאי ומלערב' *

פרק ב

לרקיע פחות משלשה והרי כאלו כלו עומד דכל פחות משלשה כלבד דמיו ומנוח לא מנעבי פחות משלשה הרי עומד ששה טפחים פחות שני מזהוין בשני האוירין ומאמנע לעלין פחות משלשה הרי תשעה טפחים עומד בשלשה האוירין פחות ג' מזהוין שגור עובי החבלים ויתר על טפח ג' משהוין כדי שיהא בין הכל עשרה טפחים : ז מקיפים בקנים כענבים ועומדים וזו היא מחצית שתי אבל של חבלים הויא מחינה של ערב : כשיירא דברו היקלו אגלן שאין צריכים אלא או שתי כגון קנים או ערב כגון חבלים : אבל ליחיד לא הקלו אלא עד שיהיה בה שתי וערב ושלש בני אדם הרי הן כשיירא : כל מחינה שאינה של שתי ושל ערב כו רבי יוסי בר יהודה פליג עליה דאמר וקאמר אפילו לשיירא בני שתי וערב : אחד משני דברים או שתי או ערב וזכיר בין רכנן קמאי לרכנן בתראי דרכנן קמאי לא שרו ליחיד אלא דומיא דשיירא בדרך הויאל ואינו יכול לעשות מחינה ראונה ולא בישוב ורכנן בתראי אמרי אחד משני דברים בין ליחיד בין לרבים בין בדרך בין בישוב והלכתא כותיה אלא אדם אחד או שנים ששבתו כמדבר אין יכולים לעשות מחינה גדולה ויתר מכות סתתי שהיא מאה מאה אורך על חמשים רוחב כחצר המסכן ושלשה בני אדם או יותר הן שיירא ויכולים לעשות מחינה גדולה ואפילו כמה עלין כפי שערך להם ולכלי תשמישם ולבהמתם וכלכד שלא ישאר מקום פנוי בתוך המחיצה ויתר מניית סאתים : פטרו במחכא ליונאים למלחמה ואפילו למלחמת הדשות : מביאין עצים ואין חוששים משום גזל ואפילו כרתו אותם בעליהם ועשאוהו הבליות : ופטורים מרחיצת ידים שלפני הסעודה אבל כמים שלאחר הסעודה חייבים הויאל וכתקנו מחמת הסכנה של עלא סדומית המסמא את העינים חמירא סככתא מאמרא : ומדמאי שאין צריכין להפריש יתר ומת מעשר של דמאי כגון אם לקחו תבואה מעם הארץ : ומלערב ערובי חרות כגון מזהל לאהל במחנה מוקף מחצות אבל ערובי תחומין נדיבין למרב :

עושין פסין

עושין פסין

ערוביץ פרק ב

לביאות שבדשות הרבים לפי שהנדרות רשות היחיד הן שצמחים פטרה ואין יכולים למלאת מהן ולהניח לרשות הרבים ועושין פסין שיהיו הפכו עושין אלנו מכינות הבור רשות היחיד וימלא ויוציא ויניח שם ותכנס בהמתו כלה או ראשה ורובה ויסקנה: דיימדין שכי עמודין שכל עמוד מאלו הארבעה כדאה כשמים דיו בלשון יון ש"ס וכסאעץ העמוד העשוי כשמים לפאת דרומית מערבי כמנא כותה

פרק ב עושין פסין לביאות ארבעה דיימדין נראין

דופנו אחד למזרח ועדפנו אחד לנעון והשכי לפאת מערב צפונות כותה נדו אחד למזרח ונדו אחד לדרום וכשנותן ארבעתן לארבע הפאות כמנא לכל דוח שתי אמות דופן אמה כנגד אמה והריוח ב בכתים: ולארבעה פשוטין באמצע כותן לכל דוח לוח רחבה אמה וזמון שאין בין פס לפס אלו מ מארבעה דיימדין לא עשר אמות או פחות מודה רבי מאיר דאין נריך לפסין פשוטין ואם יש ביניהן יותר מ'ג אמה ושלש מודה רבי יהודה דנריך פשוטין לא בחלקו אלא מעשר עד שלש עשרה א אמה ושלש דרבי מאיר אומר נריך פשוטין ורבי יהודה אומר אין נריך והלכה כרבי יהודה: שתי דבקות של שלש בקר שרוחב כל בקר וכן אמות שוות שלש כמנא רוחב ששה בקר עשר אמות והו הריוח שיכול ליתן בין פס לפס לדברי רבי מאיר ואם יש רוחב יותר מזה נריך שירכה בפסין פשוטין: דבקות לשון עגלי מרבב: דיי אומר של ארבע ארבעה ה' אמה ושלש: קשורין אכל לא מותרות דלא תימא כעין קשורות ולא קשורות ממש להכי תבא אכל לא מותרות להחמיר ולמעט ריוח שכתים: אחת ככנסת ואחת יונאה דבקר ככנסת אחת רחבה ואחת יונאה יש יותר רוחב משאלו היו שתיהן יונאות או שתיהן ככנסות וזו קולא היא דלא בעינן מנומנמו כל כך: ב מותר להקריב לבאר הפסין ולבצעות הקף קצר וכלבד שיהא משפת הכאר עד כין הפסין כדי ראשה ויונה של פרה שהן שתי אמות אבל בצור מהכי לא שמה משך אחר פרתו ויוציא הדלי חוץ לפתיחה: מותר להרחיק כל שהוא לבצעות הקף גדול כמו שלבו חפץ וכלבד שירכה בפסין דכל מה שמרחיק מן הכור מדנה כריוח שבין הפסין ונריך להרכות בפסין עד כדי שלא יהא בין פשוט לפשוט יותר מ'ג אמה ושלש כדברי רבי יהודה שהלכה כמותו: ג רבי יהודה אומר עד בית סאתים לא יעשה הקף גדול לבאר אלא עד בית סאתים: לגנה ולקרפף שאין הקפן לדירה: קרפף הקף גדול חוץ לציר להכניס שם יענים לאומר: דיר של כהמ' שעושין בשדות היום כאן ולמחר כאן כדי לזבלה בגללי בהמה: סחר לכהמות בעוד ואות דנדרסי סחר בית האסורים: חצר מוקס ומגולה שלפכי הבתים: מוקפה רחבה שאחורי הבתי' דכל הכי הקפן לדירה הוא והכי פסי ביראות כמו הוייל וימייהן ראיות לשתית אדם תשמיש מעליית הוא: ומותר להרחיק כל שהוא כלומר כשם שכל אלו שהוקפן לדירה אפילו גדולים עד עשרה כו' מותר להרחיק מהקף של פסי ביראות כל מה שלבו חפץ וכן הלכה: ד אם היתה דרך הרבים דרך שרידים כוקעים בה ממשקת בין הפסין וילקחה לדגדים מחוץ לפסין שלא יהיו הרבים מהלכי בין הפסין דמשוו לה כרשות הרבים ומכעליה המחובה ואין הלכה כרבי יהודה: בור הרבים אי פסקי מיא מדכרי אהדדו שלא התירו פסי ביראות אלא שיהיו מים מבווין לכהמות עולני דגלים וכל זמן שאין שם עים אין לפסין תורת מחובה:

עירובין פרק ב

כג

באר הוחיד נמי שלי דבאר מים חיים הוה לא פסקי מיא : לבאר רבנים דאיכ' תרתי למעלייתא וכן הלכה ואין מותר למלאת מים ולהוציא מן הכאר על ידי פסו ביראות אלף כדי להשקות בהמתן של עולי דגלים ובארץ ישראל בכלל אבל להוציא מים כדי לשמות האדם עבדמוס כור חלה יורד לבור ושותה או עושה מחיבה גבוהה עשרה טפחים : ה ועוד אמר רבי יהודה בן בבא משיס דאמר תדא ל לחומרא גבי פסין דאמר אין

עושין אותן אלף לבאר רבנים והסתא קאמר תמרא אהריתי דאף במוקף לדירה לא שרי טפי מבית באתים משום הכי תנא ועוד : שומריה בכת שומרי דאף על גב דהיוקף לדיר' בית באתים הוא דשרי טפי לא : סמוכה לעיר דהואיל וקרובה לכיתו דעתו להשתמנה תמי' וכמוקף לדירה דמי : וכלכד שתהא שבעים ושירים על שבעי ושירים ולא יותר ותנא קמא נמי דלעיל דאמרו לו לא אמרו בית באתים אלף לקרבן ולגינה הכל חס היה

גבוה וטפחים דברי רבי עקיבא רבי יהודה בן בבא אומר אין עושין פסין אלא לבאר חרבים בלבד ולשאר עושין הגורה גבוה וטפחים ה ועוד אמר רבי יהודה בן בבא הגינה והרקפף שהן שבעים אמה ושיריים על שבעים אמה ושיריים הכוקף גדר גבוה עשרה טפחים כשלטלין בתוכה ובלבד שיהא בה שומריה או בית דירה או שתהא סכוכה לעיר רבי יהודה אוכר אפילו אין בה אלא כור ושיח ובערה כשלטלין בתוכה רבי עקיבא אוכר אפילו אין בה אחת מכל אלו כשלטלין בתוכה ובלבד שיריהו' בח שבעים אמה ושיריים על שבעים אמה ושיריים רבי אליעזר אום אם היתה ארכה יתר על רחב אפילו אמה אחת אין כשלטלין בתוכה רבי יוסי אוכר אפילו אורכה פי שנים ברוחבה כשלטלין בתוכה ו אמר רבי אלעאי שבעתי כרבי אלעזר ואפילו

היא

דיד או סהר או חצר וכו' כרבי עקיבא קאמר דהיכא דאיכא בית דירה אפילו טובא נמי וכשלא הווקף לדירה בית באתים ומא' ביניה ואמרינן בגמ' דאיכ' ביניהו דבר מועט שנית באתי יותר על שבעי אמה ושירים רבועי ותק שרי בבית באתים שלמי' ולרבי עקיבא שבעי אמה ושירים על אמה ושירים ותו לא : וכיכד ידעמו לבית באתים יותר על שבעים אמה ושירים רבועי דהא אמרינן בגמרא וכמה הן באתים כחצר המשכן וחצר המשכן כתיב ביה אורך חמנר מאה במאה ורוחב חמשים בחמשים ורדשיקן מאי חמשי' בחמשים אמרה תורה טול חמשים שרובו יתר על רחבו וככד חמשים הכותרים לשעור שבת דהוון להו שבעי אמה ול טפחי' ורובע' כיכד עשה וזהם הר' רבועות של עשר אמה רוחב ואורךן חמשי' תן אחת למורת' ואחת למערבה הרי רחבה ע' וארכה חמשי' שים אחת לדרום ואחת לטפון הרי שבעי על שבעי אלף שהקרנו פנומים לכל קרן וקרן עשר על עשר מפני התוספת שהיבפת . טול וון הרבועה החמשיית דחתיכות של עשר ושים לר' קרנות וכתמלאו טול עשר על עשר הכותרים שהם שפי' טפחים ועשה אותן רבועות של שכי טפחים הרי ל' רבועות אורך כל אחת עשר אמות שהן שלש מאות אמה תן שבעי לכל רוח הרי שבעים וד' טפחים אלף שהקרנות פנומים טפחים על טפחיים וכשאו בידך ל' אמה טול מהם ח' טפחים ושים לקרנות וכתמלאו וכשאו בידך י' אמות וד' טפחי' אורך ברוחב טפחיו והיכו דבר מועט שאם באת למלקן ולהקיף אין מוגיע תוספ' לרוחב שכי שלשי' אונבע דהא בעי למענד מוכה דנבע על דפג אורך להקיף הארבע רוחות כך מנאחי פי' שטה זו כפירושי רשי' וכיון הוא והרמב"ם בקץ חשבונות רבים ולא ירדתי לסוף דעתי וכמה שאמר רבי עקיבא אפילו אין בה אחד מאלו מטלטלי' בתוכה הלכתא כותיה אבל במאי דפליג אהכמים דאמרו לו דלעיל ובכר דשבעי אמה ושירים על שבעים אמה ושירים ותו לא בהא הלכה כחכמים דבכיות באתים כחצר המשכן שרי שהיא דבר מועט יותר על אמה ושירים רבועים : אם היה ארכה יתר על רחבה ואף על גב דמיעט רחבה והוסיף על הרכה ואין בכלה אלף בית באתים אין מטלטלים דמירובע הוא דשרו רבנן היכא דלא הווקף לדירה והלכ' כרבי יוסי דפליג אדר' אליעזר ולא בעי מרובעות : ו אפילו היא בבית כור אפלוג' דלעיל קאי' אגינה וקרפף : אכשי חנר ששכח אחד מהם ולא עירב ולמהר בטל דשות חנרו לחבריו שהיה אוסר עליהן מלהוציא מבתיהן לחנר שהחנר דשות כלן והלקו אוכר עליהן קואיל ונטל דשות חנרו בטל אף דשות ביתי אף על פי שלא עירב ונעשה אורה אללם לשיכך אף ביתו מותר

מותר

עירובין פרק ג

מותר להם אבל אסור לו להכניס ולהוציא מביתו לחצר אף על פי שהוא מותר להכניס ולהוציא מביתו לחצר כשאחד כל אדם הכניס לביתו חבירו מותר לו להוציא מביתו חבירו לחצר דהא רשותא דחד הוא מכל מקום מביתו אסור הוא להוציא ולא חזרונין כיון דבעל הבית רשות בימיהו הרי ביתו כביתיהם דבשעה שמונה עבדו לחצר חוזר ומחייב כרשותו הוא ואוסר עליהן כדתנן בהדר עם הככרי מי שכתן רשותו וחזר וכוני

בין כשונג בין כמוד הרי זה אסור: שיוצאי בעקרובנין בפסח משו' מרוד ועקרובנין ידק שעליון שלו דומות לעקרב - ואפי' שמעתי כי הנהל סביבות הדקל: ונקשת לי הנה לנ' דברים הללו אם שמעו מפיו ולא מנחתי ואין הלכה כאחד מהן דגמי גיכה וקרקף לא שרי טפי מבית סאתי' ואכשי חכר ששכח אחד מהם ולא עירב ובעל רשותו ולא בעל ביתו אף להם אסור ביתו אבל מביתיהם לחצר מותר ועקרובנין לאו מרוד

פרק ג

היא בבית בור וכן שמעתי מסנו אנשו חצר ששכח אחר מהן ולא עירב ביתו אסור מלהכניס ולהוציא לו אבל להם כותרת וכן שמעתי מסנו שיוצאין בעקרובנין בפסח וחזרתי על כל הלמדיו ובקשתי לו לחבר ולא מצאתי

הוא ואין אדם יוצא בו ידי חובתו בפסח:

בבל

מעבדין ערובי תחומין דאלו ערובי חצרות אין מערבין אלא בפת: והא בכל דתנן כותבין לאו דוק כדאמרינן בגמ' אין למדין מן הכללות אפילו במקום שנאמר בהן חוץ דהא ה"ל תנן בכל מערבין חוץ מן המים ומן המלח ואיכא כמי כמהין ופטריות דאין מערבין ולא משתתפי בהן דלאו חוץ נכהו כמו מים ומלח: ומשתתפי שתי מבוואות: הכל נלקח בכסף מעשר כדכתיב וכתת הכסף בכל אשר תעוה כפסף: חוץ מן המים ומן המלח דלאו פרו מופרי הוה: הבודד מן המון לא דאמר יאמר עליו מון דאין בקרא מון אלא חמשת המוכין דוייבי ובעדי אלא כגון דאמר כל הון עלי קוים וכל מלי ויימי ומשביעם לפי שעה חוץ מן המים והמלח: מערבים לכבוד בין דאף על גב דלא חוי לדידיה חוי לאחריני ולישראל בתרומה דהא חויה לכהנין: סומכוס אומר בחולין דמדי דחוי ליה בעינן וביין לכבוד לא פליג סומכוס מפני שאפשר שישראל הכויר על כדדו ויהיה היין מותר לו בזאתה שבת אבל תרומה א' אסור שתהיה דאווה לישראל שאפילו ישראל התירוה תרומה עליה והרי היא כאלו לא הורוה הרי היא חוזרת לטובלה ואסור לאכול ממנה עד שיהזור ויפריש תרומה אחרת וחוץ ופרישין תרומות בשבת ואפילו בין השמשות הילכך לא חויה ליה ואין הלכה בסומכוס: ולכהן בבית הפרס סתיוה היא ולאו סומכוס קאמר לה בבית הפרס שהי' שחורש בה קבר מוות לכהן ליכנס שם כשהוא מכסח והולך ודואה שאינו מונע נעבס בשעורה ומשום הכי מותר ליתן ערובו שם שהרי יכול להכנס במקום שכתן שם ערובו והוי' הוא וערובו במקום אחד: לטון לעשות מחינה בינו לקבר שלא יאהל כגון שיכנס שם כשדה תיבה ומג' אלמא חוי ליה ופלוגתא דרבני יהודה ורבנן מוקמינן בגמרא דאפילו בישראל פליגי רבנן עליה דרבי יהודה ואמרי דאין מניחין ערובי נתנומי' בבית הקברות ולא קטט בהן אלא להרועעך כמו דרבי יהודה דאפילו בכהן שרי וכהן קמפלגי דרבי יהודה כבד אף על גב דאסור ליהנות ולהשתמש בבית הקברות מותר להביא שם עירוב דאין מערבין ערובי תחומי' אלא לדבר מנהו ומצות לאו ליהנו' כתבו ואף על פי שמתמדת שם הערוב אחר קבייתו דהא בין השמשות קובה וכבר נעשית הימנה והוא משתמדת שם כל השבת קסבר ר' יהודה אין אדם מקפיד על ערובו אם אבד או נגנב לאחר שקנה ורבנן סברי אדם מקפיד על ערובו לאחר שקנה וזונה שלא יגנב הילכך כשהערוב משתמדת בבית הקברות כל השבת לאחר שקנה בין השמשות ונעמיה מנותי כגמא משתמש באסורי הכאה שהקברות אסורים בהכאה לפיכך לא יביא אדם ערוב בבית הקברות והלכה כחכמים: ב מערבים בדמאי בכבר שלקמה מעם הארץ ולא הפריש ממנה תרומת

מעשה של דמאי: ונמצא ראשו כו' אבל לא בטבל וכו' כלן מפורשין במכס שבת פ' מפנין: השולח את עירובי ביד מרש כו' להוליכו למקו חלשים אמה ודוק בעירובי תי' ומיה כינו עירוב אה חלה ביד קטן אבל בעירובי חכרות קימח לן קטן גובה הית העירוב: ביד מי שהינו מודה בעירוב כגון כותי מוכר דקוי: יאם הייה לחמד כשר לקבלו מן הפסול ויולככו הכשר לבקו חלפים אמה הרי זה עירוב וכלבד שהיה הוא עירוב וריחא

בשעה שהפסול כותמו ליד הכשר אף על פי שאינו רואה כשהכשר מוליכו דחוקת שליט עושה ש שלימותו: ג נתנו בחלן העומד בדשות הרבים ויש בו ארבעה טפחים על ארבעה טפחים או יותר: לממלה מעשר' אין עירובי עירוב דכין דהאילן רחט ארבעה למעלה מעשרה הוי רש' הימ' והוא קנה שכיתתו בדשות הרבי' וכיון דאי הוה בש למשקל עירוביה ומיכליה נשעה שהעירוב זוכה לו הרינו בין ה השמשו' לא מני שקיל ליה דמיינת מרשות היחיד לרשות הרבים לא

שנטלה תרומתו ובמעשר שני והקר' שנפרו והבחי' בחלה אבל לא בטבל ולא במעש' ראשו' שלא נישלה תרומתו ולא במעשר שני והקרש שלא נפרו * השולח עירובו ביד חרש שוטה וקטן ארביד מי שאינו מורה בעירוב אינו עירוב ואם אמר לאוזר לקבלו מסנו הרי זה עירוב. ג נהנו באילן למעלה מעשרה טפחים אין עירובו עירוב לבטח מעשרה טפחים עירובו עירוב נתנו בכור אפילו עמוק מאה אמה עירובו עירוב * נהנו בראש הקנה או בראש הקונדס בזמן שהווא תלוש ובעוץ אפי' גבוה מאה אמה הרי זה עירוב * נחנו בסגול ואבד הכפתח הרי זה עירוב ר' אליעזר אומר אם אינו יודע שהפתח בכקומו אינו עירוב * ד נחגלגל חוץ להחום ונפל עליו גל או נשרף או תרומה ונטמא מבעוד יום אינו עירוב בשחיטה הרי זה עירוב

היו עירוב: למטה מפערה הרי זה עירוב דלמטה מפערה כרמלי' היא דכל משלשה ועד ט' ברוכב ארבעה כרמלית היא וכיון דאי שקיל ליה לערוביה אין כאן אלא אסור שבות הרי זה עירוב ומתניתין רבי היא דאמ' כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשו' וכשעה שהעירוב זוכה לו דהיינו בין השמשות מני שקיל ליה וכמנא הוא ועירובו במקום אחד הילכך הוי עירוב: נתנו בכור שבכרמלית כגון שבקעה ושכשדות וכתבון לשבות בבקעה או בשדה הרי זה עירוב דכור עצמו דשות היחיד והוא קנה שבייה בכרמלי' וכשעה שהעירוב זוכה לו דהיינו בין השמשו' מני שקיל ליה כרבי דאין כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות: אפי' גבוה מאה אמה ואין למוטה רוח ארבעה דלא רש' היחיד הוא והענ' דלמעלה רחב ד' דהא עירוב על גבי מקור ד' רעבן: תלוש ובעוץ הוא דהוי עירוב אבל מחובר לא הוי עירוב משום דבי שקיל ליה גזרה שמה יקטום לפי שהקב' דך הוא איכ' למגור שמה יקטום כי שקיל ליה אבל אין קשה הוא ונין השמשות לשמא יעלה ויתלוש לא תיישכן אבל קטעית קנה חיידו דרביבא ודאי מקטומא ומחייב משום קוצר איכמי קנה וקוטם מיתלק ליה מחובר בתלוש דקנים הרבה תלושים כעונף וכראין כמהוברים ומשום הכי איכא למגור שמה יקטום במחובר וישעוב שהוא תלוש אבל בחלן ליכא למגור שמה יעלה ויתלוש וישעוב לססוב בתלוש הוא: נתנו במגדל של עץ: ואבד המפתח הרי זה עירוב וכו' שהמכשול קשור בחוטי החבל' שאם לא ימצא המפתח אי אפשר לחתכן לא בסכין תנן סכר הואיל ואפי' לפתוח עי' שיחמך החבלים בסכ' אין כאן אבוי שקילה לא אבוי שבו דמקלקל הוא בחיכת החבל' וכל המקלקלי פטורי ואבוי שבות בין השמשו' בשעת קביית הערו' לא גזרו כו' כדאמרן הילכ' הוי עירוב דמני מייני סכין וחיידך לחבלי' ושקיל לערוביה ולא סכר אין כלי בטל לא לכור' תשישו ואם לטלטל הסכין כדי לתוך החבל' שאין תשישו' לא לחתוך האוכל' והאין ואיב' תרתי סלטול הסכין וחיידך החבל' אפי' לר' דאמר כל דבר שהוא משום שבות בין השמשו' לא גזרו בכה' מדה דגזרו ואין הלכה כרבי אליעזר: ד נתגלגל חוץ לתחם אינו עירוב והואיל ויש מבייתו שהוא לן עס עד עירובו חתך מחלפים אמה לא מני למיזל ולמשקילה והוא שכיתתגלגל שתי אמות חוץ לחלפים אמה שכל ארבי' לר' אמות ממקום עירובו שתי אמות מצד מזרחו של עירוב ושתי אמות מצד מערביו: כפל עליו גל והוא דבש מרא וחכיבא לפכוייה דהווא מלאכה ולא שבות: תרומה ונטמא דהשתא לא חויא לא לרדיה ולא לאתריבי' ואבטריך תבא לאשמועינן כתגלגל חוץ לתחם וספל עליו גל דאי אשמעינן כתגלגל משום דליתיה גביה הוי הוא כמקום אףד ועירובו במקום אחד

עירובין פרק 3

ככל כפל עליו ג' דליתיה נציה איש להוי עירוב וחי אשמעינן כפל עליו ג' דלא מני שקיל ליה לא כמלאכ' במרא ומצא אכל כתנבל דאפשר דכשיב ויקא ומהדר ליה לתוך התחום אינו להוי עירוב קולל ותבה כשדף להודיעך כמו דרבי יוסי כרבי יהודה דאף על גב דליתיה נציה יהודה דאף על גב דישנה כעולם ויש לומר העניינה בין השמשות על שטמאת להודיעך כמו דרבי מאיר דאף על גב דישנה כעולם ויש לומר העניינה בין השמשות על חוקתה של קודם לכן וטהורה

היתה אפילו הכי לא אמרינן חזקה לקולא: משמשי' הרי זה עירוב דלאחר שקנה בין השמשות אין חוששין לו אם כאחד: הרי זה חמר גמול דמספקא לן אי קנה ליה עירוב והכא הוי ביתו ומח' יש לו אלפים לכל רוח והפסיד אלפים שמעבר ביתו והלאה או שמא לא קנה עירוב ומכיתיש לו אלפים לכל רוח ולא קנה לעבר עירובו כלום וממדת ספק זה כאמר ללכת אלף אלפים אמה שבין ביתו לעירוב דממה כשפך בהך משתרי אכל באלפים ד מערובו ואלך לא דלמ' לא קנה עירוב ומכיתו ואלך כמי לא דלמ' קנה עירוב כמאן זה מושכו לכאן וזה מושכו לכאן כחדם

עירוב אם ספק רבי מאיר ורבי יהודה אוכרים חריוה חסר וגמל רבי יוסי ורבי ישמעאל אומרם ספק עירוב כשר אמר רבי יוסי אבטולמוס העיר משום חכמה וקנים על ספק עירוב שכשר ה סתנה ארם על עירובו ואום' אם באו גוים מן הסורח עירובי למערב מן חסער' עירובי לסורח אם באו סכאן ומכאן למקום שארצה אך לא באו לא סכאן ולא סכאן חרובי כבני עירי אם בא חכם מן חכורח עירובי לכורח מן הכערב עירובי למערב בא לכאן ולכאן לסקו' שארצ' אך לא לכאן ולא לכאן חרובי כבני עירי רבי יהודה אומר אם חירא אחר סתן רבו הודך אצל רבו ואם חיו שניהם רבותיו למקום שירצח ילך ו רבי אליעזר אומר יום טוב חסמך לשבת בין מלפניה ובין מלאחרי' מערב אדם שני עירובין ואומר עירובי הראשון לכורח והשני למער' הראשון למערב והשני למורח עירובי הראשון וחב' כבני עירי השני והראשון כבני עירי וחכמי' אוכרו' מערב לרוח אחת או אינו מערב כל עיקר או מערב לשני ימים או אינו מערב כל עיקר כיצור יעשה סוליוכו בראשון וכהשיך עליו ונטולו ובה' לו

המנהיג חמור וגמל שהחמור הולך לפניו וזה מנהיגו והגמל מאחוריו והוא מושכו ונריך לפנות לפניו ולאחוריו: רבי יוסי ורבי שמעון אומרם ספק העירוב כשר דאמרי' העמד עירוב על חוקרו וכשהכיתו הים בתוך התחום והיה טהור ולא היה עליו ג' לפי עירובו עירוב וכן הלכ': ה מתל אדם על עירובו מכיט שני עירובין אחד לסוף אלפים למורח ביתו ואחד לסוף אלפים למערב ביתו ואומר אם כחו גוים למורח ונריך אינו לברוח מפניהם יסקנה לי עירובי שנמערב ויהיו לי למיערב ביתי ד' אלפים חמה וחקף על גב דלא חתו עד למחר אמרינן יש ברירה דבין השמשות קני ליה עירובא דאך ג' יסא: הריני כבני עירי אלפים מעירי לכל רוח ואינו נריך להשתכר לכאן ולהפסיד מכאן: אם כא חכם למורח חזק לתחו' עירי ורונה אבי ללמד גמיו ועכשיו אינו יודע לאי זה צד יבא ולמחר אשמע מבני אדם הבאים משם לכאן על ידי עירוב: רבי יהודה אומר אם באו מכאן ומכאן ואחד מהם רבו ילך אצל רבו ולא אצל האחר דקום לן בנטיה דכשעת קניית עירוב בין השמשות דעתיה דלקני ליה ההוא עירוב דלגד רביה ואין הלכה כרבי יהודה זמין דביהא ליה לתקום בחבריה טפי מרביה: ו מערב אדם שני עירובים אם היה נריך לילך יום ראשון לכאן ויום שני לכאן וכול לערב למורח ולמערב ערב יום הראשון ואומר עירובי של מורח יסקנה לי היו לגמורך מחר ועירובי של מערב יסקנה לי בין השמשות דלמחר לגמורך ויום שני דקסבר רבי איבער סת' ויט' לאו כחד יומא חריכא רבה: אלא שתי קדושות ויבין השמשות דקיימא דלדיה הוי דקני ולא ליום שני: ערובי כדאשון ובשני כבני עירי כלומר ואם לא הוי נריך לילך אלא ביום ראשון ובשני אין נריך לזו מחיקומו ואינו רונה להפסיד לא אלפים על שתי' ומכאן ולא אלפים על שתי' וממדת ספק זה מושכו לכאן וזה מושכו לכאן כחדם

ומה יום עירובי למערב לשני הימים כמי דהיינו לשבת ויום טוב או מערב כמו ליום אחד או אינו מערב כל עקר דמשיק להו לרנכן שבת ויט' א' כיומא אריכא דמי חי לא ועבדי הכא לחומר דאין יכול לערב לשתי רוחות דלמא חדא קדושה היא והכא לחומר דאמרי לקמן כחכל בראשון אין ערוב לשני דלמא שתי קדושות הן ולא כיומא אריכא דמי: מוליכו השליח ערב יום טוב שלפני שבת ומשיק עליו עד שיקנה הערוב ונוטל וכו' לא שיקא יאכד ושוכ אין

לו בשני מחשיך עליו ואוכלו ובסמא משתכר בחליבתו ומשתכר בעירובו נאכל בראשון עירובו לראשון ואין עירוב לשני אמר לחם רבי אליעזר בודים אתם לישחן שתי קדושות ז רבי יוחנן אומר ראש השנה שחיה ירא שמא תתעבר מערב ארם שני עירובין ואמר עירובי בראשון למזרח ובשני למערב בראשון למערב ובשני למזרח עירובי בראשון ובשני עירי עירובי בשני ובראשון בכבי עירי ולא הודו לו חכמים ח ועוד אמר ר' יוחנן מתנה ארם על הכלכלה ביום טוב ראשון ואוכלה בשני וכן ביצה שנוולתה בראשון תאכל בשני ולא הודו לו חכמים ט

ט רבידוסא בן רחבינסא אומר העובר לפני התיבה ביום טוב של ראש השנה אומר החליצנו ה' אלקיננו את יום ראש חדרש הזה אם היום אם לבחר ולבחר הוא אומר אם היום אם אש ולא הודו לו חכמים

פרק ד

מי שהוציאוהו גוים או רוח רעה אין לו אלא ארבע אמות החזירוהו כאלו לא יצא הולכיכהו לעיר

ואכלנו אחרי כן: מודים אתם לי שהן שתי קדושות דאמרייתו כאלו עירוב בראשון אין עירוב לשני ואי חדא קדושה נכחה הוה ליה כחד ועמ' אריכתא וקבה בין השמש' של ראשון לשניה וכיון דשתי קדושות נכחה יכול לערב כמי לשתי רוחות ורנכן אזלי הכא לחומר והכא לחומר דמשום דמספקא להו והלכה כרבי ג' עובר דשבת ויט' שתי קדושות הן: ז שמא תתעבר שמא יעש' כ' הגדול לול מעובר והיו שני יט' יום ל' של לול יום לא והוא נר' לילך בראשון לבד אחד ובשני לבד אחד מערב שני ערובין ומניחן בעיט זה לכאן וזה לכאן ואינו כו' ולא הודו לו חכמי דקסברי קדושה אחת הן והלכה כחכמי בשני ימים טובי' של דה דלחו מעום ספיק' בלבד איתקון שמא קדשו' כד' לית יום שלשי' או יום לא' ואחד מהם חול לא משו' דשמא באו עדים מן המכסה ולמעלה שנוהגין אותה היום קדש ולמחר קדש ויתרוהו קדושה אחת אבל בשאר ימים טובים של גלויות דלא איתקון אלא משפיק' דלא ידעינן מתי קדשו' כד' הגדולה את החדש מודו חכמים לר' יהודה דשתי קדושות הן וזכמי האמורי' כהן הוא ר' יוסי: ח מתנה ארם על הכלכלה של שיש בו פירוטב' ומתנה עליו ב' יט' ראשון של דה ואומר אם היום חול תהא וו תרומה על לו ואם היום קדש אין כדברי כלום שאין מגביה' תרומתו כיט' ולמחר הוא חומר אם איתמול קדש והיום חול תהא זו שאמרתי איתמול תרומה על' חלו ואם היום קדש ואתמול חול ככר היא תרומה ואוכל כלכלה המתוק' ויושייר התרומה ולא הודו לו חכמי' הוא ר' יוסי כדאמרן דסבר קדושה אחת הן ואין מגביה' בהן תרומתו ודוק בשני ימי' טובים של דה כדפריש' לעיל: וכן ביכה שכולה ב' בראשון של דה תאכל בשני דאם הראשון קדש השני חול וניב' שכולה ב' יט' מותרת בחול דאין הכנה לחול ואם הראשון חול והשני קדש כמא' שחול הכין לית' ושפיר דמי: ולא הודו לו חכמי' בשני ימי' טובים של דה בלבד דקדושות אחת הן אבל בשני ימי' טובים של גלויות מודו לו: ט והחליצנו רומ' והחליצנו כח כמו כחלץ חושים פ' החליצנו ומלענו כמו חלצני ה' מאדם רע: אם היום אם מחר אם היום הוא החליצנו היו ואם מחר הוא החליצנו מחר: ולא הודו לו חכמי' לא להזכיר של דח' כה' ולא להתנות אם היום ואם מחר אלא חומר החליצנו מתמא בשני הימים ואינו מוכי' של ראש' דהש' כל עקר והלכ' כחכמים: מי שהוציאוהו גוים לאנסומון לתתם או רוח רעה ש: ככס' כו' שו' וכטרפה דעמי' ויכא' חזן לתתם והזר

עירובין פרק ד

זכשתפה והרי הוא הוץ לתחום: החזירוהו לתוך התחום כאלו לא ינא והרי כל העיר לו כארבע אמו כאשר
בתמלה וזוהי לה אלפים אמה לכל רוח ודוקא כשהזיאוהו והחזירוהו בעכב חבל ינא לרעתו חף על פי
שהחזירוהו בעכב או הזיאוהו בעכב וזוהי לרעתו: אין לזלזל ארבע אמות והלזיאוהו לעיר אהרת והרי היא
מוקפת מחיבות או שנתנהו בדיר או בסהר שהן מוקפין והקפן גדול מהלך את כלה דהחזיל ומוקפת

מחיבות הרי היא כד אמות: רבי
יחשע ורבי עקיבא אומר אין לו
אלא ארבע אמו דכיון דלא שנת
באור מחיבו מבעוד יוב לא מהכו
לי מחיבות ורבינו פירשו משום
דנזרי דיר וסהר אטו בקע שאין
לה מחיבות ובקעה כולו עלמא
מודו דאין לו אלא ארבע אמות:
משכרסין שס מקום: והכלנה
כשהיא מתרחקת משפת היס
זככס כלאמצעו קרי הפלנה לשון
פלג עים: הלכות אלה היו
מהלכין בכל השפיה ואף על פי
שהספיר הלכה בשנת ונא חזן
לתחום היו כמו שינא חזן לתחום
זנתו בדיר או בסהר שהספיה
מוקפת מחיבות: שרבו להחמיר
על עמנו דלדהו כמו דנזרי דיר
וסהר אטו בקעה כספיר כל זמן

שהיא מהלכת היה מותר להלך את כלה ועוד שהרי שנתו בדיר ונהיבות מבעוד יוב אלא שרבו להחמיר
והלכה כרנ וכו' אליעזר בן עזריה: ב לבנות מקום שהספירו חונות כשינחו מן היס אל שפתי: מה
אבו לירד מן הספיר לתוך העיר כלום באנו מחוץ לתחו' שחשיב: והאין נמל לזו מוקף מחיבו היה דאין הוא
מוקף מחיבו הא קאמו דנ לעיר כנתנהו בדיר או בסהר דמהלך את כלה: שנתו הייתה מתחלת כשפופרת
של קפה חלול שהיתה מתוקל למדת שפויית אלפי אמה: ג מי שינא לרשות כגון לעדו הריש או להטיל
מן הגנים או מן הכהר: ככר כעשה עשאוין בדיר לילך: יס לו אלפי אמה לכל רוח מוקף שנתו לו:
כאן לא ינא חף אם היו אותן אפים אמה הכתובו לו לכל רוח מוקף שנתו לו נכנסו לתוך אפים של תחו' בית
כאן לא ינא מתחמו דמיו והולך עד ביתו והרי הוא כבתמלה: שכל היונתי להניל חוזרי למקומו הכי קאמר
שכן מצינו קולא אחרת בכל היונתי להניל מן הגנים ומן הספולת שמפני שינאו כר שית הנירו להם לחזור
בכל יום יבין למקומו ולא הנדריכום כהניח כלי זוינן ה' הקלו לחלו שינאו בדרשו להיות כחלו לא ינא: ד
מו שינא בדרך לנחמו ולא היה יודע שהיה בפתח העיר וחשיכו לו שם וכשינא ראה שהוא כמון לעיר ובתחו':
לא יכנס לעיר להיו' ככאשי אלא ממקו' שחשיב' לו יעדוד לפים אמה ועד מקום שיכולו לילך בעיר ותו
לא: ר' יהודה אומר וכנס וילך כל העיר וזוהי לה אפים אמה בכני העיר והלכה כהי' אמה ועד מקום שיכולו לילך בעיר ותו
שלא ידע כשחשיכו לו שהוא בתחו' העיר ולא כתבונו להיו' שבינתו בעיר אלא כניוקמו: ה יס לו אפים
אמה לכל רוח דסבר ריבון חפני הפקר שאין להם דעת בעלי קוני' שבינתו במקומו ויש להם אפים אמה לכל
רוח והישן שאין לו דעת בשע' שוקניו שבינתו דימו כחפני הפקר ויש לו אפים אמה לכל רוח: ורבנן סברי
חפני הפקר אין קוני' שבינתו במקומו אלא הוזהר בהן מוליכין למקום שהוא יכול לילך ה' הישן אינו קונס
שבינתו ואין לו אלא ד' אומג' בלבד והלכה כריבון שהישן קונה שבינתו במקומו ויש לו אפים אמה לכל רוח
אבל ככספי הפקר הלכ' כחיינו שהן כרגלי כל אדם ואין קוני' שבינתו במקומו אלא הוזהר בהן מוליכין למקום
שהוא יכול לילך: וזכמו אומרי אין לו אלא ד' אמות הקויל וכשע' שקדש היום היה ימן לא קנה שבינתו ואין לו
אלא

ילך

הוא מהלכת היה מותר להלך את כלה ועוד שהרי שנתו בדיר ונהיבות מבעוד יוב אלא שרבו להחמיר
והלכה כרנ וכו' אליעזר בן עזריה: ב לבנות מקום שהספירו חונות כשינחו מן היס אל שפתי: מה
אבו לירד מן הספיר לתוך העיר כלום באנו מחוץ לתחו' שחשיב: והאין נמל לזו מוקף מחיבו היה דאין הוא
מוקף מחיבו הא קאמו דנ לעיר כנתנהו בדיר או בסהר דמהלך את כלה: שנתו הייתה מתחלת כשפופרת
של קפה חלול שהיתה מתוקל למדת שפויית אלפי אמה: ג מי שינא לרשות כגון לעדו הריש או להטיל
מן הגנים או מן הכהר: ככר כעשה עשאוין בדיר לילך: יס לו אלפי אמה לכל רוח מוקף שנתו לו:
כאן לא ינא חף אם היו אותן אפים אמה הכתובו לו לכל רוח מוקף שנתו לו נכנסו לתוך אפים של תחו' בית
כאן לא ינא מתחמו דמיו והולך עד ביתו והרי הוא כבתמלה: שכל היונתי להניל חוזרי למקומו הכי קאמר
שכן מצינו קולא אחרת בכל היונתי להניל מן הגנים ומן הספולת שמפני שינאו כר שית הנירו להם לחזור
בכל יום יבין למקומו ולא הנדריכום כהניח כלי זוינן ה' הקלו לחלו שינאו בדרשו להיות כחלו לא ינא: ד
מו שינא בדרך לנחמו ולא היה יודע שהיה בפתח העיר וחשיכו לו שם וכשינא ראה שהוא כמון לעיר ובתחו':
לא יכנס לעיר להיו' ככאשי אלא ממקו' שחשיב' לו יעדוד לפים אמה ועד מקום שיכולו לילך בעיר ותו
לא: ר' יהודה אומר וכנס וילך כל העיר וזוהי לה אפים אמה בכני העיר והלכה כהי' אמה ועד מקום שיכולו לילך בעיר ותו
שלא ידע כשחשיכו לו שהוא בתחו' העיר ולא כתבונו להיו' שבינתו בעיר אלא כניוקמו: ה יס לו אפים
אמה לכל רוח דסבר ריבון חפני הפקר שאין להם דעת בעלי קוני' שבינתו במקומו ויש להם אפים אמה לכל
רוח והישן שאין לו דעת בשע' שוקניו שבינתו דימו כחפני הפקר ויש לו אפים אמה לכל רוח: ורבנן סברי
חפני הפקר אין קוני' שבינתו במקומו אלא הוזהר בהן מוליכין למקום שהוא יכול לילך ה' הישן אינו קונס
שבינתו ואין לו אלא ד' אומג' בלבד והלכה כריבון שהישן קונה שבינתו במקומו ויש לו אפים אמה לכל רוח
אבל ככספי הפקר הלכ' כחיינו שהן כרגלי כל אדם ואין קוני' שבינתו במקומו אלא הוזהר בהן מוליכין למקום
שהוא יכול לילך: וזכמו אומרי אין לו אלא ד' אמות הקויל וכשע' שקדש היום היה ימן לא קנה שבינתו ואין לו
אלא

אלא ד'אמות שזכתה לו תורה דכתיב שבו איש תחתיו וקומתו של אדם צינורי ג' אמות ואמה אח' לפשוט ידיו זרנגליו: דא' אמו' והוא באמצען חכמו סברי והכינן ליה ד' אמו' לכל ר' ז' ולא סבר כי והכינן ליה ד' אמות הינו ב' אמו' לכל גדיו: לאזיה רוח שירנה יטול ד' אמות ואחר שבייר נד' אחר אין יכול לחזור ולכרוך נד' אחר: ו היו שנים עומדי דרוקו זה מזה שש אמו' דמבלען ב' אמו' של כל אחד לתוך של חבירו מניין ואוכלי בתוך שתי אמות ובלבד שלא יפשוט זה ידו לתוך שתיים החבירו שאין לו כהם כלום ויונא' לשט' פתו או חפניו: והאמצעי מובלע ביניהם ב' אמותיו בתוך של זה וב' אמותיו בתוך של זה הוא מותר עם כל אחד פונה לכאן ותשתמש עם זה ופונה לכאן ומשתמש עם זה: לשלש חבירו וס' או אכל' זו פתח' ליה דכל אמת רשות לבעמי' ואין להם דרוס' הדגל' זו על זו והשת' אין אסורו' זו על זו: ערבו שתי' עם האמצעי היא מותרת עמהן וכו' ורשב' אפליגו עליה דר' שמעון בהא' וחומר' כלן אבודות זו מן והשת' קאמ' להור' שמעון והלא זה הדבר שהיו ג' והאמצעי מובלע בכתיים ואתם מודים שהוא מותר עמהן והם מותר' עמו דומה ל' חכרות ואמאי קמשלטינו עלי כששלש חכרות ואמרי ליה רבנן התם כששלש חכרות מתוך שמדוני' הם אם שנים החכרות האסורות זו בזו יבואו להוציא מזה לזו האמצעית לא יהנה אדעתה ולא מדברא' להו דאמרי שמא אחד מדיוני' האמצעי' שמונת' בו וכו' הוא שמוצי' אכל' הכא' ב' אנט' אי' איתיה נשטי' ההבנ' להפוקי' לתוך שתי אמות של החיובן האחר האמצעי' יהיב אדעתיה ונדבר ליה והלכ' כל' במעון בנ' הניחו שתי' החכרות בלבד אסורו' עם זו: והיה מכיר' אן אונדר' שיכול להגיע שם קוד' שתחשך לא' שהוא שייק' ורובה לבח' במקומו: לא אמ' כלום הואיל ולא שי' אי' זה ד' אמות כחד' לו מתחתיו של אן לאון שביית' היא ואין לו לא' ד' אמו' במקו' שהוא שם שהרי לא קנה שבייתה במקומו כיון שעקר דעתו מלשכ' כאן ותח' האן כמילא קנה שבייתה והני מילי כשיש תחתיו של אן ד' אמות או יותר דאי' למימר דהאי גיבא' כחד' און דהאי גיבא' כחד' ולא היו סוים אכל' ד' אמות על כרחיך מקצת ביניהם כחד' באמה אמצעית דאי' אפשר שלא בדרה דאי' באמצ' האן בירר לו ד' אמות הרי היא מהן ואי' מהאי גיבא' און מהאי גיבא' הרי היא מהן הילכ' ק' שם בית: אמר שביית' בעקרו' הואיל וסוים מקומו אותה שבייתה קוצה לו לפיכך לנד' דגלי' וזל' שם לנד' בית: ח' ואם אינו מכיר' אן אונדר' אז שזינו בקוי בהלכה ואינו יודע שיוכל' לו כשיאמר שביית' במקום פלגיו ואמר שביית' במקומו וזה לו מקומו: עגלות דבערי מקלט דמיהו ילפינן אלפים אמה של תחום שבת כתב' זוהי יהיה לכם פאת כנג' לזה אתה כותב' פאות' דהיו זויות ואי' אתה כותב' פאות' לשיבת' שבת' ורבנן דבעי מרובעית דרשי זה לרבני' כוח' והיו כל' שובתי שבת' והלכה כחכמים: כטבלא' מרובעית' כתב' דמכס' לפי שאין אפשר' לעשות מרובע' מזמנס' בכיוון תגא' כטבלא' מרובעית' כלומר כדרך שכני אדם רגלי' לבער' עף על פי שאינו מרובע' כמנס': כשכר' את' הזויות ארבע' הפאות' שבאלכסומו של מרובע' העי' דפתי' על' העגול' שבתוכו: ט' וזה שאמרו כגון זה שהוא כדרך ואין עמו פת' ד' שתא' עמי' הוא לו היתרו חכמים ליער' בדרג' דבכורא' ליה לרבי' מאיר' עקר' עירוב' כפי' וקולא' היא דאין גבי' עמי' או אי' שבא כדרך ואין עמו פת' ליער' ב' ברגליו: וכדי יהודה סבר עקר' עירוב' ברגל' וקולא' היא דאין ליה לשיי' שזינו ויכל' ליה' בהלכו' להלח' ו

הך וסורה רבי יהודה שאם בירר לו שאינו יכול לחזור בו ו' והיו שני' מקצת אמותיו של זה בתוך אמותיו של זה מביאי' ואוכלין באמצ' ובלבד שלא יוציא זה מתוך שלו לתוך של חבירו היו שלש' והאמצעי מובלע ביניהן הוא מותר עמהן והן מותרין עמו ושנים החיצונים אסורין זה עם זה אמר רבי שמעון למה הרבר דוסר' לשלש חצירות הפתוחות זו לזו ופתוחות לרשות הרבים עירבו שתיהן עם האמצעית היא מותרת עמהן והם מותרות עמה' ושהים החיצונות אסורות זו עם זו ו' מי שבא בדרך וחשכה לו והיה מכיר' אילן או גדר ואמר שביית' תחתיו לא' אמר כלום שבייתו בעקרו' מהלך מסקום רגליו ועד עיקרו אלפים אמה ו' ומעיקרו ועד ביתו אלפים אמה נמצא מהלך משחשיכה ארבעת אלפים אמה ו' ח' אם אינו מכיר' או שאינו בקי בהלכ' ואמר שביית' בכסומו ובה לו מסקום אלפים אמה לכר' רוח עגולות דברי רבי חנינא בן אנטיגנוס וחכמים אוכרים מרובעות כטבלא' מרובעת כרי' שהיא נשבר' לזויות ו' וזו היא שאמרו העני מערב' ברגליו אמר רבי סאיד' אנו אק' לנו אל' עני רבי יהודה אומר

חכרות ואמאי קמשלטינו עלי כששלש חכרות ואמרי ליה רבנן התם כששלש חכרות מתוך שמדוני' הם אם שנים החכרות האסורות זו בזו יבואו להוציא מזה לזו האמצעית לא יהנה אדעתה ולא מדברא' להו דאמרי שמא אחד מדיוני' האמצעי' שמונת' בו וכו' הוא שמוצי' אכל' הכא' ב' אנט' אי' איתיה נשטי' ההבנ' להפוקי' לתוך שתי אמות של החיובן האחר האמצעי' יהיב אדעתיה ונדבר ליה והלכ' כל' במעון בנ' הניחו שתי' החכרות בלבד אסורו' עם זו: והיה מכיר' אן אונדר' שיכול להגיע שם קוד' שתחשך לא' שהוא שייק' ורובה לבח' במקומו: לא אמ' כלום הואיל ולא שי' אי' זה ד' אמות כחד' לו מתחתיו של אן לאון שביית' היא ואין לו לא' ד' אמו' במקו' שהוא שם שהרי לא קנה שבייתה במקומו כיון שעקר דעתו מלשכ' כאן ותח' האן כמילא קנה שבייתה והני מילי כשיש תחתיו של אן ד' אמות או יותר דאי' למימר דהאי גיבא' כחד' און דהאי גיבא' כחד' ולא היו סוים אכל' ד' אמות על כרחיך מקצת ביניהם כחד' באמה אמצעית דאי' אפשר שלא בדרה דאי' באמצ' האן בירר לו ד' אמות הרי היא מהן ואי' מהאי גיבא' און מהאי גיבא' הרי היא מהן הילכ' ק' שם בית: אמר שביית' בעקרו' הואיל וסוים מקומו אותה שבייתה קוצה לו לפיכך לנד' דגלי' וזל' שם לנד' בית: ח' ואם אינו מכיר' אן אונדר' אז שזינו בקוי בהלכה ואינו יודע שיוכל' לו כשיאמר שביית' במקום פלגיו ואמר שביית' במקומו וזה לו מקומו: עגלות דבערי מקלט דמיהו ילפינן אלפים אמה של תחום שבת כתב' זוהי יהיה לכם פאת כנג' לזה אתה כותב' פאות' דהיו זויות ואי' אתה כותב' פאות' לשיבת' שבת' ורבנן דבעי מרובעית דרשי זה לרבני' כוח' והיו כל' שובתי שבת' והלכה כחכמים: כטבלא' מרובעית' כתב' דמכס' לפי שאין אפשר' לעשות מרובע' מזמנס' בכיוון תגא' כטבלא' מרובעית' כלומר כדרך שכני אדם רגלי' לבער' עף על פי שאינו מרובע' כמנס': כשכר' את' הזויות ארבע' הפאות' שבאלכסומו של מרובע' העי' דפתי' על' העגול' שבתוכו: ט' וזה שאמרו כגון זה שהוא כדרך ואין עמו פת' ד' שתא' עמי' הוא לו היתרו חכמים ליער' בדרג' דבכורא' ליה לרבי' מאיר' עקר' עירוב' כפי' וקולא' היא דאין גבי' עמי' או אי' שבא כדרך ואין עמו פת' ליער' ב' ברגליו: וכדי יהודה סבר עקר' עירוב' ברגל' וקולא' היא דאין ליה לשיי' שזינו ויכל' ליה' בהלכו' להלח' ו

עירובין פרק ד

עירובין ע"ג שליח והלכה כר' יהודה : וכו' ר' מאיר וכו' ר' יהודה שו"ס הם שהחזיקו שבתותי במקו' כלו' אינו קונה
בביתו כחנותו מקו' שהמר' חלף ה"ה הוא יצא א"כ כדרך שזין עיופת חבל געזיר נרוך שישלח פת במקום
שבתותו והאומר שבתותי במקו' פלוגי אינו קונה שם שבתות חכמים שהות כיום שהיה יכול לרוץ ולהנעשם
קודם שיתחשך ואם אין כל כך שהות כיום כשעה שחומר שבתותי במקו' פלוגי לא קנה שם שבתות : '
מי שיבא מעירו ששלחוהו אכסו

עירו להוליך להם עירוב כדו
שיוכלו לילך ממחר לעיר ששערכין
לה שהיה סמוך להם שני תחומי
שבת ויכולין לילך מונו לזו על
ידי עירוב : והחזירו חבירו דחל
פת חמה היא עת צנה היא הוא
מועד לילך למחר לאותה עיר
אחרת שכיון שהחזיק בדרך כדו
לקנות שבתות למוק' אלים חמה
דמוק' מן העיר היו יבניו שאומר
שבתותי במקום פלוגי וקנה להם
שבת : וכל כני עירו אסורין שלא
החזיקו בדרך ואין להם לא לפי
חמה לכל דוח מערס : ר' מאיר
אומר כו' ר' מאיר מספקא ליה אי

חמירות מפני השועין
כיצד מעברו את העירם בית נכנס בית יצא
פגום נכנס פגום יצא חיי שם נרדו' גבוהות
עשרה טעמים וגו' ונפשות שיש בהן בית דירה כוציאין ארת
המידה כנגדן ועושין אותה כמין טבלא מרובעת כרו' שוחא נסטר
את

פרק ה

עביו הוא הואיל ויבא מביתו והחזיק בדרך או דלמ' כיון שהיה יכול לערב בפתולא עירב לאו עביו הוא הילכ'
הרי זה חמר גמל שאין לו אלאים חמה לכל רוח מעירו שיהי' שבתותו במקו' שהיה הולך להוליך שם העירוב
בסוף אלפים מעירו ולסוף אלפים מעירו נמי לא קנה חלבים לכד עיר החצרת שחל לא קנה שבתות אלא
בביתו והלכה כר' יהודה : ואל' אפילו חמה אחת לא יבכס וחי' לו אלא ד' חמות מכתו' ד' חמות מכאן
ואע"ז שזובלע' לו ד' חמות בתוך תחום העיר לא יאמרו כיון דעל' על דל' הכלצת תחומי' לאו מלת' היא :
שתיים יבכס ר' אשעור לטעמיה דאמר יהוה באמצען שבסוף האלפים יש לו ד' חמו' שתיים מנד זה בתוך התחום
ושתיים מנד זה לסוף התחום הילכך אם הוא עומד באמה השכית יבכס דהכלצת תחומי' מילתא היא ה"ה יצא
הלכה כרבי אליעזר : מי שהחשיך שהיה בא מן הדרך וחשכה לו חוץ לתחום לא יבכס דבמקומו לא קנת'
שבת שהרי גלה דעתו שאינו רונה לקנו' שבתות במקומו ועבד לא קנה שבתות שיש בינו וכו' העיר יומד
מאלפים חמה הילכך אין לו אלא ד' חמות כדון מי שיבא מחוץ לתחום : כד' עו' חמה לאו דוקא דה פחות אז
יתר מעט ואית דמפרישי טו' דוק ולא ידעתי לישבו יפה : החששו' מודו' התחומי' לעירו' ועושי' בימת' לסוף
התחומי' מן המדרו' לעשו' הסומן בסוף אלפים ממש אלא כוכסין אותן לתוך אלפים מפני טעמין שאין
מכירין הימין ופצעי' שיוצאי' להלן ממנו והחזרי' ולאו דאדעתיה ומשום הכי דגילין תמיד לככסו בתוך אלפים
וכמנא שאלו עו' חמות בתוך התחום הן וכו' שהיה זה אכוס שריבין ליה ליבכס ולא מחמירין ליה כי היכי
דמחמירין למו שיבא חוץ לתחום דהתם הוה ליה לזוהר ולתת כדעתי שלא יבא וחי' הילכה כרבי שמעון :

ביצור

מעברין לשון אשה עובר שכרים בולט והק' כיבד' וש' לה עבוד לעיר אם בית נכנס בית יונא כו'
כשבא לבנין בימתן תתו' העיר ונא למדוד לפי' חומה לה אם לא היתה חומת חלק' לא נתל' במכו'
ויחזכו' ויש כו' ככל' לתוך העיר וית' מחברו ובראית' כביטו' פגומי' ש' כיבולט' ויוכל' לחוק' וית' מחברו : או פגום
ככו' פגומי' שיש מעדלי' בולט' בחומ' פעמי' בולט' לפני' פעמי' לחוץ : או שהיו שם לאח' הקרנ' של עיר גדול'
גבוהו' שבני חומה של חרבו' בתו' וישקן תוך שנעבי' חמה ושיריב' לעיר : או כפשות בנין שעושין על הקרנ'
והוא שהיה בהן בית דירה : מוכיאי' את המדה כנגדן אם הכליטו הללו' חבל קרן מחזיקי' כוכית דואים כלו'
יש עוד בליטה אחרת כנגד' בקרן מודחית דרומית וקוט' מתוה מונו לזו ומודד מן החוט ולחזן כדו' שיבא
התחום

ערונין פרק ח

בז

סתמוס זיה לשתי הקדמות ולא יהיה כאן ארוך וכאן קצר ועשוין אותן התמונין: מרובעים זיהא אלפים לבדדים כהמשנה ולא יצוליס זיהא להן אלפים כהמשנה וכבדדים הן מתמעטין כדרך דבר עגול: כ
נותני קדשף לעיר כל הכא למדוד תחומי מיחא לעיר אור על ע' אמהו זידיס שהן ע' אמה ושבי שלישי אמה ומשם מתחיל למדוד אלפים אמה שכ' מקיד העיר ומזכה אלף אמה סביב אמה תורה תן מזכה ויחזר כך

מדוד כלומר תן לה קדשף של ע' אמה ושוכים ותחב מדוד משם והלכה לא אמרו קדשף אלא בין שתי עיירות שתי עיירות הסמוכות זולזו כותבי' אמה וזידיס לכל א' כדי לחבון על ידי קרפיפות הללו להיות כעיר אחת והבא ללכת מא' מהן לחברת מדודים לו אלפים אמה מחוץ לחברתה מוכני ששתיהן כעיר אחת על ידי קרפיפות הללו שמהבין ביניהן והלכה כהמו' שאין מותני' קדשף לעיר אחת אלא בין שתי עיירות בלבד: ג וכן שלש כפרים

את חזויות ב גותנין קרפף לעיר דברירבי מאור ותכמים אומרים לא אמרו קרפף אלא בין שני עיירות אם יש לוו שבועים אמה ושירים ולוו שבועי אמה ושירים עושה קרפף לשתיהן לחיות אחר ג וכן שלשה כפרים המשולשין אם יש בין שניים חיצוני' מא' וארבעי' ואחר וש' יש עושה אמצעי את שלשתן להיווצן באחד ד אין כוודק אלא בחבל של חמשים אמה לא פהות ולא יותר ולא יברור אלא כנגד לבו היה סווד וחניע לגי' או לגדר סביליו וחוז' למידתו חניע לח' סביליו וחוזר למדתו ובלבד שלא יצא חוץ לחתום אם אינו יכול לחבליו בוו אמר רבי דוסתאי בר ינאי ששום רבי מאיר שבעתי שמקדוין בהרים

ה אין סוודקין לא סן חמומת ריבה לבקו אחד וביעש לבקו' אחד

משולשים לא משולשים עוש אלא שלישי עומד מרחוק כנגד בין החיצוני' וכל שאלו מכמים אומרי לביטיין ואין בין זה לזה אלא קו' א' אמה ושליש שהן ע' אמה ושבי שלישי לוו וע' אמה ושבי שלישי לוו וכן לבד העיר החיצונה האחרת חוץ בין האמצעי' לבינה אלא קו' א' אמה ושליש הרי שלשתן כמשניות באחת והיובא מחמת מהן לילך דרך סכרונה מוכה מחומת חברתה הסמוכה וכמה יהא בין אמצעי' לחיצוני' אלפי' אמה דהואיל ויכולה לבא אמצעי' למדוכה ומיטכה לאמצעי' בלא עירוב אמריכו ר' יואן כלאו אמצעי' כנוכה ביניהן אבל אם רחוקה יותר מאלפי' לא חמריין ר' יואן: ד אין מודדי' אלפי' אמה של תהום שבת' אלא בהכל של ששתן ארוך חמי' אמה: לא פחות שכשהחבל קצר מנותח הרבה ונארוך הקמה: ולא יתר כשהוא ארוך הרבה כוודו מכפילו בא' וציעתו ויתקצר: אלא כנגד לבו קבעו לו חכמי' מקום לשום רחש ההכל כל אחד נגד לבו שאם יתן זה נגד נוארו וזה כנגד הרגלו החבל מתקצר והתחומי' מתמעטין: לבדד חומת אבנים שגפלה וציעית גל גבוה ומשופע: מכלי' אס אינו רחב כ' אמה משפתו אל שפתו מלמעלה קעפי' שיש במדוכו הלך ויתר מאלף חין אומרי' תעלה מדת מדוכו לידת התחום' לא זה יעמוד על שפתי' מכאן וזה יעמוד על שפתי' מכאן ויכלי' מדוכו בהכל אחד: וחוזר למדתו מדקתי' חוזר למדתו משמע שאם היה רחבו כנגד העיר יותר מחמשים ואינו יכול להכלי' שם בהכל ובאחד מראשי' שלא כנגד העיר יכול להכלי' הולך ומכלי' שם ומודד והולך שם משפתו והלא עוד כנגד היוקן שכלה בו רוחב הגיא כנגד העיר וחוזר למדתו כנגד העיר ומשלים את מדת תחומי': הגיע להר ומכלי' והוא שלא יהיה הר זקוף הרבה אלא משופע שכהלך חמש אמות מייכלו יגבה אלא י' עשירי' הכל אם הוא זקוף עד ששפנות מהלך חמש אמות זקוף י' טפחים אינו מכלי' אלא אומרו בלבד והולך: והוא שלא יבא חוץ לתהום כשהולך המודד להכלי' ההר או הגיא לא יבא חוץ לתהום למקום הראשי' הוא קברים שיכול להכלי' שם כדי שיחזור אחר כך למדתו כנגד העיר גורה מפני שהרואה אותו מודד והולך שם ויארם שזרת תחומים של כדי העיר באה עב: כוון אחר רבי דוסתאי כוון מעטיו שיר מקלש ועגלה ערופה הקדושה אל החלל שאין מקדוין בהן: מקדוין נוקבין ר' יואן' כאלו נוקבין אותן ומודדים דרך הכקב למעט מדת מדוכו כדאמרי' במרש' שוודדי' אותו בהכל של ד' אמות והתחתון מניח את החבל כנגד לבו והעליון כנגד רגליו וכן מודדין אותו כלוד' אמות ד' אמות ומתמעט מדקן של כל ד' אמות הני קויות אדם והלכה כרבי דוסתאי: ה אין מודדי' אלא סן המזעה אדם הבקי במדידה וגאון פירש מומחה לשון ומחה אל יס כגרת כלומר שמתכונים למדוד

עירובין פרק א

מתחומין לבתחלה מן המקום השוה והישר כדי שלא יהא נדוך לקדר : ריבה למקום אחד ומיעט למקום
 אחר שמתבאזו סמוכי תהום זו ארובין וכולטין מכנגד סמוכי תחום קרן שכנגדה : שזיעין למקום שרבים
 מנוכחין מדת הקצרה כנגדה מפני שלא מתח מתחלה החכל כל נדכה ותכיח בתוכפתא שהיא נדוך ל
 לנותחה בכל כחו : רבה לאחד ומיעט לאחד הכי קאמר רבה אחד ומיעט אחר שמדרו שכי כתי אדם
 שנומחים זה רבה וזה מיעט :

אחד שזועין למקום שריבה ריבוי לאחד וכיניט לאחר שזועין
 לכרובה אפילו עבר אפילו שפחה נאמנין לומר עד כאן החוב
 שבת שלא אמרו הכמים את הרבר לחכיר אלא להקל ו
 עיר של יחיד ונעשו של רבים בערבין את כולה ושל רבי ונעשו
 של יחיד אין בערבין את כולה אלא אם כן עשה חוצה לרה בעיר
 חדשה שביהוד שיש בה נ דיווח דברי ר' יהודה ר' שמעון אוב' נ'
 חצירו של שני בתים ו : מי שהיה בכזרח ואמר לבנו ערב לי
 במערב במערב ואמר לבנו ערב לי בכזרח אם יש חיסנו ולבית
 אלפי אמו ולעירובו יותר סאן כות לביתו ואמר לעירובו לעירוב
 אלפים אמת ולביתו יותר סאן אסר לביתו ומת לעירובו חטוף
 את עירובו בעיבורת של עיר לא עשה ולא כלום נתנו חרין לתוח'
 אפי' אמה אחת כח שנשכר הוא ספסיד + ח אנשי עיר גדולה
 מהלכין את כל עיר קשנה ואין אנשי עיר קטנה מהלכין את כל עיר
 גדולה כיצד מי שהיה בעיר גדולה ונתן את עירובו בעיר קטנה
 בעיר קטנה ונתן את עירובו בעיר גדולה כהלך את כולה והועבר
 לה

ו עיר של יחיד כגון שאדם
 אחד קני כלה והוא משכיר כל
 בתיה לכני אדם הדרי בה ואמר
 כך נעשית של רבים : מערכי את
 כלה כדרך שהיו מערכי כשהית
 של יחיד שלא היתה נדוכה שור :
 אין מערבין את כלה שאסולעבר
 עיר של רבים אם אין משייר בה
 בתים ידועים בלא עירוב דהוא
 שור הי היכר דטעמא משום
 עירוב הוא ולא דשתכח תורת
 דשות הרבי' מו הואיל והיתה של
 רבים והיתה נדוכה שור אף עב
 דהשתא הוי' של יחיד כדוכת
 כבתחלה : לא אם כן עשה מונה
 לה שור שלא ערבו עם שאר העיר
 ודכותא קוולן שאפילו שור של
 מונה לה מועיל לשאר העיר

מונה לה מועיל לשאר העיר : כעור חדשה שביהודה עיר היתה ביהודה ושמה חדשה ולא היו בה אלא נ'
 דיוריה והיא העיר היותר קטנה שבכל ארץ יהודה והיא היתה שור לעיר גולה הסמוכה לה והוא שש
 השור שנדוך לשאר בעיר שלא יערכו עם האחרים משום הכרא : דש אומר נ' חכירנו כו' ופסק ההלכ' אפי' ניב
 אחד בה' אף הוי שור ועיר שאין לה אלא בתח' אף בלבד אפי' היתה של רבי אינה נדוכה שור : ו מי שהיה
 במזרח בשדה וקד שעליו עם היום והוא רחוק מעירובו יותר מלפים והרי אין עירובו עירוב כיון שאימיכיל
 ליתך ולטלו הוי' ליה שביתתו בביתו שהרי בתחום ביתו הוא עומד וחסתו' בביתו כיחה ליה שתהא שביתתו
 כשאין עיר בו עירוב : אסור לביתו למנו' מבייתו אלבי' לכל דוח : צענורה של עיר באחד מן הבתי העומדים
 בתוך ע' אמה ושירים : לא עשה ולא כלום שהרי בלא עירוב כשיו' ו' לו מן העיר אלפים לכל רוח וכל העיר
 עם עבודה נחשבים לו כד' אמות : כתנו חוץ לתחום חוץ לעבודה של עיר והכי עמד לה נחמ' : מה שנשכר
 לרוח זה מפיסד לרוח שכנגדה שהרי עונה מן העירוב לפים לכל רוח ואם כתבו בסוף ארץ למזרח נעט
 שכלו אפי' של מזרח בסוף נ' לפי לעיר ומשכר אף : ואפי' של מערב כלות בסוף אף של מער העיר והפסיד
 אף וקמל דאין העיר עולה בחשבון הלפי' של מערב לא חלה כד' אמות והכי מיל' כשאין כלות הלפים שמן
 העירוב לכה העיר אלא בחוף העיר או חומה לה אבל אם כלות באמצע העיר או באיזה מקום בתוכה אינו
 יכול ליתך בתוך העיר אלא עד מקום שכלות הלפי' אמה של עירוב ותו לא כדתנן בסמוך : ח אנשי עיר
 גדולה שהיתה להן עיר קדומה בתוך אפים ויוצאי מעירן ומזכין והולכי דרך הקטנה מהלכים את כל העיר
 הקטנה הסמוכה להן בארבע אמות ומושלמי' מדתן הולכי : ואין אנשי עיר קטנה מהלכין את הגדולה כלש
 כד' אמות לפי שעת תחומין כלה באמצע עיר גדולה לפיכך אין עיר גדולה כחשבת להן כד' אמות ואין הולכי
 בה לא עד סוף תחומן : כיצד מי שהיה מעיר גדולה מתניתין חסומי מחספא והכי קתני אנשי עיר גדולה
 מהלכין את כל עיר קטנה ואין אנשי עיר קטנה מהלכין את כל עיר גדולה כד' אמות אלפים אמה אבל
 הנותן עירובו בתוך העיר בין כתנו אנשי עיר גדולה עירובן כקטכ' כין כתנו אנשי עיר קטל עירובן בגדולה
 מהלכין

עירובין פרק ו

כח

מהלכות כל העיר שצטרפו מוכח בה כד' אמות כיצד מי שהיה מציד גדולה וכתן את עירובו בעיר קטנה כזו ור' עקיבא חולק על תנן וסבר שאין העירוב עושה העיר שהוא מוכח בה כארבע אמות ואין מוכי' לפים אלא ממקו' העירוב ואין הלכה כל' עקיבא: ט אימתי בזמן שאין לה דיוורן שכפרנו מחינותיה וסביב דאיה לדיורין שאם דאיה לדיוורין ארבע שאין בה עכשיו דיוורין איכה נחשבת כלה אלא כד' אמות דרבי חכמי' וכן עיר שאין ויש בה ויש לה חומ'

סביב שבתה ג' עירובו כחשב' כל' אמו ואפי' היא גדולה כאכטוכיא: כמכא קל תוכה מעל גבה דאלו גבה של מעל' אם כתיב בה עירובו אין לו אלא לפים אמה ממקום עירובו דגבה אינו דאין לדיורין ותיבה מהלך את כלה וחובה לה לפים אמה: ולמודד שאמרן ארבע שחלוקי' חכמי' על ד' עקיבא בכותן עירובו לעיר לומר שכל העיר לו כד' אמות מודד' הן שהבא ממקום שניתנו וכלת' מדתו של לפי' אמו אפי' במערה שיש בה דיוורן שאינו ככנס להלן ממדתו כלום:

הדר

מי שאינו מודה בעירוב כותי או

לח אלפים אמה רבי עקיבא אומר אין לו אלא ממקום עירובו אלפים אמה: ט אמר לחן רבי עקיבא אי אתם סוּרִים לי בנותן עירובו במערה שאין לו אלא ממקום עירובו אלא אלפים אמה אמרו לו איכתי בזמן שאין בה דיוורין אבל יש בה דיוורן כהלך את כולה וחוצ' לח אלפים אמה ככצ' קל תוכה מעל גבה ולמודד שאמרן ונתכין לו אלפים שאפילו סוף מידתו כלה במערה

פרק ו

חרר עם הנכרי בחצר או עם מי שאינו סודה בעירוב חרי זהו אוסר עליו דברי רבי סאיר רבי אליעזר בן יעקב אוסר לעולם אינו אוסר עד שיחו שני ישראלים אוסרין זה על זה: ב אמר ר'נ' סעשה בערוקי אחד שהיה דר עסנו בסבחי בירושלם ואמר לנו אבא סהרו והוציא את כל הבליים לסבוי ער שלא יוציא ויאסר עליכם רבי יהודה אומר בלשון אחר סהרו ועשו צרכיכם בכבוי ער שלא יוציא ויאסר עליכם: ג אנשי חצר ששכח אחד מהן ולח' עירב ביתו אסור מלהכניס ומלהוציא

בדוקי: הרי זה אוסר עליו לטלטל מביטו לחצר עד שיטכוד ממנו דש' טיש לו כחצר: לעולם אינו אוסר עד שיהו ב' ישראלים בין לתקן בין לרא' בין יעקב דרית גוי לאו ש' דירה מפני שהוא ככהה ונדון הוא שלא תאסר אלא דגזור רבנן כדו' שלא ידור ישראל עם הגוי שלא ילמנו ממעשיו תנן סב' ארבע דגוי חסוד אסור ואסור לישראל להתק' עמו ומכין דמקרי זדויר ישראל עם הגוי ולא רבנן אין עירוב מועיל במקו' גוי ואין בטול דש' מועיל במקו' גוי עד שיטכוד והגוי לא ישכור דחייס לכצ' ומתתך כך לא יבא ישראל לדור עם הגוי ולא ילמנו ממעשיו ורא' בן יעקב סבר כיון דגוי חסוד אסור דשכיתו דדיוורי גזרו בהו רבנן חד דלא שכית דדיויר שאסור להתית' עם הגוי לא גזרו ב' דרבנן והלכ' כל' חבי וסכרי מן הגוי אפי' כפתו משו' ערוב ואפי' כש' נת וארע' שאין הגוי מנטל דשותו עד שיטכוד ממנו ישראל יכול לבטל דש' ואפי' בשב' והוא שיאמ' להכניו כשלא עירוב דשותו מנוטלת לך ויהיה הוא אסור לטלטל בחצ' והכניו מות ואם ידנו אח' שהשלי' חכרו לטלטל מה שצרי' לו יכול חכרו לחזו' ולבטל לדרשותיו והיה הוא מות והכניו אסור: ב מצע' כדדוקי מתני' הסודי מחסר' וה' כדדוקי הרי הוא כגוי ל' אופ' אינו כגוי ומצע' כדדוקי אח' כו' ואמ' לנו אבא מהרו ועשו נרכיב עד שלא יוציא ויאסור עליכ' ש' דבישראל הוא ויכול לבטל דש' ומפני שהמבטל דשותו וסוד והגוי' בין בשונג בין כגוי' אסור כדלקמן משום ה' ד' מהרו ועשו נרכיב עד שלא יוצ' הוא כליו לחצ' ויחזו' ויזכ' כרש' שנטל ויאסור עליכ' אבל אין כגוי הוא ואין הגוי יכול לבטל עד שיטכוד היכי הוה מני למיסר עליהו מאל' דאג' להו ושקיל דמיו: וד' אומ' לא כך ארנ' דלעולם כדדוקי הרי הוא כגוי מל' לרנ' ואות' מעצ' איב' דאיה דה' להו רנ' מהרו ועשו נרכיב בעצ' קודם שתחט' ולא עד שלא יוציא כליו כדאמר' לא עד שלא יבא הגוי ויאסור עליכ' ואסר' ההלכ' שכל ישראל שמחלט' ב' כפרה הרי הוא כגוי ואין מערבין עמו ואינו מנטל דשות' אלא שוכרי' ממנו כדרך ששוכרי' מן הגוי והמשו' שבת כפרה הוי אף על פי שפעמים מחלל חיותו ככב' ואינו מודה בתור' עירוב כגון הדדוקים בזמן הזה שמשמרי' שבת ואינם מודים בתורת עירוב הרי זה אין מערבין עמו אבל יכול לבטל דשות' חכרו כד' כשכוד ממנו והוא שלא יהיה עובד כפ': ג ביתו אסור להכניס ולהוציא מביטו לחצר בין הוא בין אבני' החצר וכגון שנטל להם דשות' אגרו כלומר חלק שיש לו עמקם כחצר ולא בטל להם ביתו דסב' האי תבא מה שנטל בטל ומה שלא בטל

עירובין פרק ו

לא בטל הילכך הנה ליה בניתו לשותף דדיה זכר רשותא דידהו: ושלם בעתם שלהם מותרו להוציא מקו
לחצר בין הוא בין הם דהא בעתם שלהם זכר רשותא חסרת היא והוא חף על גב דלא עירב היו כמורה גביהו
שאורח משלם ברשו אכסביה שלו: ככתבו לו הם רשות חצרן הוא מותר להוציא מביהו לחצר שהכס כרשותו
וקו אסורי אפי' לטלטל מניתו לחצר ולא הוו אורחים גביה דקר לגבי דני הוי חורב רבים לגבי ויוד לא הוו

אורחים: היו שנים שלא ערכו
ושאר בני חצר בטלו להם רשות
שניהם אורחים זה על זה משני
שהחצר היא של שניהם והבעתם
מיומדים כל בית לבעליה ואין
מוציא מרשו העיוותת לו להסות
שלו ושל חצרו ואפ"ע דהדר חד
מכניה ונטיל ליה לחכיה אינו
מוציא הואיל ובעניה שנטלו בני
החצר רשותם לחלו השנים שלא
ערכו היו אסורים זה על זה א
אשתכח דנטול קמאי לא מהכי
וכי הדר מבטל לא מני לאקנויי
רשותא דדהא דהא לא קנייה ה
הילכך בני חצר שקבתו ערכו
וקבתו לא ערכו אותן שלא ערכו
מבטלים רשותן לאותן שערכו
ואין אותן שערכו מבטלין רשותן
לאותן שלא ערכו דאסורי אהדדי כדאמרן והמבטל רשותו לגבי חצר נדך שיפרש מבטל לכל אחד ואחד:
ד בש אורחים מבעוד ווס דכחרי בטול רשות מקנה רשות הוא ומקל רשות בעת המדר ונה אומרי
חף משתמש ככרי בטול לאו אקנויי רשותא הוא לא אסתלקוין מרשותא ומסתלקוין מרשותא ככתב שטר
דמי וכברית פירשו דכל דוכמא אומרי כיון שחכר לעקבת שבת כחכר לכלה הוה ימבטל רשות: מי שניק
רשותו והוציא שחור וכשתמש ברשות שנטל אחד שונג ואחד מיד דקבית שונג אטו מיד ואין הלכה כרבי
מאיר: ה שהוא שותף עם שכניו שמכניו לשם שותפות בעלמא ולא לשם עירוב אין נדכוין לערב
והוא שיהיו כלן שותפים בכלי אחד ודוקא שותפי וכוואות הוו בין כדתנן בכל מערבין ומשתתפין
אבל ערובי חכרות אין מערבין אלא בפת דעירוב משום דירה הוא ודירה של אדם אין לבו כמשך אלא
בפת ואם שותף שותפי מכוואות בפת כל שכן דחשיב טפי וסומכין על איתו שותף של פת במקום עירוב ואין
נדכוין לערב ערובי חכרות אבל אם כשתתפו בין או בשאר הדמים נדכוין לערב עדוני חכרות ואין סומכין
על השותף כדי שלא תשתבח תורת עירוב מן התינוקות רבי שמעון אומר כו' ומין הלכה כרבי שמעון: ו
בטרקלין בית גדול ורחב מושב מלכים וחלקיהו לחמשה וכלן יש להן פתח מן הטרקלין לחצר ונרכיה לערב
עם שאר בני החצר: בש אומר דשיתיהן חלקיהו ונדך שכל חכורה וחכורה תתן פת לעירוב חצר: ונה
אורחים אין מצינה וו' חלק רשות וכוונן שחלקו הטרקלין לחציות גדולות המגיעות לתקרה כ"ע לא
פליגי דהוון חלקו רשות משום דהוון כשריו בחדרים ובעליות כי פליגי דחלקו בחציות מוכות שאין
מוגיעות לתקרה בית שמאי ככרי מצינה כו' הוון חלקו רשות וגי' הלל ככרי לא הוון חלקו רשות:
האין השותפין הכי קאמר האי' האוכלין על שלחן אביהם והשיתפין האוכלין על שלחן אחד
ואוכלין על שלחן אביהם לאו דוקא אלא נוטלין מווכותיהן מצינת אביהם ואוכלין אותם כל אחד כבינו
וכן השותפין עושים מלאכה אבל בעל הבית אחד כשותפות ונטולי' מווכותיהן מבעל הבית ומליכין לאכול
בבתייהם: ויש' בנתיקס ויהס ואביהם דרים בקגר אחד נדכוין ערכו לכל אחד ואחד אם רוצי לערב עם

אכשי חצר: עכטל את רשותו נדך לטבל את רשותו: אומני בוין שמוליכין את ערונו לתתן לאחד עובדי
 שאר בני החצר להחיל והווקאו לעירוב ושאר דיוקן חשוי אכהו כמי אכרי ונדוכין כלן ליתן פת בעירוב
 החזיל וחלוקי דיוריהן בלגיה וגם אין חזכלי על שלחן חביהן ממש אלא כל אחד כותל פרכסו ויכול כניש
 אכל אם היה ערוב כל החצר כח לכית אכיהן שלא הווקאו לעירוב שכית שמכיתו בו העירוב אין נדך ליתן
 פתחו שזין עיוהן דיורי אחרים

שזין דיורי מוקיף חותם לעירוב
 אין נדכי לערב דכידודים דמו:
 פתוחות זו לזו ופתוחות
 למכני בנמרא מוכח דלא תביין
 במתני פתוחות זו לזו משו דקיימי
 לן שזין מבני כתר בלתי הו קורס
 עד שהיו בתי ומגרלו פתחו ליתוב
 כלומר שני בתיס פתוחים לכל
 חצר ושתי חצרות פתוחים למכני
 והנך כיון דכלן פתוחות זו לזו
 ויערבות יחד דרך פתייהן חדא
 חשיב להו ולא תביין הלך חמש
 חצרות פתוחות לגבוי: ערב
 החצרות כל חתה לגבוי: מותר
 במגרלו מותר לכל בני חצר לעצמו
 ואסורים במכני דאין סומכין על
 עירוב במקו שתיק: ואם כשתפתח
 כמי במכני לאחד שעברו בחצרות

עירוב במקום אחר אבל אם היה עירוב בא אעלן או שאין עכח
 דיוקן בחצר אינן צריכין לערב ח חמש חצרות פתוחות זו
 לזו ופתוחות למכני עירבו בחצרות ולא נשתתפו בכבוי בותרין
 בחצירות ואסורין במכוי ואם נשתתפו בכבוי סותרים כאן וכאן
 עירבו בחצרות ונשתתפו במכוי ושכח אחד מבני חצר ולא עירב
 סותרין כאן וכאן מבני כבוי ולא נשתתף סותרין בחצירות
 ואסורין במכוי שהמכוי לחצירות חצר לבתים ט שתי
 חצירות זו לפני סו עירבה הפנימית ולא עירבה החיצונה הפנימית
 סותרת והחיצונה אסורה החיצונה ולא הפנימית שהיהן אסורות
 עירבה זו לעצמה וזו לעצמה זו סותרת בפני עצמה וזו סותר בפני
 עצמה רבי עקיבא אומר החיצונה שדריסת הרגל אסרת וחכמים
 גומרים אין דריסת הרגל אסרתה י שכח אחד סן החיצונה
 ולא עירב הפנימית סותרת והחיצונה אסורה סן הפנימית ולא
 עירב שתיהן אסורות נתנו עירוב במקום אחד ושכח אחד בין סן
 הפנימית בין סן החיצונה ולא עירב שתיהן אסורות ואם היו של
 יחידים אינן צריכין לערב

פרק ז

מותרין כאן וכאן: ושכח אחד מבני חצר ולא עירב במגרלו לתמיד חצרו אכל בשתיק היה לו חלק: מותרין
 באן וכאן דטעמא מאי אין סמכיה על שתיק במקום עירוב כדי שלא תשיבט תורת עירוב מן הענינוקות והל
 דרוב בני חצר ערבין אלא ששכח אחד מהם ולא עירב לא משתכחא תורת עירוב: שהמכני לחצרות חצר
 לכתיס כשם אסור להוכיח מנת' להגדר בלח עירוב כך אסור להוכיח מן החצר לגבוי בלא שתיק ולא תימא
 לא דמו דבית וחדר זו רשות היחיד חו רשות הרבים אכל חצר ומכוי שניהן רשות של רבים הן: ט
 זו לפנים מן פנימית פתוחה לחיצונה ומיבונה לרשות הרבים ודריות רגליה של פנימית על חיצונה לנאת
 לרשות הרבים: עירבה פנימית בעצמה לטבלל בחצרה: שתיהן אסורות דהויא פנימית בעצמה רגל
 האסורה במקומה שהרי לא ערבה לעצמה ואסרת כדריסת רגליה על החיצונה: זו מותרת לעצמה וכו'
 דרגל המותרת במקומה אינה אסרת: רבי עקיבא אומר דקא סבר אף רגל המותרת אסרת שלא ערבה
 ס: וחכמים אומרים כו דקסברי אפילו רגל האסורה במקומה כנון כשלא ערבה הפנימי לעצמה אינה
 אסרת על החיצונה והלכה כתנא קמא: שכה אחד מן הפנימית כו דהויא פנימית רגל
 האסורה ואסרת: כתבו ערוכו במקום אחד שעברו שתיקן זו עם זו ונתבנו העירוב בחיבונה וקרי לה פקוס
 אחד לפי שתי החצרות יושבות שבתה כאחד ושכח אפילו אחד מן החיצונות עירב שתיהן אם ר' דפנימית
 בני אסורה לטבלל בחצרה שהרי אינה יכולה להשתלק מן החיצונה ולהשתמש באכיל: כפשה דהא ליתא
 לבערונה גכה דאותו עירוב המ יורה בחצר הולכינהו לחיבונה: אכל נתבנו העירוב בפנימי חיצונה ונשכח
 בשכחה דפנימית ופנימית לא מתסרא בשכחה דחיצונה דהא אהדא לרשא ומשתמא: ואם היו של יסוד'
 שאין כתב מית אלא אחד וחיבונה אחד אין צריכין לערב זה עם זה משום דריסת רגל דכיון דיוקד הוא
 בפנימית הויא רגל המותרת ואיך אסרת ופתח מתניין כתנא קמא דלעיל דסבר רגל המותרת

אינה אסרת:

דמח להו לקנות בדוח וזו להכיח יד כרוח שכנגדה אכל אס איין לו פתח אלא למכיו זה שנסתתפו בו תחלה אינו כרוך להודיע דוכין לאד שלא בפניו ואיין חנין איתו אלא בפניו: ח מדרובין יח בני אדם ולמעלה: מועצין פחו מים: כמון שתי סעודות יח גרונרו: להוציא שבת שיער של הוציא שבת כי המוני אובלי נשבת אינו חייב בפחו מכרונגרת: ט כשירי העירוב שנתמעט מעורו: לא אמרו לברך אחר שכשתתפו במכניו אלא שלא השתכח תורת

עירובי חנרות מתינוקות שאיין יודעים שנסתתפונכמו הילכך מקיליכי כו יאע דטעמ דמערכין ערובי חנרו לחא שנסתתפו במכניו הוי כדוי שלא תשתכח תורת עירוב מן הענינוקו לית איין הלכ כו יוכי כשירי עירוב דלא מקיליכי ביה כולו האי: י ככל מערכין ערובי תחומין דאלו ערובי חנרו איין מערכין אלא בשבת ומיהו ככל מערכין דאמר רבי אליעזר הכא לאתויי ערובי חנרות שמערכין בשבת פרוסה ואיין גרוך ככר ש שלמה ופלג עליה רבי יהושע ואמ' דוקא ככר שלם הוא עירוב והלכ כרבי יהושע: איין מערכין כס וטעמא משום איבה שכאים בני חנרו לרדי מחלוקת לומר אכי מתן שלמה והוא כהו ע פרוסה: ככר באיבר והוא שלם מערכין בו נתיבין איתו בעירוב

נתמעט האוכל מוסף ומוכ' ואיין צרי להודיע נתוספו עליהן מוסף ומוכה וצריך להודיע' ח כמה הוא שיעורו בוסן שהן כרוכין מוזן שתי סעודות לכולם בוסן שהן מועשי כגרוגרות להוצאת שבת לכל אחר ואחר' ט אר יוסי בלא בתחלת עירוב אבל בשירי עירוב כל שהיא ולא אמרו לערב בחצרות אלא כרי שלא לשכת את התינוקו' י בכל מערכין ומשתתפין חוץ מן המים וסן ההמלח דברוי אלו רבי יהושע אומר בכר הוא עירוב אפילו מאת סאה והיא פרוסה אין מערכין בה ככר באיבר והוא שלם מערכין בו' יא כותן ארס מעה למכניו ולנחמוס כרי שיוכ' לו עירוב דברוי אליעזר וחכמים אומרים לא זכו לו מעורתי ומורים בשאר כל האדם שזכו לו כעותיו שאין מערכין לאד' שלא סרעתו אמר רבי יהודה במה דברים אמורים בעירובי תחומין אבל בעירובי חצרות מערכין לרעתו ושלא לרעתו לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואיין חנין לאדם שלא בפניו

פרק ח

כיצד משתתפין בתחומין מניה את החבית ואומ' חרו זה לכל בני עירי לכל מי שילך לבית האבל או לבית חמשתה וכל שקבל עליו סבעור יום מותר משרתחשך אחר שאין מערכין משתחשך' ב כמה הוא שיעורו מוזן שתי סעודות לכל אחד סונו לחול ולא לשבת דברוי רבי מאיר

דבי

עם שאר ככרו של בני חנרו וכלכד שיהיה בין כלם כגרוג' לכל אחד ואחד ורמבם פיר' דככר שלם כאיבר מערכין בו לכדו לכל בני חנרו ואינו כרוך שיעור: יא כותן ארס מעה לחכמי המוכר יין ודר עמו בפניו פי' לכמתם המוכר ככרו ודר עמו ככר שזכה לו בערוב עם חכרו ואם יבואו בני עכו לקחו מתן יין לשתיק או בני חנרו לק' זככר לערוב ש היה לי חלק בו: לא זכו לו מעותיו שאין מעות קנות עד שיששך ואפי' עירב זה החכמי לכל האחרי וזכה גם לזה אינו עירוב שהרי לא כתבונו לזכות לו במתנת חנם כשאר סמוכין בעירוב אלא שיקנה בעשה והרי אינה קונה לו דמעות אינן קנות וכמנא מערב לו מעותיו: גמורים כשאר כל אדם בעל הבית שאמר לו חכרו הילך מעצו וזכה לו בעירוב והלך וזכה לו שקה עירוב דהואיל ואין בעל הבית רגיל למכור בכרות לא כתבונו זה אלא לעשותו שליח ונעשה באומר לערב לי: שאין מערכין לאדם כשמערכין לו משלו אלא מדעתו הילכך גבי חכמי כי אמר ליה זכה לי לא כתבונו לא לקנות ממנו ולא במקד עליו שיעשה שלוחו ומעות אינן קנות ולא סמכא דעת' כפי' מערב לו שלא מדעתו: עירובי תחומין חוב הוא שמכסיד לגד האחר ושוא איין כוח לו והלכס כדבי יבונה:

כיצד

לכל מי שילך לבית האבל וכד' מעלי דמנה ככה וקל' איין מערכין ערובי תחומין אלא לדבר מנו: וכל מי שקבל עליו למסוך על עירוב זה מות': ומשמיכ' אסו והכי מילי כשלא האדישתון מבני יום אבל הודיעוהו מבני יום אפי' לא קבל עליו לסמו על עירוב זה בדוליא לא משמיכ' מותר: כ מוזן שתי סעודות לכל אחד מתוך שקיב שניתתו עם כרוך להיחם עם מוזן שגרוך לו שבת אלו ואלו מתכווני' להקל רבי מאיר סבר כשנת אכיל אביש טפי מעוס דבסיס תבשלים: ורבי יהודה סבר כיון דנשבת אכיל' קעודות אינו מרבה לאכול ככל קעודה ושתי קעודות של חול סו טפי משתי קעודות של שבת: ככר

עירובין פרק ח

בפונדיון ככר הלכות בפונדיון בשמוכרין ד' סאין חטי לסלע וד' סאין הן כל קנין הסלע כדמשין נמשך
קב לכל מעה והמעה שני פונדיוני הרי ככר הכנוכר בשוק בפונדיון הוא חטי קב והחכוני לוקח הכני לשכר
האפטייה והטמכה כמנא ככר הלכות מן החכוכי בפונדיון הוא רובע קב שהם ששה כניס שהקב כד כניס
והם שיעור שתי בעודות של עירוב לכהרי רבי יוחנן בן ברוקא והלכה כמותו: רבי שמעון מונעט כשיעור
ואומר שרי לעירוב בשתי ידות

רבי יוחנן אומר לשבת ולא לחול וזה חזרה פתחונון להקל רבי
יוחנן בן ברוקא אומר סבכר בפונדיון כד' סאין בסלע ר' שבועון
אומר שתי ידות לככר בשלש רבק חצייה לבירת הסנוגע וחצי
חצייה לפסול את הגווייה ג אנשי חצר ואנשי ברפכרת
ששכחו ולא עירבו כל שנבוה עשרה טפחים לפרסת פחו סכאן
לחצר חוליות הבור והכלע גבוהים עשרה טפחים לפרסת פחו
סכאן לחצר במה דברים אכורים בסמוכה אבל בסופלנת אפילו
גבוה עשרה טפחים לחצר ואינו הוא סמוכה כל שאינה רחוקה
ארבעה טפחים ד הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה
ומרפסת אינו עירוב וחדר שם אינו אומר עליו בירת התבן ובירת
הבקר ובית העצים ובית האצרות חרי זה עירוב וחדר שם אומר
רבי יהודה אוכר אמיש שם הפיסת יד של בעל הבית אינו אוכר :

של ככר של ג' ככרות לקב וככר
שלט של שמכה כיו' הוא שלשית
הקב ושתי ידותיה שהם ה' כניס
יוקר סו ב' סעודו: חניה לבית
המנוגע מתם מתכו' היא והכי
קאמר חטי ככר שלם ששערו כו
בין למור ובין למור הוא שיעור
לשהיית בית המנוגע שהנכנס
לבית שיש בו גנע זרעית אפטי
שהוא טמא מיד אינו טעון ככוס
בגדים עד ששהא כדו אכילה
מתו ככר זוהו כדו אכילה ולר'
יוחנן בן ברוקא לאמר ככר שלם
היו רובע קב שהם ששה כניס

הכניח

כמנא חניה שלם כניס והוא פרס דכנולי תלמודא: ולרבי שמעון דאמר ככר שלם הוא של שלשית הקב
שהם ח' כניס היו חביה ארבע' כניס והוא פרס דכנולי תלמודא ח' כניס דרש דרש ככר דככר שלם
יש ג' סעודו דהא שתי ידותיה קאמר דש דהונו שתי בעודות המ בערוב הכתובונו כו להקל ואין זריך שתי
בעודות שלימו אבל ככל שאר דוכתי כל לרש' האין בעודה פחות מחטי ככר של שלשית הקב ובעינין שישה
כדו אכילת חטי ככר זו שהם ד' כניס: חטי חביה לפסול את הגויה ההואכל אכילת עמאים חטי פרס כפסל
גופו מדרבנן מלאכול בבתיה וחטי פרס היו ביניה ומתנה לר' יוחנן בן ברוקא ושני בני לר' שמעון: ג
מרפסת מקו' גבוה בחצר הבית והרכ' פתחי עליו פתוחין לה וכלם יוצאין בכלם אחד לחצ' ומיוז' לדה ואפ'
כן אין אוכרין הואיל ומרפסת גבוהה ו' וכלבד שיערבו בני מרפסת לעינין במרפסת דהווא רגל החיצונית
בזוקמה ואיכה אוכרת: ולא ערבו אלו עם אלו אבל ערבו אלו לעצמן ואלו לעצמן: כל שנבוה עשר' אס' יש
בחדר תל או עיבוד גבוה י' המון למרפסת ואין המרפסת גבוהה מן העמוד עשרה דמיחא תשמישיתה העמוד
לכני המרפסת רשות יורפסת שולטת בו ומשתמשין הן בו ולא בני החצ': פחות מחצן לחצר חף לרנר קאמר
ששתי הרשויות שולטין בו המרפסת והחדר ואם לא ערבו זה עם זה שניהם אסורין בו: הלית הכור שפת
הכור של מעלה אס' גבוהה עשר מן החצר רשות מרפסת שולטת בו והוא שיהיה הכור מלא עד שפתי העליונה
מדברים שאסור לעלטלם בשבת דהשתא אי אפשר שתחדר מנבחה דומיא דכלע שאינו חכר והרי הוא שום
לקרקיעית המרפסת אבל אס' אין הכור מלא או אפ' מלא מדברי שאפשר ליקח יוהם בשבת ולא כרו כיון דמי
חסרה אסורא כי לא חסרה כמי אסורא ואם לא ערבו המרפסת והחדר זה עם זה שניהם אכורים בו: אפילו
גבוהה י' טפחים לחצר אף לחצר כמו למרפסת ושניהם אכורים בו אם לא ערבו זה עם זה: ד הכותן
עירובו עירובי חרות: בבית שער מקום סמוך לשער החצר והגילס להוסיב אס שומר שלא יכנס בני רש'
הרכיס לחצר: והדר שם בבית שער שכתב אינו אס' על בעל החצר ואינו זריך ליתן את הפת דלאו דירס
סאי: והדר שם אוכר ע'וי אס' האיל בעל הבית בית החצן שלו לדור' שם אוכר ע'וי הואיל ובתיה לחצר:
אס' יש שם טפחית יד של בעל הבית שח' לבעל הבית מקום כדדתי: של זה שנותי: שם כליו להכניען אינו
אוכר עליו ודוקא בשקין שם דירי' אחרו' אבל יש שם דירי' אחרים אוכר עליהן דיק' כמי דקמי' אינו אוכר
עליו עליו אינו אוכר אבל על דירי' א' ארבי' אפ' וזע' שבעל הבית עירוב עמיה ואם הכלים הללו שכותן

ערובין פרק ח

לא

שם בעל הנייה הם דברים הטעלי בשבת אין זו תפיסת יד ואוסר עליו דאי בעי שקיל להו ושיי להו אבראי והלכה כדברי יהודה: הרי זה אוסר דדירה בלא בעלים שמה דירה: איכא אוסר דלאו שמה דירה: דבני יוסי נמי סבירא ליה דלאו שמה דירה מיהו וככרו אוסר שמא בא בשבת והלכה כדיוסי: חבל בכו דוק ביתו דעביד איש דדייר עם מתנו אכל ככו אין אדם מסיח דעתו מכיתו לדור אכל ככו שמח תתקוטט בלתו עמו ויבא והלכ כר שמעון:

ו כור שבין שתי הכרובות כותב ומתנו בזה חין ממלאין משוה שיה מולא מרשות חבירו ואסור אס לך ערבוההו וזו עם זו: בין מלמעלה שהיו ט' טפחים של מחיבה למעלה מן המים וטפח אחד משוקענמים בין מלמטה שהיו ט' טפחים משוקעים בתוך המים וטפח אחד כדאה למעלה: בין מתוך אגנו ארבע שאין המחיבה נוגע במי כלל דקולא היא שהקלו חכמים במים דאמרינן גוד אחיית מחיבתה ובלבד שתהא בתו אונן הנזר שתרא כהפסק: מן הכותל שניניהם שמסקת בין התרות ומפסק על פני הנזר ואף על פי שאינה ככסת תוך אגנו ואין הלכה כדברי יהודה: ז אמת המים אפי' נרשית היחיד כרמלית היא: בעשו לה מחיבה בתו אונן על פני דרב' שהיא נכר שבטיב המים נכעשית: באי' של אכל שם העיר והיתה עובר בתוך החכרות

ח המניח ביתו והלך לשבות בעיר אחרת אחד נכרי ואחד ישראל חרו זה אוסר דבריו רבי מאיר רבי יהודה אוסר אינו אוסר רבי יוסי אוסר נכרי אוסר ישראל אינו אוסר שאין דרך ישראל לבא בשבת רבי שמעון אוסר אפילו הניח ביתו והלך לשבות אצל בתו באותה העיר אינו אוסר שכבר הסיע מלבו ו כור שבין שתי חצרות אין סבלאין כסמו בשבת אלא אם כן עשו לו מחיבה גבוה עשרה טפחים בין סלכטרה בין כרתוך אוננו רבן שמעון בן גמליאל אוסר בית שמאי אומרים כלמטח ובית רהלל אומרים כלמעלה אסר רבי יהודה לא תחא מתי' גרותה כן החותל שביניהם: אמת המים שהיא עוברת בחצר אין סבלאין היסנה בשבת אלא אם כן עשה לה מחיבה גבוה עשרה טפחים בכניסה וכיצא רבי יהודה אוסר כוהל שעל גבה תרון ששום מחיבה אסר רבי יהודה טעשה באכרה של אכל שחיו כסלאין מסנה על פי יוקנים בשבת אמרו לו ספני שלא היה בה בשיעור גזחטרא שהיא למעלה מן חמיו אין סבלאין היכב בשבת אלא אם כן עשה לה מחיבה גבוה עשרה טפחים בין סלמטרה בין כלמטח וכן שתי גזחטראות זו למעלה כזו עשו לעליונה ולא עשו לתחתונה התחתונה סותרת והעליונה אסור עשו לתחתונה ולא עשו לעליונה שתיהן אסורות עד שיערבו ט חצר שהיא פחוהה כארבעה אמות אין שופין בתוכה כים בשבת אלא אם כן עשו לה עוקה כחוקת כאתים מן הנקב ולכשה בין כבהרן

וממלאי מטעה בחצר דמהניא לה מחיבו כותל החצר התלו עליה ור' יהודה לטעמו דפליג כמי אבד ואין הלכה כמותו שלא היה שיעור כרמלית שלא היה עמוס י אן לא היה רחב ד' שאין המים נכעש' דמות לכנמן להחשב כרמל' ארבע עמוס' ורחב ד' עשו לה בכנים ולא ביניהם לא מהנימדי דהא מחוכרת למים שחון לחצר ביניהם וכעש' הכל כרמלית וכרא' כלו מתחילין בחצר זו ולא בכנים מחוכרת למים שלמעלה חוץ לחצר זו: ח גזוזטרל כעין דף אי מקוש מקורה היונה מרשו היחיד וכולט על גבי המים: ארבע עשו מחיבה כל סביב הגזוזטרל או סביב קב ד' על ד' הקוקב באמצעית דאמרינן גוד אחיית מחיבת: בין מלמעלה למעלה מנקב הגזוזטרל: בין מלמטה מחוכר לגזוזטרל מתחתיה וממס פ' מלמטה על המי כנגד קבב הגזוזטרל דאמרי גוד אסיק כלו הגיע המחוכר לנקב שבגזוזטרל ממלאי ממנו: זו למעלה מן ונקב שממלאין ממנו כעליונה מכיון כנגד קבב התחתון: עשו לעליון שכשתתפו כמי התחתון עש כמי העליונה לעשו מחיבה כעליונה ולא עשו בתחתון שתיהן אסורות עד שיערבו שכיון שכמי התחתון שתתין במחכו זו על עליון אוסרין עליהם וזם עשו לתחתון ולא עשו לעליון ארבע שאין לעליון כעליון כמי' של תחתון שתיהן אסורות העליון אסור' שהרי אין לה מחיבה ותחתון החול' נש דרך לעליון עשו לה כעליון וזו מן שיערבו: ט טפחיו יותר בין זו לזו יכל אס שתיהן בתוך י אפי' עמה וה' כשתי הגזוזטרל מופלג זו על זו עש שיערבו: ט אין שופין לתוכ מים כשבת דבד' היו המי' נאדם עשו להשתמ' כהן ככל יוכל עש' כב במקומו אין יונאי לרה פחות על אמות אין ככלע' במקומו יונאי לרה: שוקת

ערוכות פתח ט

עוקה נומא: מחוקת סאתי מפני שאדם עשוי להסתפק סאתי מים ככל יום: מן הכקב ולמט' שיהיה המל' של העוקה מחוקי סאתי קודם שיגנו המים אל הכקב שעל שפתה שגן מקלחין לרה: בין מכמסין בין מחוקי בין שעשה העוקה כחצר בין שעשה ברה: כריד לקמור לעצו עליה כמין כשה מכוס נלממלה כדו שתהא חלוקה מרה: י ביה חוקי העשוי כדי שיקלחו המי שופכין כחצר לרה והוא קימור כמסך ד' לאו לרה דכד אמות יש שעור לבלבו

בהן סאתים מים שאדם מסתפק בכל יום אפכי לתוכו דתימיו מיה ואין ומא' לרה לא ישגו עפ הכי דכיון דכגו שפיך מקלחי להדיא יכפין לרשות הרבי והרואה אומר שעפכן סמוך לצינוריה לרה והלכ' כחכמי: מבטריים לר' אמות אם יש בחצר עם האבסדרה ד' אמות על ד' אמו' מבטריין ומות' לשפיך לתוכ' מים ואין כריד עוקה: יא

פרק ט

דימויות עליות זו כנגד זו והצר פחותה מר' אמו' לפיכך ששופכי כה מיימיה: מקבת' כבי הדינוט' האת' עשו עוקה בחצר וכבי האת' לא עשו: ואת' שלא עשו עוקה אסורים כל זמן שלא עירכו דאי שריית לקו להכי ע' עוקה דהקך אתו לפיכך ומאכי עם השופכים מן הכתים ולהוריק לחצר בהדי' עד ששת העוקה כרגליהם וקא מטלטל בחצר דלא עירכיה:

בין מבטנים לא שמבחוץ צריך לקמור מבטני' אין צריך לקמוריה' רבי אליעזר בן יעקב אומר ביה שהוא קמור ארבעה אמות ברשות הרבים שופכין לתוכו מים בשבת וחכמים אומרים אצילו ג' או חצר כאה אמה לא ישפוך על פי חביב אבל שופך מג' לג' והכיס יורדין לביב החצר והאבסדר' כצטרפין לארבע אמות' יא וכן שתי דיוטאות זו כנגד זו מקצתן עשו עוקה ובקצהן לא עשו עוקה את שעשו עוקה כותרין את שלא עשו עוקה אסורין: כל גגות העיר רשות אחת ובלבד שלא יחא גג גבוה עשרה או נמוך עשרה דברי רבי סאיר וחכמים אומרים כל אחד ואחד רשות בפני עצמו דבי שמעון אומר אחד גגות ואחד הצירות ואחד קרעיות רשות אחד לכלים ששבתו לתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הכית' ב גג גדול סמוך לקטן הגדול סותר והקטן אסור חצר גדולה שנפרצה לקטנה גדולה סותרת וקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה חצר שנפרצה לרשו' הרבים המכנים מתוכה לרשו' היחיד או מרה' לתוכה חייב דבריר' איעזר וחכמים אומרים מתוכה לרה' או מרשות הרבים לתוכה פטור כגבי שהיא כבכרלית' ג חצר שנפרצה לרשות הרבים כשתי רוחותיה וכן בית שנפרץ משתי רוחותיו וכן מבוי שנשלחו קורותיו או לחצו כותרין באותו שבת

עוקה נומא: מחוקת סאתי מפני שאדם עשוי להסתפק סאתי מים ככל יום: מן הכקב ולמט' שיהיה המל' של העוקה מחוקי סאתי קודם שיגנו המים אל הכקב שעל שפתה שגן מקלחין לרה: בין מכמסין בין מחוקי בין שעשה העוקה כחצר בין שעשה ברה: כריד לקמור לעצו עליה כמין כשה מכוס נלממלה כדו שתהא חלוקה מרה: י ביה חוקי העשוי כדי שיקלחו המי שופכין כחצר לרה והוא קימור כמסך ד' לאו לרה דכד אמות יש שעור לבלבו

בין מבטנים לא שמבחוץ צריך לקמור מבטני' אין צריך לקמוריה' רבי אליעזר בן יעקב אומר ביה שהוא קמור ארבעה אמות ברשות הרבים שופכין לתוכו מים בשבת וחכמים אומרים אצילו ג' או חצר כאה אמה לא ישפוך על פי חביב אבל שופך מג' לג' והכיס יורדין לביב החצר והאבסדר' כצטרפין לארבע אמות' יא וכן שתי דיוטאות זו כנגד זו מקצתן עשו עוקה ובקצהן לא עשו עוקה את שעשו עוקה כותרין את שלא עשו עוקה אסורין: כל גגות העיר רשות אחת ובלבד שלא יחא גג גבוה עשרה או נמוך עשרה דברי רבי סאיר וחכמים אומרים כל אחד ואחד רשות בפני עצמו דבי שמעון אומר אחד גגות ואחד הצירות ואחד קרעיות רשות אחד לכלים ששבתו לתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הכית' ב גג גדול סמוך לקטן הגדול סותר והקטן אסור חצר גדולה שנפרצה לקטנה גדולה סותרת וקטנה אסורה מפני שהיא כפתחה של גדולה חצר שנפרצה לרשו' הרבים המכנים מתוכה לרשו' היחיד או מרה' לתוכה חייב דבריר' איעזר וחכמים אומרים מתוכה לרה' או מרשות הרבים לתוכה פטור כגבי שהיא כבכרלית' ג חצר שנפרצה לרשות הרבים כשתי רוחותיה וכן בית שנפרץ משתי רוחותיו וכן מבוי שנשלחו קורותיו או לחצו כותרין באותו שבת

נפול קב' מכותל זה וקב' מכותל זה ואין התקד' פרוש ומיעוה על מקו' הפרז' אבל אם התקד' פרושה עמ' השרצה
אין השיר' לאוסר' כבית דאמרי' פי תקרה יורד וסותם: מותר' לאות' שבת הנזיל והותר מקצתו: לעתיד לבא
לשבת הכהה: ד' יוסי' אומא' מותר' וכו' כלומ' כשם שאמרו' לעל' כך אמרו' לאותה שבת והלכ' כד' יוסי' ולא
אמרו' הותרה מקצת הותרה כלה לא לענין ערוב שדבר שהותר ע"י ערוב למקצ' שבת ונולד באות' שבת
דבר שהיה ראוי שיעל' ידו ויתבטל

הערוב אין העירוב בטל כיון
שהותר מקצת שבת הותרה כלה
אבל מקו' שהיו בו מחויבות קודם
השבת ונפרטנו מחויבותו כשב' לא
אמרו' ביה הנזיל והותרה מקצת
שבת הותרה כלה: ד' עג' שני
בתיים והם כב' כד' דה: מטלטלין
תה' העליה דפי תקד' מוכא' ונכא'
יורד וכותם: וכן גשיר' המפולש'
יש להם מחויבו' מלמע' כב' הכד' ד'
: מערבין למכו' המפולש הנזיל
ואיכא' במחויבו' דקסבר' מכני שיש
לזכ' מחויבות' דאורייתא' הוי' נשות
היחיד ואין הלכה כדכני' יהודה:

המוצא

תשלין בשדה
במקום שאינן
משתמרי': וזו' זוג' אח' כדרא' ואחד
בדור' כדרך' שלכושן כחול' והיינו
עוד וחזור תמיד ומכני' זוג' וזו' עד שכינים את כלן קסב' שבת זמן תשלין הוא לא שחכמי' גזרו עליהן גזר' ששא
תפסק רבנ' ויביאם בידו ואם ילבש יושר' מוזה' איכ' כל תוסוף ואתי' אסו' כל תוסוף ומשוי' להו עליה' כמשאוי'
מלב' סבר' שבת לאו' זמן תשלין הוא והיכו' עמ' דשרו' ליה רבנן בהגלה' משו' דתבשט' הוא הילכך' מכניסין שני
זוגות' זוג' דב' זוג' הו' תבשט' לשי' שנינו' מקום יש כראש' להניח בו שני תשלין וכל כמה' דהו' תבשט' שרי'
ומש' כל תוסוף לוכא' הכ' דאין' כאן' מנות תשלין כלל' לא כאשר' מלבנו' דעלמ' ואין' הלכ' כדנ': בושט' שנכר'
הקשר' דנדאוי' תשלין הו' ין כהן' קדוש' ואסור' להיחמן במקו' כוין' אבל כמד' שאין' מהללין' שב' עליהן להכניסין
דלמא' קשיב' בעלמא' כהו' זמין' קדושת' אלא' בעמיי' כהלכתן' לשמן': כבותים' קשורים' כל זוג' וזוג'
לעצמו': כדכור' הרבה' ביחד': ומחשיך' עליהן' יושב' ומשמר' שם' עד שתחשך' ומשפשים' מכניסין' כלם' ביחד' וכגון'
שהם' מרובי' שאם' ויביאם' וזו' זוג' לא תכלה' הבאת' קודם' הלילה' שאם' הם' בענין' שתכלה' הכנסתן' לכו' קודם'
הלילה' מכניסין' וזו' זוג' כדאמרן': וכסכב' שגזרו' שמה' שלא' להניח' תשלין' ומתבי' מסורי' מחסר' וקב' דלא' בסכב'
אל' שמה' אבל' אם' מתירא' לשהו' שם' עפני' הלסטי' מוליכין' פחות' פחו' מד' אמו': כ' רשא' מותנן' להברו' ואיני'
מוליכין' פחות' מד' אמות' כשעתירא' עפני' לטסי' גזרה' שמה' ועבירים' מתחלת' ד' לבקו' ד' והלכה' כדש': וכן'
בכו' שילדתי' אמו' בשבת' כותבו' לחברו' והא' עדיפא' מללטלו' פחו' פחו' מד' אמו': איפו' הוין' לתמו' כחבית'
של הפקר' עיירי' דאי' יש' לה' בעל' הא' קל' הנהש' והכל' כרגלי' הנבעלים' וכבר' ר' יהודה' נכסו' הפקר' לא' קנו'
שביטה': אמרו' לו' ריכין' הוא' דאמר' לה' דשמעין' ליה' דהיי' נכסו' הפקר' קונין' שביטה' במקומו': לא' תהלך' זו'
יותר' מרגלי' בעליה' כלומר' אם' היו' לה' בעל' ולא' ערבו' לא' היתה' מהלכת' אלא' אלפים' אמה' השתא' גמי' לא'
תלך' אלא' אפים' אמה' ממקום' שביטתה' והלכה' כרבי' יהודה': ג' הקורא' בספר' כל ספרים' שלהם' היו'
כרגלי' אפים' שלכו': והמקושה' כעין' אנטכא' של' פני' פתח' הכית' וכדמלית' היא': גוללו' אגלו' הנזיל' וראשו'
אחד' כידו': לבעשה' ה' טפחים' התחתינים' הכמוכים' לקרקע' של' דה' דאש' אין' אגדו' בידו' בידו' הוי' אמו' דאורייתא'
מזריכין' אגדו' בידו' אטו' שאין' אגדו' בידו' ובגמרא' כריך' והא' לא' כח' כלאמר' אף' על' פי' שהגיע' לעשרה' טפחים'

שבת ואסורין לעתיד לבא דבריר' יורא' ר' יוסי' אומר' אם מותרין
לאותו שבת מותרין לעתיד לבא ואם אסורין לעתיד לבא אסורין
לאותו שבת: ד' הבונה עליה על גבי שני בתי' וכן גשרים
מספולשים מסולשים תחתיהן בשב' דבריר' יהורה ותכני' אסורין
ועור' אמר' ר' יהודה' מערבין למכו' המפולש וחכמים' אסורין' ו
פרק ו
המוצא תפלין מכניסין זוג' זוג' דג' גמלי' אומר'
שנים שנים במה דברים אמורים בישנות אבל
בחדשות פטור מצאן צבתים או כריכות מחשיך עליהן ומביאין
ובסכנה מסכן והורף לו' ב' רבי שמעון אומר' בותנן לחבירו
וחבירו לחבירו עד שפגיע' למחר החיצונה וכן בנו נוהגו לחבירו
וחבירו לחבירו אפילו' מאה' רבי יהודה אומר' נותן' אדם חבית
לחבירו וחבירו לחבירו אפילו' הוי' להחיים אכרו' לו' לא' הרג' זו'
יותר' מרגלי' בעליה' ג' היה קורא בכפר' על האסקופה
בתגלגל הספר' מידו' גוללו' אצלו' הוית' קורא' בראש' הגג' ונרגלגל'
הספר' מידו' עד' שלא' הגיע' לעשרה' טפחים' גוללו' אצלו' משהגיע'
לז' טפחים' חופשו' על' הכתב' רבי יהודה' אומר' אפילו' אין' מסולק' מן

הארץ

עוד וחזור תמיד ומכני' זוג' וזו' עד שכינים את כלן קסב' שבת זמן תשלין הוא לא שחכמי' גזרו עליהן גזר' ששא
תפסק רבנ' ויביאם בידו ואם ילבש יושר' מוזה' איכ' כל תוסוף ואתי' אסו' כל תוסוף ומשוי' להו עליה' כמשאוי'
מלב' סבר' שבת לאו' זמן תשלין הוא והיכו' עמ' דשרו' ליה רבנן בהגלה' משו' דתבשט' הוא הילכך' מכניסין שני
זוגות' זוג' דב' זוג' הו' תבשט' לשי' שנינו' מקום יש כראש' להניח בו שני תשלין וכל כמה' דהו' תבשט' שרי'
ומש' כל תוסוף לוכא' הכ' דאין' כאן' מנות תשלין כלל' לא כאשר' מלבנו' דעלמ' ואין' הלכ' כדנ': בושט' שנכר'
הקשר' דנדאוי' תשלין הו' ין כהן' קדוש' ואסור' להיחמן במקו' כוין' אבל כמד' שאין' מהללין' שב' עליהן להכניסין
דלמא' קשיב' בעלמא' כהו' זמין' קדושת' אלא' בעמיי' כהלכתן' לשמן': כבותים' קשורים' כל זוג' וזוג'
לעצמו': כדכור' הרבה' ביחד': ומחשיך' עליהן' יושב' ומשמר' שם' עד שתחשך' ומשפשים' מכניסין' כלם' ביחד' וכגון'
שהם' מרובי' שאם' ויביאם' וזו' זוג' לא תכלה' הבאת' קודם' הלילה' שאם' הם' בענין' שתכלה' הכנסתן' לכו' קודם'
הלילה' מכניסין' וזו' זוג' כדאמרן': וכסכב' שגזרו' שמה' שלא' להניח' תשלין' ומתבי' מסורי' מחסר' וקב' דלא' בסכב'
אל' שמה' אבל' אם' מתירא' לשהו' שם' עפני' הלסטי' מוליכין' פחות' פחו' מד' אמו': כ' רשא' מותנן' להברו' ואיני'
מוליכין' פחות' מד' אמות' כשעתירא' עפני' לטסי' גזרה' שמה' ועבירים' מתחלת' ד' לבקו' ד' והלכה' כדש': וכן'
בכו' שילדתי' אמו' בשבת' כותבו' לחברו' והא' עדיפא' מללטלו' פחו' פחו' מד' אמו': איפו' הוין' לתמו' כחבית'
של הפקר' עיירי' דאי' יש' לה' בעל' הא' קל' הנהש' והכל' כרגלי' הנבעלים' וכבר' ר' יהודה' נכסו' הפקר' לא' קנו'
שביטה': אמרו' לו' ריכין' הוא' דאמר' לה' דשמעין' ליה' דהיי' נכסו' הפקר' קונין' שביטה' במקומו': לא' תהלך' זו'
יותר' מרגלי' בעליה' כלומר' אם' היו' לה' בעל' ולא' ערבו' לא' היתה' מהלכת' אלא' אלפים' אמה' השתא' גמי' לא'
תלך' אלא' אפים' אמה' ממקום' שביטתה' והלכה' כרבי' יהודה': ג' הקורא' בספר' כל ספרים' שלהם' היו'
כרגלי' אפים' שלכו': והמקושה' כעין' אנטכא' של' פני' פתח' הכית' וכדמלית' היא': גוללו' אגלו' הנזיל' וראשו'
אחד' כידו': לבעשה' ה' טפחים' התחתינים' הכמוכים' לקרקע' של' דה' דאש' אין' אגדו' בידו' בידו' הוי' אמו' דאורייתא'
מזריכין' אגדו' בידו' אטו' שאין' אגדו' בידו' ובגמרא' כריך' והא' לא' כח' כלאמר' אף' על' פי' שהגיע' לעשרה' טפחים'

ערוכת פרק י

התמטכין אין כאן אסור דאזויא אפילו לא היה אגרו כידו שהדי לא כח ברה ומשני כגון שהיה עם כותב
מסופע וכח הספר על בליטת הכותל של עשרה טפמי' התמטכוס דהוי כאלו כח ברה ואם לא היה אגרו
כידו הוי מיוכח דאזויא אם הוי מכוואו אכלו ומתני הסורי מחסרו והכי קתני הגיע לבערה טפמי' מן הארץ
הפסכו על הכתב כדא בכותל מסופע דכח אכל בכותל שאינו מסופע גוללו אכלו דכרי רכי יהודה של יהוד'

אומר אפי' אינו מסולק מן הארץ

אלא מלא החוט גוללו אכלו ד

דנענין הנחה על גבי משהו :

הזכרו על הכתב האזויא כלפי

הכותל שלא יהא מוטל כל כך

כבזיון ומיחו שם עד שתתקד :

דבר משום שבות כגון זה שאגרו

כידו ולכ' כי אם שבות דרבנן אם

כא לגוללו אכלו שאין חייב מן

התור אלא יבא המפר כלו מידו

וכח ברה וכא לעקרו מרה :

ולכהימו ברשות היחיד ואין הלכ'

דכרי שמעין : ד זוז אכן

או עץ הכולט מן הכותל על אויר

רשות הרבים גובה עשרה טפמי'

מקרקע של רה : כותבין עליו

כרי עליה : וכוטלים ממנו שאור

רה איכה הולכת אלא עד עשרה

הארץ אלא כמלא חשש גוללו אצלו ר' שמעון אום אפי' באר' עצמו

גוללו אצלו שאין לך דבר משום שבות עובר בפני כתבי הקודש :

ד זוז שלפני חלון גותנין עליו ונרשלין מסבנו בשבת :

עומד אדם ברשות היחיד ומטלטל ברשות הרבים ברשות הרבים

ומטלטל ברשות היחיד ובלבר שלא יוציא חוץ כארבע אמות :

ה לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתחן ברשות הרבים

ברשות הרבים וישתחן ברשות היחיד וכן לא ירוק רבי יהודה אום

א : משתלט רוקו בפיו לג' יהלך ארבע אמות עד שירוק :

ו לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתח ברשות הרבים

ברשות הרבים וישתח ברשות היחיד אלא אם כן הכניס ראשו

ורבו למקום שהוא שותה וכן בגת :

קולט אדם מן הכוחלה

למטח מעשרה טפחים ומן הצניור מכל מקום שותה :

ז בור ברשות הרבים וחוליתו גבוה עשרה טפחים חלון שעל גבו

מסלאין היסנו בשבת : שפה ברשות הרבים גבוהה עשר טפחים

חלון שעל גביו שופכן לתוכה מים בשבת :

ח אילן שהחם

מיסך

ודקן כלי הנשדרי' כגון כוסות וכלויות הוא דמותי' עליו אכל כלי' שאינם כשברים לא דלמ' כשלי כרה ואת

לאתיעיכו : עומד אדם ברה בבית או על הגג וכוטל חפץ כאן ומיחו כאן ברה ואף על פי שאין ראשו ורובו

עומד ברה במקום החפץ ולא גורדיו שםא יבואו אכלו : וכלכד שלא יוכיחו מלכד אמותיו שהיה מוכח בו :

ה וישתח ברה דמשיק מרשות היחיד לרה ואם השתיק חייב מטאת ואצבג דנענין עקירה מעל גבי

מקום שיש בו ד' על ד' השתח וכן הרקו הוי כמנכחי' במקום שיש בו ד' על ד' : שתלת דקו והוא שנתעבל

ונתהפך בפיו ואין הלכה כר' יהוד' : ו ישתה ברה והם ככלי' שהם כריכין לו דגוריקן דלמ' אתה לאשיניה

אכל בכלים שאין כריכין לו מותר ואפילו לא הכימו ראשו ומכו ברה : וכן כנת לענין מעשר שאם הכימו

ראשו ורובו בנת שותה כלא מעד' דהוי שתית עראי ומוח לנת אינו ראוי לשת' כלא מעד' דהוי שתיית קבע :

קולט תופס כלום מקבל מן המי' הכוחלי' שותה : המוחלה כמין ככין מדרון עשוי סמוך לכותל שזוחלין בו

המים ולהכי בקרא מוחלה שכל דבר המהלך ורוחש עג הכותל או עג מקרקע בקרא והל כדא וחלי עפר :

למטה מי' טפחים גרסי' והכי קאמר עומד אדם ברשות הרבים וקולט בכלי למטה מי' טפחים מן המים

היורדין מן המוחלה וקולט דוק כדמפר' בגמ' אכל לא יצרך ויהכר פיו או הכלי למוחלה שהיא כפחו מנ'

סמוך לגג ואע"פ שהיא למטה מעשרה מאי טעמא הואיל ומוטלת לאורך הכותל וכתך שלשה לגג הויח

כגון והוי כמזויני' מן הגג שהיא רשות היחיד לרשות הרבים : ומן הנכור ומכל ייקום כלימך בין קולט בין

מצרך משום דכבוד לעולם כולט הוא וינא לרשות הרבים ונמל מוקי לה כפאין ככבוד ארבע על ד' שאינו

מולק גר' לבעמו : ז וחוליתו עשרה חלון שעל גבה ממלחין ממכה כיון דחוליתה שהיא השפה אר

סביבותיה גבהה ד' טפחים וקיי' לך דח' רשות הרבי' למעלה מי' טפמי' אלא מקו פיוור הוא ליצרך ממלחין ממלחין

שעל גבה בשפת ההון מוציאין גרשות היחיד לרשות היחיד דרך מקום פטור ואפילו הבר מופלגת מן

הכותל של חלון י' טפחים מוציאין ממנה שאין כאן רשות הרבים ממסקת מן הבר לחלון בשעה שמלחין

עום אלא מקום פטור בלבד : וכן משפה ברה גבוהה י' טפחים רשה' היא ולא חיישינן שיח' תטל אשפה

ותשמוד על פחות מעשרה ואתי למשדי כמעקרא ודוק באשפס של דב' שאינה עשויה להפנות אבל אשפס של יחיד שעשויה להפנות אין זורק' לה כשכת דחייסין דלמא מפכה לה והויא לה דשו' הרב': ח המיסק שנוס' כזעה למטה מכל כדדיו סביב: מטלטלי' תחתיו דכיון דאין כופו גבוה מן הארץ ג' טפחים הו' להו כלכודי' לארץ וכענאו כמחנות לפיכ' מותר לטלטל תחתיו ומ' כדוך למלאת אותה אויר שבין הכוף לארץ בתנן וקש וכיונא כו ולקשור

הנוסע שלא יזווג הרומ דכל מ מחינה שאיב' יכולה לעמוד ברוח מזויה איכה מחינה ואי מטלטלי' כולא בכית סאתים שהם שבעים אמה וסד' שכל מחינה שתשמיש' לאויר כלומ' לשמוד אויר השדות והכרמי' ולא לרוד בה אי מטלטלי' בה לא כבי' סאתי': וזלא ישב עליה' שאסור להשתמש בחלץ גזירה שמה יתלש ואי לא גביה ג' הרי הן כקרק' ומות' ליאש עליהן: הדלת שנקווקה דחכה שאסורי הנתיב זה הדלת שלה איכה קצועה כגור כשאר דתלתית לא זקופה כנגד הפתח וכסו' פותח מטי' הדלת על הארץ יחדקין קוני' שהתקין כדי למתוס בהם פרכה: וכן מתכלת של קנים כל אלו אינם קשורי' ואין קבועין במקומן אלא

מיסק על הארץ אם אין גבוה סך הארץ שלשה טפחים מטלטלי' תחתיו שישו גבוהין מן הארץ שלשה טפחים לא ישב עליהן: הדלת שבמוקצה וחרקים שבפרצה ומחצלות אין בועלין בהן אלא אם כן גבוהים מן הארץ: ט לא יעמוד אדם ברשות היחיד ופתח ברשות הרבי' ברשות הרבים ופתח ברשות היחיד אלא אם כן עשה מחיצה גבוהה עשרה טפחים דברי רבי מאיר אמרו לו מעשה בשוק של פטמים שהיה בירושלם שהיו בוועלין ובניחין את המפתח בחלוק שעל גבי הפתח רבי יוסי אומר שוק של צמרים הוה ז נגר שיש בראשו גלומטרא רבי אליעזר אומר ורבי יוסי מתייר אמר רבי אליעזר מעשה בכנסת שבטבריא שהיו נוהגין בו חיתוד עד שבא רבן גמליאל והזקנים ואסרו להן רבי יוסי אום' איסור נהגו בה בא רבן גמליאל והזקני' וחתירו להן ז יא נגר הנגרר נועלים בו במקדש אבל לא במדינה והמונח כאן וכאן אסור רבי יהודה אומר הכוברה מותר במקדש והנגרר במדינה יב מחזירין ציר התחתון במקדש אבל לא במדינה והעליון כאן וכאן אסור רבי יהודה אום' העליון במקדש והתחתון במדינה יג מחזירין רשיח במקדש אבל

לא

כשנאין לפתוח מטי' לין אותן על הארץ לפיכ' אין מעלי' בהם דמחוי ככנין אגב גבוה' מן הארץ דאו לא מחוי ככנין נכועלין בהן: ט לא יעמוד אדם בה ויוטול מפתח היונכה ברה ויפתח בו פתח החכות המונח ברה ואעפ' שאין ממקום המפתח עד הפתח ד' אמות גזרה שמה יכניס המפתח אכלו אלא עשו לו מחינה ויעמוד בתוכה ויפתח ויכעול: אמרו לו והלא מעשה בשוק של פטמי' שמעוה רבנן דרמ' דבי' הויכ' דאמר לא יעמוד בהי' ויפתח ברה וכו' ה' קאמ' לא יעמוד אדם בכרמלי' ויפתח ברה ברה ויפתח בכרמלי' וישומו הכי קא מותבי ליה משוק של פטמי' שהיה בירושלם דכרמלית היא כיון שדלתותיה כעולות כליה לא מקראי דשו' הרבים אדם נהי' והחלון שמכניח בו המפתח היה דשו' היחיד והיו עומדין בכרמלי' ופותחין ברשות היחיד: פטמין טובחי' שמפטמי' בהמות לשחוט ואין הלכה כר' מאיר לא ברה ולא בכרמלית: של כמרים מוכרי' גמר: י כגד כעין כריח שתוחבי' בכותלי' או באסקופ לכעול בו הדלת: גלומטרא שראשו עבה ועגול כמין דמון ועשו כוכבא שראוי לדוך בו פלפלין ואעפ' דתודת כלי עלי' אובר' לא יעלי' האב' קשור ותלוי בדלת ודבי' ויסי' מתי' והלכה כדביוסי: יא כגד הכגד כריח הקשור בדלת אבל אינו תלוי בו שהחבל הקשור בו ארוך והבדלים כגד על גבי קרקע וכנגד שאין כראשו גלומטרא עביק' דבי' בראשו גלומטרא' הא שרי' ליה דבי' ויסי' לעיל אעפ' שאינו קשור והלכה כמותו: כועלי' בו במקדש דשנות בעלמא הוא ואינו כוכה ממש הואיל וקשור הוא לא מפכי' שנגרר מחוי ככוכה ואין שנות במקדש והמונח שאינו קשור כלל הוי ככין ממש ור' יהודה הכר לא הוי ככין ממש לא מחוי ככנין וכמקדש לא גזרו משום שנות והנגרר אף במדינה מותר הואיל וקשור אעפ' שאינו תלוי והלכ' כרי': יב מהזורו ציר התחתון של דלת דכל זמן שלא ינא העליון מח להאזינו ואין כאן ככין: אבל לא במדינה גזרה שמה יתקע דהויא מלאכ': והעליון כאן וכאן אסור דכיון דינא עליון כלו כופל והנה ליה ככוכה: די' אינו דכל חין ככין ככל' וזיכ' לא שבו ובמקדש לא גזרו על השבוי' והלכ' כרי': יג

עירובין פרק י

יחזיקו רשעים בהן שחונדך לעבד עבדו בשבת וכטל רטיה שהיתה ענ מכה שעל ידו כדי שלא תהא מונעת
בין בשבול לצבורה מחוץ ענ יוכתו לאחר עבוד דאי לא שריות ליה להחזיר ומנע ולא עבד עבודה: אבל
לא במדריכ גזרה שווא ומרח הדטוי והייב משום מונח: ואם בתחלה שלא היתה קשור ינבעיזים וכחן זה לא
בלקא לבורך עבודו באין אסור ולא אמרי הכא חין שנות במקדש דלאו בורך גבוה הוא לא בורך ענינו

יהא דאפרי רבנן היחודת הרטיה
אינו לא בשפירש ענ קרקע אבל
אם לקח בידו כל זמן שהיא בידו
אופיעי בתתה ענ כלי ולא פירשה
ענ קרקע מותר להחזירה ככל
מקום: קושטוי ימא כימת ככור
של שיר הלוי שכבדך כשך דקסב
משפירי מנה של יוכל לעשותה
מתתול דהא הוים כפסן דוחין
את השב דוקא כשכפסן באמנע
שאינו קושרה אלא לפי שעה אבל
סמך ליתדו דהו קשר של קיימ'
אסור: ואם בתחלה שלא היתה שם

משולם דיכול לעשות מתתול אסור: ובלת היא מוס כקדשי שכ"ו ובלת וחומתכו אות במקדש ביה דאין כות
לא משו שנות דכלחזיר הוא אבל לא בכלי דמלאכ גמורה היא סך עשוי בחול וכשתוך מ"ח הויתולדה
דגווא את הכמ': יד בורך עליה גמי ואלעפ שהגמי מרפאת המכ האויל והשתמיהא בורך עבודו הוא דלא
אורח ארע שתהא מכתו נראית עם העבוד ומכסה אותה בגמי: אבל לא במדריכ דרפואה בשבת שנות היא
ואסור: ואם להוכיח דם שמהדקה בגמי כדי להוציא דמה כאן וכאן אסור דהוה ליה הובל ואם מלאכ לא
אשתרו במקדש: כווקים מלאכ כותנת ומפורי מלאכ ענ הכבש שעיליכו למזבח מפני שחלק הוא ופעמי נוסף
ממנו שחלקיו רגליהו: כו: כווקיל לשון כתייה אבל לא במדריכ מפני שהיא מתקן: מוילוח ס מים עובר הגולה
ומבוד הגדול כן שמן ושניהם היו כלמכו העורה: בגלגל העשוי להעלוכו הדלי ענ הדלי ומשני כורו הלל
בלבד התירו למלאכת מים בגלגל בשביל אבל בשאר בורו אסור גזר שמא ימלא לגמלו ולהרבותו מתוך שחלקו
בלא טורח אתי להשקוכו גתו וחדתו בשבת וכמקו דליכא למגור שמא יבקה מים לגמלו ולהרבותו מותר
למלאכת בגלגל ולא חיישי מפני שמשניע קיל שלא אסרו לא קיל של שיר בלבד והכשרי למטרף הכבא ומיקש
על תרשא בשבת ואין בכך כלום: ומבוד הקד על זם שהיה כבוד מים חיים קודא לו בוד הקה לשון מקור
ובוד זה היה נרין לבני הגולה בגלגל והתירו להם כניאי שבימיה חגי זכרי למלאכתו ונוכו בגלגל בשאר
בהתירו שמתלחי ממנו ב"ט בגלגל אף במדריכ מה שאין כן בשאר בורו הכובעין: טו כהן מוציא בהמיינו
בשבת ולא חייש לטלטול דאין שבות במקדש בהמיינו בתכטו ואלעפ דמטמא ליה לאכבט שהוא קדוש הכי
עדיף שלא להשהות הטומא בעבור לחוד את הכבש של ענ וכדיו לא נעב ביה דלא כטמי בהן גופי הילכך
בהמיינו אוחוז דלא נעב שרץ אינו מטמא והאכבט שמתמא בשרץ אינו מטמא את הכהן כשאוחוז
דהוה ליה אכבט ראשן לטומאה ואין חדם וכלי מקבל טומאה לא יוצא הטומא: צבת של ענ שהיא שפשו
כלי ענ ואין מקבלי טומאה: שלא לרבות את הטומאה לטמא אוחוז אוחוז וכו' לו להשתחית ענ ולחזר
אחר הכבש מלרבות את הטומאה והלכה כר' יהודה: מהיכן מוציאין אותה בשבת מן ההיכל וכן האולם
אבל בעורה אם נמא שם מכסה אותה בפסכת ומיחיו עד שתחשך: כל מקום שמייבי על זדונו כרת אם
יכנס לו בטומאה דהיינו כל העורה משם מוציאין אותו ושאר כל המקומות כופין עליו כפכתו סוד של
כזש תרגו של סירופו פסקתו ותייה לכסותו עד שתחשך והלכ כל עין אף: ד' שמעון אוח מקום שהמית
לך חמיו כו' ששמעון כליו אתך דלעיל דאמ' קושדיו כימא במקדש וכבר דאין קושדיו כימת ככור שכפסן
אלא בענינה שהיא אסורה משום שבות בלבד ואי אפשר שיבא בה לגדי חיובא דאורייתא אבל לא קושדיו כקשר

פסחים פרק א

לד

שאפשר לבא בו לרדו חיובא דאורייתא ואמר ליה דם לתת אל תתמה עלי שאני מחמיר כאן ונבי תחמוץ אני מוקל טפי ואמר שאפי' יא חוץ לתחום טו' אמה ויבא דגבי תחמוץ משלך כחכו לך משום דירשינן אהותא טו' אמה איכס חוץ לתחום שמודדי התחמוץ הקובעין סימנין ב סוף התחום קים לן בננויה שאין קובעין התחום בסוף אלפי' ומש' אלא כוכבי' לתוך התחום מפני הטועין שאין מכירי' הסימן ופעמי' ונכחי' להלן משאו מעט וחוזרין ומש' הכי אפי' מיקל

בתחמוץ אבל לקטו כימא במקדש שלא העירו במקדש אלא אסור שבות לא חיוב דאורייתא אפי' מחמו' ואמר דדוקא עניניה שיש בה אסור שבות העירו אבל לקטו קשר מניס' שפעמי' יש בו חיוב דאורייתא לא ואין הלכה כרש'

אותו ושאר כל המקומו' כופין עליו פסכתו רש' אם מקום שהתירו לך חכמים משלך נתנו לך שלא התירו לך אלא משום שבות' כשלמה מסכת עירובין : ונבנה כתחילת מסכת פסחים :

פרק א

אור לארבעה עשר בודקי' את החמץ לאור הנר כל מקום שאין מכניסין בו חמץ אין צרי' בדיקה ולכרה אסרו ב' שורות בפרתף מקום שמכניסין בו חמץ בש' אומ' ב' שורות על פני כל הפרתף ובה' אומ' שתי שורות החייבונת' שהן העליונות' ב' אין חוששין שמא גררה חולרה סבית לבית ומסקו למקום דאכ' מחצו לחצו ומעיר לעיר אין לדבר סוף' ג' יהודה אומר בודקין אור יד וביד' שחרי' ובשע' הביעור וחכמים אומ' לא ברק אור ארבע' עשר יברוק באר' בע עשר לה' ברק בארבע עשר יברוק בחוך המוע' לא ברק בחוך המוע' יברוק לאחר

לארבעה עשר ליל' שלמחרתו יהיה יד' וקור' התנ' ללילה אור כדר' שקורין לעיור כני' כהור ולשכא מעליא כקט' : בודקין את החמץ אית דמזרשו טעמי' דכדיק' כדי שלא יעבור יגל כל ירצה וכל ינונ' אס'

אור

יסי' המז' כתינו בפסח ואנע' הכבטול בעלמא פני חיישי' שמא ימצא גלספי' ויפיהו וימלך על ביטולו ויחשב עליה לאכל' ויעלו עליו פל כל רח' וכל ומ' הילכ' בודקי' את החמץ כדי לבעור מן העולם ואית דאמרי טעמי' דכדיק' גזיר' שמא ימצא חמץ כתינו בפסח ויאכלנו כיון שאין רגיל' להיבדל ממנו כל שאר ימות השב' : לאור הכר' בגמ' ויק' דכדיק' חמץ כריב' שמהא לאור הכר' מדכתי' הכא שאור לא ימכ' וכתי' התם וימצא הגבוע מה מציאה האמור' טס עי' חפוש' שז' ויחפש' וכו' וימצא אף מציאה האמור' כאן עי' חפוש' וחיפוש' הוי ככר' דכתי' כר' טקיס' כמז' אדם חפוש' כל חדרי' בטון ותקכו הכדיק' כליליה מפני שכליליה כל העם מוניין בכתייה ואור הכר' יפה לביק' כליליה ויתר מניו דשרג' בעיהר' למיז' מהכיל' ויניח' אס' לא בדיק' ליל' יד' ובדיק' ביד' שחרית גרוך שביד' גמ' לאור הכר' : ולמה אמרו לקי' כנתיב' : ב' שיר' של חביו' האדור' וז' עג' ובמרתף של יין גרו' לבדוק ביוביא' אחר שאמרנו כל מקו' שאין מכניסין בו חמץ אין צרי' בדיק' למה הנריכו לבדוק וימשי' לא אמרו אלא במרתף שמכניסין בו חמץ כנו מרתף' שנסתפ' מונכו יין לשלחא ופעמי' שהשמש עומ' למזון ופתו בידו וכשהיין בלה כככ' במרתף להכני' יין : ב' שור' על פני המרתף דרך אונרו יין לקדר חביותיהן שורו שור' ועד שימלאין כל קרקעו היורתף וחזור וינמיט' שבות על חביו' כשורו התחתוכו' כך שורו העליונו' עד שמי הקור' ושתי' שורו' שאמ' ב' שור' חינוכו' מן הארץ עד שמי קורה וחזור ובודק' החביו' העליונו' על פני ארכו ורחסו של מרתף' כמאמ' ב' שורו כיון גאס' ויפית שורה' ב' כזקיפ' ושורה' א' בשכיב' : ב' שורו' החינוכו' השור' העליונו' הכמח' לשמי קורה הארץ פתיח' ושלמט' הימ' וזותם שלשכי' איכו' בודק' כלל ונמן החינוכו' איכו' בודק' אלא ב' העליונו' כלכד' : ב' אין חושש' כשברק הכית' כווי' זו נכח' לבדוק ויית' זו אין חושש' שאל' בתוך פלגתי' לון גרר' חולרה למקו' הכדוק ונכרי' אפי' לזון ולכדוק שאס' באת לחוש לכך הרי גם מחכ' לחכר' אל' כן אפי' בדיקת' קול' לחכרי' ולאח' בדיקת' הכי' חולד' חמץ מחכ' חכרי' ואין לדב' סוף' : ג' בודקי' אור יד' וביד' שחרית הי' בנאחד ונג' פרכים הללו כלכד' בודקים' ולאחר' ג' פרכים הללו אס' לאו ברק' שוב אינו בודק' : בתוך המועד כשעה שזית' שהוא מועד הביעור : לאחר המועד עד שתתק' : ואית דמפרשי' בתוך המועד בתוך הפסח לאחר המועד לאחר הפסח כדי שלא יתערב לו חמץ שצב' עליו הפסח שהיא אסור בהכאה בהמץ של היתר שצב' עליו לאחר הפסח ודי' הולד' ככר' לאחר הביעור דהיינו לאחר זמן אסורו של חמץ לא יברוק כלל דלמא' אית' למיכל' מניה ודכין' אמרי' יברוק' לאחר זמן אסורו ולא חיישינן דלמא' אית' למיכל' מניה כיון שכל' עצמו מחזר עליו

פסחים פרק א

עליו לשרפו ואין הלכה כרבי יהודה: ד ושורפי בתחלת ששואצו לכל שעה ששית מדאורייתא שריא גורד
דכך עליה דלמ' טעו וסבור על השביעית שהיא ששית אבל החמישית לא טעו למימר על השביעית שהיא
חמישית ומות: יתולין כל ה'איני אוכל גזרה משני יום המעונן דטעו וסבור על הז שהיא ה'ומיהו לשרוף מינו
ברוך ומאכיל לבהמתו אבל ששית אף בהנאה אסו' מדרכך גזרה מאסו' והלכ כרי: ה שתי חלות שלחמן
של תורה: פסולות שפסול

כליכה שממך שהן מרובות להמי
תורה ביג' בכיסו שכל מי שיש לו
תורה להביא מביאה ביג' כפסלו'
כליכה לכורך של יד לחמי תור'
ארכעים חלות עשרה מהן חמץ
ותורה כחללת ליום ולילה וחס'
היו מביאי' אותה ביד אין נאכלו'
שלחמן אלא עד שש שעו וחסור
להביא קרבן כיום שיישמעט
ומן אכילתו שאין מביאין קדשים
לכית הפסול הילכ' כל מי שהיה
עליו קרבן תורה מביאה ביג'
דכיד לא יוכל להביאה וכש
נפסח וכפסלו' בליכ' ליום יד לפי
שלא היו להם אוכלים ככ' ומשום
הכי דפסלו' היו כנענו' שס' שאם

היו כשרות לא היו כותבי' אותם שס' לפסלן בידים: שמוכחו שס' עדי ומן הכיעור וכשרות: על גג האבטלן
שהיה בהר הבית כדי שיראו אותם שס' לסימן: כטלה אחת מהן בתלת שעה ה'א' שלא כד' ומטול' היא אוכל'
העם מכירי' שהגיע שעה ותולין: ומרומה כל המש' דאסור להפסד קדשים בידים על זין שיכול לחכלס:
ושורפי' בתחלת שש' דהשת' דדאי' רובא טעו בין' לו ואין הלכה כריג': ו מיימיהם של הכהנים לא נמנע
משום דבעי למתבי' סיפ' מדבריהם למדנו ששורפי' תרומה שהורה עם הטמאה קטול' לה הכ': חלשרוף את
הבשר שנטמא בוולד הטומאה בוולד של וולד קאמ' כלומר הכשר שהיו שלישי שנטמאו כשיבי' לטומאה שהיא
וולד של וולד לא נמנעו מלשרפו עם הכשר שנטמא באב הטומאה שהיא ראשון לטומאה וכשנגע זה הכשר
שהיה מתחלתו שלישי בכשר שנטמא באב הטומאה חוזר להיות שני שהרי נגע בראשון וכעשה שני וכחל' שהיסימו
לו עומאה על טומאתו דמעקר שלישי והשת' שני ואעפכ' לא נמנעו מלשרפו עם המור מאכו' דהואיל ואף זס'
הקל לשריפה עומד לא חשו אם שנטמא' אותי יותר ממה שהיה: ואעפ' שאין אוכל מטמא אוכל מן התורה
שכ' בטומאה אוכל' טמא הוא הוא טמא ואינו מטמא אוכל' כיוצ' בו ממ' דכך גורו' שיהי' אוכל מטמא אוכל: השמן
של תרומ' שפסל בטבול יום הוא שלישי לטומאה דטבול יום פוסל את התרומ' מן התור' ועשה אותה שלישי
לעולם לש' אוכלין ולג' משקין: בכר שנטמא בטמא מת' היא כר של מת' הוא וכל כלי' חוץ מכלי' חרס שנגעו
בטומאת מת' נגעו כמות' אם אב או חס' ראשון ראשון דכתי' בחלל חרב ודרשי' חרב הרי הוא כחלל' שחמ'
שנגע במת כעשה חגי' אבות כמות' נעמו וכשנגע בטמא מת' שהוא אב כעשה גכ' החרב אב והה' לכל שאר
כלי' מן מכלי' חרס' כמנא' חרב של מתבת שנגע בטמא מת' נעשה אב לטומאה והשת' הוסיף ד' עקיבא על
דכרי' ל' חכיה סגן הכהני' דר'ח' לא העיר לא להחיו' הג' שני' ול' עקיבא העיר להחיו' הג' ראשון ששם שפסל'
כטבו' יום שהו' שלישי' כשמהליק' אותו בכר שנטמ' כיומ' מת' שהכר עכמו' כעשה אב כמו' שאמרו במכ' שחזר
הנ' להיות ראשון ואעפכ' לא נמנעו דהוא יוש' עם טומא' עליו לא חיישי' ליה ומות' להוסי' בידו: ו מדכריה'
למדנו בין דמ' בין ר' יוסי תריוהו סביר' להו' דכשר שנטמ' בוולד הטומא' דאמ' ל' חכיה מיידי' בכשר שנטמ'
במשקי' שנטמאו בכלי' שנטמ' בשרץ: ורמ' סבר טומא' משקי' לטע' אחרי' לאו' דאוריית' שאין משקי' טמא' אחר'
ואפילו

ואפי' אוכלין אלא מדרכין ומשום הכי קאמר מדכרי רבי חכיה דאמ' שזורפין בשר שנטמא במשק' דהוא ליה טמא מדרכין מדאורית ט' זור מעליא הוא עם בשר שנטמא באל הטומאה שהוא טמא דאוריתא : למדכו שזורפי' תרומה טהורה עם הטמאה משהגיעה שעה ששית שהיא אסורה מדרכין כמו שזורפין בשר שנטמא במשקין שהוא טהור גמור מן התורה עם בשר שנטמא באל הטומאה שהוא טמא דאורית :

אמר לורבינו יוסי איכה היא ה המדה רבי יוסי לטעמיה דאל טומאת משקין לטמא אחרים דאורית וכשר שנטמא במשקין טמא מדאוריתא הילכך אמר ליה איכה היא המדה כלומר אי איתה יכול ללמוד זאת מדכריה' אם התרת לשרוף טמא טומאה קלה עם טמא טומה חמורה תתיר לשרוף טהורה עם טמאה והלכה כרבי יוסי שאין שורפין

יהושע ששורפין זו לעצם' וזו לעצמה על סר' נחלקו על התלוי ועל השמאה שרבי אליעזר אוסר תשרף זו לעצמה וזו לעצמה ור' יהושע אוסר שתיהן כאחת »

פרק ב

בל שעה שסותר לאכול מאכיל לבהמה לחירה ולעופ' וסוכרו לגברי וכות' בהנאתו עבר זמנו אסור בהנאתו ולג' יסיק בו תנור וכירים רבי יהודה אוסר אין ביעור חסין אלא שריפ' וחכמים אוסרי' אף ספרר חורה לרוח או משיל לים » ב חסין של נכרי שעבר עליו חספה מות' בהנא' ושל ישראל

תרומה טהורה עם הטמאה בפסח וטומאת משקין לטמא אחרים איכה מדאוריתא לא מדרכין כל' מואר : ומודי' ר' אליעזר ור' יהושע ר' יוסי קאמר לה דאעג' דל' אליעזר ור' יהושע אפילו בשריפת תרומ' בהא מודו שזורפי' זו לעצמה וזו לעצמה : על התלוי ועל הטמאה ר' אליעזר סבר דמוזהר על שמירתה של תלוי' דכתב את משמרת תרומתי בשתי תרומות הכתו' מדבר אחת תרומה תלוי' ואחת תרומה טהורה : ורבי יהושע אמר שתיהן כאחת כיון דתלוי' היא אי איתה מוזהר על שמירתה ועל התלוי' והטהור לא נחלקו שזורפין דהואיל ולא החזיקה טמאה אין נראת במטמא בידים :

בל שעה

שמונת לאכול מאל' קאמר כל שט' שאוכל מאכיל ונקט לה בתרי לשני משמע דאתרי נכרי קאי וזכי קאמר כל שעה שמונת לכהן לאכול בתרומה מאכיל ישראל חולין לבהמתו ומתבי' דג' היא שרבו גמלא' אומר חולין כאכלין כל ארבע ותרומ' כל חמש ולית הלכתה כותי' לא בין בתרומה בין בחולין אוכלין כל ארבע ותלוי' כל חמש ושורפין בתחלת שש : מאכיל לבהמה ולחיה ולעופות נריבי' דאי תנא בהמה הוא אמינא בהגה דאוי משיירא חיי' לה ושבער ליה אין אבל היה כגון נמיה ומתול' דאורחה להביע' יוא' לא ואי תנא חיה היה דאוי משיירא מנבע' ליה ולא עבר עליה על כל יראה אימא אין אבל בהמה ומין דמשיירא ולאן אדעתיה לבערו ועבר עליה על כל יראה אימא לא קמ' ולעשות איידי דתנא בהמה וחיה תנא חיה היה דאוי משיירא מנבע' ליה ולא עבר עליה חמנו לככרי אלא אי' יודע בו שיכלה קודם הפסח דקסברי מננה אי' לבערו מן העולם ולא שיהיה קיים : ומותר בהכאתו בהכאת חפרו כגון אם מרכו באור קודם זמן אסורו מותר ליהכות בשפרו אפילו לאחר זמן אסורו : עבר זמנו משהגיעה שעה ששית אעפ' שאין אסורו אלא מדכרי מופרים אסור בהכאתו כליו היה מאסורי הכאה של תורה שאם קדש בו חשה אין הושעין לקדושו ואפי' בחמץ נוקשה כגון דגן שנבל' עליו דלף וכיוצא בו שנספח עמו אין אסורו אלא מדכרי כופרים אם קדש בו חשה ביום ז' משהגיעה שש' ששית אין מושעין לקדושו : ולא יביק בותנור וכירים לר' יהודה חטריך דאמר אין ביעיר חמץ אלא שריפה מהו דמימא בהדי דקא שריף ליה לכהיה מכיה קמ' ל דלא דאשילו כדרך ביעורו אסור ליהנות ממנו מכי מטא זמן אסוריה : רבי יהודה אומר אין ביעיר חמץ אלא שריפה דיליף מכות דאסור בהכאה ועגוש כרת כחמץ ומנמו בשריפה ולא בדבר אחר ונדבך לא ילפי מכות דחלב של שזר הכסקל יוכיח שאסור באכילה ובהכאה ועגוש כרת וימי טעון שריפה : ב מותר בהכאה לאו למימרא דבאכילה אסור לא אידי' דבני למתבא' מיפא' ושל ישראל אסור בהכאה תנא נבי ככרי מותר בהכאה אי' נמי משום דאיכא דהג' אסורא בפת של גויס משום הכי לא תבי דהיא חמץ של ככרי מותר באכילה : משום שאמר לא יראה לך כליויה קנסח קסבי' ליה הוי' ועבר על לא יראה לך : אי' כמי ארי' קאי חמץ של ככרי מותר משום ש' לא יראה

פְּתָחַי פֶּרֶק ב

לְךָ וְהָיָה סֵפֶר אֵי אֶתֶּה דוֹאֵה אֶחָל אֶתֶּה דוֹאֵה שֶׁל אַחֲרָי: ג כְּכִי־שֶׁהָלוּ לִישָׁרָא מַעֲוֵת עַל חַיָּנֹו קוֹל הַפֶּסֶס
 נִאֲמַר לִנְיֵי־יִשְׂרָאֵל אֶסֶּה לֹא הִכְאֲתִי לְךָ מַעֲוֵת עַד יוֹם פְּלוּזִי קִנְיָה מַעֲבֹסָיו וּבְנֹון שֶׁהֲרִינֹו אֶחָל כְּכִינֹו וְזִהָה
 אֶחָל הַנְּיוֹן כֹּל יַעֲרֵי הַפֶּסֶס לְאַחַר הַפֶּסֶס מוֹתֵר בְּהִכְאֲתֹו רַבִּינֹון דְּמַטָּא וְזִמְיָה וְלֹא פִרְעִיָה וְלֹא הוּוּ מוֹמָר
 גּוֹבִיבֹא דְכִרְסוּתֹו שֶׁל גּוֹי הִיָּה אֶנְלֹאִי מֵלֵת לַמַּעֲרַב דְּמַשְׁעָה שֶׁהֲרִינֹו אֶחָל הוּוּ דִידִיָּה: וְיִשְׂרָאֵל שֶׁהֲלֹאִה
 לְכַכְרִי כו' אֶנְלֹאִי מֵלֵתָא לַמַּעֲרַב

יִשְׂרָאֵל אֲסוּר בְּחִנְאָה שְׂנֵאֲכֹר לֹא יִרְאָה לְךָ שׂוֹאֵר * ג נְבָרִי
 שְׁחָלוּהָ אֶת יִשְׂרָאֵל עַל חֲכִצְוֹ אַחֲרֵי הַפֶּסֶס מוֹתֵר בְּהִנְאָה וְיִשְׂרָאֵל
 שְׁחָלוּהָ אֶת הַכְּבָרִי עַל חֲמִצּוֹ אַחֲרֵי הַפֶּסֶס אֲכוּר בְּהִנְאָה * חֲמִצָּן
 שְׂנַפְלָה עֲלָיו מְפֹולֵת הִרִי הוּוּ כַּכְּבוּעֵר רַבָּן שְׂמִעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵר *
 אֲוֹמֵר כֹּל שְׂאִין חֲכֵלֵב וְיֹכֵל לַחֲזֵשׁ אַחֲרָיו * ד הַאוּכֵל תְּרוּמָה
 חֲמִצָּן בְּפֶסֶס בְּשׁוּגָה כְּשֹׁלֵם קֶרֶן וְחוּמוֹשׁ בְּמוֹד פֶּטוּר כְּתִשְׁלוּמֵי
 וּבְדַמֵּי עֲצִים * ה אֵילוֹ דְּבָרִים שְׂאֲרֵם יוּצֵא בְּהֵן יְדֵי חוֹבְתוֹ
 בְּפֶסֶס בְּתִיבִים בְּשַׁעֲרֵיבִים כְּכּוֹסֶמֶן וּבְשִׁיפּוֹן וּבְשִׁיבּוּלָה שׁוּעַל
 וְיוּצֵאֵין בְּרַמְיָו וּבְכַעֲשֵׁר רֵאשׁוֹן שְׂנַפְלָה הַרּוּמְתוֹ וּבְכַעֲשֵׁר שְׁנֵי
 וְחֻקְדֵּשׁ שְׂנַפְדּוֹ וְהַכְּחָנִים כְּהֵלָה וּבְתִרּוּסָה אֲבָל לֹא בְּשֶׁבֶל וְלֹא
 בְּכַעֲשֵׁר רֵאשׁוֹן שְׂלֵא נִשְׁלַח וְיִרְוּסוֹתוֹ וְלֹא בְּכַעֲשֵׁר שְׁנֵי חֻקְדֵּשׁ
 שְׂלֵא נַפְדּוֹ חֵלוֹת חֲתוּדָה וְרִקְקֵי נִזְיָר עֲשֵׂאֵן לַעֲמֵן אֵין יוּצֵאִי בְּהֵן
 עֲשֵׂאֵן לְמַכּוּר בְּשׁוּק יוּצֵאֵין בְּהֵן * ו וְאֵילוֹיִרְקוֹת שְׂאֲרֵם יוּצֵא
 בְּהֵן יְדֵי חוֹבְתוֹ בְּפֶסֶס בְּחִזְרָת וּבַעֲלוּשָׁן וּבְחֲכֵב וּבְחִרְחִיבֹו וּבְסַרְד
 יוּצֵאֵין בְּהֵן בִּין לַחֲיִן בִּין יוֹבִשִׁין אֲבָל לֹא כְּבוּשִׁין וְלֹא שְׁלוּקֵן וְלֹא
 מְבוּשְׁלִין וּמַעֲשֵׂרְפִין לְכִזִּית וְיוּצֵאֵין בְּקֵלָה שְׁלַחַן וּבְרַמְיָו וּבְכַעֲשֵׁר
 רֵאשׁוֹן שְׂנַפְלָה תְּרוּמָתוֹ וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי וְהַקֶּדֶשׁ שְׂנַפְדּוֹ * ז
 אֵין שׁוּרִין אֶת הַסּוּרְסָן לְהַרְגוּלוֹים אֲבָל חוֹלְטִין הָאִשָּׁה לֹא תִשְׁרַח
 אֶת הַסּוּרְסָן שְׁתּוּלִיד בִּידֵה לְמַרְחֵץ אֲבָל שִׁפְחָה חֵיָּה בְּבִשְׂרָה יִבֵּשׁ
 לֹא לַעֲוִם אֲדָם חֵיָּשִׁין וְיִבִּיחַ עַל סַבְתוֹ בְּפֶסֶס בְּפָנֵי שַׁחַן כּוֹבֵאֲוֹת *
 ח אֵין

דֶּשֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּוּ: הִרִי הוּוּ
 כְּמִכּוּעֵר וְאֶפְסֵכַ גְּרִיד לְכַטְלוֹ
 שְׂמִיא יִתְקַבֵּעַ הַנֵּל כְּמוּעֵד וּכְמִבְּאֵ
 עֹוֹכֵר עֲלָיו: כֹּל שְׂאִין הַכֵּלֵב יֹוֹכֵל
 לְחַפְסָה אַחֲרָיו וְכֹו חֲסִישֵׁת הַכֵּלֵב
 ג' טַפְחִי: ד כְּשׁוּגָה שְׂשׁוּגָה
 בְּתִרּוּמָה אֶפְי הוּוּר כְּחַמְצָן מַשְׁלֵם
 קֶרֶן וְחוּמוֹשׁ וְאֶעֱבֵר דְּמַחֲץ כְּפֶסֶס
 אֲסוּר בְּהִנְאָה וְלֹא שׁוּה מְדֵי מַטָּא
 דְּכֹאֲוֵל תְּרוּמָה כְּשׁוּגָה כְּתִיב וְכִתֵּן
 לְכֹהֵן אֶת הַקֶּדֶשׁ דְּבַר הַרְאִיו
 לְהִיּוֹת קֶדֶשׁ שְׂאִין מַשְׁלֵם לוֹ מַעֲנֵה
 אֶלֶף פִּירוֹת וְהַתְּשִׁלוּמִים בְּנַעֲשִׂים
 עֲדוּמִיָּה הַיִּלְכָּן לֹאֹו בְּתֵר דְּמוּם
 אֲזוּלְיָה: כְּמוּוד שְׁהוּד כְּתִרּוּמָה
 אֶפְיָלוֹ שֶׁנֵּן בְּחַמְצָן פֶּטוּר מֵן הַ
 הַתְּשִׁלוּמִין וּמְדֵמִי עֲנִיָּה אֶת תְּרוּמָה
 טַמְאָה הִיָּה אֵין מַשְׁלֵם דְּמֵי עֲנִיָּה
 שְׁהִיָּתְרָאוּ לְהִיבָק תַּתֵּת תַּעֲשִׂלוֹ
 מַשׁוּם דְּמוּוד כְּתִרּוּמָה אֵינוֹן אֶלֶף
 כְּשֵׂאֵר גּוֹלָן דַּעֲלֵת וּמַעֲבֹוֹת מַשְׁלֵם
 לְפִי דְּמֵי וְלֹא לְפִי מַדָּה וְחַמְצָן בְּכַפֵּ

לֹאֹו נַד דְּמֵי הוּוּ שְׁהִיָּה אֲסוּר בְּהִכָּא וְאֶף לְהִיבָק לֹא חוּי וְלֹא מְדֵי אֶפְסָרִי: ה יְדֵי חוֹבְתָו מַשְׁיָו חוֹבֵת מִנְהָ לִילָה
 הַרְאִשׁוֹן שְׁהוּוּ מוֹחִיו לְאֲכּוֹל מִנְהָ דְכִתִּי כְּעֵרֵב תִּאֲכְלוּ מִנְהָ: וְכַסִּיָּו וּבְשַׁעֲוִירֹו וְכֹו אֶחָל אִירֹו וְדוּחָן וְשֵׂאֵר עִיבֹו
 לֹא דְכִתִּי לֹא תִאֲכַל עֲלָיו חַמְצָן זִמְיָה תִּאֲכַל עֲלָיו מַכּוּת דְּבָרִים הַכֹּאִים לִירֵי חַמְצָן אֲדִי יוֹנָא בְּהֵן יְדֵי חוֹבֵת מִנְהָ
 יִנְאֹו אִירֹו וְדוּחָן וְשֵׂאֵר עִיבֹו שְׂאִין בְּאִירֵי חַמְצָן אֵל לִירֵי סַרְחוֹן: וְכַסִּיָּה וּבְכַעֲשֵׁר רֵאשׁוֹן שְׂכַטְלָה תְּרוּמָתוֹ
 כֹּל הַנֵּי לְמֵאִי אֲנַטְרִיבֹו מוֹסְרָשִׁי בְּמַסְכַּת שְׂכַתֵּפֵי מַפּוֹנִין וְהַכְּהִי כְּהֵלָה וּבְתִרּוּמָה דְּמַהוּ דְּמֵי מִנְהָ הַשְׁהִיָּה וְלֹאֹו
 לְכֹל אֲדָם בְּעִין וְחֵלָה וְתִרּוּמָה אֵינֵן רֵאוּיָן לְזוּרִים קַמְלָה: חֲלֵמֵת תּוּדָה וְרִקְקֵי כוּד אֵין יוּצֵאֵין בְּהֵן אֶפְסֵם שֶׁנֵּן
 מִנְהָ גְּמוּדָה דְּכִתִּיב וְשִׁמְרַת אֶת הַמַּכּוּת מִנְהָ הַמַּעֲשִׂמֵרֵת לְשֵׁם מִנְהָ יִנְאֹו לֹאֹו שְׂאִינֵן מַעֲשִׂיָוִודֵי לְשֵׁם מִנְהָ לֹא
 לְשֵׁם זִבְחָה: לְמַכּוּר בְּשׁוּק יוּצֵא נַחֵם דְּכֹל לְמַכּוּר בְּשׁוּק אֲמֵיָי עוֹכֵרָא מוֹכֵרָה וְאֵי לֹא אֲכִילֵכְלָה אֲכִיל לְמַכּוּר
 שֶׁל מִנְהָ: ו חַזְדוּת כְּעֵרֵבִי חַסָּא לְטוּנָא כְּלַעֲוָה: וּבְעֲלוּשֵׁי כְּעֵרֵבִי הַכְּדָבִי וּכְלַעֲוָה אֲכִידִיָּבִיא וְהַעֲדוּן פִּי־שְׁהוּוּ
 יִרַק שְׂקִירֹו לֹוּבְלַעֲוָה קֶרֶשְׁפִּיל: וּבְתַמְכָּה סִיב הַגְּדֵל הַכִּיבִית הַדְּקָל: וּבְחַמְצִיבֹא אֶקְרַבְעִיבֹא כְּעֵרֵבִי: וּבְכַמְרֹו
 עֵין קוֹסְבֵרָת הוּוּ עַד כּוּיָתֵר: בִּין לְחִיבִין יִבְשֵׁי דְרוֹךְ בְּקֵלָה שְׁלֵמָה כְּדֵאֲמֵרִי בְּסִיפֵי יוּנְאִי בְּקֵלָה שְׁלֵהָן אֶחָל פִּלְזָן
 לְחֵי אֵין יִבְשֵׁי לֹא: שְׁלוּקֵי מְבוּשְׁלֵי יוּתֵר מְדֵי עַד שְׂכַמוּיָו: כְּכּוּשֵׁי חַמְצָן מְבוּשְׁלִין כְּדָרְךָ כְּשֵׁל וּמַעֲטְרִיל לְכּוּזִית
 לְכֹאֲתֵי יְדֵי חוֹבֵת מְרֹוֹר וְהָהָה בְּחַמְשַׁת מִיבֵי דָּנָן שְׂמַעֲטְרִין בְּכּוּזִית לְכֹאֲתֵי יְדֵי חוֹבֵת מִנְהָ וְאֲתִירוּהִיָּה קִאֵי:
 ז אֵין שְׂרִיָּין אֶת הַמְרֹוֹסָן בְּמֵים קִדִּים וְכִּשׁ פּוֹשְׁרִין כְּדֵי לְתַתֵּל לְפָנֵי הַתְּרַכְּנָלוֹ אֶלֶף חוֹלְטִין כְּרִיתְמִין שְׂכֵל
 זִמְן שְׁהִיָּה יוֹתְמֵי אֵינוֹן יֹוֹכֵל לְהַחְמִיץ וְהֵאֲדַכְּהוּנָו עַל־מֵאָ אֲסוּר אֶפְיָ כַּמְלִיטָה כְּרִיתְמֵי: לֹא תִשְׁרַח אֶת הַמְרֹוֹסָן
 לְשׁוֹן כּוֹ בְּשֵׂרָה מַעֲכִי שְׂמַחְמִין בְּשִׁרְיוֹתָו אֶלֶף שְׁפָה הִיָּה מוֹדֶסָן עַל כְּשֵׂרָה יִבֵּשׁ אֶעֱנֵה שְׂמֵים טוֹפְחֵיָעַל כְּשֵׂרָה: לֹא

פסחים פרק ג

לעומ לא יכנס בשניו : ה בחרוסת דבר שיש בו חומץ ומים ועשוי לטבול בו בשר : ואם נתן לתוך החרדף
 איכל מיד שהמרדל מד ואינו ממנה להחמיץ כמו החרוס' אבל בחרוס' מדה תן לדמ' דאסו : דא אסור אף
 אם נתן לתוך החרדל דמכר' חדרל' לא לתרד ממחיצ' כמו חחרוס' ואין הלכה כד' מאיר : לא במשקין ולא כמ'
 פירות דכתיב ויבטל מבוטל מכל מקום : אבל סכין ומעבלין' לאחר כללייתו ולא אחריון דמבטל טעמו
 אי כמי אפילו קודם כללייתו שרי

לסוך הפסח כמי פירות דהכי
 תנן ערק ג' דכינד גזלי' סכו ב'
 נשמן תרומה אם חכורתג' כהני'
 יאכלו : מי תשיטיו של כהתם
 שמנכן כהם ידיו בשע' שמקט' את
 המנה ישפכו במקום מדרון שלא
 ישארנו מכוס' במקו' אחו' ויחמינו :

אלו

עוברין אלו מתבשר'
 מן העגלות דאפ' דא'
 עוברי' עליה על כל יראס מדרב'
 מיהא גרבי' ביעור דהכי תל' ל'
 לקאע' שאין ישרף וז'ג' דהאכלו
 פטו : בתי' הכבלי' יעשו מפ' מעוש'
 וחלכו וז'גלי' לטבול בו את המאכ'
 עכר המדי שכ' שהיו עושי' במדי'
 מהטו' או שעורו פרויו במי' : וקוט'

ה אין בותנין קמה לתו' חרוסת או לתו' החרדל ואם נתן יאכל
 מיד ורבי מאיר אוסר אין סבשלין את הפסח לא במשקין ולא במי
 פירות אבל סכין ומבטלי' אותו בהן : מי תשיטיו של נחתום
 ישפכו מפני שהן מחמיצין

פרק ג

אלו עוברין בפסח כותח חבבלי ושכר חמדי'
 וחומץ האדומי וזיתום המצרי חומץ של צבעים
 ועמילין של טבח'ס וקולן של סופר' ר' אליעזר אומר אף תבשילי'
 גשים זה הכלל כל שהוא סמין דגן הרי זה עובר בפסח הרי אלו
 באחרת ואין בהן משום כרת' ב בעק שבמדקי עריבה אם
 יש כזית במקום אחד חייב לבער ואם לא בטל במיעושו וכן לענין
 הטומאה אם מקט' עליו חוצץ ואם רוצה בקיומו הרי הוא כעריבה
 בעק החרש אם יש כז'ג' בו שהחמיץ הרי זה אסור ג
 ביער מפרישין חלה בטומאה' כיום טוב רבי אליעזר אומר לא
 תקרא לה שם עד שתאפה רבי יוחנן בן בתרא אומר השיל בצונן
 אסור

האדומי חומץ העשוי בארץ ארנס שכונתו' שעור' כמים ומשהין אותם עם כרי שחמינו : וזוית' המכרי' לתלת'
 שערי ותלת' קורטמי הוא כרכו' מכרי' וכקד' כערי' קרטו' ותלת' תלת' ונעשו' אותו לרפואה עד כאן חמץ
 הראוי לאכילה ע' תערוב' מכין' ואלך חמץ כוקש' כערי' : וזומן של כערי' מים שכונתו' בהם מוכין' ומשמשי'
 בהם הנכע' לתלכתתן' : ועמילין של טבחין' שעוין' מקמח תבואה שלא הביאה שליש בשולה ומכסי' בה את
 הקדרה לשאוב את הוזה' : וקולן של סופר' עפר הריסו' מגבלי' אותו במי' וסופרו' מדבקי' בו כז'דיתיה' : דא'
 מוס' דלן תן לית' לא' חמץ דגן גמור ע' תערוב' או חמץ כוקש' כערי' ולא מוס' אף תכשיטי' בשי' שהן חמץ
 כוקשא' על ידי תערוב' מממכי' אחרי' ודגמ' פריך' תכשיטי' כשי' סד' לא אימ' אף טופולי' כשי' טופולית'
 ומחכרו' על כשרן עם מממכי' אחרי' להסיר את השיער או להלבין' ולערן את הבשר ואין הלכ' ברא' : כל שהוא
 מין דגן מחמש המיני' ומעורב' בהן מים דאי' אין בהן מים לא מי פירו' קימ' לן דמי פירו' אין מהמינו' : הרי לנו
 באזהר' אם אכלן עונד' כלו' ואין בהם כרת' דעל' חמץ גמור' עבוס כרת' ואינו עגוש כרת' על התערובות אבל
 לזקה על אכילתו אם אכל כזית חמץ בתוך התערוב' בכדוי' אכילת פרס אבל אם לא אכל כזית חמץ בתוך
 התערוב' ובת ככדי' אכילת פרס אינו לזקה מן התור' עיהו אסור' עיהו איב' דהמץ נפסח אום כשתערובתו בכל'
 שאו' : ב בעק שבמדקי עריב' ועשוי' לחזק שבריה וסדקי' אם יש כז' במקו' אחד חייב לבער פח' מראון בטל
 במעו' ואם אינו עשאו' לחזק אפי' פחות מכו' חייב לבער לפי שאינו מבטלו' עם ואפשר שיהלך ויטלו' משם :
 וכן לענין הטומאה אם נגע שרץ בהאי' בעק בפסח שאסורו' חושבו' אם יש בו כזית חומץ בפני הטומאה ולא היו
 כעריב' ולא כחתף לה טומא' לעריב' וכפחו' מכו' אם אינו מקטיד' עליו בטל לגבי עריבה והיו כלא נגע השרץ
 בעריב' עצמה והיא טמאה : אם הקט' עליו חומץ הכי קאנו' וכשא' ימות השכה שאין אסורו' חושבו' אין הדבר
 נתלוי בשעו' אם יש בו כז' אם לאו לא בקטיד' תליא' על תאם הקט' עליו ועתי' ליעלו' משם חומץ בכפי' הטומאה
 בין דש' בו כז' לא בו כז' ולא כחתף טומא' לעריב' ואם לא הקט' עליו ורוב' בקניומו' אפי' יש בו כסע' זתי' הרי זה
 כעריב' וכשנגע השרץ בכנק' היו כלא נגע בעריב' משם : בכנק' החרס' שמכין' עליו ניד ואינו משמש' קול' ודוע'
 לחמש שקוראין לו והינו משיב' פ' בכנק' החרס' שהיא קשה בחרס' ואינו ככד' אם החמיץ : אם יש כיוצא בו שההעין
 אם יש עפה אחרת שכלג' בשעה שזו' כלשה' וכבר החמיץ אסור' ואם אין עם כיוצא בו היו שעור' כד' שהילך
 אדם מיל' הכלכה כיוכי' ושעור' זה חומץ שני חומץ שעה : ג חלה בטומא' שגטמאת העפה ושכין' חלה

פסחים פרק ג

הנעלות ממנה ראויה לאכילת כהן: כיכר מפרוסין אותה ביום טוב של פסח הרי אין יכול לאפותה נפסח מחאה שחובה ראויה לאכילה ולשהותה ולשרפה בערב אי אפשר שמה תהמץ. להחילה לכלבו אי אפשר שאין מבעבי קדשים ביום טוב: רבי אליעזר אומר למי יקרא לה עם חלה עד שתהיה דחיתה כל חדה וחדה מוחל ליה דמכל חדה וחדה ונפרים פורתא ולאחר אשייתה אם רנה וערש חלה שלומה על הכל דקבנר רבי אליעזר הרודה מן התבוא

ונתן לכל הסל מנדרס לחלה: לא זהו חמץ שמוהרי עליו דלאו דידויה הוא לחדר שקרא עליה עם וקרא כתי לא יראה לך שלך אי חתה רואה אבל אתה רואה של חמרי' ושל גבזה וזה איכנס שלך ולא של חבירך דאכתי לא מטא ליד כהן ורבי אליעזר כבר הוחיל איבעי מתשיל עליה הויא הקד' בטענת ויכין הקדש וחזויה ליה לאכילה כמנא דשלו היא וחמץ של ישראל הוא ורבי יהושע כבר לא אמרי' הויא והלכה כר' אליעזר: ד שלש כשי' לטות כאחת כל אחת תנור מלא ואין כאן חמוץ חף על פי שכל אחת ממתכת עד שיאפו השמים: וחכמים אמרי' אין להקל כל כך שיהו לטות כאחת אלא ג' כשי' עוסקו כל אחת בכבש שלה אחת לשה האחרונה לשה כשחברתה האתניתית מקטפת והשלישית שלשה תחלה חושה נמצא שלשתן שלה ואחת חושה שלה: לא כל הנשים רבי עקיבא אמלתי' דרנן קא מהדר ואמר שאין חזונו לעשות כדבריו לפי שיש נשים עבלניות ומחמינות אם שוהות כל כך ויש תבוא שאיכנה מהר ויש נשים שאין נכעדים מהר אלא כדבריו חכמים ראוי ליעשו' לעסוק תמיד בכבש שכל זמן שעובקין בכבש איכנה בא לידו חמוץ וכן הלכה: זה הכלל תפח הכבש שבידה שרואה שרונה לתפוח ידה במים נוכחין ותקטפתה ומתבטן: שאור שלא החמין כל כרבו ודרך הכבש כשחמין נעשה סדקי' כדקי' כדקי' רבנן: בדק לבאן וכדק לבאן: וזה הוא האיכלו חייב כדת דקדמי חבנ' נמי הוא שדוק ואיכנה שאור שפירו זה שאין בו שום סדוק: אבל הכסופו פכיו כארס שעמדו בערותו ומתוך פחד והלכ' כחמיו: ו מדברי' את הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו לש: תרומה מפני השבת שאין יכול לאכילה לא לזר ולא לכהן ולהשמות אי אפשר אבל חולין אין צריך לבער אלא כוהנו שיכול למנוח להם אוכלי הדבא והלכה כר' רבני גדוק: ההולך ביד קאי: אם יכול שיש שהות ביום: להכיל מן הנינים את ישראל הכדמי' יבטל כלכלו ולא יחזור ואפי' שיש שהות דמדאורית בעטול בעלמא סני: לשכות שבת' הדשות שהיה הולך להחשיך על התמו' ולקנות שניתה להלך משם והלאה לפי אמה לדבר הדשות יחזור מיד אבל לקנות שניתה מונה כגון סנדריך לילך למחר לבית האבל או לבית המשתה הינו כהולך לשחוט את פסחו: שיש ביום נכסר קדש שפסל ביומא שמומית ויגשם היא ממיתה לק' השיס: אם עבר בימים שם מקום שמשם דואין בית המקדש:

אמר ר' יהושע לא זה הוא חמץ שכוהרי' עליו בבל יראה ונבל יבצא אלא בפרשה וכן נחת עיר הערב ואם החכימה החמיציה

ד רבן גבליאל אומר על ש נשים לשרות כאחת ואופרת ברנור אחר זו אחר זו וחכמים אומרים שלש גשי' עוסקות בכבש

אחר אחת לשה ואחת עורכת ואחת אופה רבי עקיבא אוב' לא כל הגשים ולא כל העצי' ולא כל חתנורי' שיון זה הכלל הפח הלוטוש בצונן ה שאור ישרף והאונלו בשו סידוק ישרף והאונלו חיו' כרת איחור שאור נקרני' גבויס סידוק שנתערבו סדקו וזר

בזה דברי' ר' יחודה וחכמים אוקרי' זה זוח האונלו הייב כרת ואיחור שאור כל שהכסופו פניו כארס שעמדו שערותיו: ו ארבעת עשר שחל לחיות בשבת סבער' את הכל כלפני חבת דברי רבי

כאור וחכמים אומרי' בזבגן רבי אליעזר בר צדוק אוכר הרוכת כלפני השבת וחולין בזבגן: ו ההולך לשחוט את פכחו ולמול את בנו ולאכול סדוק אירוסין בבית חסיו ומזכר

שיש לו חמץ בהוד ביתו אם יכול להזור ולבער ולהזור לכזוהו יחזור ויבער ואם לאו פנטלו בלבו להציל מן הגיוס וסן הכתר ובן הלכטים וסן הדליקה וסן הכפולת יבטל בלבו ולשבות שבידת הרשות יחזור מיד: ח וכן כי שיצא מירושלם וזכר שיש בידו בשר קודש אם עבר ציפם שורפו בבקובו ואם לאו חזר ושורפו לפני הבודח סעצי הסענרר ועד

בבא

עובקות צבת אחת כל אחת בכבש שלה אחת לשה ש'ה ואחת מקטפת שלה ואחת חושה שלה: לא כל הנשים רבי עקיבא אמלתי' דרנן קא מהדר ואמר שאין חזונו לעשות כדבריו לפי שיש נשים עבלניות ומחמינות אם שוהות כל כך ויש תבוא שאיכנה מהר ויש נשים שאין נכעדים מהר אלא כדבריו חכמים ראוי ליעשו' לעסוק תמיד בכבש שכל זמן שעובקין בכבש איכנה בא לידו חמוץ וכן הלכה: זה הכלל תפח הכבש שבידה שרואה שרונה לתפוח ידה במים נוכחין ותקטפתה ומתבטן: שאור שלא החמין כל כרבו ודרך הכבש כשחמין נעשה סדקי' כדקי' כדקי' רבנן: בדק לבאן וכדק לבאן: וזה הוא האיכלו חייב כדת דקדמי חבנ' נמי הוא שדוק ואיכנה שאור שפירו זה שאין בו שום סדוק: אבל הכסופו פכיו כארס שעמדו בערותו ומתוך פחד והלכ' כחמיו: ו מדברי' את הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו לש: תרומה מפני השבת שאין יכול לאכילה לא לזר ולא לכהן ולהשמות אי אפשר אבל חולין אין צריך לבער אלא כוהנו שיכול למנוח להם אוכלי הדבא והלכה כר' רבני גדוק: ההולך ביד קאי: אם יכול שיש שהות ביום: להכיל מן הנינים את ישראל הכדמי' יבטל כלכלו ולא יחזור ואפי' שיש שהות דמדאורית בעטול בעלמא סני: לשכות שבת' הדשות שהיה הולך להחשיך על התמו' ולקנות שניתה להלך משם והלאה לפי אמה לדבר הדשות יחזור מיד אבל לקנות שניתה מונה כגון סנדריך לילך למחר לבית האבל או לבית המשתה הינו כהולך לשחוט את פסחו: שיש ביום נכסר קדש שפסל ביומא שמומית ויגשם היא ממיתה לק' השיס: אם עבר בימים שם מקום שמשם דואין בית המקדש:

בבא

עובקות צבת אחת כל אחת בכבש שלה אחת לשה ש'ה ואחת מקטפת שלה ואחת חושה שלה: לא כל הנשים רבי עקיבא אמלתי' דרנן קא מהדר ואמר שאין חזונו לעשות כדבריו לפי שיש נשים עבלניות ומחמינות אם שוהות כל כך ויש תבוא שאיכנה מהר ויש נשים שאין נכעדים מהר אלא כדבריו חכמים ראוי ליעשו' לעסוק תמיד בכבש שכל זמן שעובקין בכבש איכנה בא לידו חמוץ וכן הלכה: זה הכלל תפח הכבש שבידה שרואה שרונה לתפוח ידה במים נוכחין ותקטפתה ומתבטן: שאור שלא החמין כל כרבו ודרך הכבש כשחמין נעשה סדקי' כדקי' כדקי' רבנן: בדק לבאן וכדק לבאן: וזה הוא האיכלו חייב כדת דקדמי חבנ' נמי הוא שדוק ואיכנה שאור שפירו זה שאין בו שום סדוק: אבל הכסופו פכיו כארס שעמדו בערותו ומתוך פחד והלכ' כחמיו: ו מדברי' את הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו לש: תרומה מפני השבת שאין יכול לאכילה לא לזר ולא לכהן ולהשמות אי אפשר אבל חולין אין צריך לבער אלא כוהנו שיכול למנוח להם אוכלי הדבא והלכה כר' רבני גדוק: ההולך ביד קאי: אם יכול שיש שהות ביום: להכיל מן הנינים את ישראל הכדמי' יבטל כלכלו ולא יחזור ואפי' שיש שהות דמדאורית בעטול בעלמא סני: לשכות שבת' הדשות שהיה הולך להחשיך על התמו' ולקנות שניתה להלך משם והלאה לפי אמה לדבר הדשות יחזור מיד אבל לקנות שניתה מונה כגון סנדריך לילך למחר לבית האבל או לבית המשתה הינו כהולך לשחוט את פסחו: שיש ביום נכסר קדש שפסל ביומא שמומית ויגשם היא ממיתה לק' השיס: אם עבר בימים שם מקום שמשם דואין בית המקדש:

בבא

עובקות צבת אחת כל אחת בכבש שלה אחת לשה ש'ה ואחת מקטפת שלה ואחת חושה שלה: לא כל הנשים רבי עקיבא אמלתי' דרנן קא מהדר ואמר שאין חזונו לעשות כדבריו לפי שיש נשים עבלניות ומחמינות אם שוהות כל כך ויש תבוא שאיכנה מהר ויש נשים שאין נכעדים מהר אלא כדבריו חכמים ראוי ליעשו' לעסוק תמיד בכבש שכל זמן שעובקין בכבש איכנה בא לידו חמוץ וכן הלכה: זה הכלל תפח הכבש שבידה שרואה שרונה לתפוח ידה במים נוכחין ותקטפתה ומתבטן: שאור שלא החמין כל כרבו ודרך הכבש כשחמין נעשה סדקי' כדקי' כדקי' רבנן: בדק לבאן וכדק לבאן: וזה הוא האיכלו חייב כדת דקדמי חבנ' נמי הוא שדוק ואיכנה שאור שפירו זה שאין בו שום סדוק: אבל הכסופו פכיו כארס שעמדו בערותו ומתוך פחד והלכ' כחמיו: ו מדברי' את הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו לש: תרומה מפני השבת שאין יכול לאכילה לא לזר ולא לכהן ולהשמות אי אפשר אבל חולין אין צריך לבער אלא כוהנו שיכול למנוח להם אוכלי הדבא והלכה כר' רבני גדוק: ההולך ביד קאי: אם יכול שיש שהות ביום: להכיל מן הנינים את ישראל הכדמי' יבטל כלכלו ולא יחזור ואפי' שיש שהות דמדאורית בעטול בעלמא סני: לשכות שבת' הדשות שהיה הולך להחשיך על התמו' ולקנות שניתה להלך משם והלאה לפי אמה לדבר הדשות יחזור מיד אבל לקנות שניתה מונה כגון סנדריך לילך למחר לבית האבל או לבית המשתה הינו כהולך לשחוט את פסחו: שיש ביום נכסר קדש שפסל ביומא שמומית ויגשם היא ממיתה לק' השיס: אם עבר בימים שם מקום שמשם דואין בית המקדש:

בבא

עובקות צבת אחת כל אחת בכבש שלה אחת לשה ש'ה ואחת מקטפת שלה ואחת חושה שלה: לא כל הנשים רבי עקיבא אמלתי' דרנן קא מהדר ואמר שאין חזונו לעשות כדבריו לפי שיש נשים עבלניות ומחמינות אם שוהות כל כך ויש תבוא שאיכנה מהר ויש נשים שאין נכעדים מהר אלא כדבריו חכמים ראוי ליעשו' לעסוק תמיד בכבש שכל זמן שעובקין בכבש איכנה בא לידו חמוץ וכן הלכה: זה הכלל תפח הכבש שבידה שרואה שרונה לתפוח ידה במים נוכחין ותקטפתה ומתבטן: שאור שלא החמין כל כרבו ודרך הכבש כשחמין נעשה סדקי' כדקי' כדקי' רבנן: בדק לבאן וכדק לבאן: וזה הוא האיכלו חייב כדת דקדמי חבנ' נמי הוא שדוק ואיכנה שאור שפירו זה שאין בו שום סדוק: אבל הכסופו פכיו כארס שעמדו בערותו ומתוך פחד והלכ' כחמיו: ו מדברי' את הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו לש: תרומה מפני השבת שאין יכול לאכילה לא לזר ולא לכהן ולהשמות אי אפשר אבל חולין אין צריך לבער אלא כוהנו שיכול למנוח להם אוכלי הדבא והלכה כר' רבני גדוק: ההולך ביד קאי: אם יכול שיש שהות ביום: להכיל מן הנינים את ישראל הכדמי' יבטל כלכלו ולא יחזור ואפי' שיש שהות דמדאורית בעטול בעלמא סני: לשכות שבת' הדשות שהיה הולך להחשיך על התמו' ולקנות שניתה להלך משם והלאה לפי אמה לדבר הדשות יחזור מיד אבל לקנות שניתה מונה כגון סנדריך לילך למחר לבית האבל או לבית המשתה הינו כהולך לשחוט את פסחו: שיש ביום נכסר קדש שפסל ביומא שמומית ויגשם היא ממיתה לק' השיס: אם עבר בימים שם מקום שמשם דואין בית המקדש:

בבא

עובקות צבת אחת כל אחת בכבש שלה אחת לשה ש'ה ואחת מקטפת שלה ואחת חושה שלה: לא כל הנשים רבי עקיבא אמלתי' דרנן קא מהדר ואמר שאין חזונו לעשות כדבריו לפי שיש נשים עבלניות ומחמינות אם שוהות כל כך ויש תבוא שאיכנה מהר ויש נשים שאין נכעדים מהר אלא כדבריו חכמים ראוי ליעשו' לעסוק תמיד בכבש שכל זמן שעובקין בכבש איכנה בא לידו חמוץ וכן הלכה: זה הכלל תפח הכבש שבידה שרואה שרונה לתפוח ידה במים נוכחין ותקטפתה ומתבטן: שאור שלא החמין כל כרבו ודרך הכבש כשחמין נעשה סדקי' כדקי' כדקי' רבנן: בדק לבאן וכדק לבאן: וזה הוא האיכלו חייב כדת דקדמי חבנ' נמי הוא שדוק ואיכנה שאור שפירו זה שאין בו שום סדוק: אבל הכסופו פכיו כארס שעמדו בערותו ומתוך פחד והלכ' כחמיו: ו מדברי' את הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו לש: תרומה מפני השבת שאין יכול לאכילה לא לזר ולא לכהן ולהשמות אי אפשר אבל חולין אין צריך לבער אלא כוהנו שיכול למנוח להם אוכלי הדבא והלכה כר' רבני גדוק: ההולך ביד קאי: אם יכול שיש שהות ביום: להכיל מן הנינים את ישראל הכדמי' יבטל כלכלו ולא יחזור ואפי' שיש שהות דמדאורית בעטול בעלמא סני: לשכות שבת' הדשות שהיה הולך להחשיך על התמו' ולקנות שניתה להלך משם והלאה לפי אמה לדבר הדשות יחזור מיד אבל לקנות שניתה מונה כגון סנדריך לילך למחר לבית האבל או לבית המשתה הינו כהולך לשחוט את פסחו: שיש ביום נכסר קדש שפסל ביומא שמומית ויגשם היא ממיתה לק' השיס: אם עבר בימים שם מקום שמשם דואין בית המקדש:

בבא

עובקות צבת אחת כל אחת בכבש שלה אחת לשה ש'ה ואחת מקטפת שלה ואחת חושה שלה: לא כל הנשים רבי עקיבא אמלתי' דרנן קא מהדר ואמר שאין חזונו לעשות כדבריו לפי שיש נשים עבלניות ומחמינות אם שוהות כל כך ויש תבוא שאיכנה מהר ויש נשים שאין נכעדים מהר אלא כדבריו חכמים ראוי ליעשו' לעסוק תמיד בכבש שכל זמן שעובקין בכבש איכנה בא לידו חמוץ וכן הלכה: זה הכלל תפח הכבש שבידה שרואה שרונה לתפוח ידה במים נוכחין ותקטפתה ומתבטן: שאור שלא החמין כל כרבו ודרך הכבש כשחמין נעשה סדקי' כדקי' כדקי' רבנן: בדק לבאן וכדק לבאן: וזה הוא האיכלו חייב כדת דקדמי חבנ' נמי הוא שדוק ואיכנה שאור שפירו זה שאין בו שום סדוק: אבל הכסופו פכיו כארס שעמדו בערותו ומתוך פחד והלכ' כחמיו: ו מדברי' את הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו לש: תרומה מפני השבת שאין יכול לאכילה לא לזר ולא לכהן ולהשמות אי אפשר אבל חולין אין צריך לבער אלא כוהנו שיכול למנוח להם אוכלי הדבא והלכה כר' רבני גדוק: ההולך ביד קאי: אם יכול שיש שהות ביום: להכיל מן הנינים את ישראל הכדמי' יבטל כלכלו ולא יחזור ואפי' שיש שהות דמדאורית בעטול בעלמא סני: לשכות שבת' הדשות שהיה הולך להחשיך על התמו' ולקנות שניתה להלך משם והלאה לפי אמה לדבר הדשות יחזור מיד אבל לקנות שניתה מונה כגון סנדריך לילך למחר לבית האבל או לבית המשתה הינו כהולך לשחוט את פסחו: שיש ביום נכסר קדש שפסל ביומא שמומית ויגשם היא ממיתה לק' השיס: אם עבר בימים שם מקום שמשם דואין בית המקדש:

אורפו במקומו ולא הטרותיהו לחזור : ואם לאו חוזר ושארשו דכתי' בקדש באש תשרף במקום אכילתו
 טרישתו : זה חסן דאמריב לעי' וזכור שיש לו חסן בתוך ביתו ובשר קדש שעמו : ככניה אבל בפחות
 חסן שכתלו ולכבו ובשר קדש שרופו במקומו וסבר ל' מאיר וזורתו כטומאתו ויה טומאת אובלין ככניה
 שאין אובל מטמא בפחות מכניה כך אינו חוזר על פחות מכניה : ד' יהוד' אומ' זה היה בכליות כבד חזרתו
 כאסורו מה אסורו בכיות שעל

כיות חסן אובל בשר קדש חייב כך
 על כיות חוזר : בשר קדש משום
 חומרא דקדש' חוזר אף על כיות
 חסן דמולין אינו חוזר אלא על
 ככניה והלכה כחכמים :

מקום

שכהגו עד הנזת
 עד חגי היום :
 שלא לעשת כדי שלא יהא טרוד
 במלאכה וישכח ביעור חסן ו
 ושמיטת פסח ותקין מנה של
 מנוה : ואל ישנה ארס הכי קאמ'
 ההולך ממקום שאין עושי למקום
 שעשי כותבי' עליו והומרי מקום
 שינח משם ולא יעשה דהא דקיימ'
 לן אל ישנה ארס ממכהג העיר

במה הן חוזרין רבי מאיר אומר זה וזה בכביצה רבי יהודה אומר
 זה וזה בכיות וחכמים אומרים בשר קודש בכיות וחסין בכביצה »
פרק ד
 מקום שנהגו לעשו' מלאכה בערבי פסחי' ער חצות
 עושין מקו' שנהגו שלא לעשות אין עושין החילוך
 ממקו' שעושי' למקו' שאו' עושין או ממקו' שאין עושי' למקו' שעושי'
 גנותין עליו חומרי מקום שיש או חוכרי מקום שהלך לשם
 ואל ישנה ארס מפני החסולוקת » ב כיוצא בו חכולוך פירות
 שביעית במקום שכלו למקום שלא כולו או במקום שלא כולו
 למקום שכלו חייב לבער רבי יהודה אומר אוקרים לו צא והבא
 לך אף אתה ג מקום שנהגו לכבד בהכה דקה לגוים
 סוכרין מקום שלא נהגו למכור אין סוכרין וב' : לקום אין סוכרין
 לחם בהכה גסה עגלים וסיוויזים שלמין ושבורין רבי יהודה מתיר
 בשבורה בן בתורה מתיר בכוס » ד מקום שנהגו לאכול
 עליו

אינו לא מפני המסולקות וכאן אין מסולקות דמאי קא אפר' הרוחא אותה בטל אומ' זה שכתל חושב שהמלאכה
 אסור ומולק על כלכו לא אמר הכי אלא אמ' אין לו מלאכה שהרי כמה בטל' איב' כשוקא כל ימיות השנה
 וזה דתנן כותבי' עליו חומרי מקום שיש ארס חסן אובל בזמן שדעתו לחזור למקומו אבל אין דעתו לחזור
 למקומו כוהג מכנהג אכשי מקום שהלך לשם בין לקולא בין לחומרא : ב המולך פירות שביעית מקום
 שכלו לחיה מן השדה ומייבו עליו בני מקומו לבער מן הבית והולכי' זה לתקום שלא כלו וכני אותה מקום
 עדין אובלין הן מן המוכוכו לכיות חייב לבער משום חומרי המקום שיש משם : ד' יהודה חומ' חומרי' לו גא
 והבא לך אף אתה : פלוגת' דרבי יהודה ות' ככונש' מייבי ירק בחזיון או בניד להתקיים ושנים מהם כלו
 לחיה מן השדה והשלישי לא כלה ת' סבר אובל מחזות שכלו על כמך אותה שלא כלה הואיל וזן בחבית
 אחת והכי משעת למלת' ממקו' שלא כלו לוקו' שכלו לגמרי חייבי לבער אבל לא כלו כולן' לא מקנתן אובל
 אף ממין הכלה כל זמן שלא כלו כלן דאובלין על סמך האהרון : ור' יהוד' אמ' חומרי' לו גא והבא לך אף אתה
 מאיתו המין שכלה כמו שהביא זה האיש ולא תמנא הילכך אינו אובל אלא מהמין שלא כלה דאין אובלין
 מהמיני' שכלו על סמך המין שלא כלה וחיוב לבער המיני' שכלו והלכה כדבי יהודה דקאי בשטתיה דג'
 שהכלה כמותו במסך שביעית פרק הפיגס : ג מקום שנהגו שלא למכור דהחמירו על עצמן דלמא אתי
 למכור גסה וכלל מקום אי' מוכרים להם בהמה גסה דגזור רבנן שמי' ישאיל או ישיכר בהמתו לגיווארס
 מנוה על שביעית בהמתו אי' כמו פעמי' שמוכרה לו ע' עם חשיב' ונזעק לה הישראל' כדי שתלך לפני הקונס
 והיא מכרת קולו והולכת מהמתו ונמנא ממחר אחר בהמתו בשבת : עגלי' וסיוויזין קטנים ח' עגלי' דלאו בני
 מלאכה כהו מחלפי' במכירת ג' דולי' ושכורי' מחלפי' במכירת שלמים : ד' יהודה מתיר בשכירה דאינה בת
 מלאכה לעולם אבל בעגלים וסיוויזין מודה כיון דלכי' גדלי' הונו בני מלאכה ואין הלכה כר' יהוד' : כן בעירא
 מתיר בסוס הואיל ולדרכיה עימד והאי כושא את עצמו ואין הלכה כבן בתירה : ועגלי' די הכסור שרי למכור
 בהמה לגוי בזמן שאין הכעגלים מנויין סם בעת המכירה דליכא לחמש שמי' ישאיל' וישכרנה שהרי אינה
 שלו ושמי' תלך מממת קולו ונמנא ממחר להא כמו ליכא לחמש שאינה מכרת את קולו : ד מקום
 שנהגו שלא לאכול שכראח כאוכל שסמים בחונה לרזן : שנהגו להדליק את הכר ביים הכפודים מכני' שיום

פסחים פרק ז

הכפרים אסור בתשמיש המטה וכל זמן שהכר דולק לא ישמש אסור לאדם לשמש מעטיו לאור הכר :
שנהגו שלא להדליק שמא יראה אשתו ותשא הן בעיניו וישמש : ומדליקין בבתי כנסיות וכל מקום שאף
איש ואשתו מתעורדין : ה' תח כטלית למלאכה כל אותה חיו' כדי שלא יסחור דעתם מאכלו לעולם ישמש
אדם עצמו כתיב ולא אחיו כיוצא שדווקא אותו ככל אדם אין לו מלאכה לעשו ולא מפני שמונה בו אסור :

ונחכמים אומרי כיהודה כו' חכמים
סבירא להו דעשיית מלאכה כ
בגדיה פתחי לאו כמנהגא תלמי
מלתא אלא כיהודה היו מעינים
וכגליל אסורים אסור גמור ולא
מכא מכהנ : הלילה ליל ז'
לאנשי גליל שאסורים לעשות מ
מלאכה כערי פסחי' כ' אסורים
להם ככל שאר ימי' טובי' אסור
בעשי' מלאכה שהלילה הולך אחר
היום : וכה' מעינים מדי דהנה
אתעביט שהיום אסור באכילה
והלילה מותר : ו כל מלאכה
שהיא לגורך המועד והתחיל בה
קודם ז' גומרה כ"ד ואפי' במקו'
שנהגו שלא לעשות מלאכה אבל
מלאכה שאינה לגורך המועד
במקום שנהגו לעשו' מלאכה עוש'
מקום שנהגו שלא לעשות אפי'
התחיל בה קודם ז' אינו גומרה
: חייטו' שרי' כ"ד בכל מקום שכן
מטיבו' בהן בחולו של מועד קולת'
יותר משאר אומניות שהריטו

שאינו אומין בכך תופר כדרכו הילכ' כ"ד דקיל מחול המועד אפי' אומין כמו שרי : והספרי' והכוב' שכן הנא
ממ דוכת' ד' והיוצא מבית האסורי' ומכבוי' בחול המועד וכו' דאשכחן בהן גד היתר בחול המועד
כ"ד דקיל שרי לכולי' עלמא : אף הרעעבי' שכן עולי' רגלי' מתקנין מנפליהן בחול המועד וחכמי' סבדי' אין למדי'
תחלת מלאכה רעעבי' שעושין מנפליהן חדשי' תחלה מכוף מלאכה תקון מנפלי' של עולי' רגלי' והלכ' כחכמים :
ז מושיבי' שוכנין שוכי' יוכי' שיהיו יושבי' לגדל אפרתו' מושבי' אות' לכתחלה כ"ד : ותרנגולת שברה בחולו
של מועד דאי' כ"ד השתא איתעבי' שוכנין לכתחלה אחרת דשרי' איהודי' מבעי' לא התרנגולת שברה בחולו
של מועד קאמ' דמחורי' והוא שיטכ' על' הכני' ג' ימים קוד' שברה' דשוכ' אינו הנבי' ראוי' לאכילה וזכר' האבד
הוא הילכ' אם עתה מושיב' אחר' תחיתה משו' הפסד דכני' : גורפי' משליכי' לחון ומועד' שמו' וית' אין משליכין
לחון לא מנפלי' לבדדי' : מוליכי' ומביאי' כלי' מבית האומין כ"ד אע"פ שאינו לגורך המועד : ח' עשו אנשי'
ידיהו היו כוהנ' לעשות אנשי' ורחו' : מרכיבין דקלי' ענף דף של דקל זכר מרכיבו' דקל' קצבה שהזכר עשה
פירות והקצה אינה עושה פירו' : כל היו' כלוכ' רעעבי' וכדכין את שמע' שלא היו אומרי' בשמלו' בקדיית
שמע' : פ' שלא היו מפסיקי' בין אחר' לוא הבת שגרו' להארו' באחד ולהפסו' בין מלכו' שמי' לדבדי' הארו' : וקונרי'
גורדשין עושין גדיים מן הקדש לפני העומר ולא תישי' דלמא' אתי' למיכל' מניה ולא מיהו' בידם כל השש' דכרי'
שעשו' כלל' שלא כרכון הכתיו' היו עושין לא' שעל' לו' לא מיהו' ועל' ג' אחר' וכו' מיהו' : מתדין לאכול ג' נטיות
של הקדש גדולי' שגדלו' כאן של הקדש דקסברי' אין אסור לא' הפדי' עצמו שהקדש ואית' ספרי' דגבוי' מתו'

כלומר

פסחים פרק ה

לח

בלמד חותכו וכו' עכ"ל אלו של הקד' שנמחו אחר שהקדושו האין להכות מהן: ואוכלין בשנת וכו' פירו' שנמנאו תחת האין ולא כדע' אם כשרו מאמם והם מותרין או כשרו היו ואסורי: וגו' פאה ליד ואינן קיי' לן דכל דבר שאין אדם מכניסו לקיום אינו חייב בפאה וירק דבר שאין מכניסו לקיום הוא: ומיחו ביד הכמים משו' דקח מקפעה לה מן המעשר והעביו אוכלין אותה בטבלה ככסודי' שהיא פאה ופאה פטורה מן המעשר משו' להפקד היא: ט גירר

עצמו אכינו משו' כפרה ולא קברו לפי בכודו על מטה כאה כרי שיתג' על רשעו ויוסרו הרשע: כינת נחש הכחשת כדכתי' בדברי הימי' לפי שהיו טופע' אחריו: וגו' ספר רפואות לפי שלא היה לבס ככצע על חלוי' אלא מתרפאים עיר ורמכס פי ספר רפואו' ספר מודיע מעניני' נזרות הככבי' והטלמא' שזורה כלוכי' העשו' בזמן ועת' דוע' מרפא' מחולו' עלו' וזה היה קרו' להטעו' הכרוי' אחר עלו' ולכך נזו': עבר כיון כיוסן לאח' שחכנס כיוסן כמלך ועש' אר' שמי והכתי' אומ' החדש הזה לבס זה כיון ואין אחר כיוסן ולא עבר

ואילו שמיחו בידם מתירין גמיוורת של הקדש ואוכלין סתתרת חגשורים בשבת וגו' חזקין פאה לירק ומיחו בידם חכמים » ט ששה דברים עשה חזקיהו חסלך על שלשה חזרו לו ועל שלשה לא חזרו לו גירר עצמות אביו על מישה של חבלים והזרו לו כיתת בחש הנחשת והזרו לו ג' ספר רפואו' והזרו לו ועל שלשה ל' חזרו לו קיצץ רלתות של היכל ושיג'ן לכלך אשור ול' חזרו לו סתם מי ניחון העליון ולא חזרו לו עיבר גיסן בניסן ולא חזרו לו = תמיד נשחש בשמונה ומחצה וקרב בתשעה פרק ה ומחצה בערביספסחים נשחש בשבע ומחצה וקרב בשמונה ומחצה בין בחול בין בשבת חל ערב פסח להיות בערב שבת נשחש בשש ומחצה וקרב בשבע ומחצה והפסח אחריו ב הפסח ששחשו שלא לשמו וקבל והלך וזרק שלא לשמו או לשמו או שלא לשמו או שלא לשמו ולשמו פסול כיצד לשמו ושלא לשמו ולשם פסח ולשם שלמים שלא לשמו ולשמו לשם שלמים ולשם פסח » ג שחשו

פוקי' לאחר שנכנס כיוסן מאם אלא יום שלשים של אדר עיבר את השנה ואין קיי' לן אין מעבדין את השנה בשלשים של אדר הניאיל וראוי לקבצו כיוסן:

תמיד

נשחט תמיד של בין הערבי' נשחט כל שאר ימי השנה בשמכ' ומחז' דומן שחית' התמיד מכו יבטו ג' ללי ערב שהו' משש שעו' ומחצה ולמעלה שחמה כו' למערב שחזי' שש וחזי' שבע היא עומדת באמנע הרקוי' ואין כל בוטה לא כל כל אדם תחתיו ומאחר' שחיתו שתי שני אח' ומזכו מוכי' כדרי' וכד' שאי אפש' לקריב אחר תמיד של בין הערבי' דכתי' והקרי' עליה חלבי השלמי' על עולת הנקר השלם כל הקרבנ' כלן שלא יבא דבר מאוחר לתמי' של בין הערבי' ואפי' בשבת שאין קרבי' כדרי' וכד' ב' מאחר' זמן שקיימת תמיד של בין הערבי' משו' סך כדרי' וכד' ר' חזק' ובע' פסח שהפסח קרב אחר תמיד של בין הערבי' מקדמי' ליה שעה אחת ועבדי' ליה בשבע ומחז': חל' היו' בנעש' דאיכ' כמו גליות הפס' דלא' דחיא שבת ונזר' לבלתי' מבטו' יום מקדמי' ליה ומותבי' ליה אדרי' שהי' שחט כשש ומחז': וקרב כשבע ומחז' גמר הקרבתו בשבת ומחנה שזוהי' שעה אחת בעשיות: כ ששחטו כגון ששחטו לשם שלמים: או קבל הדם במזרק: או הוליך הדם למוזב: או זרק הדם על המזבח שלא לשמו כד' עבודות הללו המהש' פוסלת הובח: או לשמו ושלא לשמו כגון ששחט לשמו וקבל הדם שלא לשמו: או שלא לשמו לעבודה ה' ס' אשעשי' דמחש' מעבוד' לעבוד' שאם חשב כשעת עבוד' זו על חכרת' לעשות' במחשב' פסול כנו' דאמ' הריכוי' שחט לשמו עם לזרוק דמו שלא לשמו כפסל' הובח מיד ואפי' לא עשה השכי' במחשב' פסול כמו שחשב והכי משמעו' דמיתבי' או שחשב כשעת שחית' לזרוק הדם שלא לשמו ושה' לשמו פסל' ופסח דפסול' שלא לשמו כפס' לן מקרא' דכתי' ואשרתם זבח פסח הוא עד שהיה הובח לשם פסח והו' משמ' לעכב: ג שחטו שלא לאוכליו חולה חזקן וקטן שאין יכולין לאכור' כוי' בשר ואין בו מניו' אחרי' לא הן פסול דאי' לפי אכלו כתי' הראוי' לאכור': שלא למכוריו ומכו עליו חבור' ושחטו לשם חבור' אחר': לערלי' לשרטו' שחטו אחיה מהמו' מילה והכי פסול: לאכור' פסח דכתי' וכל ערל לא יאכ' בו: וטומאו' כמו' אסורי' בקדש' וככתה' הן על אכילתן לאוכליו ושלא לאוכליו כשר ולא דמי' לשמו ושלא לשמו דפסול' דהת' פסולו' בגופו' שהמהנה שפוסלתו היתה בגופו' שלקרבן: אבל לאוכליו ושלא לאוכליו אין שמשח' קפוסלת' בגופו' של קרב' לא' דבר' שה' חזק' ממנו: עימד' כדמו' שלא יקרו' כד' שהיא' דאוי' לזריק: ולאם

זרק קודם לתמיד כשר

פסחים פרק ה

כשר דאף על גב דפסח מאוחר לתמיד משום דכתיב ביה בערב זבין הערבים לא מפסח בהכי: ד השומט את הפסח על החמץ כלומר וכשעת שמיעה היה חמץ כדשתי השומט או אחד מכני חנוכה אשיל לא היה החמץ בעורה: עובר בלא תעשה דלא תשאט על חמץ דם זבחי וזין הזבח כפסל: אף התמיד של בין הערבים דערכי פסחים ששחטו על חמץ שהיה חמץ כדשתי השומט או המקריב עובר בלאו דרתי זבחי המיוחד לו והוא התמיד וזין הלכה

כדני יהודה: דכי שמעון אומר הפסח ביד ששחטו על חמץ לשמו חייב משום לא תשאט על חמץ דפסח כשר הוא ושקיעה ראויה הוא ושמה שזוטה: שלא לשמו פטור דפטור הוא ושקיעה שאינה ראויה היא ולאן שמה שקיעה: ושאר כל הזבחי ששחטו ביד אף חכות על החמץ בין לשמן בין שלא לשמן פטור ואף עב שכסדים הן כדתנן כל הזבחים שכזבחו שלא לשמן כשדריכו ארבע כן פטור דכתיב זבחי זבחי שני פעמים לא תשאט על חמץ דם זבחי ולא תזבח על חמץ דם זבחי ולמאי הלכתא פ פלגיבנהו דמאן ולא כתב זבחי בחד קרא והכל בתשמי' בין פסח בין שאר זבחי לומר לך כוונת דאיכא זבח דהיינו ביד דאיכא פסח לא

מזייב אשאר זבחי וכונן דליכ זבח כגון בתוך הפס' מחיי אשאר זבחי אם שחטן על חמץ: וכוונת בתוך הפסח אם לשמו שחטו לפסח על החמץ פטור מלא תשאט דפסח שלא בזמנו לשמו פסול והיו לה שמיט שאינה ראויה: שלא לשמו לא לשם שלמי' מייב דלהכי קאזי והיו לה שמיט' ראוי ותייב עשו לא תשאט כדרי לאו דלא יראה ולא ימנא: ושאר כל הזבחים שכזבחו בתוך המועד על חמץ בין לשמן בין שלא לשמן חייב דקרא אשאר זבחי כתיב אזרח: חזן מן החטאת ששחט שלא לשמה דפטולה היא משום דכתיב בשמיטת חטאת היא ה ולא הכשחתה שלא לשמה: ה הפסח ששחט בשלש כמות בין שהנבד מועטים ויכולים כלן לשחוט ככת אחת מנה ליתחלק לב' כמותו או אחר זו עב ושחטו אונתו כל קהל עדת ישראל קהל ועדה וישראל הכי שלש כמות: בויכי כשות גדולו לקבל בהם הדם שורה שכלה כסף כסף דהכי שפיר טעמי: ולא היו לזבחים שוליים רחבים היו מלמעלה ותחתיה חדים כדי שלא יוכלו לישב על הקרקע שחט וינחום הכהני לישב על הקרקע עד שיקבל דם אחד מחמת שהם מרובי ישיבתו ויקרש הדם ולא יהיה ראוי לזרוק: ו שחט ישראל אם ירבה ששחטת כשרה בוד בכל הקדושות וקבל כהן הדם כבוד שזקבלה ואף לחורק: ו מחוץ ארץ כשורה פן עומדו וזבחו לחברו הא קנול הדור עם הדת מלך: וקבל המלא מיד הכותף תחלה ואח' כך מחוץ ארץ הריקן אבל אצבא מחוץ ארץ הריקן בריש לאי דמכני מושיט ליה האי מיד בש לקבולי דאין מעבדו על המנו': וזיקא אחת כבוד עמו ולא מתנה באצבע שאין לך קרבן שזיעון אצבע אלא חטאת לבדה דכתיב באצבעו: ככנד היסוד ברוחות שבייחם שהי' תחתיהן וזורק לזקופיעו של מונח והוא כופל ליסוד ולפי שאין היסוד מקיף כל המונח אלא את הנסון ואת המעבד ואוכל בדרום אמה אחת וכמוהו אמה אחת כיון שז' יורש כחכת מדות לכך הוצרך לומר כגד היסוד: קראו את ההלל כל השלש בבתתאם גמרו שכו כשהו מתחילים לשחט היו מתחילים לקרות ואם רבו הפסחים ומשך זמן שחיתתן עד שגמרו ועדין רבים לבי יוט מחורים וקירי

הפסח כשחט בשלש כיתות שנאמר ושחטו אותו בל קהל עורת ישראל קהל ועדה וישראל בכנסה כת הראשון נתכלאת העזרה בעלו דלתות העזרה תקנו הריעו ותקעו הכהנים עובדים שוררת שוררת ובידיהם בויכי כסף ובויכי זהב שוררה שכולה כסף כסף ושורה שכול' זהב זהב לא היו בעורבי' ולא היו לביזיכי' שוליים ששם ינחום ויקרש הדם: ו שחט ישראל וקבל הכהן גוהנו לחברו וחבירו לחבירו וקבל את הכל ואסחי' את חריקן כחן

פסחים פרק ה

לט

מזורים וקורין שניה ואם קראו שניה ועדין לא נמרו שמיטת הפסחים של אותה הכת חזרי וקורין שליטת וכן כת שניה ושלישית: אעפ שמעולם לא שלטו שהכהנים היו רבים וירדו: לא הניעו לאהבת חפי פעם לאשוקה: ה שהכהני היו מדיחין את העזרה מפני שהדמים מרובים היו מדיחין אותה כשנת שמעם המים היתה מהלכת בצורה וכשהן רוצי להדיח פוקקים את כקבי יניאמה והמים פושטין על כל גדותיה ומדיחין כל העזרה ואחכ פותה:

הכק והמים ינאח: מדס התעורכות המוטל על הרנפח שבעזרה רנפה של שיס היתה כלה ואין הלכה כרבי יהודה:

ט אונקלוסות מסמרים שראשיתן כפופים למעלה:

וכעמודי שהיו קכועי כבי המטבח:

בעזרה עמודים קטנים כשרקים כנסים: וחלקי ספונלות קליפתן

: שחל להיות בשבת ואין יכול לטלטל המקלות: ידו על כתף

מכירו ותולה אותו בגודו ה

ארככותיו בודועו ואין הלכה כרבי אליעזר שמוציא לטלטל

אות המקלות דאין שנית במקד'

אמרוי החלבים הקדכים עג המזבח: י במגס בקערה

תרגו קערתו מניסיה: ישכלם בהר הכית בשל קאש שאין יכולין

להולי פסמיהן: בחיל בין הסודג לחומת העזרה של כשים בתולת

עליית הכית: השיכה ינאו וכלו את פסח הם שחין כליות הפסח דוחה את השבת:

כחן הקרוב אצל המזבח וזרקו וזיקרה אחת בנגר חיסוד: ז יצתה כת ראשונה ונכנסה כת שניה יצתה שניה בנגסה

שלישית כמעשח הראשונה כך מעשה השנייה והשלישית קראו את החלל אם נמרו ואם שנו אעפ שלא שלשו מיסיה

רבי יהודה אומר מיסיהם של כת שלישיה לא הניע לאהבתי כי ושם עי' מפני שעסה מועטין: ח כמעשחו בחול כך מעשחו

בשבת אלא שהכהנים מדיחים את העזרה שלא כרצון חכמים רבי יהודה אומר בום היה מבלא סרם התערובות ורקו זריקה אחת על

גבי המזבח ולא הורו לו חכמים: ט כיצר תולין ומפשיטין אונקלוסות של ברזל היו קבועים בכתלים ובעכוזים שבהן תולין

ומפשיטין וכל מי שאין לו מקום לתלות ולהפשיט מקלות רקים חלקי' היו שם ומניח על כתפו ועל כתף חברו ותולה וכפשיט רבי

אליעזר אומר ארבעה עשר שחל להיות בשבת כניח ידו על כתף חברו ויד חברו על כתפו ותולה ומפשיט: י קרעו וחוציא

אימוריו כתבו בפנים והקטינן על גבי המזבח יצתה כת הראשונה ושבה לה בהר הבית שנייה בחיר' והשלישית במקום' עומרת

חשיכה יצאו וצלו את פסחיהן

אלו דברים בפסח דוחין את השבת שחשמו וזיקרת דמו ופחיו קרבו והקטר חלביו אבר

פרק ו

צלייתו והדחת קרביו אינן דוחין את השבת הרנכתו והבאתו בחוץ לתחום וחתיכת יבלתו אין דוחין את השבת רבי אליעזר

אומר דוחין: ב אמר רבי אליעזר והלא דין הוא מר' אם שחישו

ואלו

דברים בפסח דוחין את השבת פסח דוחה את השבת דכאמר מועדו בפסח ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו וכאמר מועדו בתמיד תשמרו להקריב לי במועדו מה מועדו האתור

בתמיד דוחה את השבת שכעל עולת התמיד חף מועדו האתור בפסח דוחה את השבת: שחיתו וזיקת דמו חי אפסר לעשותן בלילה דכתיב ביום כוותן להקריב ביום ולא בלילה: מחו קנחו כמו אכלה ומחה

פיה מחו קרביו דוחה את השבת שלא יסריחו: כל ייתנה דחת קרביו אין דוחין לאפש משתמחן: הרנכתו על כתפו להכיוו דרך רשות הרבים לעזרה אעפ שאין כולא אסור שנות שהחי כושא את עצמו: אין דוחה

דחיה ליה למעבדה מאתמול וכן הכאתו מחו לתחום וחתיכת יבלתו של קרנן פסח להסיר מומו חף על פי שאין בו אלא אסור שנות שחיתוהו כשיכיו או בידו אינן דוחים והא דתנן בשלחי ערובין חותכין יבלת

במקדש שהיא כיכסה דמפך פרכה ומתני' דהכא בלחה ואעפכ כשחיתתה כשיכיו או בידו בלאחר יד הוא יאפילו הכי אסור בלחה דחיה ליה למעבדיה מאתמול: רבי אליעזר אומר דוחי דכבר מכשירי מנה דחוי

את השבת במסכת שבת: ב שחית שהיא אסור' כחולין בשבת משום אסור מלאכה גמורה אעפכ דוחה את השבת בפסח אלו שהם משום שנות לא ידחו בתמיה: יט יוכיח שהעירו בני שחיתו וכשול שהוא איך מלאכה

ומתדין לה דחיה ואהרו בו לחבין דבר מחוץ לתחום ולאכלו הואיל והיה אפשר לו מאתמול ואעפ דתמיה

מדרכן

פסחים פרק ו

מדרכין: מה ראייה דשות למנוה אכילת הדיוט רשות הוא וכורך גבוה מנוה היא ואם העמידו כמנו' אמר שבות שלהן במקום רשות ועמידוהו חף במקום מנוה ודמי יהושע סכר כל שמחת יום טוב מנוה היא ופני' הכי איכה דוחה שבות: הוזה תוכיח שהיא מנוה בטמא מת שחל שניעו שלו להיות נשבת עבר הפסח שאם לא ויה לא יעשה פסחו ואפילו הכי אינו דוחה דהכי קיס ליה לרבי עקיבא דלא דמיא והוזה שבות היא דמחיו כמאן דמתקן גברא:

ועל' איך דן וגם על ההזאה איך חולק ואיך שנתמה ולא יעבדו מופסח מקו' זה כמעט: אמר לו רבי עקיבא או חלוק או אחי חלוק את הדין דפשיט ליה דהזאה לא מעבדא וילפינן בקו' מיה' לשמו' שלא תעבד: כמועדו ויעשו בני ישראל את הפסח כמועדו: הבא לי מועד לאלו שהיא להם זמן קבוע כמו שקבע לשמיטה הילכ' כיון שלא קבע להם זמן ומני למעבד מאתמו' לא דמיא ו זהוזהא כמי' לאו מנפיה דפסח היא ולא כמי' ביה כמנעו והלכ' כרבי עקיבא: ג אמתי מביאים עמו חגיגה עם הפסח ב'ד בכיסין: בזמן שהיא בחול ונטהרה דאף על גב דפסח דתי שבת וטוויאת חגיגה לא דמיא שבת: וכמועט שהיה פסח מועט

שחיש' שהיא כשום מלאכה דוח' את השבת אלו שהן כשום שבו' לא ידחו את השבת אכר לו רבי יהושע יום טוב יוכיח שחרתו בו כשום מלאכה ואסור בו משום שבות אמר לו רבי אליעזר מה זה יהושע מה ראייה רשות למנוה השיב רבי עקיבא ואמ' הזאת תוכיח שהיא מצוה וחיא משום שבות ואינה דוחה את השבת אף אתה אל תתמה על אלו שא'עפ' שהן מצוה והן משום שבות לא ידחו את השב' אמר לו רבי אליעזר ועליה אני דן וכה אם שחישתה שהיא כשום מלאכה דוחה את השב' הזאה שחיא משום שבות אינורין שדוחה את השבת אמ' לו רבי עקיבא או חלוק כה אמ' הזאה שהיא משום שבות אינה דוחה את השבת שחישתה שהיא כשום מלאכה אינו דין שלא תדחה את השבת אמ' לו רבי אליעזר עקיבא עקרת מה שכחבו בתורה בין הערבי' בסעודו בין בחור' בין בשבת אמר לו רביהבא לי מועד לאלו כמועד לשחישתה כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשות מערב שבת אינה דוחה את השבת שחיש' שאי אפשר לעשותה מע' דוחה את השבת ג אימתי מביא חגיגה עכו' בזמן שהוא בא בחול בטהרה ובמועט ובזמן שהוא בא בשבת כמורה ובזמן שהוא בא מביאין עכו' חגיגה ד חגיגה הית' באה מן הצאן סן הבקר סן

לאכילת בני חמורה ואכלין החגיגה תמלה כדי שהיה הפסח נמר שביעתו במרובה שהית' החמורה מועטת ודי להן בפסח לכדו: ונתמאה שרוב כבוד טמאין: איך מביאין עמו חגיגה שחגיגת יום י'ד רשות היא ולא חובה: ד ומן הבקר מה שאין כן בפסח שאינו בא לא מן הבקר ולא מן החקנו: ה הפכה שחטו שלא לשמו' ב'ד שחל להיות נשבת וכבוד כשם שמועד לשמו' כך מותר שלא לשמו': מייב טמאת שחלל שבת בשוגג: אם אינן ראויין לפסח כגון עגל או איל כן שמי' כשים או נככה חייב עליה טמאת אס' כתפלתה מוכו שבת או כבוד שמויתר לשחוט אחרים לשם פסח נשבת דהא לאו טועה בדבר מנוה דהכל יודעים שאין זה כשר לפסח ואם ראויין הן כגון שהן בן שנה של שלמי' שחטו לשם פסח דמתוך שהוא טרוד ובהול לשחוט פסחו טועה בדבר זה ולא נזכר שהקדישו לזבח אחר: רבי אליעזר מתייב טמאת אף על פי שטעה בדבר מנוה: ורבי יהושע פוסק דקסבר טעה בדבר מנוה ועשה מנוה כל דהו' פסחו מחייב טמאת שבה וזה עשה מנוה שהקריב קרבן דכל הזבח' שנזבחו שלא לשמן כשרים ונף הכשחטו לשם פסח מכשיר להו רבי יהושע דפרק תמיד כשחט: מה אם פסח שמויתר לשחוט נשבת לשמו' שבה את שמו אודית מי לא דמיין טמאת דקדמתי לעיל: ששנהו לדבר האסור שחטו לשם קרבנות אחרים שאסורים לשחוטן בשבת: ששנהו לדבר המותר שחטו לשם דבר המותר לשחוטו בשבת: אמורי כבוד קרבנות האסורים כשכר בשבת כגון תמידים ומוספין ויכחו שמויתרים לשחטן לשמן והשוחט שאר זבחי' לשמן בשבת חייב: שיש להן קבנה שאיכו דואה אחרים עמוקין כשהיטתו וכיון ששחטו התמיד יודע הוא שאין כדור לשחוט עוד הילכך אין זה טועה אלא שוגג דלא היה לו לטעות בדבר: תאמר בפסח שאין לו קבנה דהכל נדכין לכך והדי הוא דואה אחרים הרבה עמוקין ככך וערוד הוא להתעסק במנוה ואפילו שחט הוא פסח ככר ומנא זבח

פסחים פרק ו

מ

זה עומד בעורה וכסבור שהיא כפח ושחטו לשם מי שהיא טועה בדבר מוצה הוא : רבי מאיר אומר שהשוחט בעצת זכחים אחרים כל ימות השנה לשם אמורי עבור פטור והלכה כרבי יהושע ואין הלכה כרבי מאיר : לחזקתו ושלח לחזקתו פטור כו' דהא פסח כשר הוא דאמרינן פרק תמיד פסחא דהשוחט לפסולי' ולכשרים לא פסל : שחטו וכמנף בעל מום חייב דשוגג הוא ולא חנוכה שהיה לו לכקורי' שמשכו בעלים את ידם

מן הכבשים ומן העינים מן הזכרים ומן הנקבות ובאכלת לשני ימי' הלילה אחת » את הפסח ששחטו שלא לשמו בשברת חייב עליו חטאת ושאר כל הזבחים ששחטן לשום פסח אם אינן ראויין לשחיטת חייב ואם ראויין הן רבי אליעזר סחיי' חטאת ורבי יהושע פוטר אל' רבי אליעזר מה אם הפסח שהוא מותר לשמו כששינה את שמו חייב זכחים שחן אמורין לשמן ששניה ארתי ששן איברי דין שיהא חייב אל' רבי יהושע לא אם אמרת בפסח ששינה לדבר אסור תאמר בזבחי' ששינה לדבר המותר אל' רבי אליעזר אימורי ציבור ויבכחו שחן מותרין לשמן וחשוח לשמן חייב אל' רבי יהושע לא אם אמרת באימורי ציבור שיש לחן קצבה תאמר בפסח שאין לו קצבה ר' מאיר אומ' אף השוחט לשם אימורי עבור פטור » ו שחטו שלא לאוכליו ושלח למבוי' ולערלין חייב לאוכליו ושלח לאוכליו למבוי' ושלח למבוי' למולין ולערלי' ולטמאי' ולטהורי' שחטו ובמצא בעל מום חייב שחטו ובמצא טריפה בסתר פטור שחטו ונדוע שמשכו הבעלים את ידם או שמתו או שנשמו או פטור מפני ששחט ברשות »

ביצור גולין שפור של רמון ולא שאר עגים ד דמסקי מיא והיה לי' כשל מבושל במים ורמון לא מפיסק מיא ו נששוד של מתכת לא כללקמן דחס מקנתומה כלו ונבלה מחמת שגוד ודחמנא אחר גלי אש ולא גלי דבר אחר : כמין בשול הוא זה שמתבטלין בני מעין לתיבו כבתוך הקדרה : תולין חנוכה לו מתחנן בשגוד למעלה מפיו של טלה וזלכה כרבי עקיבא :

פרק ז ביצור צולין את הפסח מביאי' שפוד של רימון תוחבו מתוך פיו עד ב' נקובתו ונותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו דברי רבי ויוסי הגלילי רבי עקיבא אומר כמין ביטול הוא זה אל' תולין הוה לו » ב אין צולין את הפסח לא על השפוד ולא על האכילא אסר רבי זדוק מעשה ברבן גמליאל שאמ' לטבי עבדו צא וצלה לנו את הפסח על האכילא » כגע בחרסו של תבור יקלף את מקומו בטף מרוטבו על חחרס וחזר עליו וטול את מקומו בטף מרוטבו על הסולת וקסוף ארתי מקומו » ג סבו בששן תרוסה אם חבורת כהנים יאכלו אם של ישראל אם חי הוא וידחנו ואם עליו הוא יקלוף את החיצו' סבו בשם' של מעשר שני לא יעשנו דמים על בני חבורה שאין בודין מעשר שיני בירושלם » ד חמשה דברים באין בשומאה ואינן

כנטילה כעובי אצבע דשומן נכלע בתוכו הרכה ואדמו שומן גלי מן החרס הוא : כטף מרוטבו על הסולת והסולת רותמת דמגלי רוטב מממת סולת והיהו רוטב שבתוך הסולת אסור למכליה דהוה ליה גלי מממת דבר אחר הילכך יקמוץ את קומן מקומו ויטרף אותו קומן כשאר קדשים הפסולים : ג סכו בשמן ירועה שמתה לבוך הפסח כמי פירות אה חי ודיחנו דלא כלע : ואם גלי הוא בעי קלפה משום דכלע : שאין מודים מוכדים מעשר שני בירושלם ואפילו לאכלו שם בטוהרה דכתיב וכתת בכסף ונתת בידך והלכת אל המקום : ד חמשה דברים אין לך כצבור קרבן כאכל לא אלן וקרבן כבוד דוקה את העומאה דלפי' מפסח דכתיב ביה במועדו ודוקה את העומאה כשרוב

פסחים פרק ז

כשרים הקהל עמאים להכי אמרינן איש כי יהיה טמא וכו' יחיד כדחה ואין צבור כדחין ונקרננות נבדל
כתוב אלה תעשו לה' בצוועיכם כמו שכתוב בפסח בצוועדו ואשעענין מתיבת' דלף על גב דקרבים בטומאה
לאפקי צבור ודיו חובתם אין כאכלים בטומאה והא דכתיב חמשה דברים ולא מכו קרבנו צבור וכו' מניח
למעטיו חובת הרגלים כלם דדמו לקרבן צבור משום דליתו בכנופיה באסיפ' חברים לרגל ואינם דוחין את

הטומאה כדרך שאין דוחין את
השבת : זכתי שלמי צבור ככתיב
עצרת שאין שלמים אחרים לכבו':
ועשירי ראשי חדשים ולא תני
עשירי רגלים דכיון דאשעענין
זכתי שלמי צבור שהן מיני דמי'
ואין כאכלין בטומאה היה לכל
שאר מיני דמי ולא אנטרין ל
למטני שערי דח אלא משום דלא
כתבי בהו מועד וסוף לא לדמו
את הטומאה דהא כל קרבנות
צבור ממועד כפק' לן דכתיב
בכלהו אלה תעשו לה' בצוועיכם:
שלא בא מתחלתו אלא לאכליה
שכככטוה עקר מנות פסח ל
לאכילה כנטוה דכתיב לפי אכלו
וכי שרייה דחמך לאתניו בטומאה
מאיס כדחה ואין צבור כדחין
אדעת' למכליה שרייה: ה

ואינן נאכלין באומא' העומר ושתי הלחם ולחם הפנים חבתי
שלמי ציבור ושעירי ראשי חרשים הפסח שבא בטומאה נאכר'
בטומאה שלא בא מתחילתו אלא לאכילה » ה גשם הבשר
והחלב קיים אינו זורק את הדם גשם החלב והבשר קיים זורק
את הדם ובמוקדשין אינו כן אלא אעפ' שנשטמ' הבשר והחלב
קיים זורק את הדם » ו גשם קהל או רובו או שהיו הכהני'
טמאים והקהל טהורים יעשרה בטומאה גשם' מיעוש קהל'
הטהורין עושין את הראשון והטמאין עושין את השני' ז
הפסח שבורק דמו ואחר כך נדע שחוא טמא הציץ מרצה גשם
הגוף אין הציץ מרצ' מפני שאמרו חז"ל ועושה פסח הציץ מרצה
על טומאת הדם ואין הציץ מרצה על טומאת הגוף גשם טומאת
התחוב הציץ מרצה » ח גשם שלם או רובו
שורפין אותו לפני הבית' מעצי המערכ' גשם' מיעושו והנות' שורפין'
אותו בחצרותיה' או על גנותיהן מעצי עעסן הציקנן שורפים אותו
לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה » ט הפסח
שיצא או שנשטמא ושרף מיד גשמו הבעלים או שמתו תעובר
צורתן

בטמא בשר וחלב קיים אינו זורק את הדם דעקר פסח לאכילת אדם אתו ובמקדשים אינו כן שאפילו
בטמא בשר וחלב קיים זורק את הדם : ז כטמא הקהל בטומאת פסח קדחה מפני הטומאה
אלא מטומאת פסח : יעשו בטומאה ואפילו טמאים יחידים דהא טהורים גופיהו בטומאה אתו משום כהנים
שאין קרבן צבור הבא בטומאה חלוק שרקבן רובם בא בטומאה אף היחיד' עושי' בטומאה : ז
ואת' כנודע שהוא טמא הפסח או הדם : הנין מרצה ופטו' מפסח שכי : כטמא בעליו טומאת הגוף כמת' אין
הנין מרצה וחיוב בפסח שכי דהא בשעת זריקה לאו בר מעבד פסח הוא דרחמנא דחייה : הכזיר רכתי וכי
ימות מת עליו והימים הראשונים יעלו דאם כטמא כמת קודם הבאת קרבנותיו פסח : הנין מרצה על
טומאת הדם ותגלחתו כשרה ומומר לשתות יין ולטמא למתי' ואין הנין מרצה על טומאת הגוף ואם
כטמא בשעת הבאת קרבנותיו סותר הכל כטמא נופו בטומאת התהום כל טומאת פסח שלא ידע בה אדם
קודם לכן כקראת טומאת התהום הנין מרצה דהלכה למשה מסיני שהיה טומאת התהום להם כיון שלא
הכיר בה אדם בטומאה זו ומעלה ואם כודע לו בטומאה זו אחר שהקריב פסחו אין כרדך לגעות פסח שמי
וכן כזיר שנודע לו בטומאת התהום לאחר שהביא קרבנותיו אין כרדך להביא קרבן טומאה ולא אמרו טומאת
התהום אלא בטומאת פסח : ח לפני הבירה כל המקדש כלו קריו בירה ושורפי' אותו שם כדי
לבייש' שיהיהו שלא יבואו עיר לירי טומאה : מעצי המערכ' שלא לבייש את מי שאין לו עצים : כטמא מעוטו
וכן כותר של פסח טהור : הנין כיון העברתי נרי עין שורפין אותו מעוט שנשטמא והנותר מפסח טהור לפי
הבירה : ט הפסח שיבא חוץ לחומה ושרף מיד ביד ולא כרדך לשהווי עבד הנקר של טו כדי שתעובר
צורתו דהיכו שיבא לירי כותר ומיהו ביום טוב לא מני שריף ליה דאין שורפין קד ש' כיו' טוב : כטמא בעליו'
או שמתו דאין פסולו בגופו לא מחמת דבר אחר : תיגבר צורתו ומתין עבד שיבא לירי כותר ואח' ישראל :
אף זה ישרף מיד רבי יוחנן כן ברובן לא פליג אהן אלא כשכטמא הבעלי' או מתו קודם זריקת הדם דלא

פסחים פרק ז

מ א

אימיו כשר באכילה וזמון ליה כפסולו בנעושו ואין הלכה כר יוחנן בן ברוקא: ו העצמו שאינו יכול
לשכר מפני שנאסרה שבירת עצם וכותר בן מוח וטעמו שריפה: והגידין שהן אסורין באכילה ואין מייבין
באכילה ואין מייבין עליו מן התורה כגון שזמנו של גיד הכשה שהוא עומד אלא שישאל קדושים מהו בו
אסור איכתי הגיד המיונן הסמוך לכשר שהוא אסור ואין מייבין עליו ומן התורה הוי כותר ולאכלו אי אפשר
דרבין אסורו: והנותר נשאר פסח

עורתו וישרף בששה עשר רבי יוחנן בן ברוקא אומר אף זה
ישרף מיד לפי שאין לו אוכלין: ו העצמות והגידין והנותר
ישרפו בששח עשר חל' ששה עשר להיות בשבת ישרפו בשבעה
עשר לפי שאינן רוחין לא את השבת ולא את יום טוב: י א
בל הנאכל בשור הגדול ואכל בגדי הרך וראשי כפפים והמחוסים:
השומר את העצם בפסח הטהור' הריו זה לוקח ארבע' אבל המוהיר
בטהור והשומר בטמא אינו לוקח את הארבעים: יב אבר
שיצא מקצתו חותך עד שמגיע לעצם וקולף עד שמגיע לפרק
וחותר ובסוקדשין קוצץ בקופץ שאין בו שמום שבירת העצם
מן האגף ולפנים כלפנים מן האגף ולחרץ כלחרץ החלונות ועובי
החומה כלפנים: יג שתי חברות שהיו אוכלין בבית אחד
אלו חופכין את פניהם הילך ואוכלין ואלו חופכ' את פניהם הילך
ואוכלין והמחב' באמצע ובששם עומד למוג קופץ ארת פיו
ומחזיר את פניו עד שמגיע אצל חברתו ואוכלה וחכלה הופכת
את פניה ואיכלת: פ ר ק ח

שכראש כף הכתף ושאר מחסוי' כיון תנך האין ומחסי' החזה והלבע' הקטנו' שכסוף השדרה הואיל וכשור
הגדול כאכלים ע' שליחן ואכלו בגדי הרך כלי: אבל המוהיר בטהור בוד' דכתי' לא יתיירו ממנו עד בקד
והנותר ממנו עד בקד כש' שצופו בא הכתוליתן ועשה אחר לא תעצ' לומר אם עברת על לאו קיים עשה
שבו ואתך לוקח הכימי דהוי לאו שצופו וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקחין עליו: והשומר בטמא כו'
דכתי' ועצם לא תשכרו בו בכשר מוהיר על שבירת עצם ואינו מוהיר על שבי' עגם בפסול: יד אבר
מן הפסח שיבא מקצתו חוץ למחזיתו וכריך לחתוך את היוצא דכתי' וכשר בשדה טרפה לא תאכלו: ודרשין
בזה כל כשר שיבא בשדה כלומר שיבא חוץ למחזיתו כגון קדשי קדשים שיבאו חוץ לעורה וקדשי קלי' שיבאו
חוץ לרושם: אותו כשר היבוא טרפה הוא ולא תאכלו: חותך את הכשר היבוא סביב עד שמגיע לעצם:
וקולף הכשר שלא יבא לחוץ עד שמגיע לפרק שמתחברים שם שני עצמות ואוכל את הכשר שקלף שהרי לא
יבא וחותר את הפרק ומשליך כל העצם שיבא מקצתו: וכמוקדשים בשאר קדשי' חוץ מהפסח קונין בקופץ
אותו מקנת האבר שיבא ובפסח אינו יכול לעשות כן מפני שהוא מוהיר על שבירת עצם: מן האגף ולפנים
כלפנים אגף קרוי כל מקום הגפת הדלתו שהוא חופף ומקף שם כשסוגרו דהיינו תוך העיר ממש: כלפני'
ואוכלים שם קדשי' קלים: מן האגף ולחוץ דהיינו ממקו' הכניסה ולחוץ כלחוץ: החלבו שבחומו' ירושלים ועובי
ראש החומה בגנה כלפני: יו שתי חברות שהיו אוכלים פסח אחד לו הוסיפו פניהם אף וחלו הפכים
פניהם אף ואש' כראי' כשתי חברות על טמא אחד לא אכפת לן דרממא אמר על הניתים אשר יאכלו אותו
דמש' שני כבי אדם אוכלים פסח אחד בשני בתים דכתי' ואכלו אותו חד פסח בכתי' שני' אבל אדם אחד אינו
אוכל בכ' מקומות ולהכי מוקין בבית אחד יאכל שאין אחד אוכל בכ' בתים ושתי חברות והפכו' פניהם כשני
בתים דמו: והמייחס שמחמעי' בו את החמין שמווני' בו היין רשאי ליתן באמצע כדי שיהא כוח לשתיהן למוג
לכאן ולכאן וע' שם שמתקין בין החבורו' לא אכפת לן: וכשהש' המשמ' לשתיהן עומד מחבור' אח' שהתחיל
לאכול הפסח עמה ומוג' למחזיה האחרת: קופץ את פיו סוגר וכולם את פיו ומחזיר את פניו לנד' שזרתו
שלא יחשדהו שהוא אוכל עם החבור' האחר דאין אדם אחד אוכל בכ' חבורו' כדאמרן: והכלה שהיא בוסה

פרק מועד
י א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יו יז יח יט

פסחים פרק ח

האשה

דשאה להפק פ: היה לזכר אחר ולאכול דפסח כאכל בשתי חבורות:

תאכל משל בעלה כל זמן שלא פורשה מדעת בשל אביה דמסתמא דעתה למנות על של בעלה: רגל הראשון שלאח' כשזיה סךך דרך הכסויו ללכת לבית אביה: תאכל במקום שהיה רובה וכגון שאיך דרופה עד הכה לילך לבית אביה תדיר הולךך מספיק לן כהי ניחא לה: אפטרופי' יתום שהיו לו שני אפטרופין והתכווה זה על פסחו זה על פסחו זה על פסחו: לא יאכל משל שניהם לא מפסחו של זה ולא מפסחו של זה דמי בתרשות לחלק האחד ל להיזכות עם זה ואין לו תקנה לא אם כן רבו שניהם שימנה עם האחד: לא יאכל משל רבו אבל משל עבמו אוכל דכיון דהוי דכופי' את רבו וכות' לו גט שמדור ארבע שנים לא כשמתדור הוי הוא כגון קוד' הילך אוכל משל עבמו:

פרק ח

האשה בוסג שהיא בבית בעלה שחט עליה בעלה ושחט עליה אביה תאכל משר' בעלה

הלכת רגל ראשון לעשות בבית אבירה שחט עליה ושחט עליה בעלה תאכל במקום שהיא רוצה יתום ששחטו עליו אפטרופסין יאכל במקום שהוא רוצה עבד של שני שוהפין לא יאכל משל שניהן מי ששחטו עבד וחציו בן חורין לא יאכל משל רבו: ב האומר לעבדו צאו ושחטו עלי את הפסח שחט גדי יאכל שחט טלה יאכל שחט גדי וטלה יאכל מן הראשון שחט סח אמר לו רבו ביצד יעשרה ישחט טלה וגריו ואמר אם גדי אמר לו רבי גדי שלו וטלה שלי ואם טלה אמר לו רבי הטלה שלו וגדי שלו שחט רבו כח אמר לו שניהם יצאו לבית חשרים ופטרין בלעשות פסח שיגו: ג האומר לבניו הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון לירושלם כיון שהכניס הראשון ראשו ורובו זכה בחלקו ומוכה את אחיו עכו' לעולם ניסבין עליו עד שיהיה בו כוית לכל אחד ואחד ניסבין ומושיבין את דיהן סכנו עד שישחט רבי שבעין אומר עד שיורוק עליו את הדם: ד הכסמה עמו אחר' בחלקו ראשון בני חבור' ליתן לו את שלו והוא אוכל משל

על עבדו' ואין מקפידו' על סעודתן

אם גדי' אם טלה' הילכך יאכל מן הראשון כיון דליכ' קפידא דבראשון ונאו ידו חובתן אבל אנשי דעלמא דקפדי לא יאכל לא מן הראשון ולא מן השני דקל אין כמנין על ב' פסחי כאכל לאכול ואזיה נוהה שיענה דאין ברירה וכי בעי למיכל מהא דלא בשב' שמיטה לא היה דעתי' עליה: שחט מה שחטו שני גדי או טלה וזה שחט: וטלה שלי בנמר' מוקי לה כגון שהלך העבד אבל רועה הרגיל אבל רבו ורובה בתקפדי ואמ' לו אם גדי אמ' לך רבך גדי שלו וטלה שלך עמי שאין לרבך רשות בו דכה' קנה העבד דאין לאו הכי מה שקנה עבד קנה רבו וכמנאו שיה' של רבו: ופטור מלעבד פסח שני דאעג' דשניהם יוכא' לבית השריפה ואינן כאכלין משני שאין המכווין ככרים מיהו שמיט' וזריק' מעליה' היא חדא אחאי וחדא אחאי דקמי שמיט' גליא: ג על מי שיעלה ראשון לירושלם כדי לזון קאמ' שיודרו כל אחד להיו' ראשון ומיהו כל בניו המכה על הפסח לא שאותו שיעלה ראשון יזכה ראש' וכל אחיו יזכו אחריו על ידו: עד שזרק הדם לעולם יכול לימשך אפי' אחר שמיט' עד שזרק הדם ומודה דש' דאין כמנין אלא עד שיחטו ואין הלכ' כרש': ד האיזכה אחריו על חלקו א' מבני חבור' שהמכה אחרים על חלקו בלא דעת חבורה: דשא' כתי חבורה לזון' לו טול את שלך ונא ואלו אית' ותבריד שאין בני חבור' מתרבי' להיו' כל אלו הדע' בחבורתן ואות' ליה להאי תנא פסח כאכל בכ' חבורות: ה זב שראה שתי ראיו' שטמא עומאת' ואין טעון קרבן שחטו' עליו ואף עפ' שלא העריב שמשו והוא שטבל בשע' השמיט' רהא חוי למיכל לאורתא דרוקא טמא מת שחל שניעבי שלו בז' כדחה לפסח שני אעג' דחוי למיכל לאורתא כדכתי' ויהו אנשי' אשר היו טמאי' לכפש' אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא ביום ההוא לא היו וכלו' הא לערב היו יכולי' לאכול בפסח וזדחו לפסח שני אבל שאר טומאי' אי חוי למיכל לאורתא שחטו' עליו ואעפ' שלא העריב שמשו: ראה ג' לא חוי למיכל עד דמייתי כפרה שחטו' עליו אם חל שמיט' שלו בערב פסח אפי' לא הביא כפרתו והוא שכתן קרבנותיו לזכר: שומרת יום כנגד יום הריאה ערך יא יום

פסחים פרק ח

מב

אז יום שכן זכה לזכה דנעביא למסור יום המחרת שוחטין עליה ביום הספירה דכיון שספרה מקצת היום מותרת לטבול ואפ"ש שמזוהר הערב שמש שוחטין עליה: והזכה שראתה ג' ימים רגופי בתוך י"א יום וזכירה למסור ז' קרי' ולהביא קרבן שוחטין עליה בשמיני: ה' האוכן כל זמן שלא כקבר העות קרוי אוכן ולאחר שנקבר כל יום המית הוא קרוי אוכן ולילה שלאחריו הוא אוכן מדרבנן ולא העמידו דבריה במקו' כרת גבי פסח הילכ' שוחטין עליו דלאזרח

חזו: והמפקח בגל שפסל על אד' ואין ידוע אם ימנאכו סי או מת שוחטין עליו דבחוק טהרה עומד עד שיודע שנטמ': שוחטין עליה' בחכור אחר: שמא יביאוהו לדי פסול שמא יטמ' אוכן למתי מתוך טרדו ומפקח גל שמא ימנאכו מת וכמאן שהאחיל על הטומאה והמכוש שמא לא יבא וכחבוביית האסורים של גוים מיירי שאף עב' שהכטויהו שמא לא יביאוהו אשר פיהם דבר שזא אבל הכוש עי' ישראל כגון לכוזב להנתיב אשה פסולה או שלם מיוון שוחטין עליה אפי' כפי עבמ' אם הכטויהו להנתיבן דשארית ישראל לא ידכרו כוזב ואם כי האסורי' בתוך ידו שלם

משלו וזן אוכלין משלחן ה' זב שראה שתי ראיות שוחטין עליו בשביעי ראה ג' שיחטין עליו בשמיני שלו שוכר' יו' כגכר יום שוחטין עליה בשני שלה ראתה שני ימים שוחטין עליו בשלישי וחבבה שוחטין עליה בשמיני ו' האוכן והמפקח את הגר' וכן מי שחבשתיחוהו לחוציאו מבית האסורים וחזולה והזקן שהן יכולין לאכול כזית שוחטין עליהן על כולן אין שוחטין עליהן בפני עצמן שמא יביאו את הפסח לידו פסול לפיכך אם אירע בהן פסול פטורין מלעשות פסח שני חוץ מן המפקח בגר' שחזו טמא מתחלתו ו' אין שוחטין ארבע הפסח על היחיד דברו רבי והורה ר' יוסי מתיב אפילו חבורה של מאה שאין יכול' לאכול כזית אין שיהטין עליהן ואין עושין חבורת נשים ועבדים וקטנ' ח' אוכן טובל ואוכל את פסחו לערב אבל לא בקדשים השומע על מתו והמלקט לו עצמות טובל ואוכל בקדשים גר שנתגיד בע"פ בית שמאי אוסר' טובל ואוכל ארבע פסחו לערב ובית הלל אוסרים הפורש מן הערלה כפורש מן חקבר

פרק ט

אפי' כירי גוים שוחטין עליהם לפני עצמן דאפשר דמעטילי לפסח לבית האסורי' ואכלי ליה התם וחולה וזקן אין שוחטין עליהם לפני עצמן שמא יכבד עליה החולי ולא יוכלו לאכול כזית: לפיכך הואיל וכשע' שהיה דחויין הוה וזרק הדם עליהם אירע בהם פסול כמו שאמרונו פטורי' מלעשו' פסח שני חוץ מן המפקח הגל וכמאן מת' תצטוו שרי' לעשו' פסח שני שהיה טמ' מתחלתו קוד' שחית' שהרי האהיל על הטומא מצ' שהתחיל לפסח והוא שהיה הגל עגול דודאי האהיל עליו מתחלה אבל אם היה הגל ארוך שמא בשע' שחית' עדין לא האהיל על הטומאה ופטור מלעשו' פסח שני: ז' אין שוחטין את הפסח ביחיד דכתי' לא תוכל לזנוח את הפסח באחד בלומד ביחיד: אפי' חבורה של ק' ר' יוסי קאמ' לה כלנו' לא תליא מלת' אלא באכילת יהוד ויכול לאכול כזית שחטין עליה מאה ואין כל א' נוהג יכול' לאכול כזית אין שוחטין עליהם והלכ' כר' יוסי: אין עוש' חבורה כשי' יצאו לשחוט פסח נשים ועבדי' בחכור אחת מהו הרגל עביר' ולא קטני' ועבדי' בחכור אחת מהו בריבית דמצזכר זכור אבל נשים ועבדים כל חדא בחכמי כפשה עשין: ח' אוכן טובל וזוכל פסחו לערב דאין איכילתן התירה לא ביום של ואוכלתי שחטת היום יום אשור לילה מותר וטבילה בעי מתוך שחאם עד עכשו בקדשי' אכרבוה רבנן טבילה אבל לא אכיל אוכן בשאר קדשי' לערב דאכילת לילה אסורה מדרבנן ולגבי פסח לא העמידו דבריה' במקו' כרת אבל אכילת שאר קדשי' עשה בעלמ' הוא ואכלו אות' אשור כונן בהם: השומע על מתו יום שמועה הו' אוכן דרבנן וכן מי שלקטו לו עבמו' אביו ואמו אמרינן במ"ק מתאכל עליהם כל אותו היום ולערב אין מתאכל עליהם: טו' וזוכל בקדשי' לערב דאפי' אם גופיה מדרבנ' הוא: כפורש מן חקבר וזרין הזאה שלישי ושביעי ולא כחלקו' כש' וז' אלא בערב גוי שמל ביום י' ד' דבית הלל סברי גזרה שמא יטמא לשכה הבאה ויאמר אשתקד לא טהרתי מכל טומאה עד יום ערב פסח שטבלתי ואכלתי השתא כמו אטבול ואוכל ולא ידע דאשתקד גוי היה ולא מקבל טומאה עכשו ישראל הוא ומקבל טומאה וכית טמאי סברי לא גזרינן: אל ערב ישראל כונן שמתו אחיו מחמת מילה דכתי' הכל טובל ואוכל פסחו לערב ולא גזרינן ערב ישראל אטו ערב גוי:

פסחים פרק ט

מי שהיה עמא שאלו פטורים מן ההכרת הטמא או שהיה בדרך רחוקה פטורן הכתוב מלעשות פסח ראשון ועקר כרת בפסח ראשון הוא לפיכך אם לא עשו פסח שני פטורים מן ההכרת : ולא חייבין בהכרת השוגג או האנוס חייבין היו בפסח ראשון לא שהשנה והאנוס עכבתו וכשהיה ולא עשו פסח שני חייבין בהכרת כדכתיב והאיש אשר הוא טהור וכדכרך לא היה ומלל לעשות הפסח ונכרתה משמע דעל כל שאר שנות זמנא שאלו פטורים שאלו פטורים

פרק ט

מי שהיה טמא או בדרך רחוק' ולא עשה את הראשון יעשה את השני שנג או נאנס ולא עשה את הראשון יעשה את השני אם כן לכר' נאמר טמא או שהיה בדרך רחוקה שאלו פטורים מהכרת ואלו חייבין בהכרת

ב איזו היא דרך רחוקה מן הסודיעות ולחוץ וכבדתה לכל רוח דברי רבי עקיבא רבי אליעזר אומר מאיסקפת העזרה ולחוץ אמר ליה רבי יוסי לפיכך נקוד על ה' לומר לא מפני שרחוק וראי לא מאיסקפת העזר ולחוץ ג' מה בין פסח הראשון לשני הא' אכר' בכל ירא' ובל' ימצא והב' סעו וחכץ עמו בבית הראשון שען חלל באכילתו ותשני אינו שען חלל באכילתו וזה טעון חלל בעשייתו ונאכלין צילו על מצה וסוררו' ורחוץ את השבת.

ד הפסח שבא בטומאה לא יאכלו בסמו' זבין וזכות כרות ויולדות ואם אכלו פטור' בכרת רבי אליעזר פוטר אף על ביאור

ה מה בין פסח מצרים לפסח דורות פסח מצרים מקחו מבעטור ושעון הוא' באגדת אוזב ועל המשקוף ועל שתי סווזות ונאכל' בחפזין בלילה אחת ופסח דורות נוהג כל שבעה.

ו אמר רבי יהושע שמעתי שתמורת הפסח קריבה ותמורת הפסח אינה קריבה ואין לפרש אר' עקיבא' אני אפרש הפסח שנמצא

ז והשני חמץ ומצה עמו בבית דכתיב ככל הקת הפסח יעשו אותו אותו משמע מצות שגופו כגון כלי ועל מצות ומדורים יאכלוהו עושין אותו ככל הקת הפסח אכל מצות שעל גופו משקום אחר כגון תשבתו שאור ולא תשחט על חמץ אין עושין אותו ככל הקת הפסח : הראשון טעון הלל באכילתו כו' דכתיב השיר יהיה לכם כליל התקדש חג ליל המקודש להג' שהוא פסח ראשון טעון הלל ושאינו מקודש להג' אינו טעון הלל : זהו טעון הלל בעשייתו דלילה מעט קרא משיר וזה לא מעט : ד' לא יאכלו ממנו בין דגבי טמא לפסח כתיב איש דרשין מכה איש כדהם ואין צבור כדחין : ואם אכלו פטורים מכרת דאוכל קדשים בטומאה הנהג דכתיב כל טהור יאכל בשר ובניין ליה והקפס אשר תאכל בשר כו' ותמאתו עליו ונכרתה בשר הכאכל לטהורים טמאים חייבין עליו משום טומאה : ושאינו כאלל לטהורי' כגון פסח הבא בטומאה אין טמאין חייבין עליו משום טומאה : פוטר אף על ביאת מקדש פוטר הזבין והזבות אם נכנסו למקדש פטורות כשפכה כדהם מפני הטומאה דכתיב וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לפסח בומן שטמאין מתים משתלחין וכן ומצורעם משתלחין אין טמאין מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לפסח בומן שטמאין מתים משתלחין ותבא קמא לא דרש לקרא להכי דכלהו אנטריכו לחלקם משחמתייהם ואין הלכה כרבי אליעזר : ה' לילה אחד זכר ופסח דורות כהג' כל שבעה מתניין חסורי מחסרא והכי קתני ונאכל בחפזין בלילה אחד וחמוצו כל היום ופסח דורות חמוצו כוהג' כל שבעה דכפסח מצרים כתיב ולא יאכל חמץ היום ונאכל חמץ קריבה לא יאכל חמץ היום שאתם יוצאים בלבד :

ו שמעתי עמינות שתמורת הפסח קריבה שלמים אחר הפסח ותמורת הפסח אינה קריבה דיש תמורת פסח שאינה קריבה היא עצמה שלמים אלא תרעה עד שיפול בה עום ותפטר יוכיא דרמיה שלמים

פסחים פרק ט

ואוכלה לא מעכה: אמר להן שחטו עלי אם אחרת ואמרנו לנכש ושמו עלינו ואכלו כלם מן הראשון דהא סלחום והם סלחוני: ואם חזין ידוע אי זה ראשון סביה ישרפו ופטרורי מפכה שני: איך חייבין במחזור זה לזה אין להם טענה זה על זה אין פושטין אי זה ראשין קלא הוא אוכל עשנו והן אוכלין ומכלהן: י אלו מושכין להם אחד מן הפסחים ואלו מושכין להם אחד: אחד מכני חבורה בן חו לא קבל חבורה זו ואחד מו

בא לו חבל זו וכך הם אומרים לאותו יחד הכא חללים: אם שלמו הוא חבורה הפכה שמעכו טיבו מכה בדרמו את שלמו המשך יך משלך והמכה עמנו על ש שלמו: אם שלך הוא פסח זה הרי אתה עליו וידינו משוכות משלנו ויהא לבני חבורה האחד וכמינו על זה שלך כמאז אם החליפו הרי כמעט כל החבורה משלהם וכמעט על אותם שברדו וכך אומ' בני החבורה השניה לחיור הכא אכלם ועל כדמס נרין אחד משלן לכא אכל אלו ולימנות עמהן ולא אומרין ימשכו אלו משלהן בכל מקום שהיו ואלו משלהן ויחזרו וימכו אלו על אחד ואלו על אחד משום דאמרין בכריתא כגומא דאסור לימשך כל בני החבורה

כלעשו' פסח שני אמ' להן ואכרו לו אוכלין כולם מן הראשון ואם אין ירוע איזה כהן גשחט ראשון שניתן ויצאין לבית חרשים' לא אמ' להן: ולא אכרו לו אק אחראין זה בזה: ו שתי חבורות שגהערו פסח רגן אלו כושכין להן אחד ואלו כושכין להן אחד אחר סאלו בא לו אצל אלו ואהר סאלו בא לו אמ' אלו וכך הם אומרים אם שלנו הוא הפסח הזה יידך כושכורת משלך ונסנית על שלנו ואם שלך הוא הפסח הזה דינו בשוכות משלנו ונסנינו על שלך ובן חמש חבורות של חכשה חכשה ושל עשרה עשרה מושכין' להן אחד בכל חבורה וחבורה ובן הם אומרים: יא שנים שנתערבו פסחיהם זה כושך לו אחד וזה כושך לו אחד וזה מבגרה עכו אחד מן השוק וזה מבגה עכו אחד מן השוק זה בא אצל זה וזה בא אצל זה וכך הם אומרים אם שלי הוא פסח זה יידך ששוכות משלך ונסנית ער שלי ואם שלך הוא פסח זה הרי ששוכות משלך ונסנית על שלך: יא

פרק י

ערכי פסחים כסוד לכנחה לא יאכל אדם עד שתחשך ואפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב

מן הכסח ולהיחזו בלא בעלים דאם שמא החליפו ורובים ליוונך מפסחם ולימנות על אהר כשאמריו הרי ידינו משוכות משלנו הרי כותר פסח בלא בעלים מיד וזה אסור ועבשיו כשאחד מחבור' זו בא אצל האחרת ממה כפסך אין כאן פסח בלא בעלים אם יפה בדרו להם הרי כל בני חבורתו עליו חזן מן האחד שפירש מהן ונשך ידו ואם החליפו הרי הלך אה' מהם עם פסחו וכשמאכו הנמית' ודיה' היטבו כשאר הוא עליו: ובן חמש חבורות של חמשה ה' בני אדם שנתערבו פסחיהן כל חבורה וחבור' מושכין להם אחד מן הפסחים וה' אכז' שבכל חבורה וחבורה מתחלקין להם פסח' שאם החליפו לא יהא כאן פסח שזין אה' מבעליו הראשון' עליו וכך הם אומרי' כשנעשו עתה החבורות החדש' אומרים הארבע לאחד אם שלך הוא פסח זה הרי ידו ארבעתנו מסולקין מד' פתחנו בכל מקום שהם וכמינו עמד זמן הוא יג' חזרו' ויחזרו' לטני וכן ה' לכל אחד שבחבורה וכל הנזר' וחבור' כן: יא שנים שנתערבו פסחיהן ראוין ושמעון שנתערבו פסחיהן ראוין מושך לו אחד ושמעון מושך לו אחד ראוין הולך וממנה עמו אחד מן השוק ואומ' כל מקום שהוא פסח שלי הרי אתה כמנה עליו וראובן בא לו אצל פסח שמך לו שמעון ושמעון בא לו אצל פסח שמך לו ראוין וכך אומר לו ראוין ליהודה הכשאר על פסח שמך לו שמעון אם שלך הוא פסח זה סיכה בידו לו שמעון תחלה הרי ידו משוכות עליו ועליו והריכו כמנה עמד על זה ואם שלי הוא פסח זה שלא בוונן מתחלה לברור יפה ואין עמו פסח כמכנית עליו עם שמעון הרי ידך מסולקות משלך והמכה עמי על זה ולכך הוצרך כל אה' להמנה עמו אחר מן השוק שאם באו להתנו כשהן יסידו ולומר אם שלי הוא פסח זה ושלך שלך הרי יפה בדרמו ואם לאו הריכו מושך ידו עשלי וממנה על שלך כמנה כשהוא מושך משלו הרי הוא מניח את פסחו בלא כעלי' שעדין לא כמנה עליו אחד והא' ליבא למימר שימכה כל אחד על של חבורו קודם שימשך וידו משלו ראוין כמינין על שני פסחים כאחד ואין זה מכניין:

פסחים סמך למנחה קודם למנחה מעט כמו חגי עשה בתחלת שנים עשירית דתמיד קרב ערבי

כתשע

במשע ומחז' והוא תחלת זמן המכה וקודם למכה חני שע' הוי בתחלת שע' עשירי: לא יוכל אדם כדי שיאכל מנה לתאכזן משום הדור מנה ולחם פשיט' דלא מני אכיל דחמץ אסיר משע' עשות ולמעלה ומנה כמו הא אמרינן בירושלמי האוכל מנה בערב פסח כבא על ארוסתו וביתו חמיו ולא נכרעה אלא לשאר אוכלין שלא ימלא כריסו מהן: עד שיסב במטה או על השלחן כדרך בני חורין: ולא יצאתו לו גבאי בדקה המפרכסים את העניים: ואפי' הוא מתפרכס

מן התמחו דהיכו עני שבעניים
דיתנן במסכ' פאה מי שיש לו חמץ
שעוד אחת לא יטול מן התמחו:
ארכש כוסו ככד ד' לשמות של
גאולה שיש נפרש וארא והוצאתי
והללתי וגאלתי ולקחתי: ב

מכרך על היום בתהלה קודם
היום ויח' כך כפ' שתהלה קדש
היום ואיך בא היין וכסם שקדש
לכניסה כך קודם לכרך: מכרך
על היין תהלה וזה למקדש על
הפתי שהיין או הפתי גרמיו לקדש
היום שאם אין לו יין או פת לא
יקדש: ג הביאו לפני הדיקן
כדי שיכיר תיכונן וישאל לפי שאין
דרך להביא ירקות קודם ס'
סעודה: מטבל בחזרת לאו דוק'
מורת דטבול ראש' זה היי בשאר
ירקו אלא אם אין לו שאר ירקות
מטבל בחזרת במקו שאר ירקות
ולשון מטבל אוכל ולפי שכל א'
אכילתן על ידי טבול היינו קרי
לאכיל' טבול ויחיה טבול זה לאו
בהרופת הוא מהקטני לקיין ה'
הביאו לפני מנה וזרת וזרת
מכלל דעדין לא הוצאו: עד
שמגיע לפרפר את השת לאכילת

שיסב ולא יפחתו לו מארבע כוסות של יין ואפילו בן התכחוי
ב מזגו לו כוס ראשון בי' שסאי אומר' מברך על היו ואחר
כך כברך על היין ובה' אום' מברך על היין ואח' מברך על היום
ג הביאו לפניו ויקורת וחזרת מטבל בחזרת עד שמיניע
לפרפרת הפת הביאו לפניו מצה וחזרת וחרוסת ושני תבשילין
אף על פי שאין חרוסת מצוה רבי אלעזר בן צדוק אומר מצוה
בחרוסת ובמקדש היו מביאין לפניו גופו של פסח ד כגון
לד כוס שני וכאן חכן שואל אביו ואם אין דעת בבן אביו מלמדו
סח נשתנה הלילה הזה מכל הלילות שבכל הלילות אנו אוכלין
חמץ ומצה הלילה הזה כלו כמז' שבכל הלילות אנו אוכלין שאר
ירקות הלילה הזה מרור שבכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי שלוק
ומבושל הלילה הזה כלו צלי שבכל הלילות אנו מטבולי' פעם אח'
הלילה הזה שהי' פעמים ולפי דעתו שר' בן אביו מלמדו מתחיל
בגנות ומסיים בשבח ודורש מארמי אובד אבי עד שיגמור כר'
הפרש' כולח, ה רג' היה אומר כל שלא אמר ג' דברים אלו
בפסח לא יצא ידי חובתו ואילו הן פסח מצה וזרור פסח על שום
שפסח חסכו' ער' בתי אבותינו במצרי' מצה על שום שנגאלו
אבותינו במצרי' מרור על שום שמררו חמצריים את אבי אבותינו
במצרים בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא
במצרים שכאמר והגרת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה
ה' לי בצאתי ממצרים לפיכך אנחנו חייבין להודו' להלל' לשבח
לפאר לרומ' להרד' לברך' לעלה ולקלס' למי שעש' לאבותינו והנו
את כל הנסים האלו הוציאנו מעבורת לחרות סיגון לשמחה
ומאבל ליום טוב ומאפילה לאור גדול ומשעבור לגאולה ונאמר
לפניו

מנה והא קא משמע לן שאין אכילה אהרת מפסקת בין אכילת ירקות לאכילת מנה דקודם שיגיע לאחרי
חזרת של מנה שמכרך עליו על אכילת מרור אוכל מנה תהלה כדכתי' על מנות ומרורי' מנות כריב'א והדר
מרורים: וזרקות שעש' מתאכסין ולווי' ונכטים ושקדים וכמה מיני פירות ומשמיין בה תפני' וים ודכין הכל
כמדוכה ומערכין בחמץ ונותנין עליה תכלין קנה וקמחון כעין פתילו' יקות ארוכו' וכד לקס' וצריך שתהיה
עבה וזכ' לטיט: שאין חרות מנה אלא לרפואה לטבול סרק החזרת שרע וקשה לנגח כחכם: רבי אליעזר
ברבי גדוק אומר מנה וזכ' לרפואה שהיו יולדות שם נביהם כלל' עינן וזכר לטיט: ד וכן הנין שאל'
בכל הסדרים אין כמות וכאן אלא וכן כמו כן בכות כלפחד דוכות כלומר ודין הוא שבמציגות כוס שני
יהיה הכן שואל מה כשתנה: והלילה הזה כלנו בלי חמץ שנית המקדש קיים היה הכן שאל' כך: מרחיל
בגמית מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו ועבדים היונו ומסיים בשבח שקדשנו המקנה לעבדותנו
וגאל את אבותינו ממזרים: ה כל ש' א' אומר שלשה דברים אלו שלא יפדש טענין של שלשה דברים
ו
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

פסחים פרק י

הללו: וזוהם בנאולה כלומר מפייס את האגדה בכרכת נאולה ולא פי' תקן למלתיה היאך מברכין אותה ואפי' רבי טרפון ור' עקיבא לפרשו למלתיה ד' טרפון אומר כותב בה בכרך וחיכו התם בכרך מדי דהוה חכרכת הפירות וברכת המזבח דכלה חזא הודא' היו ולרבי עקיבא הומנין בה בכרך לבי שמוסיף בה דבריו רנני ובקשה כן יגיענו וכו' והלכה כר' עקיבא: וברכת השיר חית דהגמרי כשמת כל מי ואי' דאגרוי ההלך ה' כל מעשיך

זכהגו למחזיכוהו לתרוהו: בין שלישי לרביעי לא ישתה שלא ישתכר ושכח לא יוכל לומר את ההלל ואם תאמר כבר משוכר הוא שהרי שמה כל רננו בתוך הסעודה יין שבתוך המזון אינו משכר ושלחמך המזון משכר: ח מעטרין איני שמעתי לשון יפטר בפשה כלומר פתחין ואומ' ורבותי פירשו לשון הכפטר מחזירו כשכפטר' מן הסעודה אין מסיימין אותה באפיקומן כ באפיקו מנייכו כלומר תנייאו כליכם מכאן וכלך וכאכל במקו' אחר לא פתולא שום דבר גזירה דלמ' חתי למיכל מן הפסח בשני מקומות אבל לאכול דבריו אחרי במקומו הראשון שרי וכלכך שלא יעקור מחבורה זו ולאכלס עם חבורה אחרת ואפי' בנמרא מאן דפירש אין מעטרין אחר הפסח אפיקומן אפיקו מיכי מתיקה דלאחר את הפסח אין כפטרין מן הסעודה באכילת מיכי מתיקה ופירות שרגילין לאכול לקבוח סעודה ואפי' במקומן שלא יאכר טעם הפסח מפיו וכן עקר וכשה שאין מופטרי' אחר הפסח אפיקומן כך אין מעטרי' אחר מנה אפיקומן שצריך שיאכל כוית מנה באחרונה בזמן שאין פסח ואחר אותה מנה אין כפטר' מנה באכילת דבר אחר: ישנו כלס לא יאכלו אם התירו לאכול פה היהו וישנו כלן שוכ לא יאכלו דכראח כאוכל בשני מקומות דמאד שיטנו הסיח דעתם מלאכול עוד וחיצי ליה באכילת שתי מקומות וחומר' בעלמ' הוא והוא הדין כמי למנה בזמן הזה: ר' יוסי אומר כשתמכמו יאכלו ארישא קאי דאחר תכא קמא ישנו מקצתן יאכלו ואחר רבי ויבי למימר הכי מלי אם כתמכמו שלא כשקצו בשניה אבל אם כרדמו מקצתן לא יאכלו אלו הכרדמים לכשיעורו משנתם והלכה כרבי יוסי:

לפניו הללו' ו עד היכן הוא אומר בית שמאי אומרים עד אם הבנים שמחה ובית הלל אומרם עד חלמיש לבעינו פיס וחזתם בנאולה רבי טרפון אומר אשר גאלנו ונאל ארת אבותינו סמצרים ולא היה חותם רבי עקיבא אומר כן ה' אליקינו ואלקי אבותינו יגיענו למועדי' ולרגלים אחרים הבאי' לקראתינו לשלום שסחים בבנין עירך וששים בעבודתך ונאכל שם כן הזבחי' וסן הפסחים כו' עד באי' גאל ישראל' ו סגרו לו כוס שלישי מברך על מזונו רביעי גוסר עליו ארת ההלל ואומר עליו ברכת השיר בין הכוסו' הללו אם רוצה לשתות ישתה בין שלישי לרביעי לבי' וישחרו' ח ואין מפטירין אחר הפסח אפיקוס' ישנו מקצתן יאכלו כלן לבי' יאכלו רבי יוסי אומר נתמכסו יאכלו כרדמו לא יאכלו' ט הפסח אחר חצות כשבא את הידים הפגול וחכות' כשמאין את הידים' בירך ברכת הפסח פטר ארת של זבח בירך את של זבח לא פטר את של פסח דבריו רבי ישמעל רבי עקיבא אומר לא זו פושרת זו ולא זו פושרת זו

כשלמה מסכת פסחים: ובעה' כתיב מסכת יומא:

פרק א

ו' ימי' קורם יום הכפורי' כפרושי' בהן גדול כבייתו ללשכת פלהררין ופתקיני' לו בהן אחר תחתיו שבת

אפיקומן אפיקו מיכי מתיקה דלאחר את הפסח אין כפטרין מן הסעודה באכילת מיכי מתיקה ופירות שרגילין לאכול לקבוח סעודה ואפי' במקומן שלא יאכר טעם הפסח מפיו וכן עקר וכשה שאין מופטרי' אחר הפסח אפיקומן כך אין מעטרי' אחר מנה אפיקומן שצריך שיאכל כוית מנה באחרונה בזמן שאין פסח ואחר אותה מנה אין כפטר' מנה באכילת דבר אחר: ישנו כלס לא יאכלו אם התירו לאכול פה היהו וישנו כלן שוכ לא יאכלו דכראח כאוכל בשני מקומות דמאד שיטנו הסיח דעתם מלאכול עוד וחיצי ליה באכילת שתי מקומות וחומר' בעלמ' הוא והוא הדין כמי למנה בזמן הזה: ר' יוסי אומר כשתמכמו יאכלו ארישא קאי דאחר תכא קמא ישנו מקצתן יאכלו ואחר רבי ויבי למימר הכי מלי אם כתמכמו שלא כשקצו בשניה אבל אם כרדמו מקצתן לא יאכלו אלו הכרדמים לכשיעורו משנתם והלכה כרבי יוסי:

ט הפסח אחר חצות מטמא את הידים דהא כותר הוא מחנות וליך ורכנן גזרו על הכותר שיטמא את הידים כדי שלא יתעצלו ובאכילתו ומכלן דפסח לאחר חנות היו כותר דכתיב בפסח ואכלו את הכשר בלילה הזה וכתיב התם ועברתי בהרן מצדדים בלילה הזה מה להלן עד חנות אף כאן עד חנות: ברכת הפסח אשר קדשנו במצותיו וזכו לאכול הפסח: ברכ' הזבח אשר קדשנו במצותיו וזכו לאכול הזבח וזבח האמור כאן היא חנות יוס' ד והלכה כרבי עקיבא: מסכת יומא

שבעת

ימים מערישין בהן גדול שכל עבודות יום הכפורים אין כשרו' אלא כו' שכל' בני יום הכפורים וכפר הכהן אשר ימשח אותו והפרשה זו נפקא לן מדכתי' כשבעת ימי המלואי' ומפתח אהל מועד לא תנאו שבעת ימי' וכתי' בתריה כאשר עשה ביום הזה כהן' ללשכת לכתר עליכם: וקדשו רבותינו לעשות

לעשות זה מעשה פרה לכפר עליכם זה מינשה יום הכפורים שהכהן השורף את הפרה והכהן העשיר ביום הכפורים שניהם טעונים הפרשה מניחם שבעת ימים כמו טהו טעונים אהרן וכחו בשבעת ימי המלחמה: ללשכת פלהדרין פקידו המלך קראים פלהדרין ומתוך שהכהנים הגדולים שהיו בבית שני אחר שמתען הכריק היו נותנים ממון כדי לשמש ככהונה גדולה ומתוך שרשעים היו לה היו משלמי שנתן והיו מתחלפי כל יב חדש כפקידי המלך ש

שמה יארע בופסול רבי יחורה אומר אף אשה אחרת מתקנין לו שמה תמורת אשתו שנאמר וכפר בערו ובעד ביתו ביתו וזו אשתו אמרו לו אם כן אין לדבר סוף ב כל שבעת הימים הוא זורק את הרם ומקטיר את הקטורת ומטיב את הנרות ומקריב את הראש ואת הרגל ושאר כל הימים אכס רצה להקריב מקריב שכהן גדול מקריב חלק בראש ונטול חלק בראש ג מסרו לו זקנים מקני בית דין וקורין לפניו בסדר היום ואומר לו אישיו בתן גדול קרא אתה בפניך שמה שכחת או שמה לא למדת ערב אם כיפורים שחורית מעמידן אותה בשער כורח ומעבדין לפניו פרים ואלי וכבשים כדי שיהא מכיר ורגיל בעבודה ד כל שבעת הימים לא היו כונעין מכחו מאכל וששה ערב יום הכפורים עם חשיכה לא היו מניחין אותו לאכול הרבה מפני שהמאכל מבי את השינה ה כסרוהו זקניו בוד לוקני כהונה והעלוהו לעלי' ב' אבטינס והשביעוהו ונפטרו והלכו לחם ואמרו לו אישיו בתן גדול אנו שלוחי ב' דין ואת שלחדנו ושליח ב' משביעין אנו עליך במי ששכן שמו בבית הורה שלש תשנה דבר מכל מה צאצארנו לך הוא פורש ובוכה וזן פורשין ובוכין ז אם הוא היה חכם דורש ואם לאו תלמידי חכמים דורשין לפניו ואם רגיל לקרורת קורא ואם לאו קורין לפניו ובמרה קורין לפניו באיוב ובעורא

מה יפה שיכיר לו והני נוילי בקדשי מוכח אבל בקדשי גבול אחר כך ואחר כהן הדיוט חולקים בשנה: ג וקורין לפניו כל שבעת הימים בסדר היום כפרש אחריו מות: אישיו ארכי: שמה לא למדת במקדש בני היו נדוכין לכך שהיו מעמידן כך שאינם מהונכים על פי המלכו דאלו במקדש ראשן לא היו מעבדין כהן גדול אלא הגדול שכהנים כחכמה כמי בכח ובעשור ואם לא היה לו עשיר אחיו הכהנים מגדלין אותו משלהם שכהן הגדול מאחיו גדלהו משל אחיו: שיהא מכיר מתבונן בבהמות העובדו לפניו ללדת אל לבו הלכות סדר היום: ד לא היו מביאי אותו לאכול הרבה אפילו מן המאכלים שאין מביאין לידו חמוס ומזונעים ממנו לגמרי כל מאכל המביא לידו חמוס וקרי כגון חלב וכבו וכשר שמן ויון יסן וכיוצא באלו ה מסרוהו זקני בית דין שקראו לפניו בסדר היום: לזקני כהונה ללמדו חשיבת הקטורת שבהם ומלא חפציו קטורת סמים ועבודה קשה הייתה: בית אבטינס הם העושים את הקטורת וכונשים אותם מעבדין שמשיה: והשביעוהו שלא יהא נדוקי לפען הקטורת על המחיתה מכחין ולכהנים מכפכים שהם ירושין כי בעפן ארשה על הכפורת כי בעפן עפן הקטורת יבא וזו ארשה על הכפורת ואין הדבר כן שהדי הכתוב אומר וכתן את הקטורת על האש לפני ה': הוא פורש ובוכה שחשדהו לנדוקי: והן פורשין ונזכין על שחשדהו דאמר ער החושד כפרים לוקה בנפשו: ו אם היה חכם דורש בדבר הלכה כל ליל יום הכפורים שלא יושן ויוריה קרי: ואם תלמיד הוא ולא חכם שודע להבין ולשמוע דבר הלכה ואימ גדע לדרוש דאשים לפניו באיוב ובעורא שהן דברים המושכים את הלב לשמועם ואין שיכה מאעמת:

יומא פרק ב'

פרחי הכוכה בחודים שמתחיל עשר זקס לפרוח קרויין פרחי : באצבע נדרה האצבע הסמוכה לגודל ולטון נדרה ברתה דרח כלומר נרתה של גודל הסמוכה לה היו מחכרים הגודל באצבע הסמוכה לה ושומטה ומכה על כפו ומשמיע קול כדי שלא יישן כג : שמוד על רגלך : והפס אותם על הכנפה של שיש להסיר חומס פנוכן הדגלים ומכיר השיכה : והפס לטון הסדה כמו מפיגין טעמן : ח תורמין את המזבח יתרו' הדשן שהוה חותה

ובעזרא ובדברי חיימי זכריה כן בקוטל אומר פנימים הרבה קריית לפניו ברניאל » ו בקש להתנגסם פרחי כחונח ככין לפניו באצבע ערדה ואומרים לו אישי בהן גדול עמוד והפס אחרת ער הרצפה ומעסיקין אותו ער שינע זמן השחיטה » ח בכל יום תורמין את המזבח בקריא חגבר או סמוך לו בין לפניו בין לאחוריו ביה מחצות וברגלים מאשכורת הראשונה ולא היתרה קריאת חגבר מנעת ער שחיחה עודה מלאה בישראל »

פרק ב

בראשונה כל כי שרועה לתרום את המזבח תור' ובזמן שחן כרוכי ורצין ועולין כבכש כל הקורם את חבירו בארבע אמות וכה ואם חיו שניהן שוין המזבח אומר להן הצביעו ומה חן מוציאן אחת או שתיים ויזין מוציאן אגודל במקרש » ב מעשה שהיו שניהן שוין ורצין ועולין כבכש ורחף אחד מחן את חבירו ונפל ובשרה רגלו וכיון שראו בית דין שבאין לידו סבגה חתקיבו שלא יחו תורמין את הכוכה אלא בפיים ארבע פייסות חיו שם וזה הפיים הראשון . ג הפיים השני

מן הדשן במחמה כן רב בין מעט אכותו במזרחו של ככש וככלע שם כמקומו והיא היתה תחלת העבודה בשמריית : או סמוך לו סמוך לקריאת הגבר או מלפניה או מאחריה : ביום הכפזות תורם מחנות משום חלשא דכג שעליו לנדו ומוטל הכל כריך להשכים יותר : וברגלים דכפשי ישראל וכפשי קרבנות ורב הדשן כמק' המערכה ונריך לפעולות הדשן מן המערכה למקום שנאמצע המזבח ששמו תפוח שלשם גל ג גדול של דשן ככור ומכור כתפוח היו נרכים להשכים יותר והיו משכימים מן האשמות הראשונ' שהוה שלישי הלילה : לא היתה קריאת הגבר מגעת ברגלים עד שהיתה עורה מלאה מישראל המביאים קרבנותיהם להקריבם מיד אחר תמיד של שחר :

בראשונה

כל מי שרונה לתרום כל כהן שהוה מחונח בית' אב ונתנה לתרום את הדשן שחרית תורם ולא היה פיים בדכר : וזומן שהם מרכיבים הכאים לתרום זה אומר חני תורם וזה אומר חני תורם זה היה משצטט רנים ועולין כככש המזבח שהוה שלשים ושתי' אמה אורך וכל הקדש ליכנס לתוך ד' אמות עליו ושל ככש הסמוכו לראש המזבח וכה לתרום וזהו גודלם : ואם היו שניהם שוים כככשת' אין אחד מהם וכה לתרום אבל מעתה כולם באין להטייל גודל : ומהו הגודל הממול על הביימות אומר לכלל הנביעו כלומר הנויאל אצבעותיכם כל אחד יראה אצבעו מפני שאסור למכות אצעים מישראל לפיכך הוצרכו להכזיב האצבעות כדי שימכו האצבעות לא האצעים וכינר עגשים מקוים ועומדים בעגולם והעומדה בא וכוטל מכבשת מראשו של אחד מהם וממנו הפיים מתחיל לימנות ומניא כל אחד אצבעו והעומדה מניא מפניו סך ומנין או נניא או ששים הרבה יותר ממה שיש שם כהכים ואומר מי שיכלה חשבון זה אצבעו יזכה ומתחיל למחנות מזה שנטל מראשו העצבפת וכוכב והולך ומונה האצבעות וחוזר לחילה עד סוף המנין ומי שהמנין כלה בו הוא הוזכה וכן כל הפייסות שצמקדש : אחד או שנים אצבע אחד אם הוא בריא חו שנים אם הוא רולה שההלה חוני יכול לככש אצבעותיו וככש ונויאל אחת וינאה חכרתה עמה ואין השנים כמניאל אחד : ואין מוניאלים אגודל בוקדש מפני הרמאי כשיקרב המנין לכלות ייבוינו למי יכלה וניא זה העמוד לפניו שתי האצבעות כדי שימכה לשכי בני אדם וימחר המנין לכלות בו והממונה לא יבין לפי שאדם יכול להרחיק הגודל מן האצבע הרבה עד שנקאה כאצבעות שכי בני אדם מה שאין יכול לעשו כן בשאר אצבעות : ב חלף כפיים זה שפרשנו : ארבעה פייכות היו שם ארבעה פעמים ביום כאפסי לפיכך ולא היו מופייסים על כלם באהיפה אחת כדי להשמיע קול ארבעה פעמים שיש ענר רב בעורה וזהו כנדה של מלך של כניית אלדים כהלך ברגז : ג מי שחט את התמיד מיו וזרק וכו' כל העבודות הללו ככיים

בפיס אחר הן שמי שיכלה כו' החשבון כמו שפרשנו וכה והוא זורק את הדם למוז' אחר שקבל הדם במורק שהזרק הוא המקבל והסמוך לו שזאת ועל שמהיטה קודמת לקבלת הדם ממ משני שצדודת הזריקה גדולה מן שהיטה שהשמי' כשרה בור מה שזין כן בודין דמקבלה ואך מצות כהונה לבי' זכה הראשון שהגיע לו הפיס כזריקה והסמוך לו בשמיטה והסמוך לשמות מדען את המזבח והסמוך למדען את המזבח מדען את המזבח וכן כלם :

הראש והארת של ימין בכהן אחד :
 ושתי הידים בכהן שני : והעוקץ הוא הזכר : והרגל של שמאל בכהן שלישי : החזה הוא שזמן היד : הריאה את הקדקוע והזיתאי אונת אלך ואך כלל ראשי הנלפות : והגרה מקום שהוא מעלה גרה הוא הנזיר וכו' מחובדים קנה הריאה עם הככר והלב החזה והגרה בכהן רביעי : ושתי הדפנות בכהן חמישי : והקרבים בששי : והסולת עשרון למחבת ככוס של תמיד בשניעי : והחנת' חני עשרון למחבתו של כהן גדול שקריכה עם התמידים ככל יום שז' מחציתה בבקר מחצית' כערכ בשמימי והיין שלשת לוגין לכסף התמי' בתשיעי : יג כהנים וזכ' כו פייס זה יג עבודות של כהנים הממונות כאן כפי הסדר הכתוב במשנה : כדרך הלכו בניין

פרק

היה קרב התמיד תנא קמא סדר הטוב והיפה קרב החלה וכן עזאי ככר כדרך הלכו הראש והרגל החזה והגרא ושתי הידים ושתי הדפנות העוקץ והרגל כזן עזאי : ד חמש לקטורת כך היו מכריז' כעזרה כלומר מי שלא זכה בקטורת כל יומו יבא ופיס ולא היו מניחי' למו שזכה בה פעם אחת לשנותיה משני שמעדת דכתיב ישימו קטורה באשך וכ' בך ה' מילוי ולפי שכל כהן המקטיר קטורת היה מתעשר ומתנדך בשבילה לפיכך לא היו מניחים לשנותיה אדם כדי שיהיו הכל מתעשרים ומתנדכין בה : חמשים גס ישכו מי שזכה בפייס פעמים אחרו' וזו שלא זכה בו מעולם הוא והפיסו : מי מעלה אכרי' מן הככש למזבח כשהיו מוליכים האכרים מביית המטבחיים לא היו מוליכים אותן למזבח אלא כתיבים אותם מהכיבש ולמטה במזרח ומפיסי פייס אחר מי מעלה אותם ממקו' הנחתן בככש למזבח והיו עשוי' כן משו' כריוב עם הדדת מלך : ה תמיד קרב משעת הולכת אבדו' ואך קאשיב : עגמו ככל יום תשעה ששה לאכרים ולקדמים כדאמריוכן לעיל ואחד לכולת ואחד לחבתי' ואחד ליין וכגון שגדיך שני כסוכין ואחד שליון ואחד של מים : ביד כהן אחד : כלחית של מים של בין הערבים שכל יום שני בידים שני גזרי ענים להסוף על עני' מערדה דכתיב וערכו ענים על האש אם אינו ענין לתמיד של שחר שככר באמר וכעני' עליה הכהן ענים תגהו ענין לתמיד של בין הערבים שמוספים שני גזרי ענים : ו הגרה בחמשה כאכרים של ככש כך אכרים של איל : הכולת שני עשרונים היה בשני כהני' : ז בל' דבשע' כל הני כהנים לכל בהמה וענין פייס אם רנה להקרי' כהן יחיד' את הכל וכל פייס : הפשט וכתיון של תמיד ועל כבוד ענין להיות כשרים בור ואין טענין כהן :

יומא פרק ג

אמר להם

העמומה הוא הפגן: באו ודלו על מקום נכוח שהיה להם במקדש: ופן השמיטה
 שהשמיטה פפולה בלילה שג' ביום ונחמס: בקראי האיר והכריק השחר: האיר כתיב
 האורה וזמן זה אחר בקראי לדמר תאן והלכה כמתתיה בן שמואל: עד שבחברון איתן העשמי למטה
 שאלין לו הניע האור לחברון והוא משיב הין וכדי להזכיר וכות אבות מזכירו חברון: כ שפעם אחת
 עלה מאור הלככה לאו ביום

הכפורים קאמר דאיר אפשר ל
 לעלות מאור הלככה סמוך לשחר
 ביום הכפורי שהוא בשלש המד'
 טא בכוף אחד מן הכפורים כ
 כשהלככה עלה סמוך לעלות
 השחר אירע זה בטעות ומשמו
 שמש ביה יארע טעות אחר כוונ'
 בו לכך הוצרכו לכל זה: והוא וידו
 כהן גדול מלתא באכפי כפשא
 הוא והש' מהדר להא דתיבין
 לש' עד חכרון והוא אומר הין
 ולאחר שהשיב הרוח הין היו
 מורידין כהן גדול לבית הטבילה
 שהיה טעון טבילה קודם ש
 שישחטו התמיד: המוסך רגליו
 כמי לכקיסו גדולים: ג

לעבודה לאו דוקא: עד שיטבול
 שהדברים קו ומה כהן גדול
 המטה מקדש לקדש מעבודת
 חזן לעבודת פנים ומעבוד' פני'
 לעבודת חזן טעון טבילה בין
 עבודה לעבודה זה הבא מכותו

פרק ג

אמר להם המסוגר צאו וראו אם הגיע זמן
 חשיטה אם הגיע חרואה אום' בקראי סתתיה
 בן שמואל אובר האיר פניו כל המזרח עד שבחברון והוא אובר
 חזן' ב ולכה הוצרכו לכך שפעם אחת עלה כאור הלככה
 ודימו שהאיר מזרח ושחמו את חתמיד והוציאוהו לבית השריפ'
 חורירו כהן גדול לבית הטבילה זה חכלל היה במקדש כל הכיסוף
 את רגליו טעון טבילה וכל החטול מים טעון קידוש ידים ורגלים'
 ג אין אדם נכנס לעזר' ולעבודה: אפילו שחור עד שיטבול
 חמש טבילות ועשרה קידושין טובל כג' ובקדש בו ביום וכולן
 בקדש על בית הפרוה חזן מוז בלבד: ד פרסו סדין שר'
 ברוץ בינו לבין העם קידוש ידיו ורגליו' משש ירד ושבר' עלת'
 וגסתפג הביאו לו בגדי זהב ולבש וקדש ידיו ורגליו הביאו לו את
 התמיד קרצו וסרק אחר שחישו על ידו קבל את הדם וזרקו נכנס
 להקטיר קטורת של שחר ולהשיב את הנרות ולחקריב את הראש
 ואת האברים והחביתין ואת הין' ה קטרת של שחר היתה
 קריבה בין דם לאברים של בין הערבים בין איברים לנסכים אם
 היה כהן גדול זקן או אישגני' כחכין לו הכין וכטילין לתוך הצונן
 כדי שתפיג צינתו: ו הביאוהו לבית הפרוה ובקדש היתה
 פרסו סדין שר' ברוץ בינו לבין העם קדש ידיו ורגליו ופ' שרבי
 סאיר אום' פשט קדש ידיו ורגליו ירד ושכל עלה ובסתפג הביאו
 לו בגדי

שהוא מוחל לקדש לא כש טעון טבילה: על בית הפרוה על לשכת בית הכרוב: חזן מוז הראשוכ' שהיתה
 בחול על גב שעד היום ובגד לשכתו היתה: ד סדין של כוז כדי שיכיר שעבודת היום כבגדי כוז לפי
 שהוא רגיל לשמש כל השנה כלה כבגדי זהב וכתפג וכתקס: וקדש ידיו ורגליו עין הכיור שברוך לכל
 חליפות בגדי היום קדוש לפשיטה וקדוש לבטיה ועבילה ראשונה זו שהפשיט על כנדי מול הוא לא הוצרכו
 קדוש ידים ורגלים על הפשיטה: קדשו שהטו כרוב שני סימני הכשר שזיטה בלבד: ומירק אחר ועמר כהן
 אחר בשמיטה לפי שאין קבלת הדם כשרה אלא כג' זכריך למהר ולקבל: על ידו ובשילוי חי כמו על ידו
 אחריו וסמוך לו כמו ועל ידו החיובן כשפר עורא: ה בין דם לאכרי' לאו דוק דהא תכן לעיל וקבל
 את הדם וזרקו נכנס להקטיר קטורת ולהטיב את הכרות ולהקריב את הראש ואת הכרים אלא היתה
 קטרת קריבה בין דם לכרות ולא בין דם לאכרי' אלא לא בא התבא עכשיו לומר סדר ההקדשות זו אחר זו
 איך היו אבל רצה לומר בלבד שלא היתה זריקת הדם והקדשת האברים רבוי' זו אחר זו שהרי הקדשת
 היתה נופקת בזיכה וזה כמו שהטבת הכרות היתה בזיכה' לאחר הקטורת קודם הקדשת האברים:
 אפסטיים שגפו מונן וקר: מחמין לו מחמין בערב יום הכפורים ונטילין ביום הכפורים לתוך חמין כהן
 בית טבילה: שתפגו להסיר ככתב במקפת כמו משיגין טעמן: ו לבית הפרוה מכשף אחד ששמו פרוה
 כנאה ונקראת על שמו: ובקדוש היתה שטבילה שניה זו עם כל שאר טבילות חזן מן הראשונה טעמית
 מן קודם קדוש כדכתיב ורחץ את כשרו במים במקום קדוש: רבי מאיר אומר פשע תחלה ואח' מקדש ואין
 הלכה

הלכה כדבי מאיר: כגדי לכן כתובת ומככים וזכנט ומצפת האמורים צפרשת אחריות שכל עבודות פכיותות היו בהן ועבודות חינוניות כגון תמידין ומספין היו כגנדי וזה שהוא משמש בהן כל השנה כלה וכן כל הלפיה וחלופה טעון טבילה ושתי קדושי ימים ונדלים מן הכיור: ו פילוהין בוז דקי ויפה הכא מירץ רעמס תרגום ירושלמי רעמס פילוסא: הכדואין מירץ הדון: וכן הערכים כגדים שלובש להובאת כף ומחתה: הכל שלש'

מנה להכי הדר כלליהו תנא ואשמעין דשלשים מנה קד הכל לומר לך שאם פחת לאותן של שמרית ורבה לאותן של ערבית לית לן בה: אם רנה להוסי' מוסף משלו וכלבד שיתן אותה תוסף מתנה להקד: ח בין האולם ולמזבח כל צפון העזר' הי' כשר מן הדין להעמדת הכר דכלה לפסי סהיא ולא היו מעמידים הכר בין האולם ולמזבח קרוב להיכל חלף משום חלשא דכהן גדול שלא יכבד עליו טורה משא מוזק הדס למרחוק: ראשו לדרום ופניו למערב כדין היה שיהי' ראשו להיכל שהוא במערב ואחריו למזבח חלף שמי' יטייל גללים ונבאי הוא להראות בית הדעי שלו לכד מוכח לפי' היה ראשו לדרום ונכדו לכשון דהכי שפיר טבי ואמצע גופו בין האולם ולמזבח ועוקס ראשו עד שיהיו פניו למערב: והכהן עומד *

לזבגדי לבן לבש וקדשיו ורגליו: ז בשחר היה לובש מלומין של שנים עשר מנה בין הערבים הנדרין של שמנה מאות וזו רברי רבי מאיר וחכמים אומרים בשחר היה לובש של שמנה עשר מנה ובין הערבים של יב מנה הכל שלשים מנה אלו משל צבור ואם רצה להוסיף מוסף משלו: ח בא לו אצל פרו ופרו היה עומד בין האולם ולמזב' ראשו לדרום ופניו למערב והכהן עומד במזרח ופניו למערב וסופך שתי ידיו עליו ומתורה וכך היה אומר אנא השם עויתי פשעתי חאיתי לפניך אני וביתי אנא השם כפר בא לעונות ולפשעים ולחטאים שעויתי ושפשעתי ושחטאתי לפניך אני וביתי ככתוב בתורת משה עברך כי ביום הזה יכפר וגומר והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: ט בא לו למזרח העזרה לצפון חמזבה הסגן מיסיבו וראש בית אב משמאלו ושם שני שעירים וקלפי' היתח שם וכה עני גורלו' של אשכרוע היו ועשאן בן גמלא של זהב וחיו מוכרין אותו לשבח: י בן קטין עשה שנים עשר רד לכיור שלם היה לו אלא שנים ואף הויג עשה מוכני לכיור שלא יהיו סימו בפסלין בלינה סוגבו הסלק היה עושה כל דיות הכלים של יום הכפורים של זהב הילני אמו עשתה בברשת של זהב שעל פתח חיבל ואף הויג עשהה טבלג' של זהב שפרשרת טושה בתורה עליה בקנור נעשו נסים לרלתותיו והיו מוכרין אותו לשבח: יא ואילו לגנאי של בית גרמו לא רצו ללמד על מעשה לחם

הפנים

ואחריו למזרח: ט בא לו למזרח העזרה שלא היו מככים ולא השעירים ביום האולם ולמזבח כשרונה לתת עליה גורלו' חלף בעזרה היו עד שעת שחיטה: וקלפי' כלי צץ חלול: של אשכרוע נוסבו בלבו טון צץ וחשבו הוא: בן גמלא יהושע בן גמלא כשכתמנה להיות לב עשאן של זהב: י בין קטין כהן גדול היה עשה יב דדין לכיור כד' שיהיו יב כהנים הזוכים בפנים של תמיד של שחר מקדשים: יב מוכני חלף יאצט סיג כהנים היו כדאמרן בפירקא בראשית לא עשה דד לשומע שהשמיט כשרה נזר: מוכני גלגל לשקטא בכור שיהיו מימיו מחוברי' בכור ולא יפסלו בלינה: כרשת ממורה: שפרש סוטה כתיבה עליה ולא יטורך להכי' תורה לכתוב ממנה פרשת סוטה: כי קנור שם אדם: כעשו כמי' לרלתותיו שהלך לאלכסנדריו של מכרים להכי' דלתו וכחודתו עמד בעד גדול בים לטבעין כטלו א' מהן והטילה בים להקל מעליהם בקש' להטייל החמר' אמלהם הטלכני עמה מיד כח הים מעטו כיון שהגיעו לכמל של עבוד היתה מבצבת ויוצאה מתחת דופני הספיכה: יא לא רנו ללמד על מעשה לחם הפנים שלא היו יודעים שאר אומנים לרדותו מן התכור שלא יהיה כשכד מפני שהיה עשוי כמין תיבה פרונה: לא רנו ללמד על מעש' הקטורת שכיורין היו בעשן אחד ששמו מעלה עשן וכשהיו מערכים אותו עם שממני הקטורת היה עשן הקטורת שתמר ועולה כיוון מקל ולא היה פוכה אלך ואלך: פרק כשיר הכרשת קול נשימה: על מעשה הכתב קושר ארבעה קולמוסים כארבע אצבעותיו וכותב שם כן ראשיתו כאחת: על הראשונים כן גמלא וכן

יומא פרק ד

קטין מוכרו והלני אמו ומקנור : ועל האמרוכים בית גרמו ובית אבטיכם הגרום בן לוי וכן קמנד ואף על גב דבית גרמו ובית אבטיכם כתבו טעם לדבריהם שלא רנו ללמד שמא ילמוד אדם שאינו הגון וילך ויעבוד ע"כ כך לא קבלו חכמים את דבריהם :

טרף בקלפוי טרף חטף ולקח פתחו כחטיפה בקלפוי ששכיכו למעלה וקלפוי היה סם ולמה כחטיפה כדו שלח

הפנים של בית אבטינם לא רצו ללמד על מעשה הקטורת הגרום בן לוי היה יודע פרק בשיר ולא רצה ללמד בן קמצר לא רצה ללמד על כעשה החכם על הראשוני גאמר ובר צדיק לברכה ועל אלו נאמר ושם רשעים ירקב *

פרק ד

טרף בקלפוי והעלה שני גורלות אח' כתוב עליו לשם ואחד כתוב עליו לעזאזל הסנן בימינו וראש בית אב משמאלו אם של שם עלת בימינו הסנן אוסר לו אישי כהן גדול הגבח כינך ואם של שם עלת בשמאלו ראש בית אב אוסר לו אישי כ"ג הגבח שמאלך נתנן ע"ג שני השעירים ומוכר לה חטאת רבי ישמעאל אוסר לא היה צריך לומר חטאת לא לה והן עובין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד * ב קשר לשון של זהורית בראש שעיר השתלח והעמידו כנגד בית שלוחו ולגשח כנגד בית שחישתו בא לו אצל פרו שני' וסו' שתי ידיו עליו וסתד' וכך היה אומ' אכא הש' עייתי פשעתי חטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קרשיך אגא השם כפר נא לעוני ולפשעי' ולחטאים שעויתי ופשעתי וחטאתי לפני' אני וביתי ובני אהרן עם קרשיך בכתוב בתורת כשה עברך כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם ככל חטאתיכם לפני ה' תטהרו והן עובין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד * ג שחטו וקבל בסודק את דמו ונזונו למו שהוא כמסר בו על הרובד הרביעי שבהיכל כדי שלא יקרוש גשל סחתה ועלה לראש הסזבת ופנה גחלי' אילך ואילך וחזתה סן המעובל' הפנימיות וירד והניחיה ע"ג הרובד הרביעי שבעזרה * ד בכל יום היה חזתה בשל כסף ומערר בחוץ של זהב והיום חזתה בשל זהב ובה היה מננים בכל יום חזתה

יתכוין להכיר במשמעותו או זה של סם ויטלכו בימין לפי שסימין יפה היה כשהיה עולה בימין : והעלה סני ג' ג' ג' חסד בימין ואחד כ בשמאל והשעירים גומדים אחד לסימן ואחד לשמאל וכתן גורל פעלה בימין על שער של ימין וגורל פעלה בשמאל על שער של שמאל : לה חטאת סם המשרש היה מוכר והוא סם של יוד הא' כונו שהוא ככתב : רבו ושמתו אומר לא היה ברוך כו' ואין הלכה כדבי ישמעאל :

והן עובים אחריו כשמוכר את השם : ב לשון של זהורית צמר נבוע אדום : כנגד בית שלוחו כנגד שער שזכאיהו בו : ולכחטת היה קושר לשון של זהורית כנגד בית שחישתו כלומ' בגאורו והשת' לא אתי לאתמלפוי בשעיר המשתלח שזה כראשו ו זה בגאורו ותביהו בשא' שעירי' לא מתחלפי שאלו לשון של זהורית קטורה בהם ושעירים אחר' אין לשון של זהורית קטורה בהם : עייתי פשעתי חטאתי

מתני' דמי היא דילך מקרא דכתוב והתודה עליו את כל עיניו כמי ישראל ואת כל פשעיהם לכל חטאתם אבל חכמים פלגי עליה וזמרי עובי' אליו רובו פשעי' אליו מר דים חטאות חלו שנגות לאחר שהתודה על הזדונות ועל המרד' חומר ומתודה על הגנות בתמיה' אלא אומר חטאתי עייתי פשעתי וכן כדוד הוא אומר חטאתי עם אבותינו העובים והתודה על כל חטאתי : ומה זה שאמר משה כושא עין ופשע וחטאה כך אומר משה לפני המקום בשעה שישאל חוטאי ועושים תשובה עשה להם זדונות כשננות : ג ממרם מים ומעמד ומעבר בו שלא יקפה כשישה עה שיעשה עבודת הקטורת : על הרובד הרביעי כל שורה מותרת אכני הדנפה קרויה רובד וזו אפשר לפרש רובד הרביעי שבהיכל שורה רביעית שבתוך ההיכל מפתח ההיכל ולפנים דהא כתי' וכל אדם לא יהיה באהל מועד וכו' אלא תני רובד רביעי של היכל כלומר רובד הרביעי שבעזרה כשנכח מן ההיכל לצדו מוכה את הרובדון ומכיוונו על הרובד הרביעי וזם עמוד הממרם בו דאלו בתוך ההיכל או אפשר כדאמרן : וחזתה את הגחלי' ומכח את המחתה עד שיפסון בחפכיו הקטורת ויתן ליתך הכף וזאח יכניסו כף ומחתה לפני' : ד ככל יום כשחזתה גחלי' ממערכה שניה של קטורת להכניס

להכניס על מונח הפנימי לקטורת שמרית וערבית מותה בשל כסף ומערה בשל זהב ואינו חותה בשל זהב
שחתיית הגחלי שזמקת הכלי ומסרתו והתרה חסה על ממונו של ישראל והיום חותה בשל זהב שלא
להטריח על כנ לערות מכלי ל' כלי : ככרה שהיה דופנה עבה והיום קלה בכל יום דופנה דק : והיום ארוכה
כדי שתהא זרועה של כג מקייעת : והיום אדום מזהב הקדו והב פרויה על שם שרומה לזם פרויה : ערם
חגי מכה מן הדקה שנדקה ד

דכתיב ויולל חפניו קטרת ממי'
דקה ומה תל' והלל ככר נאמר
ושקית ממנה הדק אלף למד
לך שקטורת של יום הכפורים
תהא דקה מן הדקה :

ה כל יום עולין במורחו של ככש
דאמ' מור כל פוכות שאתה פוכה
לא יהא לא דרך ימין שהיו למורס
שהיו הככש בדרום לכך עולים
במורחו של ככש שקמוך לפכות
לימין : והיום כג משום כגודו
להראות חשיבותו שהוא ככך בית
והולך במקו' שהוא חפץ מה שאין
שאר כהנים דשאין לעשות כן :

בכל יום היו סס נמוכה החיטון
אדכע מערכות של ענב' שמעברו
עליהם האש אחת מערכה ג'
גדולה שמקריבין עליה התמיד
ואחת מערכ' שניה שממנה כטל'
אש למזבח הקטור ואחת מערכה
של קיום האש שלא תבזז משם
אש לעולם ואחת מערכה של
אכרים ושרדים של תמיד של בין

וחתה בשל ארבעת קבין ומערה בתוך שלשת קבין והיום חותה
בשלשת קבין ובה היה מכנים רבוי יוסי אום' בכל יום חותה בשל
סאה ומערה בתוך שלשת קבין והיום חותה בשלשת קבין ובה
חיה מכנים בכל יום חיתח כברה והיום קלה בכל יום חית' ירו קצרה
והיום ארוכ' בכל יום חיתח זהבה וירוק והיום אדום דבריו רבי כנחם
בכל יום סקריב פרס בשחרי' ופרס בין הערבים והיום מוסף כלא
חפניו בכל יום חיתח רקח והיום רקח מן הדקה ה בכל
יום כחנים עולין במזרחו שר' כבש ויורדים במערבו והיום כג
עולה באמצע ויורד באמצע רבי יחודה אומר לעולם כוהן גדול
עולה באמצע ויורד באמצע בכל יום כג מקדש ידיו ורגליו מן
הכיור והיום מן הקיתון של זהב רבי יהודה אומר לעולם כג מקדש
ידיו ורגליו מן הקיתון של זהב ו בכל יום היו שם ארבע
מערכות והיום חסש דבריו רבי כא' רבי יוכי אומר בכל יום שלש
והיום ארבע רבי יהודה אומר בכל יום שתיים והיום שלש »

פרק ה

חוציא לו את הכף ואת הסחתרה וחפץ כלא
חפניו ונתן לחוך חקף הגדול לפי גדלו והקטן
לפי קטנו וכך חיתח מירתה בשל את הסחתרה בימינו ואת חקף
בשכאלו » היה מהלך בהיכל עד שסגיע לבין שתי הפרוכת
המברירות בין הקרש ובין קרש הקרשים וביניהן אמה רבוי יוסי
אומר לא חיתח שם אלא פרוכת אחת בלבד שנ' והברילה הפרוכת
לכם בין הקרש ובין קרש הקרשים » החיצונו' חית' פרופה מן
הדרום

הערכים שלא כתעבלו מנעבד ולא כשרעו כל הלילה שורפי אותם בני מערכה זו והיו סיפי ביוב הכפורי עוד
מערכה אחת ליטול ממנה גחלי לקטורת לפני לפנים : רבי יוסי אומר בכל יום שלש דתלת' קראי כתיבי על
מוקדה על המזבח כל הלילה עד הנקד זו מערכה גדולה ואש המזב' תוקד בו זו מערכה שניה של קטורת
והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה זו מערכה שלישית של קיום האש ומערכה רביעית לאכרים ושרדים
שלא כתעבלו לית ליה לרבי יוסי דסביר ליה שאצרו ושרדו' שלא כתעבלו כדדי מערכה גדולה הם כשרפי' :
רבי יהודה אומר בכל יום שתיים דלית ליה מערכ' שלישית של קיום האש ומקרא שלישית של האש על המזבח
תוקד בו לא תכבה דרוש ליה רבי יהודה שהמנעיד קמיו דקו כדי להצית האש על המערכה הגדולה לא
יבית על הרצפה ויעלם כשהם דולקי' למזבח אלף ידליקם כדאש המזבח והלכה כרבי יוסי :

הוציא

לו מלכת הכלים וכך הימה מדתה כמדתה כחזן כך מדתה בפנים מה כחזן היה חפץ
בחפניו ממש ולא בכלי כך בפני' כשמערה הקטורת מן הכף לתוך חפניו לא היה מערה
בכלי עשוי כדת חפניו לא לתוך חפניו ממש : כעל את המחת' בימינו לפי שהי' ככרה וחמס' וכך הקטורת
קלה הימנה לכך מזתה בימינו וכך בשמאלו : היה מהלך בהיכל ככנס ומהלך בתוכו למצרב' לבין שתי
סכרי לפי שכתפסו כבי' שני אש המחוכ' המב' דלת בין הקוד' ובין קדש' הקדשי' שהיית' צדי' ראשון והיה עניה
אמה אי' אות' אמה כלפניו לאו כלחזן לפיכ' עשו שתי פרכ' אחת חינוג' ואחת פכמי' זכוכי'ן אויר אמה לקלוע
ביניהם

זמא פרק ה

ביניהם איז מקום המצוה: המצוה פרופה מן הדרום רבנן קאמרי לה דעלינו עליה דרבי יוסי ואמרי
וסבדילם המדוכת לכס במשכן בלבד כאמר: פרופה ראשה כפולה לנד הקיבוץ ונאחות בקרם של זכב
למית פרופה מן הדרום ועמד: מהלך ביניהן ככס בפריפת הדרום ומהלך ביניהן עד שמגיע לפריפת
הנפון: הגיע לנפון משככם למוך חלל בית קודש הקדשים הפך פניו לדרום לילך עד בין הכדים שהוא
באמצע החלל שהבדל היו ארוכי

הדרום והפנימית מן העפון מהלך ביניהן עד שבגיע לצפון הגיע
לצפון הופך פניו לדרום מהלך לשמאלו עם הפרוכת עד שחוצה
מגיע לארון הגיע לארון נותן את המחתה בין שני הברים צבר
את הקשורת על גבי נחלים ונתמלא כל הבית כולו עשן יצא ונבא
לו בדרך בית כניסתו וסתפלל הפילה קצרה בבית החפון ולא היה
מאריך בתפלתו שלא להבעית את ישראל ב משביטל
ארון אבן היתח שם מימות נביאים ראשונים ושתיה היתח נקראת
גבוחה מן הארץ שלש אצבעות ועליה היתח נותן ג נוטל
את הדרם ממי שהיה מסרם בו נכנס למקום שנכנס ועמד במקום
שעמד והזה מסנו אחת למעלה ושבע למטה ולא היה מתכוון
להוות לא למעלה ולא למטה אלא במעליה וכך היה מונח אחת
אחת ואחת אחת ושתים אחת ושלוש אחת וארבע אחת חמש
אחת ושש אחת ושבע יצא והניחו על כן הזהב שבהיכל ה
הביאו לו את השעיר שחטו וקבלו במזרק את דמו נכנס למקום
שנכנס ועמד במקום שעמד והזה מסנו אחת למעלה ושבע
למטה וכך היה מונח אחת אחת ואחת ושתים וכו' יצא והניחו
על כן השני שהיה בהיכל רבי יהודה אוסר לא היה שם אלא
בן אחד בלבד נשל רם הפר והני' דם השעיר והזהב בסנו על הפרוכ'
שכנגד הארון מבחוץ אח' למעלה ושבע למטה ולא היה מתכוון
וכך הית מונח וכו' נשל דם השעיר והניח דם הפר והזהב בסנו על
הפרוכת שכנגד הארון מבחוץ אחת למעלה ושבע למטה וכו'
עירה רם הפר להוך דם השעיר ונתן את הכלא ברוקן ה
ויצא אל המזבח אשר לפני ה' זה מונח הזהב החחיל כחטא
חורד

עד המדוכת לאשו אחד למערב
ועשני לו למזרח א' נראש הארון
לכפון ואח' נראשו לדרום: מהלך
לשמאלו עם הפרוכת שהמהלך
מכפון לדרום שמאלו למזרח ו
הפרוכת היתה במזרח כמנא
שמאלו עם הפרוכת: עד
שהוא מגיע לארון למקום ארון
ולא לארון ממש דבשית שכי לא
היה שם ארון: דרך ככסתו שלא
היה מסך את פניו לבת לא יב'
דרך אחריו ופניו לארון: ומתפל'
תפילה קצרה וזו היא יהי רצון
עלפניך ה' אלהי שמים שכה וז
שמונה פירו' חמה שתיחא נשומה
ולא יעדי עבר שולטן מדבית י
יהודה ולא יהיו עמך ישראל נרכין
פרנסה זה מזה ולא מעט אחר
ולא תכנס לפניך תפלת עובדי
דרכים פירו' משני שהם מתפללי'
שלא ירדו נשמים: בכית החפון
בהיכל: שלא להבעית את ישראל
שיאמר ושתיה הוא: ב ושתייה
היתה כקדחת על שם שממכה
כשתת העולם שכה יסד הקנה
את עולמו: שתייה סוד: ג

למקום שככס בבית קודש הקדשים: במקום שעמד בין הכדים: ולא היה מתכוון להוות לא למעלה
מהא אחת למעלה בחודה של כפורת העלין והשבע למטה מאמצעה שהרי לא על הכפורת כנוצים אף
לארץ מופלים: אלא כמנליך במלקה הוה שמתחיל בין הכתפים ויורד למטה כך היה מתכוון שיהיו שמנס
הזאות הללו בארץ כשורה וז תחתיו: אחת ואח' שאם לא ימנה הוזה ראשונה שלמעלה לעבמה עם כל
שבע שלמטה פעמים שיטעה הוזה ראשונה עם שבע שלמטה וכהוזה הראשונה שלמטה ימנה
שתיים ואין למזר ימנה שלמעלה עם שבע שלמטה וימנה עד שמכה דיש למזר מנה להפסיק מתנות
שלמטה מתוך שבעה ולא מתוך שמכה: ד נטל דם הפר והניח דם השעיר ממשק' דמלת דרבי יהוד'
הוא דאמר לא היה שם אלא כן אחד ונריך לטול דם הפר תחלה כדי להניח דם השעיר בכך שהיה עליה
הפר ואין הלכה כרבי יהודה על הפרוכת דכתיב וכן יעשה לאהל מועד: עירה דם הפר דכתיב כמתנות
המובח ולקח מדם הפר ומדם השעיר מדם שניה יחד: ונותן את המלא ברוקן וחוור ומער מזרק מלא תוך
הרוקן כדי שיתערבני הדמי יפה יפה: ה היה מחטא ויורד האי תנא סבר שהיה הכהן הולך כנגדו
לכל

לכל קרן וקרן וכל מתנה ומתנה היתה בקרן שלפניו וסמך לו ולהכי קצט מחטא ויורד כלום שהיה כותין מתנה למעלה למטה שאם יתן ממטה למעלה בקרן שלפניו הדם זב לתוך בית יד שלו ומטכף את בגדיו וכני ליעור סכר שהכהן עומד בקרן אחת ומשם כותין המתכו על כל הקרבות שהרי כל העובד אינו אלא אמה על אמה מרובע וכיון שאין שלשת הקרבות סמוכות לו יכול ליתן למטה למעלה ולא יטכף את בגדיו חוץ מקרן זו שהיא עומד חבלה שאי אפשר לו לנגד ראשי א אנבעתיו למטה אלא למעלה שאם ינגד ראשי אנבעתיו למטה ויתן מתנה ממטה למעלה הרי הדם זב לתוך בית יד כתוך שלו ואין הלכ' כר אליעזר :

על טהרו אח' שנמר כל המתנות של קרבות מזה עליו שבע פעמי' כדכתיב וזהו עליו מן הדם : טהרו המקו המגולה שבו שחיתם האשר והחלים אלך ואלך וזוה על זהבנו של מונח : ושל מונח החינו' שירי דם החטאו' החיובות היה שופך על יסוד דרומי : חלו וחלו דמים החיובים והשכימים הכשפים על מונח העולה היו שותת' ונפלים מן היסוד לרצפ' : ומתערבין באמה סילון שנערה הנוצ' לכלל קדרון : לגנבים לכעלו גנות : ומזעלין בהם אמור ליהנו' והם כלל דמים : כל מעשי' יום הכפור' כל עבודות שעובד בבגדי לבן כפני' ובהיכל האמור על הסדר במשכתינו :

וכן בהיכל כותן מקנת מתכות פפרוכת וכשפך הדם יביא פר אחר ויתחיל מתכות הפרוכת ואין בריך לחזור ולהתחיל בפנים : שכלס כפרה בפני ענינן לפיכך כפרה שנערה נערה : ממקום שפסק ואפילו לא נערה אותה כפרה אין בריך לחזור וליתןמה שכתן ואין הלכה כרבי אליעזר ורבי שמעון :

במראה שיהיה לכני' או שיהיה שחורי' : וכקומה ונדמי' דלתת' קראו כתיבי ומאת עדת בני ישראל יקח שכי שעיר' ולקח את שכי השעירי ונתן אהרן על שכי השעירים וכוין לשעיר' תרי ממצמה תל שכי שכי תלתא ומכי אלא שיהיו שוים במראה קומה וכדמים : ויאמר אם של שם מת כו' הכי מפר שאם של שם מת יאמר זה שיעלה עליו הגורל לשם יתקיי' תחתיו : ואם של עזאזל מת יאמר זה שאמר עליו כו' והשכי אם של עזאזל מת : ועכשיו יש כאן שנים לשם אחד ששאר מונ' ראשון ואחד מונ' שני ובא' מהן יתכפרו : השכי ירעה וכן אם של שם מת והרי יש כאן שכי' לעזאזל האחד ושתלח והשכי ירעה ושכי שבונו שכי הוא שרעה עד שיפול בו מוס ושכי שבונו ראשון הוא שיקרב אם הוא של שם או שתלח אם הוא של עזאזל כעלי' חיים נדחין ואם ארעה להן שעת פסול עדיין יכולין להתקן כשירדונו לו אחר : שאין חטאת כבוד מתה דכי נמרו הטאו' מתות ביסוד נמרו ושעירי' יום הכפורים חטאת כבוד הן

פרק ו שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שניהן שוין במראה ובקומה ובדמים ובליקחתן באחר ואף על פי שאין שוין כשרון לקח אחד היום ואחר לסחר כשרון מת אחד מהן אם עד שלא הגריל סרת יקח זוג לשני ואם משגנריל מת יביא זוג אחר ויגריל עליהם בתחלה ויאמר אם של שם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו ואם של עזאזל מת זה שעלה עליו הגורל לעזאזל יתקיים תחתיו והשני ירעה עד שיסתאב ויסכר ויפלו דמו לנרבה שאין חטאת צבור מתה

פרק ו שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שניהן שוין במראה ובקומה ובדמים ובליקחתן באחר ואף על פי שאין שוין כשרון לקח אחד היום ואחר לסחר כשרון מת אחד מהן אם עד שלא הגריל סרת יקח זוג לשני ואם משגנריל מת יביא זוג אחר ויגריל עליהם בתחלה ויאמר אם של שם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו ואם של עזאזל מת זה שעלה עליו הגורל לעזאזל יתקיים תחתיו והשני ירעה עד שיסתאב ויסכר ויפלו דמו לנרבה שאין חטאת צבור מתה

יומא פרק ו

דכתיב וינאת עבדת כני ישראל ויחזקו ויחזקת מתה הוא שמכנים אותה לכתיב אחד ומימין אותה שם עד שתמל:
ויגד אחר כתי יהודה נשפך הדם של שיער של השם ימות המשתלח דהו לזו איתעבידח ונזה דלם וככל
העבודות הכעשו וכנגד לבן כין כפמי בין כחון חקה כתי כהו לעכב ועדין להכיח דם אחר וחי אפשר אלא
בהגדלה וכן דלית ליה בעלי חיים נדחין ימות המשתלח הראשון: מת המשתלח חצבן השליח לא מעכב
להברי הכל דכי כתי חקה לעכב

אדכר' שהיה עושה כנגדי לכן לא על דברים הנעשים ביד אדם עתה מ' לסימן מקל דכתיב ועמד מי לפניו להכפר עליו ועד אימתי זקוק המשתלח לעמוד חי עד שיצת מתן דמו של חנינו הא אס מת קודם לכן אין כפרת הדם כלום לכך נידך תשלומים וכלא הגדלה אי אפשר וזקוק לשכום יראש' וידמה הכל מורי' כשמונו' סדכדי: ב בא לו אכל שיער לאחר שגמר עתן דמים של פר ושער בא לו הכהן אכל שיער המשתלח במקום שהעמידו שם כנגד בית שלוחו: ג אלא שגזו הכהנים קבע להיות מ משלתי אותם ולא היו' בד של כהני' מביחי' את ישראל להוליכו: יעד' שלא שם האיש: ד וככב כמין מעלה עשו שהו גבוה וינא דרך הככב מן לעמוד וזמן לעבד כתי שלא יוכלו הכבלי' ליגע במשתלח לפי שהיו דני' לין לתלשו בשער

וחזו לו עול מהר ונא' ו' תשהא גימטו וכו' אכלנו עוד: מוקירו ירושלם מחשבו ירושלם: עד סוכה ראשונה סכות עשו לו כד דך והולכין בני אדם לגור סכ לפני יום הכפורי: שולין ויאותו מכוכה לכוכה: תשע' ריום היו מירושלם ועד הנוון כל הר גבוה וזקוק קרוי נוק: שנבע ומחנה דייסין לכל מיל: אפי שמעתי דרום גרמי' ברין והם מאתים ושישה וששה פסיע' כחשכון דום כמנאו ז' דייסין ומח' אלפים פסיעו' פחות ה' קרוב למדת תהום שבת ותשע' ריום הם ז' מיל: ה' הרי מוזן והדי' שים לא היו אומרי' לו כך אלא כד' שיטת לבו שמי שיטת פת בסלו אינו רעב כמי שאין לו פת בסלו אכל מעשל' לא הונדך אדם לכך: ומליון אותה מסכ' למכה שמירושלם ועד הכה ראשון מיל ועשר סכות בין כל כ' וככה מיל הרי מירושלם עד ככה אחרונה י מילין כשאר מוסכה אחר' לננון כ' מילין מליון אותה מיל כמדת תחי' שבת ועמודי' מרחוק ויחי' את מעשיו: ו' הדין קשור בס' לעזוביו קשור בין קרניו לא היה קושר כל הלשון של והודית בסלע שמא תלכין מיד קודם דחיפת השער ומשמח' לבון הלשון של והורית שמדחה שכבר כתכפרו העונות ושכח' מכות הדחיפה וידמה שכבר כשלמה המונה מאחר שהלכין הלשון ולא היה קושר כלה בין קרניו שמא בשעת דחיפה יכוף השער ראשו תחת גופו כשיפול לאחוריו ולא יוכל לראות הלשון כשתלכין ויהיו כל ישראל ענבין לפיכך קושר חניה בסלע והיא לא תלכין להצו' ועד שתגמר מלאכת כלה וכשקושר בארדונה חניה בין קרניו אף עב' שתלכין מיד לא יכיה מלדחשו הואיל והוא עסוק בה: בא וישב לו חזור עד סכה אחרונה ויף על פי שהיונף

שהינא מן לתמוא אפילו כדשנות חכמים אין לנא אלפיא אמה ממקום שינא לשם כדשנות לזה התירו לפי שיחא לעמוד במדבר משתחך: מטמא בגדים מדכתי' והמשלח את השעיר לנאול יכנס כגדיו: ר' שמעון אמר כו' ואין הלכה כרבי שמעון: ז בא לואמר שמכר כהן גדול השעיר המשלח למשלח כח לו אבל כר ושעיר העומדים לשרף וקרעו והניח אמוניהן: ונתנס במנס בקצרה של כלי שרת: והקטרים אי אפשר לומר שהיה מקטיר עבשיו דהא

תחת סוכה אחרונה עד שתחשך ומאיכתי מטמא בגדים משינא חוץ לחומת ירושלים רבי שמעון אומר משעת דחייתו לעוק ז בא לו אצל פר ושעיר הנשרפין קרעו והוציא את אימוריהן נתנן במגים והקטירן על גבי הסוכה קלען בסקלעו והוציאן לבית השריפה ומאמתי מטמאין בגדים משינאו חוץ לחומת העזרה ר' שמעון אומ' משינא האיר ברובן ח אמרו לו לכהן גדול הניע שעיר למדבר ומניין היו ירעו' שהניע שעיר למדבר דרכיות היו עושין ומניין בסודרין וירעין שהניע שעיר למדבר אמר רבי יהודה והלא סימן גדול היה להם מירושלם ועד בית חדרו שלשה מילין הולכין מיל וחזרין מיל ושוהין כדי מיל וירעין שהניע שעיר למדבר רבי יושמעאל אומר והלא סימן אחר היה להם לשון שר' זהורית היה קשור על פתחו של היכל וכשהניע שעיר למדבר היה חלושן מלבין שנ' אם יתיו חטאיכם כשני כשלג ילבינו

פרק ז

בא לו כהן גדול לקרות אס רצה לקרות בבגדי ברץ קורא ואם לא קורא באעטלית לבן כשלו חזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת וראש הכנסת נותנו לסגן וחסגן נותנו לכהן גדול וכחן גדול עומד ומקבר' וקור' אחרי מות ואך בעשור וגולל ספר תור' ומניחו בחיקו ואומר יותר מסה שקראתי לפניכם כתו' כאן ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה וסכרך עליה שכנה ברכות על ההורה ועל העבודה ועל התודאה ועל סחלת העון ועל הסקדש בפני עצמו ועל ישראל בפני

שם כעצמת מנינו אעפ' שלא הניע לבנו ואין הלכה כר' יהודה: הולכין מיל כדאמרן לעיל מיקורו ירושלים מליון אונתו עד סכה ראשונה וכשזוהין ושוהין אחר כך כדי הלך מיל כבר ידעו שהניע שעיר למדבר: כהן גדול לקרות פדשת היום: כגדיו כחן בעבד כהן עבדות היום קורא שמונת לקרות כגדיו כהונה אפילו שלא בשעת עבודה כגדיו כהונה כהנה ליתנו לכהן: באעטלית לבנו

באלו

עשוין במין חלוק לבן ומשלנו שקריאת הפרשה איכה עבודה: חזן הכנסת שמש: ראש הכנס' על פינכותבים כל גדיו הכנסת מי מפטיר ומי כורס על שמינמו עובר לפני התיבה: ומתניס סת מזה לזה משום יקרא דכנ' להראו' שיש שדרות הרבה למט' ממנו: עומד ומקבל מכלל דעד השת' יושב הוה כמנינו למד' דבשרת כשים היה קורא דלוי בעזרת ישראל וכס' במקום המקודש יותר ממכה אסור ליטב לא למלכי בית דוד המר להם ליטב בעזרה דכתי' ויבא המלך דוד יושב לפני ה': וקורא אחריו מות ואך כעשור שפדש אמור שמונת לרלג בתורה בענין אחד כשהוא קרוב כדיו שלא יפסיק התורנמן אבל אם קודם שיגולל ספר תורה עד מקום הרלג יפסיק התורנמן המתרגם פסוק שקרא הקורא אסור לרלג ולגלול שכונאו' ניכור יושנים ומנפים ואין זה כבוד חכבור: יותר ממה שקדתי לפניכם כתיב כאן שלא להוציא לשו' על כפר תורה כשרואין אותו קורא פרשה שלישית על פה היו סבורים שספר תורה חכר אותה פרשה: ובעשור שחומש הפקודים קורא על פה שהיא רחוקה מפרשת אחרי מות ואך בעשור יתיר מכדי שיפסיק התורנמן

יומא פרק ז

לפיכך אינו יכול לבלול ע"ת עד שם לפי שאין גוללי' פת כנגדו ממני כנגד הנכוד וכת' אחר אינו יכול להניח
משום פגמו של ראשון שלא יאמרנו הראשון חסר הוא : על התור שתי כרכו' המת' לפניה וחת' לאחריה כדרך
סמכרכין בבית הכנסת על העבוד ועל ההודאה דנה ויזודים : ועל מחילת העון כלל' לנו ועל המקדש
שתורה בו שכינה : ועל ההני' שיתברכו ויהיו קרובותם לרנן : ועל ישראל ועל שחר התפלה מפר כגמרא

תמכה רכה בקפה מלכניך שמך
ישראל כדכיו' להושע ב"א שומע
תפלה : ג לא מפני שאינו
רשאי דמהו דתימא הרוח עבודה
אמת אינו דשאי להניח כדו' ל"לך
לראו' עבודה אחר' לזין מעבדין
על המנות וראיית עבודה מנה
היא משום כדוב עם הדדת מלך
קול' דלא מעבד מנה הוא כיון
שאינו עמוק נה : ג אילו ואל'
העם טעמא דרבי אליעזר משום
דאילו ואל' העם ואמרו' מטאת
והנא' כף ומחתה כל הכי דכתיבי
ברישא בתור' הכנים בפרש' היום
עבד להו כרישא והדר עבד
מוספין פר העולה זו ככש' ושעיר
הנעשה בחזן כלן עם תמיד של
בין הערכים דכתיבי לכהן' נ
במוס' הפקודי' : ול' עקיבא אומ'
פר העולה ושמעה ככשים של
מוספין עם תמיד של שחר היו
קריבים דכתי' מלכד עולת הקד
אשר לעולת התמיד וכו' אלמא
מוספין עם עולת הקד כעשים
בסמוך לה ואחר כך עבד' היום

זא"כ שעיר הנעשה בחזן וא"עפ שהו' ען המוספין אינו יכול להקדים לעבודת היום לפי שאמרנו מלכד
חצות הכספים למדנו ששעיר הפסחיים שהו' מעבודת היום קודמו ואחר כך אילו ואל' העם וא"כ אמרי
חצות כל אלו בטבילה שלישי' וא"כ הונאת כף ומחתה ואחר כך תמיד של בין הערכים והלכה כרבי
עקיבא : ד ולהיטיב את' הרות הטנה זו הדלקה היא : ה כאלו נשאלים כהן הנשאל בארשים
ותומים בדרך ללבוש שמנה בנדים וכיבד שואלים באורים ותומים השואל פניו אחורי הכהן הנשאל והנשאל
פניו כלפי הארון והשואל אומר האעשה דבר פלו' או לא אעשה ואינו שואל בקול רם ולא מהדרה בלבנו לא
בקול כמון ורוח הקודש לונשת את' הכהן ויכוש בחשן ורואה אותיות בולטות בחשן כנגד פניו עשה כך או
לא תעשה כך לפי שהיו כתובי' על אכני החשן שמות של י"ב שבטים ואברהם יצחק ויעקב ושכתי' יה נצאת
כל הא' ביותא שם ורוח הקודש היתה מודיעה לכהן איך יכרף האותיות הכולטו' זו עם זו עבר שיבי' משמעות'
של הדברים : אלא למלך' וכו' דכתיב' ולפני אלעזר הכהן יעמוד וגו' הוא זה מלך וכל כבי' ישראל אתו מ' שכל
בני ישראל אתו לכאת למלחמה אחריו זה משום מלחמה ועי' סבורך הנכוד בו וכל העדה לו סכדי' גדולה :

פרק ח

יום הכפורים
יום הכפורי' אסור באכילה ובשתיה וברחיצה
ובסיכה ובנעילת הכנרל ובתשמיש הכסח
וחסלך
וא"כ שעיר הנעשה בחזן וא"עפ שהו' ען המוספין אינו יכול להקדים לעבודת היום לפי שאמרנו מלכד
חצות הכספים למדנו ששעיר הפסחיים שהו' מעבודת היום קודמו ואחר כך אילו ואל' העם וא"כ אמרי
חצות כל אלו בטבילה שלישי' וא"כ הונאת כף ומחתה ואחר כך תמיד של בין הערכים והלכה כרבי
עקיבא : ד ולהיטיב את' הרות הטנה זו הדלקה היא : ה כאלו נשאלים כהן הנשאל בארשים
ותומים בדרך ללבוש שמנה בנדים וכיבד שואלים באורים ותומים השואל פניו אחורי הכהן הנשאל והנשאל
פניו כלפי הארון והשואל אומר האעשה דבר פלו' או לא אעשה ואינו שואל בקול רם ולא מהדרה בלבנו לא
בקול כמון ורוח הקודש לונשת את' הכהן ויכוש בחשן ורואה אותיות בולטות בחשן כנגד פניו עשה כך או
לא תעשה כך לפי שהיו כתובי' על אכני החשן שמות של י"ב שבטים ואברהם יצחק ויעקב ושכתי' יה נצאת
כל הא' ביותא שם ורוח הקודש היתה מודיעה לכהן איך יכרף האותיות הכולטו' זו עם זו עבר שיבי' משמעות'
של הדברים : אלא למלך' וכו' דכתיב' ולפני אלעזר הכהן יעמוד וגו' הוא זה מלך וכל כבי' ישראל אתו מ' שכל
בני ישראל אתו לכאת למלחמה אחריו זה משום מלחמה ועי' סבורך הנכוד בו וכל העדה לו סכדי' גדולה :
אסור באכילה ובשתיה אף על גב דבאכילה ושתייה ענין כרת משום דכש'
למתי' שחר ענין דלית בהו' כרת תנא אחר והכי ה' ענין כנגד' ענין
הכתיב' יום הכפורים

הכתיב: וצנת שבתך לאמור אל הכהני: וצנת שבתך לאחרי עות ובעשור למדש דחומש הפקודים ואך בעשור לאמור אל הכהנים והיתה זאת לכם לחקת עולם לאחרי מות בכלהו כתי' תענו ועייתם והני דמתני כמי חמש עמיון ככהו דשעיה ואכליה אחת הן: המלך כדך שיתראה כלה דכתי' מלך כיופיו החויה עיניך: והכלה כריכה כיו כדי לחכנה על כעלה וכל שלשים יום קרניה כלה: והמיה יולדת תעגול מפני הכנה דכדיר חליעו אכלהו קאי

אמלך והכלה ירחצו את פניהם והחיה תגעול את הסנדל דברי ר' אליעזר וחכמים אוסרין ב האוכל כבויתת הנסה כמוה וברעניתה והשוחת מלא לוגמיו חייב כל האוכלין מצטרפין ל לבכתבת וכל המשקין מצטרפין למלא לוגמיו האוכל ושוחת אין מצטרפין ג אבל ושוחת בחעלם אחת אינו חייב לא חטאת אחת אבל ועישה מלאכה חייב שני חטאות אבל אוכלין שאינן ראויין לאכילה ושוחת משקין שאינן ראויין לשתייה ושוחת ציר או מרויים פשוט ד התינוקות אין מענין אותן ביום חכפורים אבל מחכין אותם לפני שנה ולפני שנתים בשביל שיהיו רגילין במצות ה עוברת שהריחה מאכלין אותה עד שתשיב גפשה חולה מאכלין אותו על פי בקיאי ואם אין שם בקיאי מ מאכלין אותו עפ' עצמו עד שיאמר רי' ו מי שאחוז בולמוס מאכלין אותו אפילו דברים שמיאם עד שיאורו עיניו מי שנשכו בלב שושה אין מאכלין אותו מחצר כבד שלו ורבי מתיא בן חרש מתיר ועור אמר ר' מתיא בן חרש החושש בגרונו כטילין לו סם בתוך פיו בשבת מפני שחוא ספק נפשות וכל ספק נפשות רוחח את השבת ז מי שנפלה עליו מפולת ספק הוא שם ספק אינו שם ספק חי ספק מת ספק נברוי ספק ישראל ספק מעקחי' עליו את הגל

הוא פסול מדביעית: ג חיכו חייב אלא חטא אחד דמחד קרא כפקי' אכיל ושתיה וחד שמח הוא: אבל ועשה מלאכה מתיי קרתי כפקי' ומתיי שמוי ככהו: ד אין מענין אותן אין חייבי' למכוע מהן

מאכל: מחכין אותן לשעור היה רגיל לאכול בארבעה עשר מאכלין אותו בחמש או בשש כפי כח הבן: קודם לשנה שנה אחת קודם לפרקו אם התינוק חולה ותש כמו ולינו יוכל לכולו: וקודם לשתיים או שתי שנים קודם פרקו אם התינוק נברוי ופרקו הוי התינוק בת יב שנה ויום אחד שאין דרך להביא ממנו עד זמן זה ואו היא בת עובשין ופרקו של תינוק הוי בן יג שנה ויום אחד וקודם זה אינו בר עובשין: ה עוברת שהריח' העובר מריח ריח התבשיל והיא מתאזה לו ואם אינה אוכלת שניה מסוכני: על פי בקיאי' רשאים מומחין באומנות: אין סם בקיאי' מאכלין אותו על פי עצמו הכי מפרסא מתני' בגמרא בלא דרמוכיס על דברי בקיאי' בזמן שהמולה אומר אינו כדך או שנתן אבל אחר כדך אין סם בקיאי' כלל כלומר אין בקיאותן השב' לכולם אבל מאכלין אותו על פי עצמו ועפ' שהבקיאי' אומרי' אינו כדך: ז בולמוס חולי האוחז מחמת רעבון וימאכן לפנות וכשמראיתו חודר בידוע שנתרפא: כלב שטה רוח רעה שורה עליו וסומך' שלו פוי פתוח רידו כוסף אזניו סרוחו ונכחו מוכחת לו בין ירכותיו וההלך על כדו רש' הרביס ויא אף מוכח ואין קולו כשמע': אין מאכלין אותו מחצר ככד שלו ואעפ' ש: הגנו הרפואי' ברפואה זו אינה רפואה גמול' להעיר לו אסור בהי' טמאה על כך: ור' מתיא בן חרש מתיי קסבר רפואה גמול' היא ואין הלכה כר' מתיא בן חרש: החושש נשכיו שמתחיל כשר החכיב' להתאכל ומשם הולך לחך ולגרון: מטיילין לו סם שורש עשב דרפואה דכל ספק נפשות רוחח את השבת כל גלתיי כגון דפשיטא לן דבשבת זו לא ימותי אלא ספק שאם לא יעשו לו היום שמא ימות לשבת הכאה וכגון דאמריהו לשת' סם זה לתמיא יומי ויומא קומא שבתא מהו דתימא לעכבינהו עד לחורתה כי היכי דלא כחול עליה תרי שבי קולן: ז מפסקין עליו חופרין את הגל ומחפשי' אחריו ואם בדקו עד חוטמו בין מלמעלה למטה בין מלמטה למעלה ולא מצאו בו כשמה בידוע

יומא פרק ח

שהוא מתושיב אין מפקחין עליו דכתיב כל אשר נשמת רוח חיים באסו: מצאוהו חי מפקחין עליו לא ככרבה חלל שראו בו שאין מפטר שחיה אלא מיי שעה ומיד הוא מת קמל דמפקחין עליו בשכילמות חי שעה: מת אין מפקחין עליו הא קמל דאפי' לדברי האומר מביילין את המת משכי דהליקה כהא מודי דאין מפקחין דגבי דליקה העירו לטלטל המת ולהביאו דאי לא שדית ליה אתי לכבויו מתוך שזדס כהול על מתו אבל הכא אי לא שריות ליה

לפסח את הגל מביאות ליה ל למעבד דתהוי אסורא דלוריתא דכשרי הא מקמי הא: ח חטאת ואסו ודאי מכפרים עם התשובה ולא חש התנא להזכירה דיוסתמא כשהוא מביא חטאתו ואסו ככר עשה תשובה שאם לא היה מתברר לא היה מביא קרבן: אסו ודאי בגין אסו גולות אסו מעלן: על עשה ועל לא תעשה הכתא לעשה תשובה מכפר אבל לא תעש' שיש בה מלקות תשובה תולה ויום הכפורי מכפר ומסקא מלתא בגמרא שאם הויד בעשה ובלאו הכתא לעשה או שגג בלא תעשה שיש בו מלקו' ועש' תשובה אינו בו משם עד שמהלוק לו ואם הויד בלאו שיש בו מלקו' תשובה תולה ויה מכפר ואם שגג בקייבי כריע ומיעו' כל החטאת מכפרת עם התשובה ואם הויד בהם תשובה ויה תולין וימדקין ואם כשלא חלל את השם כלומר שלא חטא והחטיא אחרי' אבל אם חלל את השם אין כפרתו כגמר עד שינו' וכל זה בזמן שאין שם שעיר המשתלח אבל בזמן שיש שעיר המשתלח הוא מכפר על כל העברו' קלות וחמור' חזק מעברו' שבין אדם לתברו' שאין מתכפר לו עד שירצה את חברו: ט אהטא ואשזב אחטא ואשזב תרי זמני אין עבדיקין בידו וכו' שבין שעבר עבירה ושכה בה שזב אינו פורש ממנה לפי שדומה עליו הער: סכבת כוכה

כשלמה מסכת יומא: ובעה כתחיל נוספת כוכה:

פרק א

סוכה שחיא גבוהה למעלה כעשרים אמה פסולה רבי יהודה בכשיר ושאנה גבוהה עשרה טפחים ושארין לה שלש רפנות ושחמתה כרובה מצילתה פסולה

עם התשובה ואם הויד בהם תשובה ויה תולין וימדקין ואם כשלא חלל את השם כלומר שלא חטא והחטיא אחרי' אבל אם חלל את השם אין כפרתו כגמר עד שינו' וכל זה בזמן שאין שם שעיר המשתלח אבל בזמן שיש שעיר המשתלח הוא מכפר על כל העברו' קלות וחמור' חזק מעברו' שבין אדם לתברו' שאין מתכפר לו עד שירצה את חברו: ט אהטא ואשזב אחטא ואשזב תרי זמני אין עבדיקין בידו וכו' שבין שעבר עבירה ושכה בה שזב אינו פורש ממנה לפי שדומה עליו הער: סכבת כוכה

סוכה

שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסול' דסכת דירת עראי בענין דכתיב' חג הסוכות תעשה לך שבועת ימים אמרה תורה עשה ככה לשבעת ימים ולמעלה מעשרים אמה אין אדם עושה דירתו דירת עראי אלא דירת קבע: ורבי יהודה מכשיר דכפר ככה דירת קבע בענין ואין הלכ' כל' יהודה: ושאנה גבוהה עשרה טפחים פסולה דדידה פרוחה היא ואין אדם דר בדידה פרוחה: ושארין לה ג' דפנות דכתיב בסכת בסכות שכים חסרים ואחד מלא חד לכפר דפירו' ככה סכך פשו להו' תלתא לשלש דפנות ארתי' הלכה למשה מסיני ונכריה לדופן חדר' ואוקימה אטפס כשארין שתיים כהלכתן: ושלישית אפילו טפח לפיכך ככה שיש לה שתי דפנות ו' אבל ג' עושה דופן ג' שיש בו טפח ומשהו ומעמידו בפחות מנ' סמוך לאחד משתי הדפנות שכל פמות מנ' כלכוד דמי וכחשכ' כאלו הוא דופן של ד' טפחים וכמא' רוב דופן עשוי והריש לכוכה זו ג' דפנות ונריך לעשות לה נורת פתח ואם שתי הדפנות הם זו כנגד זו ונביהין מפולס מביא פס שיש בו ד' טפחים ומשהו ומעמידו בפחות משלשה סמוך לאחד משתי הדפנות וכמש' כלא יש בהם ז' טפחים שהוא שעיר הכשר ככה לארכה ולרחבה שהסכה נריכה שתהא ז' על ז' כדי שתהא מחוקת ראשו ורובו וש' לחנו' ז' על ז' לראשו ורובו וטפח על טפח לשלחנו: ושחמת מרובה פסולה

סוכה פרק א

נב

מגלתה פסול' הא בשוין שהחמה ככל כשיר ודוק שהן שנין מלמט' בקרקעית הסכה דנידוע שלמעלה בסכך
בלתה מדובה ממחמה דלמרי אכשי כוונת מלעיל כאסתירא מלרע: דג פוסלין דבעו סכה לשמה וזו בתם
כעצית ואלו תוך שלשים לחג כיון ששאלים בהלכות הסג ל' יום קודם לחג שמים העושה סכה לשם חג הוא
עושה אכל קודם ל' סתמא לאו לשם חג הוא: ובה מכשירין דלא בעו סכה לשם חג: ב כאלו עשאה
בתוך הבית ופסולה: התחונה

פסולה / סוכה ישנה בית שסמי פוסלין ובית הלל מכשירין ואיזו
חיה סוכה ישנה כל שעשאה קודם לחג שלש' יום אבל אם עשאה
לשום חג אפילו סתחלת השנה כשרה » ב העושה סוכתו
תחת האילן כאלו עשאה בתוך הבית סוכה על גבי סוכה העליונה
כשרה ותחתונה פסולה רבי יהודה אומר אם אין דירין בעליונה
התחתונה כשרה » ג פרס עליה סרין ספני החמה או תחתיה
ספני הגשר או שפירכה על גבי הקינף פסולה אבל פורס הוא על
גבי נקלישי הסטה » ד הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת
זאת הקיסוס וסיכך על גבה פסולה ואם היה סיכך הרבה מהן או
שקעצן כשרה זה הכלל כל שהוא סכך טומאה ואין גידולו סך
הארץ אין מסכין בו וכל דבר שאינו סכך טומאה וגידולו סך
הארץ מסכין בו » ה חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדין
אין מסכין בהן וכולן שהתירין כשרות וכולן כשרות להפנות »

ו מסכין

ורופף מכרים וכסות של עליונה תוך סכך דכהכי מקריא סכה שתחת הסכה ופסולה וכי יהודה סכך
כיון שאינה מקבלת כרים וכסות של עליונה אלא ע' הדחק אינו חשוב ג' ואין זו סכה שתחת הסכה ואין
הלכה כרבי יהודה: ג כשר שלא יהו פליץ וקסמין וירדון על השלחן פ"א שלא יכשירו העלין לאחר
שיכנסו ונתאזר הסכה חמתה מרובה מגלתה וסדין דכר היחבל טומא' הוא ופסול לסכך ודוק' מפני הכשר
אכל לכחותה כשר: או שפירס ע"ג הקינף כלומר או אפילו פרסו מפני הכשר לא לכוי על מטתו ע"ג הקינף
שהן ד' קונדסין לה' רגלי מטתו שהן גבוהין ומיחס קלונכות מזה לזה ע' גבוהין ופירס סדין עליהן והרהיקו
מן הסכך והשתלל מסכך בדבר המקבל טומא' דהא לאו לשכיב שיחה התם פסולה משה דאינו יושב
בסכה דהא לא משפיק ביניהם: אכל פורס הוא ע"ג מטה שי' לא נקליטין שאינן לא שנים והן יונקין באמצע
המטה אחד למראותיה ואחד לרגליה וכו' מטיח מו' לזו כלונכות ופורס סדין עליהן ומשם דאין לה ג' ג'
ט ע' רחב מלמעלה לא אקרי אהל: ד הדלה עליה הגביה על גבה: קיסוס אידרא כלע והוא כדלה
בגפן וכדלעת פסולה לפי שאין מסכין במחומר: ואם היה הסכך הרבה מהם שהיה שם סכך כשר הרבה
יבצר מהגפן והדלעת כשרה והוא שחכמן וערכן עם הסכך כשר ואין כראין כעין דסכך כשר רבה עליהן
ועצבתן כשהן מערבי: או שנקבל אף לאחד סכך בהן כשר והוא שיובעם לאחד קני' דאי לאו הכי פסול
דאמ' תור' חג הסוכה תבנה ולא מן העצמי כלו כשתעשה תהא ראוייה לסכך ולא מן העשוי כפסול שאין ראוי לסכה
ואתה מתקלבי היא דמכשר לה בקני' ולא הדר סת' לה אכל כשמעבד הוי כסותו וחזו' ומסכך שמגביה
כל אהל בד' ומיחזו' וחזו' ומגביה את חביו ומיחזו': כל דבר שאיכו כול' לאוקי' כלי' עין וכו' פ' ש' ומחלואות
שאעבד שגדולות מן הארץ אין מסכין בהן הואיל ומקבלי' טומא' ונדולו מן הארץ וכו' דכתי' ה' הסוכה מנרדך
ומיסקך כפסול: ג' וכן יקב כמות ערב כלומר מה: שחר אח' שאספת הגורן והיסק בגן קשין וזמור' מהן עשה
סכה: ה וחבילי זרדי' ע' קלי' וכעודן למי' רמה אוכלתן וכשבוש עימדי' להיסק: אין מסכין כשרה
קשור' ולא מטי' שהן פסולי' אלא פשוט' ש' אהר' ח' וחבילתו ע' כתשו ומצלה ומיחזו' ע"ג סכה לבישה וכו' דך
עליה לסכך והתור' חזר' תעשה ולא מן העשוי כפסול וזה לא כעשה אפי' לכל אהל לבישה וזו עשו כפסול:
וכלן הפסולים ששינו כסכך כשרים לדפנות דסכה סכך ממשע ולא דפנות הילכך סוכות תבנה לך

סוכה פרק א

מנרדך אסכך משמע ולא אדפנות: ו מסככין בככרים דכרי רבי יהודה בככרים שיש בהם ל' שהוא שיעור מקום משום דכרי הכל פסולה פחות מג' דכרי הכל כשרה דחשיבי ככמים כי פליגי ממשלשה ועד ארבעה דכרי יהודה סכך כיון דלית בהו שיעור מקום חסוכ לא גזרינן שמא ישב תחת תקרת הבית ור' מאיר סכך כיון דפסקי מתורת לבוד גזרינן שמא יאמר מה לי לסכך באלומה לי לישב תחת תקרת כוונת והלכס כרכי יהודה: ז תקרה גג

העשוי מקורו אובכרי: מעיבה הטעם או הסיד שרבינו ליתן על גבי הקורות והכסדים קרוי מעיבה: משפסק סותר ומצנע כלי או כוטר אחת מבכתי וכותן סכך כשר במקומה ודכי יהודה לטעמיה דמכשיר לסכך בככרים הילכך בשפסקו פגי וכלא פסקו אי אפשר משום תעשה ולא מן העשוי: דכי מאיר אומר לא

ח המקרה סוכתו בשפודין או בארזכות הכטה אם יש ריוח ביניהן כסותן כשרה החוטם בגדיה ליעשות בו סוכה אינה סוכה ט המשלשל הפנות למעלה לכטה אם גבוה מן חארץ שלשה טפחים פסולה למטה למעלה אם גבוה מן חארץ עשרה טפחים כשרה רבי יוסי אומר בט"ס שפלמלה למעלה עשרה טפחים כד למעלה למטה עשרה טפחים י בית שנפתח וסיכך על גביו אם יש מן הכותל לסיכוך ארבע אמות פסולה וכן חצר שהיא בוקפת אכסדרה סוכה גדולה שהקיפה ברבר שאין מסככים בו אם יש תחתיו ארבע אמות פסולה יא

העושה כוכתו ככין צריך או שסכבה לכוהל רבי אליעזר פוסל בפני שאין לה גג וחכמים בכשירין כחצלת קנים גדולה עשאת לשיבוח

יבנה ביניהן כמותן לאו דוק כמותן משגולא ויתר דהא מקום שפוד כפרוז הוא כחשב וכסותן סכך כשר בין שפוד לשפוד אם אין ביניהן אלא כמותן הני פרוז כעמוד ופסול לא עכ הדיוח שביניהן משהו ויתר מכמותן: החוטם בגדיש כול מן העימורי למטה סמוך לארץ ובעשה חלל כשעור סכה והסכך כמא עשוי ועמוד מאירו והיתרה אמרה תעשה ולא מן העשוי אבל אם היה בו חלל טפח במשך שבעה עשוי לשם סכך וחטט בו עד שהגביה את החלל לשעור גובה עשרה זו היא עשייתו שהרי אינו מתקן לא הדפכו וכדפנות לא חמדין תעשה ולא מן העשוי והרי הן כסוכה פחותה מעשרה וחוקק בה להשלימה לעצמה: ט

המשלשל מוריד שהתחיל לארנו הדפנות סמוך לסכך ואורנו וכל כלעי מטה: שלשה טפחים פסולה חיבו שיעור שזדקר הגדי בבת אחת ויכסך דאמרן דככהו אינה ממיכה: כיון שהגביה לעשרה כשרה ואפילו אין מגיעו לסכך ומפולגו ממכו הדכה: ר' יוסי אומר כשהו שלמטה למעלה דיו בארנית עשרה כך מלמעלה למטה ואפילו גבוה מן הארץ הדכה לסכך ממיכה תלויה מיעית ואין הלכך ר' יוסי: הרמיק את הסכך לאו בגובה קאמ' לא ברומח שהיחמיר בין דושן לסכך כאורך הסכה או ברחב: י בית שנפתח גגו באמצע

והדפכו דחוק' מן הסכך כשר: אם יש מן הכותל לסכך כשר דאמו פסולה פחות מכאן כשרה דהלכ' למטה מסיכי דאמרינן דופן עקומה עד ל' אמות ור' מאיר תקרת הבית כלא נעקם ראש הדופן וכל עד הסכך הכשר ולא ישן תחתיה: וכן בחנה שהיא מוקפת אכסדר' וסכך באיורה של חצר דחוק מכתלי האכסדר' ולא כסדר' הוא מקומוקף מג' מחינות: סכה גדולה כל שאלו יכטל הסכך פסול ישאר בה ל' טפחי' על ל' טפחים סכך כשר זו היא סכה גדולה: שהקיפיה בדבר שאין ומסככיו דוק מן הכד ארמי' שאין סכך פסול פוסל אלא בד' אמות משום טעמא דדופן עקומה אבל באמצע הסכה פוסל כד' טפחים ואיר' שאין סכך כלל בין באמצע בין מן הכד פוסל בג' טפחי': יא כמין גדיף שאין לה גג וראשי הדפנות כונעו זו כוונת מלמעלה

ועמיתחנים והולכים מלמטה: אלו סממנה שהטה ראשי הקנים על הכותל והולכים בשפוע למטה לארץ: מפני שאין לה גג אינו ככר מהו גג ומהו כותל דההל משופע לאו שמהי אהל לא ארץ יש לו גג טפח והלכה כדבי אליעזר: מקבלת של קנים וכזבמתלת קטנה כע לא פליגי דס' למלכייה ואין מסככי' כה כי פליגי בגדולה תץ סכר בתם גדולה לכסוך עבדיה וסתם קטנה לשכיבה והכי קאמר מקבלת גדולה סתמא לכסוך ואם פירש שעשה לה לשכיב'

מקבלת טומאה ואין מסככי' כה: ולכסוך מסככי' כה הכי קאמר ומקבלת קטנה סתמא לשכיבה ואם פירש היא לכסוך מסככי' כה:

דבי אליעזר אומר אחת גדולה ואחת קטנה סתמא לשכיבה ועשה לה לשכיבה דקאמר כלומר עשויות הן מתמלתן סתמא ל לשכיבה הילכך אף הגדולה מקבלת טומאה ואין מסככי' כה ואם פירש שהיא לכסוך מסככים כה ואין הלכה כדבי אליעזר:

היטן

ללא ינא ידו מונתה וכלכד שתיא המטה גבוה ו' טפחים דלאו היא משוכה אהל וכמנא אהל מספ' בינו לבין הסכה ועקר מונת סכה אכילה סתיה שיכה: כוהנים היינו כו' דקסב לא אתי אהל ערשוי ומכטל אהל קנע ואין הלכה כר' יהוד': עבדו פטורים מן הסכה דמנות עשה שהמן דנמא כשים פטורו וכל מנה שהאש סייבתה עבד סייב כה: ולפי דרכו למרנו אף

לשכיב' מקבלת טומאה ואין מסככי' כה לסיכוך מסככין בה ואינה מקבלת טומאה רבי אליעזר אומר אחת קטנה ואחת גדולה צאחה לשכיבה מקבלת טומאה ואין מסככין בה לסיכוך מסככין בה ואינה מקבלת טומאה

פרק ב

הישן תחת הסטה בסוכה לא יצא ידי חובתו א' רבי יהודה נוחגין חייבו שהיינו ישנים תחת הסטה בפני הוקני' ולא אמרו לנו דבר אמר רבי שמעון מעשה בטבי עברו של רבן גמליאל שחיה ישן תחת הכסטה ואמר להן רבן גמליאל לוקנים ראיתם טבי עברי שחיה תלמיד חכם ויודע שעבדו פטורין מן הסוכה למיכך ישן הו' תחת הכסטה ולפי דרכינו למרנו שהישן תחת הסטה לא יצא ידי חובתו ב' הסוסך סוכתו בכרעי הכסטה כשרה רבי יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה פסולה סוכה המדובללת ושצילתה מרובה מחמתה כשרה המעובה כמין בית אף על פי שאין הכובי' נראים בתוכה כשרה ג' העושה סוכתו בראש העגלה או בראש הסמינה כשרה ועולין לה ביום טוב בראש האילן או על גבי גמל כשרה ואין עולין לה ביום טוב שתיים באילן ואחת בירי ארם או שתיים בירי ארם ואחת באילן כשרה ואין עולין לה ביום טוב שלש בירי ארם ואחת באילן כשרה ועולין לה ביום טוב הכלל כל שינטל האילן ויכולה לעמוד בפני עצמה כשרה ועולין לה ביום טוב ד' העושה סוכתו בין האילנות והאלנות דפנות לה בשרח' שלוחי מצות פטורין מן הסוכה חולין ומשמשיהן פטורין כן הסוכה

על פי שלא אמרה אלא לטיחת חולין בעלמא שהיה משתבח בעברו למדנו שהישן תחת המטה כו': כ' דבי יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד בפני עצמה פסולה דבי יהודה לטעמיה דאמר ככה דירת קנע בעינן ואין הלכה כדבי יהודה: מדוכוללת שלח השכיב הקנים יחד זה אהל זה אהל קנה עולה וקנה יורד ומתוך כך חמתה מרובה מבלתה ואשמעין מקמי' דאמרינן דאיהו כאלו היו משוכבי' בשוה ואם אז בלתי מרובה כשרה: ג' בראש העגלה אף על גב דמטלטלה נלא קניעא: בראש הספינה שנים שהרוח שולטת שם ועוקרת כשרה דדידה קריב' כיה והוא שתיא יכולה לעמוד כרוח מעבים של יבשה: ועולין לה ביום טוב אידו דכעי למתכי סופא אין עולין תכא רישא עולין: בראש האילן יתיבן מושבו בראשה ועשה שם מחיכות וסכך כשרה בחולו של מועד ואין עולין לה ביום טוב דגזרו רבנן דאין עולין בטאן ואין משתמשין בו שמיא יתלוש: שתיים כאלן סמך קרקע הבכה דוכה כאלן ועשה סביבה בראש האילן שתי דפנות ואחד עשה בירי אדם בארץ וסמך קרקעית הסכה באמצע הדופן שעשה בארץ והגביה הדופן מוננה ועמלה עשה או שתיים בירי אדם ואחת באילן הואיל ואם ינטל תפול קרקעית הסכה שאין יכול לעמוד בכמיכות שתיים שבארץ אין עולה לה ביום טוב דמשתמש באין: ד' והאלנות דפנות לה כשרה והוא שאילנות עבים ומוקי' ולא חזינו ואינו כרוח מנוה ועריך כמי למלאכת בין הענפים בתפן נקש שלא תיווכ הרוח שכל מחינה שאינם יכולה

סוכה פרק ב

יכולה לעמוד כדנה מנייה איכה מזינה: שלומי מנה פטורים שהעובד במנה פטור מן המנה ולא כלכל בשנה שעסקין במנה פטורו אלא אפילו בשנה שאין עסקין בה כגון הולך להקביל פני רבו או לפדיון שבויים פטור אף בשעת חגיגתו: הולין ומשמשין פטורים ופני כחול קל כל דהו והאו דשוי לכתל מנה עשה של תורה מפני חולו כל דהו ומנטער מפני ריח רע או מפני פשטם וכרעושיה שהיא פטור וכן הולבי דרכים ושומרי גנות ופרדקים

דפטרי להו רכנן מן הסכה טעמ' הוי משום דכתיב בסכות תשבו כעין תדורו וכל היכא דאית ליה מדי שמפני אותו דבר היה יונא מדירתו יכול מני לבאת מהכנס: אבל העוש סכתי מתחלה במקום הראוי להנטער באכל או בשכי' כגון במקום שמתירא בו מפני לפטום בשכייה ואין מתירא מפני גנבים או לפטום באכילה אפילו באכל לא ינא ודי חזנתו באותה סכה הואיל ואינה ראויה לעשות בו כל דרכיו אכילה ושתי' ושינה דהא כעין תדורו כעין הוא לא הוי כעין דירה: אוכלוס ושתיים פראי דבר מועט להסיר רעבונו ודעתו לסטור אחר כן: ה

הסוכה אוכלין ושותין עראי חוץ לסוכה ה מעשה והביאר לו לרבן יוחנן בן זכאי לשעום את ההבשל ולרבן גמליאל שני כוהבות ודלי של בים ואכרו העלום לסוכה וכשנתנו לו להב צדוק אוכל פחות סכביעה נטלו בספה ואכלו חוץ לסוכה ולא בירך אחריו ו ר' אליעזר אומר ארבע עשר סעודות חייב אדם לאכול בסוכה אחת ביום ואחת בלילה וחכמים אומרים אין לדבר קצבה חוץ בליל יום טוב ראשון של חג בלבד ועוד אכר רבי אליהו כי שלא אכל ליל יום טוב הראשון ישלים בליליום טוב האחרון של חג וחכמים אומרים אין לדבר השלומין על וח נאמר סעודת לא יוכל להקין וחסרון לא יוכל להכנות ו

מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית בית שבאי פיסלו ובית חלל מכשירין אכרו לחן בית הלל לבית שמאי לא כך היה מעשה שהלכו זקני בית שמאי וזקני בית הלל לבקר את רבי יוחנן בן חזורני ומצאוהו שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הכיור ולא אכרו לו דבר אכרו לחן ב ר' שמאי משם ראיה אף הם אכרו לו אם בן היית נוהג לא קיימת מצות כוכה מיסד' ח נשים ועברו וקטנים פטורים כן הסוכת קטן שאינו צריך לאכו חייב בסוכ' כעשה ו לדה כלהו של שמאי חוקן וזיחת את הבעיבה וסיכך על גבי הכשה בשביל קטן

עד שאכלו

פרק ג

דלומאם סכה הא אמרי חובלי אכילת עראי חוץ לסכה ואפיו יותר מכתבי: ו יד סעודות כ' סעודות וכל יום לו הימים: אין לדבר קצבה אם רנה לאכול לא יאכל חוץ לסוכה רנה להתענות יתענה ואין צוקין לו: חוץ מלילי ים הראשון דילביקין חמשה עשר חמשה עשר מחנ המנומה אכילת מנה לילה הראשון חונה מכאן ואילך דשותאף סכה כן: ישלים בלילי ים הארדון בליל שמיני עברת וזין הלכה כדני אליעזר בשתייה: ו ג' פוסלין הלכה ככשנין בכיפה גדולה והוא יושב על פתח הסכה ושולחנו בתוך הכית בין בסכה קטנה שאינה מחוקת ראש ורובו ושולחנו הכל חסור גזרה שמיא ימשך איהר שלחנו: ח

עד שאכלו

עד שאלו היה לפניו מקפה של גרסין היתה מתקלקלת מותר לפנות מיד: ונשך לו רבו קיתין על פניו של
עבד כלומר אי אפשי בשמושך אף כאן גרסין הללו מראין שאין הקפה מקבל מעשהם גרסין:
פסול דכתיב ולקחתם לכם משלכם ולאמר יאוש בעלים כהו דשלו הוא שקנה
אומנו ביאוש ע"ה הו' מנה הכאה בעבירה: והיבש פסול דבכלהו בעינין הדר

לולב הגזול

וליא: ושל אשירה א"ל הכעבד
ושל עיר הכדה פסול דלשירובה
קחי ולולב בעי שעור והני כיון
דלשדים קיימי אין שעורו קיים:
קט ראשו פסול דלא הו' הדר:
כפרו עליו ואינן מחזירים חלא
על ידי אגודה: כפרו עליו ע
מחזירין בן בשדרה לא שלמעלה
הן כפרדין לכחן ולכחן כענפי
אין יאדכו מלמעלה אם כפרדו
עליו יאגדס שיהו עולוכ עם ה
השדרה כשאר לולבים ואין הלכ' ה
כרבי יהודה: זכוי ה' הכדול יש
דקלום שלולבים שלהן עליהן
קנדים מאד ואין עליון על אורך
השדרה אם הן ארוכין ככ ער
שדאשו של זה מניש לכד עקרו
של זה כשרים: כל לולב שיננו
ג'טפחי' כננד אורך ההדס וטפח
יותר: כדי לנענענו דלולב בעי
לנענעו כדלקמן כדי לנענע
בו תכיווכדי לנענע בו דהיינו

פרק ג
לולב הגזול והיבש פסול של אשירה ושל עיר
הנדרת פסול בקטם ראשו נפרצו עליו פסול
נפררו עליו כשר ר' יהודה אומר יאדנו מלמעלה ציני הר הברזל
בשירות לולב שיש בו שלמה טפחים כדילנענע בו כשר
ב. הרס הגזול והיבש פסול של אשירה ושל עיר הנדה פסול
בקטם ראשו נפרצו עליו או שהיו ענביו מרובו כעליו פסול ואם
מיטין בשר ואין ממעטין ביום טוב ג ערבח גזולה ויבשה
פסולה של אשירה ושל עיר הנדרת פסולה בקטם ראשה נפרצו
עליה והצפחה פסולה כמושה ושנשרו סקצת עליה ושל בעל
משרה ר רבי ישמעאל אומר שלטה הדסים ושתי ערבות
לולב אחד ואתרוג אחד אפילו שנים קטומים ואחד אינו קטום ר'
טרפון אומר אפילו שלשתן קטומים ר' עקיבא אומר כשם שלולב
אחד ואתרוג אחד כך הרס אחד וערבח אחד ה אתרוג
הגזול וחיבש פסול של אשירה ושל עיר הנדרת פסול של ערלה
פסול של תרומה טמאה פסולה של תרומה טהורה לא ישול ואם
בטל כשר של רמאי בית שמוא פסולין ובית הלל מכשירין של
סעשר שני בירושלם לא ישול ואם בטל כשר ו עלתה
חזוית על רובו נשלה פטמתו נקלה כסרק ניקב וחסר כל שחוא
פסול עלתה חזוית על מיעוטו בטל עוקצו נקב וליא חסר כל
שחוא

טפח יותר על ג' טפחים: ב בקטם ראשו פסול ולית הלכתא כסתם מתני' אלא כרבי טרפון דאמר
לקמן אפי' שלשתן קטומין כשרי: עככו פרי יש בו שדמו לענבים: וזרובות מעליו פסול לא שנו לא שחורות
או אדמו' אבל ידוקות מיא דהרס הוא וכשר: ואין ממעטין אותן ביט דהוה ליה מתקן: ג בקטם
ראשה פסולה אף זו אינה הלכה: נכפפה מין ערבה ועלה שלה עגול: ושל בעל שנדלה כשדה ולא כחבל
בשרה לא כאמר ערבי בחל אלא שדכד הכתוב בהוה: ד אפי' שנים קטומין אהדסים קחי וכתלמוד'
פריך אי קטום פסול והוא מנדיך שלמה לנענע כלהו שלימים ואי קטום כשר לכשר שלשתן קטומי ומסיק
דחור בו רבי ישמעאל מתחלת דבריו שהיה מנדיך ג' הדסים ומכשר אפי' שנים קטומי והא' לא מייית להו
כלל דקטומין כמאן דליתגבהו דמי: אפי' שלשתן קטומי דלא כע' הדר בהדס והלכ' כר' טרפון: ה של
ערלה ושל תרומה טמאה פסול דאמר קרא ולקחתם לכם שהיה ראוי לכם: ואם בטל כשר שהרי יש בה
היתר אכילה: ובית הלל מכשירין דהא חוי לעניים כדתבין מאכילין את העניים דמאי: בירושלם אבל חזן
לירושלם לא דבעינן לכם שהא' ראוי לכם: ו עלת חזוית כמין ארבע עשרות דקת: על דוכו במקום
אחד הוא דבעינן רובו אבל ככ' א' נ' מקומות אפי' על מעוטו פסול ועל פטמתו אפי' כל שנו פסול ששם הוא
ברא יותר מכשאר מקומות: פטמתו הדר שבראשו כמו פטמת של רמון: בקלף פסול דדוק שבקלף כלו אבל
מקנתו כשר ולית דאורי אפכה כקלף מקנת פסול דמחוי ככנומר אבל בקלף כלו כשר והאי בקלף לאו
שהוסרה הקלפה עד שדארה הלכנוכית שכתובו דהאי הו' חסר ופסול אלא שבקלף ממנו נגד דק ומראהו
דיוק כאשר בתחלה: כקב נקב מפולש מענר אל עבר אפי' בכל שנו פסול נשאירו מפולש ואינו חסר כלום

כנין שתתכן בו יתגר ענין אם הצדק רחב כאישר פסול פחות מחלף כשר והיכו כקב ולא חסד כל שהוא
כשר דתנינן לקמן שאינו מפולש ואינו רחב כאישר : אחריו הכושי שגדל כאן והוא שחור פסול אבל כושי
סגדל בארץ כוש אדומיה הוא וכשר : ול' יהודה פסול והלכ' כר יהודה : וכל הני פסולי' ביט ראשון אבל ביט
שני עם שאר הימים הכל כשר : ר' יהודה אומ' כתיבה והלכה כר' יהודה הפחות מכתיבה פסול : ר' יום אומר
אפי' בשתי ידיו והלכה כר' יוסי :

ח בגימטריא שאל זהב כפוי
זהב כפויין כנימין כמו הלכות
כאגמון ופוכבי' הגנזה : כמינו
היו אוגרי' אותם למט' לקיים מצות
אגד וזה לנו בעלמא הזה ורבי
יהודה לטעמי' דאמר לולב כריך
אגד הילכך אי אגיד ליה עלא
במינו הוו לחו חמשה מינין ואין
קל ללובב אין כריך אגד הילכך
בהא הלכ' כר' מאיר : ט והיכן
היו מכענעין השתא מהדר תכא
להא דתיכין לעיל כל לולב שיש
בו ג' טפחים כדו לכענע אלמא
ענה כענעו והיכן מכענעו
בהודו לה' תתלה תחלת המקרא
וסוף סוף המקל' כי לעולם חסדו
ואית דמפרשי' תחלה הודו ראשון
וסוף הודו אחרון שנסוף ההלל
זהכי מסתברא : וכיבד מכענע
סולק ומביא כרי לעבוד רוחות
דעבות מעלה ומוריד כרי לעבוד
טללים דעם ובהולכה מכענע ג'

פעמים וכן בהנבאה וכן בעליה וכן בידיה על כל אחת ואחת פעמים : והם לא נכענו אלא באכא ה'
הושיעה כא' בלבד ואין כך הלכה אלא כדברי בית הלל : יטול על שלחמו אם שכה ולא כטל לולב קודם
אכילה ויפסק סעודתו ויטול על שלחנו : י' מי שהיה עבד או אשה או קטן כו' מי שאינו חיוב דכדל
אינו מוביא אחרים ידי חובת' לכך כריך שיעב' אחריו מלה מלה מה שהוא אומר : ותהא לו מארה שלל למד
עוכה אחריו הללויה על כל דבר שהוא אומר שכן היו דגילין לעב' אחר מקרא את ההלל על כל דבר ודבר
הללויה : יא מקום שכהנו לכפול כל פסוק ופסוק מוארך ולמעט' עד סוף ההלל כופלי' לפי שכל אות
הפסק מההודו לה' כי טוב עד אורך כי עניתינו כלו כפול במקרא ומוארך ולמעט' אינו כפול לכך כהנו לכפול
המקראו הללו : לבדך אחריו הכל כמנהג המדוי' אבל ברכת ההלל לפסוקי מצוה היא בכל מקום ואינו תלוי
במנהג : הלוקח לולב מחברו עם הארץ בשביעי' שעם הארץ שחודר על השביעי' כרי דרמי לולב יכול ליתן לו
לפי שולבו עץ בעלמא הוא ואין בו קדושת שביעית דמי אחרון אינו יכול ליתן לו פסחות שביעית כריכין
להתעבר בשביעית הן ודמיהן הילכך כריך שיקח ממנו האחרון באת' : ולא יתן לו דמיון החא לא יבערם עם
הארץ בקדושת שביעית : יב במקדש שבעה כדדרשינ' לפני האלילים שבת ימים ולא בנבולין שבעת
ימים : במדינה בירושלם שאף היא כגבוליס לענין זה : ושיהא יום הקץ של עיבור הדימויה יובנין כלו
אסור ובזמן שבית המקדש קיים משקרב העומר היו אוכלים חמשה בו ביים הכתיב עד הביאכם וכשחרב
בית המקדש מותר מן העורה משהאיר המזרח דאמרינן כעוב אחד אומר עד עכש היום הזה דמישמע
משהאיר

עשה'איר המורא וכתבו אחר אומר עד הביאכם הא כיצד בזמן דאיכא עומר עד הביאכם בזמן דליכ' עומר
 עד עגס היום ואמר רבן יוחנן בן זכאי עליהם כל היום משום מהרה יבכה בית המקדש ויאמרו אשתקד מי
 לא היה אכליכין משהאיר המורא השתא כמי כיכול: יג יט ראשון וכו' דאמרינן לקמן דמכות לולב
 דוחה את השבת כיט ראשון לבדו לשיכך היו מוליכין את לולביהן מעש: אין אדם יונא וכו' דרבי' ולקחתם
 לכם כיום הראשון לכם משלכם

ואם כתבו לו חכמו כמתנה אפי' על מנת להחזיר שמה מתנה ו
 וכוטלו ויוז' בו ארבי מחזירו ואם לא החזירו אגלאי מלת למפרע
 דגזול היה כידו מעקרא ולא ינא ידי חובתו: יד פטור מפני
 שהזניאו ברשות וכגון שלא ינא ידי חובת כטיילה כשעה שהזניאו
 אבל ינא ידי חובת כטיילה קודם שהזניאו חייב דלא טריד מהשת'
 כמנהג לעשותה וזכי משכחת דלא ינא ידי חובת כטיילה קודם
 שהזניאו דהא מדאנכהיה כפק ביה משכח ליה כגון שהפכו שכל
 המצו' כלן אין אדם יונא בקן לא דרך גדילת' שכעצי שטים עומדי'
 שעומדים דרך גדילתן אי כמו בשבת

לולב נישל במרינה וזכר למקדשו ושיחא יום הנף כולו אסור *
 יג יש' הראשון של חג שחל להיות בשב' כל העם מוליכין את לולביהן
 לבה' למחרת משכימין ובאין כל אחד ואחד מכיר ארז שלו ונוטלו מפני
 שאמרו חכמי אין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של חג
 בלולבו של חבירו ושארו וסות חגג אדם יוצא ידי חובתו בלולבו של חבירו *
 יד רבי יוסי אומר יש' הראשון של חג שחל להיות בשבת ושבת
 וחוציא ארז הלולב לרה' פטור מפני שהוציא ברשות *
 טו מקבלת אשה מיד כנרה ומיד בעלה ומחזירתה למים בשבת
 ריהודה אומר בשבת מחזירין ביום טוב מוספין ובמועד מחליפין קטן
 היודע לנענע חייב בלולב *
 לולב וערבה ששה ושבעה ההלל והשכחה שמונת סוכה וניסוך המים
 שבעה והחליר' חמשה וששה *
 ב לולב שבעה כיצד יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת לולב שבעה ושאר כל הימים ששה *
 ג ערבה שבעה כיצד יום שביעי של ערבה שחל להיות בשבת

פרק ד

לולב נישל במרינה וזכר למקדשו ושיחא יום הנף כולו אסור *
 יג יש' הראשון של חג שחל להיות בשב' כל העם מוליכין את לולביהן
 לבה' למחרת משכימין ובאין כל אחד ואחד מכיר ארז שלו ונוטלו מפני
 שאמרו חכמי אין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של חג בלולבו של חבירו
 ושארו וסות חגג אדם יוצא ידי חובתו בלולבו של חבירו *
 יד רבי יוסי אומר יש' הראשון של חג שחל להיות בשבת ושבת וחוציא ארז הלולב לרה' פטור
 מפני שהוציא ברשות *
 טו מקבלת אשה מיד כנרה ומיד בעלה ומחזירתה למים בשבת ריהודה אומר בשבת מחזירין ביום טוב מוספין
 ובמועד מחליפין קטן היודע לנענע חייב בלולב *
 לולב וערבה ששה ושבעה ההלל והשכחה שמונת סוכה וניסוך המים שבעה והחליר' חמשה וששה *
 ב לולב שבעה כיצד יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת לולב שבעה ושאר כל הימים ששה *
 ג ערבה שבעה כיצד יום שביעי של ערבה שחל להיות בשבת

שהזניאו בכלי דלקיח' על ידי דבר אחר דרך בזיון לאו שמה לקיחה והלכ' כר' יוסי: טו מקבלת אשה את הלולב
 ולא אמרינ' דמטלטלה מדי דלא חוי לה: ומזדרת למיט' שלא יאמנשו: בשבת מחזירים שהרי מהם בטלום
 היום אבל לא מוכישי' וכש' שאין מחליפין: וביט' מוכיפי' אבל לא מחליפין לשפוך אלו ולתת בזכין מהן
 דטרח לתקן מאכ: וכו' ומעבר בחול היועמד מנהג להחליף והלכ' כר': הייב בלולב להחכו מדברי מוסרים:
 וערבה לולב כטיילה וערבה להקיף על המזבח שמה שבעה לפי שפעמי' דוחין את השב' והיו להו
 שבעה ופעמיים שאין דוחין ולא הוו אלא ששה ולקמן מפרש לה ואזיל: וההלל כגמר כל שמנה מה שאין כן
 כפסח לפי שימונת החג סלוקים בקרבנותיהן: והשעמה לאכול כשר שלמים בזמן המקדש דכתיב ושמת
 בתוך ואין שמחה וכן המים בתמידי החג שחרית: החליל כשמת בית השואכה היו ששתי' כחג לכבוד
 שאיבת כסוך המים ומגבי' בחלילי' וככו' ואותו חליל אינו דומה לא את השבת ולא את יום טוב: ב
 לולב שבעה דיום ראשון דומה שבת משום דאית ליה עקב מן התורה בגבולי דכתיב ולקחתם לכם ביום הראשון
 אם חל יום טוב ראשון כשאר ימי החול וכמצאת שבת בחול המועד לא דחי ואף על גב דכל שבעה הוא מן התורה במקדש העמידו חכמי' גזרתם כשאר ימי החג הואיל
 ואין להם עקב מן התורה בגבולי' וכדון היה דאפי' בזמן הזה יהיה לולב דומה את השבת ביום ראשון של חג
 אלא משום דלא בקיאינן בקבועא דירחא ושמא אין זה יט' ראשון הילכך לא דחינן שבת מפסיקא וטעמא דגזרו
 שלא ליעול לולב בשבת והיו אין כטיילתו שום מלאכה אלא טלטול בעלמא גזרה שמא יטלנו בידו וילך
 אבל בקי' ללמוד הכרחה או סדר הכעובעי' ויעבדכו ל' אמות ברשות הרבים והיו טעמא דשומר והיו טעמא דמגלה:
 ג יום שביעי של ערבה כו' דעבוד הכרה לדעת שהיא דאורית כלומר הלכה למשה מסיני ומשום
 האי הכרח תקון דשביעי שלה דומה שבת במקדש כשערבה היו מקיפין את המזבח והאדכא איבה אלא מהגה
 כביאים שההגיון את העם ליעול ערבה כשביעי חזן מערבה שכלולב ואין מנר כו' עליה:
 ד מוליכי'

סוכה פרק ד

ד מוליכין את לולביהן להר הכית יט ראשון של חג שחל להיות בשבת מוליכין את לולביהן מלפני :
 החזקים שמשו שהיו שם לגרבי כבוד : על גב האכטכא רחבה של הר הכית היתה מוקפת באכטכאות ליטב
 שם וממוככות למעלה מפני הגשמים : והזקנים הדוחגים שלא ידחפום למחר כשיבואו לקחת איש לולבו :
 ומלמדיו ביד את כל העם לומר אסיכא לולבי אל יד חכרי הדי הוא שלו במתנה כדי שלא יהא אכלול לא גזול
 ולא שאול : ה כקרא מוצא

בשבת ערבה שבעה ויכאר כל הימים ששה * ד מצות
 לולב כיצד יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת סולליכין
 את לולביהן לאחר חבי' והחזקין מקבלין סחן וכורדין אותן על גבי
 איצטב' והזקנים מניחין את שלהן בלשכה ומלכדין אותם לומר
 כל מי שסניע לולבי בידו הרי הוא לו בסתנה לכחר משכיסין
 ובאין והחזקין וורקין אותם לפניהם והן כחטפן וכסין איש את
 חברו וכשראו בית דין שבאו לידי סכנ' התקינו שיהא כל אחד
 ואחד נוטל בביתו * ה מצות ערבה כיצד כקום היה לכשת
 מירושל' ונקרא מוצא יורדין לשם ומלקטין משם מרביות של
 ערבה ובאין וזוקפין אותן בצדי המזבח וראשיהן כפופין על גבי
 המזבח תקעו והריעו ותקעו בכל יום מקיפין את המזבח פעם אחת
 ואיברים אנא ה' הושיעה נא אנא ה' הצליחה נא רבי יהודה אומר
 אני והו הושיעה נא ואותו היום כקיפין את המזבח שבעה פעמים
 בשעת פטירתן כרהן אוכריים יופי לך מזבח ויפילך מזבח רבי
 אליעזר אומר לית ולך כזבח ליה ולך כזבח * ו כמעשהו
 בחול כך מעשהו בשבת אלא שהיו מלקטין אותן מערב שבת
 ומניחין אותן בגגין של זהב כרי שלא יכבשו ר' יוחנן בן ברוק'
 אומר חריות של רקל חיו כביאין וחובטין אותן בקרקע בצדי
 המזבח ואותו היום נקרא יום חבוש חריות * ז מיד התינוקות
 שובטין את לולביהן ואוכלין את רגליהן * ח ההלל והשכחה
 שמינת כיצד סלמד שחיוב ארם בהלל ובשכחה ובכבוד יום טוב
 האחרון של חג כשאר כל ימי שבת החג / סוכה שבעה כיצד גמר
 סלאכול לא יתיר את סוכתו אבל כוריד את הכלים כן הכנתה
 ולמעלה מפני כבוד יום טוב האחרון של חג * ט ניכוד חבים
 כיצד צלוחית של זהב כחזק' שלש' לוגים היה ככלא סן השלוח
 הגיעו לשער חבים תקעו והריעו ותקעו עלה ככב' ופנ' לשכאלה
 שני ספלים של כסף חיו שם רבי יהודה אומר של' סיד היו אלה
 שהיו בושרחין פניהם מפני חיי' ומטקבין כסין שני חוטמין דקין
 אחד

בגירסא חומר ששמו קלליא ועד
 היום כך שמו והערכה מזוהה שם
 והמקום דחוק מירושלם מעט
 ופי' קלניא חפשי ממם ולפי' כקד'
 מוצא שהיה מוצא ממש המלך כ
 בשביל הערבה שלוקמו' משם :
 מורכבות ענפי גדולים גבהי' זק'
 אמה ומיחיים אותם על יסוד
 המזב' וראשיהן קופין ומטוין על
 המזבח אמה : חיו והו בני אכא ה'
 וע' הם שני שמות כשם של עב'
 פ'א' מי שאכי והוא צננה על דרך
 עמו אכי צננה הושיעה : ו
 גיניות כל' של זהב מלאים מים
 כדי שלא יכושש עליה : חריות
 ענפי' של דקל היו מכיאי' בין בחול
 בין בשב' ולא ערבה דכתי' כפות
 תמרי שנים היו אח' ללולב ואחת
 למזבח ואין הלכה כרבי יוחנן כן
 בדוקא : ז התינוקות
 צומעים את לולביהן הגדולים
 שומטין את לולבי התינוקו' מידן
 של תינוקות : ואוכלים
 הגדולים את רגליהן של תינוקו' :
 ואין כדבר משום גזל שכן כהנו
 משום שמה : פידוש אחר
 התינוקות משליכי' לולביהן מידם
 ואוכלים את רגליהן בשביעי' אבל
 הגדולין איין אוכלים את רגליהן
 כל אותה היום כדין שהקנה
 למזב' למקדת היום והקנה לכלו :

ח לא יתיר אגד שלה לבטרה דהא כל היום הונתה אבל מוריד הוא ממה הכל' כאיום ומנעו נאות
 שהעלה למזבח מפני כבו' יט שרפה כמין לקדחתו המקו' שיכעוד בו הלילה : ט מן השלוח הוא
 מעין הסמך לירושלם : מחזקת' לוגין פחות שכנסו רביעיית הין לכנס : שער המים אחד משערי צורה
 כקרא כן על שם שבו מכיסי' לבלוהית של מים דכסוך החג : תקיעו והדיעו משו' שז' שאכתי' מים בששין : עלה
 בככס שהיה בדדומו של מוצא ופנה לשמאלו שכנסו כעשי' בקרן מערבי' ככוכית דרומית וכסהו פונה לשמאל
 היא הראשונה : שהיו משחירו פניהן מחמ' היון דומין לכסף שהוא שמד מן המיד : כמין שני חוטמין דקין
 מוטס

סוכה פרק ה

נו

מוצט אחד כפסל אחד וכקב אחד כיווטו והכהן נערה המים כפי הפסלים והנכסי מקלח' מודו דרך החוטמין על גג המזבח ומזבח היה קב שבו היין והמיו יורדו לשתין של מזבח שהן חלול' ועמוק' מאד: אחד מצובה ואז דק אחד מהצנתי עבה והוא אונת של יין ואח' דק אונת של מים כדי שיהו כלין שביהן נכנת אחת שהמים ממנה הין לבאת יותר מן היין שכני שהיין עבה יותר ומאח' לבאת לפיכ היה הקב של יין ועבה וההקב של מיד' דק כדי שיהיו כלין

אחד מעוברת ואחד דק כדי שיהו שניהם כלין בבת אחת מעברו של מים מזרחו של יין עירח של מים לתוך של יין ושל יין לתוך של מים יצא רבי יהודה אוסר בלוג היה סנכך כל שמונה ולסנכך אומרים לו הגבה ירך שפעם אחד נסך אחד על גבי רגליו ורגמוהו כל העם באחרונין' י במעשהו בחול כך מעשהו בשבת אלא שהיה סמלא מערב שבת חבית שלו זהב שאינה מקודשת מן השילוח ומניחה בלשכה כשפכה או בהגלת' היה סמלא מן הכיור שהיין והמיו' סגולין פסולין לגבי מזבח »

פרק ה

החליל חמשה וששה זהו החליל של בית השואבה שאינו דוחה לא את השבת ולא את יום טוב במוציא יום טוב הראשו' של חג ירדו לעזרת נשים ומתקנין שם תקון גדול וככורות של זהב היו שם וארבעה ספלים של זהב כראשיה וארבע מולכות לכל אחד ואחר וארבעה כהני' ילדים ספירתי כחונה ובידיהם כדים של שמן כאח ועשרים לוג שהן משילין לכל ספל וספלי' ג סבלאי מכנסי כהני' ובהמינין סחן חיו כפקיעין ובתן חיו סדליקין ולג' היה חצר כירושלם שאינה מאירח מאור בית השואבה' ד חסידים זאנשו מעשרה חיו סקדיו' בפניה' באכוקו' שר' אור שבידיהן זאמרים לפניהן דברי שירות והושבחות והלויים בכנור' ובנבלי' ובמצלותיהם ובחצוצרות ובכלי שיר בלא מכפר על המש עשרה בעלות תיורות מערת ישראל לעזרת נשים כנגד המש עשרה שיר המעלות שבתהילים שעליהן לויים עוטרין בכלי שיר ואוטרם שירה ועמדו שני הכהני' בשער העליון שיורד מערת ישראל לעזרת

החליל

הרבה מיני זמר היו שם ועל שם החליל קולו כשמע יותר מן האחר' קראו כלם על שמו: חמשה וששה פעמי' המשה פעמי' ששה חל' יט ראשון להיות בשנת החליל ששה חל בשאר מי החול החליל חמשה לפי שאינו דוחה לא את השב' ולא את יום טוב: שמחת בית השואבה לפי שכל שמחה זו על שאיב המים של כסוך קרו לה שמחת בית השואבה על שם ופאתם מים כשפון: ג תקון גדול שהיו מקיפין אונת גזוזטרא ומנכס' י הנס' מלמעלה והאנשי מלמט' כדי שלא ינאזו לדי קלות ראש: ד בראשיה בראש כל מנחה: ה מבלאי מככסו כהני' הכהני' הכליו' ומאבנטיהן הישיבים תרגום אנכט המיינא היו מסקיעי' קורעי' לבשעות פתילין: שאל היתה מאירה לפי שהמכנור' וכוונה חמשי' אמה וסר הכיתובנה והאירה נורחת ככל העיר: ז ככוכוקו' של אונ' ככוכ' אכוקו' או כשמו' וזקן וז ומקבל אצתו: דברי סיד' ותישכמו' יש מהן שהיו אומרי' אשרי ילדוניתו שלא ביישה את וקובתו לו חסידו' ואנשי מפש' ויש שהם אומרי' אשרי וקובתו כסבר' על ילדוניתו לו כעלי תשוב' וא' ואלו אומרי' אשרי מי שלא טמא ומי שטמא גמחל' לו: שעליה הלוי' עומדי'

כסך

טובה פרקה

בשיר בשמחת בית השואב' אבל דוכן לשיר של קרבן אבל המזבח היה: תקיעו והריעו ותקעו זה סימן לילך ולמלאות מים לכסות מן השילוח: הגיעו לעזר לקרקע עזר של נשי: הפכו פניה למערב לנד העזר וההיכל כדי לומר דבר זה: שזינן כופלין לומר אנו ליה משתחוים ומודים על מה שעבר וליה עיכנו מיהלות להכא: ה שלש לפתיחת שערי כשפתוחי שערי העזרה תקיעו' תרתי וחשיב להו לשלש תקיעות: ותשע לתמיד

של שחר כשהיו מנסכים כסבי התמיד הלויים אומרים בשיר ושלשה פרקי היו מפסיקו' כו ועל כל פרק ופרק היו להכה תקיעו' שלש תקיעות תקיעה תרועה תקיע' חשיב להו לשלש ומשתחו' העם הרי ט' תקיעות: להבטיל העם ממלאכה תקיעה ראשונה לבטל העם ששכדות תקיעה ש שניה כסתלקו התרוסין וכנגלו החכמות תקיעה שלישית סלק המסלק והטמון המטמון את ההמון והדליון את הנדבות: ושלש להבטיל בין קדש לחול לאחד התקיעות הראשונות ש שהה כדי לבלות דג קטן ותקוע ומריעו ותקועו' ותקיעו' אחרונה להודיע שקדש היום: שלש לפתיחת שערי' של עזרה שתקיעו' בכל יום: ושלש לשער העליון כדאמרן לעיל עמוד שני כהנים בשער העליון קודש הגבר תקיעו והריעו ותקיעו: ושלש לשער התחתון דתכן לעו הגיעו לעזרה תקיעו והריעו ותקיעו ומאריכו

לעזרת נשים ושני חצוצרות בידוח קרא הגבר תקעו והריעו ותקעו הגיעו למעלה עשורית תקעו והריעו ותקעו הגיעו לקרקע תקעו והריעו ותקעו היו חוקעין והולכין עד ששביעין לשער חיצו' סמזרח הגיעו לשער חיצו' סמזרח הפכו סמזרח פניהן למערב ואסרו אבותיבו שהיו במקו' הוה אחוריהם אל החיכל ונניח קדם' ומשתחו' קרסח לשמש ואנו ליה עינינו רבי יהודה אומר היו שונין ואומרי' אנו ליה וליה עינינו * ה אין פוחתין מעשרים ואחת התקיעות במקדש ואין מוסיפין על ארבעים ושמונה בכל יום היו שם עשרים ואחת תקיעו' במקדש שלש לפתיח' שערו' ותשע לחסיד של שחר ותשע לתמיד של בין הערבים ובכוספין היו מוסיפין עור תשע ובערב שבת היו מוסיפו' עוד שש שלש להבטיל העם מכלאכ' ושלש להבדיל בין קודש לחול ערב שבת שבתך החג היו שם ארבעים ושמונה שלש לפתיח' שערים שלש לשער העליון ושלש לשער התחתון ושלש למילוי המים ושלש על גבי מזבח תשע לתמיד של שחר ותשע לתמיד של בין הערבו' ותשע לכוספין שלש להבטיל את העם מן המלאכה ושלש להבדיל בין קודש לחול * ו יום טוב הראשון של חג היו שם יג פורים ואלי שנים ושעיר אחד נשתירו שם יד ככשים משמו' כשמרות ביום ראשון ששה מקריבו' שנים שנים והנשאר אחד אחד שניני חסשה מקריבו' שני' שנים והשאר אחד אחד בשליש יד מקריבין שנים שנים וחשאר אחד אחד ברכיעו שלשה בקריבין שנים שנים

בהן עד שהגיעו לשער התחתון כדתנן היו תקועים והולכים עד שהגיעו לשער היוצא ממזרח להכי קרי להו שלש של שער התחתון ושלש שלמעלה בעירי' לא קחשו' דהאי תב' סכר כל' אליע' בן יעקב דאמ' שלא היו תקועי' למעלה בעירי' : ושלש למלחיו המים לאחר שאכנסו וכאז להם לעזרה דרך שער המים תקעו והריעו ותקעו: על גבי המזבח דתכן כפ' לולב וערבה וקפסו' עג' המזבח תקיעו והריעו ותקעו ומג' לידן לא מייטי' הכ' כשחל להיות ערב פסח בשבת שהפסח נשחט בשלש כמות ותקיעו' טובא הוה התם משום דלא שכח' כולי' האי שיכא ערב פסח בשבת והאי דתכ' אין מוסיפו' על ארבע' ושמה' לאז דוק' דבערב פסח שחל להיות בשבת ומזכו' דמוסיפו' עוד שבעה וחמשו' תקיעו: ו יום טוב הראשון של חג וכו' כל משמרות של בהונה היו במקדש וכלן עולות לרגל וזכות בחובות הכאות מחמת הרגל וש עשרה משמרות מקריבים שש עשרה בהמות שהם יג פרים ואילים שנים ושעיר אחד נשאר שמה משמרו' ליד ככשו' שמה משמרו' מן השמחה היו מקריבו' שכי ככשו' כל אחד מהם הרי יב' ככשו' והשאר שהם שכי משמרו' הנותרו מקריבות אחד אחד: בשכי שכתמעו' אחד מן הפרים ונשתירו ט' משמרות ליד ככשו' חמשה מהן היו מקריבו' שנים שנים הרי עשרה והשאר שהם ד' משמרות הנותרו מקריבות כל אחד ככש אחד: כשליש שכתמעט עוד פר אחד מן הפרים וכשארנו י' משמרו' ליד ככשו' ד' משמרות מקריבות שנים שנים הוה להו שמחה והשאר אחד אחד ששה

באחד ההקמה לתוכה וחומר והוסף פתחה למטה למען הרנסה וטבעת של כלנה קבועה ואינה נהפכת ונרכבה להשתמש בשל אחרים ונבא הוא לה: וחלונה כמותה הלכות היו כלשכת ההלכות ששס גמולין את סכוכיהם וחלון של משמרת בגולה היתה כמותה דקבועה רכין ומשום נועשה שהיה שאשה אחת ממשמרת בגולה ומרים בת בגולה שמה כשתורה וכשאת לבד דיוט אחד מולכי יונים וכשככבו יונים להיכל הלכה וטבעה בסכל עג המזל ואמר

חולקי בצפון וחוצאין בדרום בלינה לעולם חולקת בדרו וטבעתה קבועה וחלונה סתומה

כשלמה משכת כוכה : ונענה כתיב מוכת כינה :

פרק א

ביצה שגודל ביום טוב בית שבאי אורבים האכל ובית הלל אורכו לא האכל בית שבאי אורבים שאור בכזית וחמין בכוכבת ובית הלל אורבים זחוח בכזית : ב השוחט היה ועוף ביום טוב בית שבאי אורבים יחזור ברק ויבנה ובית הלל אורבים לא ישחוט אלא אם כן היה לו עפר בוכן כבעוד יום וכורים שאם שהט שיהפור ברק ויבנה שאפר בירה בוכן הוא : ג בית שבאי אורבים אין כוליק את הכולם

מכנת ביצה

ביצה

שכולדה ביט שלאחד שבת עסיקין וטעמיהו דנה לא תאכל משו' לכל כינה דמתילא האדכא מאתמול גמרה לה וכמאנת שבת מוכינה ל'ט והתורה אמרה והיה ביום הששי והכינו וסתם ששי חול הוא חול מוכין לשבת וכול מוכין ל'ט כמיו אקרי שבת ואין יט מכל לשבת ולא שבת מכי ל'ט : והכנה כי הך דניב' אע"ג דבידי שניכ היא מקריא הכנה ומיהו בשכ' ויום טוב דרשינו בעיא בעדתן הזמנה בשול ואין אחד מהן מוכין להכרו אפילו בהכנה דבידי שמיים אבל בעדת הול לא הויא ולא נעיל הזמנה הילכ באחד בשבת בעלמא שחינו יט לית לן למיכר ביצה שכולדה בו לבי שגמיריה בשבת דבעור' הול לא ארבה רחמנא ומוין מבעוד יום ואכרו ביצה שכולדה בכל י'ע והעפ שהינו אחר שבת גזרה משום יט שאחד שבת וכן אכרו ביצה שכולדה בכל שבת למענה היה גזרה משום שבת שאחד יט : ושבת ויום טוב שהמוכים זה לזה ביצה שכולדה בזה אסורה בזה : וכן שני ימים טובים של דה אכל שני ימים טובים של גלוית דמנה כעשך אחד מהם חול ביצה שכולד' בזה מותרת בזה : שאור בכזית לעבין אריליה ל'ט לא כל'ט דזה וזה בכזית מדפתח הכתוב בשאור וכוים בהמץ שאור לא יענה דכריכס כי כל הוכל וחיבת לומר לך זהו שאור וזהו המץ כזה כן זה כי פליגי לעבין כיעור כש כנריו מדכרב דיו מול לתרניהו שאור וימץ ולכתיב המץ שאין חמומו קשה וזה חייב לבער וק' לשאור שהמוץ קשה הל'ט ש'ט בעורו של זה לא כשעורו של זה ולא ילפינן בעור מאכילה : וכה' כנריו זה וזה בכזית דילפינן כיעור מאכילה ומשום דהכך תלת מלי מקולי כש ומחמוריה בה גבי יט תכל להו הכא גבי הדדי : בככותבת המרה : ב השוחט היה ועוף הנחל שחמט היה וימץ ונמלך בכך כיכד יעשה : כש' אומרים כד מודין לו ששירט כלתהלה ויהכור בכך ועוף שחמט מבעוד יום כלומר שיעקור אותו מיוקס כשגמתי ועלה עפר ויכרה בו ומיירי כשהוא נדקדק העפד יתיחס הרחי לכסו שאינו מחוסר כתישה : דקר יתד שמועטם נהרץ לשון וידקור את שניהם : ושאר כירה מוכן היא ל'ט אמלתיהו דכש' ובה קתי אלא מ'ת' נכפ' כפשא היא והכי קאמר ואבר כירה מוכן הוא : ואימ' נרין הזמנה דדעתיה עליוה ולא שנו אלא שהוכח מערב'ט אכל אכל הוכח ביט אכור דליכא למימר דעתיה עליוה מאתמול ואם ראוי לכללותו בינה שערין הוצ' רמץ הם אף ע"ב שהוכח ביום טוב מותר לכסו כי חידו דמיו להכזי ביה לכללותו בוי' שר' ליה כמיו ומכנה בו : ג אין מוליכי את הסלם מ'זכך לשוכך בשלם של עליה כע' לא פליגי דאכור וכלם של שוכך כמי כשהוא מוליכו בזה מודו ביה דאכור שהראש' אומר לתקן ג' הוא מוליכו וע"ב מלכה ב'ט כי פליגי שמולכי כרשית היהו ואין כמי אדם דרואים אותו

ובש סכרי אין מוליכי שכל דכר שאסרו חכמי מפני מראית העין אפי' בחדרי חדרו אסור וזה מתירי' על גב דבעלמ' הויא הכי הויא הכי שרי גושם שממת'ט: מחלוק לחלוק באותו שוכך ענינו שוכך דרך שוכך להיות כן קן לכל וזו נוח וחלוק לכל קן קן: זה וזה אכי כוטל פלוגתיהו דבש ובה דוקא בכריכה ראשונה שדרך מוגדלי ויכיס תמיד להכיס בכריכה ראשונה דהיכונ גזולו ראשונה שהאמהות משתעשעות בהן ולא יכרחו

ובש סכרי דבדיבור בעלמא לא כפי דלמא כי שקיל להו ל למחאתי לאמלכו חיים עליהו והוי טלטול שלא לנווך אבל משכעב ומשמש בהן מבשוי'ם לשחיטה ולא הם עליהו תו לא חיישי'ן דחיים ובה בכרי' לא נ גזרי'ן דלמא חיים עליהו ואפי' בכריכה ראשונה: ד זמן שמו'ם ומג' לכניס הא מלתא דפשיטא היא ולא אכטריך ל למעתייהי אלא הכי קאמי' זמן שחורי' ולכני' ומג' שחורי' במקום לכני' ולכני' במקום שחורי' וזה פירוש' דמתב' זמן שחורי' וכן זה ומג' כו לכני' זמן בשכי לכני' ומג' כו שחורי' מהו דתימא הכי אהנו

את הסולב משוכך לשובך אבל מטהו מחלוק לחלוק ובית הלל מתירי' בית שמאי אומרים לא יטול אלא אם כן ענעב מבעוד יום ובית הלל אומרים עובר ואוסר זה וזה אני נוטל ר זמן שחורים ומצא לבנים לבנים ומצא שחורים שנים ומצא שלשה אסורים שלשה ומצא שנים מתירים בתוך הקן ומצא לפני הקן אסור'ם ואם אין שם אלא הם הרי אלו מתירים ה בית שמאי אומרים אין מסלקין את התרסי'ן ביום טוב ובה מתירין אף להחזיר בית שמאי אומרים אין נוטלים את העלי לקעב עליו בשר ובית הלל מתירין בית שמאי אומרים אין נוהגין את העור לפני הדורסן ולא יביהנו אלא אם כן יש עכו בזה בשר ובית הלל מתירין בית שמאי אומרים אין מוציאין לא את הקטן ולא את הגדול ולא את ספר תורה לרשו הרבים ובית הלל מתירין בית שמאי אומרים אין מוליכין חלה ופתנות לכתן ביום טוב בין שהורסו באמש בין שהורסו מתוכם ובית הלל מתירין אמרו להם בירת שמאי

ואתפוך אתפוכי קהל: שנים ומג' שכלה ואינו עכיר המוכין כלן אסורים: שכלה ומג' שנים מתירים האחד הלך והשנים כשאריו ולא אמרי'ן כשם שהאחד הלך כן הלכו כלם והכי אמרי'ן ככה: ומן בתוך הקן ומג' לפני הקן ובתוך הקן לא מג' כלום אסורין: וזאת היא באותו שוכך אלא הן הכי אלו מתירין ואף על כו שיש שוכך אחר קדוש לכתוך חמשים אמה אס' אין אונתו שוכך בשורה של שוכך זה בשנה היא בקן זווית לא אמרי'ן מההו' שוכך הקדוש אנתו שהגזולות כל זמן שאי'ן פורשים אלא מרדין בדגליהם אי'ן מרדין אלא כנגד הקן שלהן בשיה ואם רואים קטינה כשהפכים לאמרי'ן מרדין ואם להו' אין מרדין: ה העלי יד של עין גדול הרבה ועגול שנתשים בו את הריפות ודומיהן ומוכני כבדו וגדלו'ן תירית כלי עליו: לקצב לאתוך ובה מתירים משום שנתשים טוב ואף על פי שאין עליו תירית כלי: לפני בית הדינה שידעו עליו כפי אדם כפי שלא יפסד: ולא יצדיקו לטלטלו לאת' הפשטתו ובה מתירים דאי לא פריית ליה לא שחוט כפי שלא להפסיד העור ומצנע משמחת יום טוב: תרי'ן מוכרי בשמים יש להם חכונות הששויות כמין עתבות וצמידות בשוק ואי'ן מחובות'ן לקרית' ויתרבי'ן הן דלעת שאנרי'ן הן פתחי' אותן תיבות'שעמי' שמבלק' אותן תרי'ן מפתח התיבה ושומרון עליו'ן הסממני' בהן: מתירין אף להחזיר בתרי'ן שאין להם יד כלל כולי' עלמא לא פליגי דשרי' אפילו לגזול בהן פתח החצר וכערי'ן שיש להן ידמן הגד כולי' עלמא לא פליגי דאסיד לבעול בהן אפילו פתחי' חכונות דדמו לכני' כו פליגי בתרי'ן שיש להן יד כחמטע כעין בליטה ותוחבים אותה בחור שבאמצע דובך בתה החכונות בית שמאי סברי גזרי'ן יוד נחמטע אטו יוד ונ' הגד ובית הלל סברי' לא גזרי'ן בתרי'ן חכונות ושרי' להחוי' משום דכפי' לאשוקי' תנל'ן והי' לא שרי' ליה להדדוי' לא פתח ואתי' לאמנע' משמחת'ט: לא אף הקטן ולא כל מני' הלאו גזרך אכילה: ובה מתירי' דאמרי' מתוך שהותר הובאה לגזרך אכילה התור'מי' שלא לצור אכילה והוא חיהיה בה מרך נטוב כמין הכי דחשבי' במתיתין אומריך הכיאה כמין מפת'י' וכו' ובהן לא שוקי' הובאת אכיל' וכי' כוה דהה' מוד'נה דאכיל': ו אין מולי'ן חלה ביום טוב שנות' בה שבת' לט' כדו'לה בהלכת' אף תקן עשה היתרו'ן לא לט' וית' מת'נה הורע' והלחי' והחיל' וזהו הדין הכלה מהדב'ן

ביצה פרק א

גורו ויוצא גזרה דאין יגביהין תרומות ומצ שרות כ"ט חלא דמנא דגמירא זוח : מתנה לכהן חכד מתנא
כהונה : כשם שאין מוליכין את התרומה וכוהן מניח ידיו לה נגמרה חלא כהלכו כל וכה מוליכין
חלה ומתנוגל חלא כהלכו חלא כהולכת תרומה ש"כ חמוסים אין מוליכין וכה ח' ארס מוליכין חמור לכן
כה לבש חלה ומתנוגל חלה לכהן ותרומה ניתנה לכהן כשם מוליכין את התרומה כן מוליכין את
התרומה חמור להם כשם לא חס

שמאי גזרה שזה חלה וכהנות כחנה לכהן ותרוסה סהנח לכהן
כשם שאין מוליכין את התרוסה כך אין מוליכין את הכהנות אמרו
להם בית הלל לא אם אתרתם בתרומ' שאינו זכאי בהרסת האבד
במהנו' זכוא בהרסתן : ז בית שמאי אומרם הבלין נדוכין
בכדוך של עין והסלח בנך ובעין הכדור וביה הלל אומרם הבלין
נדוכין כדרכן בכדוך של אבן והסלח בכדוך של עין : ח
חבורר קטנית ביום טוב בית שמאי אומרם חבורר אוכל ואוכל וביה
הילל אומרם חבורר כדרכו בחקי בקנן וכתהווי אבל לא בטבלא
ולא בגפה ולא בככרה רבן גבליאל אומר אף סרוח ושולח

ט בית שמאי אומרם אין כשלחין ביום טוב אלא כנות וביה
הלל אומר' כשלחין בהמה היה ועוף בין חיון בין שחוטין כשלחין
יונות שבתים וכלהות וקטניות אבל לא הבואה ור' שניעין פתח
בתבואה : י כשלחין כלים בין הפורין בין שאין הפורין
ואף על פי שיש בהן כלאים והן לעורך הכועד אנר' לא כנדל
המסומר ולא כנגל שאינו רבורר י' יהודו אומר אף לא כנגל לבן
כפני שצריך אורן זה הכלל כל שנאותין בו ביט כשלחין אותו :

יום טוב

אמרתם בחלה ומתנות שוכאי
בהרמתן שכתבו הכהנים כח ו
ורשות בהפרשתן לפי שהיו
סלהן כח כ"ט דלשין ושחטין
כ"ט וכיון שהותרו הותרן של
יט שריכין להו להוליך אפילו
אותן שבעשו מערב יט תאמרו
כתרומה שאינו זכאי בהרמתה
שהרי אי אפש' שיב' חוב תרומ'ו
לכרי כ"ט לפי שאין חוב תרומ'ו
חלא ונשעת מרה ככרי ואין
ממרחין כ"ט הילכך אין מוליכין
תרומה כ"ט : ז במדוך של
עץ אכל לא של אבן ומיהו כ
במדוך של עץ כדוכים כדרכן
ואין כרי כעני וככוי שהן נשפין
טענין אס כדוכים מהתמול :

והמלא כפך של מרס ידוכנו :

או בעץ פרור הוא הכף שמניכין בו הקדרה דגלה כשי שני שהיה לו להדיך מהתמול שאינו מפיג טעמו
והלכ' שהבא לדיך מלח כ"ט מטה המדוכה על גדה ודן עי שמי והתכלין כדוכין ודין זריכו' טמיו :
ח חבורר אוכל אוכל מלקט האוכל אמת אמתין הפסולת : חבורר כדרכו כמיון ובלבד שלא יהיה
טורח ברודת הפסולת מרוב אכל אס טורח ברודת הפסולת מרוב על טורח ברודת האוכל כגון שהפסולת
דך בויתר אפש' שהאוכל מרובה כשיעורו על הפסולת מידים בה שבורר הת האוכל ומיהו הת הפסולת
דלנועטו כטרחא עדין : אף מדיח ושולח שמביא כלי מלא קטניות ומתן עליו כ' כהכבולת נק על פני
המים ומפיר אותנו וידו שולה כונו של כעלך ואין הלכה כרנן גמולת : ט יין משלחין כ"ט דמין איש
לרעהו אלא מנות דבר מוכן שאינו עשוי להניחו למהר כגון חתוכות כגד' דמים : וכה חומרים כולא שני
כה חלא לשלוח על ידי אדם אחד או שנים אדם אכל שלפה בני אדם או יותר כושמי מטה חבורר דחושא מלמא
טובא וזראין מוליכין למוכר בשוק : אכל לח תבואה שאינה ראויה לחכילה שהרי ברובה טעניה ואין
טעניה ביום טוב : ורבי שמעון מטה בתבואה שיכול לכתשה בחכתשת קטנה ויבשלה מעשה קדיה
ואין הלכה כרבי שמעון : י נושליחין כלים תכודין דחוו למכוש וזאין תכודין הוו להכשווי כלאים
כזהן קשים שאין מחמיונין מותר לשבב על הם : סגדל יוסמר של עץ מחוברים וכתמים שגורו כתמים עליו
שלא לנעלם בשבת ויום טוב מוכס מעשה שהיה שנהרנו הרוני מלכות על ידו כחבורר ביבכת שבת כרין
במה אשה יובתה : ולא כונעל שאינו תשור והפילו הוא מחובר כיתדות של עץ וכיוצא בהן : דף לח מנעל
לבן כהיתיה דרבי יהודה לא היו כונעלים מנעל לבן עד שמאחרים אותו : שצריך אותן להשחרו : כל
שמעתינו ביהבי קאמר כל שנאותין בו בחול כמות שהיא ואינו נדריך ליהלכה אהרת אף על פי שאין
כמותן בו ביום טוב כגון תכלין שחול לוכסין אותן כמות שהן וכיום טוב אין לוכסין

אותן משליחין אותן ביום טוב :

יום טוב

מחל להיות עב לא יבשל בתחלה כלומר לא יהא תחלת בשולו ועקריו לשום שבת אלא לשום יום טוב יהא תחלת בשולו ומה שמותר יהא לשבת: וישנן תבשיל מערב יום טוב לשם ערוכי תבשילין חית דאמרי ונעמא דהאי תבשיל מערב יום משום כבוד שבת הוא שמתוך שמעבר יום זכר השבת יכרוך מכה יפה לשבת ולא ישכח שבת משום ערדת יום טוב: ואית דאמרי משום כבוד יום ה' א' כדי שיראו שאין אופי מיט' לשב'

פרק ב

יום טוב שחל להיות ערב שבת לא יבשל אדם בתחלה מיום טוב לשבת אבל מבשל הוא ליום טוב ואם חותיר חותיר לשבת ועושה תבשיל מערב יום טוב וסומך עליו לשבת בית שמאי אומרים שני תבשילין ובית הלל אומרים תבשיל אחד ושויין ברג וביצה שעליו שהן שני תבשילי' אכלו או שאבר לא יבשל עליו בתחלה ואם שייר מסנובל שהוא סוסך עליו לשבת ב' חל להיות אחר השבת בית שמאי אומרי' מטבילין את הכל מלפני השבת ובית הלל אומרים כלים מלפני השבת ואדם בשבת ג' ושין שמשקין את המים בכלי אבן לשהין אבל לא מטבילין ומטבילין כגב לגב ומחבורה לחבורה ר' בית שמאי אומרים מביאין שלמים ואין סומכי עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרי' מביאין שלמי' ועולות וסומכין עליהן ה' בית שמאי אומרים לא יחם אדם חמין לרגליו אלא אם כן ראויין לשתי' ובית הלל מתיירין עושה אדם מדור' ומתחמם כנגדה ו שלשה

לא אכל התחיל מעבוד יום דכייט אינו אלא גומר קון מיט' לחול דלגמרי אין אופי' ולא מטבילין ומכרכים על ערוכי תבשילין כדר' שמכרכי' על ערוכי חכרות ונריך לכות על ידי אחר לכל מי שרוב' א' ח'כ' לסמוך על ערוכי ואפי' שלא מדעתו דוכי' לאדם שלא נכפיו: אכלו או שאבר אותו תבשיל שנשטל מעט: סומך עליו לבשל בשולו ביום טוב לכרוך שבת אבל מתחלתו אין ערוכי תבשילי' פחות מכזית בין לאחד בין למאה ואם התחיל בעצמו וכאחד ערוכומה שהתחיל ג' גומר: ב' מטבילין את

הכל שמייב אדם לטהר עצמו בדגל וכל מה שנריך טבילה בין אדם בין כלים מטבילין מלפני השבת: כלים מלפני השבת שתיין שהם ראויין לאחר טבילה לכרד שלא היו ראויין לו קודם טבילה אי מטביל להו בשבת וניסם טוב הוה ליה מתקן מכא ואסור: ושבת דכקט' הכא להדיעך כחן דכית הלל דאפילו בשבת שרו להטביל אדם משום דכראה כמיוקר וכמטענו ורוחן לתענוג ולא לשם טבילה: ג' ושין שמשיקין את המים בכלי אבן מי שיש לו מים יפי' לשמותו ונטעמו ממלא מהן כלי אבן שאינו מקבל טומא וכותבין במקוה מים מלוחים או עכורים עד שזשקים מים למים כשזאו אלו ורועים ומחזורים למי נוקה ובעלנו אגביהו ונהרו ואין טהרה במקוה לשום אוכל ומשקה אלא למים בלבד ולא בתורת טבילה אלא בתורת זריעה: אכל לא מטבילין שאין מותקין אותן בכלי עץ טמא שנריך טבילה לכלי להשיק בו כדי להעלות טבילה לכלי אגב השקת המים: ומטבילין מגב לגב מי שהטביל כלים לדעת שידרוך בהן ויתים כבית הכרד לשמן של חולין ונמלך לדרוך בהן עבדי' גבת ליון של תרומה כריך להטבילין פעם שניה לשם תרומה וכן אף הטביל כלים לשם תרומה ונמלך לעשות בהם קדש גריכוס טבילה שניה לשם קדש ואותה טבילה יכול להטביל ביום טוב שאין תוקן כלי לפי שאין טבילה זו להעלות אותן מידי טומא' לא לתעופת טהרה: ומהכונה לחכמה אם הטביל כלים עמ' לאכול פעמועם חכמה זו ונמלך להמכות עם חכמה אחרת וכל הטביל כליו פעם שניה אותה טבילה מותר לעשותה ביט: ד' מביאין שלמים ביט שלמי חגיגה לפי שיש בהם גורף אכילה לאדם: ואין סומכין עליהם שהמיוכה אסורה משום שבות שכל כמו היה סומך והוה ליה משתמש בבעלי חיים אלא סומכין עליהם מערב יום דלית להו לזש תבך לסמוכה שחיטה: אכל לא עולות מן מתמידין ומוספין שהן קרבן כבוד ומכן קבוע אבל לא יבוא עולת יאזר שאין בה אכילת הדיוט ואפילו עולות ראיה קרבנות בשאר ימות הדגל ולא ביט דרממכא אחר ענדת תהיה לזב' לזב' לזב': וזה אומר' מביאין שלמי חגיגה ועולו' ראיה דכתי' ענדת לה' כל דלה' אבל כדרי' וכדכו' דברי הכל אין קרבין ביט לא עולות ולא שלמי': ה' לא יחם אדם חמין לרגליו אוכל כפש העורה תורה ולא להבעור אור בשביל דמכה: וזה מתירין דמתין שהעורה הכערה לגורף אכילה הותר' כמי' שלא לגורף אכילה כשש בה גורף

ביצה פרק ב

איון הכאה נפסק הלכ' דחמין שהחמו ב"ט רופץ בהן שכידיהו ורגליו אבל לא כל גופו דגורו י"ט אטו שבת
וחמין שהחמו מערב י"ט רופץ בהן כל גופו כ"ט : ו איון טומאה את החמין ויני' טוב לשבת דסברי כ"ש איון
אופי' לא ח"ב ערב כפת ואין מקלין לא ח"ב ערב על התבשיל ואין טומאי' קלח ח"ב היו לו חמין טומאי' מערב
י"ט וכיית הלל סברי דאופי' ומבשלי' וטומאי' על ערוב של תבשיל כלבד ומיהו בגמרא מוכח דכה כמו נעו סת

וכשר וכן הלכה : איון וזקפין
מכורה של חליות שנתפרקו ח
חליותיה איון מחזירו אותן דהיו
ככוכה ויש בכין בכלי' וכה סברי
איון בנין בכלי' : גריטין ככרות
עבות : חלא רקיקין ככרו דקו'
דסברי כ"ש איון אופי' שבת מרובה
כ"ט משום טרחא וכה אומרים
אופין סת מרובה כ"ט טבוחין
שהסת מרוב' היא גאפית יפה :
וחדי עשה גדולה האפית ע"ג
חליו' משום דבעיא הויסא גדול'
שהחמילי הולכו ועוממו' וטרחא
איכ' ואין הלכ' כדאן גמלי' בכל
ענה שחמיר כדברי' כ"ש : ז

מכבדין בין המטות שאיכלין
שס שרגלי' להסב ולאכול על
גבי מטות ומפכי שהו' מקום

מועט לא חיישיל שמא יענה גומות כדחיישי' גבי בית שהו' גדול ואי אפשר שלא יהיה סה גומא : מונח' לבוכה
ע"ג נחלי' להריח בה אבל לגמר את הכלי' דבריו הכל אסור : מקולם כדעיו וכני מעיו תלויין הונה לו כנגדו
כשנולדו והיו עושי' זכר לפסח דכתי' ביה ראשו על כדעיו ועל קרבו מקולם כנגדו זה סכלי' וכיוו' עמו תרנ"ג
וכוכב עשתי' וקולחא דנחשה ורמ"ס פי' מקולם מכובד לשון קלום : וחכמים איברי' כשלשתן : כבוד משום
אשוין גומות' ומגמר משום דלאו צורך לכל כפש הוא שאיכו לא למפיקים ולמעניכ' ולמי שדחמו דפי'
מקולם מפכי שדראה באוכל קדשי' בהו' והלכ' כהכמו' : ח כרתו יוכאה ברבועה שנין קריה לכוני' ואמרו
חכמי' משאיו הוא ואיכו תבשיט לה ולא כרתו של ר' לעזר בן עזריה היתה אלא של שכנתו ועל שלח מיהא
בה כקדמת על שמו : ומקדדי' ביט כמין מגרה קטנה של כרזל ששכיה דקות ומחכין ומגדין בה הבהמה
ואע"ג דעבדו חכורה : ברחים שלהן קטנות העשויות לכך : מקדפין במגרה של עץ כשכיה גסות ואין
עושי' חבור : אף לא מקדפין דגוריון קדנף אטו קידוד ואין הלכה כל' לעזר בן עזריה בשלמה דבריה הללו
אלא במקדדי' את הבהמה כלבד משום דהא קס ליה בטתיה דר' שמעון דהמ דבר שאין מתכין מותר
וקיט' לן כותיה : וחכמים דפליגי עליה סברי כרבי יהודה דאמר דבר שאין מתכין אסור ואיכה הלכה :

ט משום שלמה כלים שאם פירש אחד מהן איכן שדרי' כלי' אלא כל אחר מהם חשוב כלי' כפי' עצמו
וטמא' ואע"פ שבעודן ברחים הן מהוברי' וכראי' בכלי' אחר : משום כלי' קבול התחתון שמקבלה חנק שחיקת
הכלפלי' דרך קבני הכנה טמאה משום כלי' קבול שכלי' עץ שיש לו בית קבול הוא : ומשום כלי' מתכות
הכלי' כשבושין וטומאי' בה הכלפלי' טמאה משום כלי' מתכו' דמשו' כלי' עץ ל"כ לטמוייה דפשוטיה' טהורי'
לא משו' כפוייה היתהו' שהו' של מתכת ומשו' כלי' כברה המבנית שהיא מקפת את הכברה משום כלי' עץ
לא מטמא דאין קבולה אלא חכמי' גזרו טמאה על הכברה משו' כלי' ארגו' ושי' איון הכברה של מתכת
משמאה משום כלי' כברה : ו עגלה העשו' למחוק לקטן ומיומת לו לו שש עליה : טמאה מדרס אם
היה הקטן זכ' נעשית העגלה אכ' הטמאה : ונטלת כשבת דמורת כלי' עלים : ואיכה נדרת כשבת לא ע"ג
כלים

ביצה פרק ג

ס

כלים עג נגדי מפני שעש' חרין בקרקע ומופר חייב משוחרש : ר' יהודה אומ'ו תריו תנאי נכהו ושכח ד' יהודה דתן כמי דבי יהודה היא דאמר דבר שאין מתכוין אסור ואתא האי תנאי חריתי ואמר דלא אבר רבי יהודה בעגלה של קטן מפני שאיכה עושה חרין בהלכה ע"י חפירה אלא כובשת הקרקע וכדוש תמיה נכשעה עגרה עמוך אכל איכה מזויה עשר ממקומה וכבר בפסיקא הלכתא כדבי שמעון דאמר גורר אדם

מטה כפא וספסל וכלכר שלא יתכוין לפשות חרין :

אלא על גבי כלים רבי יהודה אומר כל חכל' אין נגררין חרין סן העגלה בפני שחיא כובשת *

פרק ג

אין צרין דגים סן חביברין ביום טוב ואין נותנין לפניהם בזוגות אבל צרין חיה ועוף סן חביברין ונותנין לפניהם מזוגות רבן שמעון בן גמליאל אומר לא כל הביברין שווין זה הכלל כל המחוסר צידה אסור ושאינו מחוסר צידה סותר * ב סעודות חיה ועוף ודגים שעשאן מערב יום טוב לא ישול סחן ביום טוב אלא אם כן יודע שנצודו מערב יום טוב ומעשה בנוי אחר שחביא דגים לרבן גמליאל ואמר סותרין הן אלא שאין רציני לקבל היכנסו * ג בהמה מסוכנת לא ישחוט אלא אם כן יש שהות ביום לאכול סמנה כזית עלי' ר' עקיבא אומר אפילו כזית חי מביח שביחתה שחטה בשרה לא יביאנה בסוט ובמישרה אבל סביא בידו אכרים אברים * ד בכור שנפל לבור רבי יהודה אומר ירד מוסתרה ויראה אם יש בו מום יעלה וישחוט ואם לאו לא ישחוט רבי שמעון אומר כל שאין סומו ניכר מבעוד יום

אין צרין דגים אע"ג דשמיטה

ואפיה וכסול מאכות ומלאכות הן והיתרו לנודך ויום טוב נידה דמיא לקבירה וקפול לא הותר' ביום טוב : כי כרין של דג' הן כריכות של מים שדג' מתנדל' שם : כי כרים של מיה קרפיות מוקפין גרד סכיב ומביא' שם חיות ויולדות ומגדלות שם : ואין כותבים לפני הדג' מזונות דאפשר להן כלא מזונות ואין מזונותן עולין : אבל כרין מיה ושף האוכבי מאתמול : סן הכיכר' הקטנים שאין מחוסרי' צידה ורשכ' לאו לאפלוני אתין אתא שאן לפירושי : כל המחוסר

צידה שנדיך לבקש תחנולו כדו לתשמו וכל דרהיט בתריה ומטי ליה בחד שזיה לא הוי מחוסר צידה ואי לא הוי מחוסר צידה : ב ומעשה בנוי אחד חוכרי מחסר' והכי קתני ספן מוכן אומר ורבי גמליאל מתייר ומעשה כמי בנוי אחד וכו' ואין הלכה כרבן גמליאל אלא פירות ודג' שהובאו ב"ט ספק ללקטו היום ספק ג'אתמול ספק כבודו והיום ספק מאתמול אסורים וכל שאסור להכלו אכזר לטלטלו : ואם צורתן מוכחת עליהן כגון פירות דכמישן שאי אפשר שכלקטו היום וכן דגים שהביאום ממקום רחוק שאי אפשר שכבודו היום מותרין ודבר מוכן שנא מחזן לתחום בשביל ישראל אסור לאיתו ישראל שהובא בשבילו ולכל בני ביתו ומותר ל ישראל אחר ופירות אור דגים שכתלשו או כבודו ביום טוב ראשון מתרין לערב כליל יום טוב שני ככדי שיעשו חזן מפני יום טוב של ראש השנה שהם אסורי' ע"י מוצאי יום טוב שני ככדי שיעשו ופירוש כדו שיעשו כדו שיתלשו הפירות ממקום שכתלשו ויביאו אותם מן המקום שהביאום ועיר ש גדלתמיה בעולות כליל' כריך שימתין לבקר ככדי שיעשו : אלא שאין רבזוי לקבל ממנו שאני שוכא אונת : ג בהמה מוכנת שהיא ירא שמה תמתין ואינו כריך לה שכבר בעד סעודתו : לא ישחוט אלא אם כן יודע שיש שהות ביום לאכול כזית עלי' ומקום שהיא מומין ומפישט מיצרו ועמד ואין הלכה כדבי עקיבא : לא יביאה כמות וכמות בשני בני אדם משום דאושא מלתא ומזולת ככודו יום טוב : ד בכור שנפל לכור ככור בעל מום שלא הראהו להחכם מערב יום טוב מנבעד יום להתירו ויכל לכור ביום טוב שמה ימות שם : ירד מומחה שכיח להבחין בין מום קבוע לום עובר : ויראה מום שהיה בו אתמול אם מום קבוע הוא יעלה וישחוט דמשום מוקפה ליכא דמאתמול דעניה עליוה : ואם לאו לא ישחוט הכי קאמר ואם לאו דאותו מום שהיה בו מערב יום טוב לא היה קבוע אלא היום כעשה בו מום קבוע אפילו עבר והעלהו לא ישחוט ולא אמרינן מאתמול הוה דעניה עליוה וכיין שיש בו עכשיו מום קבוע

ביצה פרק ו

קבוע כשחטתה דהואיל והמוס של אמתול לא היה קבוע מוקנה מהמת אסור היה: אין זה מן המוכן ל'א' משום מוקנה אסר ליה דהא לית ליה לרבי שמעון מוקנה אלא מפני שמתעורב בו הוא ליה כמתקבו ונהא' כדן דין דגזור ביה ממש שנית והכי קאמר אין התרתו היתר ואינו מוכן להיות כשר: ה בהמה שמתם כבהמת קדשים מיירי כדקתני עליה ועל החלה שמתעורב ובהמת קדשים שמתה אסורה בהנאה ועשונס קבועה הילכך לא יזוה' מסקנא' אכל בהמת חולין מתכתוב אותה לפני הכלב' והכי מלי שהיתה עסוככת מאתמול דדעת' עלנה אכל לא היתה מוככ' מאתמול אף בהמת חולין לא יזוה' מ ממקומ': החלה שמתעורב אינה דאווה לכבן ב'ט אף להסקה או לתתה לכלבו דאין מוכערין קדשים מן העולם ב'ט: ופסילו עי' אכילת בהמה דגורת הכתר היא שאין קדש'טמא' מתבער' מן העולם כיום טוב: ו אין כמתין אין פוסק' דמי' להיות כמים שלשה כפי אדם אומרים בהמה זנו שלשה וזו' וזו לכל אדם: ושחט' ומחלק' ביוהא למחכה לשלש ולרביע ואין מוכרין פ פסוק דמים: שוקל אדם בשר אף עב' שאסור לשקול בליטרא דהוי מעשה מול מותר לשקול כנגד הכל' וכנג' הקופין ולמחר יראו הקופין והכלי כמה שקלו: וחכמים אומרי' אין משגיחי' אין מעיבי' ככף מאזנים כל עקר ואפי' לשמור הכשר מן העכברי' אסור לשים אותה בכף מאזנים והלכה כחכמי': ז אין פשמי' מת' הסכין בדמים או במשחזות: אבל תשיאה עב' חדרתה דמשכה מדרך חול: ח אכל לח כמדה בכלי הפינחד למדה שזודד ומוכ' בו אבל אם אינו מיוחד לכך אעפ' שפינחד למדה ששטי' שבר זה שהו' מודד בני יעמיד זה תתמו' מותר למלאמו: אם היה כלו של מדה אעפ' שערין לא יחדו לכך לא ימלאמו ואין הלכה כד': ממלת מדותיו מערב יום טוב לפי שאין מוד' דין ביום טוב: אף בחול המועד עשה כן מפני בטול בית המדרש שהיו רבי' באי' לשאול היטנו כמועד שאין ערודין במלאכ' והיה ממלת מדותיו בלילה שאינו זמן בית המדרש כדי שיהא פסו' ביום: עפני עבוי המדות כשהיה מוכר שמן היו לו מדות הרבה ומכאין הלוקחות כליהן ומדרד לכל אחד אחד במדה לעבמו ומתכות והולכות לתוך כליהן כל הילילה כדי שלא ישאר לו השמן המודבק בשולי המדה וכדפסותיה וכמכא' גוול את הלוקחות:

יום אין זה מן המוכן' ח בהסח שמתה לא יזוה' מסקנא' ופעשה ושאלו את רבי טרפון עליה ועל החלה שגטס ונגבס לבית המדרש ושאל ואסרו לו לא יזוה' במקום' ו אין נכנין על הבחכה לבתחלה ביום טוב אבל בכני' עלי' מערב יום טוב ושוחטין ומחלקין ביניהן' רבי יהודה אומר שוקל אדם בשר כנגד הכלי או כנגד הקופין וחכמים אומרים אין משגיחין בכף מאזנים כל עיקר' ז אין משחזין את הסכין ביום טוב אבל משיארה על גבי חברתה' לא יאמר אדם לטבח שקול לי ברינר בשר אבל שוחט וחחלקים ביניהם' ח אומר אדם לחברו מלא לי כלי זה אבל לא כמדה רבי יהודה אומר אם היה כלי של מדה לא יכלאנו מעשה כמכא' שואל כן בשנית שחיה סבלא' מרותיו מערב יום טוב ונתמא' ללקוחות ביום טוב אבא שאול אומ' אף במועד עושה כן ספני ברורי הכרות חכמים אומרים אף בחול עושה כן ספני מצוי המדות' הולך אדם אצל חנוני הרגיל אצלו ואומר לו חן לי ביצים ואגוזים בכנין שכן דרך בעל הבית להחיות סוכה בתוך ביתו'

פרק ז

הכביא כדיוין ספקו לכקוס לא יביאם כסל ובקופח אבל מביא הוא על כתפו או לפניו וכן חסור' את התבן לא ישלח את הקופח לאחוריו אבל מביא הוא בידו הכביא אסור לשים אותה בכף מאזנים והלכה כחכמי': ז אין פשמי' מת' הסכין בדמים או במשחזות: אבל תשיאה עב' חדרתה דמשכה מדרך חול: ח אכל לח כמדה בכלי הפינחד למדה שזודד ומוכ' בו אבל אם אינו מיוחד לכך אעפ' שפינחד למדה ששטי' שבר זה שהו' מודד בני יעמיד זה תתמו' מותר למלאמו: אם היה כלו של מדה אעפ' שערין לא יחדו לכך לא ימלאמו ואין הלכה כד': ממלת מדותיו מערב יום טוב לפי שאין מוד' דין ביום טוב: אף בחול המועד עשה כן מפני בטול בית המדרש שהיו רבי' באי' לשאול היטנו כמועד שאין ערודין במלאכ' והיה ממלת מדותיו בלילה שאינו זמן בית המדרש כדי שיהא פסו' ביום: עפני עבוי המדות כשהיה מוכר שמן היו לו מדות הרבה ומכאין הלוקחות כליהן ומדרד לכל אחד אחד במדה לעבמו ומתכות והולכות לתוך כליהן כל הילילה כדי שלא ישאר לו השמן המודבק בשולי המדה וכדפסותיה וכמכא' גוול את הלוקחות:

המביא

ממקו למקו' בתוך התחו': לא יביאם וכו' לתת ג' ד' כרות בתוך כל או קופה וישאם משו דכר'א' כמעשה חול' לשאת עשוא' ואם אי אפשר לו לשנות מותר אכל מביא הוא על כתפו או ב' דמוס' דלכורך'ט: או לפסו' בידו: וכן המולך את התבן להיסק או לבהמ' לא ישלח קופה לאחוריו שד' כדל' חול: ומתחיל' בעצמ' התבן ופעה שלא וזכה עכפ' יום ולא היה דני' להביק מנחה דלית ליה להאי' הנא מוקב': אבל לא בעני' רחבה שאחורי הכת' רחווה מוקב' על שם שהיא מוקב' לחמור ואין ככנסו' יזנא' לה מדי' והכך עבדים דאיריג' בהו' הכ' הן קירות גדולות של ארזי' העמוד' לבנין דמוקנה עתה חברין כים כנחה שדסיקן יקרי'

ביצה פרק ד

סא

אקרי' ובהא אפילו רצי שמעון דלית ליה מוקצה מודה: כ אין כוונתין ענינים מן ההכה אפי' מכה שאינה של מנה כגון כפסא או בעצרת אין כוונתין ממה ענינים ביט משום סתירת אהל: אלא מן הכמוך לה כגון קנים הזקופים סמוך לדפנות ולא כדרגו עם הדופן ולא בטלי לגבי דופן לפיכך כוונתין מהן כיוס טוב: מניאין ענינים תלושי מן השדה שבתוך התמוס: מן המכונס ומן הקרפף אפילו מן המפפור מתני' יחידא היא ואינה הלכה אלא הלכתא

בירו ומתחילין בערמת החבן אבל לא בעצים שבמוקצה

ב אין גושלין עצים מן חככה אלא מן הסמוך לה, מביאין עצים מן השרח מן חככונס ומן הקרפף אפילו מן המפפור וזוהו קרפף כל שהסמוך לעיר רביר' ו' יחדת רביוויס ואמר כל שנכנסין לו בפותחת ואפילו בתוך תחום שבת' ג אין מבקעין עצים לא מן הקירות ולא מן הקורה שנשברה ביום טוב ואין מבקעין לא בקדרום ולא במגרה ולא במגל לא בקופיץ' בית שחוא מלא פירות סתום ונפתח נוטל ממקום הפחת רבי מאיר אומר אף פוחת לבתחלה ונוטל' ד אין פוחתין את חנר בפני שהוא עושה בלי ואין עושין פחמין ביום טוב ואין פוחתין את הפתילה לשנים רבי יהודה אומר חותכה באור לשהי נרות' ה אין שוברין את חחרס ואין פוחתין חנייר לצלות בר בליח ואין גורפין חנור וכירים אבל מכבשין ואין מקפין שתי חביות לשפות עליהן ארז הקדרה

אין מביאין עצי' לא מן המכונסין שכרפף ומן השד' לא יביא כלל ואפי' מן המכונסין דלאו דעתיה עליוהו הואיל ואיכ' משתמרי' שם אבל מן הקרפף שהוא משתמר ומוקף כביב כשהו מכונסין ד דעת' עליוהו: כל שממוך לעיר מעט והוא דאית' לי פותח מפתח שמתמר דרבי יהודה תרתי בעי סמוך לעיר ופותח ומשום דקסב סת' קרפיפו' יש להם פותח משום הכי לא חש להזכירה: רבי יוסי אומר כל שנכנסין לו בפותחת ואפי' בתוך תמוס שבת כיון דאית ליה פותחת לא בענין סמוך אלא

אפילו רחוק עד קרוב למוק' תחום שבת ואם הוא סמוך לא בענין פותחת ובסמוך בלא פותחת או פותחת בלא סמוך שרי והלכה כרבי יוסי: ג אין מבקעין עצים מן הקורות הסדירו בארץ כדי שלא יתעקמו ועומדות לבנין: ולא מן הקורה ששברה ביט ואף על גב דהשתא להבא קומא בין השמשות לאו להכי קיימא: ואין מבקעין לא בקדרום מתני' חבורי מחכרא והכי קתני אבל מבקעין מן הקורה ששברה מערב יט וכשהו מבקעין אין מבקעין לא בקדרום ולא במגרה כעין סכין ארוך מלא פנימות וקונצים בו עצים עבים וכלי אומן הוא: מגל אף הוא כלי אומן ונראה כדונה לעצות מלאכה: אלא בקופיץ בתם קופיץ הוא סכין של קנבים ואיכו כלי אומן ויש מהן שיש להן כ' ראשין ראש אחד רחב וכך ד' קצבות וראש אחד דר ונקל ד' זכרות ואין מבקעין בו אלא כנד זכרות שלו: נוטל ממקום הפחת ולא אמרינן מוקצים מחמת אסור הן דאין יכול לפחתו ביט ואסח דעתיה מניה דבית דתנן במתני' יידי שאיכו כנוי בטיט ובסיד אלא מדור של לבנים זו על זו בלא טיט והשתא אין בפחיתמו אסורא דאורינא הילכך לאו מוקצים נכחו כי היכי דאמרינן גבי טבל דלאו מוקצה הוא שאם עבר ותקנו מתוקן: אף פוחת לבתחלה דהוייל ואין שם טיט אלא לבנים סדורים זו על זו לא היו סודר ושרי לפחות לבתחלה ואין הלכ' כר' מאיר: ד אין פוחתין את הכר לטובל אחד מן הכנים שליכוד חרס ולתמוב אגרופו לתוכו לחקוק כד מפני שעושה כלי: ואין עושין פחמין דאכהו כמי כלי נכהו לזרפי' וזב: ופתילה כמי כלי היא להדלקה שצריכ' עשיה ותקון ואין פוחתין אותה לשכ' לפי שהוא מתקן כלי ולמעכה כיד מותר: חותכה באור כותף שרי ראשי הפתילה בפי שתי כרות שצריך להדליקן כאחת ומדליק באמצע דהשתא לא מוכח דלתקויה מלא מכוין אלא להדלק' בעלמא והלכה כרבי יהודה: ה ואין פוחתין את הכייר שכותנין בו שמן ועומד בפני האש כל זמן שהשמן בתוכו איכו כשרף: מליח דג: אין גורפין תנור וכדים אם נפל לתוכן מטפולה של תנור ומן העיט אין גורפין אותן דמתקן מלא הוא ואתי' כדכך דאמרי' מכסדיו אוכל כפס אכירי: מכבשין משכבין את האכר ואת העפר כדי שיהיו חלק ואם אי אפשר לו לאפות אלא אם כן גרף מותר: מקיפין מקדבין זו אצל זו כמו אין מקיפין כדאי: ל שפס לערוך ולהושיב עליהם קדרה והאור בין שתי הכביות ואכר לה מושם דמי לבנין: וליקון את הקדרה בכקעת דלא כתנו ענינים אלא להסקה ונקעת עצים שבתקעו וכן הדלת אין מוכפין

אותה

ביצה פרק ה

אותה בדקצעת דעניו מוקצים הם אבל כל תשמיש חוץ מן ההסקה : ואין מכהו את ההזמה בחייל משום דכרף כמוליכה למכור בשוק : ומשלפכיו ממה שלפכיו כבית : להוציאו כשיו לטובל כשר ההוציא בין שכינוי משלפכיו לאו דוקא דלרבי אליעזר אף מן החכר כמו מותר לטובל דין חמר כל מה שחכר מוכן הוא והא דקט משלפכיו משום דכנן דלפניו דאפילו משלפכיו לקדלין אין לחבוץ לא דהכרי לא כתבו עניו לא להסקה : וחכמים אומרים מעבב משלפכיו ומדליק אבל מן החמר לא דהואיל וקמזין דקין הן וטורח לקושטן ולגבנן מהתמול לאו להכי קיימי ודקאמרת נוטל קיבס לחצין בו שניו אכן אית לן דאף משלפכיו לא יטובל אלא ל להדלי' ולא כתבו עניו לא להסקה וכתרתו פלגו והלכ' כחכמים ואין מותר לטובל קיבס לחצין בו שניו לא מאכוס של כהן ולא יאמרו ויתקבנו לכך אלא אם כן היה לה זרואו למאכל דהנה שכל דבר הראוי למאכל בה' מותר לחתכו בין ביט בין בשבת ואין בהן משום תקון כלי : ו אין מונחין את האור משו' דמוליד דעניו למלאכ' שכוירא האש הזה ביום טוב : מן העפר יש קרקע כשהופרין אותה

חקררה ואין כוונתו את הקדרה בבקעת וכן בידלת ואין כוונתו את הבהנה בטקל ביט ורא' כ"י שבעין סתור » ו ר' אליעזר אומר נוטל אדם קיבס משלפכיו לחצין בו שניו ומגבב בן הוצ' וכדלק' שכל כה שבהצר מוכן הוא וחכמי' אומ' כגבב כשלפכיו ומדליק » ו אין מוציאין את האור לא מן העצים ולא מן האבנים ולא מן העפר ולא מן הרעפים ולא מן החסין ואין מלבינן את הרעפים לצלות בהן - ועור אכר רבי אליעזר עומד אדם על המוקצה ערב שבת בשבועות ואומר ככאן אנו אוכל למחר וחכמים אומרי' עוד שירשום ויאמר ככאן ועד כאן »

פרק ה

משליך מירות דרך ארוכה כיום טוב אבל לא בשבת ומסמס מירות ככלים ספני הדלק וכן כדויין וכדוי שמן ונותנין כלי תהת הדלק בשבת » ב כ"י שחייבין עליו משום שבורת משום רשות משום מצוה בשבת חייבין עליו כיום טוב : ואלו הן כשום שבות לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטיין על פני המים ולא כשהחין הלא כספקן

מוציאה אור ממקו' מחפורת שלה : ולא מן המים כותבי' מים בכלי וכוכית לככה וכמותו בחמה כשהשמש חם מזה והוכוכית יוציאה שלהבת ומציאין כעורת ומניעים כוכוכית והיא בעצרת : דעפים כלי הרם חלולים באמצען שמכסים בהן הגנות : אין מלככים באור את הרעפים דוקא ברעפי' חד שים משום דמשוי ליה מנא בהוסק זה שהן מתחממין ונותחוקין על ידי האור : ועוד אחר רבי אליעזר עומד דחכא אחת לקולא גבי מוקצה וההדר אומר אחריתי קאמר ועוד : עומד אדם על המוקצה הנרדף הזמנה והזמנה מועלת לני : ערב שבת בשבועות שאין מפעל כהן בה ואין מחוסר אלא הזמנה והה' כמיצער וכשאר שני השבות ארשא דמלתא כקט דתסת מוקצה לאו מצינר הוא דנרונרות ונשוקים הן בתם מוקצה ואין דנילין לעשר קודם גנור מלאכה : מכאן אבינוטל למחר וכני בהכי דיש ברירה : עד שירשום כסיון דאין ברירה והלכה כחכמים :

משליך

פירות דרך ארוכה מי איש לבידות או תבוא' שטוח על גנו להתירש וראה נשינו ממשימין וכאים היריד לנו לטרוח ולהשליך דרך ארוכה שנגנו והן כופלי' לדרך דליכא טרחא ויעידא ודוקא ארוכה דכל ארוכה מלת על למטה היא אבל חלון כגון גג שחוקק ימימי' וחלון ככותל וכרדף להנביחו עד החלון ולהשליכו כולי האו לא שרודכבן למטרח : ומכסין את הפירות ולא אחריון טוחם שלא לדרך יט הוא דמשו' הפחד ממון ארזו ליה רכבן : דלק' נשמים הכוטפים מן הגג : וכן כדויין וכדוי שמן מכסין אותן מפני הדלק : תחת הדלק לקבל את המים שלא יעכפו הכית ואם כתמלח הכלי שופך ושוכה ואינו נמשך : כ כל שחייבין מליון שארשו חכמים לעשותו כשבת משום שבות או משום דשית שיש בו קצת מצוה אבל לא מצוה גדולה וקדוש הוא להיות דבר הרשות ויש בו אסור מדברי סופרי' : או משום מצוה או שיש בו מצוה מצוה יאסרו חכמים לעשותו כשבת חייבין עליו שלא לעשותו ביט : ואלו הן משום שבות שהטילו עליו חכמי' לשבות מן ה' ואין כפשייתן שום מצוה : לא עילין באילן גורח שמא יתלוש : ולא רוכבין על גבי בהמה גורה שמא יתעורר

ביצה פרק ח

סב

ומתוך זמורה והכהונה: ולא שטיין על פני המים גזרה שמה יעשה חבית של שויטין: ולא מטפחין קף על קף: ולא מספיקין קף על ירך: ולא מרקדין כרגל וכלהו גזרה שמה יתקן כלי סיר: ואלו הן משום רשות משום דהקך דסיפח הוו מנהו גמור לגביהן קרוי להבי רשות לא דכין דין וזמנין דהוי רשות כגון: שיש בעיר גדול ממנו שאין מוטל עליו לדון: ולא מקדשין קדושי אשה וזמנין דלא הוי מנהו גמורה הלל רשות כגון דאית ליה אשה ובניה: ולא הולכי

ולא נוכחים נמי בזמן שיש אחיו הגדול מוכחו היי רשות דמנהו ב גדול לביב ועמ' דכלהו גזרה שמה יכתוב: ולא נוערין ערן שלוכי עליו וכותן כפי השניה כמו שכתוב במדת ערכין: ולא נחרמו הרי בהמה זו הדם וקתס מרמיס לבדק הכית וכולהו לא אכרייהו רבנן משו' דדמו למקס וזמנין שמוכי מרשותו לרשות הקדש: ולא מנביהין תרומות ויעשיות ואפי' כדי ליתקם לכהן בו כיום דמהו דמשום שמחת יום טוב דכהן שהוא צריך להן הוא מפרשין אפילו הכי אסור דהוה

מספיקין ולא מרקדין ואילו הן משום רשות לא דנין ולא מפרשין לא חוציצין ולא טיבסין ואילו הן משום סעודה לא כקרישין וללא מערובין ולא בחריסין ולא מגביהין תרוסח ומעשר כל אלו ביום טוב אמרו קל ונחמך בשבת אין בין יום טוב לשבת אלא איכר נפש בלבד: ג הבהמה והכלים כרגלי הבעלי חבורה בהמתו לבנו או לרועה חרי אלו כרגלי הבעלים כלים הפיזורין לאחר מן האתון שבבית הרי אלו כרגלי ושאין מיוחדין הרי אלו בכקיים שהולכין: ד השוא כלי מחברו מערב יום טוב כרגלי השוא ביט כרגלי המשאל וכן האשה ששמה בחברתה הבלין ומ' וכלוז לעיסתה הרי אלו כרגלי שתיהן רבי יהודה פוטר בכים כפני שאין בחן מכש' ה הגחלת כרגלי הבעלים ושלחבת בכל בקום גחלת של חקר' כועלין בה ושלחבת לא נהנין ולא כועלין חבוציא גחלת לרשות הרבים חייב ושלחבת פטור: בור של יחוד כרגלי

חיתור

ליה מתקן והכו מלי פירות דטבולו מאתמול אבל פירות דטבולו האדנא כגון עסה לאסרוש מביה חלס מפרשינן לה כיום טוב ויהיבין לכהן: אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל כפס כלבד דך כמתא כבית שמיא דאמרי אין מוסיפין לא את הקטן ולא את הלולב ולא את ספר תורה לרשות הרבים דלא הותרה הונאה לא לבוך אוכל כפס אבל אין קיימא לן כבית הלל דאמרי מתוך שהותרה הונאה לבוך אוכל כפס הותרה נמי שלא לבוך ואיכא כמי משי' לין פירות דרך ארובה דריש פרקין דשבת אסור וכיום טוב מותר: ג כרגלי הבעלים אין אדם יכול להוליכה ביט' אלא במקום שבעליה יכולי' לילך: או לרועה הרי אלו כרגלי הבעלים עתה כמיס בעיר שני רועים דלא ודיעין להי מניה הויא לה דעת בעלים הילכך הרי הן כרגלי הבעלי' אם אינה אבל הרועה מעבד יום אבל כשאין בעיר אלא רועה אחד כל בני העיר יועמידין בהמתן פרשות ובקייית שבייתו והויא לה כרגלי הרועה: ושאינן מיוחדים לאחד מהן אלא לכל הרי אלו במקום שהולכי' למקום שכלן יכולי' לילך מותר להוליך את הכלי' אבל אם ערב אחד מהן לקוח אלפים לנפון והשאר לא ערכו הוא מעבד על ידם מלהוליכה לדרום אפי' פטיעה אח' מכלי מלקו והן מעבדין על ידו מלהוליכה לנפון אלא אלפים אמה שהן מותרין בהן: ד כרגלי השואל שהדי קכה שבייתו אכלו בין השמש' דכין השמשות שהוא כביסת היום קובה שבייתו ואפילו לא בא ליה השואל אלא ביום טוב דלאו ברשותי' קיימי' בכין השמשות הרי הוא כרגליו של שואל: ואם שאלו ביט' משחטיה הרי הן כרגלי המשאיל לפי שקנה שבייתו אבל בעלמ' ואפילו היה דגיל להשאל בכל יום טוב: האשה ששאלה מהנדתה תבלין לקדרתה ומים ומלח לעפתה הרי אלו הקדרה והעסה כרגלי' שתיהן אין מילוכו' איתה אלא במקום ששתיהן יכולות לילך דכיון דביט' שאלה קמו התבלין או המים והמלח שבייתו אבל בעליהן: שאין בהן ממש אין ככרות לא בקדר' ולא בעסה כגון שהתבטיל עבה ואין העיס ככרי' בו הילכך אין מעבדו הזולתן ומלח לא פליג' ד יהודה דמיירו בעסה שלנושה במלח שהיא גסה ועבה שהיא ככרת ויש בה ממש ואין הלכה כד' יהודה: ה ושלחבת כגון הדלין כרו בשלחבת חברו אימ' מעבד כאמר תחומין: מועלין בה הפהכה ממכ' מביא אשם מעולות: ושלחבת לא הכיין לכתלתה מדרבנן ואם נהב' לא מועלין אין חייבין קרבן מועלה דלית בה מששא וכן סמוצי' גחלת בשבת לרשות הרבים חייב ושלחבת שדמס' כידו מרשות היסוד לרש' הרבים פטור: כרגלי

ראש השנה פרק א

שיחיד אין מוליכין חמים אלא כרגלי בעל הכור : כרגלי אותה העיר אלפים אמה לכל רוח חזן לעבודתך
ושל עולי בכל השעו לעמכדי דרכים באמצע הדרך ועשאוים כפי הגולה לשתותם בעלותם : כרגלי הממלך
מפני שהיא הפקר והפקד קכה בהנחה ואם בא אח' ושאל לו מימיו אינו מוליכין אלא כרגלו דקסבר האי
תנא יש בדירה להחמי' ומאתמו' הוכרר הדבר דלהאי גברא חזו וברשותיה קיימי והלא כרבי ויחזקן כוזה

דאמר חפני הפקר קובין שביטה
לעגמן במקומן : ו לא יביאו
לו מפירותיו הוחיל והוא לא ערב
לשם דפירותיו כמוהו : ו
עו שומן אכלו אורחים מעיר
אחרת ויבואו או כלבוע' עירוב לא
יוליכו לאחר סעודה ממות בידם
לבייתם אלא אם כן וזה להם על
ידי אחר נוסרם בעל הבית זה
לאדם אחר במשיכה מערב יום
טוב ואמר לו וזה במנות הללו
לפלוני ופלובי דוכין לאדם שלא
בפניו :

כשלמה מסכת ביצה : ונבע' כתחיל מסכת ראש השנה :

פרק א

אריבעה ראשי שנים הם באחד בניסן ראש
השנה למלכים ולרגלים באחד באלול ראש

השנה למעשר בחסה רבי אליעזר ורבי שמעון אוסריים באחד
בתשרי : באחד בתשרי ראש השנה לשנים ולשמיטין וליובלות

מסכת ראש השנה

ארבעה

ראשי שנים הן

למלכי' מלכי ישראל מוכין להם מניסן שאם מלך' מלך' בשבת או באחד מהשניע ניסן כלתם
לו שנה ומתחילין למכור לו שנה שניה ומקרא' כפקח לן דמניסן מניסן להו דכתיב ויהי בשמיכה שנה ויחברע
מאות שנה לכאת בני ישראל מארץ מצרים בשנה הרביעית בחדש ויו הוא החדש השבי למלך' שלמה על
ישראל מקיש מלכות שלמה לביאת מצרים מה וביאת מצרים מניסן מניסן לה אף מלכו' שלמה מניסן מניסן
לה ולמלכי' אומות העולם מניסן מתשרי וסיכו' דתבן לקמן בסמוך באחד בתשרי ראש השנה לשנים כלומר
לשני' של מלכי' אומות העולם וכפקח מיכה לפני שרגילין למנות ומן שערות לשנות המלך' משנה שמעך בה
משום שלום מלכות ואם עמד מלך' באדר וכתב לו הסופר בניסן שלאחר י' חדש ניסן של שנה שניה כיון
דניסן ראש השנה למלכים הוה ליה שטר מוקדם ופסול משום דהאי ניסן של שנה שלישית הוא ושטריו חוב
המוקדמים פסולים לפי שבמנא' טורף לקוחות של קחו השדה מן הלוי' בין זמנו של שטר לזמן ההלואה
שלא כדון שהרי קדמה מכירה להלוואה לפיכך קסמוהו לאחד גם מוזמן ההלוואה וחלף ולא גבי ממעשבידי :
ולרגלים הכי קאמר רגל שבו שהוא פסח ראש השנה לרגלים לענין הנודר שאם עברו עליו שלשה רגלים
משגבר ולא קיים כדרו עובר על כל תאמר ורבי שושען אומר שאינו עובר על כלתאחר עד שיעברו עליו
שלש רגלים כסדרן וזמן המנות תחלה כמו שהן סדורים כעקרא' בחג המנות ובחג השבועות ובחג הכוכות
ופסח ההלכה משיעבור עליו רגל אחד בלבד ולא הביא כדרו עובר בעשה דכתיב ונחת שמה והנחתם
שמה עליו תיכס וכלי' רגל ראשון שאתה בא אתה נדיך להביא ומשיעבור עליו שלש רגלים עובר על כל
תאמר ואין הלכה כרבי שמעון דבעי שלש רגלים כסדרן : ראש השנה למעשר בהמה שאין מעשרין מן
המולדים בשנה זו ועל הנולדים בהנחתה דכתי' עזר תעשר בשתי מעשרות הכתוב מדבר אחד מעשר דגן
ואחד מעשר בהמה ואמר קרא שנה שנה ולא משנה זו על של תברתה : ור' אלעזר זר' שמיעין אומדים באחד
בתשרי כיון דאיתקש מעשר בהמה למעשר דגן מה מעשר דגן ראש השנה שלי' תשרי אף מעשר בהמה ראש
השנה שלו תשרי ואין הלכה כרבי אלעזר ורבי שמעון : באחד בתשרי תנא קמא סבר כיון דאיתקש מעשר
בהמה למעשר דגן דכתי' עזר תעשר מה דגן סמוך לגמרו ועשורו שהרי ראש השנה שלי' תשרי והוא סמוך
לגמרו שכל ימות השנה עומד בגודן להתיבש אף מעשר בהמה כמו סמוך לגמרו ועשורו דהיינו אחד בלול
ספקהמות

השנה יולדות באה שאז נמצא וזן עבודה דהכי ילפינן מקרא דכתי' לבשו כרים האזן ועמקים יעשו
 כד אימתי לבשו כרים האזן כלומר שנתלבשו מהזכרים העולי עליהם ומתע' ד' ג' צמיקוס ויערכו
 דהיכו נאדר שהזריעה נומת ונכרת יפה ויולדות באה דומן עבודה של כהונה ד' ה' א' ח' ד' ה' י' א' ב' כ' ד' ה'
 של יעשר כהנה באחד באלול המון לגמרו: לשנים לשני מלכו אומות העולם כדפרושיט לעיל: לשמטי'
 וליוכלות משככס תשרי חובד

לכשיעה הירקות באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי ביר
 שמאי בית הלל אום בחמשה עשר בו ב בארבעה פרקים
 העולם נידון בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן בראש
 השנה כל באי העולם עוברין לפניו כבני מרון שנאמ' היוצרי וחד
 לבם הסבין אל כל מעשיהם ובהן נידונין על הכים ג על
 טשא חדשים השלוחין ויצאין על ניסן ספני הפסח ער' אב ספני
 התעני' על אלו ספני ראש השנ' על תשרי ספני תקנת הכוערות
 על כסלו ספני חנוכה ועל אדר ספני הפור' וכשהיה בית המקדש
 קיים ויצאין אף על אייר ספני פסח קטן ד על שני חדשים
 מחליין את השבת על ניסן וער' תשרי שבהן השלוחין ויצאין
 לסוריא ובהן מהקנין את הכוערות וכשהיה בית המקדש קיים
 מהלילין

משום ערלה שאעפ' שתשרי ראש השנה לכשיעה טו בשבט דה' לחלן וזה כבר נבאר חלן לפיכך אין שנת
 מתחדשת לבאת מירי ערלה עד טו בשבט ומשם וחלך אם יתבטו פירות הם תורת רבש עליהן לילכל
 בירושלם ובחמשה עשר בשבט לשנה הבאה יבאו מירי רבש פירות החנוכה מה מכאן וחלך: ולירקו' למעשר
 ירק שאין תורמין מן הירק סלקט לפני דה' על הירק הכלקט לאחר דה': ראש השנ' ללן לפניו מעשר פירות
 שאין מעשרין פירות אילן שחטטו קודם שבט על שחטטו לאחר שבט דבאילן אולכין בתר הכטה איכמי
 כפקא מוכה לעמין שנה שלישית של שמיטה שמהנה בה מעשר עמי שאותן פירות שחטטו מזה של שנה שליש'
 עד שבט דכין אותן כפירות של שנה שניה שעברה וכו' בהן מעשר דחשון ומעשר שני ומשבת וחלך כו'ג
 בהן מעשר ראשון ומעשר עמי: ב בארבע פרקים בשנה: בשבט על התבואה מהדאמרה תורה הרי"ג
 לפני עומר בפסח כדי שאברך לכם תבואה ששדות מיכה ידעוין דבשבט כדומים על התבואה: ובעצרת
 על פירות האילן מהדאמרה תורה הרי"ג לפני שתי הלחם בעצרת כדי שאברך לכם פירות האילן וחסה עץ
 קרייה דחמרא דכתיב ומועץ הדעת טוב ורע כמאן דאמר עץ שאכל אדם הראשון חטא היה: ככני מרון
 ככני אמרי' ככני' הללו שמוציאין אותן בשנת קטן זה אחד זה לעצור ואין שנים יכולים לבאת באחד:
 היוצר יהד לבם הכי קאמר היוצר והוא הקמה דואה יחד לבם ומהן אל כל מעשיהם שאעפ' שעבודים לפניו
 אף אהר' למו כלן סקקדים בסקורא אר' וכחנ' כדומי' על היום מהדאמר תורה בבכו לפני מים בהג: ג

שלוהין ויבאין ספקדשו ב' את החדש שלחין ומודיעין לגולה ויום שקד שוהו חס ביום שלשים ומדש שעבר
 חסר חס ביום נה וחדש שעבר מלא ושלוה' ב' דין מחללין לא את השבת ולא את יט: ועל אב מפני התעני'
 לשי' שהזכיר בו גרות יוצר מאר' תעניות: ועל אלו מפני דה' מודיעין מתי א' ול' ועשין דה' ביום לבאלול
 בגולה דרוב שנים אין אלו מעובר: ויף על פיספס בידם שמו' ועבודוהו בית דין אי חסר' מהי לרעת
 ועל כדאן הלכות אפר דוב שנים יא' לא ידעו מתי מתחיל לא ידעו יום ג' מלן: ועל תשרי מוכי מקמת
 המועד לאחר שקדשו ב' לתשרי השלוח' ויבאין ליום הירדת והולכין עד מלן שיעלו' להגיע עד חס
 ומודיעין אעפ' אם עברו ב' את אלו חס לאו כיו' ש' יהא לבן בוקספן ביום הכספ' ויבסות: כסח קטן
 פסח שני: ד מחללין את השבת ערו' אראו את ה' ד' ג' ל' ל' ול' ודעו לבר': שנה שלמי' ב' ויבא'
 לכדור' להודיע לגולה ויהא קציעתם הילכך חשיבי ויין התורה מהל' על כלן אבל רב' אכדו לפני שאין תקון
 המועדות ילמי בהן וכל שני חדשים אלו העניוין על דין תורה שכל המועדות תלוין בהן: תקנת קרבן של

ראש השנה פרק א

ראש חדש שהיא קרוב במומו: ה בעליל למעלה מן הארץ הרכה שהכל רואים אותה: שלא בעליל למטה בשפלותו של קדושת שמך לארץ ואלמוניות החמה מכסה אותה וזוכה ככרת כל כך: אין מחללי דודאי בראות כדכוסלם וזיון הלכה כל יומי: ו מ' זוג כתי עדים זו חזר זו ועכבר ר' עקיבא שלא היה לנד ברוך כהן: אלה מכשילין לעשר לבא שימנעו מלבוא להעיד כשדורו שדכיהן לא נעשו והלכה כגו:

ז אכן וככו וכל הקדושים כשרו לעדות החדש לחזיר להו דממל' למטה ולאחר החדש הזה לכס ערו ז' של חדש תהא כשרה בכס ואף ע"פ שאתם אחים ורכין דלניני עליה אמרי החדש הזה לכס עדות זו תהא מסורה לכס לגדולי' שבדור כמות' וזיון הלכה כרבי שמעון: ח משחקים בקוביא עבמות שמשחקים בהן בערבון ואמר רבנן אבמכתא לא קביל והרי הן גולמים מדדבנן: ומלוי כדבי לא קרני גולן דלורית למשכילי' דהא מכפשיה יתיב ליה: מפרימי יומים הינו כעין קוביא אם תקדמיה יונך ליומי: וכוחרי שביעית עושין כחורה נפירות שביעית דחמך אמר לאכלה ולא לכחורה ולפי שנחמדו כל אלו לעבור על דת מחמת ממון ח משדום להיות מעדום שקר על שומד: והעבד פסולי' דלוריתא הם קו' מאשה: עדות שאין האשה כשרה לה לפי שיש עדות שהאשה כשרה כגון להעיד לאשה שמת בעלה להחירה לכהן לזרים וכן להעיד על סיטה שנעמאת שלא תשנה והכך פסולי' דרבען נמי כשרים אבל פסולין בעברה מן התורה לא הכשירו חכמי' בעדות אשה ולאפי שהכשירו העבד: והאשה שהן פסולי' לעדות מן התורה: ט ולא נודה להם אוריב כמו ואתה נודה את נכשי לקחתה: טז' אלה מועדי ה' וכל מקום שבאמר מועד במועדו דוהא את השבת:

כחללקי אף על כולן ספני הקנת הקרבן: ה בין שנראה בעליל בין שלא נראה בעליל כחללין עליו את השבת רבי יוסי אומר אם נראה בעליל אין כחללקי עליו את השבת: ו מעשה שעברו יותר מארבעים זוג ועיכבן רבי עקיבא בלוד שלא לו רבן גמליאל אם סעכב אתה את הרבים נכמאת בכשילן לעמוד לבוא: ז אב ובנו שראו את החדש ולכו לא שפצטרפין זה עם זה אלא שאם יפכל אחד מהן יצטרף הטני עם אחר ר' שמעון אומר אב ובנו וכל הקרובין כשרין לעדות החדש אב רבי יוסי מעשה בטוביה הרומא שראה את החדש בירושלם הוא ובנו ועברו משוחרר וקבלו הכהנים אותו ואת בנו וסלו את עבדו וכשבאו לפני בית דין קיבלו אותו ואת עבדו וסלו את בנו: ח אלו הן חסמולין הכשחק בקוביא וכלוה ברביית ובפריית יונים וכוחרי שביעית ועבדים זה הכלל כל עדות שאין האשרת כשירה לה אף הן אינן כשרין לה: ט מי שראה את החדש ואינו יכול להלך מוליכין אותו על החסור אפילו ככטה ואם עזת להם לוקחין בידם כקלות ואם היה ררך רחוקה לוקחין בידם בזונות שעל כהלך לילה ויום כחללקי את השבת ויוצאין לעדות החדש שנ' אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם במועדם:

פרק ב

אם אינן סבירין אותו משלחין עכו אחר לחצרו בראשונה חיו מקבלין עדות החדש ככל אדם משקלקלו הסינין ההקינו שלא ילו מקבלין אלא סן הכבירין: ב בראשונה חיו כשיאין משואות כשקלקלו הכות' התקינו שיהו שלוחין ויצאין: ג כיצד חו כשיאין משואות כביאין גדונכאות של ארוז ארוכין וקנים ועצי שכן ונעורת של פשתן וכורד

תשנה והכך פסולי' דרבען נמי כשרים אבל פסולין בעברה מן התורה לא הכשירו חכמי' בעדות אשה ולאפי שהכשירו העבד: והאשה שהן פסולי' לעדות מן התורה: ט ולא נודה להם אוריב כמו ואתה נודה את נכשי לקחתה: טז' אלה מועדי ה' וכל מקום שבאמר מועד במועדו דוהא את השבת:

אם

אינן סבירין אותן אם אין ב' מכירין את העיד אם כאמין וכבר הוא האשליהם ב' שבערו אחר עיניו זוג אחר של בדים להעיד עליו לפני ב' הגדול במקדשין את החדש: משקלקלו הניינין ששכרו עדי שקר להטעמות את הכהנים: כ היו משיאין משיאות לחזר שקדמו החדש ולא היו נריכין לשכור שלו חין לשלוח לגולה ולהודיע שהמשואות היו מודיעין חיתן: משקלקלו הכותים והשילוי נס הם ושמאות שלו בזמן להטעמות לפי שנית דין לא היו משיאין משיאות לחל על החדש שנתקדש ביום שלמים וכפלא היו משיאין לטוב של יום ל' הכל יודעים שהחדש משיבד וכפלא חתת עברונד את החדש ולא כפלא משאות לערש של יום ל' והכותים השאו בדרים שלהם והטעמו בני הגולה לנביות חכר: ג כלונכאות: עדים ארוכים: גביות הרגום נכ כלום כדו שיהיו למרחוק: וקנים ועצי שכן ונעורת של כשתין כל חלו

ראש השנה פרק ב

סד

מרכיבם של הכתוב: ד מהר המסחר הזמין שהיה נכר ירושלים במזרח: כל הגולה בני בבל: כמזכרת
 אש שכל אחד ואחד כותב חקוה ומעלה לראש גנו: ה לא היו זויס משם כל היום העדים שיבאו מן
 לתחומי בשבת וכאן להעיד שהיבא מן לתחום מן לגליל ד' אמות: ו לפני החמה או לאחר החמה
 פנימית של לכנה לפני החמה כוטה לכד החמה או לכד אחר ועלה קמני ביפא אם אחד לכד החמה לא
 אמר כלום שמעולם לא ראתה

חמה פנימית של לכנה ללעולם
 החלק המאיר ממנה כוטה לכד
 השמש והחלק הפגום כוטה לכד
 האחר: ג' כוכה או כדומה
 שהלכנה מתרחקת מן השמש
 פעם לכד כפון פעם לכד דרום
 ואם ידעו כתיב דין כדרך החשבון
 שכוותו ומן ראוי שתהיה לכד
 כפון ואמרו העדים שראוה כוטה
 לכד דרום או אפס' כידוע שעדי
 שקר הן: כמה היה גבוה מן
 הארץ לפי ראוי עיכיל אם אמר
 אחד מן העדים גבוה שתי קומות
 והאחר אמר שלש עדות קיימת
 אחד אומר שלש ואחד אומר משם
 עדות כעלה: ולפין היה כוטה
 ראוי הפנימית לחמה לכד כוטה
 לכד כפון או לכד דרום: וכמה
 היה רחב שהלכנה משתנה ש
 שצורה כתימה שהיא רחוקה מן
 החמה או קרובה אליה: ז

ראש בית דין אומ' מקודש דכתיב
 וידבר משה את מועדיה ויכאן
 שראש בית דין אומר מקודש וכל
 העם עומים אחריו דכתי' מועדי
 ה' אשר תקראו אותם קרי בים
 אתם דמבר כתיב בלא ולו:
 מקודש מקודש תרי זמני דכתיב
 מקדו קדש ב' מקראו: שגראש
 כומנו כולל ל': אם לא כראה כומנו וקובעין דל לול לא' אין מקדש' אומ' שקדוש החד' איכה חובה דאמ' קרא
 וקדש' את שבת החמש' גבה שבי' אתה מקדש שחובה על כד לומר מקודשת השנה בשבת היובל ואין אתה
 מקדש חמשי' שאין חובה על כד לומר הדש מקודש וכשגראש כומנו מקדש' אומ' מפני כדרך הווי' והלכה
 כל' לעזר דכתיב דקו: ח כונו לכנות שיעור הירח ולאויה כד קרניה כונו: וקבל' ד' לא מפני שחשב
 שאפשר שתראה הירח שחיות כמורח בתחלת ה' החמה וכו' כויה עצמו תראה במערב עם שקיע' החמה
 כו' זה אי אפשר אלא שקבל' עדותן כמה שאמרו שראו הירח במערב ערבית וככו' שידע כדרכי החשבון
 שהיה אפשר שתראה באותה הלילה וכמה שאמרו שראו שהירח במזרח אמר טועים הם ועכס' כדמות
 ארץ כראה להם בדיקעו: דהכי תכין כדדיותא פעם אחת כמקשרו שנים פעמים וכראתה דמות לכנה
 בעשרים

וכורך במשיחה ועולה לראש חדר וכעית' בהן את האור ומולך
 ומביא ומעלה ומוריד עד שהוא רואה את חבירו שהוא עושה כן
 בראש החד השני וכן בראש החד השלישי: ד וכאין היו
 כשיאין משוואת מהר חמשחה לכדשטבא וכסרשטבא לגרופינא
 ומגרופינא לחורן ומחורון לבית בלתין ומבירת בלתין לא' זון
 כשם אלא כולך ומביא ומעלה ומוריד עד שהיה רואה כל הגולה
 לפניו כמזרח האש: ה חצר גדולה היהת בירושלם ובית
 יעקב היהת בקראת ולשם כל העדים מתכנס' ובית דין בודק' אוהם
 שם וכעורות גדולות עושין להם בשביל שיהו רגילין לבא:
 בראשונה לא היו זיון כשם כל היום החקין רבן גמליאל חוקן
 שיהו כהלכין אלפים אמה לכל רוח וללא' אילו בלכד אלא' אף
 החכמה הכאה לילד והבא לחגיל כן הדליקה וכן הגיים וכן הנהר
 ומיד תפולת הרי אלו באנשי העיר ויש להם אלפים אמה לכר'
 רוח: ו כיצד בודקין את העדים זוג שבא ראשון בודקין
 אחרו ראשון וככניסין את הגדול שבהן ואומרים לו אמור כיצד
 ראית את הלבנה לפני החמה או לאחר החכה לצפונה או ל'
 לדרומה כמה היה גבוה ולאן היה נוטה וכמה היה רחב אם אמר
 לפני החמה לא אמר כלום ואחר כך היו מכניסין את השני ובודקין
 אותו אם נכפאו דבריהם ככוונים עדותן קיימת ושאר כלי החוגות
 שואלין אותם ראשי דברים לא שהיו צייכין להם אלא כדי שלא
 יצאו בפחי נפש בשביל שיהו רגילים לבוא: ז ראש בית
 דין אומ' מקודש וכל העם עומין אחריו מקודש ב' שגראה
 בזמנו בין שלא נראה בזמנו מקדשין אותו רבי אלעזר בר צדוק
 אומר אם לא נרא' בזמנו אין מקדשין אותו שכבר קדשוהו שבום:
 ח דכות צרות לכנות היו לו לרבן גמליאל בשבילא ובכותל
 בעלייתו שבהן כראה את ההרדושות ואומר הכוה ראית או כוה:
 בעשרה

בעשרה

ראש השנה פרק ב

בצדקים ושבעה לחדש וכו' ור' יוחנן בן כורי דאמר עדי שקר הם היה כדעה לו לפי חשבוננו שלא היה אפשר
סתתרה הירח בארונה הלילה שאזרו העדים שראו אותה: ור' עדי שקר הם לפי שלא היה בין ההלכה ובין
המולד לפי דעתו כח זמן שהיה אפשר שתראה בו ועל זה השיב רבן גמליאל בברית' כך מקובלנו מבית אב
אבא פפוניס בא בחרוכה ופפוניס בא בקנרה כלומר שהזמן שיש בין המולד עד שתראה הירח אינו שום
לעולם חלף עימנו יהיה תמונת

הירח מהרה ופעמים מאוחרת
וכפי מהירות תמונת הירח באותו
הזמן דן ר' שיהיה ראוי שתרא'
הלבנה באות הלילה לפיכך קבל
ע דותן: דאיכנהו בזמנו בליל ל'
וכליל עבוד ליל שלשים ואחד:
וקבלן רבן גמליאל לא מפני שראו'
שתתקפה הירח מן השמש בליל
שלשים עד שתראה ובליל שלשים
ואחד הורה לאחוריה וכתקנה
אצל השמש עד שכתכסית שאין
הירח מותרת לאחוריה לא עושה
מהלכה בסביב כגלגלה לא שידע
דג' כחשבוננו שבאותה הלילה ש
שאמ' העדי' שראוה כבר כתתקפה
הירח מן השמש עד שהיה אפשר
שתראה לפיכך קבל עדותן וכמה
שאזכר ליל עבודו לא כדעה הפסד
שהיה מפני שסבה אות' הענין לו
כמה אחרת גרמה שהם לא ראו
אות': רואה אבי את דבריך לעבר
את החדש: ט הלך ומבאו
דכי עקיבא לר' יהושע מייבד על
שהכריח גור עליו לחלל את יום
הכפורים: אשר תקראו בקריאת

בית דין הלאו הכתוב בא רבי יהושע אצל רבי דוסא: למה לא כתפרטו שמונת וכו' שאם יבא אדם לדין אחר
בית דין שבימינו לומר וכי בית דין זה כעשה וזה הדין או כאלדד ומירד אומרים לו שמה חשוב הוא כמותן
שכתפרטו שלא כתפרטו שמונת :
פירוש ראוהו בית דין וכל ישראל נחקרו העדי' ולא
חסיקו לומר מקדש עד שחשיכה חרו גר
מעובר ראוהו בד' בלבו ועמדו ב' ועידו בפניהם ויאסרו מקדש
בכדש

בית דין וכל ישראל בליל ל' דלקא דעתך אמינא הוילן וראוהו כותב דין וכל ישראל
ארכמא ליה מילתא דנייה ל' כדא לקדשו קמל דאם חשיכה והגיע ליל אש' שלמים
ולא אמרו ל' מק דש מעברים אותן וקובעים יום יום ל': כחקרו העדים הכי קאמר אינמי כחקרו העדים
בלבד ולא הסתיקו לומר מקודש עד שהגיע ליל של לא מעברו אות' דכדא תהי חקירת עדים כתחלת דין
ומקודש מקודש כגמר דין ועמר דין הוי בלילה וקדשה בלילא קיבל דלא שאין מקדשי' את החדש בלילא
וייחזו אס ליל שלמים דאז הירח עם שקיעת הירח ויש שהות ביוכ לומר מקודש קודם נחת הככבי' מקדשין
אותו דלא הוי לילה עד נחת הככבים: ועמדו שנים ויעידו מת' ואיידי כגון שראוהו כותב דין בלילה ליל
שלא יס' והו' אחר לקדשו בלילה הילכך למה יעמדו שנים ויעידו דאם לא על פדותן של לו על מה יקדשו
אבל אם ראוהו כ' עם שקיעת הירח הו' זמן שיש שהיה לומר מקודש וקדשוהו כדאייתם דלא תהא שמעיה

ראוהו בית דין וכל ישראל בליל ל' דלקא דעתך אמינא הוילן וראוהו כותב דין וכל ישראל
ארכמא ליה מילתא דנייה ל' כדא לקדשו קמל דאם חשיכה והגיע ליל אש' שלמים
ולא אמרו ל' מק דש מעברים אותן וקובעים יום יום ל': כחקרו העדים הכי קאמר אינמי כחקרו העדים
בלבד ולא הסתיקו לומר מקודש עד שהגיע ליל של לא מעברו אות' דכדא תהי חקירת עדים כתחלת דין
ומקודש מקודש כגמר דין ועמר דין הוי בלילה וקדשה בלילא קיבל דלא שאין מקדשי' את החדש בלילא
וייחזו אס ליל שלמים דאז הירח עם שקיעת הירח ויש שהות ביוכ לומר מקודש קודם נחת הככבי' מקדשין
אותו דלא הוי לילה עד נחת הככבים: ועמדו שנים ויעידו מת' ואיידי כגון שראוהו כותב דין בלילה ליל
שלא יס' והו' אחר לקדשו בלילה הילכך למה יעמדו שנים ויעידו דאם לא על פדותן של לו על מה יקדשו
אבל אם ראוהו כ' עם שקיעת הירח הו' זמן שיש שהיה לומר מקודש וקדשוהו כדאייתם דלא תהא שמעיה
ששומעין

ראש השנה פרק ב

סה

שמונתין מפי עדים גדולה מראיה דהא גבי קדוש הקדש לא כתיב עד'אלא כזה ראה וקדש: יעמדו שנים למחר כשנאים לומר מקדש: ויוטיבו ומכריהם חבל היחיד ואף ע"ג דיוחיד מומחה דין אפילו ביחיד קדוש הקדש לא הוי ביחיד שאין לך מומחה לרכיב וינתר מעשה רבנו וקאמר ליה רמאנא עד דאיכא אהרן בהדך דכתיב'ואמר אל משה ואל אהרן ונג' הקדש הזה לכם: ב שהוא קרן וזינא קריו שופר דכתיב בכור שזנו הדד לו וקרני ראס קרניו

מקדש ראוהו של'והן בית דין יעמדו השנים ויוטיבו מחביריהם אצל היחיד ויעידו בפניהם האמרו מקדש מקדש שאין היחיד נאמן על ידי עצמו. ב כל השופרות בשרין חוץ משל פרה מפני שהוא קרן אכר רבי'סיהוהלא כל השופרות נקראו קרן שנאמר במשך בקרן היובל. ג שופר של ראש השנה של יעל פשוט ופוי מצופה והב ושני הצוצרות סן הצרדין שופר מאריך והצוצרות מקצרות שמצות היום בשופר. ד בתעניות בשל זכרים כפומין ופיתן מצופים כש' ושוני הצוצרות באמצע שופר מקצר הצוצרות ומארכות שמצות חיים בחצוצרות. ה שוה היובל לראש השנה לתקיעה ולברכות רבי יהודה אומר בראש השנה תוקעין בשל זכרים ובזבלות בשל יעלים. ו שופר שנשרק ודבקו פסול דבק שברו שופרות פסול ניקב וסתכו אם מעכב את התקיעה פסול ואם לאו כשר. ז התוקע לתוך הבור או לתוך גבית או לתוך הפנים אם קול שופ' שמע יצא ואם קול הכרה שבע לא יצא וכן מי שהיה עובר אחורי בית הכנסת או שהיה ביתו כסוד לבו ושבע קול שופר או קול בנילה אם כיון לבו יצא ואם לאו לא יצא אע"פ שוה שבע וזה שמע זה כיון לבו וזה לא כיון לבו. ח והיה כאשר ירים משה ידו ונבר ישראל וגומר וכי'דיו של משה עושות מלחמה או שבורות כלחצ' אל לוח' לך כל זמן שחיו ישראל מסתבלים כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאהיהם שבשמים היו מתנכרים ואם לאו היו נופלין כיוצא ברבר אהרה אומר עשרה לך

שופר
שם חנונד'אין שופר דכתיב'חנונדו וקול שופר הריעו לפני המלך ה'לפני המלך האין שלאו לפני המלך ה'לא: ה שוה היובל ל'ה לתקיעה כפשוטו' ואע"ג דתקיעה ביובל לא לתפלה ולא לזכרון'אל לבימת שלוח עבדים והזרת שדות לבעליהן'אל כשין של'ה בעי דגמדיכו'ב'ג' משביעי שביעי שיהיו כל תקיעות שבת'הם השביעי שוות זו כזו'אל לתקיעה למנין התקיעות ולזכרות למנין הכרבות דבעי למימר מלכות וזכרונות ושופרות'ב'ה של יובל כמו ב'ה: ל'יהודה אומ' כו'אין הל' כר' יהודה ולא כתיב'אל הלכה בין'ה בין'ה של יובל שניהם בשל זכרים כפוש': ו שופר שסדק ודבקו בדבק פסול דהוה ליה כשבי שופרות והכי מלי כס'דק לארכו אכל כס'דק לרהבו'אל כשתייר ממקו הכמת'פה עד מקום הסדק כדי שיעור תקיע' כשר ואם לאו פסול וכמה שיעור תקיעה כדי שיאמרו בידו ויראה לכאן ולכאן: כקב וסתמו דיקא שסתמו כמינו והשתייר רובו שלם ולא עכשוו'ה'כ'ב' כשסתמו את התקיע'כשר ואם חסר אחד מן התבאי' הללו פסול: ו בור חסידה בקרקע: דות מקיס' מוקף מהיות על הארץ: פיטס כלי גדול של חרס: אם קול שופר שמע העומד חוץ לבור ושמע קול תקיע' התוקע בבור ד'לו אות' שבכור לעולם יצאו שהן שומעין קול שופר לעולם: אם כיון לבו לכאנת יצא ואע"פ שלא כתבוון התוקע להזניאו הכא מיידי בחוץ הככבת שתוקע שהוא מתכוון להזניא כל השומעים קול תקיעתו הילכך אע"ג דלא כתבוון להזניא זה העיבר אחורי'ה ולא ידע ליה יבא אכל התוקע להזניי יחיד ודי חובתו בעינין שיתכוון שומע ומשמיע: ה והיה כאשר יד'ו'שה ידו

ראש השנה פרק ד

צו' עש' דליירי לעיל כמות הל' תבא כמי להך דאית בה נעשה שמכונני לכן לאכניהן שנשמו' הם מתנבד' ע
של דה' במקדש היו תוקעו שתקיעת שופר איכה מלאכה ורכנן הוא דגור עלה גורש
שמא יעלנו בידו וישיבנינו ארבע אמות כרה ובמקדש לא גור דאין אסור שנות דרכן
במקדש: אבל לא במדינה לא בירושלם ולא בגבול' ורמזם מפרש שירושלם כלה קרויה מקדש ושאר ארץ

יום טוב

ישל קרויה מדינה: בכל מקום
שיש בו כד' ואפי' אינן קנועי לא
שנמקרה באו עם תוקעין נו:
אלא כיבכה שהיתה עם סכהדדי
ג' וזהו בימיו וכן בכל מקום ש
שגלת' עם סכהדדי גדולה אבל
לא כד' של כג': אמרו לו וכי'
איכא בין אמרו לו לתן דתן
סכר כל מקום שי' בו בית דין
ואפילו באקראי ואמרו לו סכרי
אחד יבכה ואחד כל מקום שי'
בו בית דין קנוע כמו כיבכה
אבל כד' של אקראי לא והלכה
כאמרו לו: כ ועוד זאת
היתה ירושלם מתביעת' חסורי
מסכה' והכי קתני בירושלם היו
תוקעין בכל העיר כל זמן שד'
יושבים במקדש שד' יושבין עד
שזה שעות ביום וכיבכה לא היו
תוקעין בכל העיר לא בפני כד':
ועד זאת היתה ירושלם יתרה
על יבכה כו' כל עיר שהיא רחא
ירושל' פרט ליושבת ככחל שאצט'
שהיתה קרובה לא היו תוקעין

שרף ושים אותו על גס והיה כל הנשך וראח אוהו וחי וכי נחש
בסית או נחש מחיה אלא בוכן שישראל מסתכלין בלמי בעב'ה
וסשעבדין את לבם לאביתן שבשמים היו סתרפאין ואם לאו היו
ניסוק' ס' חרש שוטח וקמן אין' וצויאין את הרבים ידי חובתן זה
חלל כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן *

פרק ד

יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת
במקדש היו תוקעין אבל לא בכרינה בשחרב
בית המקדש חתקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו תוקעין בכל כקו' שיש
בו בית דין אמר רבי אלעזר לא הרקין רבן יוחנן בן זכאי לא כיבד'
בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כל כיום שי' בו בית דין * כ'
ועוד אמר זאת חיחה ירושלם יתירה על יבנה שכל עיר שהיא רחא
ושומעת וקרובה ויכלה לבוא תוקעין וכיבנה לא היו תוקעין אלא
בבית דין בלבד * ג' בראשונה היה הלולב נוטל במקדש
שבעה ובמדינ' יום אחד בשחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן
זכאי שיהא לולב נוטל בכרינה שבעה זכר לכבוד שיהא יום
הגף כולו אסור: ד' בראשונה היו נקבלין עדות החדש כל
היום פעם אחת נשהו הער' בלבוא ונתקלקלו הלוי' בשרי התקעו
שלא יהו נקבלין אלא עד הכנחה ואם באו ער' ס' חכנה ולמעלה
נהגין אותה חיים קודש ולבחר קודש בשחרב בית המקדש חתקין
רבן יוחנן בן זכאי שיהו נקבלין עדות החדש כל היום * אמר רבי
יחזע בן קרה ועוד זאת חתקין רבן יוחנן בן זכאי שאפילו ראש
בית

בה: ושנועצ' פרט ליושבת בראש ההר: וקרובה פרט ליושבת הון לתתם: ויכולה לבא כרת למפסיק לה
כהה: ג' לולב נוטל במקדש שבעה דכתי' ושמתם לפני ה' אלקים' ימים: ובמדינה יום אחד דכתיב
ולקחתם לכם ביום הרא' שון: ושיהא יום הגף יום הכפת העוור כלו חסור לבלול מן החדש ועמ' מפורש
בפירק לולב הגזול: ד' כתיקלקלו הלויים בשיר של תמיד של בין הערבים ולא אמרו בו שיר כלל לפי
ששוב פעמיו היו הערדים באים קודם המנחה לפיכך תקפו שיר של יט בתמיד של בין הערבי' ובתמיד של שחר
ששוב פעמים ערין לא באו עדי' ולא ידעו אם יתקדש היום אם לאו לא תקולו שיר של יט אלא שיר של חול
היו הורגו' ואותו פעם שהגיעה שעת הקרבת תמיד של בין הערבים ועדין לא באו עדים לא ידעו הלויים אם
יאמרו שיר של חול אלא שיר של יט ולא אמרו שיר כלל: כוהגין אותה חיים קודש דמשאיכה ליל שלאחר כט
ב'ול' כהגו בו קדש שמא יבואו עדים מחר ויקרטהו כד' ונמא' שכלילה ליל יט הוא וכן למחר כל היום עד
המנחה ואם בחו' עדים קודם המנחה כד' מקדש' את החדש וכודע שיפה כהגו בו קדש ואם מן המנחה ולמעלה
באו עדים אצט' שאין כד' מקדשין אותה היום ויעברו את אלול ויקרטהו למחר אצט' כן כוהגין אותה בקדושה
ואסור במלאכה דלמא אתי לזולתו ביה לשהי הבאה ויעשו בו הללכה כל היום ואמרי אשתקד כהגו בו
קדש בחסד ומן המנחה ולמעלה חורגו והגמו בו חול: שאפילו ראש בית דין בכל מקום שכתב' לפדוש
עמיק' הועד למקום אחר והרי עיקר מנות המדש תלויה בו כדתנן בפירק' לעיל ראש בית דין אמר' ויקדש
מ' לא

ראש השנה פרק ד

סו

שמ לא יהיו זכוכין עדי לילך אחריו אלא למקום הועד שהסכה דריו ויטבין שם ולכו וסכה דרין מקדשין אומו
כלא ראש כד: ה אבות מגן אברהם: ונבנור אמה גבור: קדוש השם קדוש קדוש: קדוש היום אמה
בחדתנו: זכרנו ותוקע שופר ותוקע מקלי וליפין להו דכתי' זכרון תרועה ודמור רל' זכרון אלו זכרונות
תרועה אלו שופרו ואמר קרא והיו לכם לזכרון לפני אקייבם אמי ה' אקייבם מה תל אבי ה' אקייבם למד על
כל מקום שיש שם זכרנו ושופרו

יהיו מלכו עמהם: אר עקיבא
וכו והלכה כל עקיבא:

מעשה מלכו' פסוקי' משל מורה
וג' משל כתובים וג' משל כניאים
וא משל מורה שמעלים בו: שלש
שלש אחד של תור וא של כתובים
ואחד של כניאי' והלכה כל יוחנן
כן נזרי: מלכו' וזכרנו ושופרות
של שופרות כגון אס לא ביד
חוקה אמלך עליכם ויזכור כי
בשר המה תקצנו שופר בגבעה
וכונא בהן וזכרון יסיד כגון
זכרה לי אקייבם למוכה אבנ' שהיא
לזכר און מזכרין אותנו וכן הלכ:

ר' יוסף אומר אם השלים בתורה
יבא בתלמוד מפרש למלתי' ד'
יוכי הכי ומשלים בתורה ואם
השלים בכניאי' יבא והלכה כרבי
יוסי: ז השני מתקיע
המתפלל תפלת המוספין ע
מתקיע ולא המתפלל תפלה של

בית דין בכל מקום שלא יהוא הערים הולכת אלא למקום הועד
ה סדר ברכות אומר אבות ונבורות וקדושת השם וכולל
מלכויות עמהן ואינו ותוקע קדושת היום ותוקע זכרונות ותוקע
שופרות ותוקע ואומר עבודה וחוראה וברכת כהנים דברי ר' יוחנן
בן נורי אמר לו רבי עקיבא אם אינו תוקע למלכויות למה חזיא
מזכיר' אלא אומר אבות ונבורות וקדושת השם וכולל מלכויות עם
קדושת היום ותוקע זכרונות ותוקע שופרות ותוקע ואומר עבודה
וחוראה וברכת כהנים: ו אין פוחתין מעשרה מלכויות
מעשרה זכרונות מעשרה שופרות רבי יוחנן בן נורי אומר אם
אמר שלש שלש מכולן יצא: ז אין מזכירין זכרון מלכות ושופר
של שופרות מתחיל בתורה ומשלים בכניאי' רבי יוסי אומר אם
השלים בתורה יצא: ז העובר לפני החיבה ביום טוב של
ראש השנה השני מתקיע ובשעת החלל הראשו' מקרא את ההלל
ח שופר של ראש השנה אין מעבירין עליו את התחום ואין
מפקחין עליו את הגל לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה
ולא ששין על פני חסיד ואין חותכין אותו בין ברבר שהוא משום
שבות ובין ברבר שהוא משום לא העש': אבל אם רצה ליתן להוכו
מים או יין יתן און מעביב את התנוקף מלתקוע אבל מתעסקי' עמהן
עד שלמרו והמתעסק לא יצא והשום' מן המתעסק לא יצא: ט

סדר

שמרית וכשעת השמך תקחו כך שגורו שלא יתקעו והיו אורבי' להם כל שש שעות של זמן תפלת השחר לכך
העבירו התקיעה מתפלת השחר לתפלת המוספי': וכשעת ההלל משום דאין אומרי' ההלל לביה זבני הכפורים
קתי' וכשעת ההלל כלומר בשאר יט שאומרי' ההלל: ח אין מעבירין עליו את התחום לילך מוזן לתחום
כדי להניא שופר או לילך לשמוע התקיעה: בדבר שהוא משו' שבות כגון למתכו' בסבין: בדבר שהוא משו' לא
תעשה כגון ליתכו' במגדה והוא מלמכה גמורה של חרישת עץ ואיבא דמתכו' אכבא דכר שהוא משו' שבות
מוגל שאין לךך להתק' בו שום דבר שהוא משום לא תעשה סכיבא דארי' יהוה: אס רנה ליתן ליתכו' ויין ולא
אמרי'ן מתקן מוכא הוא: אין מעבדין את התינוקות שהגיעו לחנוך ואפי' בשבת כדי לתכנן במזנות שיהיו
מלומדי' לתקוע כ"ט של דה: ומתעסקי' בהם ולכא למגור דלמא אתי לאתנוי' דאמות ביה דהא אינו טרוד
במגדה אלא מתעסק בעלמ' ולא גזרו שמא יביאו ד' אמות ביה אלא בזמן שהוא חייב בתקיע' שופר שמתק'
שהוא טרוד לביא ידו מוכתו יסכא את השבת: ט סדר תקיעו' ג' אחת למלכויות ואחת לזכרונות ואחת
לשופרות של שלש שלש תקיעה ותרועה ותקיעה לכל אחת ואחת לפי שאמרו שתי תרועות בתקיע' ביה
ותרועה אחת ביים הכפורים של יובל וילפינן שביעי' שביעי' לגש ליתין את האמור של זה בזה ותרועה האמורה
ביום הכפורי' של יובל אמר כיתבי' אותה לראש השנה כמנאו ביה שלש תרועות ושתי תרועות האמורות ביה
כותבי' אותן ליום הכפורים כמנאו שלש תרועות ביום הכפורים וכל תרועה פשוטה לכניס' ופשוט' לאמריה
דתיבא מוכן שפשוטה למכיה תלמוד לומר והעברת שופר תרועה ומכין שפשוטה לאמריה תל' תעבדו שופר
כדי העברה תחלה וכוף ותרועה בנתים ולשון העברה פשוטה משמע העברת קול אחד פשוט כדי לשלש

תענית פרק א

תעניות של זה שש תקיעו והדולק שלש שלש שלש : שעור תקיעה שעור כל התקיעות שהם שש תקיעות כשש תענית ומכאן שעור תקיעה אחת כחמי תענית : שעור תענית כג' תענית קולות בעלמא כלכל סקן ימי שכל יבנא הוי שלש כחות שלכל סקן ומכאן שעור תענית ט' כחות שלכל סקן והכי מהתבאר : תקיעה כראשונה פשוטה שלפני התענית תקיעה כדרכה : ומאן בשמייה תקיעה שלהחר התענית משך כששים לנאטי בה ידי שמים שהיה נדיך לעשו

זו אחר וזו פשוטה שלחמיה ד' דמלכו ופשוטו שלפניה דזכרנו אין בידו אלא אחת דאפסוקי תקיעה אחת לפני לא מפסקין : מן עברך התפלל תפל המוספין וערך ש' כרכו : כשם שלפני כבו מייב בין בכרכות של זה בין בתפלו של כל השנה ואינו יונא ידיו חובתיה בתפלה שמתפלל הוא בעצמו כך כל יומד וימוד סקו ויודע להתפלל אינו יונא ידיו חובתיה אלא בתפלת עצמו בין בזה בין בשאר כל ימי השנה ואין ש' יורד לפני העינה לא להניח את שאינו בקי : שלח כבוד מוניא את הדבידי הנותן בין בקי בין שאינו בקי בין כ בכרכו של זה בין בתפלות של כל השנה ולמה כבוד מתפללין בלשם כדי להקדיר שלח כבוד את תפלתו ויהא כחמיה בכרכו

פרק א

כרר הקיעו שלש שלש שלש שיעור תקיעה בשלש הרועו שיעור תרועה בשלש יבבות הקע בראשונה וכשך בשניה בשליש ביד לא אחת כי שיבירך ואחר כך נתמנה לו שיעור חוקע ובריע וחוקע שלש פעמים בשם ששליח ציבור חייב כך כל יחיד ויחד חייב רבן גמליאל אומר שלח ציבור בוציא את הרבים ידי חובתן כשלמה מסכת ראש השנה : וענה עתה לך מסכת תענית : כאימתי בזכרין גבורות נשמים רבי אליעזר אום ביט הראשון של חג רבי יחושע אומר מיט האחרון של חג אכר לו רבי יהושע הואיל ואין הנשמים אלא סימן קללה בחג לכת הוא מזכיר אכר לו רבי אליעזר אף אני לא אמרתי לשאול לא לחזור משיב הרוח ומוכיר חגשם בעונתו אומר לו אם כן לעולם יחא מזכיר * אין שואלין את הנשמים אלא בסוך לנשכים רבי יהודה אומר העובר לפני החיבר ביום טוב האחרון של חג האחרון מזכיר הראשון אינו מזכיר ביום טוב הראשון של פסח הראשון מזכיר האחרון אינו מזכיר * עד אימתי שואלין את הנשמים רבי יהודה אומר עד שיעבור הפסח רבי מאיר אומר עד שיצא ניכר שנא ויורד לבס נשם יורה ובלקוח בראשון * בשלשה במרחשון שואלין את הנשכים רבן גמליאל אום בשבוע בו חששו עשר יום אחד התג כדי שיתע אתרן שבישראל לחדר פרה

של כל השנה שאין ש' מוניא אלא את שאינו בקי אבל בכרכות של זה ושל זה של יונל סקן ט' כרכו איכות ואין הכל כקאיין בהן הלכה כדן שכשם שמוניא את שאינו בקי כך מוניא את הבקי : מסכת תענית

מאימתי

מזכירין גבורות גשמים אידי דתבא במערה דסליק מיהה וכחן כדוכי על המים תבא הכא מאימתי מזכירין גבורות גשמים ולפי שהגשמי אהת מעבדותו של הקנה דכתיב עשה גדול ואין חקר הכותן מטר על פני ארץ משום הכי קרי לה גבורות גשמי : מיט אחריו של פסח אהת כל ימי החג לא שהגשמי ליימי בכה סימן קללה משל לעבד שנא למנוח כום לרבו ומשך לרבו קיתון על פניו כלומאי אפשי בשמושך : אב אהת אומר מזכירין ארבע שאין סטין הואיל ומשא בעינותו אפי בקיין וזכרונם אהת כותן סימן מיט ראשון והלכה כר יהושע : ג אין שאלין את הנשמים כינו אין מזכירין את הנשמים לא בסוך לגשמי להניח יום ח של חג דמן חג וליך ומן גשמי הוא וכתמא כר יהושע : פא לאליעזר ור יהושע דשליגי לעיל בהזכר גשמים מווד' הס לעבין שאלה דהיינו לומר ותן טל ומטר שאין שואלין אותו אלא בסוך לגשם דהיינו כג' במרחשון או כז' בו כדמכרשי תבאי לקמן במתני : האחרון ההתפלל תכלת מוכף מזכיר מווד הגשם והראשון ההתפלל תכלת שחרית אינו מזכיר גשם אלא טל והלכה כרבי יהודה : והא דתנן כשמיד רבי יהודה אומר עד שיעבור הפסח והכא קאמר רבי יהודה כיום טוב הראשון של פסח האחרון אינו מזכיר תרי תבאי ככה ואלכא דרבי יהודה : ג בשלשה במרחשון שואלין את הנשמים אומרים ותן טל ומטר בכרכות השנים והכי מלי בארץ ישראל אבל בגולה אין שואלין עד ששים יום לתקופת תשרי וכיום ששים עננו מתחילין לשאול הגשמים : האחרון שבישראל לבד מרית אותן שעלי לרגל החורים לבתיקן

הענין פרק א

לבעתיהן ולא יפסיקום הנשמים: ד הגיעו כמחשון וכבר עברו שלשה ומני' שהג' במחשון ושבעה ז"ל: התחילו היחידים תלמידיו חכמים: אכולי' וזאתם משפטיהם ומצד להם לאכול ולשתות כל ליל התענית עד שיעלה עמוד השחר כל זמן שלא יסון אבל לאחר שיסון שיכת קבע אסור לאכול ולשתות אם לא התנה מתמלה קוד' שיסון וזאת דאמרי דאביה לא כעאי תנאי שניה לא כעאי תנאי דאין קבע לשתיה והכי ממתבר: ה שלש תעניות שכי וחמשי

זכאי: ו ז שהג' תעניות על הכבוד שכן התענו' ותעניות דיוחידו' אינן המין: מתרין בשופרות: בשכי חטין בשכי של תענית פותחים דלת' המכויות קצת לשת ערב אבל אין מוכיחין סמורת' לחן: וכמשי מותרים לפתוח כל היום: ז בכיון ונכטויה ודוקא בכין של שמחה כגון בית חתונות לעשו' כו חופתו וכטויה של שמח' כגון חלן גדול העיסק על הארץ לטויל המלכי' תמתי' אבל בית לדור כו נכטויעת חלן לפירותיו מותר: יבא כיסן הנשמים שיומן קללה כשלא ירה' בלל קודם כיסן וכל הדיכי' הלל' הארץ ישראל וכיוצא בה' אבל' האיים הסמוכים שיומן הנשמים שלקח: איכו כומו' הנשמים של ארץ ישראל כל אחד ואחד שואל הנשמים כומו' שהוא נדיק להם ואם עבר אותה הומן הידוע להן ולא ירדו גשמי' בית דין של אותו מקום גזורים תעניות על הכבוד אחד שהתענו היחידים כסדר השכני במתני':

פרת' ד הגיעה שבעה עשר במרחשון ולא ירדו גשמים התחילו היחידים מתענין שלשה תעניות אובלן ושוחן משחשיכה ומותרין במלאכה וברחיצה ובסירה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המיטה ש הגיע ראש חדש כמליו ולא ירדו גשמים בית דין נחרץ של תעניות על הציבור אובלן ושוחן משחשיכה ומותרין במלאכה וברחיצה וכסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המיטה ו עברו אילו ולא נענו בית דין גזרין שלש תעניות אחרות על הציבור אובלן ושוחן בעבור יום ואסורין במלאכה וברחיצה ובסמכת ובנעילת הסנדל ובתשמיש המיטה ובעלין את המרחצאות עברו אילו ולא נענו בית דין גזרין עליהן עוד שבע שהן שלש עשרה תעניות על הציבור הרו אילו ותר' על הראשונות שבאילו מתרועע ובעלין את החנויות בשני מטיק עם השוכרה ובחמשי מותרין מפני בביד השבת ז עברו אילו ולא נענו מסעין במש' מתן בכנין ובנשיע' באירוסין ובנישואין ובשאלת גלוס בין אדם לחבירו כבני אדם הנופק לבקום היחידים חזרון ומתענין עד שיצא ניסן יצא ניסן וירדו גשמים סימן קללה שנאמ' חלא קציר חשים חיים וגומר' ז

פרק ב

סדר תעניות כיצד מוציא את החובה לרחובה של עיר ונותני' אפר מקלה על גבי חתיב ובראש חנשי' ובראש אב בית דין וכל אח' ואחר נותן בראשו הוקן שבהן אסר לפניהן דברי ביבושין אחינו לא נאמר באנשי נינוה וירא אלהים את שקם ואת תעניתם אלא וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מררם הרע' ובקבלת הוא אום' וקרעו לבבכם ואל בגדיכם ג עסרו בתפלה מורידין לפני חתיבה זקן ורגיל ויש לו בנים וביתו' ריקם כדי שיחא לבו שלם בתפלה ואמר לפניהם עשרים וארבעה ברכות שמונה עשרה שבכל יום ומסוף עליהן עוד שש' ג ואילו הן זכרונות ושופרות אל ה' בצרתה ליקראתי וענני אש' ז

סדר תעניות כיצד נשבע תעניות אחרונ' קא מייירי: את המעכה הארון שפת מונח בו כלומר כלי נכוע היה עשמו בפרהסיא ברחובה של עיר: אפר מקלה אפר שרפה ומשס דעפר כימי אקריי אפר תבא אפר מקלה דהכא נדיק שיהיה אפר ממש כדי שיוכר הקצה עקדתו של יצחק וירחם: עג התעבה משום דכתוב בכל ברתם לו כר: וכראש הנשיא וכרובן עמון איכם כוטלין כדי שיתבנישו יותר לפי שאינו דומה מתבני' מעגמו למתנייש מאזרים: דברי כבושים דכריס שכתב' לכו של אחד להחזירו למוטב: בקבלה בדברי הכניאים: ג ורגיל הידוע סדר תפלה: ויש לו בכים וביתו' ריקן שאין בניות במה לפרכס את כניו ומתוך שכספו עגומה עליו מתשלל ככוכה איכמו ביתו' ריקן מן העבירות שלא יבא עליו סס רע כילדותו: ומוכיפין עליהם שס בין קדר מועד

תענית פרק ב

גואל לרופא אומר שש כרכות הללו: ג זכרו: ושופרות כל הפסוקי כמו שאמרו ברה ואומר חותמיהן חמד זכרונו חתימת וכדוננו ואחר שופרות חתימת שופרו וכן אחר כלם כדמפ וחזיל: ד על הראשונות בגואל ישראל הוא מתחיל להקריך ואעפי שאיכה ממנין שש קורא אותה ראשונה לפי שנה מתחיל להקריך ולהקריך: ועל השניעית לכרכו שאקריך בהן אכל הכרכות שמוסיפין בשביל התעני אינן אלא שש שגרכס ראשון שהיא גואל ישראל דשמנה

עשרה היא אלא שמאריך בה: מי שענה את דוד ואת שלמה בנו ויאף על גב עולב דיוכה כתר דוד ושלמה היה מכל מוקוס מקדים ליה ברישא משו דבעי למתתם בסוף הכרכו כדרך המרחס על הארץ דוד ושלמה בנו הם ש שהתפללו על ארץ ישראל דוד ויהי רעב כימי דוד וכו' ושלמה דבעי כי יהיה בארץ: ה כימי דני חלפתא כנפרי היה ולא ענו אחריו אמן גרסינן לפי שנמקד לא היו עובדי אמן אלא ברכה אלא בשלמל: כדאמרין בגמרא בכרכו פרק הנוחה ולא לא במקדש היו ועשו כדרך ש שעובדי במקדש: תקעו בני אהרן תקעו חזן הכנס' אומר להם כך על כל כרכ' זכר': לא היו כוהנ' כן שלא לענות אמן לא בשלמל אלא כשערי המזרח שער המזרח של הר הכית ושער המזרח של עזרה לפי שהיו מזכירים שם הנופוש בחתימת הכרכה ולא בני בעניית אמן ואין לומר לא היו כוהנ' לתקוע אלא במקדש דדאי תקועין בגבולין כדמוכח בהך מסכת נב' והלכ כחכמי: ו אנשי משמר כד משמרות כהנה היו כל משמ' עובד בשבת שלו: אנשי בית אב המשמר מתחיל לזבתי אבו' כמנין ימות השבות כל אחד עובד יומ: מתעניין ולא משלימין שתעניית הראשון אינן חמור' ככ ולפיכך

אינן משלימין שאם תכנר העבודה על אנשי בית אב שהיו עובדי אותה היום יבואו אלנו לסייען והא נהן כח לצבור: ז אנשי משמר מותרין לשת' יין לאו גבי תעני קאי לא אידי דאידי כנבי משמ' מייטי לה כאל: בלילות

אשר עיני אל ההרים וגו' כמעכקים קראתך ה' הפלה לעיני כי יעשוף רבי יהודה אומר לא היה צריך לומר זכרונות ושופרות לא אומר החתימן רעב כי יהיה בארץ דבר כי יהיה בארץ אשר הר' דבר ה' אל ירמיהו על דבריה בעצרות ואומר חזיהו: ד על הראשונ' הוא אומר כי שענה את אברהם בהר המוריה חיוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אהה ה' גואל ישראל על השנייה הוא אומר כי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה ברוך אהה השם זוכר הנשכחות על השלישית הוא אומר כי שענה את יחושע בגלגל הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה ברוך אהה ה' שומע תרועת על הרביעית הוא אומר כי שענה את שמואל במצפה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אהה ה' שומע צעקה על החמישית הוא אומר כי שענה את אליהו בחר הכרבל הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אהה ה' שומע תפלות על הששית הוא אומר כי שענה את יונה כמעי הדג הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אהה ה' חנינת בעת צרה על השביעית הוא אומר כי שענה את דוד וארת שלברבו בירושלם הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אהה ה' הכרחם על הארץ: ה בעשה ביכור חלפא ורבי חנניה בן תרדיון שעבר אחד לפני החתימה זכר את הברכה כולל ולא ענו אחריו אמן תקעו הכהנ' הקעו והקעו כי שענה את אברה' אבינו בהר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה חריעו בני אהרן חריעו כי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה וכשבא דבר אצל חכמים אמרו לא היינו נותנין קול אלא בשער מזרח ובחר חבית: ו שלש תעניות הראשונ' אנשי משמר כמענין ולא כשלימין ואנשי בית אב לא היו כמענין כלל על שניירות אנשי משמר מתענין וכשלימין ואנשי בית אב כמענין ולא כשלימין שבע אחרונות אלו ואלו מתענין וכשלימין דבר רבי יחושע וחכמים אומרים שלש תעניות הראשונות אילו ואילו לא היו כמענין כלל שלש שניות אנשי משמר כמענין ולא כשלימין ואנשי בית אב לא היו מתענין כלל ואחרונ' אנשי משמר כמענין וכשלימין ואנשי בית אב כמענין ולא כשלימין: ז אנשי משמר מותרים

בלילות שאין לחוש שאם תכבד העבודה על אכסו בית אב כלילה ויזכרו אלו לבא לסייעם: לא ביום ולא כלילה לפי שהיו כדרכו להעלות כל הלילה אכרים ופודים שפקעו מעל המזבח: אכסו מעמד הם ישראלים הקנועים בירושלם ועומדים על קרבן אחיהם ומתפללין שיהא מקובל כרגון ועומדים סם בשעת העבודה שלמים מכל ישראל דהיאך קרבו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו והכת' אומ' תשמרו להקריב לי

במועדו לישראל מגוה שיעמדו על ההכני' בשע' עבוד': אכורים לספר ולכב' משככסו למשמרת כל אותה שב' כדו שיספרו קודם לכן ולא יכנסו למשמרת כשהן מכוול': ותחמשי שבתו משמרתן מותרים שדרך בני אדם לספר בחמשי ואין ממתיכי לספר בעש' מכני הטורח: ק כל הכתוב במגילת תעבי' ימו' שבעש' בהם כסו לישראל בבית שני וקבעו יט אית יומיא דלא להתעבכה בהון בלבד ואית יומיא דחמירי טפי דלא למספד בהון ואותן שהן חמירי ואסורי' בהכפ' לפניו אכוד בהספד דלמ' אתי למעבד הכי ב'ט גופיה לא חמיו מותר דכיון דעבד יט לא חיישינן ואין קל דכטלה מגילת תעבי' וכל אותן הימי' הכתובי' שם דלא להתעבכה ודלא למספד כלן מותרי' בהספ' ותעבי' הון מ'אכוד וסודי' שאכורין בהספד ותעבי' וימי' שלפניהם

לשתות ויין בלילות אבל לא בימי' ואנשי בית אב לא ביום ולא כלילה אנשי משמ' ואנשי מעמד אסורין מלספר ומלכבס ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת: ח כל הכתוב בגבולת חגיגות דלא לספד לפניו אסור לאחריו מותר ר' יוסי אומר לפניו ולאחריו אסור דלא להתעבא בהון לפניו ולאחריו מותר ר' יוסי אומ' לפניו אסור לאחריו מותר: ט אין גזרוין תענית על הצבור בתחילה בחמישי שלא להפקיע השערים אלא שלש תעניות הראשונות שני וחמישי ושני ושש שניות חמישי שני וחמישי רבי יוסי אומר בשם שאין הראשונ' בחמישי כך לא שניות ולא אחרונות: י אין גזרוין תענית על הציבור ברח' בחנוכה ובפורי' ואם התחילו אין מפסיקין ברבי רבין גמליאל אמ' מאיר אלפ' שאמר ר' ג' אין מפסיקין מותר היה שאין משלימים וכן ט' באב שחל להיות בערב שבת:

פרק ג

סדר העניות אלו האמור ברביעה ראשונה אבל צמחים ששנו מתריעין עליהן מיד וכן שפסקו גשמים בין גשם לגשם ארבעים יום מתריעי' עליהן ואומרים עליה' ענינו מפני שהיא סכת בצורת: ב ירדו לצמחין אבל לא ירדו לאילן ולאילן ולא לצמחין לוח: וזוהו אבל לא לבורות לשיחין ולמערות מתריעין עליהן מיד: ג וכן עיר שלא ירדו עליה גשמי' רכתי' והמטרתיו על עיר אחת ועל עיר אחת לא אכשירי חלקה אחת תמטר וגו' אות' העיר מתעב' ומתערע' וכל סביבותיה מתענות ולא

ואחריה מותר: ט שלא להפקיע את השערי' כשרואי' בעלי חמיו' שקוני' למוצאי המזי' ב' סעודו' גדול' אהת לליל התעבי' ואח' לשב' יהיו סכורי' שאז רעב לעולם ומתקרי' ומפקיעי' השער אבל משהתחילו להתעב' דבאי יודעי' שאיכו לא מפני התעבי' יא' שלא יאמרו אם לא שראו בד' שהרעב בא לא היו דוחקי' לגזור תעבי' עתה סמוך לשב' ומפני כן יקרו ויפקיעו השער: ו ואם התחילו שגזרו התעבי' קוד' לכן והתחילו להתענות על הרה' אפי' אם אחד ופגע בהן אחד מאלו הימי' אין מפסיקין: מודה הוא שאין משלימין להתענות בהן כל היום לא אוכל בערב סמוך לשקיע' החמה: וכן ט באב שחל להיות בעש' כגון בושן שיהי' בד' קונעם עפ' הראייה אוכל בערב סמוך לשקיע' החמה מפני כבוד השב' שלא יכנס לשב' כשהוא רעב ואין הלכה כרמאי' אלא אם התחילו אין מפסיקין אלא מתעבי' ומשלימו וכן ט באב שחל להיות בעש' ונתעבה ומשלי':

סדר

תעניות האלו האמורי' כפרקין דלעיל אינו לא ברביעה ראשונ' אש עברו ג' זמרי' של רביעה של יורה שהם ג' כמרחקו וז' וז' ולא ירדו גשמי' אז היו מתעבי' ימירי' ואליכ' מתעבי' הככור י' תעבי' על הסדר שאם אכל ירדו גשמי' בעתן וצמחו הורעי' וכתבו כעו' תח' חטו' יבא חוה ותח' שעור באש' אז שכו' אח' מתריעי' עליה' מיד בתעבוי' ראשון שכל חומר האמו' בתעבי' האחרון וכוה' מיד בדאסונו: בין גשם לגשם בין רביעי' ראש' לשנייה: מכת כבוד סימן כבוד הוא: ב ירדו לכמחי' ולא לאילן כגון שירדו בכהת שזה ופה לכמחים ולעשבים ואינו מועיל לא לבית: לאילן ולא לכמחים שירדו בכח: לכבודו סימן ומערות שמכניסין בהן מים לשתות: ג וכל סביבותיה מתענות שאותה העיר שלא ירדו בה גשמים תלך

תענית פרק ג

לפי: זות תבואה בעיר שירדו בה ויהיה רעב: ד מכולת שמותיה הכריזות כופלות אבל רעועות אין ז ומלות: ככל מקום ואפילו הערים הרחוקות ממנה הרבה כדמפרש טעמא כפיכא מפני שהיא מכה מהלכת: ה שרפון רוח שמפסיד את התבואה ומתרוקנת מן הרוע: ירקון תבואה שהכסיפו פנים יש מפרש ירקון חולי שהרפון פני אדם כמראה ירק השדה: ועל מיה רעה שכרמי כיס נישנו: ועל הקרב חיילות העונות ממקום למקום

ואף על פי שאינם באים להלכה עם אונת העיר: ו כמלוא פי תכור שלקתה בשדפון כל כך תבואה שהיא ראוי לעשו ממנה פת למלאת התמור: לעריהן לארץ ישראל: באשקלון ארץ פלשתי: ועל שאכלו ואכידהו היה רעה ומכה מהלכת היא: על שנראה באז בעיר: ז המטרפת מתחבטת ומשתברת כמו ניצה המרופה בקערה: לעורה לקבץ את העם שיכולו לעזור ולהושיע והלכה שאין תוקעים עליהם בשופר או בבתעוררות בשנת אילן אם כן הזכירו לתקוע לקבץ את העם אבל מתענים וזועזעו ומתחנכים עליהם בשבת: שמעון התמי מתענת היה: אף על הדבר מתריעון בשבת ולא הונו לו חכמי להתריע על הדבר בשבת אבל בחול מתריעין: ח חזן מרוכב גשמי לא שירדו הרבה כל כך שמקלקל את התבואה נרביץ להם עוד והן לעורה על על בני אדם: תגדו פהים של חרש הם ומלטלי מקול למקו: שלא ימוקו בגשמי: עג שגדשם בקרצו רשע עגול בעין עונה: גשמי כורב גשמי בשוכה למלאת בורות: אם כמחית אם בולה מוכה במים: ארץ טובים ארץ היתה ביהושעם שכל מי שמוכח

ולא מהריעות רבי עקיבא אוסר בתריעות ולא מהענות « ד וכן עיר שיש בה דבר או כפולת אותה חעיר התענה ובהרעת וכל סכיבותיה מתענות ולא בתריעות רבי עקיבא אוסר בתריעות ולא מתענות איהו רבר עיר המוציאה חסם כאות רגלי ויצא מסנה שלשה כתיים בשלשה ימים זה אחר זה הרי זה דבר פחות ככאן אין זה דבר « ח על אילו בתריעון בכל מקום על השדפן ועל חירקון על הארבת ועל החכול ועל החיה רעה ועל חחרב בתריעון עליה מפני שהיא מכה כהלכת « ו כעשרה שירדו וקנים כירושלם לעריהם ונזרו תענית על שנראה בכלא פי הנור שדפן באשקלון ועוד נזרו תענית על שאכלו ואבי שני הינוקות בעיר הדרך רבינו יוסי ואמר לא על שאכלו אלא על שנראה « ז על אילו בתריעין בשבת על עיר שהקשים גרים או נהר ועל הספינות המטרפת בים ריוסי אום לעור ולא לעקח שפעו התימני אום אף על חדרב ולא הודו לו חכמים « ח על כל ישיח שלא תבא על הציבור בתריעון עליון חוץ כרוכב גשמים כעשה שאמר לו לחזקי הבעגל התפלל שירדו גשמים אכר להם צאו וחנניסו הנדושים בשיביל שלא יטקו והתפלל ולא ירדו גשמים « ט עשה עג עתה ועמד בתוכה ואכר לפניו רבנו של עולם בניך שבו פניהם על שאני בניך בידך לפניך נשבע אני בשםך הנורל שאניו ככאן עיר שהרחם על בניך התחילו גשמים בנשטין אמר לא כך שאלתי אלא גשמי בורות שיחין ומערות התחילו לירד בוטף אמ' לא כך שאלתי אלא גשמי רצון ברכה ונברה ירדו כתיקנן עד שיצאו ישראל כירושלם להר הבי' מפני הגשמים באו ואכרו לו כשם שהתפללת עליהם שירדו כך התפלל שילכו להן אכר להם צאו וראו אם נכחית אבן חשועי' שלח לו שפעון בן ששח אכלו חוני אהה נזרני עליך בירוי אבל כה אעשה לך שאתה מהתא לפני המקום ועושה לו רעונך ככן שהוא כהתא על אביו ועושה לו רעונו ועליך הכתו' אוסר ישמח אבך ואכך ותגל יהלךך « ט היו מי ענין וירדו להם גשמים קודם חנץ החם לא ישליכו לאחר חנץ ההכה ישלימו ר' אליעזר אוסר קודם חצות לא ישליכו לאחר חצות ישלימו מעשה שגזרו תענית כלור וירדו להם גשמים קודם חצות אכר להם רבי

שרפון

מראה היה עמוד עליה ומכריו מראה מראה וכא' כעליה ומתכ' כמתי וכוט' איתה ואיתה אכן בקרחת אכן טובשי' ונראה כהנה שהיתה גמיה מאד ולא היה אפשר שתתכסה בגשמים אלא אם כן בא מכלל גשמים: אלה שמחדיקין על כבוד הרב: יתחבא מתגעגי: ט לא אומ' קודם סגולא ושלמו והלכ' כרא: בלו

באז אכלו ושתו ולא אמר להן קראו הלל גדול מחלה שאין קורין הלל גדול לא ככרם מלאה וכפש שבצה:
בשלשה פרקים בשבס וכו' הכי קאמר בשלשה פרקים שהם תעניות ומעמדות ויום הכפורים
 דמטיק בנה הכי : כהניס נזאזי את כפיהם בכל תפלה דהיכו שקרית מכה ונעלה
 יום וס אחד באלו הפרקים שכוזאים בפייהם ארבעה פעמים ביום והוא יום הכפורים שיש בו תפלת מוסף
 ומתניתין דבי מאי היא דאמר יש

שרון צאו ואכלו ושתו ועשו יום טוב ויצאו ואכלו ושתו ועשו יום
 טוב ובאו בין הערבים וקראו חלל הגדול
פרק ד בשלשה פרקים בשבת כהנים נושאין את כפיהן
 ד' פעמי' ביום בשחרית במוסף במנחה ובבעילות
 ששירים בתעניות ובמעמדות וביום הכפורים * ב אלו הן
 מעמדות לפי שנאמר צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני
 לחמיכי היאך קרבנו של אהרם קרב והוא אינו עומד על גבו
 החקיניו נביאים הראשונים עשרים וארבע משמרות על כל משם'
 ומשבר היה מעמד בירושלם של כהנים של לויים ושל ישראלים
 הגיע זמן המשם לעלות כהנים ולויים עולים לירושלם וישראל
 שבאותו משמר מתכנסק לעריהן וקוראין במעשה בראשית *
 ג ואנשי הסעמד היו מתענין ד' ימים בשבוע מיום שני ועד
 יום חמישי ולא היו מתענין ערב שבת מפני כבוד השב' ולא באחד
 בשבת כדי שלא יצאו כמנחה ועונג לגיעה ותענית ויכותו ביום
 הראשון בראשית ויהי רגיע בשני והירגיע ויקוו המים בשלישי
 יקוו המים ויהי מאורות ברביעי יהי מאורות וישרצו המים בחמישי
 ישרצו המים ותוצא הארץ בששי ותוצא הארץ וכלו השמים
 פרשה גדולה קורין אותה בשנים וחקטנה ביחיד בשחרי בכוסף
 ובמנחה נכנסין וקורין על פיהן כקורין ארז שמע ערב שבת
 במנחה לא היו נכנסין מפני כבוד השבת * ד כל יום שיש
 בו הלל אין בו כעמד בשחרית קרבן כוסף אין בנעילה קרבן עצי'
 אין במנחה דברי רבי עקיבא אבר לו בן עזאי כך היה דבייהושע

היה מעמד מקצת שבעי ישראל חלוקים לכד חלקים שלוחים מכל ישראל לעמוד על הקרבן עם הכהני'
 והלויים שאלות משמר ושרא שאלות משמר מתכנסין לעריהם אותם שהיו רחוקי מירושלם ולא היו יכולי
 לעלו לעמוד על הקרבן בשמער שלהן מתכנסים בבתי כנסיו כעריהן ומתעבים ומתפללים וקורין בתורה
 בכל יום כמעשה בראשית להודיע שהעולם עומד על העבודה שעושים במקדש : ג ולא היו מתעני'
 בעש מפני כבוד השבת ואין כל בשבת עצמה ולא ביום ראשון מפני שהוא שלישי לביורה שנעש כבוד אדם
 יום שלישי לביורה הלש טפי דכתיב והי ביום השלישי בהיותם כואבים אי נמי מפני שנשכ כתבכו כשמה
 יתרה ולמוציא שבת בטלת ממנו ואם היו מתעבים ביום ראשון היו מתכנים וכלל יום היו אכשי מעמד
 מתפללין מפילת כעילה : פרשה גדולה קורין אותה בשנים בפרשת בראשית לאחר שקרא הראשון שלשה
 פעמים חזר השני וקורא פעם שלישי שקרא הראשון ומשלים פרשת בראשית והשלישי קורא יהי רגיע
 בשכיר ראשון קורא יהי רגיע ושנים קוראים יקוו המים וכן כלם : ד בשחרית ובמוסף כו' הכא מיירי
 בכל שאר מעמדות שהיו חזן לירושלם שהן היו קורין במעשה בראשית כמשפטן אפילו ביום שיש בו קרבן
 מוסף דהא אכהו לא טרידי אכל המ עמדו שכירושלם ביום שיש בו קרבן מוסף לא היו קורין במוסף במעשה
 בראשית כדתבין לקמן קרבן מוסף אין בו מכה והשתא קרבן מוסף מעמד דמכה דלאו דידה דהוי מעמד
 דידה

ב אלו הן מעמדות
 מה טעם קאמר מה טעם תקנו
 מעמדות לפי שכאמ' כו את בני
 ישראל וגו' על כל משמר ומשמר
 שונה

תענית פרק ד

ידויה לא כל שכן : בשחרית ומוסף ובמנחה כו' הכי קאמ' בשחרית ומוסף הוא למיזבין ספר תורה וקרי' פרשה גדולה בשנים וקטנה ביחוד אבל במנחה איך ומזבין ספר תורה מפני שזוהי התענית אלא קורין על פה ועבר שבת במנחה לא היו ככפול לבית הכנסת : ולא היו קורין כלל לפי שהיו טרודי' לתקן נדכי שבת : יום שיש בו הלל כגון ימי חנוכה שיש בהם הלל אין מוסף אותן שבידושלם לא היו קורין שום פרשה בשחרית לפי שאין להם פכא' לעשו' מעמדם שההלל דומה אות' קרבן מוסף ד' שיש בו קרבן מוסף לא היו קורין שום פרשה כבעלה וכ' שלא היו קורין פרשה במוסף ענמו ולא במנחה שהיא קודם כעילה שקרבן מוסף היה דומה אותם : קרבן עג'ו אין בו מנחה כלומר יום שיש בו קרבן עג'ו כלל קמ' ואין בו קרבן מוסף דומה מעמד של מנחה אבל לא של כעילה שכן היה רבי יהושע שזכה קרבן עג'ו דומה מעמד דכעילה וכ' שדומה מעמד דמנחה דקרבן עג'ו כהנ' היה קרבן קודם תמיד של בין הערבים ואם דומה מעמ' של כעילה כ' שדומה מעמד של מנחה הסמוך לו :

חור רבי עקיבא להיות שונה בכן עזאי ח וסן עזאי בהנים והעם תשעה באחד בניסן בני ארח' בן יהודה בעשרים בתמוז בני ד' בן יהודה בחמשה באב בני פרעוש בן יהודה בשבע' בו בני יוג'ב בן רכב בעשרה בו בני סנאח בן בנימין בחמשה עשר בו בני זמא בן יהודה ועמ'ם כהנים ולוים וכל מי שטערה בשבוע ובני גונבי עליו ובני קוצעי קציעות בעשר' בו בני פחת מואב בן יהוד' בעשר' באלול בני עדין בן יהודה באחד בטבת שבו בני פרעוש שגידו באחד בטבת לא היה בו מעמד שחיה בו הלל וקרבן כוכף וקרבן עג'ו ו חמשה דברי אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז וחמשה בתשעה באב בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות ובשל החסיד והובקעה חעיר ושרף אפרכסו את התורה ועמיד עלם בהיכל בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ והרב

קרבן מוסף מדברי תורה ודין הוא שלא ידחה אלא פעמה דמנחה דליב' למיזב' דלמא מדחי קרבן דכרי תורה לא כעו חזוק אבל קרבן עג'ים כדברי סופרים דמי ודין הוא דלרחי מעמד דמנחה וכעילה דכרי חזוק כי היכי דלא לדחיה לקרבן עג'ים ולא ירדתי לבוף דכרי רמ'ם כפירוש משנה זו כי מדכריו נרא' שהיו אכשי מעמד מתפללים תפלה יתרה בכל יום בין שהר' למנחה והיא נקראת הפלת מונף ודבר זה לא מנאעיהו לא כדבלי ולא ביושמי : ה זמן עג'י הכהני והעם כשעלו כבי הגולה לא מנאו עג'י כלשכ' ועמדו לא והתדבדו משהם והתנו כניאי שביניהם שאפי' לשכה מלאה עג'י יהיו לו מתדב' ח' להם וכיום שמניא' העג'ו מביאי עמהם קרבן כדבה ועשו' אותו היום יט וכן כתו בכפר פורא והגורלו הלכנו על קרבן העג'ו וגו' להר' לבית להיכו נעתי מומוני לשנה : וכל מי שטעה שטרו ולא היה יודע עם מילך ילך עם כני ועי' : וכני גונבי עלי מפרש בגמר שפעם אהת גזרו האויבי שמד על ישראל שלא יביאו בכוריהם למקדש והושיבו שומרי יבדרכי' על כך ועמדו אכשי כשרי שבאותו הדור והביאו סלי בכוריהם ופסחיות בקניעו דהינו תאני יכשי וגו' שא' על כתפם עלי הוא עין גדול עשו' כעין זוכנא שותפים בו דהייסא והיו דנילין לכתוב בו הקניעו' לעשו' מהם עגולו דלה וכהיו פוגע' בשומרי אומרים להם אנו הולכים לעשות שני עגולי דבלה במכתשת שלפנינו בעלי זה שעל כתפינו וכך היו מביאי בכוריהם לידושל' ועל שם כך נקראו בני גונבי עלי כלומר גונבי לב השומרי בעלי שעל כתפם : וכני קובע קניעות על שם שהותבי עגולי הדבלה במקצועו' ואלו האנשים הכשרו' עינין עמדו פעם אהר' שגזרו שמד שלא להר' עג'י למעיריך יתקנו סולמו והיו אומרי לשומרי לישול שני גזולו' מושב' זה שלפנינו כדילם זה שעל כתפינו אנו הולכי' ועל שם כך נקראו בני סלמאי התנוע' שהיו כותבי' הקולמוס אהר' שעבדו מן השומרי ומביאי' מהם עג'ים למערכה וכל לו מביאי' עג'י עם בני עמ' : שבו בני פרע' שיה' שלא שיימו מטיילי' פייהו איזה באחרונ' כדכתי' והגורלו הפלנו על קרבן העג'י : שהיה בו הלל לפי שאחד בטבת הל כמנחה לעולם וכמנחה גומרי את ההלל אבל הלל דר' שאין קריאת ההלל בו לא מנחה בעלמ' לא דמי מעג'ו ומאזי טענו' לא חשיב ד'ם כיסן ד'ת ביה כמו הלל וקרבן מוסף וקרבן עג'י : ו כ'ו בתמוז כשתברו הלוחות שהרי בו כ'וין נתנו י' הדברו' וכו' בהשכ' עלה לקבל את שחר התור ושהה שם מ'יום כמנאו כלום כ'ו בתמוז וכשארד שזכר את הלוחות : ובעל התמיד שלא היו שם כנשים להקריב שנאה

תענית פרק ד

ע

צבאה העיר במגדוד : והעניוד כלם בהיכל פלגיו בה אמוראי בירושלמי חד אמר כלם של מנשה ובבית ראשון איירי וחד אמר כלם של אפוסטמוס שהיה יושדי היוונים ובבית שכי היה : ו שבת שקל ט כאב שניב שקל ט כאב להיות בתוכה אסור לספר ולכבס כל אותו שבוע עד שיצטוד התענית : ובחמישי מותרין כשהיו מקדשים על פי הראיה וכל ט כאב להיות בעש מותרים לכבס בחמישי שלפני התענית מפני כבוד השבת : שני תבשילי אין אכור נושום שני

דחרב הבית בראשון ובשני ובלבדה ביתר ונחרש העיר משנכנס אב ממעשי בשמחה : ו שבת שהלהשע באב להזה בהובה אסור לספר ומלכבס ובחמישי מותרין ספני כבוד חשבת ערב משע באב לא יאכל אדם שני תבשילין לא יאכל בשר ולא ישתה קר רבן שמעון בן גמליאל אומר ישנה רבי יחורה מחייב בכפירת חבטה ולא הורו לו חכמים : ח אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין שלא לבייש את מי שאין לו כל הכלים טעונין שבילה ובנות ירושלים יוצאות וחולרות בכרמים ומת היו אומרות בחור שא גא עיניך וראה בה אתה בורר לך אל התן עיניך בנוי תן עיניך בשמחה שקר התן והבל היופי אשה וראת היא תתלהל ואום' הנו לה ספרי ודיה ויהללו בשערי מעשיה וכן הוא אומר צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעשרה שעשרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו ביום חתונתו וז מתן תורה וביום שמחת לבו ביום בירת המקדש

שיבגה בכמה בימינו אמן

שלתה מסכת תענית : ונצתה כתמיל מסכת מגילה :

פרק א

מגילה נקראת באחר עשר בשנים עשר בשלש עשר בארבע עשר בחמש עשר לא פחות ולא יתר ברכין הסוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחבשה עשר בפרים ועירות גדולות קורין בארבעה

יעלו לרגל וכו כמות הרגו ביתר לקבדה וכו היו פוסקים מלכרות עמים למעדה לפי שמוזא תש כחה של חמה שאין בה כח ליבש הער : מלכות : יום הכפורי שבו נתנו לוחות האחרונות והוא יום מקילה וסליחה : שאולים שלכן שואלים אפי עזרות : שלא לבייש את מי שאין לו : טעמים טבילה קידוש שילבוש לכו שאין כל אדם בקיין בחכרתה שאם נדה היתה : יוצאות וחולות כמו אז תשמח בתולה בעמול : המלך שלמה הקבד שהשלים שלו : אמו ככסת ישרל : זה מתן תורה זה שבו נתמ להותי אחרונות : זה בנין בה בכתתהך ביה : בקראת באחד עשר בשנים עשר פעמים בזה ופעמים בזה כדמפרש ואזיל : מיומות יהושע

מגלה

בן כון קורין בחמשה עשר דכתיב על כן היהודים הפרדים עשום את יום ארבעה עשר ומדפרדים בארבעה עשר מעמיניה דמוקפי בחמשה עשר וממוות יהושע נפק לן זש מפרזו כדיו כתי' ה' היהודים ספרים וכתיב התם לבד מערי הפרדים מה להלן מיומות יהושע אף כן זש ממוות יהושע וזאת שהכריס המוקפים חומה מיומי יהושע ארבע שאין להם חומה עכשו יקראו וכו' כמו שזש כדי לחלוק כבוד לחי שהיתה חרבה בימי מרדכי ואמתי כדו שהיו קורין ככיו שזש וישבו כאלו הם כדכיס המוקפי ארבע שהם עתה חרבי יהיה זכרון לחי בכס זה ולפי שהושע התחיל להלחם בעמלק תחלה וכת' כתוב זאת זכרון בספר ושם באזוי יהושע לפיכ הזכירו מיומות יהושע : לא שהכפרי מוקדימן כלומר מאחר שמוקפי קורו בכו ושזין מוקפי ביד הכל בכלל והיכו משכחתו יא ויב יז לא שהכפרי נתנו להם דשות להקדי קריאתן ליום הכניס יום כשנת שלפני יד לא ה' שנת שהן יום הכנס שהכפרי מתכבסו בעיירות למשפט לפי שבר' יושבי בזה כמתק עורא אי כמו מתכבסו הכפרי לעירות ככו להשמוע קריאת התור והכפרי אינם בקיאי ככ לקדו

ונכריים

מגלה פרק א

והריבוי שיקראנה להם אחד ענבי העיר ולא העריומים חכמים לחזור ולכבד ביום יד כדיו שיהיו פנויים ביום פורים להספיק כדבי מעשרת פורים לכבי העיריות ומנאו לדבר זה רמז מן המקרא דכתי' להיות עשוי ארץ ימי הפור' האלה בותיהם ואי לא תקון מדדכי ואסתר אלה יד ועו' הכתובי במקרא לית קרא כומס מאו ומכיהם ש'מ עזר שבי ועמי אחריו סוף מלותן הכתובים במגלה ו'ג לא נרין קרא לרכויו שיהא ראו לקריאת ענך הנס בו היה שבו כקהלו

להקסם מאויביהם בין בשטן בין בשאר מדוכות על כדקרא לא דכי קרא אלא אחד עזר ושנים עזר ואין לומר דדכי ששה עזר ושבעה עזר שלאחר יד ועו' הכתובים במגלה לאמר קרא ולא יעבור:

ב חל להיות יד כעש עריות ומוקסין בו ביום שאין קריאת ע מגלה בשבת גזרה שמה יטלכה צ'דו ויעבירה ד' אמות צ'לה ואם יאמרנה עד אחד בשבת הוה ליה יו' ואמר קרא ולא יעבור ואף על פי שכבי הכרכי קודי המגלה כ'ד כשחל טו' להיות בשבת מ'מ אין קורין ויבא עמלק אלא בשבת ש שהוא יום טו' מפטורים פקדמי ושולין והרשין בהלכו פורים כל אותה שבת וסעודת פורים אית

דאמרו דענדי לה ביום ארבעה עזר שבו קורין את המגלה ו יאית דאמרו דאמרו אותה לאחז השבת והכי משמע בירושלמי דמעשרת פורים שחל להיות בשבת מאהדים ולא מקדמים ולכולי עלמא אין עשים אותה בשבת וחל להיות ארבע עזר באחד בשבת כפדים מקדמי ליום הכנסה דהוה ליה יא והכי מלי שהקלו חכמים לכבי הכפדים להקדים ליום הכנסה כומן שישל שריון על אדמתן ושלוהי ד' ונא'ם להודיע מתי קדשו ד' הכדש ומתי הפסח קנצע אבל כומן הוה שהעם מהתכלים בקריאת המגלה ומומם ומכרם שלשים יום לפסח אם יקדמו הכפדים קריאתן הרי יעשו הפסח למוק שלשים יום על קריאתו ומנאו אכלים סוף ב' ימים אחרונים של פסח לפיכך אין קורין אותה אלא בזמנה:

ג עמרה בטלכין של בית הכנסת שבעטלים ממלכתן וכוונים משל כדור כדו להיות מנווין עמוד בשעת התפילה בבית הכנסת: בחלו איירו כומכים של מגלה אמרו מקדמוין אם חל זמן קריאתה בשבת אבל זמן עמי הכהנים והעם שהיו משפחות לישראל שקבועים להם ימים בכל שנה להביא עבים למקדש לבדוק המערכה ומביאין קרבן עבים עמהם עולת כדבה אם חל להיות בשבת מאחרים ליום סדר: ותשעה באב והיא הדיון שאר תעביית אם חל אחד מהן להיות בשבת: וחגיגה אם חל יום טוב בשבת דוחין שלמי חגיגה למחר שהריש לה תשלומין כל שבעה: וכן הקהל את העם שהיה המלך קורא בספר משנה תורה: וכל ה'צה חיובין ללא ולהביא את טפס כדכתי' האכשי והכשיו והטף ובשנת אי אפשר דוחין אותו למחר:

ולא מקדמיון דאכתי לא מנאו ומן חיוביהו: ותשעה באב דאקדמוי פורענות לא לא מקדמוין: ד אין בין אדר ראשון לאדר שני וכו' ה'ב קאמר אין בין יד וחמשה עזר של אדר ראשון ליד ועו' של אדר שני אלא מקרא מגלה ונתנת לאכיוסם ה' לענין הספד ותעניתוה וזה ש'ן: ה' אין בין יום טוב לשבת לא

בארבעה עזר אלא שהכפרים מקדין סקדיון ליום הכניסה ו כיצד חל להזית יום ד' בשני כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום ובקופרת חוסה למחר חל להיות בשלישי או רביעי כפרים מקדימן לוי' הכניסה ועיירות גדולות קורין בו ביום ובקופרת חוסה למחר חל להיות בחמישי כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חוסה למחר חל להיות ערב שבת: כפרים מקדימן ליום הכניסה ועיירות גדולות ובקופ' חוסה קורין בו ביום חל להיות בשבת כפרים ועיירות גדולות כקדיבן וקורין ליום הכניסה ומוקפות חוכה למחר חל להיות אחר השבת כפרים מקדמין ליום הכניסה ועיירות גדולות קורין בו ב' ומוקפות חוסה למחר: ג' אי וזחיא צ'ד גדולה כל שיש בה עשרה בשלג' פחות מכאן חריזת כפר באלו אמרו מקדימן ולא מאחרין אבל סוף עמי בהנים ותשעה באב חגיגה והקהל מאחרין ולא מקדימן אע"פ שאמרו מקדימן ולא מאחרין כותרין בהספד ובתענית ובתנורת לאביונים אמר רבי יחודה איסתי בקום שנכנסין בשני ובחמישי אבל בקום שאין נכנסין לא בשני ולא בחמישי אין קורין אותה אלא בזמנה: ד' קראות חטילה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר שני אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת חטילה ובתנורת לאביונים: ה' אין בין יום טוב לשבת

לפסח השבת והכי משמע בירושלמי דמעשרת פורים שחל להיות בשבת מאהדים ולא מקדמים ולכולי עלמא אין עשים אותה בשבת וחל להיות ארבע עזר באחד בשבת כפדים מקדמי ליום הכנסה דהוה ליה יא והכי מלי שהקלו חכמים לכבי הכפדים להקדים ליום הכנסה כומן שישל שריון על אדמתן ושלוהי ד' ונא'ם להודיע מתי קדשו ד' הכדש ומתי הפסח קנצע אבל כומן הוה שהעם מהתכלים בקריאת המגלה ומומם ומכרם שלשים יום לפסח אם יקדמו הכפדים קריאתן הרי יעשו הפסח למוק שלשים יום על קריאתו ומנאו אכלים סוף ב' ימים אחרונים של פסח לפיכך אין קורין אותה אלא בזמנה:

ג עמרה בטלכין של בית הכנסת שבעטלים ממלכתן וכוונים משל כדור כדו להיות מנווין עמוד בשעת התפילה בבית הכנסת: בחלו איירו כומכים של מגלה אמרו מקדמוין אם חל זמן קריאתה בשבת אבל זמן עמי הכהנים והעם שהיו משפחות לישראל שקבועים להם ימים בכל שנה להביא עבים למקדש לבדוק המערכה ומביאין קרבן עבים עמהם עולת כדבה אם חל להיות בשבת מאחרים ליום סדר: ותשעה באב והיא הדיון שאר תעביית אם חל אחד מהן להיות בשבת: וחגיגה אם חל יום טוב בשבת דוחין שלמי חגיגה למחר שהריש לה תשלומין כל שבעה: וכן הקהל את העם שהיה המלך קורא בספר משנה תורה: וכל ה'צה חיובין ללא ולהביא את טפס כדכתי' האכשי והכשיו והטף ובשנת אי אפשר דוחין אותו למחר:

ולא מקדמיון דאכתי לא מנאו ומן חיוביהו: ותשעה באב דאקדמוי פורענות לא לא מקדמוין: ד אין בין אדר ראשון לאדר שני וכו' ה'ב קאמר אין בין יד וחמשה עזר של אדר ראשון ליד ועו' של אדר שני אלא מקרא מגלה ונתנת לאכיוסם ה' לענין הספד ותעניתוה וזה ש'ן: ה' אין בין יום טוב לשבת לא

מילה פרק א

אוכל כפס כלכר מתניתין כש היא דאמרי אין מגיזין את הקטן ולא אתה לולב ולא את סת לדשות הדנים כיון שאין בהם כורך אוכל כפס ואין כן הלכה אלא כדנדי בה דאמרי מתוך שהותרה הוצאה לכוך אכילה סומרה כמי שלת לכוך. אכילה ואיכא כמי עלי אחריבי שאמורים בשבת ומותרים ב'ט ח'פס שאינם כורך אוכל כפס כגון מעילין פירות דרך. ארובה כ'ט אבל לא בשבת: שזה ודוכו בידי אדם שבתים בה מיתת

כד: ו אין בין המורד הנאה
אין מורד הנאה חמור ממורד
מאכל אלא דריסת הרגל שמורד
הנאה אסור לו ליכנס בתוך שלו
ומורד מאכל מותר: וכלים שאין
עושים בהן אוכל כפס מותר ל
להשליכן למורד מאכל ודוקא
במקום שאין משכירי כיוצא בהן
אבל במקום שמשכירי כיוצא בהן
אסור לכל הנאה המביאה לידי
מאכל שאם לא ההכנה זה מחוסר
כה שזה פרוט הקלת מאכל הוא
שהרי דאין אותה פרוטה לקנות
כה מאכל: כדר האומר הרי עלי
עולה עלאמר ומן הפריש' ולאכדה
סייב באחריות: כדכה האונ' הרי

לשבת אלא אוכל נפש בלבד. אין בין שבת ליום הכפורים אלא
שזה ודוכו בידי אדם וזה ודוכו בכרת. ו אין בין המורד
פנאח מחבירו למורד סמנו מאכל אלא דריסת הרגל וכלים שאין
עושים בהן אוכל נפש. אין בין נדרים לנדרות אלא שהנדרים
חייב באחריותן ונדרות אינו חייב באחריותן. ו אין בין זב
הרואה שתי רות או לרואה שלש אלא קדבן. אין בין מצורע
מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעת ופרימה. אין בין שחור בתוך
הסגר לשחור בתוך החלט אלא הגלחת וצפרים. ח אין בין
ספרים לתפילין וסוחות אלא שהספרים כותבין בכל לשון ותפילין
וסוחות אינן כותבות אלא אשורית רבן שמעון בן גמליאל אוכר
אף בספרים לא החירו שיכתבו אלא יוונית. ט אין בין כתן
מסוח בשמן המשחה למרובה בגדים אלא פר הבא על כל המצות
אין בין כתן משמש לכתן שעבר אלא פר יום הכפורים ועשידידי

חמישה

זו עולה ונאכדה אימ חייב באחריותה שהרי לא קבלה עליו אבל לעבין כל תאמר זה וזה שוין דכתיב באשר
בדרת לה אלהיך כדכה אשר דבר תפוך הלי בלד וכדכה אמרים בצעין: ו שתי ראיות בין ביום אה'
בין בשני ימים רבופים וכן שלש ראיות בין ביום אחד בין בשלשה ימים רבופים או שנים ביום אחד ואחד
למחר: אלא קדבן שזב חיואה שתי ראיות אינו טמאן קדבן אבל לעבין לעשות משכב ומנוח אב הטומאה
ואפי' לא נגע בהן וספידת שבעה משיפסוק מוזנו שברוך למכות שבעה קיים קודם שיטבול זה וזה שוים:
אין בין מצורע מוסגר שטעין הסגר כדכתיב והסגירו הכהן שבעת ימים: למצורע מוחלט שטמאזו הכהן
לגמרי אלא פריעה ופרימה הא לעבין שלוח וטומאה זה וזה שוין: אין בין טהור מתוך הסגור לטהור
מתוך החלט אלא תגלמת וכפורים דגני תגלמת וכפורים כתיב והכהן כרפא כגע הדרעת מן הכרוע ונא
מוסגר שזרעו תלויים בימים שאפילו כרפא בריך להיות מוסגר וימים אבל לעבין טהרה במקוה זה וזה
שוין לטהור מתוך הסגר כמו כתיב וכנס בגדיו וטהרו ואפ' לאיכא כמי קדבן אשם ולגו שמו מיהו הכא
ביום טהרתו ופריחתו הוא דקתבי ולא איירי בקדכות שהן בשמימי: ח ככותבין בכל לשון בכתב
של כל אומה וכלשון של כל אומה: אין ככותבין לא יוונית ועמית דשרו ספרים ביומיות יותר משאר לשונות
דאמר קרא יפת וסלחיס יפית וישכון באהלישם ויפיתו של יפת כלומר הלשון היפה שבכל בני יפת ישכון
באהלי שם ואין לך לשון יפה בכל בני יפת כלשון יונוי והלכה כהן שמעון בן גמליאל מיהו בזמן הזה כבר
אבד אותי לשון יונוי וכשתבש לפיכך אין כותבין ספרים בזמן הזה אלא בכתב הקדש וכלשון הקדש:
ט מרובה בגדים כהנים ששמשו בבית שני ואף בבית ראשון שמשו בבית ראשון ומימות יאשיהו ואלך שגמרה
בלחיות של שמו המשחה ביימי ולא היו כהנים גדולים אלא כלבישת הכנדים בלבד: פד הבא על המכות
כהן משום שהורה הימר בדבר שזוכו כרת ועשה כהוראתו מביא פד כדכתיב ואם הכהן המשוח וכהן
המשמש בהן גדול שאירע בו פסול ומזו אחר תחתיו ועבר פסולו וחזר לעבודתו והעבירו הבא תחתיו
הראשו קרוי משמש והשני עובר: גא פד יום הכפורים שאי אפשר להביא שנים וכן עשירית האופה חביתי
כהן גדול שבכל יום שאי אפשר להביא שנים הא לכל שאר דברים זה וזה שוין אס בל לקטור או לעבוד
שום עבודה משמש בשמנה בגדים ושכיהן מצויין על התמלה ומוהרים על האלמנה ומקדיבין אוכבין:

מגילה פרק ב

אין בין כמה גדולה כשעת התיד הנמות מידי כמה גדולה היא במתנכור שהיתה כמז ונכסין
לכמה קטנה של כל יומד ויומד של אחד היה עשה כמה לעמו אלף פסחים וכל שהיה כעין פסחים דהיום
החובות שקבוצ להן זמן בפסח כגון תמיד ומופעים אבל חובות שאין קבוצ להם זמן כגון פד העלם דכה
של כבוד ושערי יפו אף בכמה גדולה לא היו קרובין: יא ככל הדואה בכל מקום שיכול לראות עשה
את שילה: יש אחריה היקר

האיפה י אין בין בכמה גדולה לבסח קטנה אלא פסחים חד
הכלל כל שהוא נידר ונידב קרב בבכח וכל שאינו לא נידר הלא
נידב אינו קרב בבסח יא אין בין שילה לירושלם אלא
שבשילה אוכלי קרשים קלף וכעשר שני בכל חרואה ובירושלם
לפנים מן החובות וכאן וכאן קרשי קרשים נאכלים לפני כן הקלף
קרובת שילה יש אחרית חיתה וקרובת ירושלם אין אחרית חיתה
הקורא את חגגילה לבפרע לא יצא קראח על
פח קרא' חרגום בכל לסקה לא יצא אבל קורח:

כשחרכה שילה הותרו הנמות:
את המגלה למכר
לח ינא דכתיב

הקורא

והימים האלה כוכדים וכעשי' מה
עשיית הימים אי אפשר למכרע
דאי אפשר שיהא משה עשר
קודם ארבעה עשר אף זכירה
שהיא קריאת היגלה למפרע
לא: קראה על פה לא ינא כתי'
הכא כוכדי וכת' המס כתב זאת
זכרון בספר: קראה חרגום בכל
לשון לא ינא הכי קאמר עברי
שקראה חרגום ואינו מבין כלשון
חרגום אז ככל שאר לשון שאינו
מבין לא ינא אבל קורין אותה
ללועזות כלעז באותו לשון שהן
מבטיים וכלכד שתהא כתובה ב
באותו לשון שלא יקרא קורא על
פה: והלעזו שמע אשורית ינא
עונית הדי היא באשורית לדין זה

אותה ללועזות כלעזו חלעזו ששמע אשורית ינא ב קראת
סירוגין ומתנכנס ינא חיה כותבה רחשה וכתבה אבס בין לבח
ינא ואמלאו לא ינא יתיה פרעם בסס דבספרא ובקסא
ובקבנחתם על חנייר ועל חפתתה לא ינא עד שהיא בתורת
אשורית על הספר וברו: ג בן עיר שחך לכרך ובן כרך
שחך לעיר אם עתיד לחזור לבקבו קרא בבקבו ואם לאו קרא
עכשן ומהיכן קרא אם את חגגילה וינא בה די חברה ר' סאיר
אובר בולח רבי יהודה אובר באיש יהודי רבי יוסי אומר סאיר
הרברים האלה ד הכל בשירין לקרות את חגגילה חג
כחש שוטה וקטן רבי יהודה מכשיר בטן: אין קורין את
חגגילה

אלא שכבר אכד אותו לשון היוכי וכשתבס כדכתיבין לעיל: ב סרנין שקרא מעט ושהא וחד וקרא
מעט ושהא אפי' שהא יותר מכדי לגמור את כלה ינא: היה כותבה וכו' כגון דכתיב' כלה ומנהא קמים וקרי
פסוק פסוק במגלתא דמנחא קמיה וכתבי לה דלא כפיין ידו חובתיה אלף כשיקרא במגלה שהיא כתיב'
כלה: אם כיון לבו לבגית בקריאה זו: בסם שרש עזב שקורילו סמא: כסקרא אכן שנכע' כה אדו: קומום
מוין שרף ובלעזו גומל: קכקנתום ודל' אולו כלעז וכערי אג: כיר עשר מעשנים עי דכך וכתיבים עליו:
דפתרף עור שלא כשלים תקונו דמל' וקמיה ולא עפיין: על הספר על הקלף: ג בן עיר שמוכו ב'ד
שהלך לכרך שמוכו בטו: אם עתיד לחזור למקומו אם הוא בן כרך שהלך לעיר ועתיד לבגית מן הע' כללי
יד קום עמוד השמר ארע שהוא כלילה בעיר הויל' וכיו' לא יהיה בעיר אין זה אפי' פרוו ליומ' הילכ' קורא
במקומו בטו' אבל אם עתיד לבגית משם הלילה דהשת היו פרוו לאותו היום ארע שפתיר לחזור למחר לא
ליום אחר בקר פרוו וקורא עמהם והה לכן עיר שהלך לכרך אם עתיד לחזור כללי טו' על הוי' מוקף ליומ'
וקורא ביום יד ורע' שהו' ככרך אבל אין עתיד לחזור כללי טו' אינו קורא ביום יד לא ממתין וקיר עמהם
והכו מפרשי' לה למתני' בגמ' דמ' או' כלה והלכ' כדמ': ד הכל כשרי' לקרא את המגלה הכל לאתווי' נשי'
מון מחדש מתיר' ר' יוסי היא דאמ' הקורא ולא השמיע לאזכור לא ינא: ר' יהוד' מכשיר בטן ואין הלכ' כדמ'
יהוד': אין קורין את המגלה שחייב אדם לקרוא את המגלה כלילה ולחזור ולקרא' ביום וקריאה של יום
לא תהא לא לאחר הכן המחמה דכתי' והימי' הנה כוכדי וכעשי': ולא מולין דכתיב וכיום השמיכי ימול: ולא
טובל' ולא מוין דכתי' כהואה והוה הטורח על העמא ביו' השלישי וכיו' השכיעי והוקס טבילה להוזה ודוק'
כשטובל בשכיעי אמרי' דאי' טבול' לא ביו' ולא אמרי' משחשיב' כפתלת שניש' ראוי טבול' אע"ז לילה מחלת

איים הוא אבל מעט' יום שני עות' לטכול כלילה : אומרת יום בתד' ווס ב'א ימים שבין כדה לדה אס דארתה יום אחד שומרת יום מחרת וטובלת באותו יום עצמו משבתך החמה : משעלה עמוד השחר כשר דמשעלה עמוד השחר אקרי יום דכתיב כשר ערא ואכחנו עשים במלאכ מעלות השחר ועד צאת הככבי' אכתיב בתרי' והים לכו הלילה משמר והיום מלאכ ולא אמרו עד הכן החמה לא כדי לנאת מספק לילה לפי שאין הכל בקיאות כשיעלה עמוד

השחר : ה' לודוי הפרים פל כסן משיח ופר העולם דבר של כבוד שמתודי' עליהם חטאת שהכיאוס עליו : ולודוי מעשר בערתי הקדש מן הכית : לטעיב' וסמן את ידו על ראש העולה : להגשה מניח את המכה תמלס בקרן מערבית דרומית של מזבח ואחכ קומץ : ולקמינה ולהקטר בהקטרת קומץ קאמ' שהו נכמחס כנגד זרקת דם נזבחים ואיס כשרה אלא כיוכ אבל הקטר ס חלבים ואכרים כשר כל הלילה כדתנן במתניתי' : לקבלה קטלף הדם כמזק : להזייה הויית פרי הכשרי' וכל חטאו הפכיתיו מריקת דם על המזבח כמי קרי הזיה : ו להקטר חלבים ואכרי' ומתדי' תמו' של בין הערב' דכתי' בהו היא העלה על מזוקת על המזבח כל הלילה : זה הכלל דבר שמונותו ביום כשר כל היום לאתניו סדור שתי נזכי לנכות שנותנים על לחם הפנים : ודבר שמונותו בלילה כשר כל הלילה

המגילה ולא מלין ולא שובלק ולא סין וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול עד שתבן החמה וכולן שעשו משעלה עמוד השחר כשר ה' כל היום כשר לקריאת המגילה ולקריאת ההלל' ולתקיעת שופר ולנשילת לולב ולהפלת הכוספין ולכוספין ולודוי הפרים ולודויי המעשר ולודויי יום הכפורים למכיכה לשחיטה לתנופה להגשה לקמיצה ולהקטרת למליקה ולקבלה ולהזייה ולהשקית כוונת ועליות העגלה ולשחרת הכצורע : ו כל הלילה כשר לקצירת העומר ולהקטר חלבים ואיברים וזה הכלל דבר שמונותו ביום כשר כל היום דבר שמונותו בלילה כשר כר' הלילה

פרק ג

בני העיר שמכרו רחובת של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסת בית הכנסת לוקחין תיבה תיבה לוקחין מטפחות מטפחות לוקחים ספרים ספרים לוקחין תורה אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים לא יקחו כשפחות מטפחות לא יקחו תיבה תיבה לא יקחו בית הכנסת בית הכנסת לא יקחו את הרחוב וכן במוטריהו' אין מוכרין את של רבים ג' יחיד מפני שמוטריהו' אגרו מקדושותו דברי רבי יהודה אמרו לו : אם כן אף לא מעיר גדולה לעיר קטנה ב אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי שאם ירצו חזיריהו דברי רבי מאיר וחכמי' אומרי' מוכרין אותו כמכר עולם חוץ מארבעה דברים למרחץ ולבורסקי ולטבילה ולבית המים רבי יהודה אומר מוכרין אוהרה לשם חצר והלוקח מה שירצה יעשה ג ועוד אמר ר' יהודה בית הכנס' שחרב אין מספידין בתוכו ואין מפשילין בתוכו חבלי' ואין

לאתניו אכילת פסמי' שכשר כל הלילה ולא אמרו חכמי' עד חנות לא כדי להדקיק את האדם מן העברה : דמכה של עיר יש בה קדושה שמתפללי' בה בתעניתו וזכתי' פליגי על פסמי' מתני' ואמרי דמכה של עיר אין בה שמש קדושה הואיל ואין מתפללי' בה לא במקראי בעלמא והלכ' כחכמי' : בית הכנסת לוקחין תיבה ודוק בית הכנסת דכפרי' הוה דמנו מזבחי' ליה אבל בית הכנסת דכרי' כיון דמצלמא קא אתי ליה הויה דרבי' ולא מנו מזבחי' לה : ספרי' כתיבי' וכתובי' אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרי' דמצבלי' כ'ש ואין מזודי' : וכן במוטריהו' מכרו ספרי' ולקחו ממקבת הדמית' תוד' לא יקחו מן המותר דבר שקדושתו פחתה ולא כאשרו כל הדברי' הל' לולא כשלם מכרו שבעה טובי העיר במעמ' אכשי' הע' אבל אם מכרו שבעה טובי העיר במעמ' אכשי' העיר אפי' לקנות כדעיו' שבר לאת' מותר ודוק בשל כפרי' כדאמרבי' ב' לא על תנאי ופסי' משל רבי לרבי' אסור למכור מכירת חלוטה דרך כוון הוא כלומר אינו בעינינו כלום ואין הלכ' לת' : ממכר עולם ואפ' ליחיד ואפ' לכל תשמישין חוץ מד' דברי' דלאותם ד' דברי' לא ימכו' : בית המי' לכניסה אינו למי' דגלי' : ר' יהוד' אומר מוכרי' אותנו לשם מכר וכו' ואין הלכ' כר' יהוד' : ג ואין מפשילי' גורלי' ומותלי' וה' לכל שאר מלאכ' ולא שפסלת מכלי' כרין עקין רמז יריכ' ובית הכנסת בתיגדול הוא

מגילה פרק ג

הוא ראוי לכך והוא אוחזים: קפנדריא לקנר סלכו דרך בית הכנסת ולסוף קפנדריא ארמקופאל דר
אטול בהא כלום בעמד שאבי כרין להקיף שורות נתיים אקנר מסלכו ואכנס דרך כאן: מפני עגמת כפס
סחכריומי כרכו ויתנו לב לבנותיהם או יוכלו או יבקשו עליו דמתיים שחזור לפיכך אין אסור אלל ללקט
עשבים ולהאכיל לבסמך או לאכרם אבל ללקט ולהניחם כקומם מותר דאיכא עגמת כפס: 7

קורין פרשת שקלים כי תשא
להודיע שיביאו שקלים בארז
כדי שיקריבו באה כבימן מצות
חדשה: מקדימין לשעבר קורין
פרשת שקלים לשבת שלפני רח
ואפילו חל ראש חדש אדר בפס
מקריעו לשבת שעבר: ומסתיקי
בשבת הנאה מלומר פרשה שניה
כדי שתקרא פרשת זכור בשבת
הסמוכה לפורים לסמוך מחיית
עמלק למחיית העם: בשלישית
פרה אדומה להזהיר את ישראל
לטהר עבדו כדו שיטעו פמחמס
בטורה: ואחו היא שבת שלישית
כל סמוכה לפורים מאחריה
וכשחל רח כיון להיות בשבת הווי
לה שבת שלישית שבת הסמוכה
לרח כיון כדי לסמוך אזהרת

ואין פורשין לתוכו כצדו ואין שושחין על גגו פירות ואין עושין
אותו קפנדריא שנאמר חשיכותי ארת מקרשיכך קרשתן אף
כשהן שותמין עלו בו עשבים לא יתלוש מפני עגמת נפשו: ד
ראש חרש אדר טול לחיות בשבת קורין בפרשת שקלים חר
לחיות בתוך השבת בקרימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת
בשנייה זכור בשלישי פרה אדומה ברביעית ההורש חזר לכס
בזמיות חזרון לבסדרן לכל מפסיקין בראשי חרשים בחנוכה
ובפורים בתעניות ובסעודות וביום הכיפורים: ה בפסח
קורין בפרשת פועדות של תורת כהנים בעצרת שבעה שבתות
בראש השנה בחדש השביעי באחד לחדש ביום הכיפורים אחד
מות ביש הראשון של חג קורין בפרשת סוכות שבתורה כהנה
ובשאר כל ימות החג בקרבנות החג: ו בחנוכה בשני
פורים ויבא עמלק בראשי חרשים ובראשי חרשים במעשרות
במעשה בראשית בתעניות ברכות וקוללות אין מפסיקין בקוללות
אלא אחד קורא את כולן בשני ובחמישי בשבת במגוריה קורין
בסדרך

טהרת טמאי מתים לכסחים: ברביעית החדש הזה ששם פרשת הפסח: לבסדרן לבסדר הפטרות ספר
הכה הפטיר מעין ארבעה פרשיות פרשת שקלים בן שבע שנים פרש זכור פקדתי את אשר פשה לך פעמלך
פרשת פרה ארקות עליכם מים טהורים פרש החדש בראשון באחד לחדש מכל יום: ח חזר הפטיר וישן
פרשת היום: לכל מפסיקים שאין מפטירין מעין הפרשה אלל מעין המאורע: ה בפרשת מועדות
שבתות הכהים שור או כשב או עז וביומא קמא מיירי והאדכא כהנא בלגא שקדין כיום ראשון משכני וקרא
לכס ומפטירין בפסח בלגל בשני שור או כשב ומפטירין בפסח ואשיהו: בשלישי קדש לי כל בכור כרביש
אם כהן תלוי בחמישי פסול לך בשני וישעו כמי ישראל את הפסח במועדו כשביש שירת הים ומפטירין
וידבר דוד בשמיני שהוא יום אחרון של גלויות קורין כל הכבוד ומפטירין עוד היום ככוכו לעמוד: בעגרת
ביט ראשון בחדש השלישי ומפטירין במרכבה של יחזקאל ביט שני של גלויות קורין כל הכבוד ומפטירין
בחקוק: בראש השנה וה' פקד את שרה דבדה כפקדה שרה ומפטירין בחנה שם היא כפקד בדה: בי"ב
שני בעקדה ומפטירין הכן יקיר ליאפרים: ביום הכפורים שמרית קורין באחרי מות ומפטירין בה אמר
דס וכשא: במנחה קורין בעריו ומפטירי' ביוכה: בשני ימים טובים של חג קורישו שור או כשב או עז ומפטירין
ביט ראשון הכה יום בא לה' וביט שני ויקהלנו אל המלך: ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג כיגד
יום שלישי שהוא יום ראשון של חול המועד כהן קורא וכוים השני לוי קורא וכוים השלישי ישראל קורא וכוים
הרביעי והרביעי חזר וקורא וכוים השני וכוים השלישי ויום הרביעי כהן קורא וכוים השלישי לוי קורא
וכיום הרביעי ישראל קורא וכוים החמישי והרביעי חזר וקורא וכוים השלישי וכוים הד' וכן כלם ביט אחרון
של חג כל הכבוד ומפטירין יהי ככלית שלמה ולמחר קורין וזאת הברכה ומפטירין יהי אהרי מות משה
ושבת שחל להיות בחולו של מועד בין בכסח בין בסכות קוראים ראה אותה אומ' לי ומפטירי' בפסח העבד
היבשית ובסכות כיום הוא גוג במסורת כידנו דתחיית המתים עתידה להיות בפסח ומלחמת גוג ומגוג
בסכות: ו במעמדות במעשה בראשית שבשניל הקדכנו כתקיימום שמים ורץ וסדר קריאתן מפורש
במסכת

מגילה פרק ד

ע 1

בעמדת תעביה בפרק אחרון : ברכות וקללות אם נחוקתי להודיע שעל עסקי המטא בלא פורענו לעולם ויחזרו ונתעבה ויכבדו מנרתם : בסדרן בסדר פרשת היום : ואין עליהם להס מן החשבון כשגוע יום שבת יסורו ויקראו מה שקראו בשכי ובחמשי ובשבת במקום : שכאמר וידבר משה אכולה מתגיתין קאי ללמוד מכאן שמנה לקרות בכל מועד מעבין המועד :

את המגלה עות' הקורא

יושב רנה עומד רנה יושב : קראוה שנים ביחד ויבאו ולא אמרינן שני קולות אין כשעש' כאחד דכיון דמכניה להו יהבי דעתיהו : מקו שנהגו לכרך אחריה יברך אכל לפניה חייב ל לברך ככל מקום שלם ברכות על מקרא מגילה ושעש כפי' ושהחייבו בין בלילה בין ביום דקריאה של יום עקר דכתיב והימים האלה כזכרים ונעש' ואיכא למד דכיון שכירך שהחייבו בלילה לא יברך ביום שהחייבו והכי משתברא :

ואין מוסיפין עליהן שלא יקשה לזכור מפני שהן ימי מלאכה : ושבת במטה כמו סמוך לחשיכה הוא שהרי כל חיי' הירגלי' לדנו' ומחוי' טעמא כמו אין מפטיחין

בסדרן ואין עולי' לחם מן החשבון שנאמר וידבר משה את מושי' ח' אל בני ישראל מצותו שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו

פרק ד הקורא את המגילה עומד ויושב קראה אחד קראוה שנים צמא מקו' שנהגו לברך יברך

ושלא לברך לא יברך בשני ובחמישי בשבת במנחה קורין שלשה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטיחין בנביאי הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה ב בראשי החדשים ובחולו של מועד קורין ארבעה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטיחין בנביאי הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה זה הכלל כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב קורין ארבעה ביום טוב חמשה ביום הכפורים ששה בשבת שבעה אין פוחתין מהן אבל מוסיפין עליהן ומפטיחין בנביאי הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה ג אין פורסין את שמע ואין עוברין לפני התיבה ואין גומאין את כפיהם ואין קורין בתור' ואין מפטיחין בנביאי ואין עושין מעמד ומושב ואין אומרים ברכת אבלים ותנחומי אבלים וברכת חתני' ואין מוסיפין בשם פורת מעשרה

בשבת במקום : הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה המתחיל לקרובתורה ראשון מברך לפניה והאחרון המוסיף שהוא המעש' מברך לאחריה וכל שאר הקורין בתורה אין מברכי' לא לפניה ולאחריה והאד' כהני' עלמא דכולהו מערכי' לפניה ולאחריה גזרה משום הנכבס' ולא שמעו הראשון שכירך לפניה ויאמרו אין ברכה בתורה לפניה ומשום היוכאים ולא ישמעו המוסיף מברך לאחריה והראשונים לא ברכו ויאמרו אין ברכה בתורה לאחריה : ב ואין מוסיפין עליהן דבראשי חדשי' ובחולו של מועד כמו איכא בטול מלאכה דמלאכת דבר האכר מותרת : ביט חמשה דכל דטעי ליה מלתא מחכריה טעי ליה גברא הי'כך בראשי חדשי' ונמועד דאיך קדיחן מוסף קורין ארבעה יט דאיכא בטול עלאכא קורין חמשה : ויום הכפורי' דענוש ברת קורין ששה : שבת דחייבו סקילה קורין ז : א אין פורסין על שמע עשרה שבאו לבית הכנסת אחר שקראו צבור את שמע עומד אחד ואומר קדיש ונכרו וברכה דאשכח שלפני קרית שמע פורסין לשון פרוסה כלומר חני דבר משתי ברכות שלפני קש אומ' ברכה אחת : ענדי' לפני התיבה שלוח צבור : ואין כושאי' ספיקה לברך ברכת הכהנים ואין קורי' בתורה כצבור וכל הני אין כעש' בפחות מעשרה דכתי' וכקדשתי בתוך בני ישראל כל דבר שנקדושה לא יהא בפחות ז' עשרה כתי' הכ' בתוך בני ישראל ותיב התם שנדלו בתוך העדה הושתמה הלהן עשרה שאי' עדה פחותה מי' אף כאן י' : ואין עושין מעמד ומושב למת כשנשא' את המת לקברו היו יושבי' שבעה פעמי' לכבוד המת ואומרי' על כל פרק ופרק של הספ' עמדו יקדי' עמודו שבו יקרי' שבו וכבדו מעשרה לאו אורח ארעא : ברכת אכלי' ברכת רחנה שהיו אומרים ברכה כנגד האכלי' וברכה כנגד העממי' כו' כעפרוש בפ' דכתובות : ותנחומי אכלי' עומדים בשורה כשחורים מן הקבר ומתחמין את האכלים ואין עורה פחותה מעשרה : ומתבים שבע ברכות שאומרים לחתן : ואין עומדין כיון דכעי' למימד כבדך אלקיכו בנייר מעשרה לאו ארעא : והקדשות של הקדש האכל לעדותן כריך עשרה ואחד מהן כהן דעשרה כפי' כתובים בפרשת הקדשות שלשה בערכין ושלושה בנהג' וארבעה

מגילה פרק ד

בקר קצות: ואלם כיוצא בהן אם אמר דמי עלי שמין אותי כעבר ועבר אחקש לקרקעו דכתי והתחלתם אותם לכביכס וכי היכי דבקר קצות נעבינ נשדה וחד מניה כהן הכי נמי באדם: ד ולא יקרא למתורגמן ויתר מפסוק אחד שלא יטעה המתורגמן שמתרגם על פה: וכנביא שלמה אם ירנה ולא אכפת לן אם יטעה דלא תקפא לן הוראה מניה: ואם שלטתן שלש פרשיות בגון כי בה אמר ה' חכם נמכרתם כי

מעשרה ובקר קצות תשעה וכן וארם כיוצא בהן: ד הקורא בתורה ליה ישחות משלשה פסוקים ליה יקרא למתורגמן ויתר מפסוק אחד ובנביא שלמה היו שלשתן שלש פרשיות קורין אותה אחד מדלגין ובנביא ואין מדלגין בתורה ועד כמה הוא מדלג עד כדי שלא יפסוק המתורגמן: ה חספסיר בבניא חוה פורם על שמע וחוא עובר לפני התיבה חוה נושא את כפיו ואם היב קטן אביו או רבו עוברין על ידו: ו קטן קורא בתורה ומתרגם אבל אינו פורם על שמע ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא את כפיו פוחח פורם את שמע ומתרגם אבל אינו קורא בתורה ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא את כפיו כומא פורם את שמע ומתרגם רבי יהודה אומר כל שלא ראה כאורות מימי אינו פורם על שמע: ז כהן שיש בידו כוסין לא ישא את כפיו רבי יהודה אומר אף מי שהיו דיו צבתות אכסים ופוחח לא ישא את כפיו מפני שהעם מסהכלין בו: ח האומר איני עובר לפני התיבה בצבועין אף בלבנים ליה יעבור בסנדל איני עובר אף יחף לא יעבור העושה תפלתו עגולה ככנה ואין ברה מצוה נתנה על מצחו או על פס דו הריו וז דרך חסינו ציפן חוב ונתנה על

כה אמר ה' מעדים ירד עמי ב בראשוכ: ועתה מה לי פה כאם השם הם שלמה פרשיות בשלשה שקדאות נרופים: מדלגין בכניא מפרשה לפרשה ואפילו מעבין לעבין ואין מדלגין בתורה כשני פניכים אבל בעבין אחד מדלגין כמו שהיה בהן גדול קורא כיום הכפורה פרשת אחרי מות ומרלב וקורא אך בעמוד עד שלא יפסוק המתורגמן: המדלג בין בתורה בעבין אחד בין בכניא ואפי' כשני עמבין לא יפחה לא בכדי שישלים המתורגמן לתרגם מה שהיא כדרך לתרגם שאין כבוד לבוד לעמוד עם בשעתק: ה המפטיר בכניא מי שרגיל להפטיר בכניא תקנו חכמים שיהא הוא פורם על שמע בדרים והוא עובר לפני התיבה להניח את הדכי בקדושת השם

בתפלה הואיל ומתניח את עצמו להפטיר דהוי דבר שאינו כבודו תקנו לו את זולתו: ואם היה קטן שאינו יכול לעבור לפני התיבה ולא לתרגם על שמע אביו או רבו עובדים לפני התיבה: על ידו כשכילו: ו קטן קורא בתורה יש מן הנאכזבי שאמר דוקא משלישי ואלך: קטן אינו פורם על שמע לפי שהיא כל להניח את הדכי ודי חובתו וכל שאינו חייב בדבר אינו מניח את הדכי ודי חובתו: ואינו נושא את כפיו אם הוא כהן שאין כבוד לכבוד שהיה כפופין לכרתי: פוחח בגדי קורעים וזרועותיו כראים מחמת פנים ויתר מתרגמו פוחח ויתר: פורם על שמע שהרי הוא מחוייב בדבר אבל אינו קורא בתור מפני כבוד העדה: וכן לפני התיבה וכן לנשיאו כפי מפי שנגח הוא לכבוד: סומא פורם על שמע שאינו רואה מאורות יש לו הנאה מן המאורות שכדי אדם רואין אותם ומגילין אותם העכשולים: ד יהודה אומר כל מי שלא ראה מאורות ומימינו לא יפרום שלא היה לו הנאה מהם לעולם ואין הלכה כר יהודה: ז כהן שיש בידו מומין וכן כפיו או כרגליו לא ישא את כפיו שאין הכהני שאלו לעלו בכסדר ליהן לדון אם יש מומין כרגליו ומתכלו בו מתוך כך ונאלו להסתכל בידיו והמתכל כהנים כשנאשים כפיהן עביו כהית לפי שהשכיח שורה בין יד יד: ח אטעם נבטו דומה לתכלת: פוחח שרשים אדומים שנבועים בהם אדום ומסיק בגמרא שאם היה דם בעירו בלתי רגיל עמהם וכלם ודעי במומין שיש בו או כנבע שדידו או שרוב אכשי העיר מלאכתן בכך מותר דשוכין מהסתכלים בו: ח אף בלבנים ליה יעבור חיישין שמא מיכות כזרקתו כדמורים עקפיה בכך: ה עושה תפלתו שראשו עגולו כאגוז או כבינה: סכל שלא תכנס נראשו: ואין כנס מצוה דתגלגין מרובעו הלכה למשה מסיני: הרי זה דרך מיכות שחזר דברי חכמי והולכים אחד משמעת המקרא ואומרי בין עיבך ממש על ידך ממש וחכמי למדו בגב בין עיבך כקוין שער כראש מקום שמוחו של יעקוב דופם על ידך כנוכה היר קיבורת כראש הזרוע שתהא כנגד הלכ: כפיו חוב וכח והכתי אמר למען

חגיגה פרק א

עד

תהיה תורת ה' כפיך מן המזרח לפיך שיהא הכל מערבהמה טהורה ולא מזהב: ונתנה על בית אדנקלי צל בית יד המלבט ממוחז והכתוב אומר לך לאות ולא לאחרים לאות: הרי זו דרך החבובי כפי אדם ההולכים אחר דעתם חזן מדעת החכמים: ט יברכוך טובים הרי זו דרך מינות שדרכיו ישראל לנרף עמם פושעי ישראל באגודת תעבדותיהם שהרי חלככה ריחה רע ומכאף הכתוב עם סממני הקטורת: על קן נפשו נגישו רחמך כמו שהגיעו ר

דחמך על קן נפשו נזרת לא תקח האם על הכניס כנס וחס עלינו: משתקי' אותנו טעם' מנתינו של הק'בה רחמים והן אינן אלא גזרות: ועל טוב וזכר שמך על טובתך גודה לך מ משתקים אותם שאנו חייבי' לברך על הרעה כ'סם שמדברים על הטובה: מודים מודים רמזו כשתי דשיו' כמודם ומקבל עליו שתי אלותות: המכה בעריות שדודש פרשה של עריות כלשון ככיו שאנו' לא בעריו' משם דבר הכתוב אלא שלא יגלה קלון אביו וקלון אמו ברכים: ומדעך לא מתן לאטברא לארעיות' לא תבא על הגויה והאלוד כן לעבוד' זרע' משתקין אותנו בכויפה שנתקר

על בית אינקלי שלו הרי זו דרך החיצונים * האומר יברכך טובים הרי זו דרך המינות על קן ציפור יתעו רחמך ועל טוב אחר ששך מורים מודים משתקין אותו מסכנה בעריו' משתקין אותו האומר מורעך ל'ה תתן להעביר למורך ומורעך ל'ה תתן לאעבר' בארמיותא משתקין אותו בכזיפה * מעשה ראובן נקרא ולא מתרגם מעשה חמר נקרא ומתרגם מעש' עגל הראשון נקרא ומתרגם וחשני נקרא ולא מתרגם ברכת כהנים מעש' דוד זאמנת לא נקראין ולא מתרגמן אין מפשיין במרכבה ור' יהודה מתיר רבי אליעזר אומר אין מפשיין בחורע את ירושלם *

נסלמה עסקת עגילה: ונע'ה נתחיל מסכת חגיגה:

פרק א

הכל חייבין בראייה חוץ בחדש שושח וקטן ושומשו' זאנדרוגיבוס וכשים ועברים שאינו משוחחרים החיגר והחסם' והחולח' וחזקן ומי שאינו יכול לעלות ברגלו' אזהוקטן כ'ל שאינו יכול לרכוב ע'ל בחמיו שר' אביו ולעלות כירושלם לחר הכית דרברי בית שמאי ובית הלל ואמרים כל

הכתוב ומשמעו וכותן כרת לכא על הגויה ומחייבו חטאת על השגג: נקרא ומתרגם ולא חיישין ליקריה דדוד והוא דלא כתיב אמכון בן דוד כדבעינן לטימר לקמן: מעשה עגל הראשון נקרא ומתרגם ולא חיישין ליקרא ד'שראל: מעשה עגל השני מן ויאמר משה אל אהרן עד וידא משה את העם וגו' ופסק ויגוף ה' את העם כל אלו נקראים ולא מתרגמין משום יקרא ד'הרן: ברכת כהני' נקראו' ולא מתרגמין משום דאית ביה ישא ה' עיניו אליך שלא יאמרו הק'בה כושא פנים והן אינן יודעים שכדי הן ישראל לשאת להם פנים: מעשה דוד ואמכון' לא נקראו' בהפטרה ולא מתרגמו' כל אותן פסוקים שכתבו בהן אמכון בן דוד אבל אותן שנאמ' בהן אמכון סתם הן אמרון לעיל מעש' אמכון ונתמר נקד ומתרגם: אין מפשיין במרכב' דלמא אתו לשיולי ולשוכי בה: ור' יהודה מתיר והלכה כמותו: אין מפשיין בהודע את ירושלם משום יקרא דירושלם ואין הלכה כרבי אליעזר:

מסכת חגיגה

הבל

חייבי' ד'ראש במזות יראה כל זכורך שצריך להתראות בעזרה בדגל והכל לאתניו מי שחביו עבד וחביו בן חור' ואין כן הלכה שמי שחביו עבד וחביו בן חור' פטור מן הראיה מפכי כד עבדות שבו: מן מחרש ואלפס שהוא מדבר ואפי' חרש באונו אחת פטור דכתיב כבוא כל ישראל לראות את פני ה' וכת' בתורה למצן ישמע פרט למי שאין לו שמיעה גמורה וה שומע ואיכו מדבר כמו פטור דכתיב ולמצן ילמדו: שוטה וקטן דלאו כפי חיובא כהה סקן פטורי' מכל המצות וקטן שיכול לאסח בידו של אביו ולעלו' מירושל' לחר הכי' אבות חייב להעלותו כדי לחככו במז' כ'ראש בה לקמ' במתיב': וטומטו ואכדדרוגיבוס כשים ועבדו שאין משוחחרי' כל הכי' אמעיטו מזכורך פרט לטומטו' ואכדדרוגיבוס וכשים שאינן בכלל זכורך וכל מצוה שאין כשי' חייבו' בה אין העבדו' חייבי' בה ועוד הרי הוא אומ' כבוא כל ישראל לראות ועבדים לאו בכלל ישראל כהה: החגר והחולה והזקן ושאינו יכול לעלו' כרגליו מירושלם לעזרה כגון שהוא מעונן ביותר כל הכי' ילפי' להו מדכתי' של' רגלים: יבאו אלו שאינן יכולין לעלו' כרגליהם: והתאמא דכתי' כבוא כל ישראל

חגיגה פרק ב

לראות כשם שהם באים להראות כך הם כאין לראו' הד קדשו ובית שכינתו לזמקו שמו' ואמ' כענין אהב
שהיו אין דלוי'ט שלימה: שלם רגלים הראוי לעלות כרגליו חייב הכענין וכיון גדול פטור מן התורה קטן
עמי לאו כד מכון הוא: ב הראיה שתי כסף גדול הכא לראו' צריך להביא עולה שכל' ויראו פני דיקם
ואיכה פחות משתי מעות כסף שהם משקל לכ' גרעני שטורס מן הכסף הדקף: והגיגה שלמי חגיג' שאמרס

תורה וחגות אותה חג לה' כלומר
הביאו שלמי חגיגה אין שפתיים
שמעיה כסף ואלעזר שאין לראות
ולחגיגה שטור דכתי' איש כמתנת
ידו חכמי כתבו בהם שטור למטה
שלא יבוא פחות מכאן: הראיה
מעיה כסף וחגיג' כ' כסף דשלמים
יש בהם לגבוה ולכהי' ולכעלים
לפיכך הן מרובי' מן העלו' שאין
בהן אלא לגבוה וחזן מעולת ד'
ראיה ושלמי חגיג' האמור' במעני'
פטור הו' גדוכם להביא מין אחד
של שלמי' והן כקדאי' שלמי' שמה
דכתי' וזקתן שלמים ואכלת שם
ושמתה ושלמי' שמה הללו' לא
הזכרו כאן ולא כתבו חכמי' בהם
שיעור וכשם חייבו' בהן באכשם
דעל השמה כענין נשים דכתיב
ושמת אתה וניתך: ג עולות

במועד באות מן החולין מתיי' חסורי מחסרה והק' עולות כדרי' וכדכו' במועד באות כי'ט אין באות ומעלת
ראיה באה אפי' כי'ט אעב' דיש לה תשלומי' כל' ז' עקר מצות כי'ט ראשו וכשהיא באה איכה באה לא מן החולין
ושלמי' שמה באי' מן המעש' כלומר שיכול' להביא שלמי' שמה שמה יומע' של מעשר שני דשלמי' שמה אינן חובה
בעק' שיש בטר והדי' יש לו מעות מעש' שני להזניא כידושלם הי'לכך יקבה בהם שלמי' ויאכל אבל חגיגת' י'ט
הראשו' הוא דבר שחשוב אפי' יש לו כשר הרב' וכל דבר שהוא משו' חובה איכו' בא לא מן החולין ולא מן המעש':
כי'ט הראשון של פסח ה' ל'ט ראשו של שאר רגלי' ולהכי' קצת פסח לפי שיש ערב פסח חגיגה אחר כשהיתה
חבור הפסח מרובה היו מביאי' עמו' חגיג' כדי שיהיה הפסח כאכל על השע' ואשמע' מתי' דחגיג' י'ט עגמו
הוא דאיכ' כאה לא מן החולין אבל חגיגת' י'ד באה מן המעשר: וזה אמור' מן המעש' נגמר' פירך אמאי' דבר
שחוב' הוא וכל דבר שחוב' איכו' בא לא מן החולין ומשכי' בעופל שמחבר מעשר עם חולין ומביא' איש לו
אוכלין הרבה ואין לו ספק בכה' אחת מביא' בה' אה' לחגיגה מן החולין והשאר מעשר' מעשר שני ואלעזר
שכל הבאו' כי'ט ראשון שם חגיגה עליהן ממ' סנדי' בה' דמות' להביא' השאר מן המעשר החיול' וכבר י'ט י'ט
חובתו בראשון מן החולין: ד י'ט אין חובתן של שלמי' שמה כדדרי' וכדכתי' ומעשר בהמה דכתיב
ושמת' בחג' לרבות כל מיני' שמחו' דקרא' לא בעי' לא שמה ולא מד' אין שמה אלא בכשר והאי' כשר הוא
אכל' לא בענינו' ולא במחו' דכתי' ושמת' בחג' אחד' תורה עשה שמה ממי' חגיגה באה מהן י'ט י'ט
ומכחו' שאין חגיגה באה מהן: ה אוכלין מרובי' כבי' בית מרובי': מביא' שלמי' מרובי' שלמי' חגיגה רבים
לפי האוכלי' שיש לו: ו מי שלא חג שלא הביא' שלמי' חגיגתו ומעלת' דלוי'ט: וי'ט האחרון שמיני' עשרת'
ואעב' דרגל בפני עגמו' הוא היו תשלומי' דראשון: וחג השבוע' כתי' אעב' דלא היו לא יום אחד יש לו תשלומי'
כל' ז' מדאקשי' יהיו קדי' בחג המזב' ובחג השבוע' ובחג הסכו' מה חג המזב' יש לו תשלומי' כל' ז' אף חג
השבועי' יש לו תשלומי' כל' ז': ו והוליד ממך' קמור' שהכי' פטול' בישדל' והן' לו לזכרו' לשיכ' אין מוכח' במקצ'
כתבוסה

חגיגה פרק ב

עז

בתשובה: ויכול הוא שיחזיר דמי גבנותיו וזולתו לבעלים ויהא מתנוק מן הסטא: מ היתר כדרים פורחים באור מעט רמז י' במקרא שיוכל החכם להיתר הכדד ואין לסמוך עליו לא כך אמר לחכמי תורה שבעל פה: הלכות שבת והלכות חגיגה והלכות משפלה יש בהן הלכות שהן תלויות ברמז במקל מועט כהר הקלו בסערת הראש: ועבודות הלכות עבודות הקדמות: הן הן גופי תורה בגמרא מפירש דהן והן גופי תורה

קאמר כלומר בין אותן שאין להן על מה שיסמכו בין אותן שיש להן על מה שיסמכו בין אותן שיש להן כהדרים התלויין כשעשה לו ולא גופי תורה:

שמעון בן בנסיא אומר איהו מעוות שאינו יכול לתקן וזה הבא על הערה וחוליד מסכת סמוך את בגונב וזול יכול הוא להחזיר ויתקן רבי שמעון בן יוחי אומר אין קורין מעוות אלא למי שהיה מתוקן בתמילה ונתעוות ואי' זה זה תלמי' חכם הפורש מן התור' ה היתר כדרי' פורחין באוי' ואין להם על מה שיסמכו הלכו שבת חגיגות ומעיל' הרי הם כחררי' התלויין בשערה שהן מקרא מועט וחלכות מרובות הדינין והעבודות השחרות והשוממות וערירות יש להן על מי שיסמכו הן הן גופי תורה

דורשין בעריו' לשלש און כני אדם כאחד אין דורשין להם סתרי' עניות כגון כני מאכנסתו דלא כתיבא בקרא כהדיא ויתיא מדרשא עמא בזמן שמדבר הרב עם אח' ישאו ויתבו השמים ביניהם ולא יתבו לכם לשמוע מפי הרב כשדרשו בו א' אסור ויבאו להקל בעריו' עלי' די שפסשו אל אדם מתאוה להן ו ומחמתן ויתר משאר בראים שכתבתי: ולא כמעשה בראשית במעשה ששתי' בראשית אפולג' לשני כני אדם וכל שכן לשלש' או ויתר דאמר קרא כי שאל כל ליעים ראשונים יחיד שואל ואין שנים שואל: ולא כמעשה מרכבה שראה יחזקאל ושראה ישעיה

פרק ב

אין דורשין בעריות בשלשה ולא במעשה בראשית בשנים ולא במרכבה ביחיד אלא אם כן היה חכם וסבין מדעתו כל המסתכל בארבעה דברים ראוי לו כאלו לא בא לעולם מה למעלה מה למטה מה לפניו ומה לאחור וכל שלא חס על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם ב יומי בן יועזר אומר שלא לסמוך יומי בן יוחנן אומר לסמוך יחושע בן פרחיה אומר שלא לסמוך גיתאי הארכלי אומר לסמוך יחודה בן שבאי אומר שלא לסמוך שמעון בן שטח אומר לסמוך שבעיה אומר לסמוך אבמליח אומר שלא לסמוך הלל ומנחם לא בחלקו יצא מנחם נכנס שמאי שמאי אומר שלא לסמוך הלל' אומר לסמוך הראשונים היו בנישאי' ושני' להם אב בית דין ג בית שמאי אומרים סביאין שלמים ואין סומכין עליהם אבל לרא' עולות

ורמכ' פירש מעשה בראשית החכמה הטבעית ומעשה מרכבה מציאות האל ותארו' והשלכ' והכפש' ומה שיסיה אחר המות ואין כדאה לי שיקרא כל זה מעשה מרכבה דאם כן חכמת המרכבה הוה ליה למתני' לא מעשה מרכבה הוא שעל ידי הזכרת שמות של קדושה משתמשים בכתר וגופין איך משמרות המלאכים במעמדן ואיך היכל לפנים מהיכל כעין הסוכין ברומ הקדש: ביחיד הלל אס' כן הוה חכם ועבין מעצמו אפילו לאדם אחד אין דורשין במרכבה אלא אס' כן מכיר בו הרב שהוא חכם שחם ימסור לו ראשי פרוקים ויהי הוא מינין השאר מדעתו: כל המסתכל בארבעה דברים הכי דעפרש' ואויל' ראוי לו ופה וטוב היה לו אס' לא בא לעולם: מה למעלה מראשי השיות: מה למטה מתחת לארץ: מה לפנים חוץ למצינת הדקיע במזרח: מה לאחור למערב: פירוש אחר מה לפנים קודם שכבר' העולם: מה לאחור בסוף העולם לאחרי' הימים: כל שלא חס על כבוד קונו שעובד עברה בסתר ואומ' אין שכיבה ענוה כאן ומי' דראכי ומי' יודעבי: ב יומי בן יוש' אומר שלא לסמוך ג'ט מפני שמשתמ' בבעלי חיים שנכל' כחו הוא חמך זו המחלוקת היה בין הכשאי' ובין אבות בית דין דור אחר דור: יצא מנחם לעבוד המלך' ופירש מלהיו' מכוון של הלל ליעוב' לא פודע מעניבו אס' כחלק על הלל כוח אס' לאו: וככל' שמאי במקומו להיו' אב בית דין תחמנו וכחלק על הלל: הראשונים שהזכרו ראשון בכל זוג היו כשאי': ג מביאין שלמים שלמי חגיגה לפני שיש בהם כורך אכילה להדיוט ואין סומכין עליהן לא סומך עליה' מעבוד יוס' דלא בעיקר' וסומך ומשט' תכף לסמוך שמיות: אבל לא יעלו עולות יחיד ואפי' עולת ראיה שהרי יכול להקריב' בשאר ימות הרגל דאמר קרא עברת תהיה

חגיגה פרק ב

לכם לכם ולא לנבונה: וזכית הלל אומרים מכי אין שלמי חגיגה ועולות ראייה דכתי' עשרת לה' כל דלה' אכל
כדדים וכדבות כין עולות כין שלמים דכרי הכל אין קרבין ביום טוב: ד יום טובו יום שחטת עולות
ראיה של יט לאחר השבת שאין קרבים לא ביט ולא כשכת ועשרת יש לה תשלומין כל שבעה כפסח וסכות:
וכה אומרים אין לה יום טובו חגיגה נריכיום טובו שמונת להקריבין ביום טוב וזכית הלל לעשיהו דאמרו

מכיאין שלמים ועולות ביום טוב
ואשמעין תכא אפי' היכא דלא
אפשר למעבד למחר כגון דחל
עצרת בערב שבת אפי' באה אמרי
כ' דאין עולת ראיה קריבה ביט
ודחו לה עד לאחר השבת: אין
כהן גדול מתלבש בכלים כאי' שלו
ביום טובו של עצרת שאח' השבת
כדי שלא יתבאה באותו היום ש
שיניבו הכל שאין היום יום טוב:
שלא לקיים דברי האומר' עצרת
לאחר שבת שחיו הדוק' אומרים
לעולם עצרת אחד שבת דכתיב
וספרתם לכם ממחרת שש' וכן
אומרים ממחרת שבת בראשית
ואם כן לעולם חל עצרת באחד
בשבת: ה כוטרין לירוש'
לחולין ולמעשר ולתרומת חולין
ומעשר שני ותרומה די להם כ

פרק ג

בטילה בכלי שאין בו אלא כרעית מים: ולקדש מטבילין מירוש' לאכול שלמי' וחטאת ואשם יש מעלת ימיה
ש' כריך להטביל את הידים בארבעים סאה ואצב שאיכם אלא התם ידים שלא נגעו בטומאה המטמאה את
כל הגוף דאורייתא: ולחטאת ל' גע כמי חטאת מים המקדשים באפר שדה אדומה להיות מהם כגן עמא
עמים יש מעלה יתרה שאם כטעמו ידיו באחד מן הדברים המטמאים את הידים ולא את הגוף כגן ספר
ואוכלין טמאים ומשקין טמאים וכל טומאות שמדברי סופרים כטמא גס כגוף וכל הגוף כריך כטבילה וכל
מעלות הללו שזה גבוה מזה מדברי סופרים הם והיו דכקט להו הכא גבי הלכות חגיגה לפי שיש בסוף
הלכות הרגל שצמי הארץ חשוכים טהורים כרגל ולא בשאר ימות השנה בסוף חומר בקדש: ו
טבל לחולין והחוק לחולין ועוד זו מעלה הטובל לאכול חולין וכתבון לטבול להיות מוחק טהור לשם
חולין: אסור למעשר אסור לאכול מעשר שני הנאכל בירושלם עד שיטבול לשם מעשר וכן כלל: אסור
בחטאת במים הע' מקדשים באפר פרה: ולא החוק לא כתבון לשם טבילת טהרה אלא לרהינה בעלמא
באלו לא טבל למעשר וכל שכן לתרומה ולקדש אבל טבילה היא לחולין דחולין לא בעו כוכה: ו מדרם
אב הטומאה לטמא אדם וכלים כמדרם הז' שטמא אדם וכלים כדכתיב וכל אשר יגע במשכבה יבסם
כגויו: לפרושם לאוכלי חוליהם כטהרת חולין: בגדי פרושי' מדרם לאוכלי תרומה כגן חכר מעלה אהת
והיו אצבי ליה לתמי בני פרושים מדרם לאוכלי מעשר שני בגדי אוכלי מעשר שני מדרם לאוכלי תרומה
דהיו לכהני' האוכלי בתרומתן וכל הכי מעלות מדברי סופר' ככהו שאמרין שמי' טהרה של או חשוכים
שמי' אבל לו וימיה שהן אבל לו כאלו לא שמוס גורו כבגדיה שמוא יטבה כגן אהת כדה והיה מדרם הכדס
הים אוכלו על טהר' הקדש: היה אוכל חולין שלו כטהר' כאלו היו קדש שהיה כוה' כגן מכל טומא המטמאת
את הקדש: והיתה מוטמאת מדרם לחטאת אבל לא לקדש דקב' האי תנא חולין שכטשו על טהרת הקדש
כקדש דעו ואין כן הלכה דחולין שכטשו על טהרת הקדש לאו כקדש דעו לכל הדברי' כדאית' בסוף כדה:

בקדש שמטבילין כלי בתוך כלי כשציהם טמאים: אבל לא לקדש דאמרינן כבודו של כלי הפנימי המכניד על החיצון שהוא מוכח בתוכו חוץ צפי הטומאה ואין טבילה עולה לא לזה ולא לזה: אחרים ותוך נכית הנביטה לתרומה כלי הראוי להשתמש בתוכו ובאחריו ובית נבטותו כל תשמיש ותשמיש שבו חסכו כלי בפני עצמו לענין תרומה שאם בטמא זה לא בטמא זה ובטומאות דרבנן קאמ' שאם בטמא אחריו בטמא טמאים לא בטמא מוכו ולא בית נבטותו ואם בטמא בית נבטותו לא בטמא אחריו ותוכו ופירוש בית הנביטה בית אחיזה לטון ויבטו לה קלי ואית דגרסי בית הנביטה לטו אבצע שטמאין לכלי בית אחיזה להכני' אבצעו בתוכו כשהוא שנתה כדו שלא וכנים ידו לתוך הכלי: אבל לא לקדש שאם בטמא אחד מהם בטמא דרבנן כלו טמא לקדש: הנושא את המדרס מעטל של זה: נושא את התרומה אם ירצה בחבית של חרס שאינו כגופא אורה אבל לא

פרק 3

חומר בקודש מבתרומה שמטבילין בלים בתוך בלים לתרומה אבל לא לקדש אחרים ותוך ובית הצבושה בתרומה אבל לא בקדש הנושא את המדרס נושא את התרומה אבל לא את הקדש בנדי אוכלי תרומה מדרס לקדש לא כמידת הקדש מידת התרומה שבקדש מתיר ומגנב ומטביל ואחר כך קושר ובתרומה קושר ואחר כך מטביל ב בלים הגמורים בשחרה צריכין שבילה לקדש אבל לא לתרומה חכלי מצרף מה שבתוכו לקדש אבל לא לתרומה הרביעי בקדש פסול והשלישי בתרומה ובתרומ' אם נטמאת אחת מירי חבירת' שחורה ובקדש מטביל שתחון שהיד מטמא את חבירתה בקודש אבל לא בתרומה ג אוכלין אוכלים גובין בידיהם מסואבות בתרומה אבל לא בקדש האונן ומחוסר ביפורים צריכין טבילה לקדש

אם בקדש משום מעשה שהיה נאדם לקדש שהיה נושא חביתו של ככרים ונפקקה לו רצועה של מכלל פסית מדרס סוב ונעלה ידו ומתוך כך כעלה לאור חביתו ונטמא הקדש באותה שעה אמרו הכושא את המדרס לא ישא את הקדש ופי' שמעשה שהיה בקדש היה לפיכך לא גורו אלא בקדש ולא בתרומה: לא כמדת הקדש בחבית טבילתו מדת התרומה: שבקדש אם יש כבוד טמא ונא להטביל לא יאס קשור הוא מתיר את קשרו משום דדמי לתרומה: ומגנב אם לא הוא מעבד תחלה דשמכונתו שפלו היו כחובץ: ובתרומה אם ירנו קושרו ואחר כך מטביל כשהוא קשור ואין ככך כלום: ב כלים הנמדי בטהרה שמרין סגר ונאהר בהם משנא קרוב לגמרון שהם ראויין לקבל טומאה אעפ' צריכין טבילה לקדש חיישוקן שמא בתו רוק מפי עב הארץ על הכלי בשעה שהיה החבר אוחז בו ואעפ' שבאותה שעה עדין לא נמ' הכלי ולא היה מקבל טומאה שמא לאחר שנגמר והיה ראוי לקבל טומאה עדין היה הרוק לח ומטמא דתנן במסכת בבה סווב והרוק מטמאין לחים: הכלי מצרף מה שבתוכו היו חתיכות הרבה של אוכלין בכלי אחד ונגע עכול יום שהוא פוסל את התרומה באחת מהן הכלי מצרפן להיות כלן חסובין כחתיכה אחת ונפסלו כלן דכתיב כף אחת עצרה וזה הכתוב עשאו לכל מה שבכף אחת: אבל לא לתרומה לא אותה חתיכה שנגע בה היא פאולה והשאר טהורות: הרביעי בקדש פסול ואינו מוסל: אם טמאת אח מיריו בטמא דרבנן כגון באוכלין ומשקין טמאים וכיוצא בהן שאין מטמאין לא ידים ולא את הגוף: ובקדש מטביל את שתייהן והוא שנתאר לחלוטית ביד הטמאה בשעה שנטמאת אבל לא היה לתלוטית ביד הטמאה אלא חיד האחרת טמאה עד שתעצבה: ג אוכלין אוכלים כגובים בידיהם משואבות בתרומה הכי קאמר אוכלי אוכלים של חולין כגובי בידיהם משואבו עם התרומה אבל לא עם הקדש מי שתחב לו חביו אוכלין של קדש כפיו צדי טהור וזה האוכל דיו משואבו או שתחב הוא עצמו אוכלי של קדש כפיו עי' כוס או כרכר וכקס לחכול כגון אוכל של חולין עמה שאין ידים משואבו השני לטומאה מטמאין את החולין אף גזור רבנן שלא יאכלם עם הקדש שמא יגע בידיהם משואבו באוכלין של קדש שפניו לענין תרומה אעפ' שהידים המשואבו פוסלו לא יגעו מעלה זו לא אמרינן וקוד ולא נגע ולהכי נקט כגובי שאלו היו נעכשו משקין עליהן היו המשקין נעשים ראשוני תחמת הידים ועשו את החולין שניים וכשנגעו בתרומה שפניו פוסלים אותה: האונן שלא בטמא בעתו ומחוסר כפורים שטבל והעריב שמשו ולא הביא קרבנותיו צריכי טבילה לאחר שיביא קרבנו אם רצה

חגיגה פרק ג

לאכול קדש דכיון דעד האדמא היו אבורים נקדש אנדרכיהו רבנן טבילה ומחוסר כפורי' פוסל את הקדש
 ככניעה והאופן איצט שאסור לאכול אינו פוסל ככניעה : אבל לא בתרומה דמחוסר כפורים ואופן שומרים
 בתמי' ואיצט דלוקן אסור ככניעה שכי מותר הוא בתרומה דמרכיבין ליה מוכל ור לא יוכל קדש ודתי אסרתי
 לך ולא איכנות : ד שניהור' כאמרי' וכו' להכי נקט כיהודס לפי שרצועה של ארץ כותי' היתה מפסקת בין
 גליל ליהודה וירושלם ארץ יהוד'

לקדש אבל לא לתרומה * ד חוסר בתרומה שבחודש
 נאמנין על שחרת יין ושמן כל ימות השנה ובשעת הגתות חבדו'
 אף על התרומה עברו הגתות וחברים חכיוו לו חבית של יין של
 תרומה לא יקבלגה ממנו אבל מניחה לנת חבאה ואם אמר לו
 הפרשתי לתוכה רביעית קדש נאמן כדיוין וכרי שמן המדוכעות
 נאמנין עליהם בשעת הגתות וחברים וקודם לגתות שבעי' יום *
 ה סן המודיעית ולפני' נאמנין על כלי חרס סן המודיעי' ולחורץ
 אין נאמנין כיצד הקדר שהוא סוכר הקדרות נכנס לפני' סן
 המודיעית הוא הקדר וזה הקדירות חזן חלוקחים נאמן יצא אינו
 נאמן * ו חבאין שנבגסו לחוד חבית וכן הנגבים שחחוד
 את הכלים נאמנין להם לא נגענו ובירושלם נאמנין על הקדש
 ובשעת הרגל אף על התרומה * ו הפותח את ארז חבית
 והמהדל

היא ולא היה אפשר להביא קדש
 מארץ הגליל ליהודה לפי שגדו
 טומאה על ארץ העמי' ואפי' של
 חברים. שנגליל לא היה אפשר
 להביאו לכסכים : כאמנים על
 טהרת יין ושמן כל ימות השכ'עם
 הארץ שאמר יין זה טהור והוא
 לכסכים שמן זה טהור והוא ל
 למכמות כאמן לעולם דמסוס
 ממרא קדש מודקד ולא משקד
 אבל אם אמר יין ושמן לו טהור'
 והן לתרומ' אינו כאמן שאין אסור
 טומאת תרומה חמור כעכו עמי
 הארץ ומי שישכ' דלמא משקרו בה :

ונשע הגתו והכרי' בעת הבירה ונשע שצנר' הוית' כבד כאמרי' אף על התרומה לפי שכל כני אדם מטהר'
 את כליהם בשעת עשיית היין והשמן כדי להפריש התרומה בטהרה : עברו הגתות וכו' לאחר שעבר ומן
 הכבד או וזמן עזרת הוית' בבית הכד והביא עם הארץ חבית של יין או של שמן של תרומ' לכהן חבר ואמר
 שהיא טהור לא יקבלגה ממנו בחוקת טהור' דלאחר הגתות והבדים אינו כאמן : אבל מניחה לנת הבא' עם
 הארץ שזרע שלאחר הגתו והכרי' אינו כאמן מניח חבית זו לנת הכאה ואז כותבה לכהן דכאיתה ששם הוא
 כאמן עליה : רביעית הלוג יין לכסכי' כאמן על כל החבי' דמנו דמהימן אקדש מהימן כמי אתרומ' : כדי יין
 וכדי שמן המדמיעו המטה את טבלו לכסכי' והשת' איכ' מולין ותרומ' וקד' מעורבי' ומדמע' זה בזה וכל לוש'
 גם על הכרי' שהם טהור' איצט דעם הארץ אינו כאמן על הכרי' אפי' כשע' הגתו הארץ מהמכני' לה על הכרי'
 אפי' קודם שעת הגתות שבעי' יום דמנו דמהימן אקדש מהימן כמי אתרומה ואכדים דנכאי הוא לקדש
 ש' היו הכדים שציריה מהם בחוקת טומאה והוא קרב ושנש' יום דנקט משום דארחא דעלמ' הוא להזמין
 את הכלי' ולטהרם שבעי' יום קודם הגתות : ה מן המודיעי' ולפני' מודיעי' כרץ רחוק מירושלם עו מיל'
 שמנו ולפני' לגד ירושלם כאמרי' קדרי' עמי' הארץ ליחם מהן כלי חרס הדקים כגון כוסות קדרות וקיתניות
 לפי שאי אפשר בלא הם ובירושלם אין עושין ככשוכו מפני העשן לא למיד ולא לקדרו' לפיכך האמינום ולא
 נזרו עליהם שאין גזרום על הכבוד שאין יכולי' לעמוד בה : הוא הקדר מי שהביאם מחוץ למודיעים
 לו בלבד האמינו לפי שאי אפשר שלא להאמינו אבל אם מכרם ליד קדר אחר עם הארץ היושב במודיעי' או
 לפני' לא האמינוהו : והן הקדרות על אותן קדרו' שהביא הוא כאמן ואינו כאמן לנכר עמהם קדרו' שלקדר'
 אחד שיושב במודיעי' או לפני' : והן הלוקחי' הכדים שראוהו שהביאם כאמן הקדר אבלם ולא אבל לוקחים
 אחרים יבא מן המודיעי' לשכר לאחוריו אינו כאמן : ו הבאי' שרא' שהן גבאי' לחמך גוי לבנו מישאל'
 מבי' וארכיוו' וככסו לתוך חבית לעבדו עבדו וכן הגבוי' שגנבו כלי חרס והחזירום כאמרי' למו לא נגענו
 לתוכו והו' החזירום מחמת תשובה שעשו מעצמם לא מחמת יראה : ובירושלם כאמרי' על הקדש כאמרי' על'
 כל כלי חרס כין גדול' בין טביל' למו' שהן טהור' לקדש לפי שאין עושי' ככשוכו בירושלם לפיכך האמינום ולא
 גזרו עליהם : ונשעת הרגל אף על התרומה דאמר קרא ויאכל כל איש ישראל העירה כאיש אחד חברים
 דכתי' קראם כשעת אסיפה כלם חבדו ורגל שעת אסיפה היא : ו הפותח את חביתו חדר שפתח חביתו
 למכור

למכור ויין בירושלם כרגל ומשמשו בו עמי הארץ לא יגמור לאחר הרגל שאלעם ששעשת הרגל הן טהורו ל' ששחרתן טהרה עולמית אלא ששעשת הרגל הכל חכמים אבל לאחר הרגל טמא מוגטן למסדע כדאמריבן במתני' לאחר הרגל מטבילי כלי השדר מפני שנגעו בהן עמי הארץ כרגל: ור' יהוד' דאמ' יגמור סבר אם אתה סומ' לא יגמור אף הוא לא יתקול ואין מוון עמי לטבילי רגלים ואין הלכ' כל' יהוד': מעבדו' על טהרת הסור' מעבדוים את הכלין ממקומן ל' להטבילן ולטהר את העורס מטומאת עמי הארץ שנגעו בהן כרגל: מפני כבוד השבת שהיו הכהני' נדיביו להתעסק בנכרי' שנת איש כריתו: אף לא לחם חמישי אף אם עבר הרגל ליום חמישי אין מטבילין אותו עד לאחר השבת לפי שאין הכהנים פנוין ליום מוכזי' יט' להטבילן שטרודי' להכזי' את הדשן שעל התפוח באמצע המזכ' שקכוו סס כל ימיו הרג' כל דשן של המערכ' ואין הלכס כל' יהודס: ח

אחמתחיל בעיסתו על גב הרגל רבי יהודה אומר ויגמור וחכמים אומרים לא יגמור שמשער הרגל היו מעבירין על שחרת עזרה עבר הרגל ביום ששוי לא היו מעבירין מפני כבוד השבת ר' יהודה אומר אף לא ביום חמישי שאין חכמים פנוין ח כיצד מעבירין על שחרת עזרה מטבילין את הכלים שחיו במקד' ואוסרין להם הוחרו שלא תגעו בשלחן ובמנורה ותשמו כל הכלים כל הכלים שחיו במקדש יש לחם שניים ושלשים שאם נשמו הראשונים יביאו שניים תחתיהן כל הכלים שחיו במקדש שעובין טבילה חוץ מסוכת הזהב ומזבח הנחשת מפני שהן בקרקע דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים מפני שהן מצופין

פסלמה מסכת מגילה: ובעה כתיב מסכת מועד קטן:

פרק א

משקין בית השלחין במועד ובשביעית בין במעין שיצא בתחלה בין במעין שלא יצא בתחלה אבל אין משקין לא ממי הנשמים ולא מימי הקילון ואין עושין עוגיות לגזנים ב רבי אליעזר בן עזריה אמר אין עושין את האמב בתחלה במועד ובשביעית וחכמי' אוסרי' עושין את האמב בתחלה בשביעית ומתקנין את המקלקלרת במועד ומתקנין את קלקולי המים שברשות הרבים הוושטין אותן ומתקנין

ואומרין להם לעמי הארץ כרגל סופר שלא תגעו בשלחן לפי שלא יוכלו להטבילו לאחר הרגל מאי אפש' ללבוש עמקו דכתי' בים לחם עול' לפי תמי' טעובי' טבילה מפני טומאת הרגל חזן ממונה הוסב וממונה סכשית

עפני שהן בקרקע מוכח הנחשת שהתורה קראתו מוכח ארעה מוכח הזהב כתי' המכור והזנחו אתקוש מוכחו זה לזה ושלחן הארץ דלא נגעו בו: מפני שהן מבושין הכי קאמ' וזכעו' עממאי' ואומרים שדיבין טבילה גם הם מפני שהן מבושין דלוי' לא הוו מבושין יש לטהרן משום כלי עץ העשוין לנחת: פ"א וחכמים אומרים דטעמ' דלוי' כריבין טבילה לפי שהם טעופי' והכ' נחשת ופשוין בטל לגביהן והוו ככלי עץ העשוין לנחת שאינן מטמאין ולא פליגי' על' דל' לא בטעמ' דמלתא בלבד כך פי' רמב"ם בהלכו' עממאי' פסח ומושב:

משקין

בית השלחין ארץ ערשה וצמאה למים תרגום עיק' יוצע משלחי' ולאי: משקין במועד דדבר האבד מות' כעוש' שדה בית השלחין משעה שמתחיל להשקותו אם אינו משקא אותו תדיר ייך נאכד כדתנן בחוק מטיבין ודעיס' שלא שמו לפני המועד לא יסקס במועד דלא פסדי' אבל שמו לפני המועד יסקס במועד ודוקא שדה לכן של תבואה שהוא שלחין משקין במועד אבל שדה שלחין של חיל' לא פרי' במועד דלא פסדי' וכשביעית שרי להשקות בין שדה בית השלחין בין שדה בית הכנע' ובית השלחין משום מועד בלבד כקט' ל: שיכא בתחלה שינא' עכשוו עיזולה ואין חוששין הואיל וחדש הוא שמא יפלו גדינותו ואתי' לתקן במועד ואיכא טרחא: שלא ינא' בתחלה שהוא יטן' אבל לא מימי' גשמים גזרה משום מי קילון הם מים של כור עמוק וכו' מי גשמים מכוסים דביה איכא טרחא ויתירא לללות: עוגיות חריטים טעושים בעקרי' הוייתם ובעקרי' הנפכים כדי שיתמלחו מים: ה האמה חריטים טעושים בקרקע סכהן המים הולכים סביב השדה ומעדה לשדה קרוין אמה לפי שה' רחוב אמה ברום אמה ה' בתחלה אף לא היתה מעולה אין עושין אותה בתחלה במועד משום טרחא: וזשביעית מפני שגדלה בחופי' בקרקע בשביעית: ומתקנים את המקולקלת אם נפל לתוכה עפר ואינה מקלמת ומתקנים אותה אבל אין עושין אותה בתחלה במועד והלכה כחכמים: ומתקנים קלקולי הכים מים סעכוכים בגומות לשתות מהן:

מועד קטן פרק א

תמונתו מקצין ומקדיר ומתקן צדירות וקמיון ועבודות שכלל בהן : ומצויכו עשוי ציוניו על הקבר
מהיו ממחי' סוד ומפכי' על הקבר והוא סימן להלכתי לדרכי שלא יעברו במקום טומאה : ויוצאים שלוחו בד
במועד לענין השדות שמודיעו כללם לעקור אותם לפי שנטלו שזר על כך מיתרות הלשכה וכינוי המועד
כשכרו כוול מפני שהן כעלי : א עושכי את המים שתחת ארון להלן אחר דליכת טהרה : אבל לא

ישקה כל השדה וכשדה בית ה
הנעל איירי דלא פסדי שמי
גמיו מפסיקו לוא ששמשקו
איתו הוי הרוחא טפי : שלא שתי
דלא פסדי : בזה וזה אפילו לא
שתו ואפילו שדה הנעל למטוס
הרוחא שדו חכמי והלכה כרבי
אליעזר בן יעקב דסתם מתני'
משקי' בית השלמי' דלעיל כותיה
ומיהו שדה לחה שהקרקע שלה
כמו טעם מותר להשקות במועד
אפי' ל' אליעזר בן יעקב דכורש'
ששתו לפני המועד דמו : ד
האישות תבשעת והיא בריה שאין
לה ענינים ומפסדת את השדות :
וכשדה הלכן שמודיעו וורעה אותה
לתבואה ואין בו אלתות : כשדה
האלן כדרכו דמפסדי טפי ו

והפסד מרובה חששו לפי' חופר גומא כדרכו ותולה בה מצודה : שלא כדרכו כווען שפור בקרקע צמח
ומכניע אל' ואלך ומצויא ומצאת גומא נעשית מאליה אבל לא על ידי חפירה והלכ' כחכמי' ונסתדסס
הסמוך לשדה חלן חופר כדרכו שמו' ובאו משה לכן ויחריבו האלנו : ומקדין את המד' מסדין את האבמי
ו על זו כדרך כתיב ואינו טח בטיט ונפרד' של גנים מיירי אבל כותל מרז שכלל בוזה כדרכו מפני הגב' :
ה רואי את הכנע' כמועד להקל שאם טהור הוא אומר לו הכחן טהור אתה ששמה היא לו אבל לא
להחמיר טמא הוא ישתק ולא יטמאנו ויגריכונו להחית חק למתכה : לא להקל ולא להחמיר מערך
שזוקק לדאות אם הוא טהור כדי להקל עליו הוא זוקק להחמיר שאם הוא טמא נדיך לומר לו טמא אתה
דכתי' לטהרו או לטמאו שאין כאן רשאי לשתק ומועב לו שלא יראהו הכהן כלל : מלקט אדם ענבות
אביו ואעו במועד כדי לקנרם בעקום הגון ששמה היא לו כשרואם אונם ואין הלכס כרבי עאיר בשעתהן
לא יערער על מתי לא יביא ספדן לערער על מתי שמת זה ימי' דבי' לחזור על קרובי המת כדרך שמחור
הספדן שנועק ואומר בזוהו ככו עמי כל מרי לב ומי שלכו דוה עליו הולך ומספיד על קרובו : לא יספידנו
לא ישכור ספדן על מתי שמת לו בזות' שעה : קודם לרגל שלמי' יום תמיד דאמרו טעמא בנמלא שדך כבי
אדם לכנסו מצו לנודך הרגל קודם לרגל שלמי' יום מבי שמע שדורשי' שלכלו הרגל ושמיא יתן המעו שכלם
לנודך הרגל לספדן וימנע משמת הרגל ואית דאמרי שאין המת משתכח ען הלב אלא לאחד שלמי' יום
אחר הספדו : ו אין חופדו כוכין וקברו כעופד להקבר בו מת שימות לאחר המועד כוכי' כעשה
שתחת הקרקע וקברו בכנין : אבל מחכמי' שאם היה ארוך מקברו ואם היה קצר מאריך ומרחיב בו : כנכר'
של כוכמי' מקום מתקן לכנס בו הנדוד' ולית ביה טרהא כולי' האי : וארון עם המת בחצר שמת שם מותר
לכסד הכסרי' ולעשות לו ארון אבל בחצר אחרת לא שלא ואצרו מלאכה אחרת הוא עושה ולא שבוטא באדם
שאינו מפורסם אבל אדם מפורסם עשוי' לו ארון ואפי' כשוק ולדין שאינו מתי מספר כל אדם הוי מפורסם :
ד יסוד אומר להביא עמי לעשות כמי' בתחלה לנודך הארון לא אב' מנארי' הנכסד' קודם ז' ואין הלכה כר'
יתהוה

העדה: ז מפני שמעשה היא לו ואין מערכים עמה אחרת כשמתחיל לה דכתיב ושמת בחרך כהן
ולא באשתך: אבל מחזיר הוא את גרושתו דאיכה עשה כל כך אלא באשה חדשה שלא היתה לו מעולם:
ועשה אשה תכשיטה כגון לתת כחול כתיבה ולהשנות שער ראשה שלא יתפור ומעברת גבע ארום על
פניה ומעברת פכין על פניה שלמעט וכן כל כיוצא בזה: שכיחול הוא לה נער הוא לה ואין הלכ' כר' יסוד':

ח הקדיוט תופר כדרבו

הדיוט מקדי כל שאינו יודע לכיין
שפה לכגד שתיא שזה ומכוכב
בו אלא מעקם לכאן ולכאן *
ועשהו רחב במקום זה וקצר
במקום אחר: מכלב עשם
תעדרות כעין שני הכלב שאינן
פזין זו כנגד זו לא אחת למעלה
ואחת למטה: ומסרגין את
המעטות אורג' אותן כחכלין שתי
וערכ: ממתיחן אם היה ארוג זה
מי' דבי' ורפ"ה החכלין ממתיחן אבל
לא מסרגין ואין הלכ' כרבי יוסי:

ט מעעודי' בזוין ומושיבין

ומתקני' תכור שדרך לזבועד
ולפי שתבדיל שלהם מעל טל' היו
ממקול למקום להכי תבי מעמיד'
: מככנין מכקדין ומכין מעשים
גל הדמים כשהן חלקין יות' מדי'
ואין טחא' יפה ואין הלכה כרבי
יהודה: ז ולמדפסת הלך
שלפני עליה שני העליה הולכ'
בזוירדי דרך מולת למרד: ושפין את המדקין ונות שאיבן משופעין ומוחין אותן בטעו וכשיש המדקין בטחול'
הטעו הדלף יורד בכית ואיכ פסידא' . שפין טחין: מעגלס עץ עגול שבו מהליקין הגנות: במחלטס כלי
אומכות של כדור רחבס בעין כף ולה בית יד: כניר רגל הדלת המונבת בתוך חור האסקופה התחמוס
של תת: ככור החור שגאסקופה: זהקורה קורות הבית מעם שטכברו אפי' קודם לט: וכלבד שלא יכוין
על אכתו כמועד שלא יאמר אמתין עד המועד שאין ליטלאכה אחרת ואעשה את זאת כבשים כגון דגים
וירקין וכיוצא בהן שכתבי' בעלמ ומוחין שיכול לאכלן במועד שהיו ככבשי' מהר וראויין לאכול מיד:

אין נושאין גשים במועד לא בתולד ולא אלמבו ולא מייבסין
שפני ששמהו היא לו אבל מחזיר הוא את גרושתו ועושה אשה
תכשיטה במועד ר' יהודה אומר לא תסוד מפני שגזיל הוא לה *

ח ההדיוט תופר כדרבו והוא מכלב ומסרגין את המשות

דבן יוסי אומר אף במתיחין * ט מעמידין תגור וכדי' וריחים
במועד רבי יהודה אומר אין מכבשין את הריחים בתחלה * ז
עושין מעקה לגג ולמפתס מעשה הדיוט אבל לא מעשה אומן
שמן את הסרקין ומעניליון אחזן במעגלה בה וברגל אבל לך
במחלצים הציר והצינור הקורה והמנעור' והמפתח שגשברו
מתקנן במועד ובלבד שלא יכוין מלאכתו במועד וכל' כבשין
שחוא יכול לאכול סהן במועד כובשין *

פרק ב

מי שהפך את יותיו ואירעו אבל או אונס או

שחשעוהו פועליה טוען קורה ראשונה
דמניחה לאחר המועד דרבי רבי יהודה רבי יוסי אומר וולף וגומר
זנג כדרבנן * ב וכן מי שהיה יונן בתוך חבור ואירעו אבל
או אונס או שחשעוהו וולף וגומר ונף כדרבו דרבי רבי יוסי רבי
יהודה אומר עושה לו למחרת בשביל שלא יחמין * ג מכבים
אדם פודתיו מפני הגנבים ושולח פשתו מן המשרה בשביל
שלא תאבד ובלבד שלא יכוין את מלאכתו במועד וכולן אם כינו
מלאכתן

בזוירדי דרך מולת למרד: ושפין את המדקין ונות שאיבן משופעין ומוחין אותן בטעו וכשיש המדקין בטחול'
הטעו הדלף יורד בכית ואיכ פסידא' . שפין טחין: מעגלס עץ עגול שבו מהליקין הגנות: במחלטס כלי
אומכות של כדור רחבס בעין כף ולה בית יד: כניר רגל הדלת המונבת בתוך חור האסקופה התחמוס
של תת: ככור החור שגאסקופה: זהקורה קורות הבית מעם שטכברו אפי' קודם לט: וכלבד שלא יכוין
על אכתו כמועד שלא יאמר אמתין עד המועד שאין ליטלאכה אחרת ואעשה את זאת כבשים כגון דגים
וירקין וכיוצא בהן שכתבי' בעלמ ומוחין שיכול לאכלן במועד שהיו ככבשי' מהר וראויין לאכול מיד:

מי

שהפך דרך כני אדם שמהפכין היותם בתוך המעטין שהם נבזיים בו כשרוצים להכניסן לבית
הכד ופי' לא מסיק להו לבד לטמון לאחר שהפכו פסדי: וארעו אבל שאבו במלאכ' או שהטעוהו
פועלים שלא באו למלאכתו והגיע המועד: טוען על היותם קורה של בית הכד פעם ראשון ומכביד כדי
שיוכז קבת ולא יפסדו אבל לא בפעם שניה ונזכר דתו לא פסדי ומהכא שמיבד דכדדים המותרים במועד
אסור לאכל לעשותם בידו בינוי אבלו וידיקתיו וארעו אבל ומתמת האכל עכב עד המועד טוען קורה
ראשונה במועד אבל בתמי אכלו היה אסור לטעון בידו אפילו קורה ראשונה אבל אחרים טוענים לו: וולף
מופך היותם על גבי בית הכד וכל גודי דשטיך קרו זילוף: זמנור סמיתס וענורס כבית הכד: זנג סמיתס
פי' המכיות והלכה כרבי יוסי: ב בתוך הגור הפירה שתחת הגת ממוידת במיד לקבל היין: למדום
בסמים של עץ כגומר מכסה אותו עס כסמים שלא יחמוין ולא יטלחו מן הכור והלכה כרבי יוסי: ג
ישולה שפתכו בל' מה שעעלה מן הקים קרו שולה: אם כווכו מלאכתן במועד יאכד בד' מאכדי' אותו מטין
ועשים

מועד קטן פרק ב

ועושים אותו הפקר: ד לא לכורך המועד שהקונה נריך להם כמועד בתים לישב בהם עבדי לשמשה
בהמה לשחיטה: או לכורך המוכר שנריך למעו להזניחין לכורך יום טוב: אין מפכי' כלי' או תבואה מנית זס
לכית אחר רחוק מעכו ומפכי הטורח: אבל מעכה להגדו לבית אחר שבאזנו חנר דכנעא הוי אבל מנית
לכית דרך רשות הרבים לא: ואין מביאין כלי' מנית האומן והכי מלי כלי' שאינן לכורך המועד אבל כלי' שהן
לכורך המועד כגון כרים וכסתות

מלאכתן במועד יאכרו ד אין לוקחין בתים עבדים ובהמה
אלא לצורך המועד או לצורך המוכר שאין לו מה יאכל * אין
כפנין בבית לבית אבל מפנה הוא להצרו אין מביאין כלים מבית
האוסן אם חושש להם מפנין להצר אחרת * ה מחפין את
הקציעות בקש רבי חזונה אומר אף בעבין מוכרי פירות כסות
וכלו' כוכרי בצניעה לצורך המועד הצידין והרשות והגרוסות
עושין בצניעה לצורך המועד ר' יוכי אומר הם החבירו על עצמן *

פרק ג

ואלו בגלחין במועד הבא מברית הים ומביר
השביח הדיצ' מבת האכורין והסנודה שחתיר
לו חמים וכן כי שנשא לחכם והותר והגזיר והמצורע בשומא
לשחרתו * ב ואלו מכבסין במועד הבא מברית הים ומבית
השביח והיצא מבת האכורין והסנודה שחתיר לו חמים וכן
מי שנשאל לחכם והותר משפחות הדיים ומשפחות הכפרים
ומשפחות הסגן חובין והזבות והנדו' והילד' וכל העולין כשומא
לשחרח חרי' אלו מותרין ושאר כל אדם אסורין * ג ואלו
כותבין במועד קידושי גשים גיטין ושוברין דיתקי מתבה
ופרוזבולין איגרות שום ואיגרות כוון שטרי הליצה וכיאונים
ושטרי

וכזאת וקיתניו טרי: ולא חושש
להם שמי' יגכבו מנית האומן או
אם נריך האומ' לשכרו ואין בעל
הכלי מאמינו כי ורא שמי' וישאל
ממנו שער פעולתו פעם שביח:
ס מחפין את הקציעות
מאכלי שטוחי' כשדה לבישן מחפין
עמסו' אותן בקש מפכי הגשמי:
אף מעבין שכותבי' אותן וז על גב
זו ועשוי' אותן כעין כרי שיהיו
העליונות מניבות על התחתונים:
סדשות שדשים וכותשי' חטים
לדיוסא: הגרוסות שפשו' גרוסין
של פול: הן האומכי' החמירו על
עגמן ואין עשוי' אפי' בכנעא ואין
הלכה כרבי יוסי:

ואלו

מגלחין הבא ממדי' הים כמועד שלל סיה
לו פכאי לגלח קודם המועד:

זהו שפירש לסחורה או לדבר הדריך אבל אם לא פירש אלא לטיוול בעלמא אומר: והינא מנית האסור
ואפי' חכוש ביד ישראל שהיה מביאה לגלח לפי סתיה בעבר: ומכזה שהתירו לו כדונו במועד וקודם המועד
לא היה יכול לגלח דמכזה אומר בתמפורת: ומי שגדל שלל לגלח ולא מצא חכם שיתיר לו בדדו קודם
המועד אי כמי לא מצא פתח למרטה אלא במועד: והכור שהשלים וזירותו במועד: הן והמנודע שהלה
עוטמאיתו לטהרתו אם חל שביע במועד מותר בתמפורת דכתי' כיו' השביעו יגלח את כל שערו וגלחו דנתק
לא חשיב שאינו אלא דבר מוטע שנגלח סביב הנתק וטעמא דאסור לכל אדם לגלח במועד חז' אלא
השכויים במשה: כדי שלא יכונו לגלח בתוך המועד שהם בטלי' בו מלאכה ויבא יט' ראשון של רגל כשהם
מנוולו והינו טעמא כמי דאסרו הככוס במועד: כ ומי ששטל לחכם שגדל שלל לככם בגדו ונשטל לחכם
במועד והתיר לו כדרו: ומטפחו ידים שמכנבי' בהם ידים בשעת אכילה: ומטפחו ספרים כמות שנותנים
הספרים לתמפתר בין כתפיו מפכי השער וכשכא לגלח לאלו השכויים במשה שהן מותרו' לגלח במועד נריך
לככה תמיד: מטפחו הספנין שמכנבי' בהן כשינא' מן המדחן: וכל העלוי' מטעמא לטהרה במועד
מותרים לככם בגדיהם וכלי' פתיגן אפילו של כל אדם מותר לככסן במועד מפכי שהן נריכין ככוס תרדי
ואפילו המוכסיהם ערב הרגל מטכסיה מיר ונריכיה ככוס בתוך הרגל הילכך לא גזרו בהו ומי שאין לו שלל
חלוק אחד אפילו שאינו של שפתן מותר לככסו במועד והוא שצומע ערום בשעת כביסיתו עם אחר מתבטח
בלבד לכסות בשר ערוה שזה מוכיח שאין לו אלא החלוק הזה שהוא סכסכ כלכד: ג קדושי אסם
ביתב על הכיור או על החרס הדי את מקודשת לי ומקדשו האסם אעב' שאין בו שום פרוטה ולפכי מועד
לכעוב במועד שמתיר שמי' וקדמנו אחר והיה ליה דבר האבד: גיטין שרונה לכאת בשיידי' ואם איכו כותב
גכשו תשאר וזת עגונה: ושוכרים שאם ואמר הלוק לא אפרע מונך אם אין לי שוכר ממך פוטעו לו וילך
לדרכו

מועד קטן פרק ג

עט

לדרכו וכמנא זה מפסיד את מעותיו : דייתיקי מיתבת שכיב מרע ופירוש דייתיקי דא תהא למיקס ולהיות
שדכי כתיבין וכמסירין דמו ומתבת כדיו ואי לא כתיב להו מפסיד המקבל דשמיא יחזור בו הכותין :
ופרוכובלי של תשמיט שביעית ויפסיד את מעותיו פרוכובלי ופרו בוטי כלומר תקנה לעשירי של
יעברו על מה שכתוב בתורה השמר לך פן יהיה דבר עם לנכדך בליעל ותקנה לעניים שימכרו ללוות בולי
עשירים בוטי עניים והלל תקן

פרוכובל שטר שכומבין בו מוסר
אחי לכס פלו ופלוני הדייבי שכל
שטר שיש לי על פלוני אגככו כל
זמן שארצה ושוב אין שביעית ע
משמטת הלואה דהוי כאלו גבו
כל את חובו ושוב לא קדיין ביה
לאיגוס את דעהו : אגרות שום
ששמו כל ככסי לוח וכתבו למלוא
אגרו מזון שמכרו כל את הקרקע
למזון האשה והכנו וכתבו מעשה
כל על זה איכמי מי שקיבל עליו
לזון אתבת אשתו : מאוכי קטכה
עצרת

שהיאזוה אמה ואפיה יכולה למאן כבעלה ולומר אי אפשי בפלוני בעלי ויונאה בלא גט ושטר שכתיבין
לעדות דבר זה קרא שטר מאוכים : שטרי נדיה שכדו להם דייכים זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד
ויכתבין שטר שלא יחזרו בהן הבעלי דיכים : וגזרות כל פסק דין שפסקו הדייכים : אגרות של רשות בוו
השלטון כמו ואל תעודעלרשות הו והיריס כרשות וימ אגרות של שאלת שלום שכתיבין בין אדם לכארו :
אין כותבין שטרי חוב במחבר הואיל ויכול לכתבו לאחר המועד : ואם אינו מאמין ואינו
דונה להלואתו בלא שטר ולזה נדון למעצת כותבין : אי שאין לו לספור מה יאכל הדי ויכתוב ויטול שכרו
דשכר פעול למי שאין לו מה יאכל שרי : ואפילו בספר העדא את שכן קורא בוניה ונאב דנדין לרכים :
לעצמו לקיים המנה אבל לא למכור או להשכיר : וטווה על ירכו תכלת שנותן החוט על ירכו ומשפסף
בירו והוא טווה מאליו אבל לא בידו בין אכבעותיו ולא בפלך כדרך שהוא עושה בחול והלכה טווה אדם
תכלת לכגדו בין בפלך בין באגן : ה הקובר את מתו שמתו לו מת קודם הרגל ונהג אבלות קודם
הרגל ג' ימים בטלה ממנו גזרת שבעה אבל לא בטלה הימנו גזרת שלשים דהיכו אסור תספורת ומנוה אחר
הרגל ל' יום עם השלשה שעברו כבר מן השלשים ופסק הלכה שהקובר את מתו אפי' שעה אחת קודם הרגל
בטלה ממנו גזרת שבעה : אימים קודם הרגל הואיל וככס אחד מימי הפלוח קודם הרגל אתי רגל ומכיל
את השאר לגמרי : שבת עולה שבת שבימי אבלו עולה למכין ו ואיכה מפסקת שאיכה מטבלת את השאר לא
יושב ומתאבל אחד שבת : הרגלים מפסקין ואיכה עוליאם כהג אבלות קודם הרגל הרגל מפסקין ומכיל
גזרת ל' ואם לא כהג אבלו קודם הרגל לא התחיל אבלותו ברגל אין ימי הרגל עולי' למכין ו אבל עולי' למכין
שלשים וטעמ' דשבת עולה לחשבון שבעת ימי אבלות משהו דדברים שנכבשה כוהג בה כגון תשמיש המטה
ופריעת הראש שאסור בגלו הראש ורחינה בהמין שהאבל אסור בהן כשבת אבל הרגל אין שום דין מדיכי
אבלות כוהג בו לבי' מפסקין לגמרי ואם לא חל אבלות כלל קודם הרגל כגון שנקבר המת בתוך הרגל אינו
פולה למכין שבעה ומתחיל למנות שבעה אחר הרגל : ו משמך בית המקדש דאין לעצרת תשלומין
כל שבעה לקרבן בטלה ליה תורת הרגל והיי כשבת שאיכה מפסקת אבל בזמן המקדש שמי שלא חג בוים
ראשון של עצרת היה חובג והולך כל שבעה כח המצות היה עצרת כח המצות אף לעבין אבלות ומסקנא
דמלתא לעבין פסק ההלכה דעצרת בזמן הזה כרגלים ויה יום הכפורים כרגלים ומי שמת לו מת קודם
אחד מחלו אפי' שעה אחת בטלה ממנו גזרת שבעה ואם מת שבעה ימים קודם אה ימיים טובים אלו בטלה
עמנו גזרת שלשים ומי שמת לו מת שעה אחת קודם חג הכות בטלה ממנו גזרת שבעה כדאמין ושבת

מועד קטן פרק ג

ומי הרגל מולי' למינין שלשים וארבע עולין למי' ז' אבל עולין למינין שלשים
הרי ז' ויום ושמי' עברת הוא דרגל כפני עצמו וכחשכ כלו הוא שבעת ימי הרי' כל יום מוכה עד ט' וימים עד
שלשים ודיו וגורת שבעה דאמין הוא שאכל כל שבעת הימים אסור ברחינה נחמין אפי' מקבת גופו וכנכח
כל גופו ואסור בככוס בגדיו וכסיכה וכעשלת המכדל וכתשמיש המטה וכעשיית מלאכה וכשאלת

שלום וחיוב בעטופת הראש ו
וכפית המטה שתהייה כל
המטות שכביתו כפיות על גבי
קרקע וישן בהם ולא על המטה
וקופה ואסור ליטול פרוטו ככלי
ולא שער שפמו ואפי' מעכב עליו
את האכילה ואסור לקרות בתור'
בין בתורה שכתב בין בתורה
שנע פה ולא שילול הקרע שעליו
וגורת שלש' היא שמשכנה ועד
תשלום שלשים אסור ללבוש בגד
חדש או בגד לכן מנהיג ואסור
בתספורת ובסעודת הרשות ו
וללכת בסמורה עם חבריו ולישא
אשה אחרת אם יש לו אשה ויכנס
גלא יאשה הקרע שעליו: ז

עצרת כרגלים ראש השנה ויום הכפורים כשבת ו
קורעין ולא חולצין ואין מברין אלא קרוביו של סת ואין מברין
אלא על משח זקופת ו אין מוליכין לבית האבל לא בשבלא ולא
באקסוטלא ולא בקנן אמ בסלים ואין אומרי' ברכת אבל' במועד
אבל עומדין בשורה ומנחמין ופותרין את הרבים ו ח אין
מניחין את המטה ברחוב שלא להרגיל את החספר ולא של גשים
לעולם מפני החכוד גשים במועד מענות אבל לא מטפחות רבי
ישמעאל אומר הסכות למטה כטפחות ט בראש
חדשים בחנוכה ובפורים בעגרות ובטפחות בזה חח אבל
לא מקנינו נקבר חמת לא מענות ולא מטפח איחור עיניו שחלץ
עונות באחת קינה שאחת מרבית וכולן עונות אחריה שנאמר
ולסרנח בנתיבים נחיו ואשה רעותה קינה אבל לעתיד לבא הויה
אום ובלע המות לנצח ומחה ח' אלקים רמעה מעל כל פנים וגו'
כשלמה מסכת מועד קטן: ובעה נתמיל מסכת שקלים:

פרק א

באחד באדר משמיעין על השקלי ועל הכלאי' בשר
בו

ולאחיו ולא אחותו ולא שבתו ואפי' שחיב להתאבל עליהם ועל שאר קרובי' שאינו חיוב להתאבל עליהם
אין קורעין עליהם במועד ולא אמרין לאן שאינו חכם או אדם כשר ובעל מעשי' אבל חכם שמת הכל קרוביו
והכל קורעין עליו אפי' במועד וכן על אדם המוחזק בכשרות וחסידו וכל העומד בשעת יבואת נשמה על כל
אדם מישאל חיוב לקרוע ואפי' במועד וקריעה על אחיו ועל אמו היא בכל בגדיו עד שמגלה את לבו וקורע
בירו ומכדיל שפת הכנד העליונה וקורע מכחון שאינו ידוע תחת בגדיו כשהוא קורע ושולל לאחד
ליום ואינו מאחה לעולם וכן על דבן שלמדו תורה אבל על כל שאר קרוביו קורע טפח מן הכנד העליון
לבד וקורע ככלי אם ירבה ואינו כריך להכדיל השפה ויש לו להככים ידועת בגדיו כשהוא קורע ושולל
לאחר שבעה ומאחה לאחר שלשים ואין קורעין אלא מעומד: ולא חולכים במועד חלינת כתר שזרועותיהן
וכתפיהן מגולו: ולא מברין סעודה ראשונה שאכל אסור לאכול משלו ורגילים להכרותו ברחובת של שר
ונמוע אין מברין לא קרוביו בתוך ביתו: ואין מברין אלא על מטות וקופו ואפי' בתוך ביתו אין מברין איתו
על מטות כפיות שרגלי' בשאר ימות השנה כל קרוביו ומי שלבו גם בו לאכול עמו על מטה כפאם לארץ
וזמועד אין מברין אלא על מטות וקופות: ואין מוליכי' הסעודה לבית האבל לא בטבלא דרך כבוד ולא
באקסוטלא כמין אלא על כסף או של זהב או של זכוכית: ואני שמעתי שמהם שרש על כסף שכן כללם
קורין לשערם סקוט' אלא ככלין של צרכי קלופה שלא לבוים העביים שבאין להכמת שאין להם טבלא
ואקסוטלא: ופוגרו את הכי' לרובים להס דשות לילך מיד: ח אין מכיזי' את המטה של מת בראש
במועד לעולם אפי' כחול דרכיו ותמת שם מרים ותקבר שם סמוך למיתה קבורה: מטעמות מספקות כף
אל כף: ר' שמעון אומר כו' ואין הלכ' כר' שמעון: ט ואשה רשעה קינה ומדכתי' ולמהדה אלמא קינה
אחמ אופרת ונחרת 'עובה: אבל לעתיד לבא אומ' בלע המות לכנה שיכלע הקכה את המו' וכלן עוכו שירה
שאין מיתה ואין דמעה וכקטי' להאי קרא הכא מאוס אל תעמו בדבר רע: מסכת שקלים

באחד

באדר משמיעין על השקלים בד' שולמי' בכל ערי ישראל ומכרזי' שיבוי שקליהן לפי שבאחד
בניסן

שקלים פרק א

בניסן כריך להביא קרבנות נבזר מתרומה חדשה דכתיב זאת עולת חדש בחדשו לחדשי השנה חדש והביא קרבן מתרומה חדשה וילפניו חדשי השנה דהכ' מראשון הוא לכס לחדשי השנה הילכ' מקדמו' שלשים יום דהינו מאחד באדר להכריז שיבואו שקליהם : ועל הכלאים מכריזו' שימעטו הודע האחד עד שלא יסחר בז' חנוכה קב לבאה כדתנן בפ' ד' כלאים כל סאה שיש בה רובע קב ממין אחד למעט ודכותי פירשו' ללחמד שגדלו הודעים אפי' אחד באלף

כדין לעקור הכל דכל תרי מלי דכל חד לחודיה שרי ונאסרו ע' תעבדות לא שייך בהו בטול ד דדוק' כשמין אחד מעורב כשעת הודע אין כריך כי אם למעט דמדאורייתא חד כתיבי בטול ולא מקרי זרע כלאים הלא מכני מרלות העין בעלת כריך למעט : אבל לאחד שגדלו לא שייך בהו בטול וכריך לעקור את הכל ולא ישייר אלא אחד מן המינים : כגון בז' קורין את המגלה בכרכין המוקפי' חומה מימות יהושע כן

בו קורין את המגלה בכרכין ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקו או המ' ועושין כל ערכי הרבי' ומציני' את הקבר' ויוצאין **אף על הכלאי' ב אד' יהוד' בראשונ' חיו עוקרין ומשליכין לפניה' משרבו עוברי עכו' חיו עוקרין ומשליכין על הדרכי' התקיני' שיהו מפקירין כל חשדה כולה** ג בחמשה עשר בו שולחנות חיו וישבין במדינה בעשרים וחמשה וישבו במקדש בשישבו במקדש התחילו למשכן את מי ממשכנן לוי' ישראלים גרים ועבדים משוחררים אבל לא נשים ועבדים וקטנים כל קטן שאחיל אביו לשקול על ידו שוב אינו פוסק ואין ממשכנין את זכהנים מפני רכי' שלום ד אר' יחודה העיד בן בוברי גיבנ' כל כהן ששוקל איגו חוץ אחר לורבן יוחנן בן זכאי לל' בי אל'

כזן אידי דכע' למתני דכס' באדר שלחנ' ושב' תמ' כמי כל מה שהיו עשו' בו ונתקני' את הדרכי' הרמזו' והשוק' כשתקלקלו בגשמי' בימו' הקורף מתקני' אותן בשב' עולי רגלי' ואי' דמפדשי כשביל הרומה' המכ' כעש כגנ' שיוכלו לזום מפני' גזל' הם כדכתי' תכין לך הדרך : זאת מקווא' המי' אם כתרבה בהן טיט מכניין אותן ואם מחסר שיעורן ממשי' להן מים שאובים ומשלימין אותן לכשישור' אם הים סע רוב ארבע' סאה מן הכסר : ועשו' כל כרכי רבי' בגו' רכי' עמונו ודעי' כפשו' רכי' זכות ועודית ערכים ודמיו' והקדשות מהשקלת סוטה ושריפת פרה ודביעת עבד עברי' ועסרת מזורע ושולח' לפתוח ברות של מים מכוס' כדי שיהיו מנויין לעם לשתות מהן בימו' החמה דכל הכך ברכי רבי' ככהו : ומצינו' את הקבר' שלא יאהלו עליהם דכהני' ועשו' טהרות והביון הוא שממחי' סיד ושופכי' אותו סביב הקבר' ובמזו' הגשמי' היה הסיד כמזו' ונריך לחזר ולכתיבו : ויונאים שלחו' ד' אף על הכלאי' ואעפ' שכבר הכריזו עליהם באחד באדר לא היו סומכי' על ההכרה דשמא לא עקרום בעלי' והיו הם יונאים ועוקרי' אותם : ב היו עוקרי' ומשליכ' לפניהם לפני בעלי' השדות כדי שיתביישו וכיו' בעלי' שדות שמחי' שמכשים להם שדותיהם ועוד שהיו כותבים אותן לפני בהמתן התקינו' שהיו משליכים אותן בדרכים ועדין היו בעלי' שדות שמחים שהיו מככים להן התקינו' שהיו מפקירי' כל השדה דהפקד ד' הפקר : ג במדינה בירושלם והיו מחלשי' ממחצית השקל ללכז' ממחציתם כל אחד ממעבע מדינתו וחיו' וידע כמה מהם יונאים למחצית השקל : ישנו במקדש לפי שהיה הזמן מתקרב היו ושב' במקדש כדי שיהיה להביא ורמב"ם פירש שכל ערי' ישראל קרויין מדינה ובעשרים וחמשה כו' היו יושבים במקדש בירושלם : התחילו למשכן מי' שלא הביא שקלו : את מי' ממשכנין לויים לאפקוין ממין דאמר שאין ממשכני' את הלויים דכתיב כל העובר על הפקודים מכן עשירים שנה ומעלה זלויים לא היו כתיבים מכן עשירים : אבל לא כשים וכתבו איש כופר כפשו' כתיב ולא אשה ולא עבדים דאין עבדים חייבים אלא במצות נשאים חייבות : וקטנים אפילו הביא שתי שערות והוא פחות מכן עשירים : שז' אינו פוסק אביו משהתחיל ואם מת אביו הוא שוקל על ידי עצמו : ואין ממשכנים את הכהנים ואף על פי שחייבין במחצית השקל עמי' דרכי' שלום לפי שעבודת הקדושות עליהם חולקי' להם כבו' והומכים עליהם שלא יעבכו את שקליהם ואי' כמי' יעבכו ולא יתכו' בית דין מתנה' עליהם שהיה להם חלק עבודתם כמו שכותבים מתרומת הלשכה לשאר עושי' מלאכת הקדש כדמפרש לקמן : ד כל כהן ששוקל אינו חנוף ואף על פי שאינו חייב לשקול וסלקא דעתך אמינא אם שוקל כנגד קרבן נבזר קרב משל יחד

שקלים פרק א

קמ"ל דאיכח חוטא לפי שהוא מחר אונת מחנית השקל לכבוד גמרי ולא חיישין שמא לא ינמד למסר
 יפה : כל כחן שאיכו שוקל חוטא וקרא דכל העובר על הפקודים דריש לים הכי כל העובר ביום סוף
 דהיינו כהנים לויים וישראלים שכלן עבדו את הים על הפקודים בין אותן שכתבו לנכון בין אותן שמכחו עם
 ישראל יתן תרומת ה' ארבע דבפרשת אלס פקודי כתי' וכסף פקודי ערדה מאת ככר גומ' לשש מאות אלף
 משלשת אלפי וכו' הוהו בתרומת

הארכים הוא דכתיב ובאותה ת
 תרומה לא היה שבת לוי אבל
 בתרומה של קרבנות נבדו העשו
 בה כהנים לויים וישראל' : לעצמן
 להאחזת ולאו דרשא סיא דדוקא
 בממכת כחן לכדו אמר קרא
 כליל תהיה ולא באותה שיש לו
 בשומעו עם הניבו והכל שכחנים
 חייבים ליתן מחנית השקל ואין
 מעשכ' אותן מפני דרכי שלום :
 ה מקבלין מידם ובתנאי
 שומעוהו לכבוד גמרי כי היכי
 דלא לסוי קרבן כבוד קרב משל
 יחיד : קיבו זבים חנות תערו וכני
 יוכה זבים חנות מניאו וככותים
 בלבד מיירי דאין זבים חנות כ
 בגוים : כל שהא קידר וכירב
 מקבלין מידם דתניא איש איש
 לרבות את הגוים שזודרו כדדים וכדו' כישראל ואין לי לא עולה כדכתי' אשר יקדיתו לה עולה שלמי' מנין תל'
 לכל דרריה מנין לרבו העופו והמנחו היין והלבונה והעצי' תל' לכל דרריה ולכל דכותם : וכן הוא מפורש
 ע' עורא כשרנו הכותים למיימן ושלא להם ככנה עמל כי ככס כדרוש לאלקיכו מה השיבו להם לא לכם
 ולנו ולכות בית בשמותיהם לאלקינו ולכם אין חלק ונדקה חזקתו בירושלם : ו קולבון קל בון כלומר
 דכר קל ומעט שמוסיפין על מחנית השקל להכריע ביוניהם : השוקל על ידי אשה פטור בגין שהלוה להם
 דכיון דפטורים הם לא קל מייביב בקלבון ואי לא הלוה להם אלא שטורע בשבילם אפי' שוקל בשביל כר מיוא
 פטור מן הקלבון כדלקמן : ואם שקל על ידו ועל יד חברו כשהלוהו מיירי ושוקל שקל שלם מחנית השקל
 בשבילו ומחנית השקל שמלוה לחכירו : חייב קולבון אחד דכסר הכותן מחנית השקל הקבון בתורה טעור
 מן הקלבון דכתיב זה יתנו כזה יתנו ולא יותר ושכים ששקלו שקל שלם אין כותבין אלא קולבון אחד : דכי
 פאייר אומר שכי קלכות רבי מאיר סבר השקל מחנית השקל חייב בקלבון הילכך שכים ששקלו שקל שלם
 חייבין שכי קלכות ואין הלכה כרבי מאיר : הנותן סלע דהיינו שקל שלם לשלמני של שקדש אונסו מעט
 מחניתו ששאר לו עמו ושקל האמור כאן הינו מחנית השקל : כותן שכי קולבנות בהא מודה תנא קמ"ל
 דכותן שכי קלכות אחד קלבון להכריע מחנית השקל שהוא נוטל מן ההקדש ואח' דכיון שלא שקל מחנית
 השקל כמו שפירש בתורה כתחייב בקלבון : ו השוקל על יד עני בשביל עני פטור כיון שנותן להם
 במתנה : סאחין השותפין שחייבין בקלבון אחים שהן שותפים שחלקו וחדרו וכשתתנו שאו הן חייבין בקלבון
 כשאר שכי ארשים ששקלו שלמים פטורים ממעשר בהמה כל ההצעות הנולדות להם כל ימי שותפותן איכן
 נדיבים לעשרן דרשין כפרס שכי דכורות ויהי לך ולא של שותפות ומזמין להאי קרא כמעט ויעצב
 דכבוד כתיב : וכשחייבים במעשר בהמה הינו כשלא חלקו שאו חייבין במעשר כדדרשין ויכול אפילו קני
 בתפוסת סנית תלמוד למד יוס' מכל מקום : פטור ימן הקלבון שממין ארשים בחוקתו עומד והוי כאב

דברי

שוקל

שקלים על ידי כתיב ועל ידי שכניו דפטור : מענה כהן אחד מעשרו וארבעה כסלע ומשקלם אי שיעורו :
חנו מענה אחד משמנה וארבעים ומשקלם שמנה שיערות וחלכה בכמעט :

מצרפין

שקלים לדרבנות כפי העיר שקבצנו שקליהם יכולים להקליפם בדרבנות והוא מטבע
על זהב ברכות בצורא דרכאמי וזה להקל מעליהם משאוי סדרך : שופרות תיבות

ששיין נר למעלה כעין ששיר

שפיו נר מלמעלה והולך ומרחיב

כדי שלא יוכלו לטוול מהן פלום

ההיה דכתיב ביהודע ויעשר

ארזן אחד ויתבוחו בהיכל וכו'

ויקוב חור בדלתו והיו צמודים

בערה וכל אח מביא שקלו וכוון

כו : כך היו במדפה בירושלם

ולדברי רמבם כשאר עמי ישראל :

כפי העיר ששלמו שקליהם ביד

שליח לחלוכים ללשכה : אם

כתרעה התרומה שהיו רגילים

לתרום מקומם לכוך הקרבנות

והיו תרומתי על הגבו ועל העתי

לגבות כדי שיהיה חלק בקרבנ

דברי רבי מאיר והבנים אומריו חצי

פרק ב

מצרפין שקלים לדרבנות מפני משוי סדרך

בשם שחיו שופרות במקדש כך חיו שופרות

במדין בני העיר ששלחו את שקליהן ונגבבו או שאבדו אם

נתרמה בשקעין לניבורי ואם לאו כשבעי לבני העיר וכגי העיר

שוקלין תחתיתן נמצאו או שהחזירו הגבוי אלו ואלו שוקלין

ואין עולין לחן לשנה הבאה ב הנותן שקלו לחבירו לשקול

על ידו ושקלו על ידי עצמאם כתרמה תרום מעל השוקל שקלו

ממעות הקדש אם נתרם תרומה וקרבנה הבאם מעל מדמי מעשר

שני ומדמי שביעיל ואכל כנגדן ג המכנס מעורת ואמר

הרי אילו לשקלי בית ששאי אומריו מותר נדבה ובית חילל אומריו

מותר חולין שאבוא מהן לשקלי שיוין שמותר חולין אלו לחטאת

שיוין

אף לאיתם שעדיין לא שקלו : כשנעין השלוחים לגזברים דהואיל וכתרמה תרומה על היענות הללו קודם

שאיכדו הרי נעשו כאלו היו כרשות הגזברים משעה שכתרמה תרומה עליהן וכשנגבבו אי אכדו בדרשות

הגזברים נכבדו או אכדו הילכך כשנעם השלוחים לגזברים וכפטורים ופגפו דאין כשנעם על ההקדשות

כשנעו וז תקנת חכמים היא כדי שלא יולגו בהקדשות : ואם לאו שנסעו שאכדו ערוך לא כתרימ תרומה

ולא הוציאו מעות מן היפות על העתיד לגבות כרשות הנעלים אכדו הילכך כשנעם השלוחים לאכדו

העיר וכפטורים ואכדו העיר חזרים ושקלים שקלים אחרים תחתיהן שהשקלים הראשונים שאכדו לא עלו

להן : ב הנותן שקלו לחבירו לשקול על ידו כשנילו והלך השליח ושקל בשביל עצמו : אם כתרמה

התרומה קודם שנתן השקל לגזבר מעל זה שקל בשביל עצמו דעיד שכתרמה התרומה על העתיד לגבות

היה זה השקל שנתן לו חבירו לשקול עליו כדשו הקדש וכשכתבו על עצמו נכחה מן ההקדש שהרי אם לא

היה נתן שקל זה בשביל עצמו היו משמכניו אותו כדתן לעי כפך משישבו במקדש התחילו למשכון וכעא

כהבה מן ההקדש ותייב קרבן מעלה : השוקל שקלו מן ההקדש שהיו בידו מעות שהוקדשו לכדק הבית

וכאכדו שהם של חולין ושקל מהם שקלו וכתרמה התרומה וקבו בהמה באותה תרומה והקריבוה אף תחייב

השוקל קרבן מעל איכל לא קודם לפי שזה ההקדש כשאר הקדש כמו שהיה בכל מקום שהוא ולא כשתבה

וכשקרבנה הנהמה והוא כתבון שהיא ממשון כל מי ששקל בתרומת הלשכה נעשה כאלו קנה בהמה באותן

מעות של הקדש ויקריבה וככה שלא משכחוה בשביל שקלו וכתחייב בקרבן מעלה ורישא כמו דקתני

כשנתן לו חבירו לשקול על ידו ושקל על עצמו דמעל היכונמי שקרבנה בהמה אחר שכתרמה התרומה והאי

דלא תיביה ברישא משום דמייך אסיפא שמתרש בה מעילת שניהם והיכו טעמא שאיכו מועל מיד איכע

שכהכה כבר לפי שאין מעילה אלא כעוביא מן ההקדש לחולין אבל המוביא מהקדש להקדש איכע שכהכה

איכו מועל אלא אחר שעה מעשה בהקדש השני וכן עובח בירושלמי : ואכל כנגדן יביא שקל ויאמר כל

מקום שהם מעשר שני או שביעית והיו מחוללים על שקל זה דשביעית מופסת דמיה הקדש ויאכל פירות

טיקנה באותו שקל בירושלם כרין מעשר שני או אכלם בקדושת שביעית אם העירות שמלל היו כשביעית :

ג המכנס מעות כוהם מעט מעט פרוטה אחר פרוטה אחר פרוטה אחר פרוטה אחר פרוטה אחר פרוטה

וכעא לחשב מה שכנס מעט שהותירו על שקלו : כש אומרים מותרו לכדכה יעלו לשפרו כשמתקדש שיעמדי

קדר עובד יא א 11 i להקריב

שקלים פרק ב

להקריב בדמיון שלות קיץ למזבח וכס לטעמיהו דלית להו הקדש בטענות שמיה הקדש : וכה אומר
מתנו חולין דלח כמזבח זה להקדיש לא עד כדי שקלו : שאכיל מהן שקלין שוין שהמותר חולין דהוי כאומר
בפירוש אם אכס יותר משקל חביא מהם שקל והמותר יהא חולין או לחטאתי ואם ככס מעט ואם כדי לא
לחטאתי מזדו בה שהמותר כדכס : ד עה בין שקלים לחטאת מאי טעם שקלים דמכנס מעטות ואמר

הוי חלו חטאתי בה דהוי המותר
חולין ופשטא דמזדו לכך דהוי
כדכ : שקלי'ם לכן קנכה דכס'
העשיר לא ירכ' והדל לא ימיע
הילכך בודאי לא כתבוז זה אלא
לשקל והמותר הוי הקדש טעות
אכל מטא חין לה קנב' אם ידנה
יניא מטא כמנכה כסף ואם ידנה
יניא כדמים מדכ' הילכך כתפסו
סדמי ומותרין כדכס : הוי שקלי'
דדכויות טעב של מלכות מזדו
טעלה עמיהן מן הגולה ושל וסח
היה והוא שנה שבי סלע' ורגלים
לישא וליתן באותו מטבעו
שבוזן בית ראשון שהיה טעב

שכן שקל היו כותבי מחנית השקל גם עתה שהיה מטבע שלהן דרכון היו כותבי חני דרכון : חזרו לשקל
סלעים אחר טעברה מלכות מדויכת בטל מטבע דרכון חזרו להיות כושאי' וכותבי סלע' שהוא מטבע ראשון
שהיה יונא בזמן בית ראשון וכתבו מחנית השקל ככתמלה : חזרו לשקול טעבין חזר מטבע היונא כהונאם
להיות טעבין דהיו מחנית השקל : בקשו ליתן חני אותה המטבע דהיו דינר אחר שהסלע ד' דינרין ולא
קבלו מהן דרשאים להוסיף אשקל דאורית לכי שני הטעבנות היונא כמותן וכן ולא לפחות טענו אלא
לשקלי' כמו חין להם קנכה דלפעמים השקלים גדולי' ולפעמי' קטנים שהיו לא היו כותבי לעולם אלא מחנית
השקל היונא באותה שעה : אעפ"י כן שנה כלומ' אכתי לא דמי שקלי' לחטאת דככל זמן וזמן היה מחנית
השקל שנה לכל זה שוקל כמו זה כל אח' מחנית השקל היונא בזמן ההוא אכל חטאת לעולם חינו שנה שנה
מביא כסלע' וזה מביא בכ' או כג' סלעים והכי מסקינן דטעמיהו דכה כד שמעון : ה מותר שקלים
חולין המכנס מעטות ואם כדי לו לשקלי' וכסבא לחשב מה שכנס מכא שהעירי המותר חולין והכתיב ככה :
עשירי' האופה שמקריבין כדלי' דלות אם הפדיו מעטות וכעתירו באותו כדכה דכל מותר הטא ואשם המעט
כדכה לקבו' הן עולות לקיץ המזבח כמדדשו של יהודיע הכהן ועשירית האפה במקום חטא' פיא : מותר
עולה עולה אם הפדיו מעטות לקבו' עולה וכתתירו יביא באותו המותר עולה אחרת : מותר הפסח לשלמים
דכתי' וכתת פסח לה' איל'ץ נאן ובקר ובי' פסח שן הבקר הוא בא' אלא מותר פסח יהא לדינר הכא מצאן ובקר
והיא סלמי' : מותר שבויים אם גבו דקה לבוך פדיון שבויים ומותרת מהם ישמרום עד שיפדו בהם שבויים
אחרים אבל אם פירשו לשבו זה זכה אותו שבוי כמותד : מותר כוירי' אם גבו מעטות לקרבנו כוירי' וכתת
ישמרום עד שיפדו מהם קרבנו כוירי' אחרים ואם חזר אח' הפדיו מעטות לקרבנותיו וכתתירו המותר לכדכה
לקיץ המזבח : מותר עני' אם גבו מעטות למכות לו מלכות ומתירי' המותר לאותו עני' : מותר העיט
לפתיס אם גבו מזדו קבורת עת סתם המותר לקבו' ומתירי' אחריו' : לעת זה המותר לירדשו דאחולי' אחיל
המתירי' וליתיה לגבוזו דש : יהא מוכח עד שיבא ליה ספקא ליה אי מחיל המותר זלמיה לגבו ירדשו או לא
הילכך יהא מוכח עד שיבא ליה : ובזו' לו נכס על קברו פשיט' ליה לר' פתן דלא מחיל הילכך בזכוס' לו מכנס
על קברו יחאזרו מותר שכב' ובה' בני המת והלכ' כתיב : וסיבא דגבו לנדי' קבורת המת מפכי שהיו כדכ'
גלוי' היה לגו' אה' כמבא שהיה לו לא אמריבן ככה' מותר המת לירדשו בין שהגבי' בטעו הית והכי מוכס
כירושלמי

סקלים פרק ג

פב

פרש"ל ועוד מוכיח בירושלמי ובתלמודו דהיכא דאיכ' סכנה טובי העיר או פני עיר שכל עסקי נבחר
 בחתכין על פיו וכראה בעיניו לשכות מועד שבוין או מועד עבייין או מועד מתיים למה שיראה בעיניו ויכול
 לשכות ולחזיקי כמה שיראה בעיניו שהוא נכרך שיהא ויין מוחין בידו וכן מורין תמיד הלכה למעשה:
בשלשה פרקי בשכח תורמי את הלשכה כל השקלי היו כותבי לתוך לשכה אחת שמקמל ושלשה

פעמי בשכח כותבי ממנה ונותבי לתוך ג קופו שכל קופ' הית משלש סתי כדו לקפו מהן קרבנכו ולא היו כותבי הכל בפעם אחת לנה' כל השכה לפי שהחוקיקי לא הניחו עדין כל שקליה: כפרום הפסח טו יום קודם המועד קדי פרוש המועד לפי ששלי יום קודם הדגל שאלו יודוטי כהלכו הדגל ופרום הוא לשון פרוש דהיכו סתי: והן גרמות של מעשר שלשה פדקים הללו הן הן גרמו של מעש' בהמ' שזמנים אלו קבעו חכמים למעשר הנהמות שגולדו וכמו שהגדן קובעת למעשר דגן כך שתי אלו קובעים לאסור הנהמות שגולדו באכילה עד שיגשר אבל קודם הפדק מותר לאכול אגב' שלש עשר וקבעו חכמי הפדק תלת זמני למעשר דהמה כדו שהיה בהמנת ממוות לעולי דגלי דאידי' דמועד למכו ולשחוט ולאכול כל זמן שלא הגיע מועד הגוף אפילו הכי לא שחטי להו אכשי עד דמעשרין

מותר שבו' לשבו' מות' שבו' לאותו שבו' מותר הסתים למחים מות' הסת' לירשור' מאיר אמ' מותר הסת' הוא מונח ער שיבנה אלהו רבי גמן אומר מותר הסת' בוין לו נפש על קברו'

פרק ג

בשלשה פרקים בפרום חורסין ארת הלשכה בפרום הפסח בפרום עצרת בפרום חגג וחן גרונות למעשר בחמה דברי רבי עקיבא בן עזאי אומר בעשרים ותשעה באר ובאחד בסין ובעשרים ותשעה באב רבי אלעזר רבי שמעון אומרם באחד בניסן באחד בסין בעשרים ותשעה באולל ספג' מה אמרו בעשרים ותשעה ולא אמרו באחד בתשרי בפני שהוא יום טוב ואי אפשר לעשר ביום טוב לפיכך הקדמוהו לעשרים ותשעה באולל' ב בשלשה קופ' ר' של' שלש שלש סאין תורכין ארת הלשכה וכתוב בחן אלף בית ג' מל רבי ישמעאל אומר ויגיד כתוב בחן אלף ביתא גמלא אין התור' נכנס לא כפרגור ולא במנעל ולא בסגדל המסומר ולא בתפילין ולא בקמיע שמא יעני ואמרו מעון הלשכ' העני או שמא יעשיד ואמרו מפרום הלשכה העשיר לפי שאדם צריך לצאת יודי הבריות כדרך שצריך לצאת ידי חסוקים שנאמר והשתם נקיים בה' ומשאר ואומר ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם' ג של בית רבן גמלא נכנס שקלו בין אצבעותיו וזרקו לפני התורם וחתורם סתוכין ודוחפו לקופת אין התורם תורם ער שיאמר להם אתרום וחן אומרים לו תרום תרום תרום ג פעמים

דכתיב ליה לאנית לקווי מנה בממוכיה בדכד שאין סכר בו כלום כגון מעשר בהמ' שהוא עצמו מביא מעשר' אלוכלו שלמי' אס' לא היו מעשרי בשלשה פדקי' הללו היו הרבה כמעט למכור לפי שלא עשרו ולא היו בהמה' פנזיות לעולי דגלי: בן עזאי אומר ככט בארד טעמיהו דכל המי תכאי ומחלקותן מפרש פרק בער' דבכור':
 ב תורמי את הלשכה מפרשין השקלי' הן הלשכה שהיו השקלי' מוכחי' שם וכותבי' מהן בשלש קופות כל קופה מהן של שלש סאין ודמכס' כת' שמתלא' תמלה שלש קופות גדולות כל כו סאי' מהן תורמין לשלש קופות קטנות של תשע סאין ונכנס דחק לומר כן: וכתוב עליהן אגב' לידע אי וו כתמה תמלה וממנה היו קוני' קרבנות נבחר ראשכ' ואחר כך מן השכיח ואחכ' מן השלישית: וכותבי' כתי' עליהן היו רגילים ביונית מעש' דכתיב ישת' אל'יס' לית' וישכון באהלי' שם וישפוטו של יפת' וישכון באהלי' שם ויין לך לשון יפה בבני' יפת' כמו לשון יוני: פרגור חפית כשהמלכות ארץ וכופלי' אותה מלמטה אותה השפה הכפולה קרוי פרגור חפית ויין התורם ככנס עם השפה כפולה היא במלבוש' שלא יחשדהו שכת' ליתכה ממעות' הלשכה: ולא בתפילין ולא בקמיע' שלא יאמרו התיר התפר וכת' בתוכן מעות': ג וזרקו לפני התורם פתכוכים היו שוכלו שקליהם לתוך הקופה ויכחו מהם קרבנות נבחר ולא היו משידי הלשכה: שלשה פעמים על כל פעם ופעם ה' אומר אתרום והן אומרים לו תרום וכן דרך לשון חכמים להיות משולש דעמתי עיניו בעומר עגל וו מגל וו מגל וו אקנור אקנור אקנור וכן סלון הגעל סלון הגעל סלון סכעל

שקלים פרק ד

כענין ג' פעמים: ד תרם את הראשון ומתנה בקטבלאו תרומה לטענה שהיתה כפרום הפסח לחזק שגם אותה היה מוכסה כל השקלים הכשאר ובלטכה בקטבלאו. והיו עוד שלוק כדי שימנו עליו בקבל' טיבולו ממתנו שסביב ארץ ישראל שלא יכלו להבי' קודם הפסח ומביאי' מנפסה ועד עכרת וזמני' אותן על גבי הקטבלאו כדי שיתרם מהן כפרום העצרת ולא יתרם עץ הדבר שתרם כבר כפרום הפסח ואחר שקדם כפרום העצרת חזר וכסה כל

המתנו שכלש' בקטבלאות וכותני' עליון כל השקלי' המביאי' מבבל ועמדו ועץ המדינות הרחוקות ותרמי' מהן כפרום החג ועוד לא היום מחסה שיון: עוד תרמו אחרי: הראשונה לשם ארץ ישראל שהם שלחו שקליה' עמלה שהאחרי' עדין לא הכיחו: לשם הדרכי' המוקפי' הסמוכי' כמו עמון ומואב וכיונא: בהן דוגמתו לתרו' שלא מן המוקף מקיפין בבשו: תמו בכל פעם יסעם הם תרמי' על שם כל ישראל על הגבו' ועל העתיד לגבות ולא הזכיר התנא חלוקי' מקומי' הללו שלא להודיעך שתקנו' פרקי' אלו לפי שאו' יתקנו' כל שקלי' ישראל: מה היו עשי'

פרק ד

החרוכה מה חזי עושיין בה לוקדון בה הכידין וסוכפין ונסכיהם העומר ושתי' הלהב' והחם

הפנים וכל קרבנות הציבור שומרי' ספודי' בשביעות עמך סמרוכת חלשכה רבי וסי' אוכר מהגרב שזכר חנם אמר לו אמר אחת אוכר שאינן באין אלא משל ציבור: ג פרה ושעיר אהשתלח הלשון של זמורה באין סמרוכת שזכר כבש זרה וכבש שעיר חצי' חלה' הלשון שזכר קרנו ואכת' הסם מחזורת העיר ומגדלותיה וכל צורכי' העיר באין משירי' חלשכה אבא שאל אוכר כבש פרה כחנים גדולים עושיין אותו משל עצמן: ד

בותר שירי' חלשכה מה היו עושיין בהן לוקדון בהן ינור שסביב וכלות וחשבר לחקדש דברירבי' ישמעאל רבי עקיבא אוכר און משתבין

התרומה

נה מה ש

שנתנו לתוך הקופות מה עושי' בהן: וכל קרבנות הכבוד לאתויי קטרת: ספידו' תבואה העולה מאלה ממש ששכר בקדור וכתיב' שכר לשומרי' שלא ילקטו עביים כשביעו ומביאי' מהם עומר כפסח ושתי' הלחם בעצרת שאינם באי' לא מן החדש ומן הארץ וזמני' שזכר מן התרומה דנדון קרבן בקדש דמי: שום חכם ואצל' לקחה אותם מן התפקד כששמרם חכם והבאם זה די' הן שלו' ד יום שכר דקרבן יחיד משתל' לקדון גבו: אף איתם איו' כז' כלמ' אי איתם מורה שאין קרבן יחיד אינו משתנה לשל גבו והלכ' כחכמי': ג פרה אדום ושישה סממנים לשאול: באין מתרומת הלשכה אלב' דערה איכה כשחטת בעורה באה מתרות הלשכ' דחשבת קריה דשמי' ושעיר המשתלח לפי שזכר ליקח סני' שעירי' ואין ידוע על איזה מהם יעלה הגורל לה: ולשון של זמורה אי תולעת שמשליכ' עך שריפת הפרה והיא לצד אדום ואזוב לא קדם לשון של זמורה לכד' חלק בין לשון של זמורה ללשון של זמורה של שעיר המשתלח: כבש פרה שהיו עושי' שני' ששדן זה על גבו זה מפני קרבן הפסח מהר הבית לחר המטעה ועליון היו עושי' אותה הפרה: וכבש שהיו עושי' כמין גסר עד חוץ לצד ועליון היה סולך המשתלח את השעיר מפני הכבלי' שהיו תולשי' שעירי' ואומרי' טול וזא' שלא תשחה ממנו: ולשון שזכר קרבני' לידע אם הלבי' ומתכדו' עובותיהן של ישראל והיו אינם בדרך קרבן לפיכ' אינן באין עתה מהוה לזם קרבנו' לא ממה ששתייר בלשכה אומרי' הפרשת התרומות: וזאת המיס' הציבורית נמרה אם גרבה תקון: וכל כרכי' העיר לחסור בורות שיחין ומערו' ותקון רמכותיה וסוקויה ושמיד' העיר: אבא שאלו' אות' פו ואין הלכ' כאבא שאלו: ג מותר שירי' הלשכה מה ששאר אחד שצמח מהן תקן כרכי' העיר: למח' שזון יינו שזכו' וסלתי' ומוכרו' אותן למי' שזכר יין לכסבי' ושמני' וסלתי' למכח': אין משתבדי' בשל הקדש שאין עביו' במקו' שעירו' ונכחי' הוא להקדש: ואף לא בשל עניים' דלמא' מתרמי' עביו' וליכ' לחיתב' ליה והלכ' כר' עקיבא: מותר התרומ' היכום מה ששאר בקופות בלי' כיון שאו' מביאי' קרבנו' מתרומ' חדשה כפני' לבית קדש הקדש' לרנפה

שקלים פרק ד

לרצפה ולכתלים: מותר פירות ד' ושמעאל לטעמיה דאמר לע' מותר שריי הלשכה קונים מהן ויכות שמנים
 ושלמות והשכר שמתכרי' בהן קרוי מותר פירות כלומר מה שהותרו וכשתכרו בפירות שקנו: קיץ למזבח
 כשהמוכח בטל מביאים מהן עולות כמו שדדך בני אדם להעלו' מיכי מתיקה על השלחן בגמר מעולתם כך
 אחר שנמנו להביא חובת היום מביאים עולות הללו כשאין כדלים וכדלות והמוכח בטל: מותרו נכסים

גזברי הקדש היו מומיאים
 מעוות לבעלי ייכות שמכו' למנות
 למספק למחנות ומסכ' כל השנה
 ואם קבל עליו למסך ג' סאים
 כסלע ועמדו ד' סאי' כסלע בנידך
 שיתן ד' סאיין וזאתה טאה היא
 מושג נכסיו כן כשמודדו להקדש
 היו מודד' כמסד מוכר' ונדושה
 והגזבר היה מוחק המל' הכיורן
 נקרא מות נכס': ועשויה מהן כלי
 שרת שהנכסים מתיקדשים בכלי
 שרת: מותר נכסים קיץ למזבח
 שהנכסיו כלי והעולה כלי:

בשבתין משל הקדש ולא משל עניים * ד מותר תרומה
 מה היו עושין בה ריקועי זהב יצפוי לבית קדשי הקדשים ר' ישמעל
 אומר מותר חמירות לקיץ המזבח ומותר התרומה לכל שרת רבי
 עקיב' אומ' כותר התרומה לקיץ המזבח ומותר נסכיל לכל שרת ר'
 חנניה מנן הכהנים אומר מותר לקיץ המזבח ומותר התרומ'
 לכלי שרת זה וזה לא היו מודים בפירות * ה מותר הקטורת
 מה היו עושין בה מפרישין ממנ' שכר האומנין ומחללין אותה על
 שכר האומנין ונותנין לאומנין בשכרן וחזירין ולוקחין אותה
 מתרומה חדש ואם בא החדש בזמנו לוקחין אות' מתרומה חדשה
 ואם לאו מן הישנה * ו המקדיש נכסיו והיו בהן
 דברים ראויין לקרבנות הציבור ינתנו לאומנין בשכרן דבר רבי
 עקיבא אמר לו בן עזאי אינה היא הסדה אלא מפרישין מהן שכר
 האומנין ומחללי' אותה על מעות האומנין ונותנין אותן לאומנין
 בשכרן וחזירין ולוקחין אותן מתרומה חדשה * ז הסקדיש
 נכסיו וזאתה בהן בהמה ראויה לגבי המזבח זכרים ונקיבורת רבי
 אליעזר אומר זכרים ימכרו לצרבי עולות ונקבורת ימכרו לצרבי
 זבחי שלמים ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לברק הבית רבי יהושע
 אומר

לא היו מודים הפירות כדאמר רבי עקיבא לעל שאין משתכרים בשל הקדש ומסקא דתגאי' בד הוא על
 המותרות שיהו כולן קרבים עולות וכן הלכה: ה מותר הקטורת הנותר בכל שנה: מה היו עושים
 בה להקערה לשכה הכאה שאין לך שכה שאינה מותר שהקטורת היתה נעשית שמה מניס שמה מניס
 כמין שמה ימות החמה וג' מין שמה סג' מניס מלא חפניו ביה ולא היו נכנסים בלן בחפניו ועוד בכל
 שנה פשוטה היה מותר שכה פשוטה ימיה שכה: מפרישין ממכח מן הלשכה שכר האומי' משבטי הקטורת
 שהן כותלים שכרן מתרומת הלשכה ומחין המעות לאומני' על יד אחד מן הגזברי' והרי הן חול' ואעפ' שאינן
 הקדש יוצא לחולין אם לא שיכנס דבר אחר תחתיו לקדוש ג' תרומת הלשכה שאני דבר מתנה עליהם ליתנם
 לכמה זכרים ואחרי שזכו במעיות לכורך האומני' מחללי' הקטורת על אומן המעות והמעיות קדושי' לתרומה
 ישנה: וכותבים הקטורת לאומי' בשכרן ומודים וקונין אותה מהן במעיות של תרומה חדשה והכי נביעא
 מלתא עפי ולא למכרה ולחזור ולקנותה: אם בא החדש בזמנו שחייבו שקלים חדשים קודם רח ניסן שהיא
 זמן התרומה החדשה לוקחים מותר הקטורת מתרומה חדשה עי' חול' כדפריש' לבי' ואם לאו שלא הביאו
 שקלים חדשים עדין לוקחים אותה מן התרומה ישנה אם חללה כבר ואם לא חללה מקטירין אותה דכיון
 שלא בא החדש נדיר להביא מן הישנה: ו המקדיש ככסיו ומתם הקדש לברק הבית והיו בהם דברים
 הראויים לקרבנות כגון קטורת או ייכות שמכו' ושלמות: יכתבו לאומי' בשכרן וינבאים לחולין אעפ'
 שאין דבר אחר ככנס תחתיו דקפד הקדש מתחלל על המלאכה דכתיב ועשו לי מקדש שתהיה המלאכה
 בעשית מן הקדש: איכה מן המדה כלומר אין מדה זו שתהיה אומר כדמה המלאכה לעל בקטורת ואין
 ראוי אלא שתשנה מדותך הילכך מפרישים מהן שכר האומי' כו' כדאמרינן לעל גבי מותר הקטורת שאין
 קדש מתחלל על המלאכה והלכה כבן עזאי: ז זכרים ומכרו לנדבי עולות ודמיהם יפלו עם שאר

שקלים פרק ה

הכבסו לבדק הכי דמכר סתם הקדש לבדק הבית ואפי' כמדי דמיו למזכ' אבל הראוי למוכח אינו יוצא מידו מוכח שהמקדוש תמימו לבדק הבית אין נספים אלא למוכח והדמיו יפלו לבדק הבית ויביא כדמיהן עולות קסבר מידו דמיו למוכח עתת' למוכח אקדשיהו הילכך זכרו ענמי' וקדשו עולות וזכרו לבדקו שלמים ויביא כדמיהן עולות אבל הן ענמן אין קדשין שלמי' דהמקדוש נכסיו דעתו שהיו כלם לגובה הילכך בהמות שראויות ליקרב עולות יקרבנו עולות ונקבות ימכרו ל לבדקו שלמי' ויביא כדמיהן עולות דכיון דרמינו למוכח חלה עליהן קדושת מוכח ואפי' על הנקבות שאין גופן ראוי למה שדעתו ל להקדיש כיון דלשם קרבן שיהא חזוין אל חל עליהן קדושת נדק הבית ויביא כדמיהן עולות:

שהמקדוש בפירוש שאמר בהמה נכסיו להקדש לכיון שהפדישו והנדילין זו וזו ולא יצא לא אחד בהמה למעבד ונכסיו לבדק הבית שמי' דדעתו הוה שכיין בהמה וכן נכסיו הכל ילך אל מקום אחד אבל המקדוש סתם כל נכסיו דעו' להקדוש כל דבר למה ש שהו' ראוי והלכה כרבי עקיבא:

ח ימות שמכים ובלתות שהן ראויים למכחות ולנכסים ועובו' תורים וכתי וכה: ר"א גרבי' ולא ראוי' ועמ' דלא מפורש בידוש דעתו לכל כדליהם ולכל כדפגתם אשר יקריבו לך לעלה כל מה שסמ' כודרים ומתנדב' מדברי אשר יקריבו לה אפי' ימות שמכים ובלתות יהיה לעלה וכול יקריבו כדמיהן עלת הציף או אם הקדוש יעוף וקריבונו עולה תל' כבקר כשכ'י ונעו' הא אינו מקריב בכל מה שהתנדב לא עולה בהמה בכלד: ט משעדין את הלשכה פוכקי' שער ליינות שמכים ובלתות שיממוד זה השער ל'ום ולקוח' בכל יום ממוכרי ימוות שמכים ובלתות מה שהן כרי יכוין נאותו הסכו שפסקו והם נתייקד במקס' ו מוסיפי' דימים ואם הוול לוקחים לפי הוול: המקבל עליו לבסוף בלתות ניותו קצור הטיס וכנידת עגבים ומסיקת וית' היו הגזבר' מקדושי' מעו' למכוחו והיה החכמי מקבל עליו לבסוף ימוות שמכי' ובלתות כל השמ' ואם היו או נמכרו ד' הא' כבלע והוקרו ועמדו ג' סאי' כבלע נדון לית' ד' הא' דהקדש קונה ככסף דכתב ונתן הכסף וקבלו ואם קבל לבסוף ג' סאי' כבלע והוולו ועמדו ד' כבלע כותף ד' כבלע דלא גרע מהדעט דלא קני' לא במשיכה: התלביע' לו ונאשילו משך הגזבר ונתן מעות אחריותה על החכמי: אינו מקבל את מעותיו כלומר אינם נחשבי' מעותיו של חכמי ולא וכה בהם ואעפ' שקבלם מן הגזבר: עד שיהיה המעב' מרצה שיפלה לרצון על המוכח הילכך אם הקמיץ היין או התלביע הפלת אגבי' ויתם על החכמי:

פרק ה

אילו הן החכונ' שהיו במקדוש ויחנן בן מינחם על החותמו אחיה על הנכסים בתהיה בן שרפי' על התיכות פתחיה על הקינץ פתחיה זה כרדכי לכה נקרא שמך פתחיה שהיה פותח ברברים ודורשין ויודע שבעים לשון: בן אחיה על חוליו בעיים בהויא חופר שיחין גבינו כרוז בן גבר על נעילת שערים:

הן הממוני' חמשה עשר מייסם של פקידו ומיכוני של שררה דחשיב כמתני' היו המוד' במקד' מיה' הכן גברי' דחשיב לא בנות' אחד היו אלא ההסידים והכשרי' שכלל דוד ודוד הוא מוכה ורכוש שרשו' על שם שהממוני' הראשונים שנתמכו על כך כך היה שםם לפיכך נקראו הנאי' אהריהם על שםם: על החותמות ועל האלתות מפרש לקמן במתניתין: על הפייכות להירות מדר הגזל' מי וכה בעבודה תגמי' כו' כמזרש' במס' יומא: על הקיבו' מקוברי' כפרה כגון זכ וזכה ויולדת שמכיו' קיפו גובה דהיגו' תמידי' וכתי

אלו הן הממוני' חמשה עשר מייסם של פקידו ומיכוני של שררה דחשיב כמתני' היו המוד' במקד' מיה' הכן גברי' דחשיב לא בנות' אחד היו אלא ההסידים והכשרי' שכלל דוד ודוד הוא מוכה ורכוש שרשו' על שם שהממוני' הראשונים שנתמכו על כך כך היה שםם לפיכך נקראו הנאי' אהריהם על שםם: על החותמות ועל האלתות מפרש לקמן במתניתין: על הפייכות להירות מדר הגזל' מי וכה בעבודה תגמי' כו' כמזרש' במס' יומא: על הקיבו' מקוברי' כפרה כגון זכ וזכה ויולדת שמכיו' קיפו גובה דהיגו' תמידי' וכתי

שקלים פרק ה

פר

כמו יתה כותבי מעותיהן לשפרו שבמקדש והממוכיל על השופרו לזקמי העמו ומיאי ביהן הקימי יהיה גרין מיתא על זה חכם גדול וקיי כדאמרי במסכת אבות קייני ופתחי כדה הן הן גופי הלכו: שהי פותח דגרי וכו' יהוא מדרי בלשן שעלה מן הגולה וקד' כן שהי כולל לשנו' הרה: על חולי מעי לפי שהכהני הולכי יומי על הרגפה וזאכלי כשר הרנה וזמתי מים היו מעיהן מתקלקלי וכדריבוי תמיד לרופא לומר להם זה הסם טוב למעי: חופרי שיחין היה ממונה

לכסוד כרות שיחין ומערות כדי שיחיו מים מצויין לשתות לצולי רגלי: גבוי כרוח כך שמו של האיש עמדו כהני לעבודתכם ושומעי קולו מירימו: על כעולת שעדי לבעול השערים בעצב ולפתחן כבק: על הפקיע להלקו הכהני והלויים שמכאיו ישיבים על מ משארותיהן שהיו שומרים את המקדש בלי לה' כדאמרן במסכת תמי' מי שהיו מוכאיו איתו יטן היו חובטי' אותו ושורפים את כסותו וזירושלמי מפר' הפקיע הפתיל' של מנור' ושל ב' השואב' כדאמרן ב' החיל' מכלאוי מכסוי הכהנים

שעריהם בן בבי על הפקיע בן אריה על הצלצל חוגרם בן לוי על השיר בית גרמו על מעשה לחם הפנים בית אבטיבם על מעשה חקשורת אלעזר על הפרכות ופיכחם על המלבוש ב אין פוחתין משלש גזברין ומשבעה אמרבלן ואין עושיין שררה על חציבור במסון פחות משנים חוץ מבן אחיה שעל חולי' מעיים ור' אלעזר שעל הפרכות שאותן קיבלו רוב חציבור עליהן ג אריבעה חותמות היו בבקדש וכתוב עליהן עגל זכר גדי חושא בן עזאי אומר חמשה היו וארבעת כתוב עליהן עגל זכר גדי חושא דל רחושא עומר עגל משמש עם כסבי בקר גדולים וקשנים זכרי' ונקבות ונקבות גדי משמש עם כסבי הצאן גדולים וקשנים זכרי' ונקבות חוץ משל אילי זכר משמש עם נכסי אלים בלבר חושא משמש עם כסבי שלש בחמות של מצורעי' ד מי שהוא סבבש נכסים חודץ לו אצל יוחנן שהוא סכונה על החותמות נותן לו בעורת ומקבל סכמו חותם בא לו אצל אחיה שחוא ממונה על הנכסים

ונחן

ומהמייכה היו מקפיע' פתילי: כלל כלי שיר שם לו קול גדול לשו' תמלל' אכופי נזימ' ולכלבו' וכסחיו שומען קולו היו הלוי' מתחילי' כשיר: על הידל להתמיל את השיר וכשה' מהיבים היו כלם מקיימי: בית גרמו שם משמחה על לחם השבי שהי עשוי כמין נעבה שרוב' והיו אומרי בפשייתו וכאפשייתו לרדיותו מן התבול' שלא ישבר ולעשותו שלא יתעש: בית ארטיב' שם משפח' שהיו בקיאי' לפטו הקטר ומכירי' בפשט שמו מעל' עשין וכשהיו מעריכי' אותו עם סמימי הקערת היה עשן הקערת מתמר ועולה כמין מקל: על הפרכו' לעשו' פרכי' חדשו' כשהיו כדרי': המלביש היה ממונה להלביש הכהני בשעת עבודה ולהפשיטן אחר עבודה ולמ' זכר גדי כהני' כלשכו' העשוי לכך: ב גזירי' הם שממון הקדש תחת ידם והן פודי' הערבי' והזרמיים וההקדשו' וכל מלאכ' הקדש בהם כעשיית: אמרכלי' למעלה מן הגזבר' וכשי' הלוי מתרוממי' ואמרכל' דממ' ולשאן אמרכל' אומר על כל ובערבי' קורי' לגדול אמור מה היו שבעה אמרכלי' עושי' שבעה מפתחו העזרה ביד רכס אחד מן לפתו' איתו יכול עד שיכנסו כלם ויפתחו והגזבר' כככאי' אחריה' ומיאי' מה שהן דריבוי' ועוד מעל האחרת למעלה מן האמרכלי' הייתה שם שלא נזכרה בעצ' ומיימי' לה בתום וזמן שכי קת' לזקין וכמכא' שם ה' מדרגות כל סגן קת' לזקין אמרכלי' גזבר': אין עושי' שררה פחות משי' דכתי' והם יקחו את הוקב מיעוט דרי' שכיב: ג ד חותמו' היו במקדש ג' חותמות ולג' כספי' חלוקי' של בהמו' חותם ראשון לכסבי בקר והן ג' עשירי' סלת כללו כחבי' ההין ששן ויין לכסך חזי' ההין וחותמן עגל: והל' זכר לכסבי איל' שתרנו' איל' דכרא וכסכו' עי' עשירי' סלת כלול כשמן שלישי' ההין ויין לכסך שלישי' ההין והל' גדי לכסבי ככס' בן שנתו וזן עשרין סלת כלול כרביעית ההין ששן ויין לכסך רביעית ההין: והל' חוטא' והם כסכו' של מזדורע עשיר' שמי' שלש בהמו' זכרי' ולינו' ששן עגל' ככשי' ואחד למתן תנחן ובהוכו' זקרי' לוח חוטא' משו' דאמרי' בעד' בין על ז' דכריים כגבי' כאי': ה היע שכי חותמו' היו למזדורע חוטא' דל' חוטא' עשיר' לפי שמזדורע עכו' אינו מביא על כהיה' או איל' לא היה למזדורע לא חותם אחד היו כותבי' למזדורע עכו' עשירונות ואל' סכר למזדורע עכו' כותבי' לו הוצ' גדי והלכ' כתבן: וארמית כתו' עליהן שרוב' דכודם ולשמו' ארמי' היה: וכדו' וכדו' בין לכסבי עגל' שאינן באות לא זכרי' בין לכסבי שלמי' שנאי' וכדו' או ככבו' ועגלו' ושלמי' הן שטעמי' כסכו' כדכתי' עולה אוזבא: ד כותן לו מעו' כפי' הקסבי' סקי' כדרי': וכל' לו חכל' אחייה' שהיה ממו' לקבו' כסכו' ייב' שמני'

שקלים פרק ו

מלתמות כדי שלא יהא נדון כל מניא קרבן לחזר אחד כסבי העשוי על טהרת הקדש : ואם הותירו הוצירו להקדש ולא אמרי' שמו מע תיו של יוחנן הם ש:תעברו כעשות של כסבי' : ה ממתי' לו עד הערב סידונו יחד יוחנן ואחיה' אם כמא' מעות יתרים כיד יוחנן כנגד החותם שאומר זה שכאד ממנו כותבי' לו : ושם כל היום כתוב על החותם יום פלו' וחדש פלו' : מפני הרמאים שמו מנא חונס שכל מחבירו און

מאחיה' חו מיומן ונא עכשו ליקח וכוס שמנאו אינו ראוי להובילו שהאובד מחזר אחריו ועוד יש לחוש שמו לקח חותם פשע' הוול והכניעו עד שתיקד השער : ו לשכת חשאי' על שם שהנותנים בתוכה מע' כותבים כמתר והמתפרסמי' ממנה כוול' כמתר : ללשכת בדק הכית ללשכה שנותנים בה כל קדשי בדק הכית :

שלשה

עשר שופרות יעבי' צרות עלמעה' ו

ודחות מלמטה עקומות כעין שופר מפני הרמאים שלא יוכלו להכבי' דין לתוכן להרא' עגבן כאלו כותבים לתוכן וכונט' מ מתוכן ולקמן מפרש למה י' שופרות י' שלשכות וכאי זה מקום מוכחים : שלש עשרה ששתחיות לקמן מפרש היכן היו : כנגד דיר העי' לשכה ששם היו אזורים כל עני המערכה והיא היתה במקצוע מזרחית פגומית של עזרת כפי' : ששם הארון כגון שיאשיהו המלך נזח וגוהו ל

פרק ו

שלשה עשר שופרות שלשה עשר שולחנו' שלשה עשרה השתחיות היו במקדש מר' בית רבן גמליאל ושל בית רבי חננייה סגן הכהנים היו משתחית ארבעה עשר והיכן היתה יתירה כנגד דיר העצים טכן כסדרת בידם מאבותיהם ששם הארון נגז' ב מעשה ככתן אהר' שהיה בתעסק וראה הרצפה שהיא משונה סתברוהיה בא ואמר לחביריו לא הספיק לגבור את הדבר עד שיעז' נשכתו וידעו ביהאר ששם הארון נגז' ג והיכן היו משתחיים ארבעה בעפון וארבעה בדרום שלש כסדרת ושתיים כמערב כנגד י' שועיים שעריים דרומיים סמוכין למערב שער העליח שער הדלק שער חבכורות שער חסים ולמה נקרא שמו שער חסים שבו מססין צלוחית של מים של נסוך בחג רבי אליעזר בן יעקב אום בו חסים פפכים

למטה במטעמוכית עקומות ועקלקלות שכהן שלמה בזמן שכהן את הכית חדע שכופו לומר וסינו דכתי' בדברי הימים ביאשיהו ויאמר ללויים המביכים תבו את ארון הקדש ככית אשר נכה שלמה וכו' ועמוכנז מטה אהרן וכנגדת הען ובלחיות של שטן המשחה : ג שהיה מתעסק במלאכתו מתלביע את העגים וכעל מוס היה ומלאכתן של בעלי מומין להכין עגים למערכה וכל עץ שמנאו בו תולעת ככול למזבח : שהיא משוכה לא היתה הארץ שה לשאר אכני הרגפה והכין שכתלקה משם והמורה : ביחוד כביור : ג והיכן היו השתחיות שלש בעשרה השתחיות דתכן לעי' היכן היו עשוי' איתן : שער העליון הר הני' היה מושפע ועולה ממזרח למערב והשער הסמוך למערב הוא שער העליון : ואחריו שער הדלק הוא שער של לשכת העץ שהית' בדרום המורה ועל שם שמכניסין דרך שם עני המערכה שדולקי' על המזבח נקרא שער הדלק : שער הכבורות שמכניסין שם הכבורות הנשטרי' כ' דיום : המים מפכ' כדכתי' ביוחאל והנה מים משכים מן הכתף הימנית והיוו דרום אקרוי ימין כדכתיב כפון וימין וראה יוחאל ככנאה שהיו יוחאים מנית קדש הקדש דקי' בקרבו הנבי' וכשמניע' לשער זה מתגבר' ונעשים כמלוא פי סך קטן והיו דקרי' להו מים מפכים שער הקרבן שם מכניסין דקדשי קדשים ששחיתין כנפון : שער הכס' שבו חסים כככתות

שקלים פרק ו

פח

ככמו לממוך על קרבנך לדברי ר' יוסי דאמ' כשים סומכו רשות ולדברי ר' יהודה ר' שמעון לעמוד על קרבנך שער השיר דרך שם היו מכיב' כלי שיר: שבו יבא יכניהו בגלותו שנכנס לבית המקדש להשתחוות ולישול רשות כשהלך בגולה לכלל ויבא דרך אותו שער: שער יקבור מפור' ביומא פ' אמר להם העמונה: שפסין שערים קטני' בתוך השערי' הגדולי' ואף הם ממנין' ג' שערי' וצד' דגם לשער בית המוקד היה לו שפס: לא

חשיב לה לפי שהיה קטן ביותר אבל לא היו גדולי' אפסותיהן ממני' ל'ג' שערים מוקמים לה בגמרא בירושלמי כאבא יוסי בן חנן אבל חכמי' אומריו' שערים היו לגבורה ולא היו סכרי' דהק' ג' השתחויות כנגד' ג' ערכות שפרכו מלכי יון בעברה וכשגברו מלכי חשמונאי וכחוס וגדו' אות' פרכו תקנו' ג' השתחויות כנגד כל פרז' גדוה השתחויה: ד על של שיש מביאי' את האברים אמר הכתוב מסדרין אותן על השלחן עד ש יעלוס הכהנים ולא עשאו' של כסף או של זהב דהא אין עניות במקו' עשירו' לפי שהזהב והכסף מרתיחים ומסרסוים והשיש מבגן ושומר הכסף שלא יכריח ולא היו מומקי' על הכסף המכריח בשכר הקדש מעולם: ועל של כסף כלי

מפכים ועתידין לחיות יוצאין מתחת מפתן הבית לעומתן בצפון סמוך למערב שער יכניה שער קרבן שער נשים שער השיר ולמח נקרא שמו שער יכניה שבו יצא יכניה בגלותו במזרח שער יקבור שתי' שפסין היו לו אחר בימינו ואחד ב' שמאלו ושנים במערב שלא היה לחן שם ר' שלוש עשר שולחנות היו במקדש שמונה של ג'יש בבית המטבחיים שעליהן מרחין ארז הקרובים ושנים במערב הכבש אחד של שיש ואח' של כסף על של שיש היו נותנים את האברים על של כסף כלי שרת ושנים באולם מבהין על פתח הבית אחת של שיש ואחת של זהב ער' של שיש נותנין לח' הפני' בכניסתו ועל של זהב ביציאתו שמעלין בקדש ולא מורדין ואחת של זהב בפני' שעליו לחם ה' ג' תמיד: ה של ששה עשר שופרות היו במקדש וכתוב עליהם תיקלין חרתין ותיקלין עתיקין קינין וגדולי' עולה ועצים ולבונה זהב לכפור' ששה לגרבה תיקלין חרתין שבכל שנה ושנה ועתיקין כי שלה שקל איש תקד' שקל לשנה חבאה קינין חן תורין וגדולי' עולה חן בני יונה וכו' עולות דברי רבי יהודה חכמים אומרים קינין אחר חטאת ואחר עולה וגדולי' עמח כולן עולו' ד' האומר חרי עלי'

שמוציאין בכל בקר ג' כלי שרת כדתנן במס' תמיד: כותבי' לחם הפני' ככונתו אחר שחא' עד שיסדרוהו על השלחן: ועל של זהב ביציאתו והיה מוכח שם עד ומן חלוקו: שמעלין בקדש ולא מורדי' דכיון שסלקוהו מעל שלחן של זהב אין מורדין אותו להניחו בשל כסף: ה תיקלין חרתין דמפר' במתני' שבו כותבין שקל שכה זו וכשמגיע ומן התרומ' הגובר מוציא כל שקלי' שנשפר וכותב ללשכה כדי שיתרמו מהם: השני כתי' עליו תיקלין עתיקי' ומי שלא הביא שקלו באותה שכה מביאו בשכה שאיכ' וכותבו באותו שוער והגובר בועלם ומתכ' כשיבי' הלשכה' והג' כתיב עליו קינין והן תורין גדולי'. והד' גדולי' עולה כפי וינה קטנים וכלן עולות אבל המביאי' קיני' מוכה כותבי' המענו או העופות ליד הכהן ולא היו כותבי' מצות לשופר ומסר' טעמא בירושלמי מפני' העשרתו שחא יעתי' אח' מעבלי' קינין וכמא' דמי חטא' שמתו בפליה דאולא למית' מעורבת בהן אבל רכבן לא חיישי' להכי וכסרי' דכשופ' של קינין משימי' דמי קיני' מוכה וככל המעו' הכמנאי' כי מקריבין קן אחד חטאת ואחד עולה והשי' כלן כדכה וקרי' עולות והלכ' כחכמי': ענים והמתגבר' ענים למערכת כותין דמיון לתוכו: לכונה המתגבר' לכונה כותין דמי' לתוכו והגובר' לוקחים המעו' שבשופר וקוצים מהן לכונה ומקטירים על המזבח: והכ' המתגבר' זהב כותבי' שם או דמי' שווי' והוא לכפורת כלומר לכלי שרת שהמזרקות בקראו כפויי' זהב בעשר' וכדברי הימים לפי שהכהן מקחב' אבנעו בהם בין הזאה לזאה וכן מתכו' של חטאת שהשיר' שבאבנעו פסולו': ששה לכדכה ששה שופרו' הכותרי' הן לכדכה הא' כתיב עליו מותר חטאת. הכ' מותר חטא' ה' מותר קיני' וכו' וזכו' ויולדות. והל' מותר קרבנ' כויר'. הה' מותר חטא' מנודע הששי' כדכה סתם ומי שהפריס מעו' לסעודת וקבה חטאתו ויתויתו' מן המעו' משליך' המומר' לשופר שכתוב בו מותר חטאת וכן מותר חטא' משליך' לשופר שכתובו מותר חטא' וכן כלם ושופר שכתוב בו כדכה סתם כל מן שמתגבר' דבר למזבח כותין לתוכו: ו לא יפחות עשני' גורלי' המתגבר' ענים קתם לא יפחות ממני

שקלים פרק ז

גזרים כאותם שמסדרים על המערכה וידוע הם שיעורן ודוקא המתגדב עצים פתם אבל הרמה להביא אפילו מן אחיביא : לא יפחות מן קומץ שהוא שיעור הלבוכה הנחה עם המכחה דכתיב והרים ממנו בקמחו מסלת המכחה ומשמנה ואת כל לבנותיה מה הרעה דמכחה קומץ אף לבונה קומץ : ודוקא המתגדב פתם אבל אם רצה להביא אפי' קורט של לבונה מביא : והיא תגדב זהב פתם לא יפחות מדינר והוא והוא שהוכר צורת מטבע אבל אם לא הזכיר

מעטף אלא זהב פתם מביא אפי' בנורא שהוא כעין מולג קטן : אשם הוא אשום אשם לה' וקשה קרא רישיה לסיפיה דאשם הוא משמע כהנייתו ונהלכתיה היה ש טהור כאכל לכהנים ואשם לה' משמע שכלו לה' : ודרש יהודע הכה אשום אשם לה' כל שהוא בא משום טהא ומשום אשמה כגון הפרש מעות להטאת ואשם ו נתות נהם ילקח בויתו המומר עולות הבשר לה' והעורות לכהני' ונמצאו שני המקראות קיימים אשם לה' הבשר ואשם לכהנים העורות והיוכן מבינו מדרש זה ביהודע דכתיב במלכים ביהודע כסף אשם וכסף חטאת לא יובא בית ה' לכהני' והיו ואו אשם' לומר דכסף שקד לשם חטא ולשם אשם

פרק ז

כעור : שנמצאו בין השקלים לגדברא קרוב לשקלים יפלו לשקלים לגדברא יפלו לגדברא פחצה לסחצה יפלו לגדברא בין עצים ללבונה קרוב לעצים יפלו לעצים ללבונה יפלו ללבונה סחצה לכחצה יפלו ללבונה מן קינן לגחלי עולה קרו לקינן יפלו לקינן לגחלי עולה לגחלי עולה סחצה לפחצה יפלו לגחלי עולה בין חולין למעשר שני קרוב לחולין יפלו לחולין למעשר שני יפלו למעשר שני בחצות לסחצה יפלו למעשר שני זה הכלל חולין אחר הקרוב לחקלא סחצה לסחצה להחמיר » ב בעות שנמצאו לפני סחצי בהבה לעולם מעשר בהר הבית חולין בירושלם בשעת חגגה מעשר

יהנו ממנו הכהנים אלא על כדיוך ה' יעשו ממנו דבר שיהנו בו הכהנים והיו עולות שהעורות לכהנים : שנמצאו קרוב לשקלים יפלו לשקלים דבת קרוב אוליכין כדכתיב והיתה העיר הקדושה ה' החללו והאומר רוב וקרוב הלך אחד הרוב מוקי מתיבתין כגון ששקלים וכדנה אין : מהגם על מחנה יפלו לכדנה דחמירא משקלים דכולה עולות אבל שקלים מביאים מהן פעמי' חטאות שאכלתם לכהנים ועוד דשידי שקלים לחמות העיר ומגדלותיה : מחנה על מחנה יפלו ללבונה דלבוכה היא עבמם קרבן ועגים מכשירי קרבן : מחנה על מחנה יפלו לגחלי עולה בירושלמי פריך בשלמא קרוב לגחלי עולם כיון דמדאורייתא אוליכין בתר קודמה הוי כאלו ודאי הן מגוחלי עולה אלא מחנה על מחנה דמספיק שדין לה' לגחלי עולה כחומר האשה שהניחו המעות הללו במה תתכפר שמי מקיני חובה כפלו וכשאתה מקדיש מהן גחלי עולה במה מתכפרת האשה ומשכי כה הממונים על הקינן לוקחים משל נבדא כפי אותן מעות שנמצאו ומקיני אותן לכעלי' חמעות ש : נמצאו ומקריבין מהן קינן על הכסף וההטאת לא תהא נאכלת :

מעות

ב לעולם מעשר אפילו כל השנה כולה לפי שמילי דגלים אינן מספיקין להוציא כל מעשר שני שלהן ברגלים ומביחין אותן לקושיהן או להוצייהן לאכול אותן כל השנה בירושלם ועקר מנות אביבת מעשר שני היא שלשים לכיך רוב בהמות המכרות בירושלם בכל ימות השנה הן בקמחות ככסף מעשר וצ"ע דאיכא למי' שמי' וזן המוכרי' כפלו ונתמללו כבר כיון דלוקחי' הוו רובא שהרי כמה אנשים לוקחים מתגר אחד אמרינן דלוקחים הן ולא נתמללו והרי הן מעשר : ובהר הבית חולין ואפילו ברגל שרוב מעות שביד בני אדם או הן של מעשר אפילו הכי הו חולין דאוליכין בהר רובא דשתא ולימוד מקמי הרגל כפלו : בירושלם שלא בשוק הכהמות : בשעת הרגל הכל מעשר ולא אוליכין בתר רוב שתא לפי ששוקי ירושלם עשירי להתכבד בכל יום ואי כפול מקודם כבר נמצאו אבל הר הבית לא היה עשירי להתכבד לפי שהוא גבוה ונקרא

שקלים פרק ז

פ

והכבוד ומסור כל האנך וגם אין אדם ראוי ליכנס בהר הבית בארץ שנרנלו לשיכר אין אנך מניי סבי :
נ חכמים עולות כיון שמכותה כדרך הנתיח המפורס בעולות בידוע שהן של עולות : חתיכו חטאות
דאין חכמים בעזרה אלא חטאות ואשמות : ובידוע שלמי דרוב כשר האכל בידוע שלם היו שלמים :
זה היה בין שבעה בעזרה בין שבעה בידוע שלם : תעובר בדרתן לפי ששפלו בהיחם הדעת ואמרוין באכילה

ואין לזלזל בהן ולזרפן עד ש
שפסלו בנדאוי הילכך בעו עבוד
זורה הינו שפסלו בנותר ועבוד
זורה שלמים היונו עד יום ש
שלישי : כמנאו בגבולים כערי
ישראל : אכרים בגבולות שכן דרך
שמותיכו הנכלו לאכרי ומשליכו
בדחכות שיאכלום הכלבים :

חתיכות מותרים שאין רגילים
לחתוך הכנולות לחתיכות אלא
הכשרות דגילין לחתוך לחתיכות
קטנות למכרן לישראל או לתת
אות כתיך הקדרה ודין זה בעיר
שכלה ישראל אכל בעיר שיש בה
גוים אפילו חתיכות אכודים :

שהכשר מרובה ואין חומכי הכשר
לחתיכות קטנות אלא מכשלים
אותו אכודים : ד זכרים
עולו שאנו תולין שינאה מירושלם

פעור ובשאר כל ימות השנה חלוק * נ בשר שנמצאו
בעזרה איברין עולות וחתיכות חטאות בירושלם ובחי שלמים זרה
הח תעובר צורתו ויצא לבית השריפה נמצא בגבולין איברין
ככילות חתיכות מותרו ובשעת הרגל שהבשר מרובה אף איברין
מותרין * ד בהמה שנמצאת מירושלם ועד מגרל עזר
ובמירתה לכל רוח זכרים עולות נקיבות ובחי שלמים רבי יהודא
אומר הראוי לפסחים פסחים קודם להרגל ל' יום * ה בראשונה
היו משמכנין את מצותיה עד שהיא מביא במכירה חזרו לחיורת
בניחא אותה ובירחיק התקינו ב' שיחו בסכה באין משל ציבור *
ז א"ר שמעון שבעה דברים חתקיבו ב' זה אחר מחן גוי
ששלח עולתו מסדינת הים ישלח עמה נסכי קריבן משלו ואם
לאו קריבין משל ציבור וכן גר שמת והניח זבחים אם יש לו נסכי
קריבן משלו ואם לאו קריבין משל ציבור והנאי ב' הוא על כח
גרול שמת שתחא בכחתו קרבה משל ציבור רבי יהודה אומר
משל יורשין ושלימה היתה קריבה * ז על הכלל ועל הענין
שיחו חכמינו בעותים כחן ועל חפרה שלא יהו סועלין באפרה ועל

חקיבין

זכרים זכירושלם הן עולות ודין נקבות זבחי שלמים : הדאוי לכסחים זכר בן שנה יין הכשרים או מן
העוים : פסחים והמנאו מותר לו להקריבו לפסח ואם יבא בעליו ואתה כך יתן לו את דמיו : קודם לרגל
שלמים וים משע שמתחילין לדרוש בהלכו הפסח ואדם מפרש את פתחו ואין הלכה כל יודעה : ח
היו ממשכנין את מונאיה המנא עולה או שלמי היו ממשכנין אותה יעד שיבא בכיה משלן שלשה עשרונים
לפר ושבי עשרונים לאיל ועשרון לכבש : מתיחין אותה וזרמים כדי שלא להתחייב בכסיה : ו שבעה
דברים וקמטיב להו גאזול : גוי ששלם עולתו דרדשין איש איש מלמד שהגוים כודדים כודדים וכדוות
בישראל שתיא מנחתו עשירית האופה שכהן גדול מקריב בכל יום מנחתה בבקר ומחיתה בערב :
קריבה משל כבוד דכתיב חק שלם חק זה היה משל עולם כלומר משל כבוד דהיינו מנחתה בלשכה :
דני יהודה אומר משל יורשים דכתיב והכהן המשיח תהתינו מבניו והכי משמע והכהן המשיח שמת תהתינו
אחד מבניו ועשה אונה : ושלמה היתה קריבה כשהיא באה משל כרבי שמעון או משל יורשים לרבי
יהודה : עשרון שלם היתה קריבה ולא חגי עשרון דני שמעון מפיח ליה מכלול תקטר שלא יקטרוה ל
להבאין אלא כולה כשהיא באה משל כבוד ורבי יהודה מפיח ליה מנכיו ועשה אותה כשאר אחד מבניו
מקריב לאחר שמת אביו דהיינו היורשים ועשו אותה ולא הביה והלכה כרבי יהודה שמשל יורשים היא באה
והא דתנן במתבי דתבאי בית דין הוא לדברי רבי שמעון שתיא באה מן הנבזר ולא מן התורה מפד' בנמרא
דשתי תקנות הון בתחלה מדאורייתא קריבה משל כבוד מדכתיב חק שלם כדאמר כיון שראו דקא מדקא
לשכה התקימו דבנבני מירשים כיון דקא פבעו בה אוקמוה אדאורייתא וכשנת עכשו קריבה מן
הנבזר בתבאי בית דין דאוקמוה אדאורייתא : ו שיהיו הכהנים כאותי בהן דוקא לאכילת הקרבנות
אבל לאכילת חלוקי חילוקי הכהכלין בעזרה עם הקרבנות כדי שיהיו הקרבנות אכלי על השכב
אין באותם בהן : שלא יהו מועלין באפרה דמן התורה אין מועלין באכרה דכתיב טעאת היא בה מועלין

ואין

שקלים פרק ח

ואין מופלג באפרם כיון דרחו דקא מזוליה גורו באפרה מעלה כיון דחו דקא פלגי מספר הארבע
אוקמה אדאורייתא: ועל הקיבין הפסולו הממייבין קיבין מביאין מעות וכותבי לשופר וכד לקיטין המענות
מקובצין בהן קיבין והנעלים הולכים להם וממכתן על בית דין שיקריבו קיביהן ואם פרוה קיבין או נעלא
פסולים תגמי בית דין הוא שיקחו אחרים עמיהו הלשכה ומקנים אותן לבעלים ויובאים בהן ירי מוכתן :

דכי יוסי אומר אונת שהו דגיל
לספק את הקיבין שפסק דמיס
עם הנכדים למכור להם כל ה
הקיבין הנכריה הוא חייב להחליף
כל שימכ' בהן פסול כדמתן לעיל
עדיק התרומ' אינו מקבל מעיניו
עד שיהיה המוכר מרצה ואם ה
החמץ היין או התליע הסולת
מחורין אותן למוכ' כך אם כפסל
העוף אחר לקיחתו מחוריו לו
יהא מחורין את הדמים והלכה
כדכי יוסי דהכי אמר' בירושלמי
תבאי בית דין הוא המספק את
הקיבין מספק את האובדות ואת
הפעולות:

הקיבין הפסולות שיהו באות משל ציבור רבי יוסי אומר הכספק
את הקיבין כספק את הפסולות »

פרק ח

כל הרוקן הנמצאין בירושלם שחורין חרץ
משל שוק העליה דבר רבי מאיר רבי יוסי אומר
בשאר ימות השנה שבאמצע טמאין ושבצד דרך שחורים ובשער
חרגל שבאמצע שחורין ושבצד דרך טמאין שפני שוק כושין
מסתלקין לצד דין » ב כל הכלים הנמצאין בירושלם רדך
ירדה לבית הטבילה טמאין רדך עליה שחורין שלא ברדך ירדה
עליהן דבר רבי מאיר רבי יוסי אומר כולן שחורין חרץ בן הסוף
והמטריעה והמריעה חסוי חרץ לקברת » ג סכין שנמצאת
בארבע עשר עונה בה סוף בשלש עשר שונה וכשבל קופץ
בין בוח ובין בוח שונה וכשבל חל ארבעה עשר לחיות בשנה
שוחה

כל הרוקן

הנמצאים בירושלם טהורי ולא מחוקין להו בדוקין של זב וזכה שהן מטמאין אדם
וכלים משום דלזליבין בתר רובה: חוץ משל שוק העליו' לפי שכוכבי גנים היו ממין
שם וחכמים גזרו על הגנים שיהיו כזבין לכל דבריהן ורוקן טמא ואית דאמרי לפי ששוק העליון לא הייתה
דריסת הרגל מנויה שם וזכי' וזכות שמתכודר' ומתרחקי מכוני אדם היו מנווין שם: שכל אמצע טמאים משום
דזבין וזכות שכיחי ומתלבי' באמצע דרכים והטהורי' מתלקין ל' כדי שדרכי' מקום שאין דריסת הרגל מנויה
ומזהירי' לכל טמא שלא יגע בהן: אבל כשצת הרגל מרוב ישראל טהורים הטמאין מסתלקים לנדדים שלא
יטמאין את העם והטהורי' הולכים באמצע הדרכי' הילכך נעשת הרגל דוקים הנמצאים באמצע טהורים
ושנכדדים טמאין והלכה כר' יוסי: ב דרך ירדה לבית הטבילה סבי דרכי' היו למקוה באחד ירדתי
וכאחד עליהם שלא יגעו הטמאין בטהורים ושל דרך ירדה ודאי טמאין לפי שפלו מיד המביאים לטבילה:
גלא כיבדתיך עליתך דכירדתך ודאי טמאים היו ולכך היה מודירן לבית הטבילה ונעליתך טהור לאסר
שהטבילין: רבי יוסי אומר כלן טהורים דלא גזרו על ספק כלים בירושלם והלכה כדכי יוסי: מוציאה כל
פגורפים וכוכים בו עבמות המתי' כשהם מפגורים: מדינה כלי שרונג' ומשכרים כו עבמות המתי' כשהם
להככים כסל' להזליבין מחקו' למקום: ג שחטבה מיד דוראי הטבילה בעלי' מאתמול כדי שיהיה להם
הערב שמש ויתהא ראויה להטבילה כהיום בערב הפסח: ב'ג שונה ומטביל' כלומר אפ' דאיכא למית' כד
הטבילה בעליה בדרך המנוחה להטבילה שנית דשאל לא הטבילה בעלים דהיה להם שהות להמתין עד
סוף לחשיכ' ואע"פ שלא גזרו על ספק כלים בירושלם משום חמרא דקדש הנצרכה טבילה ורמז שיש
שונה להזות עליה דשאל כטמאה במת והזה עליה בשלישי ועתה שונה ומה עליה ואלא כטבילה: קופין
סכין גדול עשוי לתחוך בשר ולשכר בו עבמות: בזה וכוה בין ב'ג בין ב'ד שונה ומטביל' לפי שאין קופין
דאין אלא לחגיגה ששכירת עבם מותר בה ונעמרא בפסחים מוקי מתבי' כזון שהיה הכסוי גוסס כ'ג שאם
ימות יהיו כל הכבוד טמאים ויקרב הפסח בטמאה ולא יהיו נדריים לטהר הכלים הילכך סכין שצריך
לשחוט הפסח דהו ספיקא הוא שאל לא ימות הכסוי ולא הפסח בטמאה וישעו את הפסח כטהר' מטבילי' אותן וחוקי' שטהרוהו
ביום ג' כדי לשחט בו את הפסח כ'ד אבל קופין דתרי' ספיקי' שאל ימות הכסוי וישעו פסח בטמאה ואו
אין עביאין חגיגה ואין בדרך לקופין ואף אם לא ימות שאל ימי הפסח מרובים ולא ישעו חגיגה כ'ד הילכך
לא מטביל'

שקלים פרק ח

ביתנים אונתן : ושל ראשי חדשים מסציו ולמעלה דמינו על כרכוב המנחה שהיא הכרכוב וכלפי המזלח : איך כוהנים אלא בפני הבית שקלים משום דכרך קרבן ככהו וכיון שאין קרבן אין שקלים : עכורים דכמים ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלפקין כוסן שיש לך ביתים לך בכורים אין לך בכורים : אבל מעשר דגן וכו' כוהנים בפני הבית ושלאל בפני הבית דקדושת סאדך לא בטלס הילכך נדיך להפדוש

קדושות ומעשרו : ומעשר בהמה כריך להפדוש העשירי ובמסכת בכורות אמרו שכתלו מעשר כ בהמה ללא ליתו ביה לידו תקלה : המקדש שקלים וכוהנים דאין כוהנים אלא בפני הבית אם : הפרישן שלא בפני הבית קדש : בכורים איכן קדש כיון דכהדיא כתוב בהו תביא בית ה' אלפקין אפילו הפרישן כדיעבד לא קדשו ואין שם בכורים מל עליהן שלא בפני הבית ודמכס פירש המקדש לכרך הבית שקלים וכוהני שיש לו כדו ולפירושו לא אתבריר טעמא דרבי שמעון אמאי שקלים קדשי ככוהנים לא קדשי ושלכה כרכו שמעון :

מוספין ניהגין כחצי ככשולמשה במערב ושרא ראשי חדשים ניהבא מתחת כרכוב חבצלת מלמשה תשקלו וחיבורים אכן בהגוף אלא בפני הבית אבל מעשר דגן ומעשר בתום זהבכורות גתמך בין בפני הבית בין שלא בפני הבית המקדש שקלים וכוהני תרו זה קדש ר' שמעון אומר האומר בכורים קדש איכן קדש : כשלמה מסכת שקלים : וסליקא סדר מעשר : כללך ואפי :

גשלמה סדר זמנים ובעזרת חצור נתחיל סדר גשים

אמר מאיר בן יעקב איש פירענין

בהיות כי נזה עלי השד המאוס ומייד קארלו למסכת קווי' כי המושל כים ובישה להגיה זה הספר ולסדר אותנו בתכלית היופי ושלאל יעברו שום פיזור והוצאה מהכובא לאור משפטו וגדול המכונה ועשה אורתי כעבר הלני לכאת ידי חובתי ולמלאות חקי באמות אדוכי עלי : והכבי מפיל תחכט לפני חודעי דת ודן שישימו עין עינכם בספר הזה אם ימצאו בו טענית ושגיאה מה שתלה אותם לטכה האמת כי לא שחבא אתנו דק העתק ישן אשר הטשטשו רבה על הכתב עד כי בדוחק האזכרים מבחינים האותיות וה' יבילכו משגיאות : אכיד :

הא
הב
הג
הד
הה
הו
הז
הח
הט
הי
הכ
הל
המ
הנ
הס
הע
הפ
הק
הר
הש
הת
הי
הכ
הל
המ
הנ
הס
הע
הפ
הק
הר
הש
הת